

Broj: 03-07-6-153-6/23
Sarajevo, 22.03.2023. godine
H.G.

- PREDSTAVNIČKI DOM PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH
- DOM NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH

PREDMET: Dostava izvještaja

PRIMIJENO	21.03.2023		
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj prijema
01/02	6-1	434/23	

U skladu sa članom 17. Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH”, broj 95/12 i 41/16) dostavljamo Izvještaj o pregledanom stanju finansijskog poslovanja političkih stranaka u 2020. godini, broj: 03-07-6-153-2/23 od 09.02.2023. godine, radi informiranosti o finansijskom poslovanju političkih stranaka.

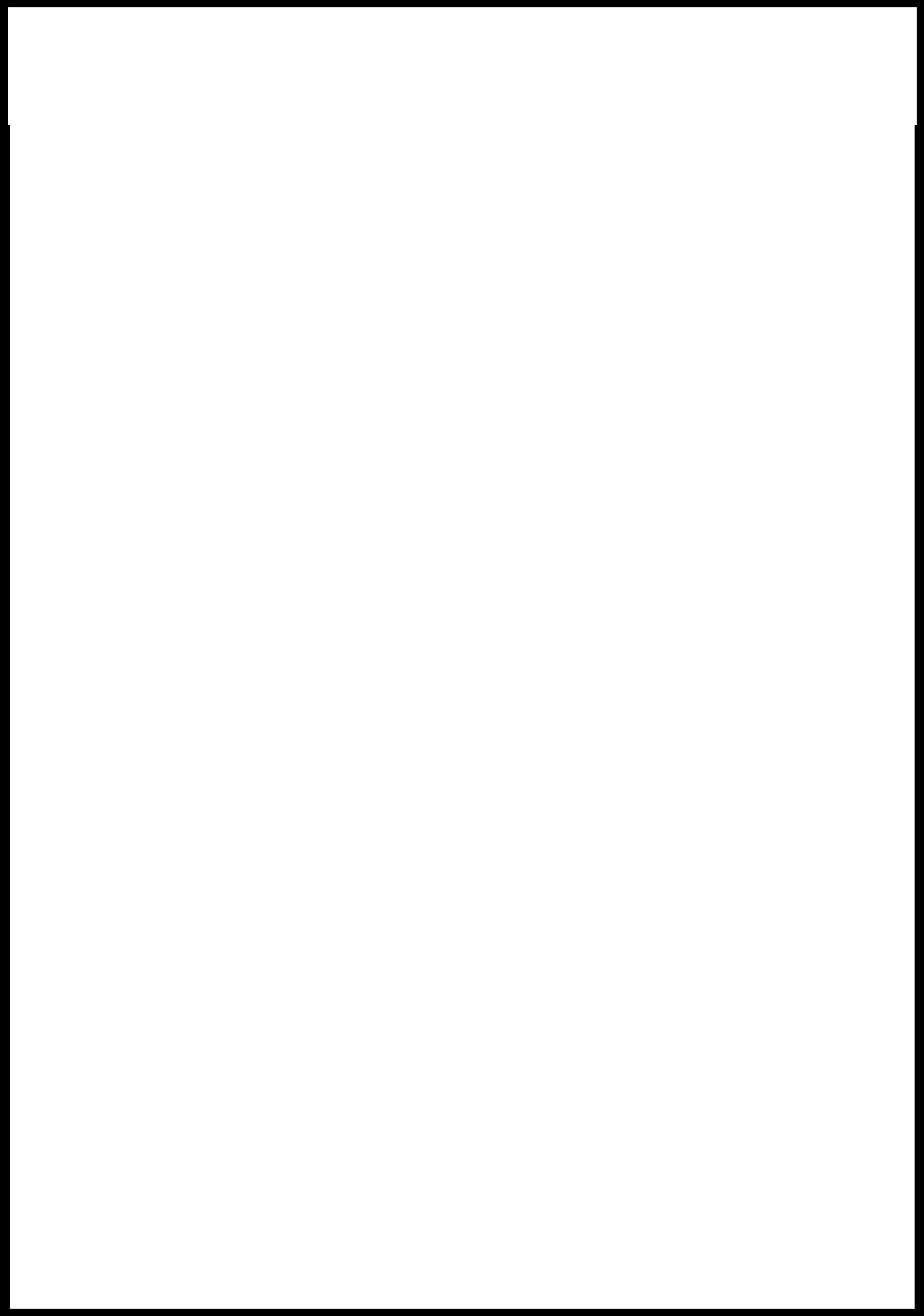
Izvještaj se dijeli kao skupštinski štampani materijal.

U prilogu se nalazi elektronska forma Izvještaja.

S poštovanjem,

Dostavljeno:
- naslovu
- a/a

IZVJEŠĆE
O PREGLEDANOM STANJU FINANCIJSKOGA
POSLOVANJA POLITIČKIH STRANAKA U 2020. GODINI

Sukladno članku 17. Zakona o financiranju političkih stranaka

(Izvešće se dijeli kao skupštinski tiskani materijal)

1. UVOD

1. Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Središnje izborno povjerenstvo BiH) sukladno odredbi iz članka 17. Zakona o financiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH", broj: 95/12 i 41/16) svake godine Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine podnosi izvješće o pregledanom stanju financijskoga poslovanja političkih stranaka.
2. Središnje izborno povjerenstvo BiH, sukladno članku 10. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka, uspostavilo je Službu za reviziju financiranja političkih stranaka (u daljnjem tekstu: Služba za reviziju), koja pregleda i kontrolira financijska izvješća koja podnesu političke stranke i obavlja reviziju financiranja političkih stranaka sukladno ovom zakonu.

Služba za reviziju je uspostavljena Odlukom Središnjega izbornog povjerenstva BiH o uspostavljanju Službe za reviziju financijskoga poslovanja, broj: 01-07-653/05 od 10. 3. 2005. godine, sukladno tada važećem Zakonu o financiranju političkih stranaka.¹

Naknadnom izmjenom Zakona o financiranju političkih stranaka, 2010. godine, promijenjen je naziv Službe za reviziju financijskoga poslovanja u Službu za reviziju financiranja političkih stranaka.

3. Ovo izvješće obuhvaća pregledano stanje financijskoga poslovanja političkih stranaka u 2020. godini.

2. PRAVNI OKVIR

4. Financiranje političkih stranaka i izbornih kampanja u Bosni i Hercegovini uređeno je Zakonom o financiranju političkih stranaka (u daljnjem tekstu: Zakon o financiranju),² Poglavljem 15. Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Izborni zakon BiH)³ koji se odnosi na financiranje izborne kampanje, Zakonom o financiranju političkih stranaka iz proračuna Republike, grada i općine,⁴ Zakonom o izvršenju proračuna Federacije Bosne i Hercegovine⁵ i Zakonom o financiranju političkih stranaka iz proračuna Brčko distrikta BiH.⁶
5. Sukladno svojim mjerodavnostima, Središnje izborno povjerenstvo BiH donijelo je podzakonske akte kojima je uređeno izvješćivanje u području financiranja političkih stranaka

---

¹ Dana, 5. 12. 2012. godine, stupanjem na snagu Zakona o financiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH", broj: 95/12), stavljen je izvan snage Zakon o financiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH", broj: 22/00, 102/09 i 54/10). Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH", broj: 41/16) stupio je na snagu 11. 6. 2016. godine.

² Odredbe ovoga zakona koje se odnose na dobrovoljne priloge, zabranu financiranja i pogodovanja, te nadzor i financijsko poslovanje odgovarajuće se primjenjuju na liste neovisnih kandidata i neovisne kandidatice.

³ "Službeni glasnik BiH", broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16 i 41/20.

⁴ "Službeni glasnik RS", broj: 65/08.

⁵ Zakon o izvršenju proračuna Federacije Bosne i Hercegovine se donosi za svaku kalendarsku godinu.

⁶ "Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", broj: 29/04, 14/07 i 19/07.

i izbornih kampanja, te procedure po kojima Služba za reviziju vrši pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvješća političkih stranaka.

6. Sukladno odredbama iz članka 3. stavak (1) Zakona o financiranju politička stranka može se financirati iz:
  - članarina,
  - dobrovoljnih priloga pravnih i fizičkih osoba,
  - izdavačke djelatnosti, prodaje propagandnoga materijala i organiziranja stranačkih manifestacija,
  - prihoda od imovine u vlasništvu političke stranke,
  - proračuna BiH sukladno članku 7. ovoga Zakona, entitetskih proračuna, kantonalnih proračuna i proračuna Brčko distrikta BiH, te proračuna drugih jedinica lokalne uprave i samouprave sukladno zakonu i
  - dobiti od poduzeća koja su u vlasništvu političke stranke.
7. Poduzeće u vlasništvu političke stranke može se baviti samo djelatnošću vezanom za kulturu ili izdavačkom djelatnošću.
8. Godišnji prihod političke stranke ostvaren od imovine u vlasništvu političke stranke i dobiti od poduzeća, koja su u vlasništvu političke stranke, ne smije prelaziti 20% iznosa ukupnoga godišnjeg prihoda stranke.
9. Političke se stranke financiraju iz proračuna Bosne i Hercegovine sukladno članku 7. Zakona o financiranju, entitetskih proračuna, kantonalnih proračuna i proračuna Brčko distrikta BiH, te proračuna drugih jedinica lokalne uprave i samouprave sukladno zakonu.

(1) Sukladno odredbama članka 7. Zakona o financiranju u proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine sredstva se osiguravaju za financiranje političkih stranaka, odnosno koalicija političkih stranaka i neovisnih kandidata zastupljenih u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i parlamentarnih skupina, odnosno klubova zastupnika i izaslanika u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine. Ukupna sredstva koja se izdvajaju za financiranje spomenutih političkih subjekata ne mogu prelaziti iznos od 0,2% proračuna Bosne i Hercegovine u kalendarskoj godini.

Političkim strankama, odnosno koalicijama političkih stranaka, sredstva se raspodjeljuju na način da se:

- 30% sredstava dijeli jednako svim političkim strankama, odnosno koalicijama političkih stranaka koje su osvojile mandate,
- 60% sredstava dijeli prema broju zastupničkih, odnosno izaslaničkih mandata, koje svaka politička stranka, koalicija političkih stranaka, odnosno neovisni kandidat ima u trenutku dodjele mandata,
- 10% od ukupnoga iznosa raspoređuje parlamentarnim skupinama razmjerno broju zastupničkih, odnosno izaslaničkih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom spolu.

Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH će svojim aktima detaljnije regulirati raspodjelu sredstava iz ovoga članka, kontrolu trošenja i druga finansijska pitanja u svezi s provedbom ovoga zakona.

(2) U Republici Srpskoj, sukladno Zakonu o financiranju političkih stranaka iz proračuna Republike, grada i općine, sredstva se izdvajaju iz proračuna za:

- financiranje dijela troškova redovitoga rada političkih stranaka, koalicija, neovisnih zastupnika, odnosno vijećnika,
- pokriće dijela troškova izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, neovisnih lista i neovisnih kandidata kojima su potvrđene izborne liste za izbor zastupnika, odnosno vijećnika i
- pokriće dijela troškova rada zastupničkih, izaslaničkih, odnosno vijećničkih klubova i skupina.

a) Sredstva izdvojena za financiranje troškova redovitoga rada političkih stranaka, koalicija, neovisnih zastupnika, odnosno vijećnika ne mogu biti manja od 0,2% ukupnih proračunskih prihoda iz prethodne godine, a raspoređuju se na način:

- 20% sredstava se raspoređuju u jednakim iznosima svim političkim strankama i koalicijama koje imaju zastupnike u skupštini i neovisnim zastupnicima i
- 80% raspoređuje se razmjerno broju osvojenih mandata, koje politička stranka, koalicija, neovisni zastupnik, odnosno vijećnik ima u skupštini.

b) Sredstva za izbornu kampanju osiguravaju se u proračunu za godinu u kojoj se održavaju izbori u iznosu ne manjem od 0,05% ukupnih proračunskih prihoda iz prethodne godine. Način raspodjele sredstava vrši se sukladno izbornim propisima.

c) Sredstva za rad zastupničkih, izaslaničkih, odnosno vijećničkih klubova i skupina, dodjeljuju se radi pokrivanja:

- paušalnih troškova za rad u izbornim jedinicama zastupnika, odnosno vijećnika,
- putnih troškova u inozemstvo, ako organizator nije Narodna skupština Republike Srpske ili Vijeće naroda Republike Srpske, odnosno skupština jedinice lokalne samouprave,
- troškova nabavke materijala – goriva, tiska, službenih glasnika i publikacija,
- troškova smještaja i ishrane zastupnika, izaslanika, odnosno vijećnika, u vrijeme kada se ne održavaju sjednice skupštine ili vijeća i
- ostale troškove u svezi s radom zastupnika, izaslanika, odnosno vijećnika u klubovima i skupinama.

(3) Federacija Bosne i Hercegovine nije donijela poseban zakon o financiranju političkih stranaka iz proračuna, pa sredstva za financiranje političkih stranaka i drugih političkih subjekata izdvaja sukladno Zakonu o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine, koji donosi svake godine.

Sukladno Zakonu o izvršavanju Proračuna Federacije BiH za 2020. godinu, sredstva su utvrđena kao “Tekući transferi neprofitnim organizacijama – za političke stranke i koalicije” i rabe se po programu koji donosi Vlada. Sredstva se izdvajaju u iznosu od 0,08% u odnosu na ukupne prihode, bez primitaka.

Sredstva namijenjena za financiranje političkih subjekata raspoređuju se tako da:

- 40% od predviđenoga iznosa pripada političkim subjektima, koji su zastupljeni u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, u jednakim iznosima, a
- 60% prema broju zastupnika u domovima Parlamenta, na dan dodjele mandata.

Ukoliko je ugovorom između članica koalicije reguliran način raspodjele novčanih sredstava, koja pripadaju koaliciji, Vlada sredstva raspoređuje na temelju odredbi ugovora.

(4) Zakonom o financiranju političkih stranaka iz proračuna Brčko distrikta Bosne i Hercegovine propisano je da se sredstva iz proračuna Brčko distrikta BiH izdvajaju za:

- predizbornu kampanju političkih stranaka koje sudjeluju na izborima za Skupštinu Brčko distrikta BiH i
- redoviti rad političkih stranaka zastupljenih u Skupštini Brčko distrikta BiH.

a) Sredstva za predizbornu kampanju političkih stranaka osiguravaju se u godini u kojoj se održavaju redoviti izbori za Skupštinu Brčko distrikta BiH i to u iznosu 0,03% prihoda u proračunu Brčko distrikta BiH ili 60.000 KM ovisno o tome koji je iznos niži.

b) Sredstva za redoviti rad političkih stranaka izdvajaju se na godišnjem temelju od 0,1% od prihoda u proračunu Brčko distrikta BiH ili 200.000 KM, ovisno o tome koji od ova dva iznosa je niži.

Sredstva izdvojena za redoviti rad političkih stranaka i njihovih zastupničkih klubova u Skupštini Brčko distrikta BiH raspoređuju se na taj način da se:

- 30% sredstava raspoređuje u jednakim iznosima svim zastupničkim klubovima političkih stranaka zastupljenih u Skupštini Brčko distrikta BiH, a
- 70% od ukupnoga iznosa raspoređuje razmjerno broju zastupničkih mjesta koje svaka politička stranka ima u Skupštini Brčko distrikta BiH u trenutku raspodjele.

2.1. Financijsko izvješćivanje političkih stranaka

10. U Zakonu o financiranju, u članku 12. stavak (1), propisano je da političke stranke vode evidenciju o svojim prihodima i rashodima i dužne su Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeti financijsko izvješće za svaku kalendarsku godinu (računovodstvenu godinu). Sukladno odredbi iz članka 12. stavak (4) izvješće se podnosi do 31. ožujka sljedeće godine.

11. Političke stranke, sukladno odredbi članka 12. stavak (3) istoga zakona, podnose posebno financijsko izvješće za razdoblje izborne propagande na način kako je utvrđeno Izbornim zakonom BiH.

12. Političke stranke i neovisni kandidati, koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama, dužni su, sukladno članku 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, u vrijeme podnošenja prijave za ovjeru za sudjelovanje na izborima, Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeti financijsko izvješće za razdoblje koje počinje tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru i financijsko izvješće za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora, u roku od trideset dana od dana objavlivanja izbornih rezultata u "Službenom glasniku BiH".

13. Izvješća koja podnose političke stranke i neovisni kandidati koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti sadrže: sve prihode i rashode, utemeljene na članarini, transparentnim priložima iz inozemstva, priložima fizičkih i pravnih osoba, priložima u obliku robe i usluga (prilozi u naturi), prihodima na vlastitu imovinu i poduzetničke aktivnosti, sukladno odredbama Zakona o financiranju, kreditima, pozajmicama, donacijama, olakšicama, povratu novca, ostalim materijalnim troškovima i ostalim izvorima prihoda za razdoblje izvješćivanja koje odredi Središnje izborno povjerenstvo BiH.
14. Politička stranka je, sukladno odredbi iz članka 12. stavak (2) Zakona o financiranju, obvezna u svom financijskom izvješću uključiti sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani s političkom strankom ili su pod njenom kontrolom.
15. Politička stranka dužna je javno prikazati porijeklo i način utroška sredstava prikupljenih tijekom protekle kalendarske godine (računovodstvene godine). Završni račun i financijsko izvješće u kojem se detaljno navode izvori prihoda, podatci o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge te podatci o namjeni, odnosno aktivnostima za koje su sredstva utrošena, javni su dokumenti i objavljuju se na mrežnoj stranici političke stranke.
16. Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise za provedbu odredbi kojima se bliže utvrđuju sadržaj, forma, način i drugi detalji izvješćivanja.
17. Središnje izborno povjerenstvo BiH donijelo je podzakonske akte, kojima je utvrdilo sadržaj, formu, način i druge detalje financijskoga izvješćivanja:
  - a) Pravilnik o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka,⁷
  - b) Pravilnik o predizbornim i postizbornim financijskim izvješćima političkih stranaka⁸ i
  - c) Pravilnik o predizbornim i postizbornim financijskim izvješćima neovisnih kandidata.⁹
18. Središnje izborno povjerenstvo BiH donijelo je dva naputka:
  - a) Naputak o postupku otvaranja i uporabe posebnoga računa za financiranje troškova izborne kampanje¹⁰ i
  - b) Naputak o donošenju financijskoga plana i programa utroška sredstava političke stranke.¹¹

Naputkom o postupku otvaranja i uporabe posebnoga računa za financiranje troškova izborne kampanje propisano je da su politička stranka i neovisni kandidati koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama dužni otvoriti poseban račun koji će namjenski rabiti za financiranje troškova izborne kampanje.

Račun za financiranje izborne kampanje otvara središnjica, odnosno glavni odbor političke stranke.

Poseban račun za financiranje troškova izborne kampanje, politička stranka i neovisni kandidat dužni su otvoriti najkasnije s danom podnošenja prijave za ovjeru za sudjelovanje na izborima,

---

⁷ „Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16 i 5/22

⁸ „Službeni glasnik BiH“, broj:10/18 i 5/22

⁹ „Službeni glasnik BiH“, broj: 10/18 i 5/22

¹⁰ „Službeni glasnik BiH“ broj: 5/22 i 27/22

¹¹ „Službeni glasnik BiH“ broj: 5/22

a najranije ga mogu otvoriti tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru za sudjelovanje na izborima.

Poseban račun za financiranje troškova izborne kampanje potrebno je zatvoriti nakon završetka izborne kampanje, odnosno nakon povrata sredstava za pristojbu. Ukoliko nakon zatvaranja namjenskoga računa ostanu neplaćene obveze prema dobavljačima za kampanju, politička stranka će obveze platiti s glavnoga računa središnjice stranke.

Sredstva, koja politička stranka i neovisni kandidat koji sudjeluju na izborima namjeravaju utrošiti za izbornu kampanju, moraju biti uplaćena na poseban račun za financiranje izborne kampanje. Na ovaj račun ne smiju se primati druge uplate, osim onih namijenjenih za financiranje izborne kampanje, niti se sredstva s tog računa smiju rabiti za bilo koju drugu svrhu, osim podmirenja troškova izborne kampanje.

Naputkom o donošenju financijskoga plana i programa utroška sredstava propisan je postupak donošenja programa utroška sredstava, te su utvrđeni rokovi u kojima političke stranke imaju obvezu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostaviti plan i program utroška financijskih sredstava.

Ovim napatkom je propisano da je politička stranka dužna do kraja tekuće godine donijeti financijski plan i utvrditi program utroška sredstava za sljedeću kalendarsku godinu, kao i da program utroška sredstava treba biti izrađen na način da se osigura potpuna transparentnost planiranoga trošenja sredstava.

Program utroška sredstava treba obuhvatiti troškove svih aktivnosti političke stranke u kalendarskoj godini, uključujući i troškove izborne kampanje, ukoliko se u toj godini provode izbori.

Napatkom je, također, propisano da politička stranka ne može planirati utrošak sredstava za osobne potrebe članova stranke, kao i za druge aktivnosti koje nisu sukladne programu rada i statutu stranke, te ne može planirati troškove u iznosima koji nisu realni za njene izvore financiranja i opseg poslovanja.

Politička stranka je obvezna program utroška sredstava za tekuću godinu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostaviti do 31. ožujka tekuće godine, zajedno s godišnjim financijskim izvješćem za prethodnu godinu.

Politička stranka je financijska sredstva obvezna rabiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom, a sukladno financijskom planu.

19. Središnje izbornom povjerenstvo BiH je donijelo Pravilnik o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije financijskih izvješća političkih stranaka,¹² kojim je propisalo procedure po kojima se vrši pregled, kontrola i revizija financijskih izvješća političkih stranaka, sukladno odredbama Zakona o financiranju.

2.2. Financijska kontrola političkih stranaka

20. Pregled, kontrolu i reviziju financijskih izvješća, koja podnesu političke stranke, obavlja Služba za reviziju.
21. Revizija financijskih izvješća političke stranke, sukladno članku 10. stavak (2) Zakona o financiranju, uključuje izvješća sjedišta stranke i najmanje dvije niže organizacijske jedinice koje odabere Služba za reviziju.

---

¹² "Službeni glasnik BiH", broj: 103/08 i 5/22

22. Služba za reviziju prikuplja revizijske dokaze, koje pregleda, ocjenjuje i izvodi zaključke, na temelju kojih revizor priprema preliminarno izvješće revizije s nalazima revizije i mišljenjem revizora o financiranju političke stranke sukladno zakonu.
23. U slučaju da Služba za reviziju smatra kako treba obaviti detaljniji financijski pregled kako bi se utvrdilo je li se politička stranka financirala sukladno zakonu, Službi za reviziju se omogućuje pristup prostorijama stranke.
24. U slučaju da bude uskraćen pristup prostorijama stranke, smatra se da navedena stranka nije dostavila financijsko izvješće i Središnje izborno povjerenstvo BiH joj uskraćuje pravo kandidiranja na sljedećim izborima.
25. Preliminarno izvješće revizije, s nalazima i mišljenjem revizora, dostavlja se političkoj stranci na očitovanje.
26. Politička stranka se u roku od deset dana, od dana prijema preliminarnoga izvješća revizije, može očitovati o nalazima revizije, ili sukladno članku 14. stavak (3) Zakona o financiranju otkloniti nedostatke u izvješću i povrede zakona koje su otklonjive. Stranka uz očitovanje može dostaviti dodatne dokaze kojima osporava nalaze revizije iz preliminarnoga izvješća revizije ili dostaviti dokaze koje revizorima nije predočila u vrijeme obavljanja revizije.
27. Nakon što se politička stranka očituje o nalazima revizije navedenim u preliminarnom izvješću revizije, revizor sukladno svojoj procjeni dopunjava i korigira prethodni nalaz ukoliko smatra da su primjedbe stranke utemeljene, ili je stranka dostavila dodatne dokaze i izdaje konačno izvješće s mišljenjem revizora o postupanju stranke sukladno Zakonu o financiranju i Poglavlju 15. Izbornoga zakona BiH.
28. Ako politička stranka na temelju nalaza i preporuka iz preliminarnoga izvješća revizije dobrovoljno otkloni nedostatke koji su otklonjivi i u ostavljenom roku revizoru dostavi dokaz o otklonjenim nedostacima, revizor u konačnom izvješću neće navesti prekršaje koje je stranka otklonila.
29. Ako nakon izdavanja i dostave političkoj stranci preliminarnoga pismenog izvješća o reviziji politička stranka ne uloži prigovor, revizor izdaje konačno izvješće s mišljenjem revizora o tome je li se politička stranka financirala sukladno ovom zakonu.
30. U konačnom izvješću revizije navode se nazivi organizacijskih dijelova političke stranke u kojima je obavljena revizija.

3. AKTIVNOSTI SREDIŠNJEGA IZBORNOG POVJERENSTVA BIH U RAZDOBLJU IZVJEŠĆA

31. Središnje izborno povjerenstvo BiH je od 31. ožujka 2021. godine, do kada su političke stranke bile obvezne podnijeti godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu, do kraja 2022. godine, kada je okončan postupak revizije i izdavanja konačnih revizijskih izvješća, poduzelo niz aktivnosti kojima je provjeravana zakonitost financiranja političkih stranaka:
  - izvršilo prijem financijskih izvješća političkih stranaka,

- uspostavilo evidenciju o podnesenim finansijskim izvješćima, za javnost izradilo informaciju o izvorima financiranja političkih stranaka, te istu zajedno s izvješćima političkih stranaka dalo na uvid javnosti, putem mrežne stranice Središnjega izbornog povjerenstva BiH,
- obavijestilo političke stranke, kod kojih su utvrđeni nedostaci u finansijskom izvješću, kako bi, sukladno odredbama članka 14. stavak (3) Zakona o financiranju, dobrovoljno otklonile uočene nedostatke, ako su oni otklonjivi,
- prikupilo podatke o sredstvima koja su iz proračuna svih razina vlasti u BiH isplaćena političkim subjektima, izradilo informaciju o financiranju političkih stranaka iz proračuna i dalo na uvid javnosti putem svoje mrežne stranice,
- prikupilo podatke od svih općina u Bosni i Hercegovini o dodijeljenim poslovnim prostorima, u njihovom vlasništvu, na uporabu političkim strankama,
- prikupilo podatke o transakcijskim računima političkih stranaka iz Jedinственoga registra transakcijskih računa kod Centralne banke BiH,
- izvršilo pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvješća za 100 političkih stranaka,
- dodatno izvršilo reviziju na terenu u prostorijama 9 političkih stranaka,
- revizijska izvješća s nalazima revizije i mišljenjem revizora o financiranju političkih stranaka sukladno zakonu dalo na uvid javnosti, putem svoje mrežne stranice i
- revizijska mišljenja, sukladno članku 10. stavak (7) Zakona o financiranju, dalo na objavu u Službenom glasniku BiH.

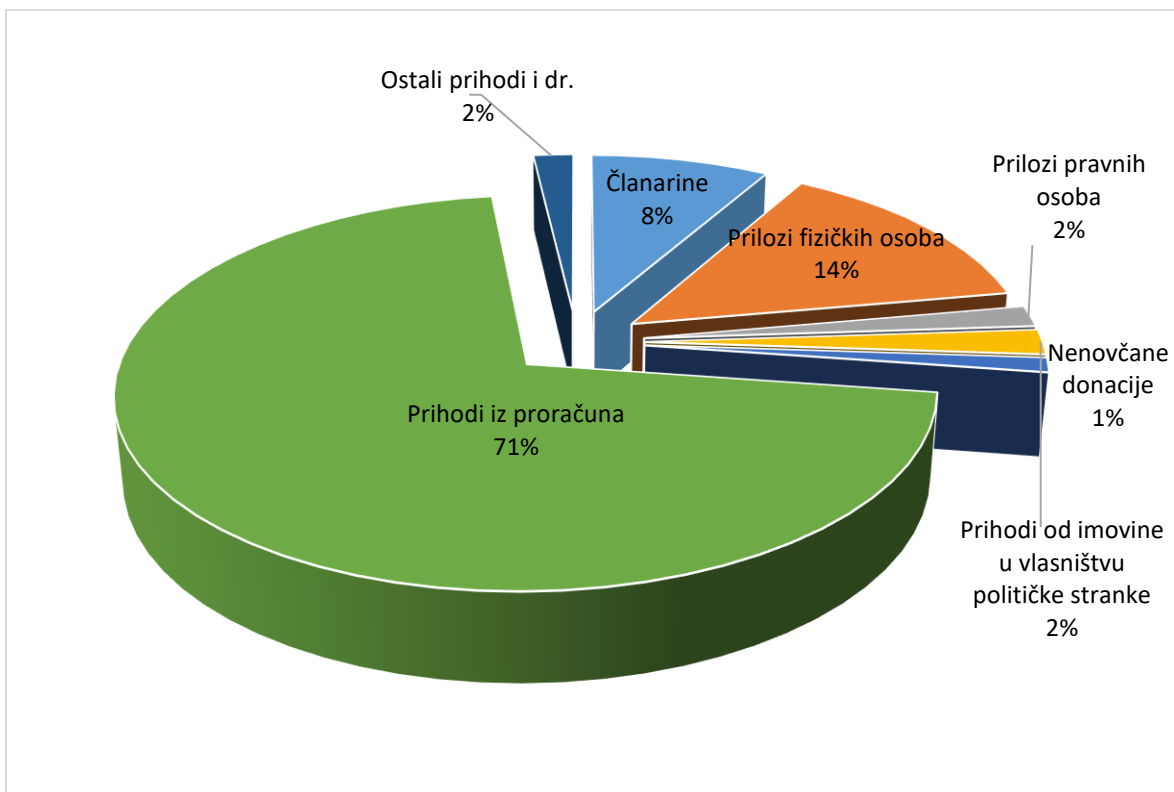
32. Središnje izorno povjerenstvo BiH je, sukladno Zakonu o financiranju, izvršilo prijem i kontrolu godišnjih finansijskih izvješća za 2020. godinu, koje je dostavilo 149 političkih stranaka, izradilo informaciju o izvorima financiranja političkih stranaka, te je putem svoje mrežne stranice dalo na uvid javnosti, zajedno s finansijskim izvješćima političkih stranaka.

33. Jedna politička stranaka, koja je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijela finansijsko izvješće za 2020. godinu, uskratila je pristup svojim prostorijama radi obavljanja detaljnije finansijske kontrole, odnosno revizije.

34. Na temelju finansijskih izvješća, koje su podnijele političke stranke, Središnje izorno povjerenstvo BiH je utvrdilo da su se političke stranke u 2020. godini financirale iz sljedećih izvora: članarina u postotku od 8,31%, priloga fizičkih osoba u postotku 13,89%, priloga pravnih osoba u postotku 1,74%, prihoda od imovine političkih stranaka u postotku 2,10%, nenovčanih donacija i računa koje stranka nije imala obvezu platiti u postotku 1,21%, prihoda iz proračuna u postotku 70,89% i ostalih prihoda u postotku 1,86% od ukupno ostvarenih prihoda, kao što je prikazano u sljedećoj tablici i grafikonu:

(1) PRIHODI	Iznos u KM	Struktura
Članarina	1.828.121,20	8,31 %
Prilozi fizičkih osoba	3.054.955,37	13,89 %
Prilozi pravnih osoba	382.812,54	1,74 %
Prihodi od imovine političkih stranaka	462.383,65	2,10 %
Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti	265.616,08	1,21 %
Prihodi iz proračuna	15.589.148,01	70,89 %
Ostali prihodi i drugo	408.089,77	1,86 %
Ukupan prihod	21.991.126,62	100,00 %
(2) DUGOVANJA POLITIČKIH STRANAKA na dan 31. 12. 2020. godine	9.227.820,53	

Tablica broj 1. Pregled izvora financiranja političkih stranaka u 2020. godini

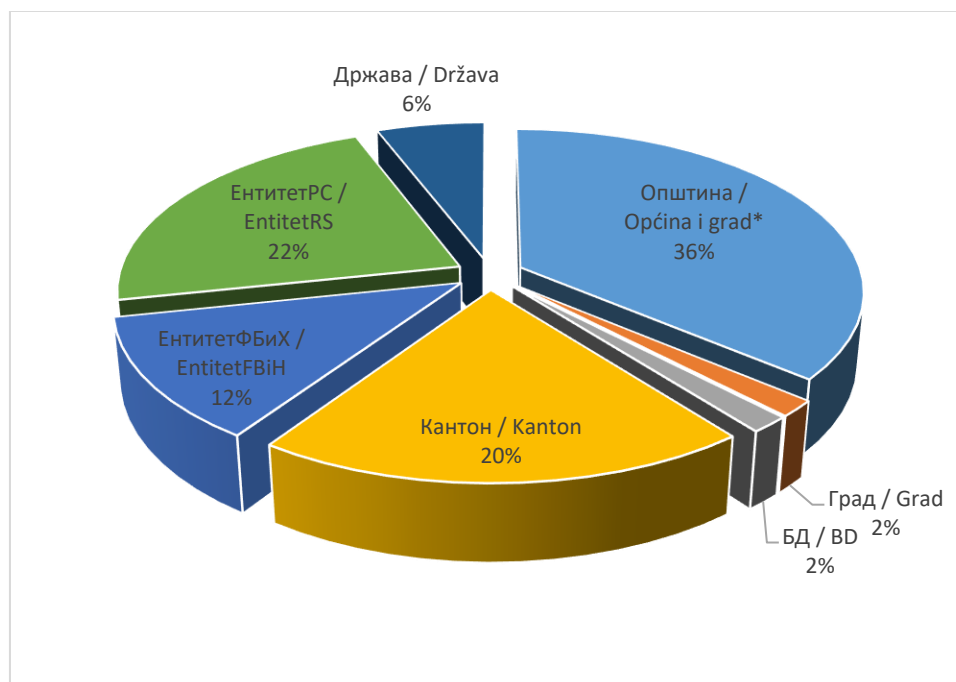
Grafikon broj 1. Prikaz strukture izvora financiranja političkih stranaka u 2020. godini

Političke stranke su na dan 31. 12. 2020. godine imale ukupna dugovanja u iznosu od 9.227.820,53 KM. Dugovanja su činila 29,56% ukupnih izvora financiranja političkih stranaka.

35. Središnje izborno povjerenstvo BiH prikupilo je podatke o sredstvima koja su iz proračuna svih razina izvršne vlasti isplaćena političkim subjektima u 2020. godini. Prema podacima, prikupljenim od mjerodavnih tijela i institucija na svim razinama u Bosni i Hercegovini, za financiranje političkih subjekata u 2020. godini planirana su sredstva u iznosu od 17.222.755,87 KM. Od planiranoga iznosa isplaćeno je 93,15%, odnosno političkim subjektima su isplaćena sredstva u iznosu od 16.042.989,17 KM, kao što je prikazano u tablici broj 2. i predstavljeno na grafikonu broj 2.

Proračun/razina vlasti	Ukupno uplaćena sredstva	Struktura financiranja
- Proračuni općina i gradova	5.800.208,99	36.15%
- Proračuni gradova	261.792,46	1.63%
- Brčko distrikt BiH	259.999,94	1.62%
- Proračuni kantona	3.226.702,28	20.11%
- Proračun Federacije BiH	1.954.211,00	12.18%
- Proračun Republike Srpske	3.597.915,93	22.43%
- Proračun BiH (isplaćeno političkim strankama)	580.218,13	3,62%
- Proračun BiH (utrošeno za rad klubova)	361.940,44	2,25%
UKUPNO:	16.042.989,17	100.00%

Tablica broj 2. Proračunska izdvajanja za političke subjekte u 2020. godini

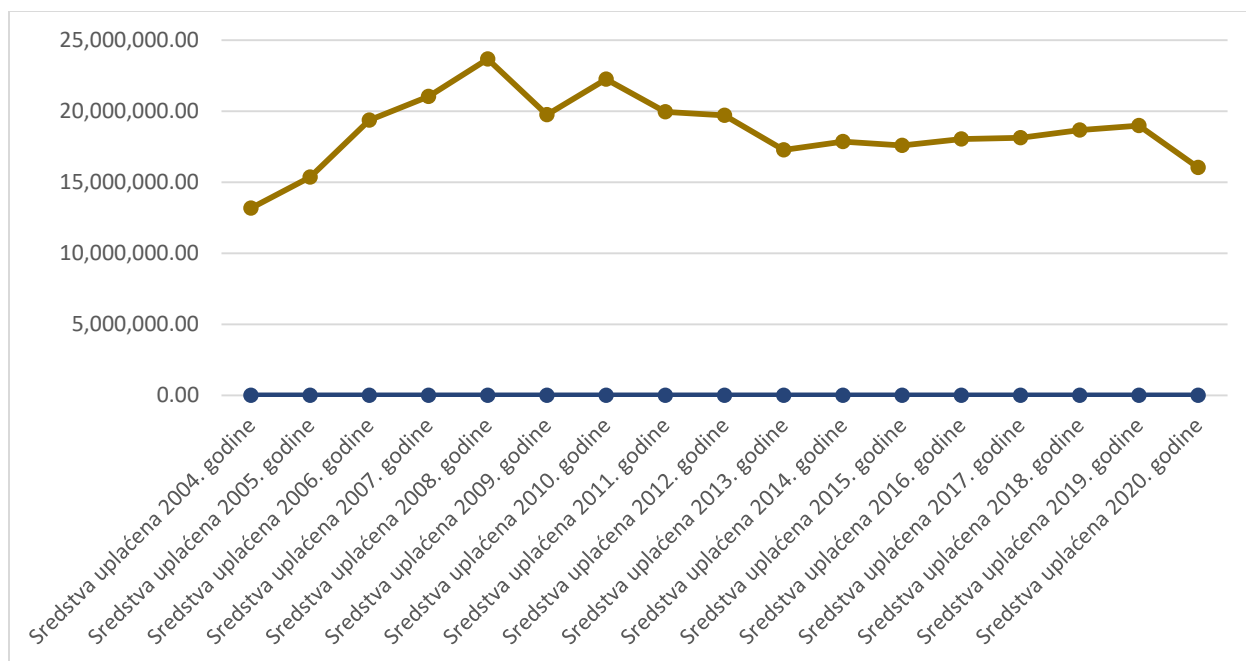

Grafikon broj 2. Prikaz strukture proračunskih izdvajanja za političke subjekte u 2020. godini

36. U razdoblju od 2004. do 2020. godine iz proračuna svih razina vlasti političkim subjektima je isplaćeno 316,84 milijuna KM i to: 2004. godine 13,2 milijuna, 2005. godine 15,4 milijuna, 2006. godine 19,4 milijuna, 2007. godine 21,1 milijun, 2008. godine 23,7 milijuna, 2009. godine 19,7 milijuna, 2010. godine 22,2 milijuna, 2011. godine 19,96 milijuna, 2012. godine 19,7 milijuna, 2013. godine 17,3 milijuna, 2014. godine 17,9 milijuna, 2015. godine 17,6 milijuna, 2016. godine 18 milijuna KM, 2017. godine 18,1 milijun KM, 2018. godine 18,7 milijuna KM, 2019. godine 18,9 milijuna KM i 2020. godine 16,04 milijuna KM.

Od 2004. do 2008. godine proračunska izdvajanja su neprestano rasla, razdoblje od 2009. do 2012. godine karakteriziraju oscilacije iznosa proračunskih sredstava izdvojenih političkim strankama, kako bi 2013. godine ta izdvajanja pala za 12,27%. Od 2014. do 2018. godine proračunska izdvajanja ponovno rastu u postocima 2,5 – 3% godišnje, dok su 2019. godine porasla za 1,08%, da bi 2020. godine izdvajanja pala za 15,04% u odnosu na proračunska sredstva izdvojena političkim subjektima 2019. godine.

Trend proračunskih izdvajanja za političke subjekte u razdoblju od 2004. do 2020. godine je sljedeći:

Grafikon broj 3. Trend prihoda koje su političke stranke ostvarile iz proračuna od 2004. do 2020. godine

Razina vlasti		Sredstva uplaćena u razdoblju 2004. – 2014. godine	Sredstva uplaćena 2015. godine	Sredstva uplaćena 2016. godine	Sredstva uplaćena 2017. godine	Sredstva uplaćena 2018. godine	Sredstva uplaćena 2019. godine	Sredstva uplaćena 2020. godine	Sredstva uplaćena u razdoblju 2004. – 2020. godine
1		2	3	4	5	6	7	8	9
Općine/općine i gradovi		85.954.013,63	7.024.248,93	6.645.104,11	6.468.241,93	6.621.622,04	6.549.924,36	6.062.001,45	125.325.156,45
Brčko distrikt BiH		2.314.285,05	199.999,97	258.019,03	199.999,96	200.000,00	200.000,00	259.999,94	3.632.303,95
Kantoni		44.849.857,22	3.540.079,76	3.414.923,62	3.543.989,16	3.802.581,96	3.955.578,57	3.226.702,28	66.333.712,57
Federacija BiH		33.138.464,50	2.775.000,03	3.600.000,03	3.799.999,00	3.800.000,00	3.713.004,00	1.954.211,00	52.780.678,56
Republika Srpska		36.728.199,49	3.129.999,96	3.180.000,00	3.180.000,00	3.342.440,06	3.531.916,65	3.597.915,93	56.690.472,09
Država BiH	<i>Uplaćeno strankama</i>	3.195.997,17	570.281,47	534.224,00	375.797,80	548.300,00	579.151,71	580.218,13	6.383.970,28
	<i>Utrošeno za rad klubova</i>	3.285.423,46	359.120,86	406.721,19	561.730,00	368.133,19	354.457,82	361.940,44	5.697.526,96
UKUPNO:		209.466.240,52	17.598.730,98	18.038.991,98	18.129.757,85	18.683.077,25	18.884.033,11	16.042.989,17	316.843.820,86

Tablica broj 3. Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna političkim strankama po razinama vlasti u razdoblju 2004. – 2020. godine

37. U okviru proračunskih sredstava izdvojenih političkim strankama u 2020. godini, iz proračuna u Federaciji BiH su isplaćena sredstva u iznosu od 9.694.864,18 KM ili 60,43%, iz proračuna Republike Srpske 5.145.966,48 KM ili 32,08%, iz proračuna Brčko distrikta BiH 259.999,94 KM ili 1,62%, dok su iz proračuna Bosne i Hercegovine izdvojena sredstva u iznosu od 942.158,57 KM ili 5,87%.

Red. broj	Naziv razine vlasti	Sredstva uplaćena političkim subjektima	% uplate planiranih sredstava
1	2	3	4
I.	Federacija BiH	9.694.864,18	60,43%
1	Općine i gradovi osnovne izborne jedinice	4.292.158,44	44,27%
2	Gradovi	221.792,46	2,29%
3	Kantoni	3.226.702,28	33,28%
4	Proračun FBiH	1.954.211,00	20,16%
II.	Republika Srpska	5.145.966,48	32,08%
1	Općine i gradovi osnovne izborne jedinice	1.508.050,55	29,31%
2	Gradovi	40.000,00	0,78%
3	Proračun RS	3.597.915,93	69,92%
III.	Brčko distrikt BiH	259.999,94	1,62%
IV.	Državna razina BiH	942.158,57	5,87%
	UKUPNO:	16.042.989,17	100,00%

Tablica broj 4. Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna političkim strankama po razinama vlasti (državna razina, entitetske razine i Brčko distrikt BiH)

38. Iz proračuna općina i gradova, osnovnih izbornih jedinica, u Federaciji BiH političkim subjektima u 2020. godini isplaćena su sredstva u iznosu 4.292.158,44 KM, dok su iz proračuna općina gradova u Republici Srpskoj isplaćena sredstva u iznosu 1.508.055,55 KM.
39. Iz proračuna grada Sarajevo političkim subjektima isplaćena su sredstva u iznosu 221.792,46 KM, dok je iz grada Istočno Sarajevo političkim subjektima isplaćen iznos od 40.000,00 KM.
40. Iz proračuna kantona u Federaciji BiH političkim subjektima u 2020. godini isplaćena su sredstva u iznosu 3.226.702,28 KM.
41. Iz proračuna Federacije BiH političkim subjektima u 2020. godini isplaćena su sredstva u iznosu 1.954.211,00 KM, dok su iz proračuna Republike Srpske isplaćena sredstva u iznosu od 3.597.915,93 KM. Iz proračuna Bosne i Hercegovine političkim subjektima u

2020. godini izdvojena su sredstva u iznosu 942.158,57 KM, od kojih je za rad parlamentarnih skupina utrošeno 361.940,44 KM, dok je iznos od 580.218,13 KM uplaćen političkim strankama. Iz proračuna Brčko distrikta BiH političkim subjektima u 2020. godini isplaćena su sredstva u iznosu 259.999,94 KM.

4. NALAZI REVIZIJE

42. Služba za reviziju na temelju članka 10. Zakona o financiranju, a u svezi s člankom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije financijskih izvješća političkih stranaka izvršila je pregled, kontrolu i reviziju godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu za 100 političkih stranaka, od ukupno 149 stranaka, koje su podnijele godišnje financijsko izvješće. Pored godišnjega financijskog izvješća izvršeni su pregled i revizija financijskoga izvješća za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih 2020. godine (postizborna izvješća), te postizbornih izvješća stranaka koje su sudjelovale na Izborima u Gradu Mostaru.

43. Od ukupno 183 političke stranke s evidencije Središnjega izbornog povjerenstva BiH, godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu nisu podnijele 34 političke stranke. Među njima je 14 političkih stranaka koje nisu podnijele godišnje financijsko izvješće ni za 2019. godinu i nisu omogućile obavljanje revizije, pa im je Središnje izorno povjerenstvo BiH 18. 11. 2021. godine izreklo administrativnu mjeru, kojom im je uskraćeno pravo kandidiranja na sljedećim izborima.

Za 20 političkih stranaka, utvrđeno je da nisu sudjelovale na izborima u razdoblju od 2016. do 2020. godine i nisu podnosile financijska izvješća, što ukazuje na činjenicu da ne obavljaju svoju djelatnost u razdoblju dužem od godinu dana, čime su, sukladno Zakonu o političkim organizacijama (“Službeni list SR BiH” broj 27/91 – preuzet iz Socijalističke Republike BiH), Zakonu o političkim organizacijama (“Službeni glasnik RS” broj 15/96 i 17/02) i Zakonu o političkim organizacijama („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 12/02, 19/07 i 2/08), stečeni uvjeti za njihovo brisanje iz sudskoga registra. Za te političke stranke Središnje izorno povjerenstvo BiH je u prosincu 2020. godine mjerodavnim sudovima uputilo prijedlog za njihovo brisanje iz sudskoga registra. Mjerodavni sudovi su na prijedlog Središnjega izbornog povjerenstva BiH i sudskoga registra izbrisali 15 političkih stranaka.

44. Središnje izorno povjerenstvo BiH donijelo je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije financijskih izvješća političkih stranaka,¹³ u kojemu je propisalo da pregled, kontrolu i reviziju financijskih izvješća političkih stranaka, čiji su ukupni prihodi iskazani u godišnjim financijskim izvješćima manji od 10.000,00 KM, Služba za reviziju obavlja najmanje jedanput u četiri godine, a sukladno svome planu, koji odobrava Središnje izorno povjerenstvo BiH.

Uvidom u financijska izvješća za 2020. godinu utvrđeno je da je 80 političkih stranaka u svom financijskom izvješću za 2020. godinu iskazalo prihod manji od 10.000,00 KM.

45. Sukladno navedenoj odredbi Pravilnika, a na temelju zaključka Središnjega izbornog povjerenstva BiH Služba za reviziju izvršila je pregled kontrolu i reviziju kod 100 političkih stranaka (67 stranaka čiji je prihod veći od 10.000,00 KM i 33 političke stranke s prihodom ispod 10.000,00 KM). Kod 88 stranaka (Prilog 2.) izvršeni su pregled i

¹³ “Službeni glasnik BiH“, broj: 5/22

kontrola finansijskih izvješća i dodatne finansijske dokumentacije koju su političke stranke dostavile Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Također, u svrhu kontrole zakonitosti financiranja političkih stranaka, pribavljeni su revizijski dokazi i iz izvanjskih izvora (tijela izvršne vlasti, Centralne banke BiH i drugih osoba koje se dovode u svezu s financiranjem političkih stranaka).

Kod 12 političkih stranaka (*Prilog 1.*) pored kontrole finansijskih izvješća, prethodno spomenute dokumentacije i revizijskih dokaza iz izvanjskih izvora, izvršena je revizija u prostorijama stranaka.

46. Jedna je politička stranka revizorima uskratila pristup svojim prostorijama radi obavljanja revizije njenih finansijskih izvješća za 2020. godinu.

47. Pregledom, kontrolom i revizijom finansijskih izvješća političkih stranaka za 2020. godinu, utvrđeno je sljedeće:

- Kod 30% kontroliranih političkih stranaka utvrđeni su manji prekršaji: isplate malih iznosa sredstava bez programa utroška, neprijavlivanje nenovčanih donacija male vrijednosti, neizdavanje potvrda o primljenim članarinama i priložima u malim iznosima, neuplaćivanje istih na transakcijski račun središnjice stranke, manja kršenja računovodstvenih propisa, nevođenje ili pogrešno vođenje evidencija o prihodima i rashodima u manjim iznosima, greške u popunjavanju finansijskih izvješća i dostavljanje izvješća nakon zakonom propisanoga roka.

Također, veći broj političkih stranaka je sukladno odredbi iz članka 14. stavak (3) Zakona o financiranju dobrovoljno otklonilo nedostatke, nakon što im je dostavljeno preliminarno izvješće revizije. Stranke su uglavnom ispravljale finansijska izvješća, prijavile priloge i vratile zabranjene priloge.

- Kod 70% kontroliranih političkih stranaka utvrđena su kršenja odredaba Zakona o financiranju i odredaba Poglavlja 15 Izbornoga zakona BiH, za koja, sukladno ovom Zakonu, postoji temelj za utvrđivanje odgovornosti, te sankcioniranje nakon provedenoga postupka.

48. Političke stranke su kršile odredbe Zakona o financiranju na način:

- Finansijska sredstva osigurana za financiranje političkih stranaka, uglavnom sredstva iz proračuna, nisu rabile isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom, čime su prekršile odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju.
- Stranke nisu vodile evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, nisu izdavale potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, te priloge nisu prijavile u finansijskim izvješćima, čime su prekršile odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju.
- Sredstva od članarina i dobrovoljnih priloga, koja su primana u gotovini, nisu uplaćivana na transakcijski račun političke stranke, iako je Zakonom o financiranju propisano da ovlaštena osoba u političkoj stranci uplaćuje članarinu i dobrovoljne priloge neposredno na transakcijski račun središnjice političke stranke najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema uplate, čime su prekršile odredbe članka 5. stavak (4) i članka 6. stavak (2) Zakona o financiranju.
- Jedna politička stranka ostvarila je priloge iznad limita utvrđenoga u članku 6. stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju.

- Znatno se broj stranaka, suprotno odredbama članka 8. Zakona o financiranju, financirao iz zabranjenih izvora.
- Dio troškova izborne kampanje u svojim financijskim izvješćima nije prijavilo 28 političkih stranaka, čime su prekršile odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona BiH.
- Sedam političkih stranaka nije podnijelo postizborno financijsko izvješće za Lokalne izbore 2020. godine, čime su prekršile odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona BiH.
- Dvije političke stranke su prekoračile limit na troškove izborne kampanje, propisan člankom 15.10 Izbornoga zakona BiH.
- Poslovne knjige političke stranke nisu vodile sukladno važećim propisima, nisu uspostavile pravovremene i točne evidencije o svojim prihodima, rashodima, obvezama i novčanim tokovima putem transakcijskih računa i blagajne, financijska izvješća nisu podnijele u zakonom propisanim rokovima i na način kako je propisalo Središnje izbornog povjerenstvo BiH, čime su prekršile odredbe članka 11. i članka 12. Zakona o financiranju.
- Znatno je broj političkih stranaka koje nisu prijavile transakcijske račune kod poslovnih banaka, putem kojih su obavljale financijske transakcije.
- Kod sedam političkih stranaka postoje indicije kako su prekršile porezne propise.
- Kod jedne političke stranke postoje indicije kako je prekršila financijske propise kojima je uređeno raspolaganje i plaćanje gotovim novcem.

U prilogu su dani nalazi iz revizijskih izvješća političkih stranaka.

49. Pored toga što su prekršile odredbe Zakona o financiranju, postoje indicije i na kršenje drugih propisa i to:
- Kod pet političkih stranaka postoje indicije kako su prekršile porezne propise.
  - Kod jedne političke stranke postoje indicije kako je prekršila financijske propise kojima je uređeno raspolaganje i plaćanje gotovim novcem.
  - Postoje indicije kako je pravna osoba, prilikom pružanja usluga za dvije političke stranke u 2020. godini, prekršila propise iz područja neizravnih poreza.
50. Središnje izbornog povjerenstvo BiH je na temelju nalaza revizije, a u okviru svojih mjerodavnosti i ovlasti iz članka 14. stavak (1) Zakona o financiranju, članka 115. stavak (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), te članka 18. Poslovnika Središnjega izbornog povjerenstva BiH – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", br. 29/18 i 25/20), pokrenulo postupak protiv 70 političkih stranaka zbog utemeljene sumnje da su 2020. godine prekršile odredbe Zakona o financiranju i odredbe Poglavlja 15 Izbornoga zakona BiH.
51. Radi kršenja odredaba Zakona o financiranju i odredaba Poglavlja 15 Izbornoga zakona BiH u razdoblju od 2004. do 2019. godine, Središnje izbornog povjerenstvo BiH je donijelo 667 odluka o sankcioniranju političkih stranaka i pet odluka o sankcioniranju fizičkih osoba (ukupno 672 odluke). Od navedenog broja sankcija, 541 je novčana kazna, 129 administrativnih mjera uskraćivanja prava političkim strankama za kandidiranje na

sljedećim izborima i dvije administrativne mjere kojima je političkim strankama naloženo uplaćivanje dijela svojih sredstava u dobrotvorne svrhe.

52. Središnje izborno povjerenstvo BiH je, sukladno odredbama članka 14. stavak (4) Zakona o financiranju, mjerodavnim tužiteljstvima i drugim tijelima mjerodavnim za provedbu zakona prijavilo 126 slučajeva, u kojima je kontrolom i revizijom finansijskih izvješća političkih stranaka potvrđena sumnja na izvršena kaznena djela, koja se mogu dovesti u svezu s financiranjem političkih stranaka i financiranjem izborne kampanje, te porezne utaje, što je navedeno u sljedećoj tablici:

Godina/broj prijava	Prijave poreznim upravama	Prijave SIPI	Prijave tužiteljstvu	Prijave uredima za reviziju
2009.	1	1		
2013.			1	
2014.	13	2	12	
2015.	19	1	1	
2016.		5	1	
2017.				8
2018.	7	1		
2019.	9			
2020.	11	8	1 (prijavom obuhvaćeno 45 političkih stranaka)	
2021.	7	6	6	
2022.	2	1	2 (jednom od prijava obuhvaćeno 14 političkih stranaka)	
UKUPNO	69	25	24	8

Tablica 5. Pregled prijava mjerodavnim tijelima

53. Središnje izborno povjerenstvo BiH je mjerodavnim sudovima u Bosni i Hercegovinu uputilo prijedloge za brisanje 202 političke stranke zbog utemeljene sumnje kako ne obavljaju svoju djelatnost, jer duže razdoblje ne sudjeluju na izborima i ne podnose finansijska izvješća, i to:

- 2009. godine za 136 političkih stranaka,
- 2011. godine za 4 političke stranke,
- 2012. godine za 5 političkih stranaka,
- 2015. godine za 13 političkih stranaka,
- 2017. godine za 9 političkih stranaka,
- 2018. godine za 9 političkih stranaka i
- 2020. godine za 26 političkih stranaka.

54. Prema službenim evidencijama, mjerodavni sudovi su na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH, iz registra izbrisali 181 političku stranku, dok su 33 političke stranke iz registra izbrisane na temelju odluka njihovih mjerodavnih tijela.¹⁴

55. Na temelju rješenja, koja je 2022. godine donio Osnovni sud u Banjoj Luci, a po prijedlozima Središnjega izbornog povjerenstva BiH za brisanje političkih stranaka iz sudskoga registra iz razloga što duži niz godina ne sudjeluju na izborima i ne podnose financijska izvješća, utvrđeno je da je ovaj Sud odstupio od svoje ranije prakse, kao i prakse drugih sudova.

Osnovni sud u Banjoj Luci je u razdoblju od 2009. godine do 2014. godine na prijedlog Središnjega izbornog povjerenstva BiH iz sudskog registra izbrisao 67 političkih stranaka.

Za razliku od svoje ranije prakse, kao i prakse drugih sudova u Bosni i Hercegovini, Osnovni sud u Banjoj Luci je 20. 9. 2022. godine donio rješenja kojim se kao neutemeljeni odbijaju prijedlozi Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine za brisanje 13 političkih stranaka iz sudskoga registra i to:

Red. Br.	Kod stranke	Naziv političke stranke	Sud kod koga je stranka registrirana	Nadnevak prijedloga SIP-a BiH za brisanje stranke	Rješenje suda
1	575	Demokratska stranka Srpske	Osnovni sud Banja Luka	26. 1. 2015.	Sud odbio prijedlog SIP-a Rješenje Rp-1/04 od 20. 9. 2022.
2	1261	Socijaldemokratska partija RS	Osnovni sud Banja Luka	26. 1. 2015.	Sud odbio prijedlog SIP-a Rješenje Rp-2/12 od 20. 9. 2022.
3	577	Građanska partija napretka	Osnovni sud Banja Luka	26. 1. 2015.	Sud odbio prijedlog SIP-a Rješenje Rp-2/04 od 20. 9. 2022.
4	1273	HNZ 1908 - Kotor Varoš	Osnovni sud Banja Luka	6. 2. 2017.	Sud odbio prijedlog SIP-a Rješenje Rp-1/12 od 20. 9. 2022.
5	1717	Partija ekonomske i socijalne pravde	Osnovni sud Banja Luka	6. 2. 2017.	Sud odbio prijedlog SIP-a Rješenje Rp-2/13 od 20. 9. 2022.
6	1708	Stranka pravredne politike	Osnovni sud Banja Luka	22. 2. 2018.	Sud odbio prijedlog SIP-a Rješenje Rp-5/13 od 20. 9. 2022.
7	1006	Partija socijalne pravde	Osnovni sud Banja Luka	22. 2. 2018.	Sud odbio prijedlog SIP-a Rješenje Rp-2/06 od 20. 9. 2022.
8	516	Stranka deviznih štediša RS	Osnovni sud Banja Luka	24. 12. 2018.	Sud odbio prijedlog SIP-a Rješenje Rp-2/01 od 20. 9. 2022.
9	2290	Srpska alternativa	Osnovni sud Banja Luka	24. 12. 2018.	Sud odbio prijedlog SIP-a Rješenje Rp-4/13 od 20. 9. 2022.

¹⁴ Informacija o izbrisanim političkim strankama iz sudskog registra, s popisom stranaka, objavljena je na mrežnoj stranici Središnjega izbornog povjerenstva BiH, www.izbori.ba.

10	983	Pokret za Prnjavor	Osnovni sud Banja Luka	17. 12. 2020.	Sud odbio prijedlog SIP-a Rješenje Rp-3/08 od 20. 9. 2022.
11	1986	Slobodna Srpska	Osnovni sud Banja Luka	17. 12. 2020.	Sud odbio prijedlog SIP-a Rješenje Rp-1/16 od 20. 9. 2022.
12	2008	Povratak otpisanih	Osnovni sud Banja Luka	17. 12. 2020.	Sud odbio prijedlog SIP-a Rješenje Rp-3/16 od 20. 9. 2022.
13	2318	Srpska tradicionalna oslobodilačka partija	Osnovni sud Banja Luka	17. 12. 2020.	Sud odbio prijedlog SIP-a Rješenje Rp-3/18 od 20. 9. 2022.

Iako nije donesen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o političkim organizacijama, Osnovni sud u Banjoj Luci je 2022. godine ocijenio kako prijedlozi za brisanje političkih stranka, koje je Središnje izborno povjerenstvo BiH podnijelo ovom Sudu u razdoblju od 2015. do 2020. godine, nisu utemeljeni ističući da to što politička organizacija nije sudjelovala na izborima nije samo po sebi temelj za primjenu članka 24. Zakona o političkim organizacijama jer i bojkot izbora može biti čin političkoga aktivizma i slobode političkoga opredjeljenja.

Također, Sud navodi i da nepodnošenje godišnjih financijskih izvješća, propisanih člankom 12. Zakona o financiranju nije dovoljan razlog za brisanje političke stranke iz registra.

Na navedena rješenja Središnje izborno povjerenstvo BiH je uputilo žalbu Okružnom sudu u Banjoj Luci, te o postupanju ovoga suda obavijestilo predsjednika Suda i Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće BiH.

5. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

56. Središnje izborno povjerenstvo BiH je, sukladno odredbama članka 14. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka, mjerodavno za provedbu odredbi Zakona o financiranju.
57. U slučaju da politička stranka ne postupi prema odredbama ovoga zakona, Središnje izborno povjerenstvo BiH mjerodavno je za izricanje novčane kazne sukladno ovom Zakonu i Izbornom zakonu BiH.
58. Sukladno odredbi članka 14. stavak (4) Zakona o financiranju svaku sumnju o kaznenom djelu, koja se može dovesti u svezu s financiranjem političkih stranaka i financiranjem izborne kampanje, Središnje izborno povjerenstvo BiH obvezno je prijaviti mjerodavnom tužiteljstvu i drugim tijelima mjerodavnim za provedbu zakona.
59. U svezi s financijskim izvješćima političkih stranaka za 2020. godinu, Središnje izborno povjerenstvo BiH provelo je sve aktivnosti koje su propisane odredbama Zakona o financiranju, te odredbama Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka i odredbama Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije financijskih izvješća političkih stranaka, koje se mogu grupirati na sljedeći način: prijem godišnjih financijskih izvješća političkih stranaka, prikupljanje podataka o sredstvima koja su iz proračuna svih razina isplaćena političkim subjektima, prikupljanje revizijskih dokaza, kako od političkih stranaka, tako i iz izvanjskih izvora (tijela vlasti, Centralne banke BiH, poslovnih banaka, pravnih i fizičkih osoba koje su donatori ili

poslovni partneri političkih stranaka, sudova i sl.), kontrola i revizija finansijskih izvješća političkih stranaka, izdavanje revizijskih izvješća s nalazima revizije i mišljenjem revizora o financiranju političkih stranaka sukladno odredbama Zakona o financiranju, pokretanje postupka utvrđivanja odgovornosti i sankcioniranja političkih stranaka za koje postoje temelji sumnje da su prekršile Zakon o financiranju, obavješćavanje tijela mjerodavnih za provedbu zakona koji nisu u mjerodavnosti Središnjega izbornog povjerenstva BiH, obavješćavanje mjerodavnih sudova o političkim strankama za koje su stečeni uvjeti za njihovo brisanje iz sudskoga registra jer ne obavljaju djelatnost za koju su registrirane i ostale aktivnosti.

60. Središnje izorno povjerenstvo BiH je, putem svoje službene mrežne stranice, dalo na uvid javnosti brojne informacije i izvješća o izvorima financiranja političkih stranaka, podatke o iznosu troškova izborne kampanje i njenom financiranju, podatke o sredstvima koja su političkim strankama isplaćena iz proračuna svih razina vlasti u razdoblju od 2004. do 2021. godine, izvješća političkih stranaka, izvješća revizije svih političkih stranaka, s nalazima i mišljenjem revizora o financiranju političkih stranaka sukladno Zakonu o financiranju.

6. PREPORUKE

61. Kao i u prethodnom razdoblju, Središnje izorno povjerenstvo BiH preporučuje da se u sljedećem razdoblju posveti pažnja daljnjem unaprjeđenju transparentnosti financiranja političkih stranaka.

62. Na temelju navedenoga i dosadašnjih stečenih iskustava u primjeni Zakona o financiranju političkih stranaka, predlažemo da Parlamentarna skupština BiH preispita zakonodavstvo koje regulira osnivanje, političko djelovanje i financiranje političkih stranaka i izbornih kampanja, te da se usklade entitetski propisi i propisi Brčko distrikta BiH s propisima na državnoj razini.

63. Političke stranke imaju organizacijske dijelove u oba entiteta i Brčko distriktu BiH, ali su registrirane prema entitetskim zakonima o političkim organizacijama, koji propisuju različite uvjete kako za njihovo osnivanje, tako i za njihovo djelovanje.

U Federaciji BiH političke stranke se osnivaju sukladno Zakonu o političkim organizacijama ("Službeni list SR BiH", broj 27/91 – preuzet u FBiH), u Republici Srpskoj sukladno Zakonu o političkim organizacijama ("Službeni glasnik RS", broj: 15/96 i 17/02) i Brčko distriktu BiH sukladno Zakonu o političkim organizacijama ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", broj: 12/02, 19/07 i 2/08).

64. Zakon o financiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH", broj: 95/12 i 41/16) propisuje da se financiranje političkih stranaka iz entitetskih proračuna, kantonalnih proračuna i proračuna Brčko distrikta BiH, te proračuna drugih jedinica lokalne uprave i samouprave vrši sukladno entitetskim zakonima i zakonu Brčko distrikta BiH, iako Zakon o financiranju političkih stranaka iz proračuna Republike, grada i općine ("Službeni glasnik RS", broj 65/08) i Zakon o financiranju političkih stranaka iz proračuna Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", broj: 29/04 i 14/07) propisuju drugačiji način izdvajanja i raspodjele proračunskih sredstva za financiranje političkih stranaka, a Federacija BiH nema Zakon o financiranju političkih stranaka iz proračuna, pa sredstva za njihovo financiranje izdvaja sukladno

Zakonu o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine, koji donosi svake godine.

65. U okviru trećeg kruga evaluacije za Bosnu i Hercegovinu – područje Transparentnost financiranja političkih stranaka, u Evaluacijskom izvješću za Bosnu i Hercegovinu “Transparentnost financiranja političkih stranaka (usvojeno na 51. plenarnoj sjednici GRECO-a, Strasbourg, 23. – 27. svibnja 2011. godine), Izvješću o usklađenosti za Bosnu i Hercegovinu “Transparentnost financiranja političkih stranaka (usvojeno na 61. plenarnoj sjednici GRECO-a, Strasbourg, 14. – 18. listopada 2013. godine), Privremenom izvješću o usklađenosti za Bosnu i Hercegovinu “Transparentnost financiranja političkih stranaka (usvojeno na 64. plenarnoj sjednici GRECO-a, Strasbourg, 16. – 20. lipnja 2014.), Drugom privremenom izvješću o usklađenosti Bosne i Hercegovine s preporukama GRECO-a “Transparentnost financiranja političkih stranaka” (usvojeno na 68. plenarnoj sjednici GRECO-a, Strasbourg, 15. – 19. lipnja 2015.), Trećem privremenom izvješću o usklađenosti Bosne i Hercegovine s preporukama GRECO-a (usvojeno na 72. plenarnoj sjednici GRECO-a u Strasbourgu, 27. lipnja – 1. srpnja 2016.), Četvrtom privremenom izvješću o usklađenosti Bosne i Hercegovine s preporukama GRECO-a (usvojeno na 76. plenarnoj sjednici u Strasbourgu, 19. – 23. lipnja 2017.) i Drugom izvješću o usklađenosti Bosne i Hercegovine s preporukama GRECO-a (usvojeno na 81. plenarnoj sjednici u Strasbourgu, 3. – 7. prosinca 2018.) u trećem krugu evaluacije navodi se kako od devet danih preporuka, tri preporuke nisu uopće realizirane, pet preporuka je realizirano djelomično i jedna preporuka je realizirana na zadovoljavajući način.
66. Nakon Drugog izvješća o usklađenosti Bosne i Hercegovine s preporukama GRECO-a izdan je i Dodatak Drugom izvješću o usklađenosti Bosne i Hercegovine (usvojen na 85. plenarnoj sjednici GRECO-a u Strasbourgu, 21. – 25. rujna 2020. godine), u kome se navodi: “GRECO izražava razočaranje zbog toga što nije postignut napredak od Četvrtoga privremenog izvješća o usklađenosti iz 2017. godine. Još mnogo toga treba učiniti, između ostaloga, za usklađivanje složenoga zakonskog okvira, promoviranje uporabe bankarskoga sustava za doprinose političkim strankama i povećanje financijskih i kadrovskih resursa dodijeljenih Središnjem izbornom povjerenstvu za nadzor političkoga financiranja.”
67. U drugom dodatku Drugom izvješću o usklađenosti Bosne i Hercegovine (usvojeno na 85. plenarnoj sjednici GRECO-a u Strasbourgu, 21. – 25. ožujka 2022. godine) GRECO navodi da je proces reformi potrebno energično provoditi kako bi se dodatno povećala transparentnost političkoga financiranja i uloga političkih stranaka kao temeljnoga elementa demokratskoga sustava. GRECO još jednom pozvao Bosnu i Hercegovinu da u potpunosti provede osam (od devet) preporuka.
68. Važeći Zakon o financiranju političkih stranaka ne pruža primjeren okvir za potpunu realizaciju preporuka GRECO-a, stoga Središnje izborni povjerenstvo BiH predlaže Parlamentarnoj skupštini BiH da se intenziviraju aktivnosti na njegovim izmjenama i dopunama.
69. Osobama ovlaštenim za predstavljanje i zastupanje političke stranke, kojoj je izrečena administrativna mjera uskraćivanja prava kandidiranja na sljedećim izborima, radi kršenja odredaba Zakona o financiranju političkih stranaka, propisati zabranu osnivanja

nove političke stranke ili djelovanja u drugoj stranci, dok traje administrativna mjera koju je izreklo Središnje izborno povjerenstvo BiH.

70. Osoba, koju politička stranka imenuje i ovlasti za vođenje poslovnih knjiga, podnošenje finansijskih izvješća i koja je ovlaštena za kontaktiranje sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH, obvezna je kontinuirano se educirati sukladno planu i programu edukacije koji donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH.
71. S obzirom na opseg poslova Službe za reviziju financiranja političkih stranka, uslijed velikoga broja političkih stranaka (na evidenciji Središnjega izbornog povjerenstva BiH su 194 političke stranke), te broj pregleda i revizija finansijskih izvješća političkih stranaka koje treba izvršiti Služba, preporuka GRECO-a *broj VII. je da se povećaju finansijski i kadrovski resursi dodijeljeni Službi za reviziju Središnjega izbornog povjerenstva BiH kako bi bila bolje opremljena za učinkovito obavljanje svojih nadzornih zadataka koji se tiču političkoga financiranja, uključujući osiguravanje bržega i značajnijega nadzora nad političkim strankama i finansijskim izvješćima za vrijeme izbornih kampanja.*
72. Središnje izborno povjerenstvo BiH uputilo je Ministarstvu financija BiH inicijativu za izmjene i dopune Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine, kako bi se revizorima Službe za reviziju financiranja političkih stranaka, koji obavljaju posebne i složene poslove za koje treba osigurati funkcionalnu neovisnost prilikom obavljanja poslova revizije financiranja političkih stranaka, propisao dodatak na plaću. Mjerodavne institucije trebaju pružiti svu neophodnu podršku Središnjem izbornom povjerenstvu BiH za implementaciju preporuka GRECO-a kako bi se osigurao brži i bolji nadzor nad financiranjem političkih stranaka.
73. Međunarodna izborna promatračka misija Bosne i Hercegovine (ODIHR) – Opći izbori, 2. listopada 2022. godine u svom izvješću navodi kako regulatorni sustav ne osigurava odgovarajuću transparentnost financiranja izborne kampanje i odgovornost za finansijske prekršaje.
Dok se Središnje izborno povjerenstvo BiH kroz propise pozabavilo nekim prethodnim preporukama ODIHR-a i GRECO-a, učinkovitost kontrole bila je dovedena u pitanje radi ograničenih finansijskih i ljudskih resursa. Moguće sankcije ne odvrćaju dovoljno od kršenja propisa.
74. Preporuka iz izvješća Europske unije sa Šestog sastanka Pododbora za pravdu, slobodu i sigurnost, održanoga 8. – 9. prosinca 2022. godine je da se *usvoji Proračun institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu, kojim će se osigurati neophodna sredstva za Središnje izborno povjerenstvo BiH za upošljavanje novih kadrova u Službi za reviziju za praćenje poštivanja propisa o financiranju političkih stranaka, sukladno preporukama ODIHR-a /GRECO-a. (rok 3. kvartal 2023. godine)*
75. Središnje izborno povjerenstvo BiH izražava punu spremnost da se aktivno uključi u rad interesorne radne skupine i predloži rješenja za realizaciju preporuka GRECO-a.

Broj: 03-07-6-153-2/23
Sarajevo, 9. 2. 2023. godine

Predsjednik
dr. Suad Arnautović

PRILOZI

Prilog br. 1. – Nalazi revizije iz izvješća o reviziji godišnjih financijskih izvješća političkih stranaka za 2020. godinu

1. SAVEZ NEZAVISNIH SOCIJALDEMOKRATA (Kod 515)

Prema podacima iz korigiranog godišnjega financijskog izvješća, Savez nezavisnih socijaldemokrata se financirao iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	598.162,75	23,16
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	171.691,00	6,65
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	51.585,00	2,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	1.713.197,89	66,35
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	2.534.636,64	98,16
II	Ostali prihodi i drugo	47.439,56	1,84
	Izvori financiranja (I+II)	2.582.076,20	100,00

Revizijom financijskih izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Savez nezavisnih socijaldemokrata prekršio odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 8. stavci (1) i (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1), (3) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 i članka 15.10 Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- a) Savez nezavisnih socijaldemokrata prekršio je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka na sljedeći način:
- (1) Troškove je planirao u nestvarno visokim iznosim u odnosu na opseg poslovanja političke stranke.
- Programom utroška sredstava politička stranka predvidjela je troškove u iznosu od 3.754.500,00 KM, nabavku opreme u iznosu od 150.000,00 KM i izmirenje obveza za izgradnju poslovnoga objekta u iznosu od 250.000,00 KM, što ukupno iznosi 4.154.500,00 KM.
Nabavka opreme i izmirenje obveza za izgradnju poslovnoga objekta ne predstavljaju trošak tekuće godine, pa planirane isplate sredstva u tu svrhu nisu trebale biti obuhvaćene programom utroška sredstava za 2020. godinu.
  - Analizom programa utroška sredstava i njegovom usporedbom s ostvarenim troškovima, koje je politička stranka u financijskom izvješću prijavila u iznosu od 2.571.882,53 KM, utvrđeno je da su iznosi troškova nestvarno planirani.
Isključujući iz programa utroška sredstava nabavku opreme i izmirenje obveza za izgradnju objekta, planirani troškovi su ostvareni u postotku od 68,50%. Uvidom u strukturu planiranih i ostvarenih troškova utvrđeno je da su neki od troškova ostvareni u postotcima ispod 5%.

Troškovi neproizvodnih usluga koji su planirani u iznosu od 210.000,00 KM ostvareni su u iznosu od 809,19 KM, što je 0,39% planiranih ovih troškova. Troškovi goriva i maziva, koji su planirani u iznosu od 250.000,00 KM, ostvareni su u iznosu od 12.113,38 KM ili u postotku od 4,85%. Troškovi prijevoza od strane prijevoznika koji su planirani u iznosu od 30.000,00 KM, ostvareni su u postotku od 5,73%. Pored navedenoga, utvrđeno je da su troškovi ugostiteljskih usluga, koji su planirani u iznosu od 100.000,00 KM, ostvareni u postotku od 26,94%, ostali nematerijalni troškovi planirani u iznosu od 30.000,00 KM ostvareni su u postotku od 31,45% i troškovi održavanja opreme planirani u iznosu od 40.000,00 KM, ostvareni su u postotku od 17,14%.

Troškove reklame i propagande, koje je planirala u iznosu od 1.500.000,00 KM, ostvarila je u postotku od 64,03%. U financijskom izvješću stranka je prijavila ove troškove u iznosu od 960.481,22 KM i to: troškove izborne kampanje u iznosu od 921.854,25 KM i troškove reklame i propagande kao režijsko-administrativne troškove u iznosu od 38.626,67 KM.

Sve navedeno potvrđuje činjenicu kako program utroška sredstava Savez nezavisnih socijaldemokrata nije izradio na način da se osigura potpuna transparentnost planiranoga trošenja sredstava.

- (2) Uvidom u strukturu ostvarenih troškova, utvrđeno je da je Savez nezavisnih socijaldemokrata ostvario troškove u iznosu od 253.503,39 KM koji nisu predviđeni programom utroška sredstava, da su planirani troškovi prekoračeni za iznos od 15.474,32 KM, dok za troškove reklame i propagande koji su u izvješću prijavljeni kao režijsko-administrativni troškovi u iznosu od 38.626,67 KM nije moguće utvrditi u kojem iznosu su planirani.
- Politička stranka je ostvarila troškove ugovora o djelu u iznosu od 205.559,79 KM, dnevnice i putne troškove u iznosu od 7.102,05 KM, humanitarne rashode u iznosu od 8.523,97 KM, troškove odvojnih usluga u iznosu od 3.466,40 KM, rashode iz prethodnih godina u iznosu od 19.000,38 KM, gubitke od rashodovanja stalnih sredstava u iznosu od 5.437,08 KM, troškove ostalih zakupnina u iznosu od 4.168,02 KM i troškove osiguranja u iznosu od 245,70 KM koje nije predvidjela svojim programom utroška sredstava.
  - Stranka je prekoračila sljedeće planirane troškove: troškove komunalnih usluga za iznos od 1.582,57 KM, troškove platnoga prometa za 1.040,10 KM, premije osiguranja za 4.272,60 KM, porez i druge obveze za 4.792,48 KM i troškove usluga za 3.786,57 KM.
- (3) Na temelju ugovora o djelu, ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova i izvješća o izvršenju ugovora, koji su uzeti kao revizijski uzorci, utvrđeno je da politička stranka nije imala nadzor nad izvršenjem aktivnosti uz plaćanje naknade, koje je Savez nezavisnih socijaldemokrata ugovorio sa svojim službenicima.
- Ugovori o djelu sadrže odredbe, prema kojima naručitelj posla, odnosno Savez nezavisnih socijaldemokrata ima pravo i dužnost vršiti nadzor nad obavljanjem posla, odnosno izvršenjem posla, dok ugovori o obavljanju privremenih i povremenih poslova sadrže odredbu da će poslodavac odmah po prijemu, a najkasnije u roku od osam dana po prijemu posla putem stručnoga povjerenstva utvrditi kvalitetu obavljenoga posla.
- Na zahtjev Službe za reviziju da izvrši uvid u izvješće stručnoga povjerenstva o utvrđivanju kvalitete posla, koji je obavio jedan od službenika političke stranke uz naknadu u neto iznosu od 18.000,00 KM, politička stranka je dostavila Plan dnevnih stranačkih nastupa tog službenika u izbornoj godini na stranačkim i drugim platformama, od 15. 1. 2020. godine, koji je službenik potpisao. Plan rada izrađen je na temelju ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova, broj: 01-273/19 od 23. 12. 2019. godine. Planom nisu precizirane aktivnosti, niti su predviđeni termini aktivnosti u 2020. godini.

- Na zahtjev da se izvrši uvid u izvješća o izvršenju aktivnosti po ugovorima o djelu, koji su uzeti kao revizijski uzorak, stranka je za fizičku osobu, kojoj su po ugovorima o djelu isplaćena sredstva u iznosu od 5.200,00 KM, predočila Plan o radu izrađen na temelju ugovora o djelu, broj: 01-199-1/19 od 27. 9. 2019. godine. Ni ovim planom nisu precizirane aktivnosti, niti su predviđeni termini aktivnosti u 2020. godini.

Sukladno navedenom, a budući da stranka nije predočila izvješća izvršitelja, kojima se potvrđuje izvršenje ugovorenih poslova, nije utvrđeno jesu li sredstva isplaćena po ugovorima o djelu i ugovorima o obavljanju privremenih i povremenih poslova utrošena isključivo za obavljanje stranačkih aktivnosti.

Budući da je politička stranka izradila program utroška sredstva s nestvarnim iznosima većine troškova, da su sredstva u iznosu od 268.977,71 KM utrošena mimo programa utroška, a uzimajući u obzir nedostatak izvješća o izvršenim poslovima po ugovorima o djelu i ugovorima o obavljanju privremenih i povremenih poslova, utvrđeno je da je Savez nezavisnih socijaldemokrata prekršio odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Savez nezavisnih socijaldemokrata nije uspostavio evidenciju i nije prijavio u svom financijskom izvješću nenovčane donacije koje je ostvario od pravnih osoba Televizija K3 d.o.o. Prnjavor i Alternativna televizija d.o.o. Banja Luka, čime je prekršio odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Središnje izborno povjerenstvo BiH se navedenim pravnim osobama obratilo zahtjevom za dostavljanje podataka o medijskom predstavljanju Saveza nezavisnih socijaldemokrata putem njihove televizije u razdoblju od 1. 6. 2020. godine do 15. 12. 2020. godine, odnosno za dostavljanjem podataka o ukupnom vremenu uporabljenoga medijskog prostora za promociju ove stranke, komercijalnoj vrijednosti medijskoga prostora i cijeni usluga koje su stranci fakturirali.

- Televizija K3 d.o.o. Prnjavor je dostavila odgovor u kome navodi da prema odlukama Regulatorne agencije za komunikacije BiH nije dozvoljeno u razdoblju, koje nije jasno naznačeno kao predizborna kampanja, naplaćivati izvješćivanje s događaja određene političke stranke. Također, ista televizija je navela da je sva praćenja i oglašavanja političke stranke u navedenom razdoblju, osim dvije emisije od po 20 minuta tijekom mjeseca kampanje, svrstala u informativni program, koji nije naplatila od Saveza nezavisnih socijaldemokrata. Političkoj stranci ova televizija je fakturirala usluge oglašavanja u ukupnom iznosu od 26.910,00 KM.

Služba za reviziju nije utvrdila vrijednost usluge praćenja i medijskoga predstavljanja Saveza nezavisnih socijaldemokrata, koju je Televizija K3 d.o.o. Prnjavor svrstala u informativni program.

Televizija K3 d.o.o. Prnjavor je 2020. godine imala sklopljen ugovor s Gradom Prijedorom o javnoj nabavci usluga pripreme i produkcije priloga posvećenih informacijama o životu građana Prijedora i priloga o najznačajnijim aktivnostima gradonačelnika i gradskih službi Grada Prijedora, u iznosu od 33.400,00 KM, pa su njene besplatne usluge zabranjene političkoj stranci sukladno odredbama članka 8. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- Alternativna televizija d.o.o. Banja Luka je na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH odgovorila putem e-pošte. U prilogu e-pošte dostavljena su tjedna izvješća o medijskom predstavljanju Saveza nezavisnih socijaldemokrata. Prema navedenim izvješćima političkoj

stranci su fakturirane usluge medijskoga predstavljanja u iznosu od 210.600,00 KM. Pored minuta plaćenoga političkog oglašavanja, na izvješćima o medijskom predstavljanju Saveza nezavisnih socijaldemokrata, Alternativna televizija d.o.o. Banja Luka je navela i minute ostalih vidova besplatnoga predstavljanja ove političke stranke. Prema ovim izvješćima u ukupnom vremenu oglašavanja političke stranke plaćeno oglašavanje sudjeluje u postotku od 92,15%, dok je učešće neplaćenoga oglašavanja iznosilo 7,85%. Vrijednosno izraženo, oglašavanje putem Alternativne televizije d.o.o. Banja Luka koje stranka nije imala obvezu platiti procjenjuje se na iznos od 17.940,40 KM, što predstavlja donaciju političkoj stranci u navedenom iznosu.

Alternativna televizija d.o.o. Banja Luka je 2020. godine imala sklopljen ugovor s Gradom Dobojem o javnoj nabavci usluga medijskoga praćenja gradonačelnika, predstavnika Gradske uprave Doboj i promocije lokalne zajednice, u iznosu od 117.000,00 KM, pa je Savezu nezavisnih socijaldemokrata donacija ove Televizije, sukladno odredbama članka 8. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka, zabranjena.

- c) Revizijom je utvrđeno da je politička stranka ostvarila nenovčanu donaciju Helikopterskog servisa Republike Srpske, na način što je srpski član Predsjedništva Bosne i Hercegovine rabio helikopter za posjetu jedinicama lokalne uprave i samouprave, na kojima je pored aktivnosti koje proizlaze iz javne funkcije člana Predsjedništva BiH, posjete rabio i za promoviranje političke stranke Savez nezavisnih socijaldemokrata za Lokalne izbore 2020. godine.

Po prijavi, dostavljenoj Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, da je helikopter Helikopterskog servisa Republike Srpske upotrebljen za prijevoz kandidata na predizborne skupove za Lokalne izbore 2020. godine, koje je organizirao Savez nezavisnih socijaldemokrata – SNSD, Središnje izborni povjerenstvo BiH se aktom, broj: 03-07-6-740-11/2 od 2. 2. 2022. godine, obratilo Uredu srpskoga člana Predsjedništva BiH sa zahtjevom da odgovore je li član predsjedništva BiH iz Republike Srpske, sukladno svojim ovlastima iz Uredbe o dopuni Uredbe o osnivanju Vazduhoplovnog servisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 16/19), dao odobrenje za uporabu helikoptera za prijevoz kandidata na predizborne skupove koje je politička stranka organizirala u: Bratuncu, Bijeljini, Palama, Trebinju, Brčkom, Modriči i Tesliću.

Na navedeni zahtjev Središnjem izbornom povjerenstvu BiH je iz Predsjedništva BiH dostavljen odgovor, akt broj: 04-int-179/22 od 8. 7. 2022. godine, u kojemu je potvrđeno da su letovi obavljani u svrhu obavljanja javne funkcije srpskoga člana Predsjedništva BiH i poslova iz njegove mjerodavnosti. U prilogu spomenutoga akta dostavljeni su nalozi za letove, zajedno s natpisima iz novinskih članaka kojima se dokazuje točnost podataka iznesenih u odgovoru predstojnika Ureda srpskoga člana Predsjedništva BiH.

Dan planiranoga polijetanja i određite planiranoga leta helikoptera navedeno na svakom od naloga odgovara nadnevku i lokaciji održavanih predizbornih skupova koji su navedeni u prijavi protiv Saveza nezavisnih socijaldemokrata.

Uvidom u natpise iz novinskih članaka, koje je dostavio Ured srpskoga člana Predsjedništva BiH, utvrđeno je da je posjeta srpskoga člana Predsjedništva BiH Bijeljini, odnosno Banji Dvorovi, pored obavljanja njegove javne funkcije, upotrebljena i za promociju političke stranke Savez nezavisnih socijaldemokrata. Kao predsjednik političke stranke Savez nezavisnih socijaldemokrata Milorad Dodik pozdravljajući građane naglasio je da ova politička stranka stoji iza projekata koji se odnose na revitalizaciju Banje Dvorovi. Na istom skupu u Banji Dvorovi, pored Milorada Dodika, građanima su se obraćali kandidati s liste SNSD-a Bijeljina za Lokalne izbore 2020. godine i istaknute su zastave samo Saveza

nezavisnih socijaldemokrata, što potvrđuje promociju ove političke stranke za Lokalne izbore 2020. godine.

Budući da politička stranka Savez nezavisnih socijaldemokrata nije snosila dio troškova za uporabu prijevoznoga sredstva Helikopterskoga servisa Republike Srpske radi javnoga skupa, koji je član Predsjedništva BiH i predsjednik ove političke stranke uporabio za promoviranje stranke za Lokalne izbore 2020. godine, Savez nezavisnih socijaldemokrata ostvario je nenovčanu donaciju javnoga servisa, koja je političkim strankama zabranjena sukladno odredbama iz članka 8. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- d) Revizijom godišnjega financijskog izvješća i financijskoga izvješća za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, utvrđeno je da Savez nezavisnih socijaldemokrata nije uspostavio potpune evidencije o приходima i rashodima, godišnje financijsko izvješće nije popunio na način kako je Središnje izborno povjerenstvo BiH propisalo Pravilnikom o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16) (u daljnjem tekstu: Pravilnik), čime je prekršio odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1), (3) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka. Stranka nije uspostavila potpune evidencije o troškovima izborne kampanje, čime je prekršila odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.
- (1) Politička stranka u poslovnim knjigama, suprotno odredbama članka 11. Zakona o financiranju političkih stranaka, nije uspostavila evidencije o dijelu prihoda, niti je ukupan iznos ostvarenih prihoda prijavila u financijskom izvješću, sukladno odredbama članka 12. stavci (1) i (4) istoga Zakona.
- U poslovnim knjigama stranka nije evidentirala donaciju u iznosu od 2.400,00 KM koju je ostvarila uporabom poslovnoga prostora bez naknade u Sokocu i donaciju u iznosu od 500,00 KM, ostvarenu uporabom reklamnog panela bez naknade na kojima su se promovirali Mladi socijaldemokrati SNSD-a. Navedene donacije stranka je prijavila u korigiranom financijskom izvješću, koji je Središnjem izbornom povjerenstvu dostavila 11. 11. 2022. godine.
  - Donacije, koje je ostvarila od pravnih osoba Televizija K3 d.o.o. Prnjavor i Alternativna televizija d.o.o. Banja Luka, kao što je navedeno u nalazu pod b), nije evidentirala ni u poslovnim knjigama, niti ih je prijavila u financijskom izvješću.
  - Također, stranka nije evidentirala i nije prijavila i nenovčanu donaciju Helikopterskoga servisa Republike Srpske, koju je ostvarila na način da nije snosila dio troškova prijevoza helikopterom prilikom posjete srpskoga člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine jedinicama lokalne uprave i samouprave, na kojima je pored aktivnosti koje proizlaze iz javne funkcije člana Predsjedništva BiH, promovirana i politička stranka Savez nezavisnih socijaldemokrata za Lokalne izbore 2020. godine.
  - Iz proračuna Općine Ravno politička stranka je ostvarila prihod u iznosu od 1.600,00 KM, o kojemu, također, nije uspostavila evidenciju. Općina Ravno je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavila akt, broj: 02-11-232/21 od 14. 4. 2021. godine u kojemu je navela da je sredstvima iz proračuna izdvojenim za Savez nezavisnih socijaldemokrata platila putne troškove i račune goriva za političku stranku.
- (2) Revizijom je utvrđeno da Savez nezavisnih socijaldemokrata u poslovnim knjigama nije uspostavio točne evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno iskazao ni u financijskom

izvješću, čime je pored računovodstvenih propisa i članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju, prekršio i odredbe članka 21., 22. i 23. Pravilnika.

Stranka u poslovnim knjigama nije iskazala troškove zakupa poslovnoga prostora, u iznosu od 2.400,00 KM, koji je rabio njen organizacijski dio u Sokocu.

- (3) Savez nezavisnih socijaldemokrata nije uspostavio potpune evidencije o troškovima izborne kampanje, čime je prekršio odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

Politička stranka nije prijavila dio troškova medijskoga predstavljanja putem Televizije K3 d.o.o. Prnjavor i Alternativne televizije d.o.o. Banja Luka, kao što je navedeno u nalazu pod b), kao ni troškove prijevoza helikopterom, kao što je navedeno u nalazu pod c).

- (4) Uvidom u financijsku dokumentaciju, koja je tijekom revizije uzeta kao revizijski uzorak, utvrđeni su nedostaci kod dijela računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima.

Sukladno računovodstvenim propisima, sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i opseg nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja, potpise osoba kojima se potvrđuje da je materijal isporučen, odnosno usluga izvršena i sl.

Na temelju dijela računa dobavljača koji su Savezu nezavisnih socijaldemokrata ispostavljeni za izbornu kampanju nije moguće utvrditi količinu, odnosno opseg pruženih usluga po cijenu koju je politička stranka platila.

- Na računima pravnih osoba: Telrad d.o.o. Bijeljina na iznos od 7.020,00 KM, Astra Media d.o.o. Bijeljina na iznos od 14.040,00 KM, Panorama–pres d.o.o. Bijeljina na iznos od 2.340,00 KM, Radio televizija Slobomir d.o.o. Slobomir na iznos od 7.020,00 KM i Bobar radio d.o.o. Bijeljina na iznos 4.680,00 KM, za usluge reklamiranja i medijskoga praćenja predizborne kampanje putem radija i televizije navedena je količina jedan (1). Na temelju navedenih računa nije moguće utvrditi opseg usluge koju su navedene pravne osobe pružile političkoj stranci, niti cijene oglašavanja. Također, ugovorima o emitiranju koje je Savez nezavisnih socijaldemokrata 29. 9. 2022. godine zaključio sa svim navedenim pravnim osobama, nije naveden broj medijskih oglašavanja u okviru ugovorene naknade.
  - Na računu pravne osobe Televizija K3 d.o.o. Prnjavor, broj: 1/321 od 24. 10. 2020. godine, fakturiran je iznos od 23.400,00 KM i računu, broj: 1/354 od 5. 11. 2020. godine, iznos od 3.510,00 KM. Za oglašavanje političke stranke, umjesto termina oglašavanja, dužine trajanja oglasa i cijene usluge navedeno je: usluge po ugovoru u količini jedan (1) komad u iznosu od 23.400,00 KM, te zakupljeni termin u količini jedan (1) komad u iznosu od 3.510,00 KM. Ugovorom o poslovnoj suradnji, koji su 14. 10. 2020. godine zaključili Savez nezavisnih socijaldemokrata i Televizija K3 d.o.o. Prnjavor, osim ukupne cijene usluge od 20.000,00 KM koja se uvećava 17% za PDV i iznosu 23.400,00 KM, nisu dogovoreni uvjeti oglašavanja, broj termina i nadnevcu oglašavanja, trajanje oglasa, niti cijena oglašavanja po vremenskim intervalima.
- (5) Politička stranka je evidentirala u poslovnim knjigama i prijavila u financijskom izvješću obveze prema dobavljačima u iznosu od 1.228,80 KM koje su nastale u razdoblju od 2008. do 2013. godine. S obzirom na starosnu strukturu obveza, te da dobavljači nisu uporabili sredstva prinudne naplate, ne može se pouzdano tvrditi kako stranka ima te obveze.

Troškovi izborne kampanje

Savez nezavisnih socijaldemokrata prekoračio je zakonom utvrđeni limit na troškove izborne kampanje, čime je prekršio odredbe članka 15.10 Izbornoga Zakona Bosne i Hercegovine.

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Savez nezavisnih socijaldemokrata je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogao potrošiti 896.294,97 KM i za Izbore u Gradu Mostaru iznos od 15.129,60 KM, što ukupno iznosi 911.424,57 KM.

Savez nezavisnih socijaldemokrata je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu prijavio troškove izborne kampanje u iznosu od 921.854,25 KM. Revizijom je utvrđeno da nije prijavljen dio troškova izborne kampanje koja je realizirana oglašavanjem političke stranke putem Alternativne televizije d.o.o. Banja Luka, a procjenjuje se na iznos od 17.940,00 KM. Vrijednost izborne kampanje koja je realizirana oglašavanjem ove političke stranke putem Televizije K3 d.o.o. Prnjavor nije utvrđena, kao ni vrijednost usluge Helikopterskoga servisa Republike Srpske, u vidu prijevoza na skup na kojemu su za Lokalne izbore 2020. godine promovirani stranka i njeni kandidati s izbornih listi.

2. SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BOSNE I HERCEGOVINE (Kod 008)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	351.456,96	16,07
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	37.505,00	1,71
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	24.105,00	1,10
4.	Prihodi od imovine (3-c)	397.944,80	18,20
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	1.367.445,81	62,53
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	2.178.457,57	99,61
II	Ostali prihodi i drugo	8.456,45	0,39
	Izvori financiranja (I+II)	2.186.914,02	100,00

Revizijom financijskih izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 6. stavak (2), članka 8. stavak (1) i stavak (4), članka 11. i članka 12. stavak (1), stavak (3) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine

- a) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka na sljedeći način:

- (1) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala rashode u ukupnom iznosu od 2.282.659,75 KM.

Uvidom u Okvirni financijski plan prihoda i rashoda za 2020. godinu utvrđeno je da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine planirala rashode u ukupnom iznosu od 2.110.887,00 KM.

Analizom Financijskoga plana stranke za 2020. godinu utvrđeno je da plan nije izrađen na način kojim bi se osigurala transparentnost planiranoga trošenja sredstava, kao i usporedba ostvarenih troškova s planiranima.

Pregledom financijskoga izvješća i financijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva utrošila mimo svoga financijskog plana rashoda za 2020. godinu, kako slijedi:

- Stranka je planirane naknade za topli obrok, prijevoz, regres i sl. prekoračila za 26.483,00 KM, planirane troškove odjetničkih usluga i sudske troškove za 4.110,32 KM, troškove električne energije za 23.666,95 KM, troškove komunalnih usluga za 9.427,89 KM, troškove ostalog materijala za 10.815,89 KM, troškove ugovora o djelu za 3.366,20 KM, usluge oglašavanja u dnevničkim novinama za 4.615,93 KM, troškove reprezentacije za 50.694,15 KM, troškove platnoga prometa za 18.024,14 KM, troškove poštarine, internet usluga za 9.868,89 KM, troškove telefona (fiksno i mobilno) za 29.780,27 KM i troškove zakupnine poslovnih prostora za 44.578,95 KM.
- Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala *troškove usluga* u ukupnom iznosu od 53.181,50 KM, u okviru kojih je iskazala troškove registracije automobila, troškove programskoga rješenja Wand, usluge održavanja i usluge održavanja građevina, usluge održavanja inventara, usluge pranja auta, usluge vještačenja i revizije, grafičku pripremu i tisak, ostale usluge, cestarine i sudske i druge pristojbe.
Stranka je planirala troškove registracije automobila, troškove programskoga rješenja Wand i troškove grafičke pripreme i tiska, te je utvrđeno da je planirane *troškove registracije automobila* prekoračila za 286,62 KM. Stranka nije planirala usluge održavanja i usluge održavanja građevina, usluge održavanja inventara, usluge pranja auta, usluge vještačenja i revizije, ostale usluge, cestarine i sudske i druge pristojbe, koje je u godišnjem financijskom izvješću iskazala u ukupnom iznosu od 16.081,17 KM.
- Stranka nije planirala troškove dnevnica i putne troškove, humanitarne rashode, ostale rashode, rashode prethodnih godina, troškove neproizvodnih usluga, troškove hotelskih usluga, troškove kamata i troškove poreza i drugih obveza.

U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala *troškove dnevnica i putne troškove* u iznosu od 7.850,14 KM, *humanitarne rashode* u iznosu od 48.744,42 KM, *ostale rashode* u iznosu od 87.314,44 KM, *rashode prethodnih godina* u iznosu od 110.953,16 KM, *troškove neproizvodnih usluga* u iznosu od 8.083,40 KM, *troškove hotelskih usluga* u iznosu od 450,01 KM, *troškove kamata* u iznosu od 13.287,30 KM i *troškove poreza i drugih obveza* u iznosu od 34.497,67 KM.

Budući da stranka nije izradila plan na način kojim bi se osigurala transparentnost planiranoga trošenja sredstava, kao i usporedba ostvarenih troškova s planiranima, te da je financijska sredstva u iznosu od 562.980,91 KM utrošila mimo utvrđenoga financijskog plana za 2020. godinu, prekršene su odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (2) Kontrolom troškova materijala za održavanje čistoće utvrđeno je da je stranka izvršila nabavku sredstava za dezinfekciju, sredstva za pranje rublja, sredstva za pranje suđa, tekućeg

sapuna, sredstava za čišćenje staklene površine, podne površine, tepiha, laminata i sl. od dobavljača „Eurodel“ d.o.o. Zavidovići u ukupnoj vrijednosti od 6.866,12 KM.

Uvidom u pojedinačne račune utvrđeno je da računi nisu ovjereni i odobreni za knjiženje. Isto tako, račun, br. 23/2020 od 22. 4. 2020. godine, u iznosu od 2.501,00 KM za nabavku dezinfekcijskih sredstava u količini od 610 komada, ne sadrži potpis primatelja sredstava, niti postoji evidencija o utrošku sredstava. Isto tako, račun, br. 35/2020 od 16. 7. 2020. godine, u iznosu od 1.885,58 KM i račun, br. 37/2020 od 24. 7. 2020. godine, u iznosu od 2.145,48 KM nisu potpisani od strane kupca, odnosno nije potvrđen prijem robe.

Pored navedenoga, utvrđeno je da su nabavljene veće količine sredstava za pranje i sredstava za površine, za koje nije utvrđeno jesu li i u koju svrhu utrošena, odnosno nisu knjižena na kontu zaliha materijala, već su proknjižena izravno na konto troška materijala za održavanje čistoće.

Naime, na računu br. 35/2020 evidentirana je, između ostaloga, nabavka tekućeg sredstva za pranje tanjura i čaša u pakiranju od 5 litara (4 komada); grill sredstvo za odmašćivanje u pakiranju od 0,75 litara (9 komada); sredstvo za staklene površine u pakiranju od 5 litara (4 komada), dok je na računu br. 37/2020 evidentirana, između ostaloga, nabavka sredstva za pranje rublja u pakiranju od 3 litra (4 komada); tekućeg sredstva za suđe u pakiranju od 1 litre (12 komada); sredstvo za staklene površine u pakiranju od 5 litara (12 komada); sredstva za njegov drvenoga namještaja u pakiranju od 5 litara (2 kom) i sl.

Na temelju gore navedenoga nije moglo biti utvrđeno u koju svrhu je izvršena nabavka navedenih sredstava, odnosno u koju su svrhu utrošena financijska sredstva stranke.

b) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe članka 5. stavak (4) i članka 6. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) Revizijom financijskoga izvješća, utvrđeno je da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine primila nenovčane donacije na temelju besplatnih objava na društvenim mrežama, te iste nije evidentirala u poslovnim knjigama i nije iskazala u financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Naime, odlukama Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine utvrđeno je da su kandidati političke stranke na društvenim mrežama vodili plaćenu izbornu kampanju, a prije službenoga početka izborne kampanje.

Budući da politička stranka nije platila objave na društvenim mrežama, ostvarila je nenovčane donacije triju fizičkih osoba – kandidata stranke, te anonimnu donaciju, kako slijedi:

- Uvidom u Odluku Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, utvrđeno je da je Srđan Mandić, kandidat političke koalicije „ČETVORKA“ NIP, NS i SDP (Narod i pravda, Naša stranka i SDP – Socijaldemokratska partija BiH) putem društvenih mreža Facebook i Instagram vodio plaćenu izbornu kampanju, te se promovirao kao kandidat na Lokalnim izborima 2020. godine, a prije službenoga početka izborne kampanje. Isto tako, utvrđeno je da je objava sponzorirana.

U godišnjem financijskom izvješću stranka nije evidentirala nenovčanu donaciju fizičke osobe Srđana Mandića.

- Uvidom u službene evidencije utvrđeno je da je Arman Zalihić, kandidat političke koalicije „BH BLOK MOSTAR“ (SDP BiH i Naša stranka), putem društvene mreže Facebook vodio plaćenu izbornu kampanju, te se promovirao kao kandidat za gradsko izbornu područje Grada Mostara na Lokalnim izborima 2020. godine, a prije službenoga početka izborne kampanje.

Isto tako, utvrđeno je da je Facebook objava sponzorirana. Stranka nije u godišnjem financijskom izvješću evidentirala nenovčanu donaciju fizičke osobe Armana Zalihića.

- Uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da je Davor Župa, kandidat SDP-a BiH, putem društvene mreže Facebook vodio plaćenu izbornu kampanju, a prije službenoga početka izborne kampanje. U godišnjem financijskom izvješću stranka nije evidentirala nenovčanu donaciju fizičke osobe Davora Župe.
- Prema podacima iz službenih evidencija, utvrđeno je da je Kantonalna organizacija SDP BiH Tuzlanski kanton putem društvene mreže Facebook vodila plaćenu izbornu kampanju, a prije službenoga početka izborne kampanje, te je za utvrđeni prekršaj Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine izrečena novčana kazna u iznosu od 1.000,00 KM. Stranka u godišnjem financijskom izvješću nije evidentirala nenovčanu donaciju.

Stranka je sukladno Pravilniku o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka i Zakonu o financiranju političkih stranaka bila dužna nenovčane donacije evidentirati u poslovnim knjigama i prijaviti u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu.

- (2) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije u poslovnim knjigama evidentirala i u financijskom izvješću prijavila nenovčane donacije na temelju besplatne uporabe poslovnih prostora, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- Na temelju podataka, koje su dostavile općine, utvrđeno je da su odbori Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine rabili prostorije u vlasništvu općina bez naknade, kako slijedi:

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je bez naknade rabila poslovni prostor, koji je odlukom Općinskoga vijeća općine Ključ dan na uporabu Udruzi žena „Ključki biseri“ Ključ, a udruga je prostoriju dodijelila političkoj stranci.

- Na temelju podataka, koje je dostavila Općina Ilijaš, utvrđeno je da je SDP BiH rabio prostoriju, površine 19,5 m², u vlasništvu Općine Ilijaš, bez naknade.
- Prema podacima Općine Jablanica, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je tijekom 2020. godine rabila prostorije u vlasništvu Općine Jablanica, bez naknade.
- Na temelju podataka, koje je dostavila Općina Novo Sarajevo, utvrđeno je da je SDP BiH rabio prostoriju, površine 131,7 m², u vlasništvu Općine Novo Sarajevo, bez naknade.

Sukladno Pravilniku o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka i Zakonu o financiranju političkih stranaka, stranka je imala obvezu sve donacije evidentirati u poslovnim knjigama i prijaviti u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu.

- (3) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije u godišnjem financijskom izvješću prijavila nenovčanu donaciju pravne osobe „Europlakat BH“ d.o.o. Sarajevo na temelju zakupa površina za reklamni panel u Tuzli po povoljnijim uvjetima, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Dobavljač „Europlakat BH“ d.o.o. Sarajevo je za zakup 90 površina (reklamni paneli i *citylight*) u razdoblju od 14. 10. 2020. od 14. 11. 2020. godine na području Tuzle izdao fakturu, br. 872-10/20 od 30. 10. 2020. godine u iznosu od 17.550,07 KM. Uvidom u fakturu utvrđeno je da pojedinačne cijene značajno odstupaju od ponuđenih cijena zakupa, te da je dobavljač stranci odobrio rabat od 70,20 %, odnosno 35.399,98 KM. Uvidom u ostale fakture, koje je dobavljač ispostavio za zakup, utvrđeno je da dobavljač nije dao rabat stranci, odnosno da je stranci odobren rabat od 20%.

(4) Uvidom u blagajničku dokumentaciju OO SDP BiH Bugojno utvrđeno je da je stranka tijekom 2020. godine putem blagajne, u gotovom novcu, naplatila članarinu u ukupnom iznosu od 1.752,00 KM, ali istu nije uplatila na transakcijski račun, čime je prekršila odredbu članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(5) Prilozi pravnih osoba – donatora OO SDP BiH Donji Vakuf u iznosu od 700,00 KM, OO SDP BiH Vitez u iznosu od 200,00 KM, OO SDP BiH Tešanj u iznosu od 3.150,00 KM i SDP BiH Brčko distrikta BiH u iznosu od 2.500,00 KM, te OO SDP BiH Kreševo u iznosu od 5,00 KM nisu uplaćeni na transakcijski račun Glavnog odbora stranke.

Također je utvrđeno da ni prilozi fizičkih osoba – donatora SDP BiH Brčko distrikta BiH u iznosu od 1.090,00 KM nisu uplaćeni na transakcijski račun Glavnoga odbora stranke.

Budući da prilozi fizičkih i pravnih osoba nisu uplaćeni na transakcijski račun Glavnoga odbora političke stranke, prekršene su odredbe članka 6. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka.

c) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe članka 8. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) Na temelju obavljene revizije finansijskih izvješća utvrđeno je da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine primila priloge pravnih osoba koja su tijekom 2020. godine imale sklopljene ugovore o javnim nabavkama roba, usluga i radova s tijelima izvršne vlasti na svim razinama u Bosni i Hercegovini čija je vrijednost veća od 10.000,00 KM, što je suprotno odredbama članka 8. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- SDP Brčko distrikta BiH primio je prilog pravne osobe „Copitrade“ d.o.o. Bijeljina u iznosu od 2.000,00 KM.

Prema podacima koje je dostavio Grad Bijeljina, pravna osoba „Copitrade“ d.o.o. Bijeljina imala je zaključen Ugovor s Gradom Bijeljina o nabavci računala i pisača za potrebe gradske uprave Grada Bijeljine u iznosu 39.999,96 KM. Također, pravna osoba „Copitrade“ d.o.o. Bijeljina imala je zaključen Ugovor s Upravom za neizravno oporezivanje o nabavci i isporuci klima uređaja u iznosu 23.680,80 KM.

- OO SDP Donji Vakuf primio je prilog pravne osobe „Rudnici gipsa“ z.d.d. Donji Vakuf u iznosu od 500,00 KM.

Uvidom u podatke, koje je dostavila Kantonalna direkcija za putove Srednjobosanskoga kantona, utvrđeno je da je pravna osoba „Rudnici gipsa“ z.d.d. Donji Vakuf tijekom 2020. godine imala zaključen ugovor s Kantonalnom direkcijom o izvođenju radova rekonstrukcije regionalnoga puta u vrijednosti od 93.345,89 KM. Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona – Kantonalna direkcija za ceste tijekom 2020. godine imala je dva zaključena ugovora s Konzorcijem poduzeća „Nahonal gas“ d.o.o. Breza i „Rudnici gipsa“ z.d.d. Donji Vakuf ukupne vrijednosti od 621.183,20 KM.

- Tijekom 2020. godine pravna osoba „Radius“ d.o.o. Gračanica dala je prilog političkoj stranci u iznosu od 2.000,00 KM.

Na temelju podataka, koje je dostavilo Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, utvrđeno je da je Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica s ovom pravnom osobom imalo zaključena tri ugovora o izvođenju radova čije su vrijednosti veće od 10.000,00 KM.

- Politička stranka je primila prilog pravne osobe „DD za osiguranje Camelija” Bihać u iznosu od 1.000,00 KM. Pravna osoba „DD za osiguranje Camelija” Bihać je s Ministarstvom unutarnjih poslova Unsko-sanskog kantona imala zaključen Ugovor o pružanju usluga obveznoga osiguranja vozila s osiguranjem putnika za 2020. godinu u vrijednosti od 36.883,43 KM.

(2) Prema podacima iz službenih evidencija, utvrđeno je da je Kantonalna organizacija SDP BiH Tuzlanski kanton putem društvene mreže Facebook vodila plaćenu izbornu kampanju, a prije službenoga početka izborne kampanje, te je za utvrđeni prekršaj Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine izrečena novčana kazna u iznosu od 1.000,00 KM. Kao što je i navedeno u nalazu pod b), stranka u godišnjem financijskom izvješću nije evidentirala nenovčanu donaciju, a u postupku revizije nisu predloženi dokazi o plaćanju objave na društvenoj mreži, odnosno stranka nema podatke o osobi koja je platila objavu, što upućuje da je primila anonimnu donaciju.

(3) Politička stranka je tijekom 2020. godine bez plaćanja zakupnine rabila poslovni prostor, koji je Općina Ključ dodijelila na uporabu Udruzi žena „Ključki biseri“ Ključ, a udruga je prostoriju dodijelila političkoj stranci.

Budući da se Udruga žena „Ključki biseri” Ključ tijekom 2020. godine financirala javnim sredstvima u iznosu od 1.000,00 KM, navedena nenovčana donacija političkoj stranci je zabranjena odredbama iz članka 8. stavak (1) točka g) Zakona o financiranju političkih stranaka.

d) Revizijom financijskih izvješća utvrđeno je da Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije u poslovnim knjigama uspostavila pravilne, pravovremene i potpune evidencije o novčanim sredstvima, prihodima, rashodima i obvezama, te obrasce godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu nije popunila sukladno odredbama Pravilnika, čime su prekršene odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka. Također, utvrđeno je da poslovne knjige nisu vođene na pravilan način, te da sukladno odredbama članka 11. Zakona o financiranju političkih stranaka nisu uspostavljene primjerene interne kontrole nad nižim organizacijskim dijelovima političke stranke radi sprječavanja pogrešnoga evidentiranja prihoda i rashoda.

(1) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije vodila poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima i praksi.

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije vršila redoviti godišnji popis svoje imovine i obveza, a što je bila obvezna po Zakonu o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine.

U postupku revizije utvrđeno je da stranka nema pravilnik o računovodstvu, niti pravilnik o internim kontrolama.

Uvidom u poslovne evidencije utvrđeno je da stranka nije uspostavila pomoćnu knjigu temeljnih sredstava stranke, kao i da evidencije o potraživanjima od kupaca i obvezama prema dobavljačima nisu vođene na pravilan način.

Uvidom u poslovne knjige, odnosno analitičke kartice potraživanja od kupaca utvrđeno je da je stranka umjesto početnoga stanja potraživanja na pojedinačnim karticama izvršila prijenos ukupnoga dugovnog i potražnog prometa iz prethodne godine, čime je ostvareni promet tijekom godine uvećan za iznos prometa prethodne godine. Takav način knjiženja početnoga stanja potraživanja nije sukladan računovodstvenim propisima i praksi.

Na isti način, stranka je iskazala promet po analitičkim karticama obveza prema dobavljačima.

Pored navedenoga, ističemo da je stranka na analitičkim karticama konta 2021-*neraspoređeni višak prihoda iz tekuće godine* i 2031-*neraspoređeni višak rashoda iz tekuće godine* stornirala početna stanja, te je knjižila troškove zakupa iz 2019. godine.

Stranka u poslovnim knjigama za 2020. godinu iskazuje ostala kratkoročna potraživanja u ukupnom iznosu od 33.782,59 KM.

Uvidom u analitičke kartice ostalih kratkoročnih potraživanja, među kojim je i analitička kartica potraživanja od Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine u iznosu od 12.100,00 KM, utvrđeno je da stranka iskazuje potraživanja po početnom stanju na dan 1. 1. 2020. godine, a što odgovara podacima koje je stranka iskazala u svojim poslovnim knjigama za 2018., odnosno 2019. godinu.

U postupku revizije financijskih izvješća za 2018. godinu utvrđeno je da stranka nema potraživanja od Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine na dan 31. 12. 2018. godine, što implicira da nema potraživanja ni na dan 31. 12. 2020. godine.

Isto tako, stranka u poslovnim knjigama iskazuje potraživanja od uposlenih u ukupnom iznosu od 24.750,05 KM, iako se, sukladno važećim propisima, ova potraživanja moraju pravdati kroz troškove ili se novac treba vratiti političkoj stranci.

Pored navedenog, a što je utvrđeno i u Izvješću o reviziji godišnjega financijskog izvješća za 2018. godinu i postizbornoga financijskog izvješća – Opći izbori 2018. godine, odnosno Izvješću o pregledu godišnjega financijskog izvješća za 2019. godinu, stranka kroz duži niz godina na kontu ostalih dugoročnih razgraničenja iskazuje obvezu u iznosu od 46.570,00 KM. Na kontu ostalih dugoročnih razgraničenja ni tijekom 2020. godine nije bilo nikakvih promjena.

- (2) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine u obrascu 1-1 (teritorijalna struktura političke stranke) godišnjega financijskog izvješća nije iskazala organizacijski dio u Laktašima, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.
- (3) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije popunila obrazac 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjega financijskog izvješća sukladno odredbama članka 11. Pravilnika.

Naime, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine u obrascu 2 nije iskazala dva (2) transakcijska računa, dok je iskazala jedan (1) račun koji je ugašen prije 2020. godine. Također, stranka u financijskom izvješću nije iskazala točne podatke o prometu ostvarenom putem transakcijskih računa.

- Stranka u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala račune otvorene kod UniCredit bank d.d. broj: 3387202238350954 i 3387202238382188, a koji su prema podacima iz Jedinostvenoga registra računa u Bosni i Hercegovini tijekom 2020. godine bili aktivni.
- U obrascu 2 stranka je iskazala račun broj: 1610300005320446 kod Raiffeisen banke d.d., koji je prema podacima iz Jedinostvenog registra računa u Bosni i Hercegovini ugašen 2017. godine. Stranka je u financijskom izvješću iskazala da je na navedenom transakcijskom računu imala početno stanje na dan 1. 1. 2020. godine, odnosno na dan 31. 12. 2020. godine saldo u iznosu od 4,28 KM.

Stranka u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu nije trebala iskazati transakcijski račun koji je ugašen prije 2020. godine.

- Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću pogrešno iskazala podatke o prometu ostvarenom putem transakcijskog računa broj: 3387202238391015 kod UniCredit banke d.d., putem kojeg stranka prima sredstva iz proračuna.

Stranka je obrascu 2 godišnjeg financijskoga izvješća iskazala sljedeće podatke: početno stanje na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 116.306,98 KM, negativan promet ulaza u iznosu od 69.382,93 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 39.340,58 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 7.583,47 KM.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa broj: 3387202238391015 kod UniCredit bank d.d. utvrđeno je sljedeće: početno stanje na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 116.306,98 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 1.302.090,24 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 1.410.813,75 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 7.583,47 KM.

- Stranka je obrascu 2 godišnjega financijskog izvješća iskazala sljedeće podatke o prometu ostvarenom na transakcijskom računu broj: 3383202266361165 kod UniCredit bank d.d.: početno stanje na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 62.139,30 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 1.620.702,18 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 1.666.829,65 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 16.011,83 KM.

Uvidom u izvode s transakcijskoga računa utvrđeno je sljedeće: početno stanje na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 62.139,30 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 1.633.393,45 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 1.679.520,92 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 16.011,83 KM.

- (4) Podatci, koje je stranka iskazala u obrascu 2-1 o saldu i prometu ostvarenom putem blagajne Glavnoga odbor SDP-a BiH, ne odgovaraju podacima iz blagajničkih izvješća.

Stranka je u poslovnim knjigama i obrascu 2-1 iskazala sljedeće podatke o stanju i prometu putem blagajne: početno stanje u iznosu od 700,05 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 10.941,16 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 10.757,44 KM i stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 883,77 KM. Uvidom u blagajničko izvješće br. 12 za razdoblje od 1. 12. – 31. 12. 2020. godine utvrđeno je da je saldo na dan 31. 12. 2020. godine iznosio 383,77 KM.

Kontrolom blagajne Glavnoga odbora utvrđeno je da blagajnička izvješća nisu vođena na dnevnoj razini, kao i da na blagajničkim izvješćima nedostaje potpis osobe koja je kontrolirala blagajnička izvješća. Također, u postupku revizije financijskih izvješća, utvrđeno je da nalozi naplate nisu potpisani od strane blagajnika i nisu odobreni za knjiženje. Isto tako, utvrđeno je da nalozi isplate ne sadrže potpis primatelja sredstava, odnosno na pojedinim nalogima isplate je navedeno da je primatelj sredstava blagajna. Pored navedenoga, utvrđeno je da računi prije isplate nisu odobreni za isplatu.

Sve navedeno, kao i činjenica da stranka u postupku revizije nije predočila odluku o visini blagajničkoga maksimuma, ukazuje da stranka nema pravilno uspostavljeno poslovanje gotovim novcem putem blagajne i da nema sustav internih kontrola, što za rezultat ima pogrešno iskazane podatke o saldu novca, te postupanje stranke suprotno računovodstvenim propisima i Uredbi o uvjetima i plaćanju gotovim novcem u Federaciji Bosne i Hercegovine.

- Tijekom obavljanja revizije finansijskih izvješća, utvrđeno je da je OO SDP BiH Bugojno blagajnička izvješća izrađivao na mjesečnoj razini, da na nalogima isplate nedostaju potpisi primatelja sredstava, te da na priznanicama za naplaćenu članarinu nedostaje broj priznanice.

Naime, OO SDP BiH Bugojno je putem blagajne naplatio članarinu u ukupnom iznosu od 1.752,00 KM. Uvidom u dokumentaciju o naplaćenju članarini u siječnju 2020. godine, utvrđeno je da je naplaćena članarina u ukupnom iznosu od 291,00 KM evidentirana na nalogu naplate, br. 2 od 31. 1. 2020. godine. Isto tako, utvrđeno je da je stranka izdavala pojedinačne priznanice za naplaćenu članarinu, ali da iste ne sadrže broj, već samo nadnevak uplate članarine.

- Uvidom u dokumentaciju o poslovanju gotovim novcem putem blagajne KO SDP-a BiH Hercegovačko-neretvanskog kantona, utvrđeno je da su blagajnička izvješća izrađena na mjesečnoj razini, da ista nisu potpisana od strane blagajnika, niti je izvršena kontrola. Isto tako, utvrđeno je da dnevnik blagajne 8 od 30. 11. 2020. godine nije potpisan i da u prilogu dnevnika nisu priloženi nalozi isplate, već samo fiskalni računi, dok dnevnik blagajne za prosinac 2020. godine stranka nije ni izradila. Pored navedenoga, utvrđeno je da na izdanim nalogima isplate nedostaju potpisi primatelja sredstava, dok pojedini nalozi nisu izrađeni.

U poslovnim knjigama je evidentirano početno stanje u blagajni ovoga odbora na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 55,12 KM, dok je u blagajničkom izvješću navedeno početno stanje u iznosu od 55,15 KM. Saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 449,16 KM, koliko je stranka iskazala u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvješću, nije moguće potvrditi jer stranka, kao što je već navedeno, nije načinila blagajničko izvješće za prosinac 2020. godine.

Pored navedenog, ističemo da su uz dokumentaciju o isplati novca s računa KO SDP-a BiH Hercegovačko-neretvanskog kantona u iznosu od 240,00 KM priloženi fiskalni računi ugostiteljskih objekata Restoran „Kovačević“ i Restoran „Đelma“ u ukupnom iznosu od 242,00 KM. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da navedeni računi nisu evidentirani na kontu troškova reprezentacije.

- (5) U obrascu 3 (izvori financiranja) iskazani su prihodi od članarine KO SDP-a BiH Hercegovačko-neretvanskog kantona u iznosu od 2.534,24 KM.

Kontrolom izvoda s transakcijskog računa KO SDP-a BiH Hercegovačko-neretvanskog kantona utvrđeno je da su prihodi od članarine, koje je ostvario ovaj odbor, iznosili 1.218,00 KM.

Uvidom u analitičku karticu 4101-*Članarine od građana* za KO SDP BiH Hercegovačko-neretvanskog kantona, utvrđeno je da je stranka sredstva uplaćena iz proračuna Općine Stolac u iznosu od 1.316,24 KM evidentirala i iskazala kao članarine, a ne kao prihode iz proračuna, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 19. Pravilnika.

- (6) Uvidom u dostavljene potvrde o primljenim priložima Glavnoga odbora i SDP Brčko distrikta BiH od fizičkih osoba utvrđeno je da na pojedinim potvrdama nije navedena adresa i broj osobnoga dokumenta fizičke osobe, dok na drugim nije naveden broj osobnoga dokumenta fizičke osobe, što je suprotno odredbama članka 6. Pravilnika.

Također, kontrolom izdanih potvrda o priložima primljenim od pravnih osoba, utvrđeno je da potvrde koje je izdao OO SDP BiH Donji Vakuf nisu potpisane, potvrde koje je izdao OO SDP BiH Vitez ne sadrže broj potvrde, dok OO SDP BiH Tešanj nije izdao potvrde o primljenim priložima.

- (7) Podatci koje je stranka iskazala u obrascima 3 i 3-c (prihodi od imovine) ne odgovaraju podacima o ostvarenim prihodima na temelju izdavanja prostora u zakup, čime su prekršene odredbe članka 13. i 16. Pravilnika.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne prihode od izdavanja imovine u zakup u iznosu od 397.923,43 KM, što odgovara podacima iz poslovnih knjiga (konto 4170). Međutim, uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostorija, koje je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine zaključila sa zakupoprincima i fakture, utvrđeno je da stranka nije u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću iskazala točne podatke o prihodima, kako slijedi:

Stranka je prihode ostvarene na temelju izdavanja prostorija fizičkoj osobi Mari Šimić iskazala u manjem iznosu za ukupno 190,18 KM.

Stranka je u financijskom izvješću iskazala prihode na temelju izdavanja prostora ovoj fizičkoj osobi u iznosu od 3.478,22 KM. Uvidom u ugovor o zakupu poslovnoga prostora utvrđeno je da je zakupnina iznosila 331,20 KM bez PDV-a, odnosno prihod od zakupnine za 2020. godinu iznosio je 3.974,40 KM. Kontrolom podataka evidentiranih u poslovnim knjigama, na kontu 4170-usluge, utvrđeno je da stranka nije evidentirala prihode na temelju izdavanja prostora za travanj 2020. godine u iznosu od 331,20 KM, dok je istovremeno prefakturirane režijske troškove za siječanj, veljaču i ožujak u iznosu od 141,00 KM evidentirala na kontu prihoda, mada isti ne predstavlja prihod.

Prihode ostvarene na temelju izdavanja prostorija odvjetniku Emiru Šahinpašiću stranka je u obrascu 3-c iskazala u ukupnom iznosu od 3.909,39 KM, što odgovara podacima iz poslovnih knjiga. Kontrolom podataka evidentiranih u poslovnim knjigama, utvrđeno je da stranka nije evidentirala prihode na temelju izdavanja prostora za travanj 2020. godine u iznosu od 341,88 KM, dok je istovremeno prefakturirane režijske troškove za siječanj, veljaču i ožujak u iznosu od 148,71 KM evidentirala na kontu prihoda, mada isti ne predstavlja prihod. Pored navedenoga, utvrđeno je da je stranka prihod na temelju zakupa po računu za studeni 2020. godine evidentirala u iznosu od 341,83 KM, iako je isti iznosio 341,88 KM. Uvidom u ugovor o zakupu poslovnoga prostora utvrđeno je da je prihod od zakupnine iznosio 4.102,56 KM.

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je prihode ostvarene na temelju izdavanja prostorija pravnoj osobi „BH INCO” d.o.o. iskazala u iznosu od 4.640,14 KM, što odgovara podacima iz poslovnih knjiga. Kontrolom podataka evidentiranih u poslovnim knjigama, utvrđeno je da stranka nije evidentirala prihode na temelju izdavanja prostora za travanj 2020. godine u iznosu od 405,99 KM, dok je istovremeno prefakturirane režijske troškove za siječanj, veljaču i ožujak u iznosu od 174,36 KM evidentirala na kontu prihoda, mada isti ne predstavlja prihod. Uvidom u ugovor o zakupu poslovnoga prostora utvrđeno je da je prihod od zakupnine iznosio 4.871,88 KM.

U poslovnim knjigama i obrascu 3-c Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je iskazala prihode ostvarene na temelju izdavanja prostorija odvjetniku Vedranu Gavranoviću u iznosu od 1.492,28 KM. Uvidom u poslovne knjige, utvrđeno je da stranka, također, nije evidentirala prihode na temelju izdavanja prostora za travanj 2020. godine u iznosu od 128,20 KM, dok je istovremeno prefakturirane režijske troškove za siječanj, veljaču i ožujak u iznosu od 82,08 KM evidentirala na kontu prihoda. Uvidom u ugovor o zakupu poslovnoga prostora utvrđeno je da je prihod od zakupnine iznosio 1.538,20 KM.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala prihode ostvarene na temelju izdavanja prostorija odvjetnici Jadranki Jerlagić u iznosu od 3.418,84 KM, dok je u poslovnim knjigama evidentirala prihode u iznosu od 3.418,81 KM. Uvidom u poslovne knjige, utvrđeno je da stranka nije evidentirala prihode na temelju izdavanja prostora za travanj 2020. godine u iznosu od 299,14 KM, dok je istovremeno prefakturirane režijske troškove za siječanj, veljaču i ožujak u iznosu od 128,19 KM evidentirala na kontu prihoda, mada isti ne predstavlja prihod. Uvidom u ugovor o zakupu poslovnoga prostora utvrđeno je da je prihod od zakupnine iznosio 3.589,68 KM.

- (8) U obrascu 3 (izvori financiranja) i 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) godišnjega financijskog izvješća stranka nije iskazala nenovčane donacije osoba koje su platile društvenoj mreži Facebook sponzoriranu objavu za promociju kandidata i KO SDP BiH Tuzlanskoga kantona na Lokalnim izborima 2020. godine i nenovčanu donaciju „Europlakat BH“ d.o.o. Sarajevo, čime je prekršila odredbe članka 13. i 18. Pravilnika.

Također je utvrđeno da stranka nije prijavila i nije evidentirala troškove izborne kampanje koji su nastali promoviranjem kandidata Srđana Mandića, Armana Zilihića, Davora Župe i KO SDP BiH Tuzlanskoga kantona, te je troškove iznajmljivanja površina za reklamne panele po računu „Europlakat BH“ d.o.o. Sarajevo iskazala u manjem iznosu u odnosu na stvarne, što je suprotno odredbama članaka 21. i 23. Pravilnika. Nastale troškove stranka je imala obvezu prijaviti u obrascu 4.2 financijskih izvješća.

Stranka navedene nenovčane donacije i troškove izborne kampanje nije prijavila ni u postizbornom financijskom izvješću.

Stranka u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću nije iskazala nenovčane donacije na temelju besplatne uporabe poslovnih prostorija u Ključu, Ilijašu, Jablanici i Novom Sarajevu, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 18. Pravilnika.

- (9) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije u obrascima 3-f (prihodi iz proračuna) godišnjega financijskog izvješća iskazala točne podatke o prihodima ostvarenim iz proračuna, te je dio prihoda iz proračuna evidentirala i iskazala kao članarine i priloge fizičkih osoba, čime je prekršila odredbe članaka 13., 14. i 19. Pravilnika.

- U obrascu 3-f iskazani su prihodi iz proračuna Općine Doboj Istok u ukupnom iznosu od 2.867,80 KM. Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa utvrđeno je da je Općina Doboj Istok stranci uplatila donacije za rad u ukupnom iznosu od 2.016,00 KM, dok je 851,80 KM uplaćeno na ime donacija tri vijećnika Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine u općinskom vijeću Općine Doboj Istok.

Stranka je donacije vijećnika Mrković Emire u iznosu od 275,60 KM i Karić Emire u iznosu od 337,00 KM i vijećnika Muratović Fajika u iznosu od 239,20 KM trebala iskazati u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba) financijskoga izvješća.

- Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala prihode iz proračuna Općine Ilidža u iznosu od 13.780,80 KM, što ne odgovara podacima koje je dostavila ova općina.

Uvidom u podatke o uplatama iz proračuna koje je dostavila Općina Ilidža, utvrđeno je da je u razdoblju od 1. 1. 2020. godine do 31. 12. 2020. godine ova općina iz proračuna uplatila sredstva u iznosu od 13.339,20 KM na transakcijski račun broj: 3387202238391015 kod UniCredit bank, dok se 1.166,40 odnosi na sredstva za plaćanje zakupnine.

- Stranka nije u godišnjem financijskom izvješću iskazala prihode iz proračuna Grada Banja Luka. Prema podacima koje je dostavio Grad Banja Luka, dana 6. 11. 2020. godine, na račun OO SDP BiH Banja Luka broj: 3386902245092372 uplaćena su sredstva u iznosu od 1.245,30 KM.
- U obrascu 3-f stranka nije iskazala prihode iz proračuna Općine Doboj Jug. Uvidom u podatke koje je dostavila Općina Doboj Jug, utvrđeno je da je, dana 23. 6. 2020. godine, iz proračuna ove općine uplaćeno 496,15 KM na transakcijski račun Općinskoga odbora Doboj Jug broj: 3383202266381729.
- Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala prihode iz proračuna Općine Busovača u iznosu od 1.050,00 KM.
Uvidom u podatke, koje je dostavila Općina Busovača, utvrđeno je da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine tijekom 2020. godine ostvarila prihode iz proračuna ove općine u iznosu od 4.200,00 KM. Sredstva u iznosu od 1.050,00 KM uplaćena su na transakcijski račun Glavnoga odbora SDP BiH broj: 3387202238391015, dok je 3.150,00 KM, na temelju Zahtjeva predsjednika OO SDP BiH Busovača, uplaćeno na transakcijski račun broj: 1340400101884346. Transakcijski račun broj: 1340400101884346 stranka nije prijavila u godišnjem financijskom izvješću.
- Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala i u godišnjem financijskom izvješću iskazala prihode iz proračuna Općine Prozor-Rama u iznosu od 4.845,06 KM kao prihode od članarine.
Prema podacima, koje je dostavila Općina Prozor-Rama, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je tijekom 2020. godine primila sredstva iz proračuna ove općine u iznosu od 4.845,06 KM. Sredstva su uplaćena na transakcijski račun OO SDP BiH Prozor-Rama broj: 3387202238362594.
- U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala prihode iz proračuna Općine Kreševo u iznosu od 2.821,50 KM. Prema podacima, koje je dostavila Općina Kreševo, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je tijekom 2020. godine primila sredstva iz proračuna ove općine u iznosu od 3.078,00 KM. Sredstva u iznosu od 769,50 KM uplaćena su na transakcijski račun Glavnog odbora SDP BiH, dok je 2.308,50 KM uplaćeno na transakcijski račun OO SDP BiH Kreševo broj: 3387202238356382.
Kontrolom poslovnih evidencija utvrđeno je da je stranka tranšu za prosinac 2019. godine u iznosu od 256,50 KM, uplaćenu 20. 1. 2020. godine, evidentirala kao donaciju fizičkih osoba, te iskazala u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba) kao priloge niže od 100,00 KM, što je suprotno odredbama članaka 13., 14. i 19. Pravilnika.
- Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je u obrascu 3-f iskazala prihode iz proračuna Općine Stolac u iznosu od 2.632,48 KM. Uvidom u podatke, koje je dostavila Općina Stolac, utvrđeno je da su tijekom 2020. godine Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine iz proračuna ove općine isplaćena sredstva u ukupnom iznosu od 3.948,72 KM. Sredstva u iznosu od 2.632,48 KM su uplaćena na transakcijski račun OO SDP BiH Stolac, dok je 1.316,24 KM uplaćeno na transakcijski račun KO SDP BiH Hercegovačko-neretvanskoga kantona. Tijekom obavljanja revizije utvrđeno je da je stranka prihode iz proračuna Općine Stolac u iznosu od 1.316,24 KM evidentirala kao prihode od članarine.
- Stranka u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala prihode iz proračuna Općine Fojnica. Prema podacima koje je dostavila Općina Fojnica sredstva iz proračuna ove općine u iznosu

od 8.285,72 KM uplaćena su Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine na transakcijski račun broj: 3382402516601611. Transakcijski račun broj: 3382402516601611 stranka nije prijavila u godišnjem financijskom izvješću.

- Uvidom u izvode s transakcijskog računa Organizacije SDP BiH Brčko distrikt BiH: utvrđeno je da su na račun uplaćena sredstva iz proračuna Brčko distrikta BiH u ukupnom iznosu od 17.480,97 KM, i to: dana 5. 6. 2020. godine sredstva u iznosu od 13.647,64 KM i dana 4. 11. 2020. godine sredstva u iznosu od 3.333,33 KM. Stranka je dana 1. 7. 2020. godine dio sredstava iz proračuna u iznosu od 6.823,82 KM uplatila Hrvatskoj seljačkoj stranci Braća Radić. Na temelju navedenoga, utvrđeno je da su prihodi Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine iz proračuna Brčko distrikta BiH iznosili 10.657,15 KM, a ne 16.980,97 KM.

Također, utvrđeno je da je stranka isplatu sredstava Hrvatskoj seljačkoj stranci Braća Radić u iznosu od 6.823,82 KM u godišnjem financijskom izvješću iskazala kao ostale rashode, čime je ukupne prihode i ukupne rashode iskazala u većem iznosu za 6.823,82 KM u odnosu na ostvarene.

Navedeno ukazuje da poslovne knjige nisu vođene na pravilan način, kao i da, sukladno odredbama članka 11. Zakona o financiranju političkih stranaka, nisu uspostavljene primjerene interne kontrole nad nižim organizacijskim dijelovima političke stranke radi sprječavanja pogrešnoga evidentiranja prihoda i rashoda.

- (10) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine u godišnjem financijskom izvješću nije pravilno iskazala troškove, te je pojedine troškove nastale ranijih godina evidentirala kao troškove tekućega razdoblja, čime je prekršila računovodstvene propise i odredbe članka 7. stavak (2), članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

Uvidom u podatke iz Izvoda otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine, utvrđeno je da stranka u svojim poslovnim knjigama nije evidentirala račun dobavljača „Platinum“ d.o.o. Tuzla, br. 535-1334/20 od 31. 12. 2020. godine, za nabavku 50 rokovnika u iznosu od 438,75 KM. Stranka je za navedeni iznos iskazala i manje troškove u godišnjem financijskom izvješću.

Kontrolom iskazanih obveza prema dobavljačima, utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama, na kontu 401344-*troškovi reklame i propagande izbori* evidentirala avansnu fakturu dobavljača „Nova BH“ d.o.o. Sarajevo, br. 34/20 od 31. 10. 2020. godine, u iznosu od 3.422,25 KM, te je fakturu istoga dobavljača, br. 2426/20 od 30. 11. 2020. godine, u iznosu od 3.422,25 KM evidentirala na kontu 401574-*usluge oglašavanja u dn. list. i el. oglašavanje izbori*. Stranka nije proknjižila storno avansa, br. 42/20 od 30. 11. 2020. godine, čime je u poslovnim knjigama i financijskom izvješću troškove iskazala u većem iznosu za 3.422,25 KM u odnosu na ostvarene.

Uvidom u račune proknjižene na kontu 40123-*ostala zakupnina* i troškove iskazane u obrascu 4.1 Glavnoga odbora, utvrđeno je da je stranka troškove zakupa javnih površina za postavljanje reklamnih natpisa i znakova i info pulta u Visokom i Brezi u ukupnom iznosu od 92,10 KM, umjesto u obrascu 4.2, iskazala u obrascu 4.1 Glavnoga odbora. Također je utvrđeno da je stranka troškove zakupa u Brezi evidentirala na temelju izvoda s transakcijskoga računa.

Pored navedenoga, stranka je troškove iznajmljivanja pisara za mjesec prosinac 2019. godine u iznosu od 87,75 KM evidentirala kao troškove 2020. godine, dok račun za prosinac 2020. godine nije ni evidentiran u poslovnim knjigama.

Ugovorom o poslovnoj suradnji, od 2. 7. 2020. godine, utvrđeno je da će dobavljač „Colosseum“ d.o.o. Tuzla osigurati GO SDP BiH Tuzla oglašavanje putem 13 reklamnih površina za razdoblje od 30 dana, te da će GO SDP BiH Tuzla za tu uslugu platiti dobavljaču ukupno 7.488,00 KM. Također, ugovoreno je da će se ugovorena cijena platiti u šest jednakih rata u iznosu od po 1.248,00 KM, počevši od 15. 8. 2020. godine. Dobavljač je u 2020. godini stranci ispostavio dvije fakture u iznosima od 1.248,00 KM, od čega je stranka u poslovnim knjigama evidentirala samo trošak u iznosu od 1.248,00 KM, dok račun, br. 20-360-000226 u iznosu od 1.248,00 KM nije evidentiran.

Budući da je stranka imala podatke o ukupnom iznosu usluge, tj. ugovorenoj cijeni, trebala je u svojim poslovnim knjigama iskazati ukupne troškove zakupa reklamnih panela u iznosu od 7.488,00 KM, a ne samo u iznosu od 1.248,00 KM.

Kontrolom poslovnih knjiga i računa koje je stranka evidentirala u svojim poslovnim knjigama, te podataka koje je dostavio dobavljač „Face“ d.o.o. Sarajevo, utvrđeno je da stranka nije evidentirala račun, br. 2020-551 od 13. 11. 2020. godine za političko oglašavanje u okviru programa Face TV-a (gostovanje kandidata Harisa Tanovića) u iznosu od 14.859,00 KM, čime je troškove izborne kampanje, odnosno ukupne troškove iskazala u manjem iznosu za 14.859,00 KM.

U poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću stranka nije iskazala troškove zakupa reklamnih panela za Lokalne izbore 2020. godine u Mostaru po računu dobavljača „Metromedia“ d.o.o. Sarajevo, br. 20-360-0516 od 26. 11. 2020. godine, u iznosu od 5.791,50 KM.

Kontrolom troškova grafičke pripreme i tiska koje je stranka iskazala u obrascima 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) i uvidom u dostavljene račune, utvrđeno je da je stranka dio troškova izborne kampanje u iznosu od 12.256,20 KM iskazala u obrascu 4.1. Također je utvrđeno da je stranka u obrascu 4.1 troškove grafičke pripreme i tiska iskazala kao ostale usluge, te je navela broj konta 40158 i 40159, iako je navedene troškove knjižila na kontu 40158.

Dobavljač „Europlakat BH“ d.o.o. Sarajevo je za zakup 90 površina (reklamni paneli i *citylight*) u razdoblju od 14. 10. 2020. do 14. 11. 2020. godine na području Tuzle izdao stranci fakturu, br. 872-10/20 od 30. 10. 2020. godine, u iznosu od 17.550,07 KM. Uvidom u fakturu utvrđeno je da pojedinačne fakturirane cijene zakupa značajno odstupaju od cijena zakupa. Također je utvrđeno da je dobavljač stranci odobrio rabat od 70,20%, odnosno 35.399,98 KM. Uvidom u ostale fakture, koje je dobavljač ispostavio stranci za zakup, utvrđeno je da dobavljač po pojedinim fakturama odobrio rabat od 20%.

Na temelju navedenoga, mišljenja smo da je stranka u svojim poslovnim knjigama i financijskom izvješću iskazala troškove zakupa površina za reklamne panele i *citylight* u manjem iznosu u odnosu na stvarne.

Politička stranka nije u poslovnim knjigama evidentirala usluge mobilne telefonije OO SDP BiH Bugojno na pravilan način. Stranka je, naime, račun dobavljača „BH Telecom“ za 12./2019. godine u iznosu od 45,95 KM iskazala kao troškove tekućega razdoblja, dok račune za studeni i prosinac nije evidentirala u poslovnim knjigama.

Podatci o rashodima KO SDP BiH Hercegovačko-neretvanskoga kantona, koje je stranka iskazala u godišnjem financijskom izvješću, nisu pravilno iskazani. Uvidom u analitičku

karticu 40150-*ptt usluge fiksna*, utvrđeno je da je stranka račun dobavljača „BH Telecom“ za prosinac 2019. godine u iznosu od 23,70 KM evidentirala kao troškove tekućega razdoblja, te je u poslovnim knjigama evidentirala još 7 računa za 2020. godinu, što ukazuje da nema točne evidencije o svojim rashodima. Stranka je, također, račun dobavljača „BH Telecom“ za usluge Bihnet mreže za prosinac 2019. godine u iznosu od 29,90 KM iskazala kao troškove tekućega razdoblja.

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije uspostavila i vodila analitičke evidencije o troškovima zakupa poslovnih prostorija po mjestu nastanka troška, tj. za svaki organizacijski dio pojedinačno, niti je u godišnjem financijskom izvješću u obrascima 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) nižih organizacijskih odbora iskazala točne podatke o troškovima zakupa poslovnih prostorija.

Uvidom u podatke iz godišnjega financijskog izvješća, ugovore o zakupu poslovnih prostorija i podatke koje su dostavili različite razine vlasti, utvrđeno je sljedeće:

1. Stranka je u obrascu 4.1 Glavnoga odbora iskazala troškove zakupnine poslovnih prostora u ukupnom iznosu od 98.390,14 KM, iako Glavni odbor stranke ne rabi prostorije na temelju zakupa.

Kontrolom evidentiranih troškova na analitičkoj kartici konta 40120-troškovi zakupnine za Glavni odbor utvrđeno je da je stranka na istoj kartici evidentirala troškove zakupa poslovnih prostora koje su rabili gradski odbori Banja Luka, Bihać, Mostar i Zenica, te općinski odbori Banovići, Bratunac, Bugojno, Busovača, Bužim, Čapljina, Čelić, Doboj Jug, Foča, Foča-Ustikolina, Gornji Vakuf-Uskoplje, Gradiška, Kladanj, Kozarska Dubica, Kreševo, Modriča, Odžak, Olovo, Prnjavor, Sapna, Srebrenica, Stolac, Teočak, Tomislavgrad, Žepče, Novi Grad, Laktaši, Kiseljak, Doboj Istok, Tešanj, Livno i Vogošća.

2. Na temelju raspoložive dokumentacije (podataka iz ugovora o zakupu i podataka iz analitičke kartice konta 40120-troškovi zakupnine za Glavni odbor), utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama evidentirala i u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove zakupnine poslovnih prostorija u manjem iznosu u odnosu na ugovorenu zakupninu, i to: GO Banja Luka u iznosu od 3.978,00 KM, GO Zenica u iznosu od 555,30 KM, GO Bugojno u iznosu od 240,00 KM, OO Čapljina u iznosu od 351,00 KM, OO Sapna u iznosu od 1.200,00 KM, OO Srebrenica u iznosu od 200,00 KM, OO Stolac u iznosu od 1.500,00 KM, OO Teočak u iznosu od 1.200,00 KM, OO Žepče u iznosu od 1.200,00 KM i OO Tešanj u iznosu od 1.263,60 KM.

Pored navedenog, utvrđeno je da su troškovi zakupa poslovnoga prostora koji je rabio OO Vogošća iskazani u manjem iznosu za 702,00 KM u odnosu na stvarne troškove. Naime, stranka je u poslovnim knjigama, na kontima 40120-troškovi zakupnine za Glavni odbor i OO Vogošća, evidentirala troškove u ukupnom iznosu od 2.106,00 KM, dok su prema podacima koje je dostavila Općina Vogošća, troškovi zakupnine za uporabu poslovnoga prostora iznosili 2.808,00 KM.

3. Uvidom u podatke, koje su dostavile općine, utvrđeno je da stranka nije u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove zakupnine poslovnih prostorija koje je rabila u Ključu, Ilijašu, Jablanici i Novom Sarajevu. Također, utvrđeno je da je stranka troškove zakupnine poslovnih prostorija, koje je rabio OO Konjic, iskazala u manjem iznosu za 316,06 KM, OO Ilidža u manjem iznosu za 777,60 KM i OO Centar Sarajevo u manjem iznosu za 105,30 KM.

Stranka nije iskazala troškove zakupnine poslovnih prostorija koje su rabili sljedeći odbori: OO Gradačac u iznosu od 795,23 KM, OO Donji Vakuf u iznosu od 1.950,00 KM, OO Kalesija u iznosu od 422,80 KM i OO Sanski Most u iznosu od 249,67 KM.

4. Troškovi zakupnine poslovnih prostorija koje su rabili sljedeći organizacijski dijelovi stranke iskazani su u godišnjem financijskom izvješću u većem iznosu u odnosu na ugovorenu cijenu zakupa: OO Foča u iznosu od 140,00 KM, OO Gradiška u iznosu od 1.400,00 KM, GO Doboj u iznosu od 56,80 KM, OO Teslić u iznosu od 46,02 KM, OO Čapljina u iznosu od 351,00 KM, OO Banovići u iznosu od 383,44 KM, GO Mostar u iznosu od 2.100,00 KM i OO Doboj Jug u iznosu od 150,00 KM.

Pored navedenog, u postupku revizije nije moglo biti utvrđeno koliko su iznosili troškovi zakupnine poslovnih prostorija koje su rabili organizacijski dijelovi stranke u Vitezu, Velikoj Kladuši, Kaknju, Srebreniku i Brčko distriktu BiH jer stranka nije predočila ugovore o zakupu.

- (11) Kontrolom troškova iskazanih na kontu 408772-*pomoć mjesnim odborima*, a koje je stranka u godišnjem financijskom izvješća iskazala u okviru ostalih rashoda, utvrđeno je da stranka nije vodila pravilne evidencije o troškovima, tj. troškove nije evidentirala po vrsti i u iznosu stvarnih troškova, već je sredstva koja je isplatila svojim odborima iskazala na kontu troškova u trenutku prijena sredstava. Ističemo da su u poslovnim knjigama troškovi pomoći mjesnim odborima evidentirani u iznosu od 41.540,00 KM.

1. Uvidom u Odluku o dodjeli novčane pomoći osnovnim organizacijama SDP BiH Vareš, br. 45-2/2020 od 24. 9. 2020. godine, i nalog blagajni, br. 37/20 od 9. 11. 2020. godine, utvrđeno je da su sredstva u ukupnom iznosu od 900,00 KM isplaćena osnovnim organizacijama Vareš, Striježvo i Vareš Mejdan.
2. OO SDP BiH Kladanj je na temelju Odluke o financijskoj pomoći u radu osnovnih organizacija SDP BiH Kladanj, br. 15/19 od 15. 5. 2019. godine, isplatio sredstva za 6 osnovnih organizacija u iznosu od 150,00 KM, odnosno ukupno 1.100,00 KM. Sredstva su isplaćena na teret blagajne u 2019. godini, a proknjižena u poslovnim knjigama 2020. godine. Navedeno ukazuje da stranka ne vodi pravilne evidencije o svojim isplata, te da je promet blagajne u 2019. godini evidentirala u poslovnim knjigama za 2020. godinu.
3. Uvidom u dokumentaciju o isplata utvrđeno je da je GO Tuzla isplatio sredstva svojim mjesnim odborima u ukupnom iznosu od 6.900,00 KM, a na temelju odluke, br. 196/20 od 13. 10. 2020. godine. Sredstva su isplaćena za 40 osnovnih organizacija u iznosima od 100,00 KM do 200,00 KM.
4. OO SDP BiH Busovača je na temelju odluke, br. 51/20 od 25. 10. 2020. godine, isplatio sredstva u ukupnom iznosu od 960,00 KM za 3 mjesna odbora. Uvidom u izdatak, br. 02213 od 3. 11. 2020. godine, utvrđeno je da isti ne sadrži potpis primatelja sredstava, niti je uz isti priložen popis osoba koje su u ime mjesnih organizacija primile sredstva.
5. OO SDP BiH Novi Travnik je na temelju odluke, br. 030/1 od 1. 2. 2020. godine, isplatio sredstva u ukupnom iznosu od 1.400,00 KM za 7 osnovnih organizacija odbora kao pomoć u radu. Uvidom u nalog blagajni br. 2/20 od 29. 2. 2020. godine utvrđeno je da je sredstva primila jedna fizička osoba, Besim Belegić, te nema dokaza da su sredstva primile osnovne organizacije.
6. Na temelju Odluke predsjednika OO SDP BiH Travnik, br. 53/20 od 2. 11. 2020. godine, iz blagajne OO SDP BiH Travnik isplaćena je jednokratna novčana podrška u radu 5 osnovnih organizacija u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM. Uvidom u nalog blagajni br. 76 utvrđeno je

da je sredstva primila jedna fizička osoba, Sabina Behlić, te nema dokaza da su sredstva primile osnovne organizacije.

7. OO SDP BiH Vitez je na temelju odluka, br. 52-1/20 od 15. 7. 2020. godine i br. 57-1/20 od 22. 7. 2020. godine, iz blagajne odbora isplatio jednokratnu novčanu podršku Osnovnoj organizaciji Kruščica u iznosu od 100,00 KM i Osnovnoj organizaciji Stari Vitez u iznosu od 150,00 KM. Također, a na temelju odluka, isplaćena su sredstva za pomoć u radu i Osnovnoj organizaciji Bila u iznosu od 100,00 KM i Osnovnoj organizaciji Počulica u iznosu od 100,00 KM.
8. Uvidom u dokumentaciju o isplatama OO SDP Bugojno, utvrđeno je da je ova organizacija isplatila sredstva svojim osnovnim organizacijama u ukupnom iznosu od 1.800,00 KM, a na temelju pojedinačnih odluka. Sredstva su isplaćena u veljači 2020. godine za 9 osnovnih organizacija u iznosima od po 200,00 KM.
- Pored navedenoga, a kontrolom troškova iskazanih na kontu 40877-*pomoć organizacijama FOŽ* i 408771-*pomoć organizacijama FOM*, koje je stranka u godišnjem financijskom izvješća iskazala u okviru ostalih rashoda, utvrđeno je da stranka, također, nije vodila pravilne evidencije o troškovima, tj. nije troškove evidentirala po vrsti i u iznosu stvarnih troškova, već je sredstva koja je isplatila svojim odborima iskazala na kontu troškova u trenutku prijenosa sredstava. Ističemo da su u poslovnim knjigama troškovi pomoći organizacijama FOŽ evidentirani u iznosu od 3.250,00 KM, a troškovi pomoći organizacijama FOM u iznosu od 2.350,00 KM.
1. OO SDP Jajce je isplatio sredstva Forumu žena u iznosu od 200,00 KM, odnosno Forumu mladih u iznosu od 200,00 KM. Sredstva su isplaćena putem blagajne OO SDP BiH Jajce 29. 10. 2020. godine, a na temelju pojedinačnih odluka o novčanoj podršci.
2. Uvidom u naloge blagajni br. 85 od 30. 11. 2020. godine, br. 74 od 27. 10. 2020. godine i br. 92 od 22. 12. 2020. godine, utvrđeno je da je OO SDP BiH Kreševo isplatio financijsku podršku za rad Forumu žena u ukupnom iznosu od 300,00 KM. Sredstva su isplaćena na temelju odluke od 24. 10. 2020. godine o financijskoj podršci za listopad, studeni i prosinac 2020. godine. Navedena odluka ne sadrži broj.
3. KO SDP BiH SBŽ/ŽSB je dana 22. 1. 2020. godine isplatio jednokratnu novčanu podršku u radu Forumu mladih u iznosu od 200,00 KM, dok je OO SDP BiH Vitez Forumu mladih SDP BiH Vitez, dana 15. 7. 2020. godine, isplatio sredstva u iznosu od 200,00 KM. Sredstva su isplaćena putem blagajne ovih organizacija, a na temelju pojedinačnih odluka. Napominjemo da je stranka u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove pomoći Forumu mladih SDP BiH Vitez samo u iznosu od 150,00 KM. Također, utvrđeno je da je stranka isplatu Forumu mladih SDP BiH Vitez u iznosu od 200,00 KM evidentirala na kontu 40772-*pomoć mjesnim odborima*, te na isti način iskazala u godišnjem financijskom izvješću.

Budući da stranka u organizacionoj strukturi nema mjesne odbore, te forume mladih i forume žena tih odbora, odnosno mjesni odbori (osnovne organizacije, forumi žena i forumi mladih) djeluju u okviru općinskih/gradskih/kantonalnih odbora, u poslovnim knjigama su isplate trebale biti evidentirane na kontu *potraživanja od mjesnih odbora* do trenutka dostavljanja računa za utrošena sredstva. Tek po dostavljanju računa za usluge i/ili robe, stranka je troškove trebala evidentirati u poslovnim knjigama i to po vrsti troška i u iznosu stvarnoga troška.

Imajući u vidu odredbe članka 22. Pravilnika, stranka je ostvarene troškove u godišnjem financijskom izvješću trebala iskazati po vrstama troškova i u iznosu stvarnoga troška, te pojedinačno po organizacijskim dijelovima političke stranke, koji su primili i utrošili sredstva.

- U postupku revizije izvršena je kontrola humanitarnih rashoda – pomoći koji su u financijskom izvješću iskazani u ukupnom iznosu od 41.844,42 KM.
- 1. U uzetom uzorku, blagajničkim izvješćima Gradskog odbora SDP BiH Tuzla za srpanj, kolovoz, rujan i listopad 2020. godine utvrđeno je da su vršene isplate novčane pomoći fizičkim i pravnim osobama, a na temelju pojedinačnih molbi. U navedenom razdoblju isplaćene su jednokratne novčane pomoći za 24 fizičke osobe u iznosima od 150,00 KM do 200,00 KM, u ukupnom iznosu od 4.850,00 KM. Sve pomoći su isplaćene na temelju zahtjeva fizičkih osoba, koji su odobreni za plaćanje, osim isplate učenicama u ukupnom iznosu od 450,00 KM koje su isplaćene na temelju odluke predsjednika Gradskoga odbora SDP BiH Tuzla. Sredstva su isplaćena gotovinski iz blagajne, a uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da na isplate fizičkim osobama, koje imaju karakter osobnih primanja, nije obračunat niti plaćen porez na dohodak.
- 2. Kontrolom blagajne OO SDP BiH Bugojno utvrđeno je da je ovaj organizacijski odbor tijekom srpnja 2020. godine isplatio novčanu pomoći za pet fizičkih osoba u pojedinačnim iznosima od 50,00 KM do 100,00 KM, u ukupnom iznosu od 450,00 KM. Isto tako, dana 13. 3. 2020. godine isplaćena su sredstva u iznosu od 100,00 KM fizičkoj osobi, a na ime pomoći obitelji. Sredstva su isplaćena gotovinski iz blagajne, a na temelju odluka predsjedništva OO SDP BiH Bugojno. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da na isplate fizičkim osobama, koje imaju karakter osobnih primanja, nije obračunat niti plaćen porez na dohodak.
- OO SDP BiH Bugojno je isplatio sredstva na temelju odluka na ime jednokratne novčane pomoći – prijava na malonogometni turnir u iznosu od 150,00 KM. Sredstva su isplaćena na temelju odluke, br. 01-64/20 od 29. 8. 2020. godine, bez podataka o primatelju sredstava, dok na nalogu isplate, br. 13 od 29. 8. 2020. godine stoji da je primatelj OO SDP BiH Bugojno. Nalog naplate nije potpisan od strane primatelja sredstava. Također, na temelju odluke, br. 01-93/20 od 25. 10. 2020. godine, isti odbor je isplatio sredstva u iznosu od 160,00 KM, a na ime jednokratne novčane podrške za održavanje turnira u nogometu. Uvidom u odluku, br. 01-93/20 od 25. 10. 2020. godine, utvrđeno je da na istoj nije navedeno kome se sredstva isplaćuju, dok na nalogu isplate, br. 14 od 25. 10. 2020. godine, stoji da je primatelj OO SDP BiH Bugojno, ali isti nije potpisan od strane blagajnika, niti primatelja sredstava.
Stranka je za navedene isplate teretila troškove, konto 4061-*pomoć organizacijama*.
- Kontrolom ostalih rashoda utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama za 2020. godinu evidentirala storno računa Hotela Hills Sarajevo, br. 8189/2019 od 30. 6. 2019. godine u iznosu od -2.682,05 KM, čime je rashode iskazala u manjem iznosu od ostvarenih. Naime, stranka je u poslovnim knjigama za 2019. godinu evidentirala račun Hotela Hills Sarajevo, br. 8189/2019 od 30. 6. 2019. godine, u iznosu od 3.150,00 KM, za usluge najma dvorane, smještaja i sl. Nakon prijema Knjižnog odobrenja, br. 02/20 od 29. 2. 2020. godine, u kojem je navedeno da je usluga greškom fakturirana Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine, stranka je izvršila knjiženje storniranjem ostalih rashoda u iznosu od 2.682,05 KM, te rashoda iz ranijih godina u iznosu od 455,95 KM. Stranka je ispravci pogrešno proknjiženoga računa trebala evidentirati u korist ostalih prihoda.

Navedeno ukazuje kako stranka nema uspostavljene interne kontrole, odnosno nema pravilne evidencije o svojim rashodima i obvezama, što za rezultat ima pogrešno iskazane rashode u godišnjem financijskom izvješću.

Stranka je na isti način evidentirala i storno računa dobavljača „Colosseum“ d.o.o. Tuzla, br. 20-360-000074 od 23. 4. 2020. godine, u iznosu od -2.984,40 KM. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka na kontu 40879-*ostali rashodi* proknjižila storno računa po početnom stanju na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 2.984,40 KM, čime je rashode umanjila za navedeni iznos. Stranka je storno računa iz prethodnoga razdoblja trebala evidentirati kao nenovčanu donaciju pravne osobe „Colosseum“ d.o.o. Tuzla.

- Stranka je na kontu 40895-*rashodi iz ranijih godina* evidentirala rashode u ukupnom iznosu od 110.953,16 KM, što ukazuje da stranka ne vodi pravovremene evidencije o svojim rashodima i obvezama. Ističemo da je stranka na kontu 40895-*rashodi iz ranijih godina* evidentirala račune za električnu energiju i PTT usluge za studeni 2019. godine.
- Uvidom u analitičku karticu konta 3000-*obveze prema dobavljačima* za partnera: Kartično plaćanje, utvrđeno je da stranka na ovoj kartici ima pretplatu u iznosu od 13.759,87 KM, od čega se na početno stanje odnosi 6.669,83 KM, a 7.090,04 KM predstavlja kartično plaćanje tijekom 2020. godine. Činjenica da je riječ o kartičnom plaćanju računa, ukazuje da je stranka platila robe ili usluge, ali nije proknjižila troškove u svojim poslovnim knjigama.

(12) Uvidom u financijsku dokumentaciju političke stranke i knjigovodstvene isprave utvrđeni su nedostaci kod dijela računa dobavljača koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima, dok je stranka neke troškove evidentirala na temelju predračuna. Također, utvrđeno je da računi nisu ovjereni za knjiženje i plaćanje, niti je pisanim aktom uređen način trošenja financijskih sredstava stranke.

Sukladno računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski točna i uredna, izrađena tako da omogući potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i opseg nastale promjene (kupnja, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

Na računu dobavljača „Platinum“ Tuzla, broj: 349-1704/20 u iznosu od 217,04 KM za promo pult naveden je nadnevak 23. 10. 2018. godine, te valuta plaćanja: „plaćanje po predračunu, broj: 52-10/20 od 16. 10. 2020. godine.“ Također, u dijelu računa dobavljača „Foto-Ćiro“ Gradačac, broj: 76/2020-02 od 25. 12. 2020. godine, u iznosu od 3.000,00 KM, u kojem se upisuje naziv artikla ili usluge navedeno je tiskanje reklamnoga materijala, u količini 1 kom, bez specifikacije vrste materijala i pojedinačne količine materijala. Isto tako, na računu dobavljača Agencija „Princip media“ s.p. Istočno Novo Sarajevo, broj: 72/2020 od 25. 9. 2020. godine u iznosu od 2.000,00 KM, u dijelu računa u kojem se upisuje naziv artikla ili usluge navedeno je izrada materijala za oglašavanje i oglašavanje, u količini 1 kom, bez specifikacije o vrsti oglašavanja i količini.

Stranka je evidentirala troškove reklame i propagande po avansnoj fakturi pravne osobe „Avaz-rot press“ d.o.o. Sarajevo, br. 454/2020 od 31. 10. 2020. godine, na iznos od 4.095,00 KM na kojoj je u opisu navedeno da je riječ o avansu, bez navođenja podataka o vrsti usluge.

Uvidom u račun dobavljača „Adverto media“ d.o.o. Bihać, broj: IR-20-070 od 9. 11. 2020. godine, u iznosu od 8.775,00 KM utvrđeno je da je u nazivu robe-usluge navedeno da je riječ

o ugovorenoj usluzi-outdoor reklamna kampanja (Lokalni izbori 2020.), u količini 1, ali na istom nisu navedeni detaljni podatci o vrsti i količini usluge.

- (13) Stranka u postizbornom financijskom izvješću nije iskazala sve nenovčane donacije i troškove izborne kampanje, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka, članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine i odredbe Pravilnika o predizbornim i postizbornim financijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH” broj: 10/18).
- (14) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovinu nije u godišnjem financijskom izvješću i poslovnim knjigama pravilno iskazala obveze prema dobavljačima, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka umjesto salda po početnom stanju prenijela iznos dugovne i potražne strane iz prethodnoga razdoblja, čime je ukupan promet po karticama obveza prema dobavljačima iskazala u većem iznosu u odnosu na ostvareni promet u 2020. godini. Pored navedenoga, utvrđeno je da stranka nije usuglašavala obveze s dobavljačima, tako da u poslovnim knjigama na analitičkim karticama obveza prema dobavljačima ima iskazane pretplate, što ukazuje kako nema potpune evidencije o svojim rashodima i obvezama, što u konačnici dovodi do pogrešno iskazanih obveza.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala obveze prema dobavljaču „Nova BH“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 3.422,25 KM. Uvidom u Izvod otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine, utvrđeno je da stranka nema obveze prema dobavljaču „Nova BH“ d.o.o. Sarajevo. Kontrolom dostavljene dokumentacije utvrđeno je da je stranka proknjižila plaćanje prema dobavljaču u iznosu od 3.422,25 KM i obveze prema dobavljaču za reklamnu kampanju u ukupnom iznosu od 6.844,50 KM, tj. proknjižila je avansnu fakturu, br. 34/20 od 31. 10. 2020. godine, u iznosu od 3.422,25 KM, te fakturu, br. 2426/20 od 30. 11. 2020. godine, u iznosu od 3.422,25 KM. Stranka, međutim, nije proknjižila storno avansa br. 42/20 od 30. 11. 2020. godine, čime je u poslovnim knjigama i financijskom izvješću iskazala nepostojeće obveze.

Prema podacima iz Izvoda otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine, stranka prema pravnoj osobi „Platinum“ d.o.o. Tuzla ima obveze u iznosu od 4.756,52 KM, dok je u obrascu 5 (obveze) i analitičkoj kartici obveza prema ovom dobavljaču iskazala obveze u ukupnom iznosu od 4.318,58 KM.

U poslovnim knjigama stranke iskazana je preplata u iznosu od 3.197,76 KM na kartici dobavljača „Konzum” d.o.o. Sarajevo. Prema podacima, koje je dostavio dobavljač „Konzum” d.o.o. Sarajevo, stranka je izmirila sve obveze po Sporazumu o namirenju dospjele obveze, te na dan 31. 12. 2020. godine nema otvorenih stavki.

Podatci, koje je stranka iskazala u financijskom izvješću o svojim obvezama prema dobavljaču „Europa”, ne odgovaraju podacima iz poslovnih knjiga, niti podacima koje je iskazao dobavljač.

U godišnjem financijskom izvješću Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine iskazala je obveze prema dobavljaču „Europa” d.d. Hotel Holiday u iznosu od 3.000,00 KM. Stranka je, međutim, u poslovnim knjigama obveze i plaćanje prema dobavljaču knjižila na dva analitička konta, tako da na jednom kontu iskazuje pretplatu u iznosu od 2.270,00 KM, a na drugom obveze u iznosu od 3.000,00 KM. Uvidom u podatke iz analitičke kartice potraživanja dobavljača „Europa” d.o.o. od Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine utvrđeno je da stranka nema obveze prema ovom dobavljaču na dan 31. 12. 2020. godine.

Stranka je u obrascu 5 iskazala obveze prema dobavljaču „Euromaster“ d.o.o. Brčko u iznosu od 9.050,95 KM. Prema podacima iz Izvoda otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine, obveze stranke prema ovoj pravnoj osobi na dan 31. 12. 2020. godine iznose 11.716,65 KM.

U poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala obveze prema dobavljaču „Radiotelevizija Federacije Bosne i Hercegovine“ u iznosu od 1.609,33 KM, dok je u poslovnim knjigama, na analitičkoj kartici obveza prema dobavljaču „Radiotelevizija Bosne i Hercegovine“ iskazala pretplatu u iznosu od 1.745,47 KM.

Uvidom u poslovne knjige stranke utvrđeno da je stranka avansni račun dobavljača „Radiotelevizija Bosne i Hercegovine“, br. 2008-14/2020 od 31. 10. 2020. godine u iznosu od 1.556,10 KM evidentirala na kontu obveze prema dobavljaču „Radiotelevizija Federacije Bosne i Hercegovine“, dok je storno avansne fakture i fakturu proknjižila na kontu obveze prema dobavljaču „Radiotelevizija Bosne i Hercegovine“. Pored navedenoga, stranka je plaćanje obveze u iznosu od 188,10 KM prema dobavljaču „Radiotelevizija Federacije Bosne i Hercegovine“ evidentirala na kontu obveza prema dobavljaču „Radiotelevizija Bosne i Hercegovine“, dok je na istoj kartici evidentirana i pretplata po početnom stanju u iznosu od 1,00 KM. Stranka je, također, na kontu obveza prema Radioteleviziji Federacije Bosne i Hercegovine iskazala pretplatu po početnom stanju u iznosu od 323,51 KM, što ukazuje da stranka nema pravilne evidencije o svojim obvezama.

Uvidom u analitičku karticu potraživanja Radiotelevizije Bosne i Hercegovine od SDP-a BiH utvrđeno je da stranka nema obveze prema dobavljaču „Radiotelevizija Bosne i Hercegovine“. Isto tako, a na temelju podataka iz Izvoda otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine, utvrđeno je da Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nema obveze ni prema dobavljaču „Radiotelevizija Federacije Bosne i Hercegovine“.

Kontrolom poslovnih knjiga i računa, koje je stranka evidentirala u svojim poslovnim knjigama, te podataka koje je dostavio dobavljač „Face“ d.o.o. Sarajevo, utvrđeno je da na dan 31. 12. 2020. godine stranka nema obveze prema ovom dobavljaču, kao ni pretplatu. Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala pretplatu u iznosu od 14.859,00 KM iz razloga što je proknjižila plaćanje obveze u iznosu od 14.859,00 KM, a da prethodno nije evidentirala račun br. 2020-551 od 13. 11. 2020. godine za političko oglašavanje u okviru programa Face TV-a (gostovanje kandidata Harisa Tanovića) u iznosu od 14.859,00 KM.

Podatci o obvezama prema dobavljaču „Europlakat BH“ d.o.o. Sarajevo, koje stranka iskazuje u svojim poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću, ne odgovaraju podacima koje je dostavio dobavljač. Stranka je, naime, u obrascu 5 iskazala obveze prema dobavljaču „Europlakat BH“ d.o.o. Sarajevo u ukupnom iznosu od 53.784,13 KM, što odgovara podacima iz poslovnih knjiga stranke. Međutim, uvidom u analitičku karticu potraživanja „Europlakat BH“ d.o.o. Sarajevo od SDP-a BiH i izvod otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine utvrđeno je da obveze stranke iznose 45.215,64 KM.

U obrascu 5.2 (ostale obveze) stranka je iskazala obveze prema dobavljaču „Metromedia“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 189.566,30 KM. Uvidom u Izvod otvorenih stavki, koji je dostavio dobavljač, utvrđeno je da obveze stranke na dan 31. 12. 2020. godine iznose 195.357,80 KM.

Stranka u poslovnim knjigama iskazuje pretplatu prema dobavljaču „Colosseum“ d.o.o. Tuzla u iznosu od 1.248,00 KM. Uvidom u analitičku karticu potraživanja pravne osobe „Colosseum“ d.o.o. Tuzla od Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine utvrđeno je da stranka nema obveze prema navedenoj pravnoj osobi, odnosno da stranka nije u svojim poslovnim knjigama evidentirala račun br. 20-360-000226 u iznosu od 1.248,00 KM, već samo njegovo plaćanje.

Prema podacima iz izvoda otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine, stranka nema obveze prema dobavljaču „Dnevne nezavisne novine“ d.o.o. Banja Luka. U poslovnim knjigama stranka iskazuje obveze prema dobavljaču „Dnevne nezavisne novine“ d.o.o. Banja Luka u ukupnom iznosu od 11.729,60 KM, dok je u godišnjem financijskom izvješću iskazala obveze u iznosu od 12.408,20 KM.

U godišnjem financijskom izvješću i poslovnim knjigama stranka je iskazala obveze prema dobavljaču „Grafika Šaran“ d.o.o. Sarajevo u ukupnom iznosu od 3.457,18 KM. Uvidom u izvod otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine utvrđeno je da stranka na dan 31. 12. 2020. godine nema obveze prema dobavljaču „Grafika Šaran“ d.o.o. Sarajevo.

U obrascu 5.2 financijskoga izvješća stranka je iskazala obveze prema dobavljaču „Putnik saobraćaj“ d.o.o. u iznosu od 3.137,50 KM. Uvidom u Izvod otvorenih stavki koji je dostavio dobavljač, utvrđeno je da obveze stranke prema dobavljaču „Putnik saobraćaj“ d.o.o. na dan 31. 12. 2020. godine iznose 3.127,50 KM.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala obveze prema dobavljaču Advokat Hota Sadik u iznosu od 9.175,69 KM. Uvidom poslovne knjige utvrđeno je da je stranka obvezu i plaćanje obveze evidentirala na različitim analitičkim karticama, te da na dan 31. 12. 2020. godine nema obveze prema ovom dobavljaču.

U godišnjem financijskom izvješću iskazane su obveze prema dobavljaču „B-4U“ d.o.o. u iznosu od 10.808,00 KM. Uvidom u Izvod otvorenih stavki, koji je dostavio dobavljač, utvrđeno je da obveze stranke na dan 31. 12. 2020. godine prema dobavljaču „B-4U“ d.o.o. iznose 12.008,00 KM.

Podatci o obvezama prema dobavljaču JP „Komos“ d.d., koje stranka iskazuje u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću, ne odgovaraju podacima koje je dostavio dobavljač. Stranka je u obrascu 5.2 iskazala obveze prema dobavljaču JP „Komos“ d.d. u iznosu od 163,80 KM.

Uvidom u analitičku karticu konta 2112-*potraživanja od kupaca u zemlji*, koju je dostavio dobavljač, utvrđeno je da obveze stranke prema JP „Komos“ d.d. na dan 31. 12. 2020. godine iznose 210,60 KM. Također, utvrđeno je da podatci o početnom stanju na dan 1. 1. 2020. godine, koje je politička stranka iskazala u svojim poslovnim knjigama, ne odgovaraju podacima koje u svojim poslovnim knjigama vodi dobavljač. Isto tako, utvrđeno je da stranka nije evidentirala četiri (4) fakture iz 2020. godine u ukupnom iznosu od 93,60 KM. Napominjemo da dobavljač u svojim poslovnim knjigama, na kartici 2119-*sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca u zemlji* vodi i potraživanja od stranke iz ranijih godina (2007., 2008., 2009., 2010. i 2011.) u iznosu od 949,20 KM.

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je u godišnjem financijskom izvješću iskazala obveze na temelju zakupnine prema Gradu Živinice u iznosu od 1.682,78 KM. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je na kartici obveze prema dobavljaču Grad Živinice evidentirana obveza na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 1.376,82 KM. Prema podacima koje je dostavio Grad Živinice, obveze Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine na dan 31. 12. 2020. godine iznose 3.695,50 KM.

Isto tako, podatci koje je stranka iskazala o obvezama prema Općini Teslić ne odgovaraju podacima koje je dostavila ova općina. Stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću iskazala obveze prema Općini Teslić u iznosu od 230,10 KM, dok prema podacima općine obveze stranke na dan 31. 12. 2020. godine iznose 138,06 KM. Uvidom u analitičke kartice troškova zakupnine i obveze prema dobavljaču utvrđeno je da je stranka na kartici konta troškovi zakupnine evidentirala i plaćanje u iznosu od 92,04 KM,

iako je već ranije evidentirala trošak zakupnine, čime je i troškove i obveze iskazala na pogrešan način, tj. iskazala je veće troškove, odnosno veći iznos obveze u odnosu na stvarne.

- e) Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje, stranka je prijavila transakcijski račun stranke broj: 3387302205322158 kod „UniCredit bank“ d.d.

Revizijom finansijskih izvješća utvrđeno je da je stranka putem računa za financiranje kampanje tijekom Lokalnih izbora 2020. godine platila i račune iz 2018. godine u iznosu od 33.287,04 KM. Također, utvrđeno je da računi za izbornu kampanju SDP BiH Brčko distrikta BiH nisu plaćeni putem računa koji je otvoren za financiranje izborne kampanje.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 1.016.028,32 KM i za Lokalne izbore u Gradu Mostaru 15.129,60 KM.

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je u godišnjem finansijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 353.853,48 KM. Revizijom je utvrđeno da su troškovi izborne kampanje iznosili 389.670,03 KM.

3. PARTIJA DEMOKRATSKOG PROGRESA (Kod 440)

Prema podacima iz korigiranoga godišnjeg finansijskog izvješća Partija demokratskog progresa financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	11.286,27	1,58
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	29.502,00	4,13
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	3.800,00	0,53
4.	Prihodi od imovine (-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	664.894,61	93,09
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	709.482,88	99,33
II	Ostali prihodi i drugo	4.768,20	0,67
	Izvori financiranja (I+II)	714.251,08	100,00

Revizijom finansijskih izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Partija demokratskog progresa prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 8. stavak (1) i stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (3) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- a) Partija demokratskog progresa je financijska sredstva u iznosu od 190.193,87 KM utrošila mimo utvrđenoga Programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranka.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala ukupne rashode u iznosu od 936.345,25 KM.

Uvidom u Program utroška sredstava za 2020. godinu koji je stranka dostavila, utvrđeno je da je stranka planirala troškove u ukupnom iznosu od 990.000,00 KM, od čega troškove kampanje u iznosu od 550.000,00 KM.

Također je utvrđeno da stranka nije izradila plan utroška sredstava po vrstama troškova, odnosno, na način kojim bi se osigurala potpuna transparentnost planiranoga trošenja sredstava, kao i njejeva usporedba s ostvarenim troškovima.

Analizom dostavljenoga Programa utroška sredstava za 2020. godinu, utvrđeno je da stranka nije planirala sve troškove, te da je režijsko-administrativne troškove ostvarila u većem iznosu od planiranih.

Također, utvrđeno je da je Partija demokratskog progresa financijska sredstva utrošila mimo utvrđenog Programa utroška sredstava za 2020. godinu, kako slijedi:

- Stranka je u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjega financijskog izvješća iskazala troškove sitnoga inventara i guma za automobil u iznosu od 989,53 KM, troškove ostalih bruto naknade zarada u iznosu od 1.464,86 KM, troškove otpremnina, naknada i pomoći u iznosu od 875,00 KM, troškove dnevnica i putnih troškova uposlenih u iznosu od 3.033,23 KM, troškove dnevnica i putnih troškova u iznosu od 35.734,19 KM, troškove održavanja opreme u iznosu od 2.578,39 KM, ostale rashode u iznosu 4.885,03 KM, troškove odvođenih usluga u iznosu od 3.596,60 KM, troškove stručnoga usavršavanja u iznosu od 279,10 KM, troškove usluga u iznosu od 2.372,00 KM, troškove ugovora o djelu u iznosu od 39.995,27 KM, troškove neproizvodnih usluga u iznosu od 12.467,02 KM, troškove platnoga prometa u iznosu od 2.593,18 KM, troškove stručnih publikacija, časopisa, dnevnih novina u iznosu od 890,01 KM, ostale nematerijalne troškove u iznosu od 11.986,09 KM, rashode prethodnih godina u iznosu od 986,07 KM i rashode kamata u iznosu od 78,87 KM, a iste nije planirala u programu utroška sredstava.
  - Partija demokratskog progresa je troškove bruto plaća planirala u iznosu od 150.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 187.795,19 KM, što je za 32.795,19 KM više u odnosu na planirane.
  - Stranka je troškove zakupa ostvarila u iznosu većem za 32.594,24 KM u odnosu na planirani iznos. Programom utroška sredstava za 2020. godinu, stranka je troškove zakupa planirala u iznosu od 30.000,00 KM, a iste je u obrascima godišnjega financijskog izvješća iskazala u iznosu od 62.594,24 KM.
- b) Partija demokratskog progresa je prekršila odredbe članka 5. stavak (4), članka 8. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (1) Partija demokratskog progresa nije u poslovnim knjigama evidentirala i u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala nenovčane donacije koje je primila na temelju besplatnih objava na društvenim mrežama, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Naime, odlukama Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine utvrđeno je da su kandidati političke stranke na društvenim mrežama vodili plaćenu izbornu kampanju, a prije službenoga početka izborne kampanje.

Budući da politička stranka nije platila objave na društvenim mrežama, ostvarila je nenovčane donacije fizičkih osoba – kandidata stranke, kako slijedi:

- Uvidom u Odluku Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, utvrđeno je da je Dejan Kojić, kandidat koalicije SDS – PDP, putem društvene mreže Facebook vodio plaćenu izbornu kampanju za Lokalne izbore 2020. godine, a prije službenoga početka izborne kampanje. Isto tako, utvrđeno je da je objava sponzorirana. U godišnjem financijskom izvješću stranka nije evidentirala nenovčanu donaciju fizičke osobe Dejana Kojića.
  - Uvidom u službene evidencije utvrđeno je da je Ljubiša Petrović, kandidat koalicije SDS – PDP, putem društvene mreže Facebook vodio plaćenu izbornu kampanju za Lokalne izbore 2020. godine, a prije službenoga početka izborne kampanje. Na Facebook objavi navedeno je da je ista sponzorirana što je neosporan dokaz vođenja plaćene izborne kampanje. Stranka u godišnjem financijskom izvješću nije evidentirala ovu nenovčanu donaciju.
- (2) Pregledom dostavljene dokumentacije, utvrđeno je da je Partija demokratskog progresa u 2020. godini izvršila otpis obveza iz ranijih godina prema Općini Foča u iznosu od 2.448,00 KM, čime je ostvarila nenovčanu donaciju koja je člankom 8. stavak (1) točka a) Zakona o financiranju političkih stranaka zabranjena političkim strankama.

Također, Partija demokratskog progresa je u 2020. godini iz svojih poslovnih knjiga isknjižila obveze prema Javnoj ustanovi Centar za kulturu, fizičku kulturu, obrazovanje i informiranje Čelinac, te je ostvarila nenovčanu donaciju u iznosu od 250,00 KM, čime je prekršila odredbe članka 8. stavak (1) točka b) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Stranka je navedene nenovčane donacije u ukupnom iznosu od 2.698,00 KM iskazala u obrascu 3 (izvori financiranja) u okviru ostalih prihoda.

- (3) Na temelju obavljene revizije utvrđeno je da Partija demokratskog progresa nije u financijskom izvješću prijavila sve troškove medijskoga predstavljanja, odnosno da je primila nenovčanu donaciju pravne osobe „Radio-televizija BN“ d.o.o. na temelju medijskoga predstavljanja stranke, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Budući da je pravna osoba „Radio-televizija BN“ d.o.o. tijekom 2020. godine imala zaključene ugovore o uslugama s Gradom Prijedorom i Općinom Lopare u iznosu većem od 10.000,00 KM, prekršene su i odredbe članka 8. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- c) Pregledom godišnjega financijskog izvješća utvrđeno je da Partija demokratskog progresa nije uspostavila pravilne, točne i potpune evidencije o svojim приходima, rashodima i obvezama, nije izvršila pravilnu klasifikaciju prihoda, te obrasce godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu nije popunila sukladno odredbama Pravilnika, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Partija demokratskog progresa, suprotno računovodstvenim propisima, u poslovnim knjigama nije uspostavila potpune evidencije o svojim приходima i u godišnjem financijskom

izvješću nije iskazala točne podatke o prihodima, čime je prekršila odredbe članaka 13., 18. i 19. Pravilnika.

- U obrascu 3 (izvori financiranja) i 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) godišnjega financijskog izvješća stranka nije iskazala nenovčane donacije fizičkih osoba koje su društvenoj mreži Facebook platile sponzorirane objave za promociju kandidata na Lokalnim izborima 2020. godine, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 18. Pravilnika.
- Stranka je prihode na temelju otpisanih obveza prema pravnim osobama u ukupnom iznosu od 2.698,00 KM iskazala kao ostali prihodi u obrascu 3 financijskoga izvješća, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 18. Pravilnika.

U postupku revizije je utvrđeno da su prihodi u ukupnom iznosu od 2.698,00 KM nastali na temelju otpisa obveza prema Općini Foča u iznosu od 2.448,00 KM i otpisa obveza u iznosu od 250,00 KM prema JU „Centar za kulturu, fizičku kulturu, obrazovanje i informisanje“ Čelinac, te predstavljaju nenovčane donacije pravnih osoba.

Stranka je nenovčane donacije na temelju otpisanih obveza prema navedenim pravnim osobama trebala iskazati u obrascu 3-e financijskoga izvješća.

- (2) Partija demokratskog progresa je u obrascu 3 (izvori financiranja) iskazala prihod od članarina u iznosu od 11.286,27 KM. Uvidom u dostavljene potvrde o članarini utvrđeno je da je stranka izdala potvrde o članarini u iznosu od 11.046,27 KM što je za 240,00 KM manje od iskazanoga prihoda od članarine.

Kontrolom izvoda s transakcijskih računa utvrđeno je da je stranka izdala tri potvrde o članarini na kojima je iskazala da su fizičke osobe ukupno uplatile za 55,00 KM više od iznosa uplaćene članarine u 2020. godini. Također, utvrđeno je da za pojedine uplate članarine, stranka nije izdala potvrde o uplaćenoj članarini. Pored navedenoga, utvrđeno je da je stranka za fizičku osobu Momirku Bunić izdala potvrde o uplati članarine na kojima nije iskazala točne podatke o imenu fizičke osobe, dok na potvrdama o primljenoj članarini na ime Branko Macanović nije navedena adresa fizičke osobe.

Budući da Partija demokratskog progresa nije za navedene uplate izdala potvrde o članarini, te da u potvrdama o primljenoj članarini, koje je izdala, nije navela sve potrebne podatke o članovima, prekršene su odredbe članka 6. Pravilnika.

Pored navedenog, u postupku kontrole priloga fizičkih osoba Andrijane Vidaković u iznosu od 1.400,00 KM i Saše Šaule u iznosu od 1.250,00 KM, Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je uputilo zahtjev kojim je od navedenih fizičkih osoba tražilo potvrdu davanja novčane donacije. Andrijana Vidaković je postupajući po zahtjevu Središnjega izbornog povjerenstva BiH, dostavila preslik uplatnice, bez pisane izjave, iz koje je utvrđeno da je stranci dala prilog u iznosu od 1.400,00 KM, dok fizička osoba Saša Šaula nije postupila po zahtjevu Središnjega izbornog povjerenstva BiH, odnosno nije dostavila odgovor.

- (3) Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora utvrđeno je da Partija demokratskog progresa u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću nije iskazala točne podatke o troškovima zakupa poslovnih prostora koje je rabila u Kneževu, Srebrenici, Gacku, Trnovu i Zvorniku, čime je prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.

- Partija demokratskog progresa u godišnjem financijskom izvješću i poslovnim knjigama nije iskazala troškove zakupa poslovnih prostora za OO PDP Kneževo, OO PDP Srebrenica i OO PDP Gacko.

Stranka nije iskazala troškove zakupa poslovnoga prostora za OO PDP Kneževo, a uvidom u Ugovor o zakupu, koji je stranka zaključila s Općinom Kneževo, utvrđeno je da su troškovi zakupa u 2020. godini iznosili 360,00 KM.

Na temelju dopisa Općine Srebrenica, broj: 01-014-304/21 od 21. 7. 2021. godine, utvrđeno je da su troškovi zakupa OO PDP Srebrenica u 2020. godini iznosili 82,08 KM.

Uvidom u Ugovor o zakupu, broj: 02-372-36/20 od 14. 12. 2020. godine, zaključen s Općinom Gacko, utvrđeno je da je stranka 2020. godine ostvarila troškove zakupa u iznosu od 13,00 KM, ali iste nije evidentirala u poslovnim knjigama za 2020. godinu.

Na temelju navedenoga, utvrđeno je da je stranka propustila iskazati troškove zakupa za tri poslovna prostora u ukupnom iznosu od 455,08 KM.

- Stranka nije točno iskazala troškove zakupa poslovnih prostora koje je tijekom 2020. godine rabila u općinama Trnovo i Zvornik.

1. Stranka je u korigiranom godišnjem financijskom izvješću troškove zakupa poslovnoga prostora u Trnovu iskazala u iznosu od 120,00 KM, što je za 40,00 KM manje od stvarno nastalih.

Partija demokratskog progresa iskazala je troškove zakupa poslovnoga prostora koji je rabila u Trnovu u iznosu od 120,00 KM. Uvidom u dostavljeni Ugovor o zakupu poslovnoga prostora utvrđeno je da su troškovi zakupa za 2020. godinu iznosili 160,00 KM, te da Partija demokratskog progresa nije u poslovnim knjigama knjižila troškove zakupnine za jedan mjesec.

2. Partija demokratskog progresa je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove zakupa prostora po računu JU „Dom omladine Zvornik“, broj: 40/18 od 19. 9. 2018. godine, u iznosu od 350,01 KM, što ukazuje kako nije vodila pravovremene evidencije o svojim rashodima i obvezama.

Pored navedenoga, ističemo da stranka u obrascu 4.1 godišnjega financijskog izvješća nije iskazala troškove zakupnine za općinske odbore Lopare, Pelagićevo i Zvornik, a u istom je iskazala troškove električne energije.

(4) Na temelju obavljene revizije financijskih izvješća utvrđeno je da stranka u obrascima rashoda 4. (rashodi političke stranke), 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) i 4.2 (troškovi propagande) godišnjega financijskog izvješća nije pravilno iskazala troškove, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

- Stranka nije prijavila i nije evidentirala troškove izborne kampanje koji su nastali promoviranjem kandidata Dejana Kojića i kandidata Ljubiše Petrovića, što je suprotno odredbama članaka 21. i 23. Pravilnika.

Stranka nije prijavila troškove izborne kampanje ni u postizbornom financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

Nastale troškove stranka je imala obvezu prijaviti u obrascu 4.2 godišnjega financijskog izvješća.

- Stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću prijavila troškove izborne kampanje po računima „Radio i televizije BN“ d.o.o. u iznosu od 73.710,00 KM.

Uvidom u račun, broj: 1728/2020 od 31. 10. 2020. godine, u iznosu od 36.855,00 KM i račun, broj: 1825/2020 od 17. 11. 2020. godine, u iznosu od 36.855,00 KM utvrđeno je da isti nedvojbeno i vjerodostojno ne pokazuju vrstu i opseg nastale promjene (količina i pojedinačna cijena), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl., već je na istim navedeno da se usluge emitiranja promotivnih tv-spotova fakturiraju prema Ugovoru br. 900-18/20, za razdoblje emitiranja 19. 10. – 31. 10. 2020. godine, odnosno 1. 11. – 13. 11. 2020. godine.

Tijekom obavljanja revizije, stranka je Službi za reviziju predočila Ugovor br. 900-18/20 i račune broj: 1728/2020 od 31. 10. 2020. godine i broj: 1825/2020 od 17. 11. 2020. godine. Stranka nije dostavila medija-plan, niti o podatke o emitiranju tv-spotova (količina, pojedinačne cijene, razdoblje objave, trajanje tv-spotova i sl.).

Uvidom u Ugovor, br. 900-18/20 od 23. 1. 2020. godine utvrđeno je da je predmet ugovora zakup medijskoga prostora u ukupnom trajanju od 3.000 sekundi, u predizbornom razdoblju za listopadske izbore 2020. godine, a prema medija-planu korisnika usluga. Također, ugovorom je utvrđeno da vrijednost emitiranja iznosi 63.000,00 KM bez PDV-a.

Na zahtjev za dostavljanjem detaljnih podataka o medijskom predstavljanju Partije demokratskog progresa za Lokalne izbore 2022. godine putem programa RTV „BN“, dobavljač „Radio i televizija BN“ d.o.o. je dopisom, broj: 93-1/22 od 3. 5. 2022. godine, dostavio sljedeće podatke: da je emitiranje (ukupno vrijeme trajanja reklama, oglasa, nastupa, dijaloških emisija i sl.) u programu RTV „BN“ u razdoblju od 19. 10. 2020. godine do 13. 11. 2020. godine iznosilo 12.881 sekundi, te da je vrijednost usluge koja je fakturirana s uračunatim popustom iznosila 63.000,00 KM bez PDV-a. Isto tako, dobavljač „Radio i televizija BN“ d.o.o. je dopisom, broj: 239-1/22 od 28. 10. 2022. godine, dostavio preslik računa broj: 1728/2020 od 31. 10. 2020. godine i broj: 1825/2020 od 17. 11. 2020. godine, analitičku karticu potraživanja od kupca Partija demokratskog progresa za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, te potvrdu Teritorijalno-vatrogasno-spasilačke jedinice Grada Bijeljina od 9. 2. 2021. godine.

Televizija je, također, obavijestila Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine da zbog požara koji su imali u poslovnim prostorijama u prosincu 2020. godine ne posjeduju cijelu arhivu, te da nisu u mogućnosti dostaviti ostale tražene dokumente. Napominjemo, da je Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine svojim dopisom od 19. 10. 2022. godine od „Radio i televizije BN“ d.o.o. zatražilo da uz račune dostavi specifikaciju objava – emitiranja u programu (vrsta političkoga predstavljanja, vrijeme i trajanje političkoga predstavljanja u sekundama), te cjenik usluga na temelju kojega su fakturirane izvršene usluge i iznos danoga popusta.

Na temelju dostupnih podataka, evidentno je da Partija demokratskog progresa nije prijavila sve troškove medijskoga predstavljanja, odnosno da u financijskim izvješćima za 2020. godinu, koje je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine, nije iskazala sve troškove izborne kampanje.

- Stranka je u godišnjem financijskom izvješću, a zbog pogrešnih evidencija, iskazala pogrešne podatke o režijsko-administrativnim i ostalim troškovima, odnosno ukupnim troškovima stranke.
- 1. Stranka je režijsko-administrativne i ostale troškove Gradskog odbora Bijeljina iskazala u većem iznosu za 2.340,00 KM. Naime, stranka je račun dobavljača Radio Televizija Slobomir za troškove emitiranja novogodišnjih i božićnih čestitki, broj: 394/20 od 31. 12. 2020. godine

u iznosu od 2.340,00 KM dva puta evidentirala u svojim poslovnim knjigama, te iskazala u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi).

2. Kontrolom humanitarnih rashoda i uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da je stranka na temelju dvije odluke isplatila novčanu pomoć u iznosu od po 100,00 KM fizičkim osobama kao pomoć u vrijeme pandemije koronavirusa. Ukupan iznos pomoći, koju je stranka na ovaj način isplatila fizičkim osobama, iznosi 3.150,00 KM. Iako se radi o osobnim primanjima, stranka na ove isplate nije obračunala i isplatila pripadajući porez na dohodak i doprinose.
  3. Tijekom obavljanja revizije, utvrđeno je da je stranka tijekom 2020. godine na kontu naknada štete trećim osobama evidentirala troškove zakupa iz ranijih godina u iznosu od 12.174,25 KM, što ukazuje da nema pravilne evidencije o rashodima. Naime, stranka je na temelju presude Okružnog suda u Doboju i potpisanog Sporazuma s Gradom Dobojem o načinu izmirivanja obveza na temelju zakupa iz ranijih godina, teretila troškove u 2020. godini za iznos rate duga u iznosu od 12.174,25 KM i to na kontu naknada štete trećim osobama.
- (5) Partija demokratskog progresa u godišnjem financijskom izvješću nije pravilno i točno iskazala svoje obveze, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

Partija demokratskog progresa je u obrascu 5 (obveze) korigiranoga godišnjeg financijskog izvješća za 2020. godinu iskazala ukupne obveze u iznosu od 524.927,84 KM, od čega: obveze po kreditima i pozajmicama u iznosu od 10.000,00 KM i ostale obveze u iznosu od 514.957,84 KM.

U postupku revizije financijskih izvješća utvrđeno je da Partija demokratskog progresa nije u godišnjem financijskom izvješću evidentirala i u poslovnim knjigama pravilno iskazala obveze prema dobavljačima na dan 31. 12. 2020. godine. Također, utvrđeno je da stranka nije izvršila usuglašavanje međusobnih obveza i potraživanja s dobavljačima, što za rezultat ima pogrešno evidentirane i iskazane obveze stranke.

1. Stranka je u svojim poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću, a zbog pogrešnog evidentiranja knjigovodstvenih isprava u poslovnim knjigama, iskazala obveze u iznosu većem od stvarno nastalih prema dobavljačima: „GRANDCOMMERCE“ d.o.o. Kozarska Dubica u većem iznosu za 297,30 KM, Radio Televizija Slobomir d.o.o., Slobomir u iznosu većem za 2.340,00 KM i „Trimix“ d.o.o. Bijeljina u iznosu većem za 143,18 KM.
2. Stranka je u godišnjem financijskom izvješću prema dobavljaču „Vilux“ d.o.o. Banja Luka iskazala obveze u iznosu od 15.310,03 KM. Uvidom u Izvod otvorenih stavki dobavljača na dan 31. 12. 2020. godine, koji je stranka ovjerila, utvrđeno je da obveze stranke prema ovoj pravnoj osobi iznose 16.421,53 KM.
3. Partija demokratskog progresa je u obrascu 5 (obveze) iskazala obveze prema dobavljaču „Televizija K3“ d.o.o. Prnjavor u iznosu od 5.960,60 KM, što ne odgovara podacima koje je dostavio dobavljač. Prema podacima iz Analitičke kartice dobavljača na dan 31. 12. 2020. godine, obveze stranke prema pravnoj osobi „Televizija K3“ d.o.o. Prnjavor ukupno iznose 10.091,40 KM, a čine ih obveze PDP Banja Luka u iznosu od 7.750,00 KM, obveze PDP OO Prnjavor u iznosu od 1.640,40 KM i obveze PDP OO Šamac u iznosu od 701,00 KM. Uvidom u analitičke kartice utvrđeno je da Partija demokratskog progresa i „Televizija K3“ d.o.o.

Prnjavor nemaju usuglašena početna stanja međusobnih obveza odnosno potraživanja na dan 1. 1. 2020. godine.

(6) Pregledom financijske dokumentacije političke stranke, utvrđeni su nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima. Sukladno računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski točna i uredna, izrađena tako da omogućava potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i opseg nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

- Uvidom u troškove reprezentacije i dokumentaciju na temelju koje su troškovi evidentirani, tj. račune dobavljača „MONACO“ d.o.o. Bijeljina, broj: 97/20 od 26. 5. 2020. godine, u iznosu od 769,00 KM i broj: 477/20 od 31. 12. 2020. godine u iznosu od 1.404,00 KM, utvrđeno je da je na računima, u opisu usluge, kao vrsta izvršene usluge, navedena konzumacija hrane i pića, bez specifikacije koja bi sadržavala vrstu i količinu hrane i pića.

Isto tako, na računima dobavljača Hotel „Vidović“ d.o.o. Banja Luka i Privrednik Restoran i pansion „Kula“ Istočno Sarajevo navedeno je da se odnose na ugostiteljske usluge, odnosno usluge konzumacije jela i pića, bez specifikacije o vrsti i količini ugostiteljskih usluga, odnosno vrsti i količini jela i pića.

- Uvidom u račun Agencije za pružanje intelektualnih usluga „Realno55“, br. 150/20 od 20. 11. 2020. godine utvrđeno je da na računima nije navedena vrsta usluge, već je navedeno da se fakturira po ugovoru br. 900-274/20, u vremenu od 30 dana po cijeni od 166,66 KM. Na isti način su fakturirane usluge od strane dobavljača „Televizija K3“, „In televizija“, „BIG radio“, „Nezavisne novine“ d.o.o., te JP „Gradska radio-televizija“ d.o.o. Istočno Sarajevo, a za koje politička stranka u postupku revizije nije dostavila ugovore, niti specifikacije izvršenih usluga.

- Na računu dobavljača „AD KRAFT“, br. 00074-10-20 od 20. 10. 2020. godine u iznosu od 5.000,00 KM navedene su usluge internetskih portala bez navođenja detalja o pojedinačnim objavama (naziv portala, broj objava, vrijeme trajanja i sl.).

- Kontrolom blagajne utvrđeno je da je stranka iz blagajne isplatila 300,00 KM na temelju fiskalnoga računa, broj: 8117 od 10. 8. 2020. godine dobavljača Hotel „Vidović“ Banja Luka, a koji se odnosi na ugostiteljske usluge. Gotovinskim plaćanjem izvršenih usluga u iznosu većem od 200,00 KM, Partija demokratskog progresa je postupila suprotno odredbama Uredbe o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem.

Također, kontrolom blagajne Partije demokratskog progresa utvrđeno je da su pojedine isplate iz blagajne vršene na temelju dokumentacije koja nije valjana.

Partija demokratskog progresa je na temelju putnih naloga, broj: 165/20 od 2. 11. 2020 i broj: 169/20 od 5. 11. 2020. godine iz blagajne izvršila isplatu troškova dnevnica i službenoga putovanja. Uvidom u navedene putne naloge utvrđeno je da na istim nije popunjen dio u kojem se upisuje izvješće sa službenoga putovanja, te da nema potpisa osobe koja je isplatila sredstva iz blagajne, odobrila isplatu, kao ni potpisa osobe koja je primila novac.

d) Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine, stranka je prijavila transakcijski račun stranke broj: 5620998146396017 kod „NLB Razvojne banke“ ad.

Revizijom finansijskih izvješća utvrđeno je da je stranka pored računa za Lokalne izbore 2020. godine putem ovog računa plaćala i račune iz prethodnoga razdoblja.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Partija demokratskog progresa je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koji je objavilo Središnje izorno povjerenstvo BiH za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 531.837,99 KM.

Partija demokratskog progresa je u obrascu 4.2 godišnjega finansijskog izvješća za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 412.907,47 KM. Iznos troškova kampanje iskazan u godišnjem finansijskom izvješću nije konačan jer je isti potrebno uvećati za troškove oglašavanja putem društvenih mreža i troškove medijskoga predstavljanja na RTV „BN“ koje stranka nije prijavila u finansijskom izvješću.

4. HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA 1990 (Kod 769)

Prema podacima iz godišnjega finansijskog izvješća, Hrvatska demokratska zajednica 1990 financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	5.708,00	1,40
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	4.700,00	1,15
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	397.723,49	97,45
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	408.131,49	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	11,04	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	408.142,53	100,00

Revizijom finansijskih izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska demokratska zajednica 1990 prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 8. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- a) Hrvatska demokratska zajednica 1990 je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka na sljedeći način:
- (1) Sukladno odredbama iz članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka, stranka je obvezna izraditi program utroška sredstava za svaku kalendarsku godinu, te sukladno

istom sredstva rabiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

Obaviješću, broj: 03-07-6-163/20 od 4. 3. 2020. godine, za podnošenje godišnjega financijskog izvješća za 2019. godinu, od političke stranke je zatraženo dostavljanje programa utroška sredstava za 2020. godinu. Politička stranka nije postupila po zahtjevu Središnjega izbornog povjerenstva BiH, odnosno do 31. 3. 2020. godine nije dostavila program utroška sredstava za 2020. godinu.

Politička stranka je naknadno, putem e-pošte, 22. 2. 2021. godine dostavila akt, broj: 456-1/21 koji je izrađen istog dana, a trebao bi predstavljati program utroška za 2020. godinu. Spomenuti dokument, koji je stranka izradila 22. 2. 2021. godine, ne može predstavljati program utroška sredstava za 2020. godinu, te isti nije uzet u razmatranje.

U godišnjem financijskom izvješću Hrvatska demokratska zajednica 1990 iskazala je troškove u iznosu od 494.334,52 KM.

Uzimajući u obzir navedene činjenice, utvrđeno je da je Hrvatska demokratska zajednica 1990 troškove, u iznosu od 494.334,52 KM, ostvarila bez donesenoga Programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (2) Revizijom je utvrđeno da su u poslovnim knjigama političke stranke evidentirana potraživanja u iznosu od 21.046,06 KM i to: potraživanja na temelju danih avansa u iznosu od 3.666,78 KM, danih pozajmica službenicima stranke u iznosu od 10.400,00 KM i druga potraživanja u iznosu od 6.979,28 KM, za koja politička stranka nema financijsku dokumentaciju. Budući da politička stranka ne poduzima aktivnosti u svezi naplate svojih potraživanja, odnosno od službenika stranke ne traži povrat pozajmica, pouzdano se može tvrditi kako su sredstva isplaćena za aktivnosti kojima se ne ostvaruju ciljevi političke stranke.
- (3) U financijskom izvješću Središnji odbor HDZ 1990 Mostar prijavio je troškove goriva u iznosu od 8.328,68 KM. Uvidom u račune za utrošeno gorivo utvrđeno je da je ovaj organizacijski dio stranke, iako ima samo motorno vozilo koje koristi dizel, izvršio nabavku benzina tri puta, u ukupnom iznosu od 225,20 KM i nabavku auto-plina u iznosu od 46,23 KM. Budući da stranka nema putne naloge za automobil, niti drugu dokumentaciju, nije utvrđeno da je trošak nastao u svrhu obavljanja stranačkih aktivnosti.

Na temelju svega prethodno navedenoga nedvosmisleno je utvrđeno je kako je Hrvatska demokratska zajednica 1990 prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Hrvatska demokratska zajednica 1990 nije u poslovnim knjigama uspostavila evidencije, niti je u financijskom izvješću prijavila novčane donacije dvije fizičke osobe, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka. Donaciju Nedima Čivića u iznosu od 300,00 KM primila je 29. 6. 2020. godine, a donaciju Dragane Golijanin primila je 1. 7. 2020. godine u iznosu od 100,00 KM. Obje donacije su uplaćene na namjenski račun za financiranje izborne kampanje ove političke stranke.
- c) U poslovnim knjigama i financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, politička stranka je kod svog organizacijskog dijela u Brčko distriktu BiH iskazala donaciju u iznosu od 3.700,00 KM, od donatora čiji identitet nije poznat. Tijekom obavljanja revizije financijskog izvješća na terenu, u prostorijama stranke, osoba ovlaštena

za financijska izvješća nije predočila bilo kakav podatak na temelju kojega bi se mogao utvrditi identitet donatora.

Sukladno odredbi iz članka 8. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih stranaka financiranje političkih stranaka se zabranjuje neimenovanim, odnosno anonimnim donatorima.

d) Revizijom godišnjega financijskog izvješća i financijskoga izvješća za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora utvrđeno je da Hrvatska demokratska zajednica 1990 nije uspostavila potpune, točne i pravovremene evidencije o novčanim tokovima, prihodima, rashodima i obvezama, godišnje financijsko izvješće nije popunila na način kako je Središnje izborno povjerenstvo BiH propisalo Pravilnikom, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1), (2), (3) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka. Stranka nije uspostavila točne evidencija o troškovima izborne kampanje, čime je prekršila odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

(1) Hrvatska demokratska zajednica 1990 u poslovnim knjigama i financijskom izvješću (na obrascu 2 *promet transakcijskih računa*) nije evidentirala šest transakcijskih računa, dok je kod 38 transakcijskih računa iskazala pogrešan promet sredstava, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

- Politička stranka nije prijavila transakcijski račun broj: 3381002202706674 otvoren kod UniCredit banke d.d. Mostar. Uvidom u izvode s računa utvrđeno je da je stranka ostvarila promet: početno stanje na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 345,46 KM, uplate na račun u iznosu od 241.555,05 KM i isplate s računa u iznosu od 241.900,51 KM. Na temelju potvrde UniCredit banke d.d. Mostar utvrđeno je da putem transakcijskoga računa broj: 3381302265807584 stranka ostvarila promet u iznosu od 1.600,04 KM, dok na računu broj: 3381002202775253, računu broj: 3381302232458790 i računu broj: 3380604819548541 nije bilo prometa tijekom 2020. godine.

- Na transakcijski račun broj: 3060240000550336 koji stranka nije prijavila u svom izvješću, prema podacima koje je aktom, broj: 02-11.2-532-1/21 od 8. 12. 2021. godine, dostavila Općina Gornji Vakuf-Uskoplje, iz proračuna općine Hrvatskoj demokratskoj zajednici 1990 uplaćena su sredstva u iznosu od 8.960,00 KM.

- Kod organizacijskih dijelova Hrvatske demokratske zajednice 1990, koji su bili predmetom revizije, a čije transakcijske račune je stranka prijavila u financijskom izvješću, uočen je pogrešan promet sredstava po transakcijskim računima, kako slijedi:

1. Putem transakcijskog računa KO HDZ 1990 Zapadnohercegovačkog kantona Posušje broj: 16102000464900064 politička stranka je iskazala promet: početno stanje 1.489,50 KM, uplate u iznosu od 13,80 KM, bez isplata s računa i stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 1.503,30 KM. Uvidom u akt, koji je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavio Zapadnohercegovački kanton, te izvode s ovoga transakcijskog računa, utvrđeno je da su političkoj stranci na navedeni račun uplaćena sredstva u iznosu od 33.750,00 KM.

2. Kod KO HDZ 1990 Kantona 10 Livno stranka je putem transakcijskoga računa broj: 1549995000325027 prijavila promet u iznosu od 6,77 KM, ukupne ulaze i stanje na dan 31. 12. 2020. godine u ovom istom iznosu. Uvidom u izvode s transakcijskog računa utvrđen je promet: uplate na račun u iznosu od 34.211,76 KM, isplate u iznosu od 34.204,99 KM i stanje na dan razdoblja izvješća u iznosu od 6,77 KM. Na račun su izvršene uplate iz proračuna Kantona 10 u iznosu od 32.000,00 KM i uplata iz proračuna Općine Kupres u iznosu od 2.211,76 KM.

3. Putem transakcijskoga računa KO HDZ 1990 Srednjobosanskoga kantona Travnik broj: 3382502201048384 stranka je prijavila početno stanje u iznosu od 257,98 KM i uplate na račun u iznosu od 267,00 KM. Uvidom u izvode s ovoga transakcijskog računa utvrđen je promet: početno stanje u iznosu od 257,98 KM, uplate na račun u iznosu od 55.631,65 KM i isplate s računa u iznosu od 56.199,63 KM. Na navedeni račun uplaćena sredstva iz Srednjobosanskoga kantona u iznosu od 51.722,46 KM, sredstva iz Općine Novi Travnik u iznosu od 3.600,00 KM i Općine Dobretići u iznosu od 309,10 KM.
4. Kod OO HDZ 1990 Prozor-Rama stranka je putem transakcijskoga računa broj: 3060150000322633 prijavila početno stanje u iznosu od 12.588,00 KM, isplate u iznosu od 12.457,19 KM i stanje na dan razdoblja izvješća u iznosu od 130,81 KM. Uvidom u izvode s ovoga transakcijskog računa utvrđeno je početno stanje u iznosu od 12.588,00 KM, uplate na račun u iznosu od 36.928,87 KM, isplate s računa u iznosu od 49.386,06 KM i stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 130,81 KM. Sve uplate na račun izvršene su iz proračuna Općine Prozor-Rama.
5. Putem transakcijskog računa KO HDZ 1990 Hercegovačko-neretvanskoga kantona broj: 3381002203014164 politička stranka je iskazala promet: početno stanje 255,13 KM, uplate na račun u iznosu od 4.600,03 KM, isplate s računa u iznosu od 3.370,16 KM i stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 1.485,00 KM. Uvidom u akt, broj: 04-01-11-647-5/21 od 30. 3. 2022. godine, koji je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavio Hercegovačko-neretvanski kanton, utvrđeno je da su političkoj stranci na navedeni račun uplaćena sredstva u iznosu od 40.339,00 KM.
6. Politička stranka je na transakcijskom računu KO HDZ 1990 Posavskoga kantona broj: 3381802200996233 prijavila početno stanje u iznosu od 2.473,79 KM i isplate s računa u iznosu od 2.744,88, bez iznosa uplata na račun. Posavski kanton je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavio akt, broj: 04-11-43-2/21 od 15. 12. 2021. godine, u kojemu se navodi da su Hrvatskoj demokratskoj zajednici BiH na spomenuti račun 2020. godine uplaćena sredstva u iznosu od 15.551,01 KM.
7. Kod OO HDZ 1990 Jajce po računu broj: 3383602200430827 prijavljeno je početno stanje u iznosu od 638,76 KM i isplate sredstava s računa u iznosu od 637,86 KM. Prema službenim podacima ove Općine političkoj stranci su uplaćena sredstva u iznosu od 5.142,00 KM.
8. Na transakcijskom računu OO HDZ 1990 Gornji Vakuf-Uskoplje stranka nije iskazala nikakve uplate sredstava. Na temelju akta Općine Gornji Vakuf -Uskoplje, broj: 02-11.2-532-1/21 od 8. 12. 2021. godine, utvrđeno je da su na račun broj: 3060240000550336 političkoj stranci uplaćena sredstva u iznosu od 8.960,00 KM.
9. Putem transakcijskoga računa broj: 3381302265808457, koji je politička stranka Središnjem izbornom povjerenstvu BiH prijavila kao namjenski račun za financiranje izborne kampanje, u financijskom izvješću je iskazala promet: početno stanje u iznosu od 718,94 KM, uplate na račun u iznosu od 241.555,05 KM, isplate s računa u iznosu od 241.905,80 KM i stanje na dan razdoblja izvješća u iznosu od 5,29 KM. Međutim, uvidom u izvode banke s ovoga računa, utvrđene su uplate na račun i isplate s računa u iznosu od 11.780,76 KM.
10. Pored pogrešno iskazanoga prometa kod prethodno navedenih devet transakcijskih računa, revizijom je, a na temelju podataka koje je Središnje izorno povjerenstvo BiH pribavilo od tijela izvršne vlasti, koja su iz svojih proračuna financirala Hrvatsku demokratsku zajednicu 1990, utvrđeno da je i kod preostalih 29 računa u poslovnim knjigama i financijskom izvješću

pogrešno evidentiran promet. Politička stranka nije prijavila uplate proračunskih sredstava na transakcijske račune.

- (2) Politička stranka nije vodila blagajničko poslovanje i nije uspostavila evidencije o gotovinskom prometu sredstava putem blagajne. Stranka nije prijavila stvarni promet blagajne u financijskom izvješću (na obrascu 2.1 - *promet blagajne*) kod Središnjeg odbora i svojih 27 nižih organizacijskih dijelova.

Tijekom vršenja revizije financijskih izvješća, osoba ovlaštena za vođenje poslovnih knjiga je dala pisanu izjavu u kojoj navodi kako gotovinska novčana sredstva, koja je politička stranka podizala s transakcijskoga računa, nisu evidentirana na blagajni, već su pri samom podizanju gotovine s transakcijskog računa knjižena kao materijalni trošak, bez dokaza o njihovom utrošku.

- Kod dva organizacijska dijela Hrvatske demokratske zajednice 1990, koji su bili predmetom revizije, utvrđeno je da stranka nije prijavila blagajnu.
- 1. Revizijom je utvrđeno da su s računa OO HDZ 1990 Prozor-Rama podignuta sredstva u gotovini iznosu od 13.720,00 KM. Kako nije vođeno blagajničko poslovanje i u poslovnim knjigama nisu uspostavljene evidencije, nije utvrđeno jesu li sredstva utrošena i u kojem iznosu.
- 2. Kod KO HDZ 1990 Livno utvrđeno je podizanje gotovine s transakcijskoga računa u iznosu od 6.700,00 KM. Budući da stranka nije vodila blagajničko poslovanje i nije vršila popis sredstva, nije utvrđen promet, niti stanje gotovine kod ovog organizacijskoga dijela stranke.
- Kod organizacijskih dijelova, kod kojih su prijavljena sredstva na blagajni na dan 31. 12. 2020. godine, uočene su netočne evidencije, kako slijedi:
  1. U poslovnim knjigama i financijskom izvješću stranka je kod Središnjeg odbora HDZ 1990 Mostar prijavila sredstva na blagajni u iznosu od 21.323,68 KM, koja su na blagajni zatečena s nadnevkom 1. 1. 2020. godine, bez bilo kakvoga prometa tijekom godine i na dan 31. 12. 2020. godine sredstva su u istom iznosu.
Uvidom u izvode transakcijskoga računa utvrđeno je da je tijekom 2020. godine s računa podignuta gotovina u iznosu od 3.200,00 KM.
  2. Kod KO HDZ 1990 Srednjobosanskoga kantona stranka u financijskom izvješću, osim početnoga stanja u iznosu od 92,21 KM i isplata u iznosu od 91,00 KM, nije prijavila gotovinske uplate. S transakcijskoga računa ovoga organizacijskoga dijela stranke podignuta je gotovina u iznosu od 750,00 KM.
- Osim što nije vodila evidencije o poslovanju gotovinom putem blagajne, politička stranka nije izvršila popis novčanih sredstva na dan 31. 12. 2020. godine, te nije moguće utvrditi je li politička stranka imala sredstva na blagajni i u kojem iznosu.
- Također, utvrđeno je da je u poslovnim knjigama gotovina u blagajni organizacijskih dijelova stranke evidentirana u nepostojećim novčanim apoenima.
- Kontrolom financijske dokumentacije utvrđeno je da Središnji odbor stranke ne postupa sukladno Uredbi o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem.
Iako, sukladno spomenutoj Uredbi poslovni subjekti mogu podizati gotov novac sa svojih računa do iznosa utvrđenoga blagajničkim maksimumom, Središnji ured Hrvatske demokratske zajednice 1990 u svojoj blagajni iskazuje iznos sredstava veći od 20.000,00 KM, te ga više godina prenosi iz prethodne u sljedeću godinu u istom iznosu. Visina blagajničkoga

maksimuma utvrđuje se na temelju prosječnih dnevnih isplata iz blagajne u prethodnom mjesecu.

Neprijavlivanjem prometa blagajne, odnosno prijavom pogrešnoga prometa, politička stranka je prekršila odredbe članka 12. Pravilnika.

(3) Stranka nije uspostavila potpune i točne evidencije o svojim prihodima i nije ih pravilno klasificirala u financijskom izvješću koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, čime je prekršila odredbe članaka 13., 14. i 19. Pravilnika.

1. U poslovnim knjigama stranka nije uspostavila evidenciju o novčanim priložima dviju fizičkih osoba, u iznosu od 400,00 KM, kao što je navedeno u nalazu pod b). Donacije stranka nije prijavila ni u financijskom izvješću čime je prekršila odredbe članka 14. Pravilnika.

2. U financijskom izvješću stranka nije prijavila prihod koji je ostvarila iz proračuna Posavskoga kantona i tri općine: Gornji Vakuf-Uskoplje, Novi Travnik i Kupres (FBiH).

- Na upit Središnjega izbornog povjerenstva BiH Općina Gornji Vakuf-Uskoplje odgovorila je aktom, broj: 02-11.2-532-1/21 od 8. 12. 2021. godine, u kojemu navodi kako je Hrvatskoj demokratskoj zajednici 1990 uplatila sredstva u iznosu od 8.960,00 KM.

- Općina Novi Travnik je dostavila akt, broj: 04-398/21 od 8. 12. 2021. godine, u kojemu je navela kako je ovoj političkoj stranci uplatila sredstva u iznosu od 3.600,00 KM.

- Na temelju akta Općine Kupres (FBiH), broj: 02/2-11-1-281/21 od 10. 12. 2021. godine i izvoda s transakcijskoga računa utvrđeno je da su političkoj stranci uplaćena sredstva u iznosu od 2.211,76 KM.

- Na upit Središnjega izbornog povjerenstva Posavski kanton je dostavio odgovor, akt broj: 04-11-43-2/21 od 15. 12. 2021. godine, u kojemu navodi kako su iz proračuna ovoga kantona Hrvatskoj demokratskoj zajednici 1990 uplaćena sredstva 2020. godine u iznosu od 15.551,01 KM.

3. U izvješću je stranka navela da su iz proračuna Srednjobosanskoga kantona Travnik prihod ostvarili KO HDZ 1990 Posavskog kantona, u iznosu od 55.631,56 KM i KO HDZ 1990 Srednjobosanskoga kantona Travnik u iznosu od 17.265,25 KM. Revizijom, odnosno uvidom u izvode s transakcijskoga računa utvrđeno je da su iz Srednjobosanskoga kantona Travnik političkoj stranci uplaćena sredstva u iznosu od 51.722,46 KM.

(4) Stranka nije uspostavila potpune, točne i pravovremene evidencije o svojim rashodima i nije ih pravilno klasificirala u financijskom izvješću koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

Revizijom je utvrđeno da je Hrvatska demokratska zajednica 1990 troškove, suprotno i računovodstvenim propisima, evidentirala u trenutku plaćanja, a ne u vrijeme kada je stranka izvršila nabavku materijala ili kada joj je pružena usluga. U svezi s navedenim, politička stranka je kao troškove 2020. godine evidentirala troškove koji su nastali u ranijim godinama, a dio troškova koji su nastali 2020. godine stranka nije evidentirala ni u poslovnim knjigama, niti ih je prijavila u financijskom izvješću.

1. Stranka je u izvješću za 2020. godinu kod Središnjeg odbora iskazala troškove odvjetničkih usluga i sudske troškove u iznosu od 83.872,76 KM. Uvidom u financijsku dokumentaciju,

utvrđeno je da su 2020. godine putem sudskih izvršenja izmirene obveze prema dobavljačima po pravosnažnim sudskim presudama, za neplaćene obveze iz ranijih godina.

Obveze prema dobavljačima i porezne obveze koje su nastale u ranijem razdoblju, a stranka ih nije dobrovoljno izmirila, već su iste izmirene kroz sudska izvršenja 2020. godine, politička stranka je evidentirala kao nove troškove u iznosu od 80.073,45 KM, nastale 2020. godine.

Tijekom obavljanja revizije politička stranka nije predočila sudske presude, niti raspolaže s podacima o vremenu nastanka tih obveza.

2. Sudska izvršenja, odnosno prinudnu naplatu poreza i doprinosa po ugovorima o djelu iz ranijih godina, koje je Porezna uprava Federacije BiH obračunala u iznosu od 10.370,91 KM, politička stranka je u poslovnim knjigama i finansijskom izvješću evidentirala kao troškove ugovora o djelu iz 2020. godine.
3. Politička stranka je troškove zakupnine poslovnih prostora iskazala u iznosima koji se značajno razlikuju od cijena zakupnine za 2020. godinu, koje su utvrđene ugovorima o zakupu.
  - Zakupnina poslovnog prostora, koji je rabio KO HDZ 1990 Posavina ugovorena je u iznosu od 3.900,00 KM, a stranka je u finansijskom izvješću iskazala trošak zakupnine u iznosu od 10.925,00 KM.
  - Kod svog organizacijskoga dijela u Prozoru-Rami stranka je iskazala trošak zakupnine poslovnog prostora u iznosu od 16.076,70 KM. Uvidom u finansijsku dokumentaciju, utvrđeno je da su troškovi zakupnine u 2020. godini iznosili 710,40 KM. Stranka je sudska izvršenja neplaćenih obveza za zakupninu iz ranijih godina, a koja su realizirana u 2020. godini u poslovnim knjigama i finansijskom izvješću evidentirala kao troškove 2020. godine.
  - Zakupnina poslovnog prostora, koji je rabio KO HDZ 1990 Srednjobosanskog kantona ugovorena je u iznosu od 3.615,35 KM, stranka je u finansijskom izvješću iskazala trošak zakupnine u iznosu od 4.192,90 KM.
  - Prema ugovoru o zakupu, zakupnina poslovnoga prostora koji je stranka rabila u Brčko distriktu BiH iznosila je 2.400,00 KM, a stranke je u finansijskom izvješću iskazala trošak u iznosu od 2.800,00 KM.
  - Zakupnina poslovnoga prostora, prema ugovoru o zakupu zaključenim s Vjekoslavom Rašićem koji su rabili Središnji ured stranke, Gradski odbor stranke u Mostaru i KO Hercegovačko-neretvanskog kantona ugovorena je u iznosu od 1.200,00 KM mjesečno. Iako je trošak zakupnine iznosio 14.400,00 KM, stranka ga je u poslovnim knjigama i finansijskom izvješću iskazala u iznosu od 3.000,00 KM.
  - Kod organizacijskoga dijela u Kreševu stranka je iskazala troškove zakupnine u iznosu od 1.650,00 KM i organizacijskoga dijela u Kiseljaku u iznosu od 2.080,00 KM. Stranka nije predočila ugovore u zakupu, niti druge dokaze da je rabila poslovne prostore. Također, stranka nije iskazala troškove električne energije, vode i sl. što bi ukazalo na uporabu prostora.
4. U poslovnim knjigama i finansijskom izvješću politička stranka je prijavila humanitarne rashode u iznosu od 46.043,60 KM. Središnji odbor stranke isplatio je jednokratne pomoći fizičkim osobama u iznosu od 20.280,00 KM i KO Srednjobosanskog kantona u iznosu od 8.509,10 KM, dok su organizacijski dijelovi stranke u Ljubuškom, Vitezu, Kreševu, Posušju, Jajcu i Općini Travnik ostvarili humanitarne rashode u ukupnom iznosu od 17.254,50 KM.

- Uvidom u izvode s transakcijskoga računa, utvrđeno je da je Središnji odbor stranke jednoj fizičkoj osobi isplatio donacije u iznosu od 7.600,00 KM (mjesečne isplate u iznosima od 600,00 do 1.000,00 KM), jednoj fizičkoj osobi 7.480,00 KM (mjesečne isplate u iznosima od 180,00 do 1.500,00 KM), jednoj fizičkoj osobi 2.300,00 KM (mjesečne isplate u iznosima od 700,00 do 900,00 KM), jednoj fizičkoj osobi 1.000,00 KM jednokratno i isplate za pet fizičkih osoba u ukupnom iznosu od 1.900,00 KM (jednokratne isplate u iznosima od 100,00 do 500,00 KM).

Na donacije fizičkim osobama, koje sukladno poreznim propisima imaju karakter osobnih primanja, politička stranka nije obračunala i nije uplatila porez u doprinose. Također, u poslovnim knjigama i financijskom izvješću stranka nije iskazala trošak niti obvezu na ovom temelju.

- (5) Hrvatska demokratska zajednica 1990 u poslovnim knjigama nije uspostavila točne evidencije o svojim obvezama, čime je prekršila računovodstvene propise. U financijskom izvješću, na obrascu 5 (*obveze političke stranke*), obveze nije prijavila sukladno odredbama članka 24. Pravilnika.

- U poslovnim knjigama i financijskom izvješću stranka je iskazala obveze prema dobavljačima u iznosu od 490.898,25KM. Istovremeno, iskazala je negativan saldo obveza prema dobavljačima u iznosu od 40.303,44 KM, što je neprimjereno računovodstvenim načelima, te potvrđuje i činjenicu da politička stranka nema potpune evidencije ni o svojim troškovima.
  - Revizijom je utvrđeno da Hrvatska demokratska zajednica 1990 nije prijavila dio svojih obveza.
1. Stranka je evidentirala u poslovnim knjigama i prijavila u financijskom izvješću obvezu prema pravnoj osobi Inter Connect d.o.o. Mostar u iznosu od 112.384,01 KM. Prema podacima, koje je dostavila ova pravna osoba, obveze Hrvatske demokratske zajednice 1990 na dan 31. 12. 2020. godine iznosile su 149.306,69 KM. Utvrđeno je da politička stranka nije prijavila obvezu koja je nastala 2019. godine u iznosu od 18.000,00 KM i obvezu iz 2020. godine u iznosu od 18.922,68 KM, što ukupno iznosi 36.922,68 KM.
  2. Saldo obveza prema Društvu za poslove lizinga Porsche Leasing d.o.o. Sarajevo politička stranka je u poslovnim knjigama evidentirala kao dugovni saldo dobavljača u iznosu od 22.455,19 KM, a u financijskom izvješću kao obvezu prema dobavljaču -22.455,19 KM, što bi umjesto neplaćene obveze predstavljalo potraživanje od dobavljača.
Uvidom u akt navedene pravne osobe, broj: 240/22 od 14. 7. 2022. godine, zajedno s ugovorom o financijskom lizingu za nabavku motornog vozila, koji je dostavljen Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, utvrđeno je da Hrvatska demokratska zajednica 1990 nije evidentirala obvezu za nabavku vozila u iznosu od 30.239,99 KM. Mjesečne isplate rata lizinga politička stranka je evidentirala kao pretplatu Društvu za poslove lizinga Porsche Leasing d.o.o. Sarajevo. Na dan 31. 12. 2020. godine politička stranka je na temelju lizinga imala obvezu u iznosu od 3.657,52 KM, a ne potraživanje kako je evidentirala u svojim poslovnim knjigama i financijskom izvješću.
  3. Politička stranka je prijavila obveze na temelju poreza i doprinosa u iznosu od 60.356.98 KM. Uvidom u Sporazum s Poreznom upravom Federacije BiH o plaćanju duga u ratama, broj: 13-7-01-12-27-1050-2/2020-V.S. od 7. 1. 2021. godine, utvrđeno je da su obveze Hrvatske demokratske zajednice iznosile 69.142.44 KM.

- Prema podacima o nadnevku nastanka obveza prema dobavljačima, koje je politička stranka prijavila u financijskom izvješću, utvrđeno je da su obveze u iznosu od 312.069,53 KM nastale u razdoblju od 2008. do 2017. godine, odnosno starije su od tri godine.
  - U poslovnim knjigama Hrvatska demokratska zajednica 1990 je iskazala obveze u iznosu od 95.839,62 KM, za koje je prema podacima njenih dobavljača utvrđeno da su iste otpisane.
1. Stranka je u poslovnim knjigama i financijskom izvješću iskazala obveze prema pravnoj osobi „EuroplakatBH“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 51.644,82 KM. Uvidom u akt koji je ova pravna osoba dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu BiH utvrđeno je da je obvezu prema Hrvatskoj demokratskoj zajednici 1990 otpisala 2017. godine, te da na dan 31. 12. 2020. godine nije imala potraživanja od ove političke stranke.
  2. Stranka je prijavila obvezu prema pravnoj osobi „Media Res“ d.o.o. Mostar u iznosu od 69.873,20 KM. Prema podacima, koje je ova pravna osoba dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, utvrđeno je da je 2016. godine otpisala obveze prema Hrvatskoj demokratskoj zajednici 1990 u iznosu od 44.194,80 KM, te da je obveza stranke na dan 31. 12. 2020. godine iznosila 16.910,40 KM.
- Prema podacima o nadnevku nastanka obveza na temelju pozajmica od fizičkih osoba, koje je politička stranka prijavila u financijskom izvješću u iznosu od 50.541,00 KM, obveze u iznosu od 28.466,00 KM nastale su u razdoblju od 2006. do 2017. godine. Obzirom na dužinu razdoblja dugovanja, te da zajmodavci nisu uporabili zakonska sredstva za naplatu svojih potraživanja, ne može se potvrditi stanje obveza na temelju pozajmica koje je stranka prijavila u financijskom izvješću.
  - Politička stranka na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH nije dostavila konfirmacije, odnosno izvode otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine s pravnim osobama: Media Res, Europlakat, Inter Conect, Megacop, HKD Napredak, HD Kosača Mostar, Udruga Liberatus, Masters media, Smart Raguž Barbarić, HP Mostar, Digital wision, Večernji list, Autocentar Boras, Auto Nuić, Suton, Oslobođenje, Mrkulić Company, Margo, Sikostan, Allmenea Studio, Grafolade, Vast, Herzmedia, ABC Sarajevo, HP Investing i Porsche Leasing, kao i potvrdu fizičkih osoba: Ivan Leko, Adem Huskić i Drago Kvasina, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka. Tražene konfirmacije stranka nije predočila ni tijekom obavljanja revizije, pa nije bilo moguće utvrditi stvarno stanje obveza političke stranke, osim obveza prema pravnim osobama: „EuroplakatBH“ d.o.o. Sarajevo, „Media Res“ d.o.o. Mostar, Inter Connect d.o.o. Mostar i Porsche Leasing d.o.o. Sarajevo, koje su utvrđene na temelju podataka iz izvanjskih izvora.
- e) Politička stranka nije, sukladno odredbi iz članka 12. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka, u godišnje financijsko izvješće uključila koristi koje je ostvarila od aktivnosti udruge Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine, kao njena članica.
  - f) Hrvatska demokratska zajednica 1990 je prekršila odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona BiH i odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka. Revizijom je utvrđeno da politička stranka nije uspostavila potpune i pravovremene evidencije o troškovima izborne kampanje i postizborno izvješće nije podnijela u zakonom utvrđenom roku i na način kako je Središnje izborni povjerenstvo BiH propisalo svojim podzakonskim aktima.

U postizbornom financijskom izvješću za Lokalne izbore 2020. godine, koje je podnijela 20. 1. 2021. godine i to sa zakašnjenjem od pet dana, politička stranka je prijavila troškove izborne kampanje u iznosu od 50.216,04 KM. U postizbornom financijskom izvješću za Izbore 2020. godine u Mostaru, prijavila je troškove izborne kampanje u iznosu od 3.003,10 KM.

U financijskom izvješću za 2020. godinu stranka je iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 71.044,83 KM, što potvrđuje činjenicu kako nije uspostavila pravovremene evidencije o troškovima.

Revizijom je utvrđeno da je stranka evidentirala u poslovnim knjigama i prijavila u financijskom izvješću troškove izborne kampanje po računima koje je platila 2020. godine.

- Uvidom u račune dobavljača, utvrđeno je da su kod Središnjeg odbora stranke troškovi izborne kampanje za Opće izbore 2018. godine po računu pravne osobe MGE Sistem d.o.o. Mostar, broj: 00011 od 5. 3. 2020. godine, na iznos od 3.500,00 KM, u poslovnim knjigama i financijskom izvješću evidentirani kao troškovi za Lokalne izbore 2020. godine.
  - Stranka je predračun pravne osobe Sektor 51 d.o.o. Mostar, broj: 107/2020 od 3. 12. 2020. godine na iznos od 503,10 KM evidentirala kao trošak izborne kampanje, iako nije utvrđeno da je stranci pružena usluga. Stranka ne raspolaže s fakturom ove pravne osobe niti drugom vjerodostojnom knjigovodstvenom ispravom.
  - Trošak izborne kampanje za Opće izbore 2018. godine, po računu pravne osobe Elit Media d.o.o. Mostar, broj: 10193 od 21. 9. 2020. godine, na iznos od 5.000,00 KM, stranka je u financijskom izvješću prijavila kao troškove ostaloga materijala u okviru režijsko-administrativnih troškova za 2020. godinu.
  - Stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala, niti je prijavila u financijskom izvješću trošak izborne kampanje u iznosu od 18.922,68 KM. Uvidom u analitičke kartice pravne osobe Inter Connect d.o.o. Mostar utvrđeno je da je Hrvatskoj demokratskoj zajednici 1990 ova pravna osoba 21. 12. 2020. godine fakturirala promotivni materijal u vrijednosti od 18.922,68 KM.
- g) Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje, Hrvatska demokratska zajednica 1990 je prijavila transakcijski račun broj: 3381302265808457 otvoren kod UniCredit banke a.d. Mostar.

Uvidom u izvode s ovoga transakcijskog računa utvrđeno je da je stranka s istoga platila samo pristojbu za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 11.500,00 KM, dok je troškove izborne kampanje platila s računa nižih organizacijskih dijelova stranke.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Hrvatska demokratska zajednica 1990 je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 599.955,45 KM i za Izbore u Mostaru 30.259,20 KM. Hrvatska demokratska zajednica 1990 je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 71.044,83 KM.

Revizijom je utvrđeno da politička stranka nije prijavila troškove izborne kampanje u iznosu od 18.922,68 KM.

5. STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE (Kod 090)

Prema podacima iz korigiranoga godišnjeg financijskog izvješća za 2020. godinu, Stranka demokratske akcije financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	81.124,70	2,12
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	802.532,49	20,95
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	112.250,00	2,94
4.	Prihodi od imovine (3-c)	43.484,66	1,14
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	74.318,68	1,94
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	2.707.920,23	70,71
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	3.821.630,76	99,80
II	Ostali prihodi i drugo	7.872,13	0,20
	Izvori financiranja (I+II)	3.829.502,89	100,00

Revizijom financijskih izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Stranka demokratske akcije prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 6. stavak (2), članka 8. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Stranka demokratske akcije je dostavila financijski plan utroška sredstava za 2020. godinu, od 31. 1. 2020. godine, kojim je predvidjela ukupne troškove u iznosu od 4.250.500,00 KM, a potom Rebalans financijskoga plana za 2020. godinu od 30. 6. 2020. godine, kojim je predvidjela troškove u iznosu od 4.030.500,00 KM.

Financijski plan za 2020. godinu, kao i njegov rebalans od 30. 6. 2020. godine, nije izrađen na način kako bi se osigurala potpuna transparentnost utroška sredstva. Za troškove, koje je planirala u iznosu od 415.000,00 KM, stranka je navela „ostali“ (ostali materijal, ostale usluge, ostale naknade uposlenim). Navedenu činjenicu politička stranka je potvrdila u svom očitovanju na preliminarno izvješće revizije. Ugovore o djelu, u iznosu od 350.000,00 KM, stranka je, također, planirala kao ostale rashode.

Financijski plan, odnosno program utroška sredstava treba biti izrađen na način da bi se osigurala potpuna transparentnost planiranoga trošenja sredstava. Ta činjenica političkoj stranci isključuje mogućnost da troškove klasificira kao ostale, kako planirane, tako i ostvarene troškove.

Svaki trošak, koji ostvari politička stranka i iskaže ga u poslovnim knjigama i financijskom izvješću, mora biti usporediv s planiranim troškom.

Uvidom u godišnje financijsko izvješće stranke utvrđeno je da je stranka u 2020. godini ostvarila ukupne rashode u iznosu od 3.836.537,29 KM.

Analizom strukture ostvarenih troškova, utvrđeno je da je Stranka demokratske akcije sredstva u iznosu od 221.858,46 KM utrošila mimo Rebalansa financijskoga plana rashoda, odnosno programa utroška sredstava za 2020. godinu.

- (1) Rebalansom finansijskoga plana za 2020. godinu stranka nije predvidjela troškove, koje je ostvarila u ukupnom iznosu od 183.819,39 KM, kako slijedi: troškove platnoga prometa u iznosu od 38.584,26 KM, troškove iz prethodnih godina u iznosu od 33.111,31 KM, ostale troškove u iznosu od 13.252,35 KM, troškove sitnog inventara i guma za automobil u iznosu od 26.787,29 KM, troškove osiguranja u iznosu od 5.999,99 KM, troškove grijanja u iznosu od 7.133,40 KM, troškove ulaganja u tuđa sredstva u iznosu od 3.569,75 KM, troškove održavanja opreme u iznosu od 3.177,56 KM, troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 9.135,60 KM, troškove premije osiguranja imovine u iznosu od 1.735,52 KM, troškove odvjetničkih usluga u iznosu od 35.971,11 KM, troškove zdravstvenih usluga u iznosu od 354,20 KM, troškove stručnih publikacija, časopisa i novina u iznosu od 2.018,00 KM, troškove zakupa vozila u iznosu od 2.315,05 KM i troškove obrazovanja i seminara u iznosu od 674,00 KM.
- (2) Stranka je dio troškova ostvarila u iznosima koji su za 38.039,07 KM veći od planiranih.
- Stranka je troškove zakupa poslovnih prostora i ostalih zakupnina planirala u iznosu od 115.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 142.446,06 KM, čime je za 27.446,06 KM prekoračila planirani iznos.
  - Rebalansom Finansijskoga plana za 2020. godinu, stranka je planirala troškove komunalnih usluga u iznosu od 55.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 57.596,64 KM, što je za 2.596,64 KM više od planiranoga iznosa.
  - Stranka je troškove uredskog materijala planirala u iznosu od 36.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 41.135,98 KM, što je za 5.135,98 KM više od planiranoga iznosa.
  - Stranka demokratske akcije je u godišnjem finansijskom izvješću planirala troškove električne energije u iznosu od 48.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 50.860,39 KM, što je za 2.860,39 KM više od planiranoga iznosa.

Na temelju svega prethodno navedenoga, utvrđeno da je Stranka demokratske akcije prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Stranka demokratske akcije nije u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvješću uspostavila evidenciju o nenovčanoj donaciji koju je ostvarila oglašavanjem njenoga kandidata na društvenoj mreži prije službenoga početka izborne kampanje. Uvidom u Odluku Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 05-1-07-5-989/20 od 29. 9. 2020. godine, utvrđeno je da je Nagib Mujkić, kandidat ove političke stranke za načelnika Općine Zavidovići, na svojem Facebook profilu vodio plaćenu izbornu kampanju prije službenoga početka izborne kampanje. Navedenu donaciju politička stranka, osim što nije evidentirala u poslovnim knjigama, nije prijavila u godišnjem i postizbornom finansijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- c) Revizijom godišnjega finansijskog izvješća, utvrđeno je da stranka, priloge fizičkih osoba u iznosu od 538.451,58 KM i priloge pravnih osoba u iznosu od 64.250,00 KM nije uplaćivala na transakcijski račun središnjice stranke, čime je prekršila odredbe članka 6. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Sukladno odredbama članka 6. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka, dobrovoljni prilozi u novcu uplaćuju se na transakcijski račun središnjice političke stranke.

- d) Politička stranka je uz očitovanje na nalaze revizije iz preliminarnoga revizijskog izvješća, kako nije prijavila donacije, koje je ostvarila tako što se oglašavala prije službenoga početka izborne kampanje na nekoliko lokacija u Srebreniku, postavljenjem stranačkih reklamnih panela s natpisom „Temelj države – 30 godina Stranke demokratske akcije – Garant opstojnosti“, dostavila akt Gradskoga odbora Stranke demokratske akcije Srebrenik u kojemu je navela da su reklamni paneli postavljeni u svrhu obilježavanja godišnjice osnivanja političke stranke. U istom aktu je navedeno da prostor na kojemu su se nalazili plakati nije plaćen, odnosno besplatno je ustupljen političkoj stranci na uporabu. U korigiranom financijskom izvješću Stranka demokratske akcije je, sukladno navedenom, prijavila nenovčanu donaciju Grada Srebrenika u iznosu od 840,00 KM.
- Kako je, sukladno odredbama iz članka 8. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka, tijelima uprave BiH, entiteta, kantona, Brčko distrikta BiH, te gradskim i općinskim tijelima, zabranjeno financiranje političke stranke, Stranka demokratske akcije je ostvarila zabranjenu donaciju Grada Srebrenika u iznosu od 840,00 KM.
- e) Revizijom godišnjega financijskog izvješća i financijskoga izvješća za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, utvrđeno je da Stranka demokratske akcije nije vodila poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima, nije uspostavila potpune i točne evidencije o prihodima, rashodima i obvezama, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka. Godišnje financijsko izvješće nije popunila sukladno članku 12. stavak (4) ovoga Zakona i sukladno Pravilniku.
- (1) Uvidom u Izvješće o transakcijskim računima pravne osobe koji se vodi kod Centralne banke BiH utvrđeno je da stranka nije prijavila transakcijski račun, broj: 3387304820086168 kod UniCredit banke, koji je ugašen 14. 12. 2020. godine. Iako je u postupku revizije financijskoga izvješća, a na temelju potvrde UniCredit banke utvrđeno da putem ovoga računa nije ostvaren promet tijekom 2020. godine, stranka je bila obvezna račun prijaviti u financijskom izvješću, na obrascu 2. (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke), kako propisuje članak 11. Pravilnika.
- (2) Politička stranka u obrascima 3-b (prilozi pravnih osoba) nije navela sjedišta pravnih osoba, čime je prekršila odredbe članka 15. Pravilnika. Sukladno važećim propisima sjedište je sastavni dio naziva svake pravne osobe.
- (3) U obrascu 3-f financijskoga izvješća (prihodi iz proračuna) stranka nije iskazala točne podatke o prihodima koje je ostvarila iz proračuna, čime je prekršila odredbe članka 19. Pravilnika.
- Stranka demokratske akcije je u godišnjem financijskom izvješću iskazala prihode iz proračuna Grada Bijeljina u iznosu od 20.796,88 KM. Uvidom u akt Grada Bijeljina, broj: 02/4-40-2-1555/21 od 7. 12. 2021. godine, utvrđeno je da je stranka tijekom 2020. godine ostvarila prihode iz proračuna ovoga grada u iznosu od 22.396,64 KM.
  - Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala prihode iz proračuna Općine Odžak u iznosu od 7.260,00 KM. Uvidom u akt Općine Odžak, broj: 01-02-2891/21 od 6. 12. 2021. godine, utvrđeno je da je stranka tijekom 2020. godine ostvarila prihode iz proračuna ove općine u iznosu od 7.590,00 KM.

- (4) U svojim poslovnim knjigama politička stranka nije uspostavila evidenciju o dijelu nenovčanih donacija i dijelu rashoda, čime je prekršila odredbe članka 11. i članka 12. Zakona o financiranju političkih stranaka. U poslovnim knjigama nisu evidentirane nenovčane donacije, koje je politička stranka u korigiranom financijskom izvješću prijavila u iznosu od 32.523,44 KM. Ista je situacija i s troškovima, odnosno u poslovnim knjigama nisu evidentirani troškovi u iznosu od 33.877,45 KM, u okviru kojih su troškovi oglašavanja političke stranke u iznosu od 32,523,44 KM.
- (5) Uvidom u financijsku dokumentaciju političke stranke i knjigovodstvene isprave utvrđeni su nedostaci kod dijela računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima, dok je neke troškove stranka evidentirala na temelju profaktura, odnosno predračuna. Sukladno računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski točna i uredna, izrađena tako da omogući potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i opseg nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.
- Stranka demokratske akcije je dio troškova izborne propagande, reprezentacije i humanitarne pomoći u vidu paketa s prehrambenim namirnicama platila i evidentirala na temelju dokumenata koji ne predstavljaju ispravne i vjerodostojne knjigovodstvene isprave.
- Uvidom u račune pravnih osoba „MGM“ d.o.o. Bugojno, broj: 20-303-000374 od 24. 11. 2020. godine u iznosu od 2.017,65 KM i broj: 20-303-000372 od 18. 11. 2020. godine u iznosu od 3.504,90 KM, „Prevent Safety“ d.o.o. Goražde, broj: PF-PSF-20/003877 od 27. 10. 2020. godine u iznosu od 547,56 KM i broj: PF-PSF-20/003677 od 14. 10. 2020. godine u iznosu od 1.232,01 KM, „Studio Din“ d.o.o. Travnik, broj: 20-3000-000408 od 4. 11. 2020. godine u iznosu od 5.121,68 KM, Grafika „Mega Art“ d.o.o. Živinice, broj: 155/20 od 11. 11. 2020. godine u iznosu od 6.203,34 KM, „Grin“ d.o.o. Gračanica, broj: 005-0029/20 od 2. 11. 2020. godine u iznosu od 4.623,84 KM, „Face“ d.o.o. Sarajevo, broj: 2020-522 od 3. 11. 2020. godine u iznosu od 12.870,00 KM i „TV1“ d.o.o. Sarajevo, broj: 20-0100-000002 od 27. 10. 2020. godine u iznosu od 5.859,36 KM, utvrđeno je da spomenuti računi nisu potpisani od strane korisnika usluga. Faktura pravne osobe „Medijaagent“ d.o.o. Sarajevo broj: 037/20 od 12. 11. 2020. godine na iznos od 39.700,00 KM ne sadrži potpis ovlaštene osobe, niti popise pružatelja i korisnika usluge.
  - Račun pravne osobe Grand 99 d.o.o. Travnik, broj: 431/20 od 22. 5. 2020. godine na iznos od 8.144,01 KM i račun pravne osobe Bingo d.o.o. Tuzla, broj: 349-10626 od 20. 5. 2020. godine na iznos od 12.684,00 KM, kojima su političkoj stranci fakturirani prehrambeni artikli, ne sadrže potpis ni osobe koja je izdala robu niti osobe koja je robu primila.
  - Troškove promotivnoga materijala u iznosu od 877,50 KM stranka je evidentirala na temelju potvrde narudžbe pravne osobe Avaz-roto press d.o.o. Sarajevo, narudžbe broj: 9873-2020 od 3. 11. 2020. godine, na iznos od 877,50 KM.
  - Troškove ostalih usluga za izbore, u iznosu od 7.349,94 KM, politička stranka je evidentirala na temelju predračuna obrtničke radnje Media MCM iz Sarajeva, broj: 02-12/2020 od 2. 12. 2020. godine na iznos od 5.850,00 KM.
- (6) Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove pristojbe za ovjeru učešća na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 19.300,00 KM. Po Odluci Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25. 2. 2021. godine, stranka je ostvarila pravo

na povrat dijela uplaćenoga novčanog iznosa pristojbe za ovjeru učešća na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 15.700,00 KM, tako da su time troškovi pristojbe iznosili 3.600,00 KM.

(7) Stranka demokratske akcije u poslovnim knjigama nije uspostavila točne evidencije o svojim obvezama, čime je prekršila računovodstvene propise. U financijskom izvješću, na obrascu 5 (*obveze političke stranke*), obveze nije prijavila sukladno odredbama članka 24. Pravilnika.

- Kod Gradskoga odbora Stranke demokratske akcije Mostar stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala obveze prema dobavljaču „Grad Mostar“ u iznosu od 117.224,08 KM. Uvidom u Izvod otvorenih stavki s Gradom Mostarom na dan 31. 12. 2020. godine, i uvidom u akt Grada Mostara, broj: 02-19-9419/21 od 7. 7. 2021. godine, utvrđeno je da je Stranka demokratske akcije imala obvezu prema ovom dobavljaču u iznosu od 50.537,78 KM.

Revizijom je utvrđeno da je politička stranka u poslovnim knjigama u razdoblju od 1. 1. 2009. do 31. 12. 2014. godine evidentirala troškove i obveze prema Gradu Mostaru, na temelju zakupnine u iznosima od 1.551,20 KM uvećanim za 263,70 KM na temelju PDV-a, što je ukupno iznosilo 1.814,90 KM mjesečno.

Uvidom u Aneks ugovora o zakupu poslovnih prostorija, broj: 05/2-25-1360/09 od 14. 4. 2022. godine, koji su potpisali gradonačelnik Grada Mostara i Stranka demokratske akcije, utvrđeno je da je politička stranka bila obvezna sve vrijeme zakupnoga odnosa plaćati samo mjesečni iznos PDV-a utvrđen u članku 4. stavak (2) Ugovora o zakupu poslovnih prostorija broj: 05/2-25-1360/09 od 19. 1. 2009. godine. Ovim je zakupac, odnosno politička stranka bila oslobođena plaćanja osnovice zakupa od početka zakupnoga odnosa do 31. 5. 2019. godine, odnosno do dana trajanja zakupnoga odnosa utvrđenog u Ugovoru o sporazumnom raskidu ugovora o zakupu poslovnih prostorija, broj: 05/2-25-85452/19 od 27. 5. 2019. godine.

- Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala svoje obveze prema pravnoj osobi „Grijanje“ d.o.o. Zenica u iznosu od 16.783,81 KM, dok je uvidom u Izvod otvorenih stavki, utvrđeno da su obveze iznosile 698,39 KM.
- Stranka demokratske akcije nije u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću prijavila svoje obveze za uporabu poslovnoga prostora prema Općini Stari Grad. Uvidom u akt Općine Stari Grad, broj: 04-45-4978/21 od 21. 7. 2021. godine, utvrđeno je da su obveze stranke na dan 31. 12. 2020. godine prema Općini Stari Grad iznosile 361,34 KM.
- U poslovnim knjigama za 2020. godinu i obrascu 5 izvješća, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, stranka je iskazala obveze iz ranijega razdoblja prema sljedećim dobavljačima: „TP marketi“ u iznosu od 51.586,88 KM, „Centrotrans“ u iznosu od 21.800,00 KM, „Mita“ Group u iznosu od 8.000,00 KM, „Bemust“ d.o.o. u iznosu od 37.573,36 KM, „Bosnia - hoteli i restorani“ u iznosu od 8.792,50 KM i „Valicon“ u iznosu od 6.435,00 KM. Stranka za spomenute dobavljače nije dostavila konfirmacije, kojima bi bio potvrđen iznos njenih obveza na dan 31. 12. 2020. godine.
- Politička stranka je na dan 31. 12. 2020. godine iskazala obvezu prema pravnoj osobi „Bemust“ d.o.o. Sarajevo, u iznosu od 37.573,36 KM, te navela kako je ista nastala 2019. godine. Međutim, uvidom u financijska izvješća Stranke demokratske akcije iz ranijega razdoblja, utvrđeno je da je stranka spomenutu obvezu prijavila i u izvješću 2016. godine, s

nadnevkom njenoga nastanka 10. 12. 2016. godine. Protiv pravne osobe „Bemust“ d.o.o. Sarajevo pokrenut je stečajni postupak kod Općinskoga suda u Sarajevu 20. 10. 2016. godine.

- Stranka demokratske akcije je na dan 31. 12. 2020. godine iskazala obvezu prema pravnoj osobi „TP marketi“ u iznosu od 51.586,88 KM, te navela kako je ista nastala 2019. godine, iako je uvidom u financijska izvješća Stranke demokratske akcije iz ranijega razdoblja, utvrđeno da je stranka spomenutu obvezu, u istom iznosu iskazala i 2016. godine, s nadnevkom njenoga nastanka 10. 12. 2016. godine.
  - U godišnjem financijskom izvješću stranka je na dan 31. 12. 2020. godine iskazala svoje obveze prema pravnoj osobi „Centrotrans“ u iznosu od 21.800,00 KM, navodeći da je nastala 2019. godine. Međutim, uvidom u financijska izvješća stranke iz ranijega razdoblja, utvrđeno je da je ova obveza nastala 2016. godine.
  - Politička stranka je na dan 31. 12. 2020. godine iskazala obvezu prema pravnoj osobi „Bosnia - hoteli i restorani“ d.o.o. Sarajevo, u iznosu od 8.792,50 KM, kao obvezu nastalu 2019. godine. Uvidom u financijska izvješća iz ranijega razdoblja, utvrđeno je da je Stranka demokratske akcije ovu obvezu prijavila u izvješću za 2017. godinu, s nadnevkom njenoga nastanka 10. 12. 2017. godine.
  - Stranka demokratske akcije je na dan 31. 12. 2020. godine iskazala obvezu prema pravnoj osobi „Valicon“ u iznosu od 6.435,00 KM, te navela kako je ista nastala 10. 12. 2019. godine. Uvidom u ranija financijska izvješća, utvrđeno je da je stranka obvezu prema ovoj pravnoj osobi, u istom iznosu prijavila i 2018. godine, s nadnevkom njenoga nastanka 10. 12. 2018. godine.
  - Obvezu prema Gradu Mostaru politička stranka je prijavila u iznosu od 117.224,08 KM, te navela kako je nastala 2020. godine. Revizijom je utvrđeno da su obveze prema Gradu Mostaru nastale u ranijem razdoblju, te da je njihov iznos manji od navedenoga, kao što je navedeno u prethodnom nalazu revizije.
  - Revizijom godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da je Stranka demokratske akcije iskazala negativan saldo obveza prema dobavljačima u iznosu od 15.172,68 KM, što nije sukladno računovodstvenim načelima. Navedeno potvrđuje i činjenicu da politička stranka nema potpune evidencije ni o svojim troškovima.
- (8) Bez kvalificiranja mišljenja političkoj stranci se skreće pažnja da je izložena visokom riziku radi neizmirenih obveza za porez i doprinose na temelju plaća i ugovora u djelu, koje su nastale u razdoblju prije godine izvješća. Obveze političke stranke na temelju plaća na dan 31. 12. 2020. godine iznosile su 61.216,55 KM, dok su obveze za porez i doprinose iznosile 550.875,67 KM. Obveze na temelju ugovora o djelu iznosile su 10.115,00 KM, a obveze za porez i doprinose na temelju ovih ugovora 141.683,31 KM. Iako je stranka dio poreznih obveza izmirila nakon 31. 12. 2020. godine, njihov iznos je i dalje visok, što može uzrokovati dodatnim troškovima kamata i troškovima prinudne naplate od strane poreznih tijela.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Stranka demokratske akcije je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborni povjerenstvo

BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 1.284.178,20 KM, a za Lokalne izbore u Gradu Mostaru, na temelju učešća u koaliciji, 6.051,84 KM. Politička stranka je u korigiranom godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 891.631,87 KM.

6. SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA (Kod 018)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Srpska demokratska stranka financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	216.703,03	16,44
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	49.733,00	3,77
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	14.052,00	1,07
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	6.752,25	0,51
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	996.447,87	75,58
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	1.283.638,15	97,37
II	Ostali prihodi i drugo	34.704,87	2,63
	Izvori financiranja (I+II)	1.318.393,02	100,00

Revizijom financijskih izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Srpska demokratska stranka prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 8. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1), (3) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- a) Uvidom u financijski plan za 2020. godinu, koji je dostavila Srpska demokratska stranka, utvrđeno je da je stranka planirala rashode u ukupnom iznosu od 1.576.300,00 KM, u okviru kojih su sadržani troškovi izborne kampanje u iznosu od 500.000,00 KM i troškovi amortizacije u iznosu od 30.000,00 KM. U godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 1.246.867,68 KM.

Uvidom u strukturu ostvarenih troškova, utvrđeno je da je Srpska demokratska stranka mimo financijskoga plana, odnosno programa utroška sredstava ostvarila troškove u iznosu od 63.300,15 KM.

- Stranka je planirala troškove na temelju bruto plaća u iznosu od 630.000,00 KM, a ostvarila ih je u iznosu od 646.072,96 KM. Troškove telefona i interneta planirala je u iznosu od 48.000,00 KM, a iste troškove zajedno s troškovima poštarine ostvarila je u iznosu od 52.485,35 KM. Troškove na temelju poreza planirala je u iznosu od 4.000,00 KM, a ostvarila ih je u iznosu od 13.536,90 KM. Troškove električne energije, koje je planirala u iznosu od 30.000,00 KM, stranka je ostvarila u iznosu od 36.062,85 KM. Troškove neproizvodnih

usluga stranka je planirala u iznosu od 12.000,00 KM, a ostvarila ih je u iznosu od 12.854,49 KM. Troškove održavanja opreme stranka je ostvarila u iznosu od 11.155,88 KM, a planirala ih je u iznosu od 11.000,00 KM. Stranka je planirala troškove komunalnih usluga u iznosu od 4.000,00 KM, a u financijskom izvješću je iskazala ostvarene troškove u iznosu od 5.222,44 KM i to kao troškove komunalnih usluga u iznosu od 3.140,42 KM i troškove vode u iznosu od 2.082,02 KM.

- Stranka je ostvarila troškove naknada za topli obrok, prijevoz i regres u iznosu od 3.456,00 KM, troškove ugovora o djelu u iznosu od 7.840,39 KM, troškove reklame i propagande u iznosu od 5.697,25 KM, troškove usluga u iznosu od 3.502,81 KM, troškove kamata u iznosu od 1.405,58 KM, troškove prijevoza u iznosu od 877,50 KM, troškove sitnog inventara u iznosu od 109,45 KM, humanitarne rashode u iznosu od 200,00 KM, troškove održavanja opreme u iznosu od 155,88 KM, troškove oglašavanja u dnevnim novinama u iznosu od 234,00 KM, članarine u iznosu od 30,00 KM i ostale rashode i rashode iz prethodnih godina u iznosu od 1.558,76 KM koje nije predvidjela svojim financijskim planom za 2020. godinu.

Budući da je politička stranka ostvarila troškove u većem iznosu od planiranih, kao i troškove koje nije predvidjela planom utroška, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Srpska demokratska stranka nije u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću uspostavila evidencije o nenovčanim donacijama koje je ostvarila oglašavanjem njenih kandidata na društvenim mrežama prije službenoga početka izborne kampanje, donacijama koje je ostvarila postavljanjem reklamnih panela bez plaćanja prostora za oglašavanje i donaciji koju je ostvarila uporabom bez naknade poslovnoga prostora u Srebrenici. Navedene donacije politička stranka, osim što nije evidentirala u poslovnim knjigama, nije ih ni prijavila u godišnjem i postizbornom financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Na temelju odluka Središnjega izbornog povjerenstva BiH kojima je Srpska demokratska stranka sankcionirana radi vođenja plaćene izborne kampanje prije službenoga početka izborne kampanje, utvrđeno je da se stranka oglašavala na društvenoj mreži Facebook. Revizijom financijskoga izvješća i financijske dokumentacije utvrđeno je da politička stranka nije platila to oglašavanje, čime je ostvarila nenovčane donacije, koje je bila obvezna evidentirati u poslovnim knjigama i prijaviti u godišnjem financijskom izvješću, sukladno odredbama članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- Uvidom u Odluku Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 05-1-07-5-992/20 od 29. 9. 2020. godine, o sankcioniranju političke stranke radi vođenja izborne kampanje prije službenoga početka izborne kampanje utvrđena je sponzorirana objava političkoga kandidata Dejana Kojića putem društvene mreže Facebook.
- Uvidom u Odluku Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 05-1-07-5-1126/20 od 3. 11. 2020. godine utvrđeno je da je kandidat političke stranke Milan Miličević putem društvene mreže Facebook prije službenoga početka izborne kampanje vodio plaćenu izbornu kampanju.
- Uvidom u Odluku Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 05-1-07-5-1119/20 od 3. 11. 2020. godine, utvrđeno je da je kandidat stranke Ljubiša Petrović na svom Facebook profilu vodio plaćenu izbornu kampanju prije službenoga početka izborne kampanje.

- Uvidom u Odluku Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 05-1-07-5-1137/20 od 5. 11. 2020. godine utvrđeno je da je kandidatkinja Mirjana Orašanić vodila plaćenu izbornu kampanju prije službenoga početka izborne kampanje.

- (2) Politička stranka je prije službenoga početka izborne kampanje na nekoliko lokacija postavila stranačke reklamne panele, radi čega je sankcionirana od strane Središnjega izbornog povjerenstva BiH.

Uvidom u Odluku Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 05-1-07-5-1028/20 od 14. 10. 2020. godine o sankcioniranju Srpske demokratske stranke, utvrđeno je da se stranka oglašavala na način da je na nekoliko lokacija u Palama postavila stranačke reklamne panele s natpisom „Mi smo SDS već 30 godina“.

Budući da nije poznat identitet donatora, koji je osigurao prostor za postavljanje promotivnih reklamnih panela, Srpska demokratska stranka je ostvarila nenovčane donacije anonimnih donatora koje su, sukladno odredbama članka 8. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih stranaka, zabranjene političkim strankama.

Iznos donacija nije moguće utvrditi iz razloga što iste nisu evidentirane u poslovnim knjigama, niti su prijavljene u godišnjem financijskom izvješću, a politička stranka u svezi s njima nije dostavila bilo kakvu dokumentaciju.

- (3) Srpska demokratska stranka je u svom očitovanju na nalaze revizije iz preliminarnoga revizijskog izvješća navela kako je njen organizacijski dio u Srebrenici rabio poslovni prostor bez naknade, na temelju odluke mjerodavnih tijela, kao i druge političke stranke koje su zastupljene u Skupštini Općine Srebrenica. Sukladno odredbama iz članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka, stranaka je imala obvezu u poslovnim knjigama uspostaviti evidenciju o navedenoj donaciji i istu prijaviti u financijskom izvješću.

- c) Srpska demokratska stranka je primila novčani prilog od anonimnog donatora, čime je prekršila odredbe članka 8. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih stranaka. Za 12 donatora, prijavljenih u financijskom izvješću, nije potvrđeno da su stvarni donatori političke stranke.

- (1) Na potvrdama o primljenim prilogima od 19 fizičkih osoba politička stranka nije navela broj osobnoga dokumenta/identifikacijski broj, odnosno navela je registarski broj članske karte, što je revizore onemogućilo utvrđivanje identiteta donatora. Na temelju navedenoga, Središnje izbornog povjerenstvo BiH se, sukladno članku 14. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka, obratilo donatorima stranke sa zahtjevom da odgovore jesu li u 2020. godini dali novčani prilogu Srpskoj demokratskoj stranci, te navedu iznos priloga i nadnevak uplate sredstava.

- Na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH odgovorilo je osam donatora Srpske demokratske stranke i potvrdili su da su dali donacije u ukupnom iznosu od 21.407,00 KM. Međutim, uvidom u odgovore dviju osoba, koje su potvrdile kako su stranci dale donacije u iznosima po 1.500,00 KM utvrđeno je da su odgovori identični, iako su te osobe prijavljene na različitim adresama. Također, pošiljke su istovremeno predane pošti za dostavu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Poštanske omotnice, u kojima su dostavljeni odgovori, popunjene su istim rukopisom.

- Šest osoba, čije donacije je stranka prijavila u iznosu od 9.222,00 KM nije odgovorilo na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH, iako su im pošiljke uredno uručene.

- Pet osoba, čije je donacije stranka prijavila u ukupnom iznosu od 7.524,00 KM nije primilo zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH. Pošta je četiri pošiljke vratila s naznakom da je primatelj nepoznat na navedenoj adresi, a jednu pošiljku je vratila s naznakom da je primatelj odselio.
- (2) Srpska demokratska stranka je uz svoje očitovanje na nalaze revizije iz preliminarnoga revizijskog izvješća dostavila podatke o osobama koje je u izvješću prijavila kao donatore, a na čijim potvrdama o primljenim donacijama je navela registarski broj članske iskaznice.
- Revizijom je utvrđeno da je politička stranka prijavila prilog u iznosu od 540,00 KM od osobe čiji identitet nije poznat. Kod navedenoga priloga je utvrđeno da podatci, koje je dostavila politička stranka, ne pripadaju osobi koja je u financijskom izvješću prijavljena kao donator. Također, zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH upućen istoj osobi, da odgovori je li dala prilog političkoj stranci, vraćen je s naznakom pošte da je primatelj nepoznat.
- Navedeno potvrđuje činjenicu da je Srpska demokratska stranka donaciju u iznosu od 540,00 KM ostvarila od anonimnog donatora, što je suprotno odredbama članka 8. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (3) Budući da šest osoba, kojima je uručen zahtjev za odgovaranje jesu li političkoj stranci dali donacije nije odgovorilo, da su četiri osobe nepoznate na prijavljenim adresama, kao i da je dostavljen identičan odgovor za dva donatora, Služba za reviziju za donacije u iznosu od 17.086,00 KM ne može potvrditi kako su u izvješću prijavljeni stvarni donatori Srpske demokratske stranke. Imena uplatitelja donacija, navedena na izvodima s transakcijskih računa stranke, a imajući u vidu prethodno navedeno, ne mogu se smatrati dovoljnim dokazom za potvrđivanje identiteta donatora.
- d) Revizijom godišnjega financijskog izvješća i financijskoga izvješća za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora utvrđeno je da Srpska demokratska stranka nije uspostavila potpune i točne evidencije o приходима, rashodima i obvezama, godišnje financijsko izvješće nije popunila na način kako je Središnje izborno povjerenstvo BiH propisalo Pravilnikom, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1), (3) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka. Stranka nije uspostavila potpune evidencije o troškovima izborne kampanje, čime je prekršila odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.
- (1) Politička stranka nije uspostavila evidencije, niti je u financijskom izvješću prijavila nenovčane donacije koje je ostvarila oglašavanjem njenih kandidata putem društvenih mreža i postavljanjem stranačkih reklamnih panela bez plaćanja naknade, kao što je navedeno u nalazu pod b).
- (2) Sukladno odredbama iz članka 6. Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka, politička stranka je dužna svakoj fizičkoj i pravnoj osobi od koje je primila članarinu ili prilog, izdati potvrdu u kojoj su sadržani sljedeći podatci: naziv političke stranke, serijski broj potvrde, ukupan iznos članarine/priloga, ime i prezime/naziv donatora, broj osobnoga dokumenta/identifikacijski broj donatora, adresa i mjesto prebivališta/sjedišta donatora, nadnevak uplate, nadnevak izdavanja potvrde i potpis ovlaštene osobe.

Na izdanim potvrdama o primljenim novčanim priložima od sedam donatora, koji su stranci uplatili donacije u ukupnom iznosu od 11.530,00 KM, stranka je navela broj iz njihovoga osobnoga dokumenta, dok je na potvrdama o primljenim priložima od 19 donatora, u iznosu

od 38.153,00 KM, navela registarski broj članske karte, što nije sukladno odredbama članka 6. Pravilnika.

Registarski broj članske karte, sukladno važećim propisima, ne može se smatrati osobnim dokumentom donatora.

- (3) Pregledom finansijske dokumentacije utvrđeno je da Srpska demokratska stranka u poslovnim knjigama nije uspostavila točne evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno iskazala ni u finansijskom izvješću, čime je pored računovodstvenih propisa i članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju prekršila i odredbe članka 21., 22. i 23. Pravilnika.
- Stranka u poslovnim knjigama i finansijskom izvješću nije iskazala troškove zakupa poslovnoga prostora, koji je rabio njen organizacijski dio u Srebrenici.
  - Kod organizacijskih dijelova u Trnovu i Bosanskom Grahovu, koji su rabili općinske poslovne prostore, politička stranka nije iskazala troškove električne energije. Također, politička stranka nije iskazala troškove električne energije kod svoja dva organizacijska dijela: organizacijskoga dijela u Vukosavlju, koji je rabio poslovni prostor JP Poduzeća za poštanski saobraćaj a.d. Banja Luka i organizacijskoga dijela u Srpcu koji je rabio poslovni prostor javne ustanove Dječji vrtić „Naša Radost“ Srbac.
  - Kod 12 organizacijskih dijelova politička stranka je u poslovnim knjigama i finansijskom izvješću iskazala troškove zakupnine, koji se razlikuju od ugovorenih zakupnina, prema ugovorima o zakupu koje je dostavila politička stranka.
Kod gradskoga odbora stranke u Bijeljini ugovorena je zakupnina u iznosu od 9.000,00 KM, a u finansijskom izvješću je ista prijavljena u iznosu od 9.760,00 KM.
Kod Gradskoga odbora u Trebinju ugovorena je zakupnina u iznosu od 4.800,00 KM, a u izvješću je iskazana u iznosu od 4.0000,00 KM.
Za općinski odbor u Kalinoviku ugovorena je zakupnina u iznosu od 1.200,00 KM, a u izvješću ista iskazana u iznosu od 2.400,00 KM.
Zakupnina za općinski odbor stranke u Ugljeviku u iznosu od 4.500,00 u finansijskom izvješću je iskazana u iznosu od 5.400,00 KM.
Prema podacima iz ugovora o zakupu zakupnina za općinski odbor stranke u Istočnom Novom Sarajevu ugovorena je u iznosu od 1.800,00 KM, a u finansijskom izvješću je prijavljena u iznosu od 2.700,00 KM.
Zakupnina za poslovni prostor koji rabe Tajništvo i Gradski odbor stranke u Banjoj Luci ugovorena je u iznosu od 42.000,00 KM, a u finansijskom izvješću ovaj trošak je prijavljen u iznosu od 43.200,00 KM.
Pored navedenoga, zakupnina je prijavljena u većem iznosu od ugovorene kod općinskih odbora stranke: u Bileći za 204,00 KM, Gacku za 337,50 KM, Rudom za 300,00 KM i Petrovu 102,00 KM.
Istovremeno, zakupnina je prijavljena u manjem iznosu u odnosu na ugovorenu kod općinskoga odbora u Pelagićevu za 300,00 KM i odbora u Trnovu za 440,00 KM.
- (4) Politička stranka je troškove ugovora o djelu, u iznosu od 1.298,28 KM, iskazala s negativnim saldom što je nesvojstveno praksi i neprimjereno računovodstvenim načelima.
- (5) Srpska demokratska stranka nije uspostavila potpune evidencije o troškovima izborne kampanje, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

Politička stranka nije prijavila troškove izborne kampanje koji su nastali oglašavanjem njenih kandidata na društvenim mrežama i billboardima prije službenoga početka izborne kampanje, kao što je navedeno u nalazu pod b).

- (6) Politička stranka u financijskom izvješću nije prijavila obveze sukladno odredbama članka 24. Pravilnika.
- Stranka je na dan 31. 12. 2020. godine u financijskom izvješću iskazala negativan saldo obveza u iznosu od 2.124,09 KM, što nije sukladno računovodstvenim načelima. Ukoliko je obveza plaćena u većem iznosu od stvarne obveze, u pitanju je potraživanje političke stranke.
  - Politička stranka je u svom financijskom izvješću prijavila obveze prema dobavljačima u iznosu od 7.084,48 KM koje su nastale 2014. godine i obveze u iznosu od 4.153,50 KM, koje su nastale 2016. godine, što ukupno iznosi 11.237,98 KM. Na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH za dostavljanjem konfirmacije, odnosno potvrde obveza od strane dobavljača, stranka je dostavila preslik vraćenih poštanskih omotnica kao dokaz da se pravne osobe ne nalaze na adresi, te da ih je nemoguće pronaći kako bi s dobavljačima usuglasila svoje obveze, odnosno njihova potraživanja.
- (7) Revizijom, koja je rađena na bazi uzorka, utvrđeni su nedostaci kod dijela računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima. Sukladno računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski točna i uredna, izrađena tako da omogućuje potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i opseg nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl. Računi na temelju kojih je politička stranka evidentirala i platila dio troškova Izborne kampanje ne predstavljaju ispravne i vjerodostojne knjigovodstvene isprave.
- Na računu kojim je samostalni poduzetnik Usluge Artwork Zoran Đurić s.p. Banja Luka, broj: 9/20 od 11. 11. 2020. godine, Srpskoj demokratskoj stranci fakturirao iznos od 20.000,00 KM za snimanje spotova za predizbornu kampanju, izradu originalne autorske pjesme za političku stranku i izradu radio jingle, nije naveden broj spotova i radio jingle, niti cijena njihovoga snimanja. U ugovoru koji je politička stranka zaključila s navedenim poduzetnikom, navedeno je da će se realizirati šest video spotova, da će se napraviti originalna autorska pjesma za političku stranku i da će se napraviti minimalno 10, a maksimalno 20 radio *jingle* za Lokalne izbore 2020. godine. S obzirom na nedostatke kod računa nije moguće utvrditi opseg i količinu usluga koje su pružene političkoj stranci.
  - Račun koji je Srpskoj demokratskoj stranci ispostavila pravna osoba Compex d.o.o. Banja Luka, broj: KM1586/20 od 30. 10. 2020. godine, na iznos od 33.010,38 KM nije potpisan od strane korisnika, odnosno Srpske demokratske stranke, niti je na drugi način potvrđena isporuka ugovorenoga promotivnog materijala političkoj stranci.
  - Račun pravne osobe Nova oprema d.o.o. Banja Luka, broj: U649/20 od 16. 10. 2020. godine, na iznos od 7.897,50 KM nije potpisan od strane korisnika usluge, niti je na drugi način politička stranka potvrdila da je usluga izvršena.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Srpska demokratska stranka je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 626.418,39 KM.

Srpska demokratska stranka je u postizbornom i godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 210.031,05 KM.

7. DEMOKRATSKI NARODNI SAVEZ (Kod 461)

Prema podacima iz korigiranoga godišnjeg financijskog izvješća, Demokratski narodni savez financirao se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	17.885,20	2,12
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	27.000,00	3,20
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	10.000,00	1,19
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	1.800,00	0,22
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	779.844,44	92,47
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	836.529,64	99,20
II	Ostali prihodi i drugo	6.760,00	0,80
	Izvori financiranja (I+II)	843.289,64	100,00

Revizijom financijskih izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Demokratski narodni savez prekršio odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 8. stavak (1) i stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (3) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- a) Demokratski narodni savez je u Planu utroška financijskih sredstava za 2020. godinu, koji je dostavio Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine, planirao ukupne troškove u iznosu od 1.390.000,00 KM.

Demokratski narodni savez je u korigiranom godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazao ukupne troškove u iznosu od 1.057.495,67 KM.

- (1) Analizom dostavljenoga Plana utroška financijskih sredstava za 2020. godinu, utvrđeno je da stranka nije izradila plan utroška sredstava po vrstama troškova, odnosno na način kojim bi se osigurala potpuna transparentnost planiranoga trošenja sredstava, kao i njegova usporedba s ostvarenim troškovima. Stranka je u svom programu utroška sredstava zajedno planirala

troškove propagande i reprezentacije, na temelju čega nije bilo moguće izvršiti usporedbu s ostvarenim troškovima.

Pored navedenoga potrebno je istaknuti i to da je stranka u Planu utroška sredstava za 2020. godinu planirala Ostatak-prijenos sredstava u sljedeću godinu u iznosu od 70.000,00 KM. Navedena sredstva ne mogu biti obuhvaćena Planom utroška sredstava za 2020. godinu, jer prijenos sredstava ne predstavlja trošak stranke.

Revizijom financijskih izvješća utvrđeno je sljedeće:

- U Planu utroška financijskih sredstava nisu planirani sljedeći troškovi: troškovi na temelju zakupa automobila u iznosu od 13.335,16 KM, troškovi zaključenja ugovora o operativnom lizingu u iznosu od 745,01 KM i troškovi provjere korisnika i predmeta lizinga u iznosu od 11,70 KM, troškovi stručnih publikacija, časopisa i dnevnih novina u iznosu od 7.337,33 KM, troškovi knjigovodstvenih usluga u iznosu od 17.550,00 KM, troškovi poreza i drugih obveza u iznosu od 7.937,70 KM, troškovi neproizvodnih usluga u iznosu od 7.568,00 KM, troškovi usluga u iznosu od 15.396,38 KM, troškovi premije osiguranja u iznosu od 4.240,65 KM, troškovi vode u iznosu od 2.041,70 KM, troškovi komunalnih usluga u iznosu od 2.495,59 KM, troškovi grijanja u iznosu od 2.841,21 KM, troškovi ostaloga materijala u iznosu od 5.255,00 KM, troškovi održavanja opreme u iznosu od 8.589,82 KM, troškovi dnevnica u iznosu od 2.876,50 KM, troškovi ostalih zakupnina u iznosu od 10.493,37 KM koji se odnose na zakup dvorana i opreme, troškovi pristojbi, novčanih kazni i sl. u iznosu od 5.600,00 KM i troškovi prijevoza u iznosu od 1.330,20 KM, što ukupno iznosi 115.645,32 KM.
- Stranka je Planom utroška financijskih sredstava za 2020. godinu planirala troškove zakupnina poslovnih prostorija u iznosu od 150.000,00 KM, dok je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove zakupnina poslovnih prostorija u iznosu od 165.930,90 KM, što je za 15.930,90 KM više od planiranoga iznosa.
- Demokratski narodni savez je u godišnjem financijskom izvješću iskazao humanitarne rashode u iznosu od 40.231,67 KM, što je za 20.231,67 KM više u odnosu na planirana sredstva.

Na temelju navedenoga utvrđeno je da je stranka sredstva u iznosu od 151.807,89 KM utrošila mimo svoga plana rashoda za 2020. godinu, čime je prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (2) Uvidom u račune dobavljača „Genelec“ d.o.o. Tuzla, broj: 00018/20/79 od 7. 9. 2020. godine i broj: 00018/20/144 od 9. 12. 2020. godine, u ukupnom iznosu od 1.298,00 KM, utvrđeno je da je stranka izvršila nabavku dva (2) mobilna telefona. Također, utvrđeno je da računi nisu potpisani od strane osoba koje su u ime stranke preuzele mobilne telefone od dobavljača, niti su ovjereni za knjiženje i plaćanje. Isto tako, a na temelju dostupne dokumentacije, nije utvrđeno tko je korisnik mobilnih telefona.

Stranka je suprotno računovodstvenim propisima, nabavku mobilnih telefona proknjižila izravno na konto troškova materijala, čime je izbjegla vođenje evidencije o materijalnim sredstvima stranke.

Na temelju navedenoga, nije moguće utvrditi u koju svrhu su utrošena financijska sredstva stranke.

- b) Revizijom godišnjega financijskog izvješća političke stranke, utvrđeno je da je stranka primila nenovčane donacije na temelju vođenja plaćene izborne kampanje na društvenoj mreži, postavljanjem reklamnog panela i besplatnoga političkog oglašavanja, te iste nije evidentirala u poslovnim knjigama i nije iskazala u godišnjem financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Uvidom u Odluku Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, broj: 05-1-07-5-1083/20 od 29. 10. 2020. godine, utvrđeno je da je OO Demokratskog narodnog saveza Teslić, ispred imenovane stranke putem društvene mreže Facebook vodio plaćenu izbornu kampanju, prije službenoga početka izborne kampanje.
- (2) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da politička stranka nije uspostavila evidencije, niti je u godišnjem financijskom izvješću prijavila donacije koje je ostvarila na način da je na nekoliko lokacija postavila svoje stranačke reklamne panele s natpisom „Slavimo 20 godina postojanja – Budućnost pripada mladima“. Uvidom u odluku Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 05-1-07-5-1060/20 od 28. 10. 2020. godine, o sankcioniranju Demokratskog narodnog saveza, utvrđeno je da je stranka imala plaćeno političko oglašavanje prije službenoga početka izborne kampanje, na način da je na nekoliko lokacija postavila svoje stranačke reklamne panele s natpisom „Slavimo 20 godina postojanja – Budućnost pripada mladima“.

Budući da nije poznat identitet osoba koje su platile troškove oglašavanja OO Demokratskog narodnog saveza Teslić putem društvene mreže Facebook i postavljanje stranačkih reklamnih panela s natpisom „Slavimo 20 godina postojanja – Budućnost pripada mladima“, Demokratski narodni savez je ostvario donacije anonimnih donatora koje su, sukladno odredbama članka 8. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih stranaka, zabranjene političkim strankama.

Iznos donacija nije moguće utvrditi iz razloga što iste nisu evidentirane u poslovnim knjigama, niti su prijavljene u godišnjem financijskom izvješću, a politička stranka u svezi s njima nije dostavila bilo kakvu dokumentaciju.

- (3) Alternativna televizija d.o.o. Banja Luka je putem e-pošte dostavila tjedna izvješća o medijskom predavljanju Demokratskog narodnog saveza. Prema ovim izvješćima, Demokratski narodni savez je, u razdoblju izborne kampanje, pored plaćenoga političkog oglašavanja putem Alternativne televizije rabio i ostale vidove besplatnog predavljanja ove političke stranke. Alternativna televizija je u svojim izvješćima navela minute plaćenoga političkog oglašavanja, kao i minute ostalih vidova besplatnoga predavljanja ove političke stranke. Prema ovim izvješćima u ukupnom vremenu oglašavanja političke stranke plaćeno oglašavanje sudjeluje u postotku od 63,31%, dok je sudjelovanje neplaćenoga oglašavanja iznosilo 36,69%. Uvidom u račun, broj: FAPP-20-00014 od 10. 11. 2020. godine, utvrđeno je da je Alternativna televizija Demokratskom narodnom savezu fakturirala usluge medijskoga predavljanja u iznosu od 3.510,00 KM. Sukladno navedenom, oglašavanje putem Alternativne televizije d.o.o. Banja Luka koje stranka nije imala obvezu platiti iznosilo bi 1.287,82 KM, što predstavlja donaciju političkoj stranci u navedenom iznosu.

Alternativna televizija d.o.o. Banja Luka je u 2020. godini imala sklopljen ugovor s Gradom Dobojem o javnoj nabavci usluga medijskoga praćenja gradonačelnika, predstavnika Gradske uprave Doboj i promocije lokalne zajednice, u iznosu od 117.000,00 KM, pa je Demokratskom narodnom savezu donacija Alternativne televizije, koja je procijenjena na iznos od 1.287,82 KM, sukladno odredbama članka 8. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka, zabranjena.

Politička stranka je, sukladno odredbama članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka, bila obvezna uspostaviti evidencije o navedenim donacijama i iste prijaviti u financijskom izvješću koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

- c) Revizijom godišnjega finansijskog izvješća i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da Demokratski narodni savez nije vodio poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima, nije vodio potpune i točne evidencije o imovini, prihodima, rashodima i obvezama i nije popunio obrasce godišnjega finansijskog izvješća sukladno Pravilniku, čime je prekršio računovodstvene propise i odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Također, politička stranka nije u postizbornom finansijskom izvješću – Lokalni izbori 2020. godine uspostavila evidencije o dijelu troškova izborne kampanje, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- (1) Demokratski narodni savez nije uspostavio potpune i točne evidencije o prihodima stranke, te ih nije pravilno iskazao u godišnjem finansijskom izvješću.

- Stranka u obrascima 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) nije iskazala nenovčane donacije na temelju vođenja plaćene izborne kampanje na društvenoj mreži Facebook, postavljanjem stranačkih reklamnih panela na više lokacija i besplatnoga političkog oglašavanja putem Alternativne televizije, čime je prekršila odredbe članka 13. i 18. Pravilnika.
- Demokratski narodni savez nije u godišnjem finansijskom izvješću pravilno iskazao prihode iz proračuna, čime je prekršio odredbe članaka 13. i 19. Pravilnika.

Kontrolom prometa izvoda s transakcijskog računa stranke broj: 5620990000110783 kod NLB Razvojne banke Banja Luka, utvrđeno je da su prihodi iz proračuna Općine Istočno Novo Sarajevo iznosili 5.000,00 KM, a prihodi iz proračuna Grada Istočno Sarajevo 6.760,00 KM.

U korigiranom godišnjem finansijskom izvješću, stranka je prihode iz proračuna Grada Istočno Sarajevo u iznosu od 6.760,00 KM iskazala u obrascu 3 kao ostale prihode OO DNS Istočni Stari Grad.

- (2) Demokratski narodni savez je u korigiranom godišnjem finansijskom izvješću iskazao troškove u iznosu od 1.057.495,67 KM, dok je u Bilanci uspjeha evidentirao troškove u iznosu od 1.055.878,00 KM, što je za 1.617,67 KM više od evidentiranoga iznosa.

U obrascima rashoda 4. (rashodi političke stranke), 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) i 4.2 (troškovi propagande) godišnjega finansijskog izvješća stranka nije iskazala sve troškove, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

- Demokratski narodni savez je na temelju Ugovora o operativnom lizingu, u poslovnim knjigama, priznao imovinu – motorno vozilo i obveze prema dobavljaču u iznosu od 128.774,42 KM, a u godišnjem finansijskom izvješću iskazao troškove na temelju amortizacije vozila u iznosu od 6.653,42 KM.

Uvidom u dostavljeni ugovor, utvrđeno je da je pravna osoba „Porsche Leasing“ d.o.o. Sarajevo ustupila na uporabu Demokratskom narodnom savezu vozilo na razdoblje od 48 mjeseci za koje vrijeme je stranka dužna plaćati ugovorenu mjesečnu naknadu. Sukladno tome, stranka je u poslovnim knjigama trebala evidentirati i u godišnjem finansijskom izvješću iskazati troškove na temelju zakupa vozila u 2020. godini u iznosu od 13.335,16 KM, troškove zaključenja ugovora u iznosu od 745,01 KM i troškove provjere korisnika i predmeta lizinga u iznosu od 11,70 KM, što nije učinila i time prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.

- Stranka je nabavku mobilnih telefona po računima, broj: 00018/20/79 od 7. 9. 2020. godine i broj: 00018/20/144 od 9. 12. 2020. godine, dobavljača „Genelec“ d.o.o. Tuzla u ukupnom iznosu od 1.298,00 KM iskazala kao trošak uredskog materijala.
  - Demokratski narodni savez je u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu troškove ugovora o djelu iskazao kao troškove bruto zarada.
  - Stranka u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala troškove na temelju objava na društvenoj mreži Facebook, postavljanja stranačkih reklamnih panela na više lokacija i besplatnoga političkog oglašavanja putem Alternativne televizije, čime je prekršila odredbe članaka 21. i 23. Pravilnika.
- (3) Računi na temelju kojih je Demokratski narodni savez evidentirao svoje troškove ne predstavljaju ispravne i vjerodostojne knjigovodstvene isprave. Također, utvrđeno je da računi nisu ovjereni za knjiženje i plaćanje.
- Sukladno računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski točna i uredna, izrađena tako da omogućuje potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i opseg nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.
- Na računu, broj: 420/12/20 od 28. 12. 2020. godine, u iznosu od 1.000,35 KM dobavljača „Reklame Darko“ Trn-Laktaši, iskazano je tiskanje reklamnoga panela, dimenzije 4h3 metra, u količini 34,2 komada i cijeni od 25,00 KM, što ukazuje da račun nije ispravan (dobavljač fakturirao 34 cijela komada i 1/5 komada).
  - Pregledom dokumentacije, koja je prikupljena tijekom revizije, utvrđeno je da je Demokratski narodni savez u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću iskazao troškove reprezentacije na temelju računa dobavljača „ABN Komerc“ d.o.o. – Hotel „Damis“ Pale, broj: 45/20 od 11. 3. 2020. godine u iznosu od 6.430,00 KM, Hotel Prijedor, broj: MFK-00033-FIS1-20 od 31. 3. 2020. godine, u iznosu od 4.833,00 KM, dobavljača UR „PAPAJOE“ Prijedor, broj: 101848 od 10. 7. 2020. godine, u iznosu od 256,50 KM i Hotel „Bosna“ d.o.o. Banja Luka, račun broj: 2020-M100-53-000381 od 15. 2. 2020. godine, u iznosu od 7.535,70 KM. Na spomenutim računima je umjesto specifikacija koje bi sadržavale naziv i vrstu hrane i pića, količinu i jediničnu cijenu, navedeno samo konzumacija hrane i pića, odnosno konzumacija.
  - Uvidom u račune dobavljača „German invest“ d.o.o. - Hotel „Central Park“ Trebinje, broj: 2020-000057 od 31. 5. 2020. godine, u iznosu od 999,50 KM i dobavljača Restoran „Kula“ Istočno Sarajevo, broj: 082/-148 od 9. 9. 2020. godine u iznosu od 150,00 KM utvrđeno je da na istim nisu navedeni podatci o osobama koje su uporabile smještaj, niti su isti ovjereni za knjiženje.
  - Računi „Master Event“ d.o.o. Banja Luka, broj: 15/20 u iznosu od 5.000,00 KM i broj: 16/20 u iznosu od 2.500,00 KM ne sadrže nadnevak izdavanja, kao ni nadnevak izvršenja usluge.
  - Uvidom u račune pravnih osoba: „Omega print“ d.o.o. Čelinac broj: 69-10/20 od 26. 10. 2020. godine u iznosu od 3.220,00 KM, „MM print“ d.o.o. Banja Luka broj: 02/10/20 od 12. 10. 2020. godine u iznosu od 6.438,00 KM, „Master Event“ d.o.o. Banja Luka broj: 15/20 u iznosu od 5.000,00 KM i broj: 16/20 u iznosu od 2.500,00 KM, „Euro blic“ d.o.o. Banja Luka broj: 76-130/20 od 30. 7. 2020. godine u iznosu od 11.700,00 KM, „GrafoBalkan“ d.o.o. Banja Luka broj: 02236 od 3. 11. 2020. godine u iznosu od 3.108,11 KM, „Vučijak“ Z.T.R broj: PR3-222/20 od 7. 3. 2020. godine u iznosu od 990,51 KM, „Hotel Bosna“ a.d. Banja

Luka broj: 2020-M100-53-000381 od 15. 2. 2020. godine u iznosu od 7.535,70 KM, „Skulptor“ d.o.o. Banja Luka broj: 47/20 od 15. 6. 2020. godine u iznosu od 530,88 KM i „Grafid“ d.o.o. Banja Luka broj: 1-211/2020 od 21. 7. 2020. godine u iznosu od 795,60 KM, utvrđeno je da spomenuti računi nisu potpisani od strane korisnika usluga, niti je potvrđen prijem robe ili izvršenje usluge.

- (4) Politička stranka nije u postizbornom financijskom izvješću iskazala nenovčane donacije na temelju vođenja plaćene izborne kampanje na društvenoj mreži Facebook, postavljanjem stranačkih reklamnih panela, niti je prijavila troškove kampanje na istom temelju, čime je postupila suprotno odredbama članka 12. stavak (1) i stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka, odredbama članka 15. stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine i odredbama Pravilnika o predizbornim i postizbornim financijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ br. 10/18).

Također, Demokratski narodni savez nije u postizbornom financijskom izvješću iskazao nenovčanu donaciju na temelju besplatnoga političkog oglašavanja na Alternativnoj televiziji u procijenjenom iznosu od 1.287,82 KM, niti je prijavio troškove kampanje na temelju besplatnoga političkog oglašavanja.

- (5) Stranka u poslovnim knjigama nije uspostavila točne evidencije o svojim obvezama i nije točno iskazala sve svoje obveze u obrascu 5 (obveze političke stranke) financijskoga izvješća, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora u 2020. godini, te evidencije o ostvarenim i plaćenim troškovima zakupnine, utvrđeno je da politička stranka nije iskazala u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću obveze prema fizičkoj osobi Gordani Sladoje iz Kalinovika u iznosu od 200,00 KM i prema suvlasnicima poslovnoga prostora, pravnoj osobi „Keso promet“ d.o.o. Zvornik i fizičkoj osobi Dušanu Stefanoviću iz Zvornika u iznosu od 2.518,45 KM.

- d) Bez kvalificiranja mišljenja, skrećemo pažnju na troškove zakupa putničkoga vozila.

Uvidom u poslovne knjige i Ugovor o operativnom lizingu utvrđeno je da je Demokratskom narodnom savezu, na razdoblje od 48 mjeseci, ustupljeno na uporabu putničko vozilo, čija je vrijednost 149.000,00 KM.

Uvidom u navedeni Ugovor utvrđeno je da je davatelj lizinga, „Porsche Leasing“ d.o.o. Sarajevo, isključivi vlasnik putničkoga vozila za vrijeme trajanja, kao i nakon isteka Ugovora, te da mjesečni trošak uporabe putničkoga vozila iznosi 2.667,03 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Demokratski narodni savez je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborni povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogao potrošiti 507.391,77 KM.

Demokratski narodni savez je u korigiranom godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazao troškove izborne kampanje u iznosu 361.855,19 KM.

8. HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA BIH (Kod 027)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	110.407,19	5,66
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	98.691,92	5,06
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	21.200,00	1,09
4.	Prihodi od imovine (3-c)	73,85	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	19.693,87	1,01
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	1.684.144,06	86,37
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	1.934.210,89	99,20
II	Ostali prihodi i drugo	15.638,27	0,80
	Izvori financiranja (I+II)	1.949.849,16	100,00

Revizijom financijskih izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 6. stavak (2), članka 8. stavak (4), članka 11. i članka 12. Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- a) Politička stranka u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala je rashode u ukupnom iznosu od 2.328.847,30 KM.

Uvidom u Rebalans programa utroška sredstava za 2020. godinu, koji je usvojen Odlukom Predsjedništva HDZ BiH o usvajanju rebalansa financijskoga plana za 2020. godinu, broj: I-01-57-1/20 od 4. 9. 2020. godine, utvrđeno je da je Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine planirala rashode u ukupnom iznosu od 2.428.500,00 KM.

Pregledom financijskoga izvješća i financijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva utrošila mimo svoga financijskog plana rashoda, odnosno Rebalansa programa utroška sredstava za 2020. godinu, kako slijedi:

- Stranka je *Troškove reklame i reprezentacije* prekoračila za 29.756,66 KM. U godišnjem financijskom izvješću stranka je *Troškove reklame i propagande* iskazala u iznosu od 38.636,14 KM, a *Troškove reprezentacije* u iznosu od 141.120,52 KM, odnosno ukupno 179.756,66 KM. U Programu utroška sredstava stranka je *Troškove reklame i reprezentacije* planirala u iznosu od 150.000,00 KM.;
- U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala *Telefonske troškove i PTT usluge* u iznosu od 67.396,15 KM, što je za 11.396,15 KM više u odnosu na planirana sredstva. U Programu utroška sredstava za 2020. godinu stranka je *Telefonske troškove i PTT usluge* planirala u iznosu od 56.000,00 KM.;

- Stranka je planirane *Komunalne i ostale usluge* prekoračila za 10.079,54 KM. U Programu utroška sredstava stranka je *Komunalne i ostale usluge* planirala u iznosu od 57.000,00 KM, dok je iste ostvarila u iznosu od 94.702,72 KM. Naime, stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala *Komunalne usluge* u iznosu od 11.946,43 KM, *Troškove usluga* u iznosu od 48.726,19 KM i *Utrošenu vodu* u iznosu od 6.406,99 KM, odnosno ukupno 67.079,54 KM;
- U Programu utroška sredstava stranka je planirala *Troškove kampanje za Lokalne izbore* u iznosu od 400.000,00 KM. U godišnjem financijskom izvješću stranka je *Troškove kampanje u obrascu 4.2* iskazala u iznosu od 406.240,68 KM, što je za 6.240,68 KM više od planiranoga iznosa.; i
- Stranka je planirane *Ostale rashode* prekoračila za 150,41 KM. U Programu utroška sredstava stranka je *Ostale rashode* planirala u iznosu od 20.000,00 KM, dok je iste ostvarila u iznosu od 20.150,54 KM.

Budući da je stranka financijska sredstva u iznosu od 57.623,44 KM utrošila mimo utvrđenoga Rebalansa programa utroška sredstava za 2020. godinu, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranka.

- b) Prilozi pravnih osoba „Arh Concept” d.o.o. Mostar u iznosu od 500,00 KM, „Autotransport” d.o.o. Ljubuški u iznosu od 1.000,00 KM i UTD ”Turist 98” d.o.o. Jajce u iznosu od 1.500,00 KM nisu uplaćeni na transakcijski račun Središnjice stranke, što je suprotno odredbama članka 6. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- c) Na temelju obavljene revizije financijskih izvješća utvrđeno je da je Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine primila priloge pravnih osoba koje su tijekom 2020. godine imale zaključene ugovore o javnim nabavkama radova, usluga i roba s tijelima izvršne vlasti na svim razinama u Bosni i Hercegovini čija je vrijednost veća od 10.000,00 KM, što je suprotno odredbama članka 8. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine primila je prilog pravne osobe „ARH Concept“ d.o.o. Mostar u iznosu od 500,00 KM.
Prema podacima, koje je dostavila Vlada Hercegovačko-neretvanskoga kantona, pravna je osoba „ARH Concept“ d.o.o. Mostar imala zaključen Ugovor s Vladom Hercegovačko-neretvanskoga kantona o izradi idejnoga rješenja i glavnoga projekta prilagodbe hotela „Ero“ Mostar za smještaj kantonalnih tijela i tijela Kantonalne uprave Hercegovačko-neretvanskoga kantona u ukupnoj vrijednosti od 165.134,97 KM.
- Stranka je primila prilog pravne osobe „Sigma-SK“ d.o.o. Zenica u iznosu od 1.000,00 KM. Uvidom u podatke, koje su dostavio Grad Zenica, utvrđeno je da je pravna osoba „Sigma-SK“ d.o.o. Zenica tijekom 2020. godine imala dva zaključena ugovora s Gradom Zenicom o izvođenju radova na regulaciji vodotoka i izgradnji kanalizacije u vrijednosti od 117.000,00 KM, odnosno 56.043,00 KM. Pravna osoba „Sigma-SK“ d.o.o. Zenica je tijekom 2020. godine s Općinom Kreševo imala zaključen Ugovor o nabavci radova ukupne vrijednosti od 72.540,00 KM, dok je s Općinom Vitez imala četiri zaključena ugovora o nabavci radova čije su vrijednosti veće od 10.000,00 KM. Isto tako, pravna osoba „Sigma-SK“ d.o.o. Zenica je imala zaključene ugovore o javnim nabavkama radova s Ministarstvom unutarnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona i Ministarstvom unutarnjih poslova Srednjobosanskog kantona čije su vrijednosti veće od 10.000,00 KM.
- Tijekom 2020. godine Veterinarska stanica Fauna je dala prilog Hrvatskoj demokratskoj zajednici Bosne i Hercegovine u iznosu od 200,00 KM.

Pravna osoba Veterinarska stanica Fauna je tijekom 2020. godine s Općinom Vitez imala zaključen Okvirni sporazum u vrijednosti od 30.000,00 KM.

- Politička stranka je primila prilog pravne osobe „Bossil” d.o.o. Vitez u iznosu od 3.000,00 KM. Prema podacima, koje je dostavila Općina Vitez, pravna osoba „Bossil” d.o.o. Vitez je s ovom općinom tijekom 2020. godine imala pet zaključenih ugovora čije su vrijednosti veće od 10.000,00 KM.
  - Tijekom 2020. godine pravna osoba „Tipkop” d.o.o. Vitez dala je prilog stranci u iznosu od 300,00 KM. Općina Busovača je tijekom 2020. godine s pravnom osobom „Tipkop” d.o.o. Vitez imala zaključen Ugovor o kupoprodaji betona i pijeska u vrijednosti od 57.798,00 KM.
- d) Revizijom finansijskih izvješća utvrđeno je da Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine nije u poslovnim knjigama uspostavila pravilne i potpune evidencije o novčanim sredstvima, prihodima, rashodima i obvezama, te obrasce godišnjega finansijskog izvješća za 2020. godinu nije popunila sukladno odredbama Pravilnika, čime su prekršene odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (1) Stranka je u godišnjem finansijskom izvješću prihode Središnjice stranke iz proračuna Federacije Bosne i Hercegovine iskazala u iznosu od 331.134,89 KM.

Kontrolom iskazanoga prihoda utvrđeno je da je tijekom 2020. godine iz proračuna Federacije Bosne i Hercegovine na račun Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine uplaćeno ukupno 345.054,27 KM, od čega su na račun Hrvatske kršćanske demokratske unije BiH uplaćena sredstva u iznosu od 13.919,38 KM, odnosno Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine ostvarila je prihode iz proračuna Federacije Bosne i Hercegovine u iznosu od 331.134,89 KM.

Međutim, uvidom u poslovne knjige Središnjice stranke, utvrđeno je da je stranka u svojim poslovnim knjigama na kontu 41101-*prihodi iz proračuna Federacije BiH* (OJ: HDZ BiH Središnjica) iskazala prihode iz proračuna Federacije Bosne i Hercegovine u iznosu od 390.473,65 KM. Stranka je sredstva isplaćena Hrvatskoj kršćanskoj demokratskoj uniji BiH u ukupnom iznosu od 13.919,38 KM evidentirala na dugovnoj strani konta 41101-*prihodi iz proračuna Federacije BiH* (OJ: HKDU BiH Mostar). Na isti način, stranka je evidentirala i prijenos sredstava nižim organizacijskim dijelovima stranke u ukupnom iznosu od 31.500,00 KM, tj. na dugovnoj strani konta 41101-*prihodi iz proračuna Federacije BiH* pojedinačno po organizacijskim jedinicama (OJ: organizacijski dijelovi GO Bihać, KO Soli Tuzla, OO Jajce, OO Bosansko Grahovo, OO Glamoč, OO Drvar, OO Novo Sarajevo i Središnjica – račun za izbornu kampanju).

Smatramo da stranka prijenos sredstava Hrvatskoj kršćanskoj demokratskoj uniji BiH i nižim organizacijskim dijelovima političke stranke nije trebala evidentirati na dugovnoj strani konta 41101-*prihodi iz proračuna Federacije BiH* (OJ: HKDU BiH Mostar i organizacijski dijelovi GO Bihać, KO Soli Tuzla, OO Jajce, OO Bosansko Grahovo, OO Glamoč, OO Drvar, OO Novo Sarajevo i Središnjica – račun za izbornu kampanju) jer nije riječ o prijenosu prihoda po obračunu rezultata, već o prijenosu sredstava drugoj političkoj stranci, odnosno internom prijenosu.

- (2) Uvidom u analitičke kartice OO Bugojno utvrđeno je da je OO Bugojno izvršio obračun rezultata na nadnevak 30. 6. 2020. godine i prijenos prihoda i rashoda na analitičkim karticama. Nakon obračuna, OO Bugojno nije izvršio storniranje knjiženja rezultata na dan

30. 6. 2020. godine na uobičajen način (u minusu na dugovnoj strani prihoda, odnosno u minusu na potražnoj strani rashoda), već je uvećao potražnu stranu prihoda, odnosno dugovnu stranu rashoda.

Na kraju poslovne godine, izvršen je obračun na dan 31. 12. 2020. godine, te je na analitičkoj kartici konta 411200-prihodi iz proračuna općina na dan 31. 12. 2020. godine iskazan prihod u ukupnom iznosu od 18.600,00 KM, od čega se 1.000,00 KM odnosilo na interni prijenos sredstava. Prema podacima s transakcijskog računa i blagajne OO Bugojno utvrđeno je da je ovaj odbor tijekom 2020. godine ostvario prihode iz proračuna Općine Bugojno u ukupnom iznosu od 12.100,000 KM, prihode iz proračuna BiH u iznosu od 250,00 KM, te prihode od članarine u iznosu od 120,00 KM.

Navedeno ukazuje da poslovne knjige OO Bugojno nisu vođene na pravilan način, kao i da sukladno odredbama članka 11. Zakona o financiranju političkih stranaka nisu uspostavljene primjerene interne kontrole nad nižim organizacijskim dijelovima političke stranke radi sprječavanja pogrešnoga evidentiranja prihoda i rashoda.

- (3) Stranka je u korigiranom obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu iskazala nenovčanu donaciju na temelju besplatne uporabe jumbo plakata u iznosu od 819,00 KM, ali ista nije evidentirana u poslovnim knjigama.
- (4) Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba) godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu za OO Vitez, koji je dostavila 31. 3. 2021. godine, navela da je ovaj odbor primio priloge fizičkih osoba u ukupnom iznosu od 6.550,00 KM, od čega: priloge čija je vrijednost niža od 100,00 KM u iznosu od 2.800,00 KM i priloge čije je vrijednost veća od 100,00 KM u iznosu od 3.750,00 KM.

U preliminarnom izvješću o reviziji je utvrđeno da su na transakcijski račun Središnjice broj: 3381002201525796 uplaćeni prilozi fizičkih osoba – donatora OO Vitez u ukupnom iznosu od 3.750,00 KM, dok za sredstva uplaćena u iznosu od 2.800,00 KM stranka nije dostavila dokumentaciju.

Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je, zatim, Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine, dana 26. 9. 2022. godine, dostavila korigirani obrazac 3-a (prilozi fizičkih osoba) za OO Vitez u kojem je navela da je ovaj odbor primio priloge fizičkih osoba u ukupnom iznosu od 3.750,00 KM, te je korigirala brojeve potvrda u obrascu. Također, stranka je umanjila prihode na temelju priloga fizičkih osoba za 2.800,00 KM, ali nije dostavila dokaze na temelju kojih bi se utvrdilo da nije primila priloge niže od 100,00 KM.

Stranka je uz primjedbe na preliminarno izvješće o reviziji dostavila i preslik izdanih potvrda o primljenim priložima fizičkih osoba – donatora OO Vitez, te je utvrđeno je da brojevi potvrda ne odgovaraju brojevima potvrda koje je stranka ranije dostavila u dodatnoj dokumentaciji.

Činjenica da je stranka korigirala obrazac 3-a, a da nije dostavila dokaze o izmjenama, te da je korigirala brojeve potvrda na već izdanim potvrdama, kao i da nije osiguran kontinuitet brojeva potvrda, ukazuje kako stranka nije poštovala odredbe članka 6. Pravilnika, te se ne može potvrditi koliko su iznosili prihodi stranke. Ovome u prilog ide i činjenica da je Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine u Bilanci uspjeha za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, koji je dostavila Financijsko informatičkoj agenciji – Poslovnoj jedinici Mostar, iskazala ukupne prihode stranke u iznosu od 1.952.095,00 KM, u kojem su bili

uključeni i prilozi OO Vitez niži od 100,00 KM, a koje je stranka isključila iz korigiranoga financijskog izvješća.

(5) Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine nije u obrascu 3-f (prihodi iz proračuna) iskazala točne podatke o prihodima ostvarenim iz proračuna, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 19. Pravilnika.

- U korigiranom obrascu 3-f iskazani su prihodi Općinskoga odbora Bugojno iz proračuna Općine Bugojno u ukupnom iznosu od 12.100,00 KM i proračuna Federacije BiH u iznosu od 250,00 KM. Kontrolom izvoda s transakcijskih računa Općinskoga odbora Bugojno utvrđeno je da je Općina Bugojno stranci uplatila ukupno 12.100,00 KM, dok je 250,00 KM uplaćeno iz proračuna Bosne i Hercegovine.
- Stranka u obrascu 3-f nije iskazala prihode iz proračuna Općine Prnjavor. Uvidom u izvode s transakcijskog računa broj: 3381302270968081 kod UniCredit banke utvrđeno je da su stranci uplaćena sredstva iz proračuna Općine Prnjavor u iznosu od 90,00 KM.
- Kontrolom prihoda iz proračuna Grada Živinice, utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu evidentirala i prihode iz proračuna Grada Živinice iz 2019. godine u iznosu od 2.274,20 KM, što ukazuje da nije vodila pravilne evidencije o svojim prihodima.

Uvidom u analitičku karticu prihoda iz proračuna i podatke koje je dostavio Grad Živinice, utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama za 2020. godinu evidentirala prihode iz proračuna Grada Živinice za 2019. godinu u iznosu od 2.274,20 KM, te promet na transakcijskom računu GO Živinice broj: 1321100309934694 kod NLB banke na dan 31. 12. 2019. godine.

(6) Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine nije u godišnjem financijskom izvješću pravilno iskazala troškove, te je pojedine troškove nastale ranijih godina evidentirala kao troškove tekućega razdoblja, čime je prekršila računovodstvene propise i odredbe članka 7. stavak (2), i članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

- Podatci o troškovima, koje je stranka iskazala u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) Središnjice, ne odgovaraju podacima iz poslovnih knjiga Središnjice. Naime, podatci za deset vrsta troškova koje je stranka iskazala u obrascu 4.1, između kojih su, troškovi uredskog materijala, troškovi goriva i maziva, troškovi ostaloga materijala i troškovi održavanja opreme ne odgovaraju podacima iz poslovnih knjiga.
- Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je u godišnjem financijskom izvješću troškove izborne kampanje na temelju uporabe dvije površine jumbo plakata u Livnu iskazala u manjem iznosu za 819,00 KM u odnosu na ostvarene. Gradski odbor Livno je iznajmio površine jumbo plakata u razdoblju od 15. 10. do 15. 11. 2020. godine, na sedam lokacija, od kojih za dvije nije imao obvezu platiti najam. Prema Izjavi – potvrdi br. 11/20, vrijednost doniranih površina je iznosila 819,00 KM.
- Stranka je troškove oglašavanja putem Facebook u iznosu od 57,32 KM koje je platila putem transakcijskoga računa broj: 3381302271583352 kod UniCredit bank d.d. umjesto na obrascu 4.2 (troškovi propagande) iskazala u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali rashodi) godišnjega financijskog izvješća.

- Uvidom u poslovne knjige i račune za telekomunikacijske usluge Središnjice, utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama račun JP „Hrvatske telekomunikacije” d.d. Mostar za uporabu eronet usluga za 12/20 u iznosu od 131,94 KM evidentirala u iznosu od 191,94 KM, tj. u većem iznosu za 60,00 KM.
- OO HDZ BiH Bugojno je izvršio isplate novčane pomoći članstvu i stanovništvu u ukupnom iznosu od 2.000,00 KM. Kontrolom dokumentacije o isplatama utvrđeno je da je ovaj odbor isplatio jednokratne pomoći za četiri osobe u iznosima od 200,00 KM do 250,00 KM. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da na isplate fizičkim osobama, koje imaju karakter osobnih primanja, nije obračunat niti plaćen porez na dohodak.
- Uvidom u poslovne knjige koje vodi Odbor stranke u Brčko distriktu BiH utvrđeno je da je stranka troškove zakupa dvorane za održavanja sastanaka po odobrenjima HKD Napredak knjižila na tri različita konta, kao materijalni trošak, troškove montaže i održavanja reklamnih panela i kao trošak najma dvorane za predizborni skup. Stranka je u godišnjem financijskom izvješću razdvojila troškove zakupa dvorana za predizborne skupove od redovitih troškova dvorane za održavanje sastanaka, što je trebala uraditi i u poslovnim knjigama, tj. u okviru konta troškova zakupa dvorana trebala je analitički evidentirati troškove zakupa dvorana za održavanje sastanaka i troškove zakupa dvorana za predizborne skupove.
- Kontrolom ostalih rashoda utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama evidentirala rashode iz ranijih godina u iznosu od 5.511,09 KM, a na temelju Rješenja Općinskog suda u Visokom o izvršenju, broj: 41 O Ip 080376 19 Ip od 9. 10. 2019. godine.

Prema raspoloživoj dokumentaciji, Javno komunalno poduzeće d.o.o. Vareš pokrenulo je postupak izvršenja novčanoga potraživanja pljenidbom sredstava na računu stranke za obveze OO HDZ BiH Vareš prema ovom poduzeću, a na temelju neplaćenih komunalnih usluga u razdoblju od 2015. do 15. 6. 2019. godine. Sredstva su naplaćena s transakcijskoga računa Središnjice stranke dana 29. 11. 2019. godine, kako slijedi: 3.736,64 KM za glavnica, 1.289,26 KM za zatezne kamate, te 485,19 KM za troškove prinudne naplate (sudski postupak). Stranka je u poslovnim knjigama za 2019. godinu evidentirala isplatu sredstava u iznosu od 5.511,09 KM na kontu potraživanja, te je u 2020. godinu za taj iznos teretila konto ostalih rashoda.

Pored navedenoga, kontrolom troškova najma opreme koje je iskazala Središnjica stranke, utvrđeno je da je dobavljač „Videoton” d.o.o. Mostar dana 14. 1. 2020. godine izdao račun broj: 07/20 u iznosu od 351,00 KM, kojim je stranci fakturirao najam opreme i ozvučenja u velikoj dvorani Zgrade HDZ BiH u Mostaru dana 26. 9. 2019. godine.

Navedeno ukazuje da stranka nije uspostavila potpune i pravovremene evidencije o svojim rashodima i obvezama, što za rezultat ima pogrešno iskazane rashode u godišnjem financijskom izvješću.

- Uvidom u dokumentaciju, koja je predočena u postupku revizije financijskih izvješća, utvrđeno je da je stranka tijekom 2020. godine obračunala obveze na temelju doprinosa za PIO/MIO u iznosu od 13.004,44 KM za jednu osobu koja je prema podacima iz odluke bila uposlenica Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine, a za koje nisu plaćeni doprinosi.

Činjenica da stranka u svojim poslovnim knjigama nije imala evidencije o obvezama po navedenom temelju, kao i da je na kontu troškova bruto plaća iz ranijih godina evidentirala

troškove u iznosu od 15.332,90 KM, ukazuje da troškovi nisu evidentirani u trenutku kada su i nastali, odnosno da stranka nema potpune evidencije o svojim obvezama.

- (7) Podatci koje je stranka iskazala u obrascu 2-1 o prometu koji je Središnjica ostvarila putem blagajne ne odgovaraju podacima iz poslovnih knjiga.

Stranka je u obrascu 2-1 iskazala sljedeće podatke o stanju i prometu putem blagajne: početno stanje u iznosu od 2.325,36 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 57.620,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 58.598,07 KM i stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 1.347,29 KM. Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala početno stanje u iznosu od 2.325,36 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 58.170,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 59.148,07 KM i stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 1.347,29 KM, što odgovara podacima iz blagajničkih izvješća.

Kontrolom blagajne Središnjice i odbora stranke u Brčko distriktu BiH utvrđeno je da blagajnička izvješća nisu vođena na dnevnoj razini. Također, uvidom u dokumentaciju o blagajničkom poslovanju odbora u Brčko distriktu BiH, koja je predočena tijekom obavljanja revizije, utvrđeno je da nalozi naplate nisu potpisani od strane uplatitelja sredstava, te da na nalogima isplate nije naveden primatelj sredstava, već je navedeno da su u prilogu računi.

- (8) Uvidom u financijsku dokumentaciju političke stranke i knjigovodstvene isprave utvrđeni su nedostaci kod dijela računa dobavljača koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima, dok je neke troškove stranka evidentirala na temelju predračuna. Također, utvrđeno je da računi nisu ovjereni za knjiženje i plaćanje, niti je pisanim aktom uređen način trošenja financijskih sredstava stranke.

Sukladno računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski točna i uredna, izrađena tako da omogućuje potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i opseg nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

- Troškove izborne kampanje u iznosu od 26.076,96 KM stranka je u poslovnim knjigama evidentirala na temelju predračuna: predračuna pravne osobe „Inter connect“ d.o.o. Mostar br. 10-2020-10 od 12. 10. 2020. godine na iznos od 2.840,76 KM; predračuna pravne osobe „Outdoor media“ d.o.o. Kiseljak br. 0005-20-G od 1. 10. 2020. godine na iznos od 11.349,00 KM, br. 0006-20-G od 13. 10. 2020. godine na iznos od 1.146,60 KM, br. 0008-20-G od 14.10.2020. godine na iznos od 1.368,90 KM i br. 0009-20-G od 16. 10. 2020. godine na iznos od 1.053,00 KM; predračuna pravne osobe „Atelier Jukić“ d.o.o. Posušje br. 20/462 od 27. 10. 2020. godine na iznos od 1.544,40 KM; i predračuna pravne osobe „Metromedia“ d.o.o. Sarajevo br. 738/20 od 21. 9. 2020. godine na iznos od 1.404,00 KM.
- Stranka je evidentirala troškove oglašavanja po predračunu pravne osobe „Creative“ d.o.o. Busovača br. 09/2020 od 24. 9. 2020. godine na iznos od 1.193,40 KM, te po predračunima istoga broja i nadnevaka, br. 04/2020 od 27. 8. 2020. godine, na iznos od 3.931,20 KM, odnosno 245,70 KM.

- (9) Stranka u postizbornom financijskom izvješću nije iskazala sve troškove predizborne kampanje na temelju zakupa jumbo plakata, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka, članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine i odredbe Pravilnika o predizbornim i postizbornim financijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH” broj: 10/18).

(10) Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine nije u godišnjem financijskom izvješću i poslovnim knjigama pravilno iskazala obveze prema dobavljačima, te je u obrascu 5 navela pogrešan nadnevak obveze i interne obveze između organizacijskih dijelova stranke, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

- Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala obveze prema dobavljaču „HT Eronet“ u iznosu od 262,20 KM. Uvidom u Izvod otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine, utvrđeno je da obveze stranke prema pravnoj osobi JP „Hrvatske telekomunikacije“ d.d. Mostar za uporabu eronet usluga iznose 202,20 KM.
- Prema podacima iz Izvoda otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine, stranka prema pravnoj osobi „Lukas Nakić“ d.o.o. Široki Brijeg ima obveze u iznosu od 1.935,24 KM. Stranka je u obrascu 5 (obveze) iskazala obveze u iznosu od 1.742,07 KM, te je osporila stanje obveze po Izvodu otvorenih stavki za 193,16 KM.
- Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je u obrascu 5 iskazala obveze prema dobavljaču „Hercegovina vino“ d.o.o. Mostar u iznosu od 9.142,26 KM, što ne odgovara podacima koje je dostavio dobavljač. Prema podacima iz Izvoda otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine, obveze stranke prema pravnoj osobi „Hercegovina vino“ d.o.o. Mostar na dan 31. 12. 2020. godine iznose 7.696,26 KM.
- Stranka je u obrascu 5 iskazala obveze GO Zenica prema HKD Napredak Zenica u iznosu od 7.800,00 KM. Prema podacima iz Izvoda otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine, obveze stranke prema pravnoj osobi HKD Napredak Zenica na dan 31. 12. 2020. godine iznose 11.956,96 KM.
- Uvidom u obrazac 5.2 (ostale obveze) utvrđeno je da je stranka u godišnjem financijskom izvješću iskazala i interne obveze između odbora. Naime, stranka je iskazala obveze GO Banja Luka prema OO Kotor Varoš u iznosu od 2.023,77 KM i obveze OO Bugojno prema Središnjici stranke u iznosu od 660,00 KM.
Stranka interne obveze između odbora nije trebala iskazati u godišnjem financijskom izvješću jer se istom iskazuju obveze stranke prema povjeriteljima stranke na određeni dan, a ne interne obveze između odbora stranke.

Pored navedenog, utvrđeno da je stranka u financijskom izvješću navela da Odbor stranke za Brčko distrikt BiH ima obveze na temelju gotovinskih isplata u iznosu od 109,46 KM, dok je uvidom u poslovne knjige ovoga odbora utvrđeno da se navedene obveze odnose na obveze ovoga odbora za poreze i pristojbe.

- Stranka je u obrascu 5 kao nadnevak obveze navela 31. 1. 2021. godine, iako je iskazala svoje obveze na dan 31. 12. 2020. godine, tj. stranka je u izvješću kao nadnevak obveze trebala navesti krajnji nadnevak izvješća 31. 12. 2020. godine.

(11) Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je sukladno odredbi članka 12. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka imala obvezu u godišnje financijsko izvješće uključiti sve koristi ostvarene od aktivnosti udruge Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine, koja je povezana s političkom strankom jer je stranka članica ove udruge.

- e) Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski koristiti za financiranje izborne kampanje, stranka je prijavila transakcijski račun stranke broj: 3381302270968081 kod „UniCredit bank“ d.d.

Revizijom financijskih izvješća utvrđeno je da je stranka troškove oglašavanja putem društvene mreže Facebook u iznosu od 57,32 KM, umjesto s računa za financiranje kampanje, platila putem transakcijskog računa broj: 3381302271583352 kod UniCredit bank d.d.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborni povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 688.098,20 KM, a za Lokalne izbore održane u Mostaru u prosincu 2020. godine 30.259,20 KM.

Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 406.240,68 KM

9. DEMOKRATSKA FRONTA (Kod 1698)

Prema podacima iz korigiranoga godišnjeg financijskog izvješća za 2020. godinu, Demokratska fronta se financirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	7.201,00	0,93
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	84.672,60	10,90
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	1.050,00	0,14
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	8.828,25	1,14
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	675.209,53	86,90
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	776.961,38	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	776.961,38	100,00

Revizijom financijskih izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Demokratska fronta prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 8. stavak (1), članka 11. i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Stranka je u korigiranom godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne troškove u iznosu od 724.252,65 KM.

U svom Financijskom planu za 2020. godinu, koji je podnijela uz godišnje financijsko izvješća za 2020. godinu, stranka je planirala ukupne troškove u iznosu od 2.341.762,35KM. Stranka je dana 1. 2. 2021. godine podnijela Rebalans financijskoga plana za 2020. godinu koji nije razmatran jer je podnesen nakon što je završena 2020. godina.

Analizirajući Financijski plan za 2020. godinu uočeno je da je isti u cijelosti nestvarno planiran, jer su planirani troškovi tri puta veći od izvršenja u 2020. godini. Također, u okviru

financijskoga plana stranka je planirala sredstva za povrat pozajmica u iznosu od 100.000,00 KM, kao i sredstva za obveze prema dobavljačima za izbornu kampanju 2018. godine u iznosu od 709.562,35 KM, što ne može biti dio plana utroška sredstava za 2020. godinu.

U postupku revizije je, također, utvrđeno da je Financijski plan izrađen na način da nije dovoljno analitičan, odnosno ne osigurava dovoljnu transparentnost utrošenih sredstava, niti usporedbu troškova. Na primjer, stranka je planirala stavku *režijskih troškova* ne razrađujući njihovu analitiku.

Osim toga, analizom Financijskoga plana za 2020. godinu, Služba za reviziju je utvrdila da je stranka financijska sredstva u iznosu od 50.897,72 KM utrošila mimo utvrđenoga programa utroška sredstava i to:

- Troškove knjigovodstvenih usluga prekoračila je za 3.670,00 KM. Stranka je planirala troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 7.200,00 KM, dok je iste ostvarila u iznosu od 10.870,00 KM.

- U planu utroška sredstava stranka nije predvidjela sljedeće troškove: humanitarne rashode, naknadu za topli obrok, prijevoz, regres i sl., troškove reprezentacije, troškove platnoga prometa, troškove poreza i drugih obveza, troškove ostalih zakupnina i troškove pristojbi, novčanih kazni i sl.

Stranka je u korigiranoj bruto bilanci za 2020. godinu navedene troškove iskazala u ukupnom iznosu od 32.931,18 KM, i to: humanitarne rashode u iznosu od 4.144,72 KM, naknadu za topli obrok, prijevoz, regres i sl. u iznosu od 10.987,53 KM, troškove reprezentacije u iznosu od 3.771,84 KM, troškove platnoga prometa u iznosu od 3.154,64 KM, troškove poreza i drugih obveza u iznosu od 156,60 KM, troškove ostalih zakupnina u iznosu od 1.355,65 KM, i troškove pristojbi, novčanih kazni i sl. u iznosu od 9.360,20 KM.

- Stranka je troškove prethodnih godina iskazala u iznosu od 29.399,93 KM, od čega 14.296,54 KM nije planirano. Naime, stranka je rashode prethodnih godina u korigiranoj bruto bilanci za 2020. godinu iskazala u ukupnom u iznosu od 29.399,93 KM, od čega se 15.103,39 KM odnosilo na račun dobavljača Print design iz 2019. godine. Stranka je u Financijskom planu za 2020. godinu predvidjela troškove na temelju računa dobavljača Print design.

Na temelju naprijed navedenoga, utvrđeno je da je Demokratska fronta prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranka, jer je financijska sredstva stranke u iznosu od 50.897,72 KM utrošila mimo utvrđenoga Financijskog plana za 2020. godinu.

- b) Tijekom obavljanja revizije financijskoga izvješća, utvrđeno je da je stranka primila nenovčanu donaciju anonimnoga donatora u Gradskom odboru DF Tuzla i nenovčane donacije na temelju uporabe reklamnih panela na području općina Stari Grad, Centar Sarajevo, Novo Sarajevo, Tuzla Vogošća, Srebrenik, Zavidovići i Zenica, te iste nije evidentirala u poslovnim knjigama i nije iskazala u financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) i članka 8. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih stranaka. Također, za spomenute nenovčane donacije stranka nije izdala potvrde donatorima o primljenim priložima, čime je prekršila i odredbe članka 6. Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ br. 96/13 i 89/16).

- Uvidom u službene evidencije utvrđeno je da je Gradski odbor DF Tuzla platio sponzoriranu objavu na društvenoj mreži Facebook prije nego što je kampanja službeno počela.

Stranka je, u reviziji, dala izjavu da navedena Facebook stranica nije bila pod njenom kontrolom i da nisu mogli utvrditi identitet osobe koja je platila sponzoriranu objavu.

Budući da nije bilo moguće utvrditi uplatitelja sponzorirane objave, stranka je primila nenovčanu donaciju anonimnoga donatora, a koja je zabranjena Zakonom o financiranju političkih stranaka.

- „Transparency International BiH“ je Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavio podatke o isticanju reklamnih panela i plakata za određeni broj stranaka na Lokalnim izborima 2020. godine, među kojima su i podatci za Demokratsku frontu.

Tijekom revizije stranka je dala izjavu u kojoj ističe kako nema podatke o osobama koje su zakupile reklamne panele za *outdoor* kampanju u razdoblju prije Lokalnih izbora 2020. godine, kao i da stranka iste nije zakupljivala.

Iako stranka u izjavi navodi da nema podatke o zakupima reklamnih panela za *outdoor* kampanju, činjenica da je „Transparency International BiH“ evidentirao reklamne panele stranke na različitim lokacijama, ukazuje da je stranka rabila prostor za postavljanje reklamnih panela bez naknade, odnosno da je ostvarila nenovčane donacije.

Stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala i u financijskom izvješću nije prijavila nenovčane donacije anonimnih donatora, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) i članka 8. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- c) Revizijom financijskih izvješća utvrđeno je da Demokratska fronta nije vodila poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima, nije uspostavila potpune, pravovremene i pravilne evidencije o svojim prihodima, rashodima i obvezama i godišnje financijsko izvješće nije popunila sukladno odredbama Pravilnika, čime su prekršene odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (1) Podatci o ukupnim prihodima i rashodima, koje je stranka iskazala u godišnjem financijskom izvješću, ne odgovaraju podacima iz izmijenjenoga Godišnjeg obračuna za 2020. godinu.

U korigiranom godišnjem financijskom izvješću Demokratska fronta iskazala je ukupne prihode u iznosu od 776.961,38 KM, dok je u izmijenjenom Godišnjem obračunu – Bilanci uspjeha za 2020. godinu, koji je dostavila uz očitovanje na preliminarno izvješće o reviziji i koji je predan Financijsko-informatičkoj agenciji dana 24. 10. 2022. godine, iskazala ukupne prihode u iznosu od 778.088,00 KM.

Također, stranka je ukupne rashode u korigiranom godišnjem financijskom izvješću iskazala u iznosu od 724.252,65 KM, dok je u izmijenjenom Godišnjem obračunu – Bilanci uspjeha za 2020. godinu iskazala ukupne rashode u iznosu od 708.743,00 KM.

- Stranka je u korigiranom godišnjem financijskom izvješću priloge fizičkih osoba iskazala u iznosu od 84.672,60 KM, a priloge pravnih osoba u iznosu od 1.050,00 KM, odnosno ukupno 85.722,60 KM. Stranka je, međutim, u korigiranoj bruto bilanci prihode od donacija evidentirala u iznosu od 85.422,83 KM. Napominjemo da je stranka na istoj analitičkoj kartici konta 41101-*prihodi od donacija* evidentirala i priloge fizičkih osoba i priloge pravnih osoba.
- Demokratska fronta nije u poslovnim knjigama uspostavila pravilne evidencije o prihodima iz proračuna.

Stranka je uz očitovanje na preliminarno izvješće o reviziji dostavila izmijenjenu Bruto bilancu za 2020. godinu iz koje je utvrđeno da je naknadno uspostavila evidencije o prihodima iz proračuna za općine, kantona, entitete i državu, međutim, nije uspostavila evidenciju o prihodima za svaku razinu vlasti pojedinačno. Također, utvrđeno je da podatci

o ukupnim prihodima iz proračuna evidentirani u poslovnim knjigama ne odgovaraju podacima koje je stranka iskazala u ispravljenom obrascu 3-f (prihodi iz proračuna).

- Demokratska fronta nije u poslovnim knjigama uspostavila točne, primjerene i pravovremene knjigovodstvene evidencije o svojim poslovnim promjenama.

Stranka je na analitičkim karticama dobavljača „Motorex“ d.o.o. Gračanica i Radio „Preporod“ Odžak izvršila ispravku početnoga stanja u korist prihoda, i to: „Motorex“ d.o.o. Gračanica u iznosu od 1.301,00 KM i Radio „Preporod“ Odžak u iznosu od 200,00 KM. Stranka je naknadno, nakon preliminarnoga izvješća o reviziji, izvršila ispravak knjiženja na način da je s konta prihoda prenijela iznos od 1.501,00 KM na analitičku karticu konta 1800-Unaprijed plaćeni troškovi.

Uvidom u izvode s transakcijskih računa i fakture, utvrđeno je da je obveza prema dobavljaču „Motorex“ d.o.o. Gračanica nastala u 2017. godini i plaćena s transakcijskoga računa stranke dana 8. 12. 2017. godine, dok je obveza prema dobavljaču Radio „Preporod“ Odžak nastala u 2018. godini i plaćena s transakcijskog računa stranke – računa za posebne namjene dana 30. 1. 2019. godine.

- Tijekom obavljanja revizije utvrđeno je da stranka nije u potpunosti i primjereno uspostavila sustav internih kontrola, čime je prekršila odredbe članka 11. Zakona o financiranju političkih stranaka.

Iako je stranka donijela Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju i predočila Izvješće popisnoga povjerenstva o izvršenom popisu, odluke i sl., u postupku revizije utvrđeno je da ukupni prihodi i rashodi stranke iz godišnjega financijskog izvješća koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH ne odgovaraju podacima iz godišnjega obračuna i bruto bilance. Naime, i pored toga što je vršila ispravak Godišnjega obračuna za 2020. godinu i obrazaca financijskoga izvješća, podatci o prihodima i rashodima koje je iskazala u korigiranom godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu ne odgovaraju podacima iskazanim u izmijenjenom Godišnjem obračunu za 2020. godinu.

Također, utvrđeno je da obveze prema dobavljaču, koje su plaćene u proteklim godinama, stranka i dalje prenosi u početnom saldu kao obvezu, te u godišnjem financijskom izvješću iskazuje obveze koje ne odgovaraju knjigovodstvenim evidencijama, što ukazuje da stranka nema uspostavljen potpun sustav internih kontrola.

Ističemo da je stranka tijekom 2022. godine vršila ispravku prihoda, rashoda i osnovnih sredstava na način da je u poslovnim knjigama stranke za 2020. godinu knjižila poslovne promjene, što je suprotno računovodstvenim propisima.

Sukladno članku 11. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka, stranka je dužna u svojim internim aktima uspostaviti i urediti sustav unutarnje financijske kontrole.

- (2) U obrascu 3 (Izvori financiranja) i 3-e (Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) financijskoga izvješća, stranka nije iskazala nenovčane donacije nepoznatih osoba koje su platile sponzoriranu objavu na društvenoj mreži Facebook i *outdoor* kampanju za Lokalne izbore 2020. godine, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 18. Pravilnika.
- (3) Na temelju revizije godišnjega financijskog izvješća, poslovnih knjiga i dodatne dokumentacije utvrđeno je da stranka nije uspostavila potpune, pravovremene i pravilne evidencije o rashodima i rashodima, te ih nije pravilno iskazala u financijskom izvješću.

- Nakon preliminarnoga izvješća o reviziji, stranka je poslovnim knjigama za 2020. godinu, na kontu 40801-*Rashodi iz ranijih godina* evidentirala rashode u iznosu od 29.399,93 KM. Naime, stranka je pretplate dobavljača (fizičke osobe) prenesene iz 2019. godine kao početno stanje isknjižila u korist rashoda ranijih godina u iznosu od 670,00 KM, te je s analitičkih kartica rashoda reprezentacije, interneta i telefona, reklame i slično izvršila preknjižavanje računa iz ranijih godina u ukupnom iznosu od 28.729,93 KM.
- 1. Uvidom u račune za reprezentaciju utvrđeno je da je stranka u 2020. godini u svojim poslovnim knjigama evidentirala račune iz 2018. i 2019. godine i to račun broj, 51/20 od 16. 3. 2018. godine, u iznosu od 50,00 KM dobavljača „Sane Group“ d.o.o. i račun/otpremnice, broj: SD-F-355-2019 od 5. 12. 2019. godine, u iznosu od 142,74 KM dobavljača „Nerken“ d.o.o. Maglaj.
- 2. Kontrolom troškova interneta i telefona utvrđeno je da je stranka na temelju opomena za dospjele obveze telekom operatera u svojim poslovnim knjigama evidentirala troškove telefona u ukupnom iznosu od 3.779,15 KM. Također, stranka je račune za troškove interneta i telefona iz prosinca 2019. godine evidentirala u 2020. godini i to: troškove interneta u ukupnom iznosu od 61,05 KM, a troškove telefona u ukupnom iznosu od 39,80 KM.

Gore navedeno ukazuje da stranka u poslovnim knjigama rashode nije knjižila u trenutku nastanka obveze, te da ne raspolaže knjigovodstvenim ispravama za knjiženje svih poslovnih promjena.

- Služba za reviziju utvrdila je da politička stranka u godišnjem financijskom izvješću i poslovnim knjigama nije na pravilan način iskazala troškove zakupa poslovnoga prostora koji je rabio OO DF Ilidža, te obveze prema zakupodavcu, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 24. Pravilnika.

Demokratska fronta je u korigiranom obrascu 4.1 godišnjega financijskog izvješća iskazala troškove zakupa poslovnoga prostora koji je rabio OO DF Ilidža u iznosu od 902,00 KM, što ne odgovara stvarnom stanju. Imajući u vidu da je mjesečna zakupnina poslovnoga prostora iznosila 90,20 KM, troškovi zakupa za 2020. godinu iznosili su 1.082,40 KM, što je stranka trebala evidentirati u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću.

- Demokratska fronta je u korigiranom godišnjem financijskom izvješću izvršila ispravku troškova zakupa poslovnih prostora koje su koristili sljedeći organizacijski dijelovi političke stranke: OO DF Žepče, Središnjica, OO Maglaj, OO Konjic, OO Vogošća, KO i OO DF Tuzla i OO Vareš, odnosno iskazala je troškove zakupa sukladno ugovorima. Međutim, to ne mijenja činjenicu da stranka svoje troškove nije evidentirala u trenutku kada su isti nastali, tj. nije vodila poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima, što je u konačnici dovelo do pogrešno iskazanih rashoda i obveza u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću.
- U korigiranom godišnjem financijskom izvješću Demokratska fronta iskazala je troškove izborne kampanje u iznosu od 50.304,05 KM.

Budući da je stranka tijekom obavljanja revizije dala izjavu u kojoj je navela da nema podatke o zakupima reklamnih panela za *outdoor* kampanju, te da revizorima nisu predloženi ugovori zaključeni s dobavljačima za kampanju, a da je „Transparency International BiH“ Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavio podatke o isticanju reklamnih panela i plakata za Demokratsku frontu na Lokalnim izborima 2020. godine, kao i podatke o prijevremenoj sponzoriranoj kampanji na društvenoj mreži Facebook, mišljenja smo da

podatci o ukupnim troškovima izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine, koje je stranka iskazala u financijskim izvješćima, nisu potpuni i konačni.

Naime, stranka je troškove kampanje, koje je iskazala u financijskom izvješću, imala obvezu uvećati za troškove koje bi imala da je plaćala sponzoriranu kampanju na društvenoj mreži Facebook, kao i zakup reklamnih površina.

Činjenica da je stranka račun dobavljača „Printdesign“ d.o.o. Sarajevo od 31. 12. 2019. godine za reklamni materijal u izmijenjenoj bruto bilanci za 2020. godinu evidentirala kao rashode ranijih godina, a da je prilikom plaćanja računa putem transakcijskoga računa za posebne namjene navela da plaća troškove kampanje iz 2018. godine, ukazuje da stranka ne vodi potpune, pravovremene i pravilne evidencije o svojim rashodima i obvezama.

- (4) Demokratska fronta nije u obrascu 5 (obveze političke stranke) godišnjega financijskog izvješća pravilno iskazala obveze na dan 31. 12. 2020. godine, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika. Demokratska fronta, također, nije primjereno vodila poslovne knjige i nije vršila usuglašavanje obveza s dobavljačima, što za rezultat ima pogrešno iskazane obveze u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću.

U korigiranom godišnjem financijskom izvješću Demokratska fronta je iskazala ukupne obveze u iznosu od 752.588,24 KM, dok je u izmijenjenom Godišnjem obračunu – Bilanci stanja na dan 31. 12. 2020. godine, koji je dostavila uz očitovanje na preliminarno izvješće o reviziji i koji je predan Financijsko-informatičkoj agenciji dana 24. 10. 2022. godine, iskazala ukupne obveze u iznosu od 756.843,31 KM.

- U korigiranoj bruto bilanci stranka je evidentirala obveze prema dobavljačima i ostale obveze u ukupnom iznosu od 656.843,31 KM i to: obveze prema dobavljačima 656.059,84 KM, obveze za poreze i doprinose u iznosu od 471,02 KM i obveze po ugovorima odjelu i druge obveze u iznosu od 312,45 KM.

Stranka je u korigiranom obrascu 5.2 (ostale obveze) godišnjega financijskog izvješća iskazala obveze prema dobavljačima i ostale obveze u ukupnom iznosu od 652.588,24 KM sljedeće strukture: obveze prema dobavljačima u iznosu od 599.392,93 KM, obveze po ugovorima o djelu u iznosu od 5.751,79 KM i obveze za zakup u iznosu od 47.443,52 KM.

- Uvidom u izvod otvorenih stavki, koje je dostavio dobavljač „BH Telekom“ d.o.o. Sarajevo, utvrđeno je da je ova pravna osoba na dan 31. 12. 2020. godine od stranke ukupno potraživala novčana sredstva u iznosu od 6.321,92 KM.

Politička stranka je u korigiranom obrascu 5.2 financijskoga izvješća iskazala obveze prema dobavljaču „BH Telekom“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 6.321,92 KM, dok je uvidom u analitičke kartice obveza prema dobavljaču „BH Telekom“ d.o.o. Sarajevo (po odborima stranke) utvrđeno da su u poslovnim knjigama stranke iskazane obveze prema ovoj pravnoj osobi na dan 31. 12. 2020. godine u ukupnom iznosu od 1.920,98 KM.

- U korigiranom godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala obveze prema „Elektroprivredi BiH“ d.d. Sarajevo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 16,00 KM, što odgovara podacima koje je dostavio dobavljač „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo. Međutim, obveze koje stranka iskazuje u svojim poslovnim knjigama ne odgovaraju podacima koje je dostavio dobavljač, niti podacima koje je stranka iskazala u korigiranom obrascu 5.2 godišnjega financijskog izvješća.

- d) Stranka je putem transakcijskoga računa, koji je otvorila za financiranje izborne kampanje, osim troškova izborne kampanje, platila i druge račune.

Stranka je u prijavi za sudjelovanje na izborima prijavila transakcijski račun za posebne namjene.

Stranka je izlazni promet transakcijskoga računa za posebne namjene iskazala u iznosu od 150.400,81 KM, dok je troškove kampanje za Lokalne izbore 2020. godine prijavila u iznosu od 43.180,14 KM.

Uvidom u izvode, utvrđeno je da je stranka s navedenog računa plaćala troškove koji se ne odnose na kampanju za Lokalne izbore 2020. godine. Stranka je osim pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine i troškova kampanje za 2020. godinu, s namjenskoga računa platila i troškove kampanje iz 2018. godine u iznosu od 60.000,00 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Demokratska fronta je u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 686.699,22 KM, a u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore u Mostaru 2020. godine mogla je potrošiti sredstva u iznosu od 6.051,84 KM.

Demokratska fronta u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala je troškove kampanje u iznosu od 50.304,05 KM. Iskazani iznos troškova kampanje nije konačan i isti je potrebno uvećati za troškove koje bi stranka imala da je u vlastitoj režiji platila sponzorirane objave putem društvene mreže Facebook i reklamni prostor za oglašavanje.

10. SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST BIH (Kod 1182)

Prema podacima iz korigiranoga godišnjeg financijskog izvješća, Savez za bolju budućnost BiH financirao se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	22.240,00	2,34
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	54.680,67	5,75
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	10.200,00	1,07
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	12.132,64	1,28
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	851.235,94	89,56
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	950.489,95	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	1,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	950.490,25	100,00

Revizijom financijskih izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Savez za bolju budućnost BiH prekršio odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 6. stavak (2), članka 8. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (3) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

a) Savez za bolju budućnost BiH prekršio je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka na način:

(1) Stranka je u korigiranom godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala ukupne rashode u iznosu od 969.462,71 KM.

Uvidom u Program utroška sredstava za 2020. godinu koji je Savez za bolju budućnost BiH dostavio uz godišnje financijsko izvješće za 2019. godinu, utvrđeno je da je stranka planirala troškove u ukupnom iznosu od 1.665.080,00 KM, od čega troškove kampanje u iznosu od 700.000,00 KM. Napominjemo da je stranka dana 29. 12. 2020. godine dostavila Izmijenjeni program utroška sredstava za 2020. godinu od 28. 12. 2020. godine, tj. isti je izrađen na kraju godine, kada su stranci rashodi već poznati, te nije uzet u razmatranje.

Analizom dostavljenoga Programa utroška sredstava za 2020. godinu, utvrđeno je da stranka nije planirala sve troškove, a da je pojedine troškove ostvarila u većem iznosu od planiranih.

Naime, stranka je financijska sredstva u iznosu od 35.885,05 KM utrošila mimo utvrđenoga Programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove prijevoza u iznosu od 41,00 KM i ostale nematerijalne troškove u iznosu od 274,00 KM, a iste nije planirala programom utroška sredstava.
- Stranka je u programu utroška sredstava planirala ostale nepredviđene troškove u iznosu od 5.000,00 KM, a u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjega financijskog izvješća je iskazala rashode prethodnih godina u ukupnom iznosu od 13.713,77 KM, odnosno sredstva u iznosu od 8.713,77 KM utrošila je mimo programa utroška sredstava za 2020. godinu.
- Stranka je prekoračila planirane troškove električne energije, goriva i plina za 1.997,52 KM. Stranka je u korigiranom godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove grijanja u iznosu od 2.608,45 KM, troškove električne energije u iznosu od 7.786,37 KM i troškove goriva i maziva u iznosu od 4.602,70 KM, odnosno ukupno 14.997,52 KM. U programu utroška sredstava za 2020. godinu stranka je planirala troškove električne energije, goriva i plina u iznosu od 13.000,00 KM.
- Savez za bolju budućnost BiH je troškove uredskoga materijala planirao u iznosu od 10.000,00 KM, a iste je ostvario u iznosu od 14.955,17 KM, što je za 4.955,17 KM više u odnosu na planirane.
- Stranka je troškove knjigovodstvenih usluga iskazala u iznosu većem za 468,00 KM u odnosu na planirani iznos. Programom utroška sredstava za 2020. godinu troškovi knjigovodstvenih usluga planirani su u iznosu od 14.040,00 KM, a isti su u obrascima godišnjega financijskog izvješća iskazani u iznosu od 14.508,00 KM.
- Savez za bolju budućnost BiH je u programu utroška sredstava planirao troškove dnevnica i putnih troškova u iznosu od 32.000,00 KM, a u obrascu 4.1 godišnjega financijskog izvješća ove troškove je iskazao u iznosu od 51.435,59 KM odnosno više za 19.435,59 KM od planiranih.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka ostvarila troškove dnevnica u zemlji u iznosu od 50,00 KM, putne troškove u zemlji 158,55 KM, troškove dnevnica u

inozemstvu u iznosu od 22.296,00 KM, putne troškove u inozemstvu u iznosu 23.099,69 KM, te usluge noćenja u iznosu od 5.831,35 KM.

- (2) Središnjica stranke je tijekom 2020. godine isplatila troškove dnevnica u inozemstvu u iznosu od 22.296,00 KM, putne troškove u inozemstvu u iznosu od 23.258,24 KM i usluge noćenja u iznosu od 5.831,35 KM.

Uvidom u putne naloge, koji su izdani Edisu Ramoviću, utvrđeno je da je navedena osoba više puta tijekom 2020. godine putovala u Crnu Goru (Tivat) i Hrvatsku (Zagreb i Split), te da su joj na tom temelju isplaćene dnevnice u iznosima od 60,00 KM do 1.000,00 KM. Također, uvidom u putne naloge utvrđeno je da na nalogima nije navedena svrha putovanja, a na računima za smještaj nije navedeno tko je korisnik smještaja ili je kao korisnik smještaja navedena osoba koja nije upućena na službeni put.

Na temelju navedenoga nije moglo biti utvrđeno u koju svrhu su uporabljena financijska sredstva stranke, odnosno jesu li sredstva stranke utrošena isključivo za ostvarivanje ciljeva političke stranke.

- b) Savez za bolju budućnost BiH je prekršio odredbe članka 5. stavak (4), članka 6. stavak (2) i članka 8. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Uvidom u blagajničku dokumentaciju Općinskoga odbora SBB BiH Vareš utvrđeno je da je stranka primila novčane donacije triju fizičkih osoba koje nije evidentirala u poslovnim knjigama i nije prijavila u godišnjem financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Dana 21. 10. 2020. godine tri fizičke osobe: Fahrudin Brkić, Mahira Brkić i Adnan Fatić su u blagajnu Općinskog odbora SBB BiH Vareš uplatili donacije u iznosima od po 100,00 KM. Stranka nije u blagajničkom izvješću i poslovnim knjigama evidentirala novčane priloge fizičkih osoba Fahrudina Brkića, Mahire Brkić i Adnana Fatića u ukupnom iznosu od 300,00 KM, niti je iste prijavila u godišnjem financijskom izvješću. Stranka spomenutim fizičkim osobama nije izdala ni potvrde o primljenim priložima, čime je prekršila odredbe članka 6. i članka 14. Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ br. 96/13 i 89/16).

Pored navedenoga, utvrđeno je da stranka navedene priloge nije uplatila na transakcijski račun Središnjice stranke, čime je prekršila odredbe članka 6. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Stranka je priloge, koje je primila od fizičkih osoba putem blagajne ili transakcijskoga računa stranke, sukladno Pravilniku o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka i Zakonu o financiranju političkih stranaka, imala obvezu evidentirati u poslovnim knjigama i prijaviti u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu.

- (2) Pregledom godišnjega financijskog izvješća političke stranke, utvrđeno je da je stranka primila nenovčanu donaciju na temelju besplatne objave na društvenim mrežama, te istu nije evidentirala u poslovnim knjigama i nije iskazala u financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Naime, odlukom Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine utvrđeno je da je Savez za bolju budućnost BiH Gradski odbor Tuzla, putem društvene mreže Facebook vodio plaćenu izbornu kampanju, te upoznao birače i javnost sa svojim programom i kandidatima za Lokalne izbore 2020. godine, a prije službenoga početka izborne kampanje. Na Facebook objavi navedeno je da je ista sponzorirana što je neosporan dokaz

vođenja plaćene izborne kampanje. Stranka u godišnjem financijskom izvješću nije evidentirala ovu nenovčanu donaciju.

U odgovoru na preliminarno izvješće o reviziji, stranka je navela da za Gradski odbor Tuzla nije uspjela dobiti informaciju tko je vršio plaćenu kampanju, te da nije u mogućnosti isto evidentirati u poslovnim knjigama.

Budući da politička stranka nema podatke o osobi koja je platila objavu na društvenim mrežama, ostvarila je nenovčanu donaciju anonimnoga donatora, koja je zabranjena odredbama članka 8. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (3) Kontrolom blagajničkoga poslovanja odbora SBB Brčko distrikt BiH utvrđeno je da je ova organizacija primila u blagajnu priloge fizičkih osoba u ukupnom iznosu od 10.000,00 KM. Sredstva u iznosu od 6.000,00 KM su uplaćena na transakcijski račun odbora SBB Brčko distrikt BiH, dok 4.000,00 KM nije uplaćeno na račun uopće.

Budući da sredstva naplaćena u gotovom novcu, na blagajni odbora SBB Brčko distrikt BiH, na temelju priloga fizičkih osoba nisu uplaćena na transakcijski račun stranke u roku od 10 dana od dana uplate, odnosno nisu uplaćena na transakcijski račun Središnjice stranke, prekršene su odredbe članka 5. stavak (4) i članka 6. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- c) Revizijom financijskih izvješća, utvrđeno je da Savez za bolju budućnost BiH nije u poslovnim knjigama vodio pravilne i potpune evidencije o gotovom novcu, prihodima, rashodima i obvezama, te obrasce godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu nije popunio sukladno odredbama Pravilnika, čime je prekršio odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) U obrascu 3 (izvori financiranja) i 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) godišnjega financijskog izvješća stranka nije iskazala nenovčane donacije fizičkih osoba koje su platile društvenoj mreži Facebook sponzoriranu objavu za promociju kandidata na Lokalnim izborima 2020. godine, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 18. Pravilnika.
- (2) Kontrolom blagajne Središnjice i odbora stranke u Brčko distriktu BiH utvrđeno je da blagajnička izvješća nisu vođeni na dnevnoj razini, te da pojedine isplate nisu vršene na temelju valjane dokumentacije. Isto tako, utvrđeno je da OO Vareš nije vodio pravilnu evidenciju o blagajničkom poslovanju, te da je u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću iskazao netočne podatke o prometu, čime je prekršio odredbe članka 12. Pravilnika.

- Središnjica stranke je tijekom 2020. godine isplatila dnevnicu u inozemstvu u iznosu od 22.296,00 KM i putne troškove u inozemstvu u iznosu od 23.099,69 KM i usluge noćenja u iznosu 5.831,39 KM kao što je navedeno u nalazu a) stavak (2).

Uvidom u izvršene isplate dnevnica i putnih troškova utvrđeno je da su isti isplaćeni na temelju nevaljanih knjigovodstvenih isprava, odnosno putnih naloga koji su izdani Edisu Ramoviću, Aliji Kariću, Jasminu Kučukoviću, Mustafi Alihodži i Adisu Aliću. Prema podacima iz putnih naloga, navedene osobe su više puta tijekom 2020. godine putovale u Crnu Goru (Tivat) i Hrvatsku (Zagreb i Split), te su im na tom temelju isplaćene dnevnicu u iznosima od 60,00 KM do 1.000,00 KM.

Također, uvidom u putne naloge utvrđeno je da na nalogima nije navedena svrha putovanja, a na računima za smještaj nije navedeno tko je korisnik smještaja ili je kao korisnik smještaja navedena osoba koja nije upućena na službeni put.

Na temelju navedenoga nije moglo biti utvrđeno u koju svrhu su uporabljena financijska sredstva stranke, odnosno jesu li sredstva stranke utrošena isključivo za ostvarivanje ciljeva političke stranke.

- Uvidom u blagajnička izvješća OO Vareš utvrđeno je da su tri fizičke osobe: Fahrudin Brkić, Mahira Brkić i Adnan Fatić u blagajnu Općinskoga odbora SBB BiH Vareš uplatili donacije u ukupnom iznosu od 300,00 KM, što je evidentirano u blagajničkim nalogima naplate, broj: 1-10/20, 2-10/20 i 3-10/20 od 21. 10. 2020. godine. Stranka, međutim, nije u blagajničkom izvješću, koji je izradila za razdoblje od 1. 10. do 31. 10. 2020. godine evidentirala uplate ovih osoba, tj. blagajničke naloge naplate, niti je u poslovnim knjigama evidentirala prihode i promet ulaza putem blagajne, čime su pogrešno iskazani prihodi, promet i saldo novca na blagajni.

Navedeno ukazuje da poslovne knjige nisu vođene na pravilan način, da nije izvršen popis novca u blagajni OO Vareš, kao i da sukladno odredbama članka 11. Zakona o financiranju političkih stranaka nisu uspostavljene primjerene interne kontrole nad nižim organizacijskim dijelovima političke stranke radi sprječavanja pogrešnoga evidentiranja prihoda i rashoda.

- (3) Kontrolom izdanih potvrda o primljenim članarinama i priložima fizičkih i pravnih osoba, utvrđeno je da stranka u potvrdama nije navela točne podatke o donatorima ili nije navela sve potrebne podatke o donatorima (broj osobne iskaznice/jedinstveni identifikacijski broj, adresa), odnosno podatke o iznosima uplaćenih priloga, čime je prekršila odredbe članka 6. Pravilnika.

1. Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa utvrđeno je da je dana 9. 11. 2020. godine Šemso Saković na ime članarine Savezu za bolju budućnost BiH u 2020. godini uplatio iznos od 5.000,00 KM. Stranka je izdala potvrdu o uplatama članarine, broj 68-01/20 od 30. 12. 2020. godine, bez podataka o broju osobne iskaznice i o adresi, na iznos od 5.000,00 KM.

Odlukom o prikupljanju i raspodjeli članarine i načinu izdavanja članskih kartica, broj: 31-02/11 od 13. 1. 2011. godine utvrđeno je da članovi koji ostvaruju naknadu ili plaću koja proizlazi iz mandata SBB BiH plaćaju članarinu u iznosu 2% - 4% mjesečno i to: izabrani zastupnici i izaslanici u PS BiH, Parlamentu FBiH, zastupnici u kantonalnim skupštinama; nositelji izvršnih funkcija na razini BiH, FBiH, RS i kantona; članovi općinskog ili gradskog vijeća i nositelji izvršnih funkcija na razini općine i grada.

Budući da stranka nema podatke o osobnim primanjima fizičke osobe Šemse Sakovića, mišljenja smo da je politička stranka primila članarinu iznad visine članarine koja je propisana Odlukom o prikupljanju i raspodjeli članarine i načinu izdavanja članskih kartica, broj: 31-02/11 od 13. 1. 2011. godine, tj. primila je prilog koji je trebala iskazati u obrascu 3-a godišnjega financijskog izvješća, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 14. Pravilnika.

2. Uvidom u izdane potvrde utvrđeno je da u potvrdama o uplatama članarina i potvrdama o uplatama donacija za 23 donatora – fizičke osobe nedostaju podatci o broju osobne iskaznice i o adresi donatora, te da u jednoj potvrdi o uplati donacije pravne osobe nisu navedeni podatci o jedinstvenom identifikacijskom broju.

- (4) Služba za reviziju je utvrdila da stranka nije sve troškove evidentirala u trenutku nastanka, što za rezultat ima pogrešno iskazane troškove u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvješću.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka u okviru Rashoda iz prethodnih godina evidentirala troškove telefonskih usluga u iznosu od 1.736,61 KM, troškove IT podrške u iznosu od 1.927,75 KM, troškove komunalnih usluga u iznosu od 918,88 KM, troškove vode u iznosu od 234,00 KM, troškove električne energije u iznosu od 46,86 KM, troškove reklame u iznosu od 41,67 KM i troškove TV pretplate u iznosu od 47,00 KM.

Pored navedenoga, ističemo da stranka na kontu 128120-*Potraživanja za dane avanse* na dan 31. 12. 2020. godine iskazuje saldo u iznosu od 47.620,15 KM, što upućuje da nije vršila usuglašavanje svojih obveza s dobavljačima, odnosno da računi nisu knjiženi u poslovnim knjigama u trenutku nastanka troška.

- (5) Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora utvrđeno je da stranka u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvješću nije iskazala sve troškove poslovnih prostora koje je rabila u Ključu i Donjem Vakufu, čime je prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.
- Stranka nije iskazala troškove zakupa poslovnoga prostora koji je rabila u Ključu u iznosu od 600,00 KM.
  - Stranka nije iskazala troškove zakupa poslovnoga prostora u Donjem Vakufu u iznosu od 142,62 KM.
- (6) Savez za bolju budućnost BiH nije u poslovnim knjigama i u godišnjem finansijskom izvješću pravilno iskazao troškove kampanje, čime je prekršio odredbe članaka 21. i 23. Pravilnika.

Stranka nije prijavila i nije evidentirala troškove izborne kampanje koji su nastali promoviranjem kandidata Gradskog odbora Saveza za bolju budućnost BiH Tuzla.

Nastale troškove stranka je imala obvezu prijaviti u obrascu 4.2 finansijskoga izvješća.

- (7) Savez za bolju budućnost BiH nije u postizbornom finansijskom izvješću iskazao točne podatke o troškovima predizborne kampanje, čime je prekršio odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka, članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine i odredbe Pravilnika o predizbornim i postizbornim finansijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH” broj: 10/18).

Naime, stranka u postizbornom finansijskom izvješću nije iskazala sve troškove predizborne kampanje na temelju oglašavanja na društvenim mrežama. S druge strane, stranka je u postizbornom finansijskom izvješću u okviru troškova kampanje iskazala i troškove pristojbe u iznosu od 19.500,00 KM, čime je troškove iskazala u većem iznosu u odnosu na ostvarene.

- (8) Savez za bolju budućnost BiH nije u godišnjem finansijskom izvješću evidentirao i u poslovnim knjigama pravilno iskazao obveze prema dobavljačima na dan 31. 12. 2020. godine, čime su prekršene odredbe članka 24. Pravilnika.
- Stranka je u godišnjem finansijskom izvješću iskazala obveze prema dobavljaču „Garden city hotel“ d.o.o. Konjic u iznosu od 1.733,91 KM. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju od strane dobavljača za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, utvrđeno je da stranka kod ove pravne osobe ima pretplatu u iznosu 1.576,57 KM.

- Savez za bolju budućnost BiH je u obrascu 5 (obveze) iskazao obveze prema dobavljaču D.O.O. „Zanatstvo“ Travnik u iznosu od 2.613,50 KM, što ne odgovara podacima koje je dostavio dobavljač. Prema podacima iz Izvoda otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine, obveze stranke prema pravnoj osobi D.O.O. „Zanatstvo“ Travnik na dan 31. 12. 2020. godine iznose 750,00 KM.
- Savez za bolju budućnost je u obrascu 5 iskazao obveze prema dobavljaču Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo u iznosu od 1.000,00 KM. Uvidom u dostavljeni Izvod otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine utvrđeno je da obveze stranke prema ovom dobavljaču na dan 31. 12. 2020. godine iznose 1.200,00 KM.
- Stranka nije iskazala obveze prema Općini Donji Vakuf, koje su prema podacima koje je dostavila ova općina, iznosile 142,62 KM.

(9) Pregledom knjigovodstvene dokumentacije utvrđeni su nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima.

Uvidom u troškove reprezentacije i dokumentaciju na temelju koje su evidentirani, tj. račune dobavljača Radon plaza hotel, Sarajevo broj: 3868/20 od 30. 9. 2020. godine u iznosu od 207,90 KM i broj: 4159/20 od 30. 11. 2020. godine u iznosu od 198,60 KM, utvrđeno je da su na računima navedene samo usluge hrane i pića, bez specifikacije koja bi sadržavala vrstu i količinu hrane i pića.

Također je utvrđeno da računi na temelju kojih je Savez za bolju budućnost BiH evidentirao i platio troškove propagande i reprezentacije nisu ovjereni za knjiženje. Isto tako, računi pravnih osoba, među kojima su računi „Hayat“ d.o.o. Sarajevo, broj: 20-362-001936 od 30. 11. 2020. godine u iznosu od 6.423,30 KM, „ZID“ d.o.o. Sarajevo, broj: 513-11/20 od 30. 11. 2020. godine u iznosu od 1.228,50 KM, „OBN“ d.o.o. Sarajevo, broj: 20/01588 od 30. 11. 2020. godine u iznosu od 6.528,60 KM, Radio-televizija Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 1184-1-101/2020 od 18. 11. 2020. godine u iznosu od 15.923,26 KM i broj: 46-8-101/2020 od 18. 11. 2020. godine u iznosu od 319,11 KM i „Intersoft“ d.o.o. Sarajevo, broj: 1267/20 od 30. 10. 2020. godine u iznosu od 3.510,00 KM nisu ni potpisani od strane korisnika usluga.

Pored navedenoga, ističemo da na računima za zakup i postavljanje reklamnih panela stranke u predizbornoj kampanji, osim za Tuzlu, nisu navedene lokacije reklamnih panela, niti su tijekom obavljanja revizije podatci o istim predočeni revizorima Službe za reviziju.

d) Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje, stranka je prijavila transakcijski račun stranke broj: 1027080000035947 kod Union banke d.d.

Kontrolom izvoda s transakcijskih računa utvrđeno je da je stranka uplatu pristojbe za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 18.300,00 KM izvršila s glavnog transakcijskoga računa broj: 1020500000086134 kod Union banke d.d.

Također, utvrđeno je da svi troškovi kampanje nisu plaćeni s namjenskog računa za kampanju, i to:

- Uvidom u gotovinske isplate iz blagajne Općinske organizacije Vareš utvrđeno je da su iz blagajne ove organizacije plaćeni troškovi goriva (podjela afiša po mjesnim odborima) u iznosu od 88,01 KM i troškove reprezentacije u iznosu 200,05 KM; i

- Kontrolom dokumentacije, koja je predočena tijekom obavljanja revizije o blagajničkom poslovanju odbora u Brčko distriktu BiH, utvrđeno je da su naknade po ugovoru o djelu isplaćene iz blagajne u ukupnom iznosu od 6.000,00 KM

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Savez za bolju budućnost je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izorno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogao potrošiti sredstva u iznosu od 829.284,75 KM, a za Lokalne izbore održane u Mostaru u prosincu 2020. godine 6.051,84 KM.

Savez za bolju budućnost BiH je u korigiranom godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazao troškove izborne kampanje u iznosu od 102.251,71 KM.

11. SOCIJALISTIČKA PARTIJA (Kod 074)

Prema podacima iz korigiranoga godišnjeg financijskog izvješća za 2020. godinu, Socijalistička partija financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	35.504,10	5,13
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	113.150,00	16,34
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	700,00	0,10
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	5.034,00	0,73
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	537.977,09	77,69
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	692.365,19	99,98
II	Ostali prihodi i drugo	112,60	0,02
	Izvori financiranja (I+II)	692.477,79	100,00

Revizijom financijskih izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Socijalistička partija prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne troškove u iznosu od 770.106,82 KM. U svom Planu utroška sredstava za 2020. godinu, stranka je planirala ukupne troškove u iznosu od 970.000,00 KM.
- (1) Analizirajući cjelokupan Plan utroška sredstava uočeno je da je stranka nestvarno planirala pojedine stavke, što posebno dolazi do izražaja kod planirane stavke *ostali financijski rashodi* u iznosu od 100.000,00 KM, jer se stranka ne može financirati iz kredita banaka, a i nema planiranih značajnih kapitalnih izdataka, odnosno nema indicija za odliv sredstava ove vrste.

Osim toga, analizom Plana utroška sredstava za 2020. godinu, Služba za reviziju je utvrdila da je stranka financijska sredstva u iznosu od 49.727,87 KM utrošila mimo utvrđenoga programa utroška sredstava i to:

- Stranka je prekoračila planirane troškove u ukupnom iznosu od 24.155,55 KM i to: troškove bruto zarada u iznosu od 5.417,86 KM, troškove neproizvodnih usluga u iznosu od 4.187,29 KM i troškove materijala u iznosu od 14.550,40 KM.
- U planu utroška sredstava stranka nije predvidjela sljedeće troškove: troškove naknada za topli obrok, prijevoz, regres i sl., troškove komunalnih usluga i troškove ugovora o djelu i troškove dnevnica i putne troškove.

Stranka je u 2020. godini navedene troškove ostvarila u ukupnom iznosu od 25.572,32 KM, i to: troškove naknada za topli obrok, prijevoz, regres i sl. u iznosu od 15.287,82 KM, troškove komunalnih usluga u iznosu od 3.986,79 KM, troškove ugovora o djelu u iznosu od 5.862,31 KM i troškove dnevnica i putne troškove u iznosu od 435,40 KM.

- (2) Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala troškove za usluge na tekućem održavanju temeljnih sredstava.

Uvidom u račun dobavljača „Majnex“ d.o.o. Pale, broj: 56/5/2020 od 20. 7. 2020. godine u iznosu od 5.194,00 KM, utvrđeno je da su stranci fakturirani izvedeni građevinski radovi, dok je u predmjeru navedeno: „*uređenje enterijera s opremanjem uredskim namještajem*“, kol. 49 m² po cijeni od 106,00 KM/m², tj. 5.194,00 KM.

Budući da stranka u svom vlasništvu nema nekretninu u Palama, već je rabila zakupljeni poslovni prostor do 31. 7. 2020. godine, kao i da nema specifikaciju izvršenih radova i uredskoga namještaja niti drugu propratnu dokumentaciju na temelju koje bi potvrdila da su vršene adaptacije objekata i da je izvršena kompenzacija s troškovima zakupa, nije bilo moguće potvrditi je li stranka sredstva u iznosu od 5.194,00 KM utrošila u svrhu ostvarivanja ciljeva utvrđenih programom i statutom stranke.

Na temelju naprijed navedenoga, utvrđeno je da je Socijalistička partija prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranka jer je dio financijskih sredstava utrošila mimo utvrđenoga Plana utroška financijskih sredstava za 2020. godinu, dok za dio utrošenih financijskih sredstava u ukupnom iznosu od 5.194,00 KM stranka ne raspolaže dokumentacijom na temelju koje bi bilo moguće utvrditi jesu li ista utrošena u svrhu ostvarivanja ciljeva utvrđenih programom i statutom stranke.

- b) Socijalistička partija u poslovnim knjigama i u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala nenovčanu donaciju na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora u Bijeljini, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- Pregledom dokumentacije, utvrđeno je da je GO Socijalističke partije Bijeljina (ranije OO SP Bijeljina) tijekom 2020. godine rabio poslovni prostor koji je stranci dodijeljen od strane Izvršnog odbora Skupštine Općine Bijeljina 2000. godine na adresi Karađorđeva 9, a koji stranka rabi bez naknade.
  - Stranka nije izdala potvrde o primljenim nenovčanim donacijama fizičkim i pravnim osobama: Gorana Zemuna, Vuje Markovića, Dejana Kurtinovića, „Kolonija“ d.o.o. Ugljevik, „Dinamik Turs“ d.o.o. Brčko, čime je prekršila i odredbu članka 6. Pravilnika.

c) Revizijom finansijskih izvješća utvrđeno je da Socijalistička partija nije uspostavila potpune evidencije o svojim prihodima, rashodima, obvezama, nije prijavila sve transakcijske račune, nije osigurala blagajničku dokumentaciju, godišnje finansijsko izvješće nije popunila sukladno odredbama Pravilnika, čime su prekršene odredbe članka 11. i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) Socijalistička partija je u godišnjem izvješću za 2020. godinu iskazala sljedeći promet blagajne: početno stanje u iznosu 9,14 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 87.950,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 87.958,80 KM i stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 0,34 KM.

Stranka je samo dostavila blagajničke uplatnice za 19 fizičkih osoba, dok je u finansijskom izvješću prijavila uplate priloga od 20 fizičkih osoba. Ostalu blagajničku dokumentaciju kojom bi opravdala promet blagajne stranka nije osigurala tijekom obavljanja revizije.

(2) U postupku obavljanja revizije utvrđeno je da stranka nije uspostavila sustav internih kontrola, čime je prekršila odredbe članka 11. Zakona o financiranju političkih stranaka.

Stranka je tijekom obavljanja revizije dala izjavu u kojoj navodi da Socijalistička partija nema donesen Pravilnik o računovodstvu kao ni Pravilnik o internoj kontroli. Također, stranka je u izjavi navela i to da ima Nadzorno povjerenstvo koje nadgleda finansijsko poslovanje stranke, po svim općinskim i gradskim odborima, kao i na razini same stranke.

Bez obzira na navedenu činjenicu o postojanju Nadzornoga povjerenstva koje nadgleda finansijsko poslovanje stranke, u postupku revizije utvrđeno je da stranka nema donesene interne pravilnike, da za pojedine knjigovodstvene evidencije iz ranijega razdoblja nema dokumentaciju na temelju koje su iste evidentirane, te da nema knjigovodstvene isprave za promet sredstava putem blagajne, odnosno utvrđeno je da se ne provodi nadzor nad finansijskim poslovanjem.

Sukladno članku 11. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka, stranka je dužna svojim internim aktima uspostaviti i urediti sustav unutarnje finansijske kontrole nad nižim organizacijskim dijelovima.

(3) Uvidom u Izvješće Centralne banke Bosne i Hercegovine utvrđeno je da stranka u obrascu 2. finansijskoga izvješća (Pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) nije prijavila sve transakcijske račune te da promet po transakcijskom računu broj: 5621008000040234, koji je iskazan u finansijskom izvješću, ne odgovara prometu transakcijskoga računa evidentiranom u poslovnim knjigama, što je suprotno odredbama članka 11. Pravilnika.

- Uvidom u Izvješće Centralne banke Bosne i Hercegovine utvrđeno je da stranka u finansijskom izvješću nije iskazala devizni račun broj: 5620108037114552 otvoren kod NLB banke. Uvidom u potvrdu banke utvrđeno je da stranka po navedenom računu u razdoblju od 1. 1. 2020. do 7. 12. 2020. godine nije ostvarila promet, te da je isti ugašen dana 9. 12. 2020. godine.

Stranka je bila obvezna iskazati navedeni račun u godišnjem finansijskom izvješću za 2020. godinu jer je isti bio aktivan.

- U postupku kontrole utvrđeno je da je stranka u godišnjem finansijskom izvješću po transakcijskom računu broj: 5621008000040234 iskazala sljedeći promet: početno stanje u iznosu od 17.218,48 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 694.142,86 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 692.389,67 KM i stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 18.971,67 KM. Uvidom u analitičku karticu stranke utvrđeno je da je evidentiran sljedeći promet po

računu: početno stanje u iznosu od 18.196,94 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 694.142,86 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 692.389,67 KM i stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 19.950,13 KM.

Uočene razlike u početnom stanju posljedica su pogrešnih knjigovodstvenih evidencija jer stranka u poslovnim knjigama pored početnoga stanja po navedenom transakcijskom računu u iznosu od 17.218,48 KM, a koje potvrđuje i izvod broj 1, u poslovnim knjigama po početnom stanju iskazuje i sredstva u ukupnom iznosu od 978,46 KM.

- (4) Stranka nije popunila obrazac 3-a (prilozi fizičkih osoba) godišnjega financijskog izvješća sukladno odredbama članka 14. Pravilnika.

Naime, stranka je u stupac u kojoj se upisuje „broj potvrde iz članka 6. Pravilnika“, umjesto broja potvrde koju je izdala fizičkoj osobi upisala broj blagajničkoga dnevnika.

Također, u postupku revizije utvrđeno je da na izdanim potvrđama o primljenim prilogima nije naveden broj potvrde, što je suprotno odredbama članka 6. stavak (1) Pravilnika.

Pored navedenoga, Služba za reviziju je utvrdila da stranka nema primjereno uspostavljene evidencije o članarinama i prilogima fizičkih osoba.

Sve uplate članarina stranka evidentira u poslovnim knjigama u okviru analitičke kartice prihodi od članarine, te nema mogućnost sortiranja uplaćenih članarina za svaku fizičku osobu pojedinačno. Pored toga što u okviru knjigovodstvenoga programa nema analitičke evidencije, stranka nema uspostavljene ni interne evidencije o uplaćenim članarinama po fizičkim osobama. Kao i kod članarina, stranka i priloge fizičkih osoba evidentira u okviru analitičke kartice prihodi od donacija, bez mogućnosti preuzimanja podatka o uplaćenim donacijama po fizičkim osobama.

- (5) Obrazac 3-e financijskoga izvješća (Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) stranka je pogrešno popunila, što je za posljedicu imalo i neiskazivanje prihoda u obrascu 3 financijskoga izvješća (Izvori financiranja), čime su prekršene odredbe članaka 13., 15. i 18. Pravilnika.

Stranka je u obrascu 3-e Glavnoga odbora Banja Luka iskazala nenovčane donacije u iznosu od 118.942,74 KM. Međutim, ove donacije stranka je samo iskazala u stupcu „ukupna vrijednost nenovčanih donacija ili usluge“, ali ne i u stupcu „vrijednost koju stranka nije imala obvezu platiti“, tako da u aplikaciji „FI SIP BIH“, putem koje se izvješća podnose, nisu mogli biti generirani potpuni podatci o приходima u obrazac 3, što je za posljedicu imalo to da je stranka ukupne prihode u obrascu 3 iskazala u manjem iznosu za 118.942,74 KM.

U postupku revizije, utvrđeno je sljedeće:

- Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je stranka izvršila otpis obveza za poreze i doprinose na temelju Poreznoga uvjerenja u iznosu od 102.701,17 KM. Na temelju akta Porezne uprave Republike Srpske, broj: 06/01.02/0704-052.4-9070/2022 od 22. 6. 2022. godine u kojem se navodi da Socijalistička partija u razdoblju od 2005. do 2015. godine nema neizmirenih obveza na temelju poreza i doprinosa, te da Porezna uprava RS nije vršila otpis nikakvih potraživanja prema ovom poreznom obvezniku, utvrđeno je da su obveze na temelju poreza i doprinosa koje je stranka isknižila iz svoje knjigovodstvene evidencije u korist prihoda, rezultat pogrešnih i neažurnih evidencija u poslovnim knjigama. S obzirom na to da prihod u iznosu od 102.701,17 KM nije nastao kao rezultat otpisa potraživanja od strane povjeritelja, nego je rezultat greške iz prethodnoga razdoblja, stranka je isti imala obvezu iskazati u okviru ostalih prihoda.

- Stranka je prijavila nenovčanu donaciju pravne osobe „Galić usluge“ Ribnik u iznosu od 5.000,00 KM.

Uvidom u izvode s transakcijskoga računa, utvrđeno je da pravna osoba „Galić usluge“ Ribnik stranci u 2020. godini uplatila 5.000,00 KM, što je stranka evidentirala kao prihod na temelju ispravke greške iz ranijih godina.

Naime, stranka je i u 2016. godini od iste pravne osobe primila prilog u iznosu od 1.000,00 KM, te je u 2018. godini donatoru greškom vratila sredstva u iznosu od 5.000,00 KM. Kako je stranka pogrešno vratila sredstva, ista je tražila da joj se vrate, što je u 2020. godini i uplaćeno.

Budući da stranka u svojim evidencijama nema evidentirano potraživanje od pravne osobe „Galić usluge“ Ribnik, te da se uplata dogodila u 2020. godini, a ne kada je greška nastala, stranka je ovu uplatu imala obvezu evidentirati kao prilog pravne osobe u iznosu od 5.000,00 KM, te iste iskazati u obrascu 3-b.

- Stranka je na temelju odluke izvršila otpis obveza prema odborima u iznosu od 11.241,57 KM.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da stranka po početnom stanju prenosi ostale kratkoročne financijske obveze prema organizacijskim odborima u iznosu od 728,13 KM i ostale kratkoročne financijske obveze prema povezanim pravnim osobama u iznosu od 10.513,44 KM. U Odluci na temelju koje je izvršen otpis stoji da su dugovanja Glavnog odbora prema općinskim odborima nastala zbog blokade računa Glavnog odbora na temelju presude.

Budući da je riječ o obvezama između organizacijskih dijelova, odnosno internim prijenosima, stranka nije trebala u financijskom izvješću iskazati prihod na temelju otpisa obveza prema organizacijskim dijelovima.

- (6) U korigiranom obrascu 3-f financijskoga izvješća (Prihodi iz proračuna) stranka nije točno iskazala prihode iz proračuna, čime je prekršila odredbe članka 19. Pravilnika.

- Uvidom u izvode s transakcijskoga računa utvrđeno je da su stranci uplaćena sredstva iz proračuna Republike Srpske u ukupnom iznosu od 369.658,42 KM, od čega je Ministarstvo uprave i lokalne uprave uplatilo 362.388,42 KM, a Vijeće naroda Republike Srpske 7.270,00 KM.

Stranka je, međutim, u korigiranom obrascu 3-f godišnjega financijskog izvješća iskazala prihode iz proračuna Republike Srpske u ukupnom iznosu od 393.998,49 KM, kako slijedi: prihodi Glavnog odbora iz proračuna Republike Srpske u iznosu od 362.388,42 KM i prihodi Gradskog odbora Banja Luka iz proračuna Republike Srpske u iznosu od 31.610,07 KM.

Također, stranka je dio prihoda iz proračuna Republike Srpske (Vijeće naroda Republike Srpske) u iznosu od 3.600,00 KM u korigiranom obrascu 3-f iskazala kao prihode iz proračuna Općine Modriča i gradova Doboj i Bijeljina. Stranka je, naime, u korigiranom obrascu 3-f iskazala prihode OO Modriča iz proračuna Općine Modriča u iznosu od 1.200,00 KM, prihode OO Doboj iz proračuna Grada Doboja u iznosu od 1.200,00 KM i prihode GO Bijeljina iz proračuna Grada Bijeljina u iznosu od 1.200,00 KM.

Pored navedenoga, utvrđeno je da je stranka prihode iz proračuna Grada Banja Luka u iznosu od 27.940,07 KM iskazala u okviru prihoda iz proračuna Republike Srpske. Naime, uvidom u akt Grada Banja Luka, broj: 04-40-809/2022 od 30. 5. 2022. godine, i izvode s transakcijskoga računa stranke utvrđeno je da su u 2020. godini uplaćena sredstva stranci iz proračuna Grada Banja Luka u iznosu od 27.940,07 KM.

- Stranka je iskazala prihod iz proračuna Općine Pelagićevo u iznosu od 1.950,00 KM, dok je Općina Pelagićevo iz svog proračuna stranci uplatila sredstva u iznosu od 1.000,00 KM.
- Uvidom u podatke o uplatama sredstava iz proračuna Općine Nevesinje i Izjavu br. 1 o prebijanju – kompenzaciji međusobno dospjelih novčanih potraživanja između Općine Nevesinje i Socijalističke partije, koja je dostavljena uz primjedbe na preliminarno izvješće, utvrđeno je da je stranka u godišnjem financijskom izvješću prihode iz proračuna Općine Nevesinje iskazala u manjem iznosu za 216,00 KM.
Socijalistička partija je u godišnjem financijskom izvješću iskazala prihode iz proračuna Općine Nevesinje u iznosu od 1.873,28 KM, odnosno sredstva koja su joj uplaćena na transakcijski račun. Stranka, međutim, nije iskazala prihode u iznosu od 216,00 KM, koje je ostvarila na temelju potpisane Izjave o prebijanju potraživanja od Općine Nevesinje na temelju prihoda iz proračuna i obveza stranke prema Općini Nevesinje na temelju zakupa poslovnoga prostora u iznosu od 216,00 KM. Stranka je bila obvezna u svojim poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću evidentirati sve prihode iz proračuna Općine Nevesinje koje je ostvarila tijekom 2020. godine.

(7) Na temelju revizije godišnjega financijskog izvješća, poslovnih knjiga i dodatne dokumentacije utvrđeno je da stranka nije uspostavila potpune i točne evidencije o rashodima, te ih nije pravilno iskazala u godišnjem financijskom izvješću u obrascima 4 (rashodi političke stranke), 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) i 4.2 (troškovi kampanje), čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

- Stranka je iskazala troškove kampanje u manjem iznosu za 15.090,27 KM, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

Stranka je u korigiranom godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove kampanje u iznosu od 234.749,26 KM, dok je revizijom, a na temelju raspoložive dokumentacije utvrđeno da su isti iznosili 249.839,33 KM.

1. Uvidom u Ugovore o zakupu medijskoga prostora s Novom opremom utvrđeno je da stranka nije uračunala u troškove kampanje u 2020. godini posljednje (četvrte) rate u iznosima od 4.098,11 KM i 1.413,26 KM, kao što nije uključila ni petu ratu u iznosu od 7.207,20 KM na temelju Ugovora o zakupu reklamnih površina s Metromediom. Iako dobavljači Nova oprema i Metromedia nisu u 2020. godini fakturirali navedene troškove, te iako prema ugovorima navedene rate dopijevaju na plaćanje do 15. 1. 2021. godine, stranka je imala obvezu u svojim poslovnim knjigama uračunati navedene troškove jer su isti nastali u 2020. godini i odnose se na troškove kampanje za Lokalne izbore 2020. godine.
2. Stranka je imala obvezu iskazati i troškove koje bi imala da je plaćala usluge prijevoza kandidata pravnoj osobi Dinamik Tours d.o.o. u iznosu od 2.000,00 KM, zatim, tiskanje i montažu mini reklamnih panela na određenim lokacijama u Prnjavoru, Ugljeviku i Čelincu u ukupnom iznosu od 1.834,00 KM.
3. U okviru troškova kampanje stranka je evidentirala i račune koji se ne odnose na kampanju za Lokalne izbore 2020. godine i to: emitiranje blagdanskih/prazničnih čestitki račun Alternativne televizije u iznosu od 1.111,50 KM, računi Nezavisnog TV-studija „Arena“ u iznosu od 117,00 KM i 234,00 KM. Stranka je navedene troškove imala obvezu iskazati u obrascu 4.1.

- Kontrolom troškova materijala i dijelova za tekuće održavanje osnovnih sredstava utvrđeno je da stranka svoje troškove ne evidentira u trenutku kada su nastali, nego u trenutku njihovoga plaćanja, te nema primjerene podatke o svojim troškovima i obvezama. Uvidom u fakture za navedeni trošak utvrđeno je da je stranka od dobavljača „Audi PSC“ d.o.o. Banja Luka fakturu, broj: I01-002-212/19-s u iznosu od 2.479,72 KM i fakturu, broj: I01-002-415/19-s u iznosu od 1.000,83 KM obje iz 2019. godine evidentirala u okviru navedenoga troška u 2020. godini.
  - Uvidom u dio računa *troškova za poklone*, utvrđeno je da se isti odnose na kupovinu različitih proizvoda (prehrambeni proizvodi, dječji paketići i posteljine), te na temelju prapratne dokumentacije (odluke za donaciju posteljine) utvrđeno je da isti pripadaju humanitarnim rashodima.
Također, stranka za kupljene prehrambene proizvode i dječje paketiće ne raspolaže dokumentacijom kojom bi potvrdila da su prehrambeni proizvodi podijeljeni u vidu paketa, niti dokumentacijom kojom bi potvrdila da je održana manifestacija, te da je izvršena podjela dječjih paketića.
  - Uvidom u humanitarne rashode utvrđeno je da je stranka isplatila fizičkoj osobi sredstva u iznosu od 500,00 KM u svrhu poboljšanja rada općinskoga odbora, a da pri tome stranci nisu dostavljeni računi za utrošena sredstva.
Pored toga, uvidom u odluke utvrđeno je da su u GO SP Bijeljina na ime pomoći isplaćena novčana sredstva fizičkim osobama u iznosu od 1.828,00 KM.
Budući da navedene isplate imaju karakter osobnih primanja, stranka je na iste imala obvezu obračunati i u poslovnim knjigama evidentirati pripadajuće poreze i doprinose.
  - Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora utvrđeno je da su troškovi zakupa za sljedeće općinske odbore evidentirani i iskazani u manjem iznosu u odnosu na ugovorenu cijenu zakupa ukupno za 1.144,40 KM: OO SP Kotor Varoš u iznosu od 468,00 KM, OO SP Gacko u iznosu od 300,00 KM, OO SP Nevesinje u iznosu od 216,00 KM, OO SP Teslić u iznosu od 150,00 KM i OO SP Mrkonjić Grad u iznosu od 10,40 KM.
Uvidom u Izjavu o sporazumnom raskidu ugovora o zakupu poslovnoga prostora od 31. 7. 2020. godine, koja je dostavljena uz primjedbe na preliminarno izvješće, utvrđeno je da su troškovi zakupa poslovnoga prostora koje je Socijalistička partija rabila u Palama iznosili 840,00 KM, dok je stranka u obrascu 4.1 iskazala troškove zakupa poslovnoga prostora u iznosu od 2.244,00 KM, odnosno iskazala je veće troškove za 1.404,00 KM u odnosu na ugovorenu cijenu zakupa.
- (8) Stranka na kontu 1510-*Potraživanja za dane avanse za zalihe i usluge ostalim osobama* na dan 31. 12. 2020. godine iskazuje saldo u iznosu od 41.305,01 KM.
Činjenica da su navedena potraživanja po početnom stanju prenesena iz 2019. godine u iznosu od 32.197,88 KM, kao i da su tijekom 2020. godine dani avansi uvećani (duguje) za 9.820,83 KM, te umanjeni (potražuje) u iznosu od 713,70 KM, upućuje da stranka nije vršila usuglašavanje svojih obveza s dobavljačima, odnosno da računi nisu knjiženi u poslovnim knjigama u trenutku nastanka troška, kao i da stranka ne raspolaže knjigovodstvenim ispravama za knjižene promjene.

Pored navedenoga, uvidom u poslovne knjige i bruto bilancu utvrđeno je da stranka u svojim poslovnim knjigama iskazuje značajna potraživanja po početnom stanju koja se prenose iz godine u godinu. Stranka je tijekom revizije dala izjavu u kojoj navodi da za razne vrste

potraživanja koja se vode po početnom stanju nema knjigovodstvenu dokumentaciju te su uknjižene u poslovne knjige prilikom prelaska na centralizirano knjigovodstvo na razini stranke.

(9) Revizijom su utvrđeni nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima.

- Kontrolom troškova reprezentacije, odnosno uvidom u račune dobavljača Pansion „Stadion“ Nevesinje, broj: 5-3/20 od 16. 3. 2020. godine u iznosu od 1.627,50 KM i broj: 22/20 od 24. 10. 2020. godine u iznosu od 252,00 KM, račun dobavljača Hotel „Park“ d.o.o. Doboje, broj: 2020/1-10-216-57 od 27. 1. 2020. godine u iznosu od 2.200,00 KM i račun dobavljača „Slobo-Prom“, broj: 602-H/2020 od 1. 8. 2020. godine u iznosu od 1.047,00 KM utvrđeno je da je na računima samo navedeno konzumacija hrane i pića i ugostiteljske usluge, bez specifikacije koja bi sadržavala podatke o vrsti i količini hrane i pića.
- Stranka je na temelju predračuna, broj: 655/20 od 4. 3. 2020. godine, dobavljača „Botex“ d.o.o. evidentirala trošak za poklone u iznosu od 1.539,72 KM. Isto tako, a uvidom u račune za gorivo i mazivo, utvrđeno je da je stranka na temelju avansne fakture benzinske crpke „Krajinapetrol“ a.d. evidentirala troškove goriva u iznosu od 745,98 KM. Ističemo da se na temelju avansne fakture ne može evidentirati trošak u poslovnim knjigama. Avansna faktura je dokument na temelju kojega se isključivo vrši uplata, te kao takav može poslužiti samo za evidenciju plaćanja u poslovnim knjigama.

Pored navedenoga, uvidom u račune za gorivo koje je je ispostavio dobavljač „Nestro petrol“ utvrđeno je da stranka nema uspostavljenu kontrolu nad potrošnjom goriva. Naime, stranka osim faktura dobavljača na kojim u dijelu u koji se upisuje tip vozila, stoji: „**Ostala vozila**“, nema specifikaciju ili izvješće o natočenom gorivu (rekapitulaciju s podacima o vozilu, vrsti natočenoga goriva, vozaču i sl.). Napominjemo da stranka u svom vlasništvu ima motorno vozilo.

- Stranka je u financijskom izvješću GO SP Bijeljina iskazala troškove goriva i maziva u iznosu od 4.695,70 KM. Uvidom u rekapitulaciju broj: 1863/20, koja je sastavni dio fakture benzinske crpke „CSP“ d.o.o., utvrđena je kontradiktornost jer je u rekapitulaciji za svako točenje goriva navedena ista fizička osoba, tajnik Gradskog odbora Bijeljina i registarska oznaka vozila (za svako točenje isto vozilo), dok je vrsta natočenog goriva različita, tj. u naznačeno vozilo točen je auto-plin, benzin i Euro dizel-5, što je tehnički neizvodljivo za benzin i dizel.

(10) Socijalistička partija nije primjereno iskazala sve svoje obveze u obrascu 5 (obveze političke stranke) financijskoga izvješća, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

Uvidom u analitičku karticu pravne osobe „Infocom Računari“ d.o.o. utvrđeno je da ova pravna osoba na dan 31. 12. 2020. godine od stranke potraživala novčana sredstva u iznosu od 1.539,71 KM, dok je politička stranka u financijskom izvješću iskazala obvezu u iznosu od 1.633,70 KM.

Također, stranka je u financijskom izvješću na dan 31. 12. 2020. godine iskazala obvezu prema pravnoj osobi „Višić Audio Light“ Banja Luka u iznosu od 19.000,00 KM, dok je uvidom u analitičku karticu kupca utvrđeno da navedena pravna osoba potražuje sredstva u iznosu od 16.000,00 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Socijalistička partija je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 485.363,84 KM.

Socijalistička partija je u korigiranom godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 234.749,26 KM

12. GRAĐANSKI SAVEZ (Kod 2072)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, Građanski savez financirao se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	915,00	1,62
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	915,00	1,62
II	Ostali prihodi i drugo	55.556,82	98,38
	Izvori financiranja (I+II)	56.471,82	100,00

Revizijom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Građanski savez prekršio odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. i članka 12. stavak (1), stavak (3) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- a) Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne troškove u iznosu od 57.212,03 KM. U svom Planu utroška sredstava za 2020. godinu stranka je planirala ukupne troškove u iznosu od 79.760,00 KM.

Analizom Plana utroška sredstava za 2020. godinu, Služba za reviziju je utvrdila da je stranka financijska sredstva u iznosu od 17.608,61 KM utrošila mimo utvrđenoga programa utroška sredstava i to:

- Stranka je prekoračila planirane troškove u ukupnom iznosu od 6.978,63 KM i to: troškove ugovora o djelu u iznosu od 3.376,23 KM, troškove zakupa poslovnih prostora u iznosu od 3.505,00 KM, troškove grijanja u iznosu od 52,51 KM i troškove goriva i maziva u iznosu od 44,89 KM.

- U planu utroška sredstava stranka nije predvidjela sljedeće troškove: troškove odvjetničkih usluga i sudske troškove, troškove ostalih zakupa i troškove pristojbi, novčanih kazni i sl.

Stranka je u 2020. godini navedene troškove ostvarila u ukupnom iznosu od 10.629,98 KM, i to: troškove odvjetničkih usluga i sudske troškove u iznosu od 585,00 KM, troškove ostalih zakupa u iznosu od 5.374,98 KM i troškove pristojbi, novčanih kazni i sl. u iznosu od 4.670,00 KM.

- b) Uvidom u poslovne knjige i dodatnu dokumentaciju utvrđeno je da stranka u godišnjem financijskom izvješću i poslovnim knjigama nije prijavila nenovčanu donaciju na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora u vlasništvu Općine Novo Sarajevo, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Uvidom u akt Općine Novo Sarajevo, broj: 02OV-19-5083/21 od 19. 8. 2021. godine, utvrđeno je da je Općina Novo Sarajevo dala na uporabu poslovni prostor, površine 24,68 m², bez naknade klubu vijećnika Građanskog saveza.

- c) Revizijom je utvrđeno da Građanski savez nije uspostavio potpune evidencije o svojim prihodima, rashodima, obvezama, nije prijavio sve transakcijske račune, nije postupio po načelima blagajničkoga poslovanja, godišnje financijsko izvješće nije dostavio u roku niti je isti popunio sukladno odredbama Pravilnika, čime su prekršene odredbe članka 11. i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Građanski savez je godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu podnio nakon zakonom propisanoga roka.

Građanski savez je godišnje financijsko izvješće podnio putem aplikacije „FI SIP BIH” dana 15. 9. 2021. godine, a obrasce godišnjega financijskog izvješća ispisane iz aplikacije u PDF formatu, ovjerene potpisom ovlaštene osobe i pečatom političke stranke dostavio dana 16. 9. 2021. godine.

Sukladno odredbama članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka, Građanski savez je bio obavezan godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu podnijeti Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine do 31. 3. 2020. godine, elektronički putem aplikacije FI SIP BIH, te i u čvrstom presliku.

- (2) U postupku obavljanja revizije utvrđeno je da stranka nije uspostavila sustav internih kontrola, čime je prekršila odredbe članka 11. Zakona o financiranju političkih stranaka.

S obzirom na činjenicu da su od stranke zatražene preslike internih akata, popis imovine i obveza na dan 31. 12. 2020. godine i odluka o visini članarine, a da stranka iste nije predočila tijekom revizije utvrđeno je da nema uspostavljen sustav internih kontrola.

Pored toga, stranka je dostavila izjavu u kojoj navodi da su niži organizacijski dijelovi stranke Bihać i Mostar od 2018. godine prešli u drugi politički subjekt, te da zbog toga nije u mogućnosti dostaviti financijsku dokumentaciju za navedene odbore, govori u prilog činjenici da stranka nema uspostavljen sustav interne kontrole nad nižim razinama stranke.

Sukladno članku 11. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka, stranka je dužna svojim internim aktima uspostaviti i urediti sustav unutarnje financijske kontrole nad nižim organizacijskim dijelovima.

(3) Uvidom u Izvješće Centralne banke Bosne i Hercegovine utvrđeno je da stranka u obrascu 2. financijskoga izvješća (Pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) nije prijavila sve transakcijske račune, te je za isti transakcijski račun dva puta iskazala različit promet, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

- Uvidom u Izvješće Centralne banke Bosne i Hercegovine utvrđeno je da stranka nije u financijskom izvješću iskazala dva transakcijska računa otvorena kod Nove banke i to račune broj: 5550000029921511 i 5556000038563620.
Stranka, također, nije iskazala ni dva transakcijska računa otvorena kod Raiffeisen banke i to račune broj: 1610000165770004 i 1610000165770198.

U postupku revizije nije utvrđeno je li u 2020. godini ostvaren promet putem navedenih transakcijskih računa jer stranka nije dostavila izvode niti potvrde banke o prometu.

Uvidom u potvrdu Nove banke, koju je dostavila stranka, utvrđeno je da transakcijski računi broj: 5550000029921511 i 5556000038563620 pripadaju Građanskom savezu te da su ugašeni 3. 11. 2021. godine, odnosno 4. 11. 2021. godine.

- Stranka je u obrascu 2 umjesto broja transakcijskoga računa 5556000048913326 pogrešno unijela broj: 556000028730051, tj. račun za posebne namjene. Uvidom u dostavljene izvode s transakcijskoga računa broj: 5556000048913326 kod Nove banke utvrđeno je sljedeće: saldo na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 0,00 KM, promet ulaza u iznosu od 5.000,00 KM, promet izlaza u iznosu od 4.619,60 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 380,40 KM.

Napominjemo da je stranka u obrascu 2. transakcijski račun broj: 556000028730051 iskazala dva puta s različitim prometom.

(4) Uvidom u obrazac 3 financijskoga izvješća (Izvori financiranja) utvrđeno je da je stranka pogrešno iskazala prihode od članarina i ostale prihode, čime je prekršila odredbe članaka 13., 14. i 19. Pravilnika.

- Stranka je u financijskom izvješću iskazala prihod od članarina u iznosu od 915,00 KM.

Uvidom u izvršene uplate putem transakcijskoga računa utvrđeno je da su izvršene dvije uplate od fizičkih osoba i to: Sulejmana Kadića u iznosu od 325,00 KM i Enise Rešić u iznosu od 300,00 KM, gdje se iz svrhe uplate vidi da se iste odnose na priloge fizičkih osoba stranci.

S obzirom na navedeno, stranka je imala obvezu priloge fizičkih osoba Sulejmana Kadića i Enise Rešić iskazati u obrascu 3-a financijskoga izvješća (Prilozi fizičkih osoba) u ukupnom iznosu od 625,00 KM, dok je prihode na temelju članarina trebala iskazati u ukupnom iznosu od 290,00 KM. Pogrešnim iskazivanjem prihoda stranka je prekršila odredbe članaka 13. i 14. Pravilnika.

- U obrascu 3 stranka je iskazala ostale prihode u iznosu od 55.556,82 KM.

Uvidom u izvode i službene podatke utvrđeno je da su navedeni prihodi nastali uplatama tranši iz proračuna općina, Grada Sarajeva, te dijela proračunskih sredstava koje je koalicijski partner Demokratska fronta uplatila stranci na temelju koalicijskoga sporazuma, a koje je stranka suprotno odredbama članaka 13. i 19. Pravilnika pogrešno iskazala kao ostali prihod.

Navedene prihode stranka je imala obvezu iskazati u obrascu 3-f financijskog izvješća (Prihodi iz proračuna) na sljedeći način: prihod iz proračuna Općine Ilijaš u iznosu od 5.614,05 KM, prihod iz proračuna Općine Novo Sarajevo u iznosu od 4.690,54 KM, prihod iz proračuna Općine Centar Sarajevo u iznosu od 11.184,15 KM, prihod iz proračuna Grada Sarajevo u iznosu od 22.566,19 KM i sredstva iz proračuna Federacije BiH u iznosu od 11.501,89 KM.

- (5) Revizijom, a na temelju raspoložive dokumentacije o blagajničkom poslovanju stranke utvrđeno je da promet utvrđen kroz blagajnu odstupa u odnosu na promet evidentiran u poslovnim knjigama i iskazan u financijskom izvješću, te da je stranka postupala suprotno pravilima i načelima blagajničkoga poslovanja i suprotno Uredbi o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem u Federaciji BiH.

- Nakon izvršene analize dnevnika blagajne utvrđen je sljedeći promet: početno stanje na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 1.899,03 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 4.950,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 3.552,25 KM i saldo na dan 31. 11. 2020. godine u iznosu od 3.296,78 KM. Stranka je u poslovnim knjigama i financijskom izvješću iskazala sljedeći promet: početni saldo na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 1.889,03 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 4.950,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 3.552,25 KM i saldo na dan 31. 11. 2020. godine u iznosu od 3.286,78 KM.

Uvidom u dnevnik blagajne utvrđeno je da je stranka pogrešno popunjavala promet na blagajničkim dnevnicima jer je *ulazni promet* u koji se upisuje iznos položenog novca u blagajnu, uvećavala za početni saldo, bez obzira što je isti iskazan u polju *saldo na određeni dan*. Pored toga, stranka je u dnevniku broj 12 iskazala pogrešan saldo na dan 31. 10. 2020. godine, te se navedena greška prenijela i na dnevnik blagajne broj 13, gdje je stranka u polje *saldo na dan 31. 11. 2020. godine* upisala iznos od 3.374,24 KM, dok je isti iznosio 3.296,78 KM.

Navedeno ukazuje da stranka nije vodila na pravilan način blagajničko poslovanje, da nisu vršene kontrole, kao i da poslovne evidencije nisu usuglašavane niti je izvršen popis novčanih sredstava.

Osim toga, utvrđeno je i to da na dnevnicima blagajne, blagajničkim nalogima za naplatu i isplatu, nedostaju potpisi blagajnika i osobe koja je vršila kontrolu. Na naplatnim i isplatom nalogima pored nedostajućih potpisa blagajnika i osobe koja je vršila kontrolu, nedostaju potpisi osobe koja je predala novac u blagajnu, odnosno potpisi osoba koje su primile isplaćena sredstva, te iz navedenoga razloga nije moguće utvrditi kome su sredstva isplaćena putem blagajne. Također, računi na temelju kojih su isplaćena sredstva iz blagajne nisu potpisani i odobreni od strane ovlaštene osobe.

- Stranka je u 2020. godini više puta podizala novčana sredstva s transakcijskoga računa stranke i vršila polog u blagajnu, a u svrhu plaćanja računa. U razdoblju od 31. 1. do 9. 3. 2020. godine stranka je položila sredstva u blagajnu u ukupnom iznosu od 1.130,00 KM, a da nije imala nikakva plaćanja. Budući da je od ukupnih 6.849,03 KM gotovinskih sredstava, na blagajni isplaćeno 3.552,25 KM, stranka je odstupila od propisa i načela blagajničkoga poslovanja. Podizanje gotovine s transakcijskoga računa i njen polog na blagajnu vrši se u slučaju kada u blagajni nedostaju gotovinska sredstva za tekuće potrebe.

- (6) Stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala i u obrascima 3 i 3-e financijskoga izvješća (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) nije

iskazala nenovčanu donaciju Općine Novo Sarajevo, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 18. Pravilnika. Stranka ni trošak nastao na istom temelju nije evidentirala u poslovnim knjigama i nije iskazala u financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.

(7) Na temelju revizije godišnjega financijskog izvješća, poslovnih knjiga i dodatne dokumentacije utvrđeno je da stranka nije uspostavila potpune i točne evidencije o rashodima, te ih nije pravilno iskazala u godišnjem financijskom izvješću u obrascima 4 (rashodi političke stranke), 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) i 4.2 (troškovi kampanje), čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

- Kontrolom troškova reprezentacije, koje je stranka u financijskom izvješću iskazala u iznosu od 4.067,83 KM, utvrđeno je da stranka nema sve račune za navedene troškove. Dio troškova reprezentacije plaćen je biznis karticom s transakcijskoga računa stranke, te je utvrđeno da nedostaju sljedeći računi: Restoran Kovačević Jablanica u iznosu od 76,90 KM, Dijana Disco bar i PIC Ilijaš u iznosu od 150,00 KM, Konzum Sarajevo u iznosu od 20,04 KM, Hotel Han Bjelašnica u iznosu od 23,00 KM, Apoteke Sarajevo Marin Dvor u iznosu od 3,50 KM i Theresa d.o.o. bufet zac Sarajevo u iznosu od 4,00 KM. Potrebno je napomenuti da je kontrolom izvoda utvrđeno da su pojedini računi za reprezentaciju plaćeni biznis karticom u većem iznosu od same vrijednosti računa.

Pored toga, kontrolom izvoda i plaćanja biznis karticom utvrđeno je da su, pored reprezentacije, plaćeni računi za gorivo i uredski materijal, a iste stranka nema i to: Selex benzinska pumpa Mostar u iznosu od 50,00 KM, PJ Vogošća Banja Luka u iznosu od 70,00 KM, BP Sas Vojkovići u iznosu od 32,00 KM, Gazprom Sarajevo u iznosu od 11,00 KM, Energopetrol Hrasno u iznosu od 34,99 KM i račun za uredski materijal knjižare Svjetloskomerc Sarajevo u iznosu od 23,10 KM.

- Stranka je u financijskom izvješću u okviru režijsko-administrativnih troškova iskazala troškove reklame i propagande u iznosu od 16.936,15 KM. Uvidom u račune utvrđeno je da se navedeni troškovi odnose na troškove kampanje za Lokalne izbore održane u studenom 2020. godine.

Osim toga, kontrolom dokumentacije utvrđeno je da se pored navedenih troškova reklame i propagande sljedeći troškovi odnose na kampanju za Lokalne izbore 2020. godine, a iskazani su u okviru režijsko-administrativnih troškova i to: troškovi ostalih zakupa u iznosu od 5.374,98 KM, zatim, račun evidentiran na troškovima uredskoga materijala u iznosu od 1.345,50 KM, račun Nezavisne novinske agencije „Onasa“ u iznosu od 175,50 KM i računi evidentirani na troškovima zakupa za iznajmljivanje dvorane Hotel Evropa u iznosu od 150,00 KM i trošak ugovora o djelu s Nevzetom Muzurović u iznosu od 500,00 KM.

Na temelju navedenoga utvrđeno je da su troškovi kampanje iznosili 24.482,13 KM, što je stranka imala obvezu iskazati u obrascu 4.2 financijskoga izvješća, a ne u obrascu 4.1 kako je stranka iskazala, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

- Stranka je u 2020. godini isplatila i u poslovnim knjigama evidentirala troškove goriva u iznosu od 344,89 KM, a na iste nije obračunala poreze i doprinose.

Budući da je riječ o isplatama fizičkim osobama koje nisu uposlene u stranci, odnosno isplatama koja imaju karakter osobnih primanja, stranka je bila obvezna izvršiti obračun poreza i doprinosa na isplaćena sredstva i iste evidentirati u svojim poslovnim knjigama.

Također, bitno je istaknuti da su troškovi goriva plaćani putem blagajne kao i biznis karticom s transakcijskog računa. Budući da osim fiskalnih računa stranka nema drugu dokumentaciju (putni nalog, izvješće s puta i sl.) nije moguće utvrditi jesu li sredstva koja su isplaćena u navedenu svrhu i uporabljena u svrhu ostvarivanja ciljeva stranke.

- Stranka je u reviziji od ukupno iskazanih troškova po ugovoru o djelu u iznosu od 8.076,23 KM, dostavila samo ugovor o djelu s Nevzetom Muzurović čija je vrijednost 500,00 KM, što se ne može prihvatiti kao reprezentativan uzorak.

Pored ugovora o djelu, stranka nije dostavila ni dio računa za troškove reklame, zatim račun za odvjetničke usluge u iznosu od 585,00 KM, Ugovor i Anex ugovora o zakupu s Ekonomskim institutom u Sarajevu, Ugovor o zakupu s firmom „Drampek“ Tuzla i račune koje evidentirala na troškovima zakupa. Nedostavljanje cjelovite dokumentacije ukazuje na to da stranka ne raspolaže s cjelovitom financijskom dokumentacijom koja bi pratila evidentirane promjene u poslovnim knjigama.

- (8) Revizijom su utvrđeni nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima.

Uvidom u troškove reklame i propagande, utvrđeno je da je dio troškova u poslovnim knjigama evidentiran na temelju predračuna.

Ističemo da se na temelju predračuna, ne može evidentirati trošak u poslovnim knjigama. Predračun je dokument na temelju kojeg se isključivo vrši uplata, te kao takav može poslužiti samo za evidenciju plaćanja u poslovnim knjigama.

- (9) Građanski savez nije iskazao sve svoje obveze u obrascu 5 (obveze političke stranke) financijskoga izvješća, čime je prekršio odredbe članka 24. Pravilnika.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala obveze u iznosu od 6.450,00 KM, dok je u Bilanci stanja koju je predala Financijsko-informatičkoj agenciji iskazala kratkoročne obveze u iznosu od 25.004,00 KM. Prema podacima iz bruto bilance ukupne obveze stranke na dan 31. 12. 2020. godine iznosile su 26.754,32 KM.

Uvidom u bruto bilancu stranke utvrđeno je da je stranka u svojim poslovnim knjigama evidentirala obveze prema dobavljačima u iznosu od 14.239,83 KM, obveze za plaće u iznosu od 4.268,52 KM i obveze za poreze i doprinose u iznosu od 1.795,97 KM, a iste nije iskazala u godišnjem financijskom izvješću.

Stranka do trenutka izdavanja revizijskoga izvješća nije dostavila potvrde sa sljedećim dobavljačima: „Ekonomski institut Sarajevo“, „Europlakat“ i „PrintArt“, kao i ugovor o pozajmici s Reufom Bajrovićem.

- (10) Uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da Građanski savez nije podnio financijsko izvješće za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u studenom 2020. godine (postizborno financijsko izvješće), čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- (11) Stranka nije platila troškove izborne kampanje putem transakcijskoga računa koji je otvorila za financiranje izborne kampanje.

Stranka je samo pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima, održanim u studenom 2020. godine, platila s namjenskog računa, dok je troškove kampanje u iznosu od 24.482,13 KM platila s redovitoga transakcijskog računa.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Građanski savez je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogao potrošiti 214.584,75 KM.

Građanski savez u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazao je troškove izborne kampanje u iznosu od 24.482,13 KM.

Prilog br. 2 – Nalazi revizije iz izvješća o pregledu godišnjih financijskih izvješća političkih stranaka za 2020. godinu

1. PLATFORMA ZA PROGRES (KOD 2320)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Platforma za progres financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	27.118,29	8,44
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	226.757,40	70,55
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	25.674,54	7,99
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	40.965,81	12,75
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	897,20	0,28
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	321.413,24	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,14	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	321.413,38	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Platforma za progres prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 6. stavak (4) i stavak (5), članka 8. stavak (1) i stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (3) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

a) U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu Platforma za progres iskazala je ukupne rashode u iznosu od 356.846,91 KM.

Uvidom u Program utroška sredstava za 2020. godinu utvrđeno je da je stranka planirala rashode u ukupnom iznosu od 248.850,00 KM.

Pregledom financijskoga izvješća i financijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva utrošila mimo svoga Programa utroška sredstava za 2020. godinu, kako slijedi:

- U Programu utroška sredstava nisu planirani troškovi platnoga prometa, negativne tečajne razlike, pristojbe, novčane kazne i sl., troškovi održavanje opreme i troškovi poreza i drugih obveza. U godišnjem financijskom izvješću stranka je navedene troškove iskazala u ukupnom iznosu od 15.295,25 KM, i to: troškove platnoga prometa u iznosu od 2.561,55 KM, negativne tečajne razlike u iznosu od 2.207,43 KM, pristojbe, novčane kazne i sl. u iznosu od 7.100,00 KM, troškove održavanja opreme u 2.542,86 KM i troškove poreza i drugih obveza u iznosu od 883,41 KM.
- Stranka je planirane troškove ugovora o djelu prekoračila za 23.612,28 KM, troškove hotelskih usluga za 1.594,50 KM, troškove uredskoga materijala za 1.273,25 KM,

troškove grijanja za 289,45 KM, troškove sitnoga inventara i guma za automobil za 11.516,91 KM, troškove zakupnine poslovnih prostorija za 30.450,00 KM, troškove komunalnih usluga (odvoz smeća) za 190,41 KM, te troškove knjigovodstvenih usluga za 63,00 KM.

- Stranka je planirane troškove izborne kampanje prekoračila za 92.970,30 KM. U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala troškove izborne kampanje u ukupnom iznosu od 114.570,30 KM, dok je u Programu utroška sredstava za 2020. godinu planirala ove troškove u ukupnom iznosu od 21.600,00 KM.

Budući da je stranka financijska sredstva u iznosu od 177.255,35 KM utrošila mimo utvrđenoga Programa utroška financijskih sredstava za 2020. godinu, prekršene su odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Kontrolom podataka o uplatama putem PayPal računa, utvrđeno je da stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala, a u godišnjem financijskom izvješću nije prijavila donacije uplaćene putem PayPal računa u prosincu 2020. godine u ukupnom iznosu od 7.601,14 KM, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Isto tako, utvrđeno je da stranka nije uspostavila pravilne evidencije o priložima fizičkih i pravnih osoba koji su uplaćeni putem PayPal računa, jer je iste umanjivala za iznos provizije koja je naplaćena za svaku transakciju pojedinačno.

- Platforma za progres nije u godišnjem financijskom izvješću prijavila nenovčanu donaciju pravne osobe „Europlakat BH“ d.o.o. Sarajevo na temelju zakupa 50 površina za reklamne panele i 50 površina za *citylight* po povoljnijim uvjetima, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Dobavljač „Europlakat BH“ d.o.o. Sarajevo je za zakup 100 površina (reklamni paneli i *citylight*) u razdoblju od 28. 10. 2020. od 14. 11. 2020. godine izdao fakturu, br. 863-10/20 od 28. 10. 2020. godine u iznosu od 1.755,00 KM. Uvidom u fakturu utvrđeno je da pojedinačne cijene značajno odstupaju od ponuđenih cijena zakupa, te da je dobavljač stranci odobrio rabat od 97,57 % na cijenu za reklamne panele, te 97,28% na cijenu za *citylight*, odnosno 58.028,57 KM.

Na temelju navedenoga, utvrđeno je da je stranka ostvarila prilog pravne osobe „Europlakat BH“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 58.028,57 KM, koji je za 8.028,57 KM veći u odnosu na dozvoljeni limit na visinu priloga, čime su prekršene odredbe članka 6. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- Platforma za progres je u obrascima 3-a (prilozi fizičkih osoba) i 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) godišnjega financijskog izvješća iskazala kako je fizička osoba Sakiba Hotović dala novčanu donaciju stranci u iznosu od 9.716,56 KM i nenovčane donacije u vrijednosti od 4.500,00 KM.

Kontrolom pojedinačnih uplata na račune stranke, te uvidom u dodatnu dokumentaciju, utvrđeno je da je fizička osoba Sakiba Hotović dala novčane priloge stranci u ukupnom iznosu od 7.870,85 KM, nenovčanu donaciju na temelju otpisanih potraživanja u iznosu od 1.932,20 KM i nenovčanu donaciju na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora u razdoblju od 15. 4. do 31. 12. 2020. godine u ukupnom iznosu od 8.500,00 KM, odnosno ukupno 18.303,05 KM.

Budući da je primila donacije fizičke osobe u većem iznosu za 3.303,05 KM u odnosu na zakonom dozvoljeni limit na visinu priloga, politička stranka je prekršila odredbe članka 6. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Platforma za progres prekršila je i odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka jer u financijskom izvješću nije prijavila nenovčanu donaciju fizičke osobe Sakibe Hotović na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora u razdoblju od 1. 9. do 31. 12. 2020. godine u ukupnom iznosu od 4.000,00 KM.

Naime, uvidom u Aneks ugovora o zakupu poslovnoga prostora, br. 07,3-10/20 od 10. 4. 2020. godine, utvrđeno je da je mjesečna zakupnina iznosila 1.000,00 KM, te da stranka nema obvezu plaćati zakupninu za poslovne prostorije u razdoblju od 15. 4. 2020. godine do 31. 12. 2020. godine. Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala obvezu prema ovoj fizičkoj osobi za uporabu poslovnoga prostora u razdoblju od 1. 9. do 31. 12. 2020. godine u ukupnom iznosu od 4.000,00 KM, odnosno nije prihodovala ovaj iznos, čime je izbjegla iskazati ostvareni prihod.

- c) Platforma za progres je tijekom 2020. godine putem PayPal računa primila uplate od pravnih osoba iz inozemstva i uplate za koje nema dovoljno podataka o identitetu donatora, čime je prekršila odredbe članka 8. stavak (1) točka i) i točka e) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Uvidom u podatke s pregleda prometa ostvarenoga putem PayPal računa u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine utvrđeno je da je stranka primila sredstva od sljedećih donatora: ITCV Global FX u iznosu od 50,15 KM, IBM-Idaho Building Maintenance, LLC u iznosu od 82,54 KM, Pomoć za izgradnju kuće za obitelji Okić i Kajtezović u iznosu od 176,97 KM, Nihad Inc u iznosu od 346,32 KM, Übersetzungsburo Kadunic u iznosu od 39,12 KM, Creating New You u 34,82 KM, Dating u iznosu od 39,12 KM, Deal depot u iznosu od 176,42 KM, English tutor u iznosu od 20,89 KM, Freser u iznosu od 39,12 KM, Happyhours.ba u iznosu od 39,12 KM, My CPA Services u iznosu od 19,56 KM i Sponiart u iznosu od 38,62 KM, odnosno ukupno 1.102,77 KM.

- Na temelju obavljenoga pregleda financijskih izvješća utvrđeno je da je Platforma za progres primila priloge pravne osobe „Akva invest” d.o.o. Živinice koja je tijekom 2020. godine imala sklopljene ugovore o javnim nabavkama radova i usluga s tijelima izvršne vlasti čija je vrijednost veća od 10.000,00 KM, što je suprotno odredbama članka 8. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Platforma za progres je tijekom 2020. godine primila priloge pravne osobe „Akva invest” d.o.o. Živinice u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM. Prema podacima, koje je dostavio Grad Živinice, pravna osoba „Akva invest” d.o.o. Živinice je s Gradom Živinice tijekom 2020. godine imala zaključen Ugovor o obavljanju poslova u iznosu od 39.971,18 KM, te Okvirni sporazum/Ugovor o nabavci radova u iznosu od 24.722,10 KM.

- d) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da Platforma za progres nije uspostavila pravilne, potpune i pravovremene evidencije o svojim prihodima, rashodima i obvezama, godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu nije dostavila u zakonom propisanom roku i obrasce godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu nije popunila sukladno Pravilniku o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik“ br. 96/13 i 89/16) (u daljnjem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila računovodstvene propise i odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Platforma za progres je godišnje finansijsko izvješće za 2020. godinu putem aplikacije FI CIK BiH dostavila dana 30. 4. 2021. godine, dok je ispisane obrasce finansijskoga izvješća u čvrstom presliku dostavila dana 6. 5. 2021. godine.
Rok za dostavljanje godišnjega finansijskog izvješća za 2020. godinu bio je 31. 3. 2021. godine.
- (2) Platforma za progres je u obrascu 1-1 (organizacijska struktura političke stranke) godišnjega finansijskog izvješća navela kako ima samo organizacijski dio Središnjice stranke.
Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostorija i podatke iz poslovnih knjiga za 2020. godinu, utvrđeno je da je, osim prostorija koje je rabila Središnjica, Platforma za progres rabila i prostorije u sljedećim općinama i gradovima: Vogošća, Ilidža, Novi Grad Sarajevo, Bihać, Tuzla, Gradačac, Jablanica, Visoko, Zavidovići, Sanski Most i Cazin.
Budući da u godišnjem finansijskom izvješću nije iskazala cjelokupnu organizacijsku strukturu, odnosno nije iskazala niže organizacijske odbore, stranka je prekršila odredbe članka 10. Pravilnika.
- (3) Platforma za progres nije pravilno iskazala podatke o prihodima iz proračuna, čime je prekršila odredbe članka 19. Pravilnika.
Stranka je u obrascu 3-f (prihodi iz proračuna) iskazala prihode iz proračuna Općine Centar Sarajevo u iznosu od 897,20 KM. Uvidom u izvode s transakcijskoga računa utvrđeno je da je stranka primila sredstva iz proračuna Općine Stari Grad Sarajevo u iznosu od 897,20 KM, te da nije ostvarila prihode iz proračuna Općine Centar Sarajevo.
- (4) U obrascu 3 (izvori financiranja) i 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) godišnjega finansijskog izvješća stranka nije iskazala nenovčanu donaciju pravne osobe „Europlakat BH“ d.o.o. Sarajevo, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 18. Pravilnika.
Također je utvrđeno je da stranka troškove iznajmljivanja površina za reklamne panele i *citylight* po računu „Europlakat BH“ d.o.o. Sarajevo iskazala u manjem iznosu u odnosu na stvarne, što je suprotno odredbama članaka 21. i 23. Pravilnika. Nastale troškove stranka je imala obvezu prijaviti u obrascu 4.2 finansijskih izvješća.
- (5) Pregledom finansijskoga izvješća i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da stranka u poslovnim knjigama i finansijskom izvješću nije evidentirala sve priloge fizičkih i pravnih osoba i nije pravilno iskazala podatke o donatorima i iznosima priloga, čime je prekršila odredbe članaka 13., 14. i 15. Pravilnika. Isto tako, utvrđeno je da je stranka na istom kontu u poslovnim knjigama evidentirala priloge i fizičkih i pravnih osoba, te nenovčane donacije, odnosno nije uspostavila pravilne evidencije o priložima, kao pretpostavku za pravilno finansijsko izvješćivanje.

Služba za reviziju je utvrdila i da je stranka uplatu sredstava na PayPal račun iz prosinca 2019. godine u poslovnim knjigama iskazala kao prihode 2020. godine, te iskazala u godišnjem finansijskom izvješću za 2020. godinu, što ukazuje da ne vodi pravilne i pravovremene evidencije o svojim prihodima, odnosno da podatci o priložima koji su iskazani u obrascima godišnjega finansijskog izvješća za 2020. godinu ne odgovaraju iznosu ostvarenih prihoda u 2020. godini.

Pored navedenoga, a nakon izvršenoga uvida u dostavljene potvrde o primljenim donacijama izdane fizičkim i pravnim osobama, utvrđeno je da na istim nisu navedeni podatci o broju identifikacijskoga dokumenta/identifikacijski broj donatora, kao i da podatci o broju potvrde navedeni u obrascu 3-a ne odgovaraju brojevima na izdanim potvrdama, što je suprotno odredbama iz članka 6. Pravilnika.

- Kontrolom podataka o uplatama putem PayPal računa, utvrđeno je da stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala, a u godišnjem financijskom izvješću nije prijavila prihode na temelju članarina i donacija uplaćenih putem PayPal računa u prosincu 2020. godine u ukupnom iznosu od 7.601,14 KM. S druge strane, stranka je prihode na temelju članarina i donacija, koje su uplaćene putem PayPal računa u prosincu 2019. godine u ukupnom iznosu od 11.327,95 KM, iskazala u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu kao prihode iz 2020. godine.

Pored navedenoga, utvrđeno je da je stranka prihode naplaćene putem PayPal računa (uplate fizičkih i pravnih osoba) u razdoblju od siječnja do studenoga 2020. godine iskazala u manjem iznosu za 3.502,71 KM u odnosu na ostvarene, jer je primljene uplate na PayPal račun umanjivala za iznos provizije koja je naplaćena za svaku transakciju pojedinačno.

Potrebno je napomenuti da je stranka prihode priznavala tek u trenutku prijenosa sredstava s PayPal računa na devizne račune, i to umanjene za iznos provizije, a ne u trenutku kada su sredstva naplaćena.

- Pregledom obrazaca godišnjega financijskog izvješća, izvoda i podataka s transakcijskih i deviznih računa, PayPal računa i blagajne stranke, utvrđeno je sljedeće:

1. Stranka je u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba) navela da je dana 12. 11. 2020. godine primila priloge fizičke osobe Alena Sarajčića u iznosu od 100,00 KM, te prilog fizičke osobe Alena Sarajija u iznosu od 100,00 KM dana 26. 5. 2020. godine. Uvidom u izvode s transakcijskoga računa broj: 1994990011790463 utvrđeno je da je na izvodu od 12. 11. 2020. godine navedeno samo: Alen Saraji, što odgovara podatku iskazanom u obrascu 3-a, međutim, ostali podatci: ime oca, broj transakcijskoga računa uplatitelja donacija i opis (iskra 7056) su identični za obje uplate. Navedeno ukazuje da je ista osoba izvršila uplatu donacije, te da stranka ne vodi pravilne evidencije o priložima.

Kontrolom izvoda s istoga transakcijskog računa utvrđeno je da je fizička osoba Filzeta Kadrić, dana 24. 9. 2020. godine, izvršila uplatu sredstava na temelju članarina i priloga prikupljenih od više osoba u iznosima od 615,00 KM, 240,00 KM i 150,00 KM.

U opisu uplate u iznosu od 615,00 KM navedeno je da se sredstva u iznosu od 60,00 KM odnose na donaciju Erdina Kadunića, Maide Smriko u iznosu od 40,00 KM i Samira Vojnikovića u iznosu od 100,00 KM, odnosno ukupno 200,00 KM. Iz izvoda je očito da je još jedna osoba, za koje je navedeno samo Elvis, donator stranke, ali ostali podatci o donatoru nisu navedeni na izvodu. Stranka je u obrascu 3-a navela da je donacija fizičke osobe Filzete Kadrić na dan 24. 9. 2020. godine iznosila 415,00 KM.

Kada je riječ o uplati od 240,00 KM, utvrđeno je da je na izvodu navedeno da se iznos od 40,00 KM odnosi na članarinu Mehmeda Kadirića, dok je 100,00 KM donacija Filzete Kadrić, dok za razliku u iznosu od 100,00 KM nema podataka.

2. Kontrolom izvoda s deviznih računa utvrđeno je da je fizička osoba Senad Mujić uplatila sredstva u iznosu od 181,19 KM (u CHF), od čega je stranka u poslovnim knjigama 20,00 KM evidentirala kao članarinu, a 161,19 KM je proknjiženo na kontu donacija. Stranka u

obrascu 3-a nije iskazala prilog ove osobe u dijelu obrasca u koji se upisuju prilozi veći od 100,00 KM.

3. Politička stranka je u obrascu 3-a iskazala priloge fizičke osobe Nihad Inc u iznosima od 174,25 KM i 165,08 KM. Uvidom u dokumentaciju o uplatama na Paypal račun, utvrđeno je da je Nihad Inc uplatio donacije stranci, međutim, stranka je na potvrdama o primljenim priložima navela da je fizička osoba Nihad Latić dala priloge stranci u iznosu od 165,08 KM i 174,25 KM.

4. Platforma za progres je u obrascu 3-a iskazala priloge Husejina Kuduzovića u ukupnom iznosu od 264,04 KM.

Kontrolom izvoda s deviznih računa i blagajničkoga izvješća, broj: 22/20 od 26. 2. 2020. godine, utvrđeno je da je fizička osoba Husejin Kuduzović na devizni račun uplatila sredstva u iznosu od 130,06 KM, od čega je stranka u poslovnim knjigama 20,00 KM evidentirala kao članarinu, a 110,06 KM je proknjiženo na kontu donacija. Ista fizička osoba je putem blagajne stranke uplatila donaciju u 174,00 KM. Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala prilog u iznosu od 154,00 KM, koji je iskazala u obrascu 3-a, dok je 20,00 KM evidentirala kao prihode od članarine i u financijskom iskazala kao članarine.

Na temelju navedenoga, utvrđeno je da su prilozi fizičke osobe Husejina Kuduzovića iznosili ukupno 284,04 KM, a članarina 20,00 KM.

5. Politička stranka je u obrascu 3-a godišnjega financijskog izvješća iskazala priloge fizičke osobe Lejle Kulović u ukupnom iznosu od 2.416,20 KM. Uvidom u izvode s transakcijskoga računa broj: 1994990011790463 utvrđeno je da je Lejla Kulović dana 8. 1. 2020. godine uplatila donacije po popisu u iznosima od 1.016,20 KM i 320,00 KM. Stranka je za primljene donacije izdala potvrde br. N1212 i N1213 i navela kako je donator Lejla Kulović, iako je iz samoga izvoda evidentno da je izvršen polog prikupljenih donacija.

6. Platforma za progres je u obrascu 3-a godišnjega financijskog izvješća iskazala prilog fizičke osobe Aide Zaklan u iznosu od 1.575,97 KM. Uvidom u izvode s PayPal računa utvrđeno je da je ova fizička osoba stranci donirala sredstva u iznosu od 2.138,35 KM (8.150,00 DKK). Također, stranka je u obrascu 3-a iskazala donaciju fizičke osobe Amre Kanlić u iznosu od 829,79 KM, dok je uvidom u izvode s PayPal računa utvrđeno da je ova fizička osoba uplatila sredstva u iznosu od 918,78 KM. Stranka je primila donacije Mirzete Hadžikadić u ukupnom iznosu od 1.204,94 KM, dok je u godišnjem financijskom izvješću iskazala prilog u ukupnom iznosu od 1.012,35 KM.

Isto tako, utvrđeno je da, između ostalih, nisu iskazani točni podatci o priložima fizičkih osoba Amera Tvrtaka, Ante Jazvića, Armina Čabrića, Dževada Šestana, Redžepa Mešanovića, Sejde Čavčića, Selvera Bašića, Ševala Memića i Amera Šestana.

7. U obrascu 3-a godišnjega financijskog izvješća Platforma za progres je iskazala priloge fizičke osobe Sakibe Hotović u iznosima od 1.932,36 KM i 7.784,20 KM, odnosno ukupno 9.716,56 KM.

Kontrolom uplata na devizni i PayPal račun, utvrđeno je da je ova fizička osoba na devizni račun dana 13. 5. 2020. godine uplatila 7.784,20 KM, dok je na PayPal računu u srpnju 2020. godine uplaćeno 50,00 USD, odnosno 86,65 KM.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je u korist prihoda izvršen otpis potraživanja na temelju pozajmice primljene od fizičke osobe Sakiba Hotović u iznosu od 1.932,36 KM, što je evidentirano na kontu 412000-*Prihodi od donacija*.

Budući da je riječ o otpisu potraživanja, stranka je sukladno članku 18. Pravilnika, nenovčanu donaciju ove fizičke osobe u iznosu od 1.932,36 KM trebala iskazati u obrascu 3-e godišnjega financijskog izvješća.

Pored navedenoga, a što je utvrđeno i u nalazu pod b), utvrđeno je da je stranka nenovčanu donaciju fizičke osobe Sakiba Hotovića na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću iskazala u manjem iznosu za 4.000,00 KM u odnosu na ostvarenu.

8. Kontrolom iskazanih priloga fizičkih osoba utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću iskazala priloge fizičke osobe Amera Čatovića u iznosu od 3.332,40 KM.

Uvidom u izvode s Paypal računa utvrđeno je da je fizička osoba Amer Čatović tijekom 2020. godine političkoj stranci donirala sredstva u ukupnom iznosu od 1.500,00 USD, odnosno 2.514,50 KM. Prema podacima iz izvoda, ova fizička osoba je stranci uplatila sredstva u listopadu 2020. godine u iznosu od 1.678,53 KM, te u prosincu 835,97 KM. Stranka je, međutim, u poslovnim knjigama i obrascu 3-a godišnjega financijskog izvješća iskazala priloge fizičke osobe Amera Čatovića uplaćene u prosincu 2019. godine u iznosu od 1.643,87 KM i listopadu 2020. godine u iznosu od 1.678,53 KM, dok nije evidentirala uplatu iz prosinca 2020. godine u iznosu od 835,97 KM.

9. Stranka je putem PayPal računa primila donacije fizičke osobe Medžide Mulić u ukupnom iznosu od 136,91 KM, koje je i evidentirala u poslovnim knjigama. Stranka je, međutim, u obrascu 3-a priloge ove fizičke osobe pogrešno iskazala kao priloge niže od 100,00 KM. Stranka u obrascu 3-a u dijelu gdje se unose podatci o priložima većim od 100,00 KM nije iskazala ni priloge Anela Cokoje u ukupnom iznosu od 293,37 KM. Isto tako, nisu iskazani ni prilozi fizičkih osoba Drage Dordića, Izudina Džafića i Dženane Mandžukić.

10. Uvidom u izvode s transakcijskoga računa i blagajničko izvješće, br. 24/20 od 5. 3. 2020. godine, utvrđeno je da su na transakcijski račun stranke uplaćena sredstva, koja su prikupljena putem blagajne, u iznosu od 2.050,00 KM, a prema popisu na kojem je navedeno pet fizičkih osoba. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je od svake pojedinačne uplate, izdvajano 20,00 KM kao prihod od članarine, dok je razlika evidentirana kao prilog fizičkih osoba.

Uvidom u popis utvrđeno je da na popisu nije predviđeno mjesto za potpis donatora, te da nije jasno naznačen nadnevak prijema donacija.

Također, kontrolom izvoda s transakcijskoga računa i dnevnika blagajne, broj: 22/20 od 26. 2. 2020. godine, utvrđeno je da je šest fizičkih osoba uplatilo sredstva u blagajnu u ukupnom iznosu od 728,00 KM, te da su istog dana na transakcijski račun stranke uplaćena sredstva, koja su prikupljena putem blagajne, u iznosu od 2.062,00 KM.

Uvidom u popis, koji je stranka dostavila, utvrđeno je da su donacije u iznosu od 2.062,00 KM uplatile 32 fizičke osobe, te da na popisu nije predviđeno mjesto za potpis donatora i da nije jasno naznačen nadnevak prijema donacija, što ukazuje da stranka ne vodi pravilne evidencije o prijemu donacija i članarina, odnosno pomoćnu knjigu blagajne.

Ističemo da je stranka od pojedinačnih uplata sredstva u iznosu od 20,00 KM evidentirala kao članarine, a razliku kao priloge fizičkih osoba.

11. Uvidom u pojedinačne potvrde o primljenim priložima od fizičke osobe Nejire Sarajalić, utvrđeno je da je stranka u obrascu 3-a iskazala pogrešan broj potvrde za priloge u iznosima od 470,00 KM i 305,00 KM.

Na temelju svega navedenoga, utvrđujemo kako stranka prilikom popunjavanja podataka o donatorima i iznosima pojedinačnih priloga u obrascima godišnjega financijskog izvješća nije postupala sukladno odredbama članka 14. Pravilnika, tj. podatke o priložima fizičkih osoba, kao što su: ime i prezime i iznos priloga, nije pravilno iskazala u obrascu 3-a.

Ističemo da politička stranka u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba) ima obvezu iskazati podatke o svakom donatoru pojedinačno, ukoliko je ukupan iznos svih novčanih priloga iste osobe veći od 100,00 KM. Stranka je obvezna navesti podatke iz kojih se jasno može utvrditi identitet donatora, ime i prezime, broj potvrde o primljenom prilogu, nadnevak kada je prilog primljen i iznos priloga. Ukoliko isti donator tijekom jedne kalendarske godine političkoj stranci da više puta priloge u iznosima manjim od 100,00 KM, stranka je obvezna zbrojiti sve te priloge, i ukoliko je njihov ukupan iznos veći od 100,00 KM u obrascu navesti podatke o donatoru i ukupan iznos priloga. Prilozi, čiji je iznos tijekom jedne kalendarske godine manji od 100,00 KM, u izvješću se iskazuju zbirno, u dijelu obrasca 3-a Prilozi niži od 100,00 KM.

(6) Platforma za progres nije uspostavila potpune i pravilne evidencije o rashodima i nije pravilno iskazala rashode u obrascima godišnjega financijskog izvješća, čime je prekršila odredbe članka 7. stavak (2), članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

- Stranka u poslovnim knjigama nije uspostavila evidencije o troškovima po svojim organizacijskim dijelovima niti je u godišnjem financijskom izvješću iskazala podatke o troškovima u obrascima 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) za svaki organizacijski dio posebno, a što je bila obvezna sukladno odredbama članka 7. stavak (2) Pravilnika.

- Kontrolom troškova zakupa poslovnih prostora, koje je stranka iskazala u godišnjem financijskom izvješću, utvrđeno je da stranka nije u obrascima rashoda pravilno iskazala troškove zakupa poslovnih prostora.

Stranka je u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) koji je popunjen na razini političke stranke, iskazala troškove zakupa poslovnih prostora u ukupnom iznosu od 48.450,00 KM.

Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora koje su rabili Središnjica stranke i organizacijski odbori stranke u Vogošći, Ilidži, Bihaću, Tuzli, Gradačcu, Jablanici, Visokom, Zavidovićima, Sanskom Mostu, Cazinu i Novom Gradu Sarajevo, utvrđeno je da su troškovi zakupa poslovnoga prostora koji je rabila Središnjica stranke iznosili 13.000,00 KM, dok su troškovi zakupa poslovnih prostorija koje je stranka rabila u Vogošći iznosili 900,00 KM, Bihaću 4.200,00 KM i Novom Gradu Sarajevo 6.000,00 KM.

Isto tako, utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama evidentirala troškove zakupa poslovnih prostorija koje je rabila bez naknade u Jablanici u ukupnom iznosu od 2.400,00 KM, Gradačcu u iznosu od 1.950,00 KM, Visokom u iznosu od 1.200,00 KM, Zavidovićima u iznosu od 1.600,00 KM, Sanskom Mostu u iznosu od 3.600,00 KM i Cazinu u iznosu od 1.200,00 KM.

Pored navedenoga, utvrđeno je da je stranka u svojim poslovnim knjigama troškove zakupa poslovnih prostorija, koje je rabila na Ilidži, evidentirala u manjem iznosu za 200,00 KM, dok su troškovi zakupa poslovnih prostorija koje je rabila u Tuzli evidentirala u većem iznosu za 1.800,00 KM u odnosu na stvarne.

- Stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala i u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala troškove provizije po transakcijama putem PayPal računa, a koji su u razdoblju od siječnja do prosinca 2020. godine iznosili 3.877,14 KM.
- Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka troškove ostalih zakupa, koji su nastali u vrijeme izborne kampanje u iznosu od 130,00 KM, evidentirala u obrascu 4.1 godišnjega financijskog izvješća.
Stranka je u obrascu 4.1, također, iskazala troškove zakupa dvorana koji su nastali u razdoblju od 7. 10. 2020. godine do 22. 11. 2020. godine u ukupnom iznosu od 1.575,00 KM.
Platforma za progres je putem posebnoga računa za financiranje izborne kampanje platila i račune za troškove hotelskoga smještaja. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka troškove hotelskoga smještaja evidentirala u razdoblju od 19. 7. 2020. godine do 15. 10. 2020. godine, u ukupnom iznosu od 2.994,50 KM, te da je iste u godišnjem financijskom izvješću iskazala u obrascu 4.1 kao režijsko-administrativne i ostale troškove.

Stranka je sve troškove koji su nastali u svrhu izborne kampanje trebala iskazati u obrascu 4.2 kao troškove izborne propagande.

- Kontrolom troškova evidentiranih u poslovnim knjigama na kontu 40320-usluge reklame putem panoa, plakata, letaka i sl., utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama evidentirala račun dobavljača OR „PRINTMANIA“ Sarajevo, broj: 000130/19 od 25. 10. 2019. godine, u iznosu od 120,00 KM, što ukazuje kako ne vodi pravovremene evidencije o svojim rashodima i obvezama.
- Dobavljač „Europlakat BH“ d.o.o. Sarajevo je za zakup 100 površina (reklamnih panela i *citylight*) u razdoblju od 28. 10. 2020. od 14. 11. 2020. godine izdao stranci fakturu, br. 863-10/20 od 28. 10. 2020. godine u iznosu od 1.755,00 KM. Uvidom u fakturu utvrđeno je da pojedinačne fakturirane cijene zakupa značajno odstupaju od cijena zakupa. Također je utvrđeno da je dobavljač stranci odobrio rabat od 97,57 % na cijenu reklamnih panela, te 97,28% na cijenu *citylight*, odnosno ukupno 58.028,57 KM.

Na temelju navedenoga, mišljenja smo da je stranka u svojim poslovnim knjigama i financijskom izvješću troškove zakupa površina za reklamne panele i *citylight* iskazala u manjem iznosu u odnosu na stvarne.

- (7) Uvidom u dostavljene račune, koji su knjiženi na kontima troškova propagande i reklame, utvrđeni su nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima.

Kontrolom računa za usluge reklame putem panoa, plakata, letaka i sl., utvrđeno je da račun tiskare „Kompa“ broj: 76/20 od 16. 12. 2020. godine u iznosu od 100,00 KM ne sadrži podatke o vrsti propagandnog materijala, već je na istom navedeno samo propagandni materijal.

Uvidom u račun dobavljača „A-print“ Zenica, broj: 156/20 od 23. 10. 2020. godine, u iznosu od 1.228,50 KM utvrđeno je da isti ne sadrži potpis osobe koja je fakturirala uslugu, niti pečat dobavljača.

Isto tako, na računu dobavljača „BNpro“ d.o.o. Sarajevo, broj: 20-360-000272 od 10. 12. 2020. godine u iznosu od 1.000,00 KM, koji nije ne sadrži potpis osobe koja je fakturirala uslugu niti pečat dobavljača, navedeno je prefakturiranje troškova za troškove ispisivanja propagandnoga materijala za lokalne izbore Općine Centar.

Pored navedenoga, utvrđeno je da računi, koje je stranka dostavila tijekom obavljanja kontrole finansijskih izvješća, nisu odobreni za knjiženje, tj. prije knjiženja nisu potpisani od strane odgovorne osobe ili osobe koja je zaduženo za kontrolu računa.

- (8) Platforma za progres nije u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvješću iskazala točne podatke o svojim obvezama na dan 31. 12. 2020. godine, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

- Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da su ukupne obveze stranke na dan 31. 12. 2020. godine iznosile 51.961,02 KM, od čega: obveze prema dobavljačima 18.768,98 KM, obveze za autorske i ugovore o djelu 680,00 KM, obveze za bruto plaće 7.512,01 KM i ostali kratkoročni zajmovi 25.000,03 KM.

Stranka je u obrascu 5 (obveze) iskazala obveze prema dobavljačima u ukupnom iznosu od 18.768,98 KM i obveze na temelju pozajmice fizičke osobe Amera Hadžikadića u iznosu od 15.000,00 KM.

- Platforma za progres je u obrascu 5 iskazala obveze prema fizičkoj osobi Sakibi Hotović u iznosu od 4.500,00 KM. Uvidom u Aneks ugovora o zakupu poslovnih prostorija, br. 07,3-10/20 od 10. 4. 2020. godine utvrđeno je da se zakupodavac Sakiba Hotović odriče zakupnine za uporabu poslovnih prostorija od 15. 4. 2020. godine do 31. 12. 2020. godine. Uvidom u analitičku karticu obveze prema Sakibi Hotović utvrđeno je da je stranka u korist prihoda isknjižila samo 4.500,00 KM, te da je suprotno odredbama Aneksa evidentirala obvezu za zakupninu za razdoblje rujan – prosinac 2020. godine u iznosu od 4.000,00 KM.

Na temelju navedenoga, utvrđeno je da stranka nije imala obveze prema fizičkoj osobi Sakibi Hotović u iznosu od 4.500,00 KM, nego samo 500,00 KM.

- e) Platforma za progres je postizborna finansijska izvješća za Lokalne izbore održane tijekom 2020. godine dostavila nakon zakonom propisanoga roka, te suprotno odredbama članka 3. stavak (2) Pravilnika o predizbornim i postizbornim finansijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ br. 10/18).

- Platforma za progres je postizborno finansijsko izvješće za Lokalne izbore 2020. godine (razdoblje izvješća 1. 6. – 15. 12. 2020. godine) dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dana 22. 3. 2021. godine u čvrstom presliku, ispisano iz aplikacije FI SIP BiH, dok u aplikaciji FI CIK BiH ovo izvješće nije podnijela na pravilan način. Naime, stranka je popunila sve obrasce finansijskoga izvješća, te ih je zatvorila, ali nije podnijela finansijsko izvješće.

Sukladno odredbama članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine, rok za dostavljanje ovoga finansijskog izvješća je bio 15. 1. 2021. godine.

Također, stranka u postizbornom finansijskom izvješću nije iskazala nenovčanu donaciju pravne osobe „Europlakat BH“ d.o.o. Sarajevo i troškove izborne kampanje, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka, članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine i odredbe Pravilnika o predizbornim i postizbornim finansijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj: 10/18).

- Platforma za progres je postizborno finansijsko izvješće za Lokalne izbore 2020. godine u Mostaru (razdoblje izvješća 8. 8. 2020. – 19. 1. 2021. godine) podnijela putem aplikacije FI CIK BiH dana 30. 4. 2021. godine, ali Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine nije dostavila ispisane obrasce finansijskoga izvješća.

Sukladno odredbama članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine, rok za dostavljanje ovoga financijskog izvješća je bio 19. 2. 2021. godine.

- f) Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornog zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje, stranka je prijavila transakcijski račun stranke broj: 1994990049598929 kod Sparkassebank d.d.

Pregledom godišnjega financijskog izvješća utvrđeno je da je stranka troškove oglašavanja putem Facebook-a i Google-a u iznosu od 9.013,22 KM platila putem PayPal računa.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Platforma za progres je, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 555.848,10 KM, a u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore u Mostaru 2020. godine mogla je potrošiti sredstva u iznosu od 30.259,20 KM.

Platforma za progres je u obrascima 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) i 4.2 (troškovi propagande) godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu iskazala troškove propagande u iznosu od 119.269,80 KM.

2. POLITIČKA ORGANIZACIJA „HERCEGOVAČKI NARODNI POKRET – RODOLJUB DRAŠKOVIĆ“ (Kod 2767)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Politička organizacija „Hercegovački narodni pokret – Rodoljub Drašković“ financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	1.250,00	5,88
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	20.000,00	94,12
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	00,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	21.250,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	21.250,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Politička organizacija „Hercegovački narodni pokret – Rodoljub Drašković“ prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 8. stavak (1), članka 11. stavak (1) i

članka 12. stavci (1), (3) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- a) Politička stranka svojim programom utroška sredstva nije predvidjela troškove zakupnine poslovnoga prostora. Na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH stranci za dostavljanjem dokumentacije o uporabi poslovnoga prostora (dokaz o vlasništvu, preslika ugovora o zakupu, odluke ili izjave ukoliko se prostor rabi bez naknade), politička stranka je aktom, broj: 01-04/21 od 2. 11. 2021. godine, odgovorila kako je politički subjekt „Hercegovački narodni pokret – Rodoljub Drašković“ prostorije za svoj rad, koje se nalaze na adresi Knez Mihajlova broj 5, dobio od „RDT SWISSLION“ d.o.o. Trebinje na besplatnu uporabu na neodređeno vrijeme. Nije moguće utvrditi iznos ostvarenih troškova zakupnine, budući da politička stranka nije dostavila podatke o površini prostora, niti druge podatke neophodne za utvrđivanje tržišne vrijednosti zakupnine.

Budući da politička stranka svojim programom utroška nije predvidjela dio troškova, koje je ostvarila u 2020. godini, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Stranka nije u poslovnim knjigama uspostavila evidenciju, niti je u financijskom izvješću prijavila nenovčanu donaciju pravne osobe „RDT SWISSLION“ d.o.o. Trebinje, koja joj je dala poslovni prostor na uporabu bez naknade. Sukladno odredbi iz članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka, politička stranka je bila obvezna uspostaviti evidenciju i u financijskom izvješću prijaviti nenovčanu donaciju u iznosu tržišne vrijednosti zakupnine.

- c) Politička organizacija „Hercegovački narodni pokret – Rodoljub Drašković“ primila je novčanu donaciju od Fondacije Rodoljub Drašković – Gimnazija Trebinje u iznosu od 20.000,00 KM.

Uvidom u Izvješće o izvršenju Proračuna Grada Trebinje u razdoblju od 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, utvrđeno je da se Fondacije Rodoljub Drašković – Gimnazija Trebinje financirala javnim sredstvima iz proračuna Grada Trebinja u iznosu od 2.123.600,00 KM. Sukladno odredbi iz članka 8. stavak (1) točka g) Zakona o financiranju političkih stranaka sindikatima, udrugama i drugim neprofitnim organizacijama koje se financiraju javnim sredstvima, bez obzira na iznos sredstava, zabranjuje se financiranje političkih stranaka.

Na temelju navedenoga utvrđeno je da je Politička organizacija „Hercegovački narodni pokret – Rodoljub Drašković“ ostvarila zabranjeni prilog u iznosu od 20.000,00 KM.

- d) Pregledom financijskoga izvješća i dodatne dokumentacije utvrđeno je da Politička organizacija „Hercegovački narodni pokret – Rodoljub Drašković“ nije uspostavila potpune i točne evidencije o svojim prihodima i rashodima, godišnje financijsko izvješće i postizborno financijsko izvješće nije popunila na način kako je Središnje izborni povjerenstvo BiH propisalo svojim podzakonskim aktima: Pravilnikom o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka i Pravilnikom o predizbornim i postizbornim financijskim izvješćima političkih stranaka.

- (1) U poslovnim knjigama i financijskom izvješću politička stranka nije prijavila nenovčanu donaciju, koju je ostvarila uporabom poslovnoga prostora bez plaćanja zakupnine, kao što je navedeno u nalaz pod a) i b), čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članaka 13. i 18. Pravilnika.

- (2) Stranka u poslovnim knjigama nije, sukladno odredbama iz članka 11. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka, uspostavila potpune evidencije o svojim rashodima. U financijskim izvješćima, koje je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, stranka nije iskazala točne podatke o rashodima, a dio rashoda je pogrešno klasificirala, čime je prekršila odredbe članka 12. stavci (1), (3) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika, te odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.
- Trošak zakupnine, čiji iznos nije utvrđen iz razloga što politička stranka nije dostavila podatke o površini poslovnoga prostora i cijeni zakupa, nije evidentiran ni u poslovnim knjigama ni u financijskom izvješću.
  - Politička stranka je uplaćenu taksu za ovjeru prijave za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, u iznosu od 1.200,00 KM, iskazala kao trošak u ukupno uplaćenom iznosu. Međutim, ova politička stranka je na temelju Odluke Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25. 2. 2021. godine ostvarila pravo na povrat uplaćene pristojbe u iznosu od 1.000,00 KM, pa je trošak pristojbe iznosio 200,00 KM.
  - Troškove izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine, u iznosu od 3.687,26 KM, politička stranka je u postizbornom financijskom izvješću prijavila kao režijsko-administrativne troškove, a ne troškove kampanje, kako je propisano odredbama članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbama članka 15.1 stavak (1) točka 4. Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine. U godišnjem financijskom izvješću politička stranka je troškove izborne kampanje isto prijavila, kao režijsko-administrativne troškove.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Politička organizacija „Hercegovački narodni pokret – Rodoljub Drašković“ za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborni povjerenstvo BiH, mogla je potrošiti 4.629,15 KM.

U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu i postizbornom financijskom izvješću Politička organizacija „Hercegovački narodni pokret – Rodoljub Drašković“ iskazala je troškove izborne kampanje u iznosu 3.687,26 KM.

3. REGIONALNA DEMOKRATSKA STRANKA GRADAČAC (Kod 2527)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Regionalna demokratska stranka Gradačac financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	18.659,00	100,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	18.659,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	18.659,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Regionalna demokratska stranka Gradačac prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 8. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

a) U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu Regionalna demokratska stranka Gradačac iskazala je ukupne rashode u iznosu od 14.084,00 KM.

Regionalna demokratska stranka Gradačac je uz dodatnu dokumentaciju za 2020. godinu, dana 1. 11. 2021. godine, Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavila nepotpun usporedni plan prihoda i rashoda za 2020. i 2021. godinu na kojem nije naveden broj, ali je naveden nadnevak 1. 4. 2020. godine.

Budući da Regionalna demokratska stranka Gradačac nije dostavila plan utroška za 2020. godinu neposredno nakon njegovog usvajanja, smatramo da je financijska sredstva utrošila bez programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove goriva u iznosu od 2.030,16 KM.

Na zahtjev za dostavljanje dokumentacije o troškovima goriva, stranka je dostavila račun dobavljača „MEŠIĆ-COM“ d.o.o. Gradačac, broj: M18/104-1269 od 20. 11. 2020. godine, za izdane naftne derivate BMB i dizel u ukupnom iznosu od 2.030,16 KM. Stranka uz račun nije dostavila naloge za službena putovanja niti putne naloge iz kojih bi se utvrdila relacija putovanja i prijeđena kilometraža, te podatke o vozilima za koje je isporučeno gorivo.

Uvidom u poslovne knjige i dodatnu dokumentaciju, utvrđeno je da politička stranka u svom vlasništvu nema motorna vozila, te da je prilikom obračuna i plaćanja putnih naloga

za službeno putovanje, fizičkoj osobi isplatila i naknadu za uporabu vlastitoga vozila u službene svrhe.

Imajući u vidu da politička stranka u svom vlasništvu nema motorna vozila i da u postupku pregleda nije dokazala u koju svrhu je utrošila gorivo, tj. financijska sredstva stranke, smatramo da su sredstva stranke utrošena suprotno odredbama članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Također, uvidom u račun dobavljača „Rajčanka“ d.o.o. Gradačac broj: 958 od 15. 12. 2020. godine, utvrđeno je da je stranka od ovoga dobavljača izvršila nabavku građevinskoga materijala (letve i štafle) u ukupnom iznosu od 498,43 KM, a da pri tome nema nekretnine u svom vlasništvu i rabi zakupljeni poslovni prostor čiji je vlasnik Grad Gradačac.

- b) Politička stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala prihode iz proračuna Grada Gradačac u ukupnom iznosu od 18.659,00 KM.

Na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, Grad Gradačac je svojim aktom, broj: 07/11-11-20-15/22 od 14. 3. 2022. godine, dostavio podatke o isplatama i dokumentaciju na temelju koje je izvršena uplata sredstava na račun političke stranke Regionalna demokratska stranka Gradačac.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da su sredstva koja su pripadala političkoj stranci Regionalni demokratski savez Tuzla na temelju osvojenih mandata u razdoblju od 2016. do 2020. godine, uplaćena na račun Regionalne demokratske stranke Gradačac, kako slijedi: dana 5. 6. 2020. godine uplaćena su sredstva u iznosu od 3.332,00,00 KM za razdoblje siječanj – travanj 2019. godine; dana 22. 10. 2020. godine uplaćena su sredstva u iznosu od 11.662,00 KM za razdoblje svibanj – prosinac 2019. godine, srpanj – listopad 2018. godine i siječanj – veljača 2020. godine; a dana 29. 12. 2020. godine uplaćena su sredstva u iznosu od 3.665,20 KM za četiri mjeseca 2017. godine i za razdoblje studeni – prosinac 2018. godine. Također, utvrđeno je da je, dana 24. 12. 2020. godine, Stručna služba Gradskoga vijeća i Gradonačelnika obavijestila Službu za gospodarstvo, proračun i financije da je Klub vijećnika RDS-a Gradačac obavijestio Stručnu službu da su suglasni sve obveze Grada Gradačac prema Klubu vijećnika RDS-a nastale u razdoblju od 2016. do 2020. godine isplatiti na račun broj: 1323002022569703, uz napomenu da raniji račun više nije u funkciji.

Uvidom u Rješenje Općinskoga suda u Tuzli, broj: 032-0-Reg-20-000106, utvrđeno je da je Regionalna demokratska stranka Gradačac upisana u registar suda dana 12. 2. 2020. godine.

Imajući u vidu da se prihodom iz proračuna smatra prihod definiran člankom 3. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih stranaka, odnosno da se sredstva za rad raspodjeljuju na temelju osvojenih mandata, a da Regionalna demokratska stranka Gradačac nije imala osvojene mandate u Gradskom vijeću Gradačac u razdoblju od 2016. do 2020. godine, kao i da je upisana u registar suda 12. 2. 2020. godine, mišljenja smo da je Regionalna demokratska stranka Gradačac sredstva iz proračuna Grada Gradačca u iznosu od 18.659,00 KM primila suprotno odredbama članka 8. stavak (1) točka a) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- c) Na temelju pregleda godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da Regionalna demokratska stranka Gradačac nije vodila poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima, dio troškova je evidentirala na temelju nevjerođostojne dokumentacije i nije

podnijela financijsko izvješće sukladno Pravilniku, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Stranka je sredstva primljena iz proračuna Grada Gradačca u iznosu od 18.659,00 KM, koja nije ostvarila sukladno odredbama članka 3. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka, iskazala kao prihode iz proračuna, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 19. Pravilnika.
- (2) Stranka je troškove zakupa poslovnoga prostora u poslovnim knjigama evidentirala i u godišnjem financijskom izvješću iskazala kao troškove pristojbe i poreza, čime je prekršila odredbe članka 22. Pravilnika.
- (3) Regionalna demokratska stranka Gradačac je troškove goriva evidentirala na temelju nevjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije, iz koje se ne može pouzdano utvrditi da je gorivo isporučeno za političku stranku, kao što je navedeno u nalazu pod točkom a).
- d) Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje, stranka je prijavila redoviti transakcijski račun stranke broj: 1323002022569703 kod NLB banke d.d. Sarajevo.

Pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, politička stranka je, suprotno Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, umjesto s posebnoga transakcijskog računa za financiranje izborne kampanje, uplatila s glavnoga računa stranke.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Regionalna demokratska stranka Gradačac je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, mogla potrošiti 15.539,20 KM.

Regionalna demokratska stranka Gradačac u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu nije iskazala troškove propagande.

4. SAVEZ MLADIH SNAGA (Kod 2325)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Savez mladih snaga se financirao iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	120,00	0,56
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	4.000,00	18,78
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	17.183,61	80,66
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	21.303,61	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	21.303,61	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Savez mladih snaga prekršio odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 8. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1), (3) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona BiH.

a) Uvidom u program utroška sredstava za 2020. godinu, koji je politička stranka dostavila uz godišnje financijsko izvješće za 2019. godinu, utvrđeno je da su troškovi planirani u iznosu od 39.000,00 KM.

Prema podacima iz financijskoga izvješća političke stranke, planirani troškovi su ostvareni u postotku od 16,91%. U godišnjem financijskom izvješću stranka je prijavila troškove u iznosu od 6.595,80 KM.

Navedeno potvrđuje činjenicu da Savez mladih snaga program utroška sredstava nije izradio na način da se osigura transparentnost planiranoga trošenja sredstava.

b) Politička stranka nije postupila sukladno odredbama članka 5. stavak (4), Zakona o financiranju političkih stranaka.

- Politička stranka nije uspostavila evidenciju o nenovčanoj donaciji koju je ostvarila uporabom poslovnoga prostora bez naknade. Predsjednik stranke je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavio izjavu, u kojoj navodi da je sjedište političke stranke u Ulici Baruthana 63 Sarajevo, u kući u kojoj on živi, te kako od stranke nema naknadu.

- Sukladno odredbama članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka, Savez mladih snaga je bio obavezan izdati potvrdu svakom donatoru od kojega je primio dobrovoljni prilog.

Na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH stranci za dostavljanjem preslike potvrda o primljenim priložima, stranka ih nije dostavila, niti je na drugi način dokazala

da su potvrde izdane fizičkom osobama od kojih je prijavila priloge u iznosu od 4.000,00 KM.

c) Političkoj stranci su isplaćena sredstva iz proračuna u iznosu od 17.183,61 KM, koja su izdvojena za financiranje druge političke stranke.

- Uvidom u akt Općine Stari Grad Sarajevo, broj: 07-11-1807-1 od 8. 3. 2021. godine, koji je dostavljen Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, utvrđeno je da iz njenoga proračuna nisu izdvojena sredstva za financiranje političke stranke Savez mladih snaga. Međutim, uvidom u izvode s transakcijskoga računa Saveza mladih snaga, utvrđeno je da su ovoj političkoj stranci iz proračuna Općine Stari Grad Sarajevo isplaćena sredstva u iznosu od 4.377,20 KM.

- Iz proračuna Grada Sarajeva političkoj stranci Savez mladih snaga su isplaćena sredstva u iznosu od 12.806,41 KM. U aktu Grada Sarajeva, broj: 06-11-870/2021 od 15. 2. 2022. godine, koji je dostavljen Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, navedeno je da su iz proračuna ovoga grada sredstva u iznosu od 19.241,88 KM izdvojena za politički subjekt Savez za Stari Grad – Savez mladih snaga.

Na temelju navedenoga, a imajući u vidu činjenicu da politička stranka Savez mladih snaga nije osvojila mandate za navedene razine vlasti, utvrđeno je da su političkoj stranci Savez mladih snaga isplaćena sredstva u iznosu od 17.183,61 KM, koja su iz proračuna izdvojena za financiranje političke stranke Savez za Stari Grad.

Na navedeni način politička stranka je ostvarila prihod u iznosu od 17.183,61 KM iz izvora koji je zabranjen člankom 8. stavak (1) točka a) Zakona o financiranju političkih stranaka.

d) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, financijske dokumentacije koju je politička stranka dostavila na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH, te dokaza iz drugih izvora utvrđeno je da poslovne knjige nije vodila sukladno računovodstvenim propisima, nije uspostavila točne evidencije o novčanim tokovima, приходima i rashodima i godišnje financijsko izvješće nije popunila sukladno odredbama Pravilnika.

(1) Savez mladih snaga u financijskom izvješću nije prijavio jedan transakcijski račun, a putem računa, koji je prijavio, iskazao je pogrešan promet.

- Politička stranka je u financijskom izvješću prijavila transakcijski račun kod Raiffeisen banke, broj: 16100002000530051, te tri puta iskazala isti promet putem tog računa i to: početno stanje 4,68 KM, uplate na račun u iznosu od 21.303,61 KM, isplate s računa u iznosu od 4.588,00 KM i stanje sredstava na računu na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 16.720,29 KM.

- U financijskom izvješću politička stranka nije prijavila transakcijski račun kod Raiffeisen banke, broj: 16100002000530245 putem koga je ostvarila promet u iznosu od 2.200,00 KM.

Neprijavlivanjem transakcijskoga računa, te pogrešnim iskazivanjem podataka o novčanim tokovima putem prijavljenoga računa, politička stranka je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

(2) Politička stranka u financijskom izvješću, suprotno odredbama članka 12. Pravilnika, nije prijavila promet sredstava putem blagajne.

Uvidom u izvod s transakcijskoga računa od 18. 8. 2020. godine utvrđeno je da je podignut blagajnički maksimum u iznosu od 1.500,00 KM. Također, stranka je u poslovnim knjigama evidentirala promet blagajne i to: uplatu na blagajnu u iznosu od 1.500,00 KM, isplate iz blagajne u iznosu od 1.457,44 KM i stanje gotovine u blagajni na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 42,56 KM.

(3) Politička stranka nije uspostavila potpune i točne evidencije o svojim prihodima, rashodima i obvezama.

1. Sredstva koja je primila iz proračuna Općine Stari Grad Sarajevo u iznosu od 4.377,20 KM i u istom iznosu ih prijavila kao prihod iz proračuna u financijskom izvješću koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, stranka je u poslovnim knjigama evidentirala u iznosu od 5.089,18 KM.

Sredstva koja je stranka primila iz proračuna Grada Sarajeva u iznosu od 12.806,41 KM i prijavila ih u financijskom izvješću kao prihod iz proračuna, u poslovnim knjigama su evidentirana u iznosu od 12.094,43 KM.

2. Politička stranka nije prijavila nenovčanu donaciju koju je ostvarila uporabom poslovnoga prostora bez naknade. Također, stranka nije procijenila, niti prijavila trošak zakupnine poslovnoga prostora.

3. U poslovnim knjigama politička stranka je evidentirala ukupne troškove u iznosu od 3.572,80 KM, a u financijskom izvješću koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH prijavila je troškove u iznosu od 6.595,80 KM. Uvidom u izvode s transakcijskih računa i poslovne knjige stranke, utvrđeno je da stranka u poslovnim knjigama nije uspostavila potpune i točne evidencije o rashodima, čime je prekršila računovodstvene propise i odredbe članka 11. i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka. Također, stranka u financijskom izvješću nije prijavila stvarne troškove, čime je prekršila odredbe članka 21., članka 22. i članka 23. Pravilnika.

- Stranka je BH Telecomu 18. 8. 2020. godine isplatila iznos od 491,50 KM, koji nije evidentirala kao trošak ni u poslovnim knjigama ni u financijskom izvješću.

- Trošak računovodstvenih usluga u iznosu od 200,00 KM, troškovi telefona u iznosu od 643,20 KM, troškovi goriva u iznosu od 241,87 KM, troškovi održavanja u iznosu od 42,50 KM i drugi troškovi u iznosu od 329,87 KM, koji su prema podacima iz poslovnih knjiga plaćeni gotovinski, nisu prijavljeni u financijskom izvješću.

- U financijskom izvješću politička stranka je prijavila troškove u iznosu od 4.000,00 KM, koje je klasificirala kao ostale rashode. S obzirom na klasifikaciju troškova u poslovnim knjigama, te njihov iznos, nije utvrđena struktura troškova koje je stranka u izvješću prijavila kao ostale rashode.

- Savez mladih snaga, iako je sudjelovao na Lokalnim izborima 2020. godine i Izborima u Gradu Mostaru, nije prijavio troškove izborne kampanje ni u postizbornim izvješćima ni u godišnjem financijskom izvješću. Također, u poslovnim knjigama nisu evidentirani troškovi izborne kampanje, niti je stranka dostavila obavijest na koji način je financirala izbornu kampanju, pa nije utvrđeno je li ostvarila spomenute troškove i u kojem iznosu.

- Postizborno financijsko izvješće za Izборе u Mostaru Savez mladih snaga je podnio nakon zakonom utvrđenoga roka, čime je prekršio odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona BiH.

4. U financijskom izvješću politička stranka nije prijavila obveze, koje je u poslovnim knjigama evidentirala u iznosu od 543,84. Obveze se odnose na neplaćene poreze i doprinose obračunate na dodatna primanja u ranijim godinama. Neprijavlivanjem obveza u financijskom izvješću politička stranka je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Savez mladih snaga je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogao potrošiti 348.477,00 KM i u svrhu izborne kampanje za Izbore u Gradu Mostaru 30.259,20 KM.

U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu i postizbornim izvješćima Savez mladih snaga nije iskazao troškove izborne kampanje.

5. BOSANSKA NARODNA STRANKA (Kod 2319)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Bosanska narodna stranka se financirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	0,00
II	Ostali prihodi i drugo	60.690,07	100,00
	Izvori financiranja (I+II)	60.690,07	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Bosanska narodna stranka prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1), (3) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- (a) Uvidom u program utroška sredstava za 2020. godinu, koji je politička stranka dostavila uz godišnje financijsko izvješće za 2019. godinu, utvrđeno je da su troškovi planirani u iznosu od 105.800,00 KM i to: plaća tehničkoga tajnika i isplate rukovoditeljima stranke vezano za aktivnosti i promociju stranke u iznosu od 26.000,00 KM; troškovi održavanja godišnje Skupštine stranke i sastanaka tijela stranke u iznosu od 10.000,00 KM; administrativni troškovi, materijalni troškovi, putni troškovi i troškovi goriva u iznosu od 12.000,00 KM; troškovi zakupnine i režijski troškovi u iznosu od 8.000,00 KM; troškovi

kampanje u iznosu od 10.000,00 KM; troškovi uporabe motornih vozila, po ugovoru, za potrebe stranke u iznosu od 27.800,00 KM i pomoć socijalno ugroženim i bolesnim članovima stranke u iznosu od 12.000,00 KM.

U godišnjem financijskom izvješću stranka je prijavila troškove u iznosu od 61.130,24 KM, iz čega proizlazi da su planirani troškovi ostvareni u postotku od 57,78%.

Naprijed navedeno potvrđuje činjenicu da politička stranka nije planirala utrošak sredstava, koja je osigurala iz proračuna, na transparentan način i sukladno odredbama članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Uvidom u strukturu ostvarenih troškova, utvrđeno je da je Bosanska narodna stranka ostvarila troškove u iznosu od 14.379,24 KM, za koje nije moguće utvrditi u kojem iznosu su planirani. To su: troškovi telefonskih i poštanskih usluga u iznosu od 6.189,25 KM, troškovi knjigovodstvenih usluga u iznosu od 1.604,00 KM, stipendije u iznosu od 1.450,00 KM, troškovi poreza i pristojbi u iznosu od 1.400,00 KM, troškovi usluga u iznosu od 1.327,60 KM, troškovi reklame i propagande u iznosu od 1.000,00 KM, troškovi platnoga prometa u iznosu od 548,00 KM, troškovi električne energije u iznosu od 352,76 KM, ugovori o djelu u iznosu od 300,00 KM, troškovi uredskoga materijala u iznosu od 109,63 KM, troškovi održavanja opreme u iznosu od 50,00 KM i reprezentacija u iznosu od 48,00 KM. U Planu i programu utroška sredstava, stranka nije navela troškove po vrstama, već ih je navela kao administrativne troškove, materijalne troškove, putne troškove i troškove goriva u jednom iznosu od 12.000,00 KM.
- (2) Stranka je prekoračila planirane humanitarne rashode za iznos od 9.900,00 KM. Humanitarne rashode, koje je planirala je u iznosu od 12.000,00 KM, ostvarila je i u financijskom izvješću prijavila u iznosu od 21.900,00 KM.
- (3) Za troškove u iznosu od 46.300,00 KM, ne može se potvrditi da su nastali isključivo za ostvarivanje ciljeva političke stranke.
  - Bosanska narodna stranka je donijela 90 odluka o isplatama jednokratnih novčanih pomoći i isplatama za nabavku lijekova službenicima i članovima političke stranke. Potvrde su donesene bez medicinske dokumentacije i bez dokumentacije koja bi potvrdila da su službenici i članovi političke stranke osobe u stanju socijalne potrebe. Na tom temelju politička stranka je isplatila sredstva u iznosu od 21.900,00 KM. Pojedinačne isplate su se kretale u iznosima od 30,00 KM za članove stranke do 1.500,00 KM za njene službenike. Službenicima Bosanske narodne stranke isplaćene su navedene pomoći u iznosu od 11.850,00 KM, pomoć za školovanje i stipendije u iznosu od 2.850,00 KM, isplate za telefon u iznosu od 2.200,00 KM, dok su isplate u iznosu od 4.900,00 KM izvršene predsjedniku Stranke dijaspore Bosne i Hercegovine.
  - Politička stranka je 31. 1. 2020. godine s Edimom Fejzićem zaključila ugovor o raspolaganju i uporabi putničkoga motornog vozila u razdoblju od 1. 1. 2020. godine do 31. 12. 2020. godine, uz mjesečnu naknadu od 1.500,00 KM, što ukupno iznosi 18.000,00 KM. Uvidom u financijsku dokumentaciju, odnosno izvode s transakcijskih računa, utvrđeno je da je Bosanska narodna stranka spomenutoj osobi isplatila 24.500,00 KM, što je za 6.500,00 KM više od ugovorenoga iznosa. Pored navedenoga, utvrđeno je da isplate naknade za uporabu vozila nisu vršene mjesečno, kako je ugovoreno. Isplata naknade u iznosu od 9.000,00 KM izvršena je 3. 3. 2020. godine, isplata u iznosu od 6.000,00 KM 16. 6. 2020. godine, isplata u iznosu od 5.000,00 KM 6. 8. 2020. godine i isplata u iznosu od 4.500,00 KM 13. 10. 2020. godine. Uvidom u poslovne knjige političke stranke i strukturu troškova koje je ostvarila, nije utvrđeno da je vozilo uporabljeno za obavljanje

stranačkih aktivnosti. Naime, politička stranka nije prijavila troškove službenih putovanja, niti druge troškove koji bi ukazivali da je politička stranka rabila vozilo.

- (b) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, financijske dokumentacije koju je politička stranka dostavila na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH, te dokaza pribavljenih iz drugih izvora utvrđeno je da politička stranka poslovne knjige nije vodila sukladno računovodstvenim propisima, nije uspostavila potpune evidencije o novčanim tpkovima, prihodima, rashodima i obvezama te godišnje financijsko izvješće nije popunila sukladno odredbama Pravilnika.
- (1) Bosanska narodna stranka u financijskom izvješću nije prijavila transakcijski račun, broj: 1862610340368383, koji je ugašen 6. 10. 2020. godine.
Uvidom u izvod s navedenoga računa, a koji je stranka naknadno dostavila, utvrđen je promet u iznosu od 20,00 KM.
Neprijavlivanjem transakcijskoga računa politička stranka je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.
- (2) Prihode iz proračuna i novčani prilog fizičke osobe politička stranka je pogrešno klasificirala i nije ga pravilno prijavila u financijskom izvješću koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.
- U financijskom izvješću politička stranka je prijavila ostali prihod u iznosu od 60.690,07 KM. Uvidom u financijsku dokumentaciju i revizijske dokaze koji su pribavljeni iz izvanjskih izvora, utvrđeno je da su Bosanskoj narodnoj stranci sredstva uplaćena iz proračuna Bosansko-podrinjskoga kantona Goražde u iznosu od 5.760,00 KM i proračuna Federacije BiH u iznosu od 53.480,11 KM. Prihod iz proračuna navedenih razina vlasti ostvarila je koalicija „Goraždanska priča“, čija je članica Bosanska narodna stranka. Sukladno odredbama članaka 13. i 19., politička stranka je navedeni prihod, u iznosu od 59.240,11 KM, trebala evidentirati kao prihod iz proračuna.
  - Novčani prilog Edima Fejzića u iznosu od 1.420,00 KM stranka je, suprotno odredbama članaka 13. i 14. Pravilnika, evidentirala kao ostali prihod. Navedeni prilog spomenuta fizička osoba je 30. 6. 2020. godine uplatila Bosanskoj narodnoj stranci na transakcijski račun za financiranje izborne kampanje broj: 1995430049642363 otvoren kod Sparkasse banke.
- (3) Bosanska narodna stranka u poslovnim knjigama nije uspostavile potpune i točne evidencije o svojim rashodima, te ih u financijskom izvješću nije prijavila sukladno odredbama članaka 22. i 23. Pravilnika. Također je utvrđeno da politička stranka, suprotno računovodstvenim propisima i odredbama članka 11. Zakona o financiranju političkih stranaka, troškove ne evidentira u trenutku kada je stranci pružena usluga ili kada je izvršena nabavka, već troškove evidentira u trenutku plaćanja računa.
- U financijskom izvješću stranka je prijavila trošak zakupnine u iznosu od 351,00 KM koji se odnosi na zakupninu iz mjeseca prosinca 2019. godine, a koji je platila 2020. godine. Na temelju Ugovora o zakupu poslovnoga prostora, zaključenoga sa Sarajevo-osiguranjem d.d. Sarajevo za razdoblje od 1. 6. 2020. do 31. 5. 2021. godine, uz mjesečnu zakupninu od 351,00 KM, koja uključuje PDV, električnu energiju, vodu, grijanje, parking i odvoz smeća, utvrđeno je da politička stranka nije prijavila troškove u iznosu od 2.457,00 KM, niti obvezu prema zakupodavcu u navedenom iznosu.

- Politička stranka je evidentirala u poslovnim knjigama i u financijskom izvješću prijavila humanitarne rashode u iznosu od 21.900,00 KM. Budući da su isplate izvršene kao jednokratne novčane pomoći i isplate za nabavku lijekova službenicima i članovima političke stranke, bez medicinske dokumentacije i bez dokumentacije koja bi potvrdila da su službenici i članovi političke stranke osobe u stanju socijalne potrebe, kao što je navedeno u nalazu pod a) iste imaju karakter osobnih primanja. Politička stranka je imala obvezu na navedene isplate, sukladno poreznim propisima, obračunati i platiti porez na dohodak i pripadajuće doprinose.
  - Sredstva koja je Bosanska narodna stranka po ugovoru o uporabi motornog vozila zakupodavcu isplatila u iznosu koji je za 6.500,00 KM veći od ugovorenog, kao što je navedeno u nalazu pod a), također imaju karakter osobnih primanja, na koja je politička stranka trebala obračunati i uplatiti porez i doprinose.
- (4) Bosanska narodna stranka nije uspostavila točne evidencije o troškovima izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine, postizborno financijsko izvješće je podnijela nakon zakonom utvrđenoga roka i nije prijavila troškove ni u postizbornom ni u godišnjem financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona BiH.
- Na upit političkoj stranci, na koji način i u kojem iznosu je financirala izbornu kampanju, predsjednica stranke je dostavila izjavu, broj: 01-164/21 od 21. 10. 2021. godine, u kojoj navodi da su troškovi kampanje, izrada reklamnoga materijala, rad na terenu, kao i ostali troškovi, koji su vezani za kampanju, plaćeni iz sredstava koje je stranka dobila od Vlade Bosansko-podrinjskoga kantona Goražde i Vlade Federacije BiH.
  - U poslovnim knjigama politička stranka je evidentirala troškove izborne kampanje u iznosu od 1.000,00 KM.
  - Uvidom u izvode s transakcijskih računa stranke, utvrđene su isplate fizičkim osobama za rad u izornoj kampanji u iznosu od 1.650,00 KM.
  - Postizborno financijsko izvješće za Lokalne izbore 2020. godine Bosanska narodna stranka je podnijela 3. 3. 2021. godine, iako je zakonom utvrđeni rok za podnošenje izvješća bio do 15. 1. 2021. godine.
- (5) Politička stranka, suprotno odredbama članka 24. Pravilnika, u financijskom izvješću nije prijavila obveze, koje je u svojim poslovnim knjigama i završnom računu evidentirala u iznosu od 12.656,91 KM.
- Obveza u iznosu od 12.100,00 KM odnosi se na pozajmicu Stranke dijaspore BiH. Prema podacima iz financijskih izvješća Bosanske narodne stranke iz ranijega razdoblja, pozajmica je uplaćena 14. 5. 2018. godine.
  - Obveza, koju je politička stranka u poslovnim knjigama evidentirana u iznosu od 556,91 KM, odnosi se na obveze na temelju poreza na ugovore o djelu iz ranijega razdoblja.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Bosanska narodna stranka je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 62.817,00 KM.

U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu i postizbornom izvješću Bosanska narodna stranka nije prijavila troškove izborne kampanje.

6. UJEDINJENA SRPSKA (Kod 1972)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Ujedinjena Srpska se financirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	29.994,50	5,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	368.750,00	56,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	254.568,40	39,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	653.312,90	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,03	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	653.312,93	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Ujedinjena Srpska prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 8. stavak (1) i stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (3) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

a) Ujedinjena Srpska je u godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, iskazala ukupne rashode u iznosu od 785.830,40 KM.

Uvidom u Program utroška sredstava za 2020. godinu, koji je dostavila Ujedinjena Srpska, utvrđeno je da je stranka planirala troškove u ukupnom iznosu od 592.800,00 KM, i to: troškove reklame i propagande u iznosu od 370.000,00 KM, režijsko-administrativne troškove u iznosu od 15.800,00 KM, troškove PTT usluga u iznosu od 53.000,00 KM, troškove investicijskoga i tekućega održavanja u iznosu od 1.500,00 KM, troškove zakupa uredskih prostorija i javnih površina u iznosu od 130.000,00 KM, troškove reprezentacije i ugostiteljskih usluga u iznosu od 12.000,00 KM, troškove platnoga prometa u iznosu od 2.500,00 KM i troškove prijevoza u iznosu od 8.000,00 KM.

Analizom dostavljenoga Programa utroška sredstava za 2020. godinu, utvrđeno je da stranka nije izradila program utroška sredstava po vrstama troškova, odnosno na način kojim bi se osigurala potpuna transparentnost planiranoga trošenja sredstava, kao i njegova usporedba s ostvarenim troškovima.

- Troškove reprezentacije i ugostiteljskih usluga stranka je planirala u iznosu od 12.000,00 KM, a ostvarila ih je u iznosu od 28.615,54 KM.

- Uvidom u poslovne knjige i finansijsko izvješće, utvrđeno je da je politička stranka ostvarila troškove za koje nije moguće utvrditi jesu li planirani i u kojem iznosu, i to: troškove električne energije, troškove knjigovodstvenih usluga, troškove komunalnih usluga i utrošene vode.

U godišnjem finansijskom izvješću stranka je iskazala troškove električne energije u iznosu od 14.085,56 KM, troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 1.521,00 KM, troškove komunalnih usluga u iznosu od 1.884,65 KM i utrošene vode u iznosu od 491,95 KM. Uvidom u program utroška utvrđeno je da je stranka planirala režijsko-administrativne troškove u iznosu od 15.800,00 KM.

- Stranka je u godišnjem finansijskom izvješću iskazala različite vrste troškova u ukupnom iznosu od 227.391,14 KM, koje nije planirala programom utroška sredstava za 2020. godinu.

Ujedinjena Srpska je ostvarila troškove sitnoga inventara i guma za automobil u iznosu 13.047,01 KM, troškove uredskoga materijala u iznosu od 15.558,84 KM, troškove ostaloga materijala u iznosu 1.322,81 KM, troškove goriva i maziva u iznosu od 686,25 KM, troškove ostalih zakupnina u iznosu od 29.382,16 KM, ostale nematerijalne troškove u iznosu od 6.435,00 KM, troškove tehničkoga pregleda i registracije u iznosu od 4.569,10 KM, troškove neproizvodnih usluga u iznosu od 125.364,77 KM, humanitarne rashode u iznosu od 19.887,20 KM, troškove stručnih publikacija, časopisa, dnevnih novina u iznosu od 183,50 KM i troškove pristojbi, novčanih kazni i slično u iznosu od 10.954,50 KM.

- b) Ujedinjena Srpska program utroška nije izradila po vrstama troška, odnosno na način kojim bi se osigurala potpuna transparentnost planiranoga trošenja sredstava, kao i njegoova usporedba s ostvarenim troškovima, te je sredstva u iznosu od 246.189,84 KM utrošila mimo Programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjega finansijskog izvješća političke stranke, utvrđeno je da je stranka primila nenovčane donacije na temelju vođenja plaćene izborne kampanje na društvenoj mreži i besplatnoga političkog oglašavanja, te iste nije evidentirala u poslovnim knjigama i nije iskazala u godišnjem finansijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Uvidom u odluke Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine utvrđeno je da su fizička osoba i kandidat političke stranke na društvenim mrežama vodili plaćenu izbornu kampanju, a prije službenoga početka izborne kampanje.

Budući da politička stranka nije platila objave na društvenim mrežama, ostvarila je nenovčane donacije fizičke osobe i kandidata stranke, kako slijedi:

- Uvidom u Odluku Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, broj: 05-1-07-5-1118/20 od 3. 11. 2020. godine, utvrđeno je da je Mile Aljetic, kandidat političke stranke, putem društvene mreže Facebook vodio plaćenu izbornu kampanju, prije službenoga početka izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine. Isto tako, utvrđeno je da je objava sponzorirana.

U godišnjem finansijskom izvješću stranka nije evidentirala nenovčanu donaciju ove fizičke osobe.

- Uvidom u Odluku Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, broj: 05-1-07-5-1139/20 od 5. 11. 2020. godine, utvrđeno je da je Nebojša Šešlija, kandidat političke koalicije „Izgradimo zajedno Istočnu Ilidžu“ putem društvene mreže Facebook vodio plaćenu izbornu kampanju, a prije službenoga početka izborne kampanje. Također je utvrđeno da je objava sponzorirana.

Ujedinjena Srpska nije u financijskom izvješću evidentirala nenovčanu donaciju fizičke osobe.

- (2) „Alternativna televizija“ d.o.o. Banja Luka je putem e-pošte dostavila tjedna izvješća o medijskom predstavljanju Ujedinjene Srpske. Prema ovim izvješćima, Ujedinjena Srpska je, u razdoblju izborne kampanje, pored plaćenoga političkog oglašavanja putem „Alternativne televizije“, rabila i ostale vidove besplatnoga predstavljanja ove političke stranke. „Alternativna televizija“ d.o.o. Banja Luka je u svojim izvješćima navela minute plaćenoga političkog oglašavanja, kao i minute ostalih vidova besplatnoga predstavljanja Ujedinjene Srpske. Prema ovim izvješćima u ukupnom vremenu oglašavanja političke stranke plaćeno oglašavanje sudjeluje u postotku od 94,93%, dok sudjelovanje neplaćenoga oglašavanja iznosi 5,07%.

Uvidom u analitičku karticu dobavljača „Alternativna televizija“ d.o.o. utvrđeno je da je ova televizija Ujedinjenoj Srpskoj fakturirala usluge medijskoga predstavljanja u iznosu od 64.039,95 KM.

Sukladno navedenom, oglašavanje putem „Alternativne televizije“ d.o.o. Banja Luka koje stranka nije imala obvezu platiti iznosilo bi 3.246,83 KM, što predstavlja donaciju političkoj stranci u navedenom iznosu.

Budući da je „Alternativna televizija“ d.o.o. Banja Luka tijekom 2020. godine imala sklopljen ugovor s Gradom Dobojem o javnoj nabavci usluga medijskog praćenja gradonačelnika, predstavnika Gradske uprave Doboj i promocije lokalne zajednice, u iznosu od 117.000,00 KM, Ujedinjena Srpska je ostvarila donaciju „Alternativne televizije“ d.o.o. Banja Luka koja je odredbama članka 8. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka, zabranjena.

Stranka je sukladno Pravilniku o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka i Zakonu o financiranju političkih stranaka bila obvezna uspostaviti evidenciju o nenovčanim donacijama i iste evidentirati u poslovnim knjigama i prijaviti u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu.

- c) Ujedinjena Srpska je ostvarila novčane donacije fizičkih osoba čiji identitet nije utvrđen, čime je prekršila odredbe članka 8. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Ujedinjena Srpska je u obrascu 3-a (Prilozi fizičkih osoba) godišnjega financijskog izvješća iskazala priloge u iznosu od 368.750,00 KM.

Stranka je izdala 53 potvrde o primljenoj donaciji fizičkih osoba koje ne sadrže podatke o broju osobnoga dokumenta fizičke osobe, a na 42 potvrde, odnosno za 24 fizičke osobe – donatora, stranka nije navela adresu i mjesto prebivališta fizičkih osoba, te se identitet donatora ne može sa sigurnošću utvrditi.

Središnje izborni povjerenstvo BiH se sukladno članku 14. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka obratilo donatorima stranke sa zahtjevom za

odgovaranjem jesu li u 2020. godini dali novčanu donaciju Ujedinjenoj Srpskoj, te navedu iznos donacije i nadnevak uplate sredstava.

- Na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH odgovorilo je 12 donatora Ujedinjene Srpske koji su potvrdili da su dali donacije u ukupnom iznosu od 100.700,00 KM. Jedna fizička osoba je u svom odgovoru potvrdila da je uplatila članarinu za 2020. godinu u iznosu od 3.300,00 KM u svoje ime i u ime još jedne fizičke osobe.
- Jedna fizička osoba, čije je donacije stranka prijavila u iznosu od 15.000,00 KM, u svom dopisu je potvrdila kako je dala prilog stranci u iznosu od 5.000,00 KM.
- Dvije fizičke osobe, čije je donacije stranka prijavila u iznosu od 12.100,00 KM nisu odgovorile na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, iako su im pošiljke uredno uručene.
- Dvije fizičke osobe, čije je donacije stranka prijavila u iznosu od 15.000,00 KM nisu primile zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine. Pošta je pošiljke vratila s naznakom kako su fizičke osobe odselile s navedene adrese.

Budući da dvije osobe, kojima je uručen zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine za odgovorom jesu li političkoj stranci dale donacije, nisu odgovorile, da je jedna fizička osoba samo djelomično potvrdila iznos prijavljene donacije i da za 24 fizičke osobe stranka nije navela adresu i mjesto prebivališta, Služba za reviziju za donacije u iznosu od 22.100,00 KM ne može potvrditi da su u izvješću prijavljeni stvarni donatori Ujedinjene Srpske.

Imena uplatitelja donacija, navedena na izvodima s transakcijskih računa stranke, a imajući u vidu prethodno navedeno, ne mogu se smatrati dovoljnim dokazom za potvrđivanje identiteta donatora.

- d) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu i druge financijske dokumentacije, utvrđeno je da Ujedinjena Srpska nije vodila pravilne i potpune evidencije o prihodima, rashodima i obvezama, što je suprotno računovodstvenim propisima i odredbama članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka. Godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu stranka nije popunila sukladno Pravilniku, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) U financijskom izvješću stranka nije prijavila kompletnu organizacijsku strukturu sukladno članku 10. Pravilnika.

Uvidom u ugovore o zakupu utvrđeno je da je stranka rabila poslovne prostore, a pri tome u svojoj organizacijskoj strukturi nije iskazala sljedeće općinske odbore: Stanari, Pelagićevo, Kotor Varoš, Osmaci, Modriča, Novi Grad, Srbac, Foča, Ljubinje, Višegrad, Petrovo, Sokolac, Ugljevik, Lopare, Novo Goražde, Kozarska Dubica, Čajniče i Laktaši, te gradske odbore: Prijedor i Banja Luka, kao i odbor Brčko.

- (2) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, poslovnih knjiga i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da Ujedinjena Srpska nije uspostavila potpune i točne evidencije o prihodima stranke, te iste nije pravilno iskazala u godišnjem financijskom izvješću.

- Pregledom dokumentacije utvrđeno je da stranka nije uspostavila pravovremene evidencije u poslovnim knjigama, te da je članarinu u iznosu od 900,00 KM, koju je

fizička osoba uplatila u 2019. godini, evidentirala u poslovnim knjigama i u godišnjem financijskom izvješću u 2020. godini.

Ujedinjena Srpska je u godišnjem financijskom izvješću iskazala članarine u iznosu od 29.994,50 KM, dok je kontrolom izvoda s transakcijskih računa utvrđeno da su fizičke osobe, tijekom 2020. godine, uplatile članarine u iznosu od 29.094,50 KM.

Neuspostavljanjem pravovremenih evidencija stranka je pogrešno iskazala iznos primljenih članarina u godišnjem financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 13. Pravilnika.

- U obrascu 3-f stranka je iskazala prihode iz proračuna u iznosu od 254.568,38 KM. Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa utvrđeno je da prihodi iz proračuna iznose 253.638,38 KM.

Također je utvrđeno da je stranka prilog fizičke osobe u iznosu od 930,00 KM iskazala kao prihod iz proračuna, čime je prekršila odredbe članaka 14. i 19. Pravilnika.

- Ujedinjena Srpska je iskazala prihode iz proračuna Grada Banja Luka u iznosima od 22.401,19 KM i 212.233,09 KM. Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa utvrđeno je da je iz proračuna Grada Banja Luka na račun stranke uplaćeno 22.401,19 KM, a da je iznos od 212.233,09 KM uplaćen iz proračuna Republike Srpske.

Stranka je u obrascu 3-f iskazala prihode iz proračuna Bosne i Hercegovine u iznosu od 13.179,02 KM, dok je kontrolom izvoda s transakcijskoga računa utvrđeno da je stranka iz proračuna Bosne i Hercegovine primila sredstva u iznosu od 10.000,00 KM.

Također, stranka je u obrascu 3-f godišnjega financijskog izvješća iskazala prihod iz proračuna Općine Derventa u iznosu od 1.404,40 KM, a kontrolom je utvrđeno da je ova općina na račun stranke uplatila sredstva u iznosu od 3.015,60 KM.

Analizom izvoda s transakcijskih računa utvrđeno je i da je stranka u 2020. godini ostvarila prihode iz proračuna Grada Trebinja u iznosu od 1.567,82 KM, a da iste nije iskazala u obrascu 3-f godišnjega financijskog izvješća.

Pogrešnim evidentiranjem razina vlasti iz čijeg proračuna su isplaćena sredstva stranci, Ujedinjena Srpska je prekršila odredbe članka 19. Pravilnika.

- U poslovnim knjigama i obrascima 3 (izvori financiranja) i 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) stranka nije iskazala nenovčane donacije na temelju vođenja plaćene izborne kampanje na društvenoj mreži Facebook, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 18. Pravilnika.

- (3) Politička stranka nije pravilno iskazala rashode u obrascima 4. (ukupni rashodi političke stranke), 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) i 4.2 (troškovi propagande) financijskoga izvješća, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

Stranka nije uspostavila i vodila analitičke evidencije o troškovima po mjestu nastanka troška, tj. za svaki organizacijski dio pojedinačno, niti je u godišnjem financijskom izvješću troškove iskazala u obrascima 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) za svaki organizacijski dio pojedinačno, čime je prekršila odredbe članka 7. stavak (2) Pravilnika.

Stranka je imala obvezu nastale troškove rasporediti po mjestu nastanka troška, odnosno iskazati po odborima.

- Stranka je u poslovnim knjigama i finansijskom izvješću za Glavni odbor iskazala troškove zakupa poslovnih prostora u iznosu od 113.392,71 KM.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da su troškovi zakupa Glavnog odbora i općinskih odbora stranke za koje Glavni odbor plaća zakup iskazani u jednom iznosu kao trošak Glavnog odbora.

Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora, utvrđeno je da su troškovi zakupa poslovnih prostora koje su rabili sljedeći odbori: Teslić, Stanari, Pelagićevo, Pale, Kneževo, Kotor Varoš, Osmaci, Šipovo, Bratunac, Han Pijesak, Modriča, Novi Grad, Vlasenica, Nevesinje, Bileća, Rudo, Ljubinja, Srbac, Prnjavor, Foča, Višegrad, Petrovo, Sokolac, Ugljevik, Lopare, Novo Goražde, Kozarska Dubica, Čajniče, Laktaši, Prijedor, Istočna Ilidža, Derventa, Istočno Novo Sarajevo, Bijeljina, Trebinje i Banja Luka, kao i odbor Brčko, u 2020. godini iznosili 118.929,40 KM.

Također, uvidom u poslovne knjige i kontrolom izvoda s transakcijskoga računa utvrđeno je da je stranka u 2020. godini evidentirala troškove zakupa koji se odnose na 2019. godinu u ukupnom iznosu od 1.521,73 KM.

- Ujedinjena Srpska nije prijavila i nije evidentirala troškove izborne kampanje koji su nastali promoviranjem kandidata na društvenim mrežama, što je suprotno odredbama članaka 21. i 23. Pravilnika.

Također je utvrđeno da stranka nije prijavila i nije evidentirala sve troškove izborne kampanje ni u postizbornom finansijskom izvješću, što je suprotno odredbama članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranka i odredbama članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

Nastale troškove stranka je imala obvezu prijaviti u obrascu 4.2 finansijskih izvješća.

- Stranka je troškove po računima dobavljača „Televizija K3“ d.o.o. Prnjavor u iznosu od 25.000,00 KM, „TQNet“ s.p. Trebinje u iznosu od 3.750,00 KM i „World Media“ d.o.o. Banja Luka u iznosu od 15.000,00 KM iskazala u poslovnim knjigama kao troškove neproizvodnih usluga, ali iste nije iskazala u obrascu 4.2 (troškovi propagande).

- Ujedinjena Srpska je račun dobavljača „Alternativna televizija“ d.o.o. Banja Luka, broj: FAPP-20-00007 od 20. 10. 2020. godine, u iznosu od 12.729,60 KM u svojim poslovnim knjigama i u godišnjem finansijskom izvješću evidentirala u iznosu od 10.389,65 KM te je troškove propagande i svoje obveze iskazala manje za 2.339,95 KM, čime je prekršila odredbe članaka 21., 23. i 24. Pravilnika.

- Uvidom u analitičke kartice danih avansa, utvrđeno je da stranka u svojim poslovnim knjigama iskazala saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 9.173,63 KM. U okviru ovoga iznosa evidentirano je i plaćanje troškova reklame i propagande pravnoj osobi „Reklame Darko“ PR s.p. Laktaši, u ukupnom iznosu od 4.261,14 KM.

S obzirom na to da stranka u svojim poslovnim knjigama iskazuje dane avanse pravnim osobama, evidentno je da stranka ne iskazuje sve svoje troškove, te nema točne evidencije o svojim troškovima i obvezama.

- (4) Ujedinjena Srpska nije u godišnjem finansijskom izvješću evidentirala i u poslovnim knjigama pravilno iskazala obveze prema dobavljačima na dan 31. 12. 2020. godine. Također, stranka nije izvršila usuglašavanje međusobnih obveza i potraživanja sa

dobavljačima, što za rezultat ima pogrešno iskazane obveze stranke, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

- Stranka je u svojim poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću, a zbog pogrešnoga evidentiranja knjigovodstvenih isprava, iskazala obveze prema dobavljačima: „Gastro imperijal“ d.o.o. Bijeljina u iznosu većem za 832,50 KM i „Alternativna televizija“ d.o.o., Banja Luka u iznosu manjem za 2.339,95 KM.
- U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala obveze prema dobavljaču „Astra Media“ d.o.o. Banja Luka u iznosu od 5.850,00 KM. Uvidom u Izvod otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine, koji je stranka dostavila, utvrđeno je da stranka nema obveza prema ovoj pravnoj osobi.
- Ujedinjena Srpska je u obrascu 5 (obveze) iskazala obveze prema dobavljaču „Tempo gradnja“ d.o.o. Banja Luka u iznosu od 7.038,72 KM, što ne odgovara podacima koje je dostavio dobavljač. Prema podacima iz Izvoda otvorenih stavki dobavljača na dan 31. 12. 2020. godine, stranka nije imala obveze prema ovoj pravnoj osobi.
- Stranka je u godišnjem financijskom izvješću prema dobavljaču „Nova oprema“ d.o.o. Banja Luka iskazala obveze u iznosu od 10.387,86 KM. Uvidom u Izvod otvorenih stavki dobavljača na dan 31. 12. 2020. godine, utvrđeno je da stranka nema obveze prema ovoj pravnoj osobi.

(5) Pregledom financijske dokumentacije političke stranke, utvrđeni su nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima. Sukladno računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski točna i uredna, izrađena tako da omogući potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i opseg nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

- Uvidom u račune „Gastro imperijal“ d.o.o. Bijeljina, broj: 197/20 od 28. 9. 2020. godine u iznosu od 372,50 KM, broj: 219/20 od 9. 10. 2020. godine u iznosu od 460,00 KM, broj 251/20 od 2. 11. 2020. godine u iznosu od 794,50 KM i broj: 261/20 od 9. 11. 2020. godine u iznosu od 477,00 KM utvrđeno je da na računima nije naveden broj osoba koje su koristile smještaj kao ni njihov identitet.
- Na računu dobavljača „Zoki“ vl. M. Lukić, Banja Luka, br. FŽ/5173/20 od 1. 4. 2020. godine, u iznosu od 10.000,00 KM kao naziv artikla naveden je humanitarni paket, bez specifikacije o artiklima koje paket sadrži.

(6) Potvrde o primljenim priložima, koje je izdala Ujedinjena Srpska, nisu sukladne odredbama članka 6. Pravilnika, dok jednom donatoru potvrda nije ni izdana.

U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu stranka je u obrascu 3-a iskazala priloge fizičkih osoba u ukupnom iznosu od 368.750,00 KM.

Ujedinjena Srpska je dostavila 53 potvrde o primljenim priložima u ukupnom iznosu od 361.250,00 KM. Uvidom u izvode s transakcijskih računa utvrđeno je da je jedna fizička osoba dana 5. 2. 2020. godine dala prilog stranci u iznosu od 7.500,00 KM, za koji stranka nije izdala potvrdu o primljenim priložima.

Pored navedenoga, a uvidom u potvrde o primljenim priložima koje je stranka izdala fizičkim osobama utvrđeno je da obrazac potvrde ne sadrži broj osobnoga dokumenta. Također uvidom u dostavljene potvrde utvrđeno je da stranka na 42 potvrde nije upisala

adresu i mjesto prebivališta osobe koja je uplatila prilog, što je suprotno odredbama članka 6. Pravilnika.

Sukladno odredbama iz članka 6. Pravilnika, politička stranka je dužna svakoj fizičkoj i pravnoj osobi od koje je primila članarinu ili prilog izdati potvrdu u kojoj su sadržani sljedeći podatci: naziv političke stranke, serijski broj potvrde, ukupan iznos članarine /priloga, ime i prezime /naziv donatora, broj osobnoga dokumenta /identifikacijski broj donatora, adresa i mjesto prebivališta /sjedišta donatora, nadnevak uplate, nadnevak izdavanja potvrde i potpis ovlaštene osobe.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Ujedinjena Srpska je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 414.419,22 KM. Politička stranka je u godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, u svrhu izborne kampanje iskazala troškove u iznosu od 361.081,24 KM.

7. NEZAVISNA BOSANSKOHERCEGOVAČKA LISTA (Kod 2328)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Nezavisna bosanskohercegovačka lista financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	1.220,00	0,80
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	66.361,44	43,81
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	21.950,00	14,49
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	61.942,04	40,90
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	151.473,48	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	151.473,48	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Nezavisna bosanskohercegovačka lista prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 6. stavak (2), članka 8. stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (3) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

a) Uvidom u Plan utroška sredstava za 2020. godinu, koji je dostavila Nezavisna bosanskohercegovačka lista, utvrđeno je da je stranka planirala troškove u ukupnom

iznosu od 192.813,01 KM, dok je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne troškove u iznosu od 192.163,82 KM.

Međutim, Planom utroška sredstava Nezavisna bosanskohercegovačka lista nije planirala troškove u ukupnom iznosu od 7.096,64 KM koji se odnose na: bruto plaće uposlenih u iznosu od 6.506,43 KM, troškove goriva i maziva u iznosu od 520,01 KM i troškove osiguranja u iznosu od 70,20 KM.

- b) Pregledom godišnjega financijskog izvješća Nezavisne bosanskohercegovačke liste, utvrđeno je da je stranka primila nenovčanu donaciju fizičke osobe koja je vodila plaćenu izbornu kampanju prije službenoga početka izborne kampanje na društvenoj mreži Facebook, te istu nije evidentirala u poslovnim knjigama i nije iskazala u godišnjem financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Uvidom u Odluku Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, broj: 05-1-07-5-1062/20 od 28. 10. 2020. godine, utvrđeno je da je Mujanović Hašim, kandidat stranke za načelnika Općine Zavidović, putem društvene mreže Facebook vodio plaćenu izbornu kampanju prije službenoga početka izborne kampanje. Iznos donacije nije moguće utvrditi iz razloga što ista nije evidentirana u poslovnim knjigama, niti prijavljena u financijskom izvješću, a politička stranka u svezi s navedenom donacijom nije dostavila bilo kakvu dokumentaciju.

- c) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da stranka priloge fizičke osobe u iznosu od 3.618,21 KM nije uplatila na transakcijski račun Središnjice stranke, čime je prekršila odredbe članka 6. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Sukladno odredbama članka 6. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka, dobrovoljni prilozi u novcu uplaćuju se na transakcijski račun središnjice političke stranke.

- d) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da je Nezavisna bosanskohercegovačka lista primila priloge u iznosu od 7.500,00 KM od pravnih osoba koje su imale sklopljene ugovore o javnoj nabavci radova s Ministarstvom sigurnosti BiH i Općinom Kakanj, čija je vrijednost veća od 10.000,00 KM, čime su prekršene odredbe članka 8. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- Stranka je dana 20. 9. 2020. godine primila prilog od pravne osobe „Relax Tours“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 7.000,00 KM. Prema podacima iz akta, broj: 04-16-4-7562-1/21 od 29. 11. 2021. godine, koje je dostavilo Ministarstvom sigurnosti BiH utvrđeno je da je spomenuto ministarstvo dana 27. 7. 2018. godine potpisalo okvirni sporazum s pravnom osobom „Relax Tours“ d.o.o. Sarajevo za nabavku avionskih karata na razdoblje od dvije godine. Po ovom sporazumu realizirano je 155.257,50 KM, a od čega je tijekom 2020. godine realizirano 16.377,50 KM s uračunatim PDV-om.

- Nezavisna bosanskohercegovačka lista je dana 26. 10. 2020. godine primila prilog od pravne osobe „DSM Trade“ d.o.o. Kakanj u iznosu od 500,00 KM. Prema podacima iz akta, broj: 08/1-117/22 od 19. 1. 2022. godine, koje je dostavila Općina Kakanj, utvrđeno je da je spomenuta općina potpisala ugovor broj: 02/1-3940/20 od 8. 5. 2020. godine s pravnom osobom „DSM Trade“ d.o.o. Kakanj za nabavku robe za opremanje

izolacijskoga centra za ublažavanje posljedica pandemije koronavirusa (COVID-19) ukupne vrijednosti 18.848,70 KM s uračunatim PDV-om.

- e) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da Nezavisna bosanskohercegovačka lista nije poslovne knjige vodila sukladno računovodstvenim propisima, nije uspostavila točne evidencije o prihodima, rashodima i obvezama, nije prijavila sve organizacijske dijelove stranke i nije obrasce godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu popunila sukladno Pravilniku, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Politička stranka nije uspostavila evidenciju o dijelu troškova izborne kampanje, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- (1) U godišnjem financijskom izvješću, koji je stranka podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, na obrascu 1. (opći podatci o političkoj stranci) stranka je navela da nema niže organizacijske dijelove. U obrascu 1.1 (Opći podatci o političkoj stranci – teritorijalna organizacija političke stranke), navela je da ima samo Sjedište stranke.

Kontrolom ugovora o zakupu poslovnih prostora, utvrđeno je da je Nezavisna bosanskohercegovačka lista tijekom 2020. godine imala zakupljene poslovne prostore osim u Sarajevu i u gradovima: Zenica, Goražde i Srebrenik, što ukazuje na činjenicu da je stranka, osim sjedišta imala i druge organizacijske dijelove, ali ih nije prijavila u godišnjem financijskom izvješću.

Budući da nije prijavila organizacijske dijelove i navela podatke o istima, politička stranka je prekršila odredbe članka 10. Pravilnika.

- (2) Nezavisna bosanskohercegovačka lista godišnje financijsko izvješće, suprotno odredbama članka 5. Pravilnika, nije popunila po organizacijskim dijelovima stranke.
- (3) Stranka je u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) pogrešno iskazala podatke o novčanom toku putem transakcijskoga računa, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću na transakcijskom računu, broj: 1011040071927717 kod Privredne banke d.d. Sarajevo, iskazala promet ulaza u iznosu od 147.914,91 KM i promet izlaza u iznosu od 183.828,35 KM. Kontrolom prometa izvoda sa spomenutoga transakcijskog računa, utvrđeno je da je promet ulaza iznosio 148.324,41 KM i promet izlaza u iznosu od 184.237,85 KM.

- (4) Nezavisna bosanskohercegovačka lista, suprotno računovodstvenim propisima i odredbama članka 11. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka, u poslovnim knjigama nije uspostavila potpune i točne evidencije o svojim prihodima i rashodima. Također, ni u godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, stranka nije iskazala točne podatke o prihodima i rashodima, čime je prekršila odredbe članaka 13., 14., 18., 21. i 23. Pravilnika.
- (5) Politička stranka, suprotno odredbama članka 12. stavak (1) i stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbama članka 15. stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine, nije uspostavila evidenciju o donacijama, niti je u godišnjem financijskom izvješću prijavila troškove na temelju objave na društvenoj mreži Facebook,

za kandidata ove političke stranke za načelnika Općine Zavidovići, kao što je navedeno pod točkom b).

(6) Stranka u godišnjem financijskom izvješću, troškove nije iskazala po organizacijskim dijelovima, nije iskazala točne podatke o troškovima zakupa poslovnih prostora, troškovima ugovora o djelu i troškovima pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na izborima, te nije izvršila klasifikaciju troškova izborne kampanje, čime je prekršila odredbe članka 12. stavci (1), (3) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.

1. Nezavisna bosanskohercegovačka lista je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne troškove u iznosu od 192.163,00 KM, i to kao troškove Sjedišta stranke, a ne po organizacijskim dijelovima stranke, što nije sukladno Pravilniku.

2. Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne troškove zakupa u iznosu od 21.594,98 KM koji se odnose na troškove zakupa poslovnih prostora koje je stranka rabila za svoj rad u iznosu od 13.731,87 KM i na ostale zakupe u iznosu od 7.863,11 KM (zakup javnih površina u iznosu od 7.379,11 KM i zakup dvorana u iznosu od 484,00 KM).

Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora koje je stranka rabila za svoj rad, utvrđeno je da je stranka ostvarila troškove zakupa poslovnih prostora za svoj rad u iznosu od 11.628,00 KM i da je pored prostora Sjedišta stranke, za svoj rad rabila poslovne prostorije u još tri grada.

- Nezavisna bosanskohercegovačka lista je dostavila ugovor o zakupu poslovnoga prostora od 1. 10. 2018. godine s trajanjem do 31. 10. 2020. godine, koji je zaključen s fizičkom osobom Suadom Halilovićem iz Srebrenika, na temelju kojega je utvrđeno je kako je stranka tijekom 2020. godine rabila poslovni prostor deset mjeseci uz mjesečni zakup od 165,00 KM i na tom temelju ostvarila troškove zakupa poslovnoga prostora u iznosu od 1.650,00 KM. U poslovnim knjigama stranka je evidentirala troškove zakupa u Srebreniku u iznosu od 1.980,00 KM.

- Uvidom u ugovor o zakupu poslovnog prostora, broj: 77/2020 od 6. 3. 2020. godine i traje do 31. 12. 2022. godine koji je zaključen s pravnom osobom „Unipromet“ d.o.o. Sarajevo, utvrđeno je da je stranka tijekom 2020. godine rabila poslovni prostor deset mjeseci uz mjesečni zakup od 397,80 KM i na tom temelju ostvarila troškove zakupa poslovnoga prostora u iznosu od 3.978,00 KM. U poslovnim knjigama stranka je evidentirala troškove zakupa u Sarajevu u iznosu od 3.451,87 KM.

- Stranka je dostavila ugovor o zakupu poslovnoga prostora koji je zaključen s pravnom osobom „ŽGP“ d.o.o. Zenica, broj: 01.10/2019 od 20. 10. 2019. godine, na razdoblje do 31. 12. 2022. godine. Ovim je utvrđeno da je stranka tijekom 2020. godine rabila poslovni prostor 12 mjeseci uz mjesečni zakup od 100,00 KM i na tom temelju ostvarila troškove zakupa poslovnoga prostora u iznosu od 1.200,00 KM. Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala troškove zakupa u Zenici u iznosu od 1.100,00 KM.

- Nezavisna bosanskohercegovačka lista je dostavila ugovor o zakupu poslovnoga prostora koji je zaključen s fizičkom osobom Fadilom Hubjer iz Goražda dana 31. 12. 2019. godine na razdoblje od 12 mjeseci. Ovim je utvrđeno da je stranka tijekom 2020. godine rabila poslovni prostor uz mjesečni zakup od 400,00 KM i na tom temelju ostvarila troškove

zakupa poslovnoga prostora u iznosu od 4.800,00 KM. Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala troškove zakupa u Goraždu za 18 mjeseci u iznosu od 7.200,00 KM.

Pregledom godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da je stranka evidentirala troškove zakupa poslovnoga prostora u trenutku plaćanja, a ne u trenutku nastanka troškova, što je suprotno računovodstvenim načelima.

3. Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove ugovora o djelu u iznosu od 28.166,06 KM, dok su isti u poslovnim knjigama evidentirani u iznosu od 28.462,09 KM.
  4. Nezavisna bosanskohercegovačka lista je u godišnjem financijskom izvješću ukupne troškove izborne kampanje, u iznosu od 106.070,88 KM, prijavila kao ostale troškove propagande. Sukladno odredbama članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona BiH politička stranka je bila obvezna izvršiti klasifikaciju troškova, te ih iskazati na obrascu 4.2 (troškovi propagande) sukladno odredbama iz članka 23. stavak (1) točka b) Pravilnika.
  5. Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 5.800,00 KM. Po Odluci Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25. 2. 2021. godine, stranka je ostvarila pravo na povrat dijela uplaćenoga novčanog iznosa pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 3.800,00 KM, tako da su stvarni troškovi pristojbe za sudjelovanje na Lokalnim izborima iznosili 2.000,00 KM.
- (7) Pregledom su utvrđeni nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima. Sukladno računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski točna i uredna, izrađena tako da omogućuje potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i opseg nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

Računi na temelju kojih je Nezavisna bosanskohercegovačka lista evidentirala i platila troškove izborne kampanje ne predstavljaju ispravne i vjerodostojne knjigovodstvene isprave.

Uvidom u račune pravnih osoba: „Hidex“ d.o.o. Sarajevo, broj: 00051/20 od 26. 5. 2020. godine u iznosu od 594,95 KM, „Europlakat“ d.o.o. Sarajevo, broj: 824-10/20 od 12. 10. 2020. godine u iznosu od 3.209,13 KM, „Televizija 8“ d.o.o. Sarajevo, broj: 393-20-F od 14. 10. 2020. godine u iznosu od 4.275,18 KM, „Max Media“ d.o.o. Sarajevo, broj: 733/2020 od 20. 10. 2020. godine u iznosu od 210,60 KM i broj: 778/20 od 27. 10. 2020. godine u iznosu od 2.808,00 KM, „Biograf štamparija“ d.o.o. Bihać, broj: 0258/20 od 20. 10. 2020. godine u iznosu od 1.145,43 KM, „Klix“ d.o.o. Sarajevo, broj: 1218/20 od 21. 10. 2020. godine u iznosu od 5.850,00 KM i „Raport.ba“ d.o.o. Sarajevo, broj: 22/20 od 27. 10. 2020. godine u iznosu od 2.500,00 KM, utvrđeno je da spomenuti računi nisu potpisani od strane korisnika usluga, nije potvrđen prijem promotivnoga materijala, niti izvršenje usluge.

- (8) Uvidom u izdane potvrde o primljenim priložima od pravnih osoba, utvrđeno je da iste ne sadrže sve elemente propisane člankom 6. Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka. Pregledom izdanih potvrda o donacijama pravnih osoba, utvrđeno je da iste ne sadrže identifikacijski broj donatora, adresu i sjedište donatora.

Sukladno članku 6. stavak (1) Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka, politička stranka je dužna svakoj fizičkoj i pravnoj osobi od koje je primila članarinu ili prilog, izdati potvrdu u kojoj su sadržani sljedeći podatci: naziv političke stranke, serijski broj potvrde, ukupan iznos članarine/priloga, ime i prezime/naziv donatora, broj osobnoga dokumenta/identifikacijski broj donatora, adresa i mjesto prebivališta/sjedišta donatora, nadnevak uplate, nadnevak izdavanja potvrde i potpis ovlaštene osobe.

- (9) Nezavisna bosanskohercegovačka lista je u obrascu 5 (obveze političke stranke) godišnjega financijskog izvješća iskazala obveze u iznosu od 5.530,22 KM, dok je u Bilanci stanja na dan 31. 12. 2020. godine, evidentirala obveze u iznosu od 5.541,00 KM.

Međutim, uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora u 2020. godini, te evidencije o ostvarenim i plaćenim troškovima zakupnine, utvrđeno je da politička stranka nije iskazala u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću obveze prema pravnoj osobi „Unipromet“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 526,13 KM i pravnoj osobi „ŽGP“ d.o.o. Zenica u iznosu od 100,00 KM.

Nepotpunim i netočnim evidencijama o svojim obvezama politička stranka je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

- f) Politička stranka je u prijavi za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine prijavila transakcijski račun, broj: 1011040071927717 otvoren kod Privredne banke Sarajevo. Iako je sukladno Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, broj:05-1-7-3-373-1/20 od 28. 4. 2020. godine, bila obvezna s navedenog računa uplatiti pristojbu za izbore i plaćati isključivo troškove izborne kampanje, stranka je postupila suprotno odredbi članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH i odredbi ove Odluke.

- Nezavisna bosanskohercegovačka lista je pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine uplatila s redovitoga transakcijskog računa stranke broj: 1011040072157413 kod Privredne banke Sarajevo.
- S namjenskoga računa za financiranje troškova izborne kampanje politička stranka je, pored troškova izborne kampanje, vršila i sva druga plaćanja proistekla iz njenoga redovitoga poslovanja.

Troškove izborne kampanje politička stranka je prijavila u iznosu od 106.070,88 KM, a putem namjenskoga računa za financiranje troškova izborne kampanje ostvarila je promet u iznosu od 183.828,35 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Nezavisna bosanskohercegovačka lista je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 501.351,57 KM i u svrhu izborne kampanje za Izbore u Gradu Mostaru 30.259,20 KM.

Nezavisna bosanskohercegovačka lista je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 106.070,88 KM.

8. LIBERALNA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE (Kod 1728)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Liberalna stranka Bosne i Hercegovine se financirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	68.551,19	98,91
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	68.551,19	98,91
II	Ostali prihodi i drugo	756,00	1,09
	Izvori financiranja (I+II)	69.307,19	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Liberalna stranka Bosne i Hercegovine prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 8. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (3) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- a) U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 76.299,63 KM. U Revidiranom programu utroška sredstava za 2020. godinu stranka je planirala ukupne troškove u iznosu od 80.000,00 KM.

Analizom Revidiranoga programa utroška sredstava za 2020. godinu utvrđeno je da stranka sredstva nije utrošila sukladno planiranim troškovima, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Pregledom financijskoga izvješća i financijske dokumentacije stranke utvrđeno je da politička stranka nije planirala troškove kamata, troškove ostaloga materijala, troškove održavanja opreme, troškove odvjetničkih usluga i sudskih troškova, troškove usluga, troškove ugostiteljskih usluga i troškove novčane kazne.

Stranka je u 2020. godini navedene troškove ostvarila u ukupnom iznosu od 7.006,41 KM, i to: troškove kamata u iznosu od 901,01 KM, troškove ostaloga materijala u iznosu od 757,05 KM, troškove održavanja opreme u iznosu od 1.143,35 KM, troškove odvjetničkih usluga i sudskih troškova u iznosu od 1.810,00 KM, troškove usluga u iznosu od 70,00 KM, troškove ugostiteljskih usluga u iznosu od 1.325,00 KM i troškove novčane kazne u iznosu od 1.000,00 KM.

Također, utvrđeno je da je stranka prekoračila planirane troškove goriva i maziva, telefonske troškove i PTT usluge i humanitarne rashode-troškove novčane pomoći, kako slijedi:

Troškove goriva i maziva stranka je prekoračila za 1.509,92 KM. U programu utroška sredstava stranka je planirala troškove goriva i maziva u iznosu od 10.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 11.509,92 KM;

Stranka je planirala telefonske troškove i PTT usluge u iznosu od 2.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 3.131,24 KM, što je za 1.131,24 KM više u odnosu na planirane; i

Stranka je humanitarne rashode – troškove novčane pomoći planirala u iznosu od 5.000,00 KM, dok je iste ostvarila u iznosu od 14.100,00 KM, što je za 9.100,00 KM više u odnosu na plan.

- (2) Stranka je tijekom 2020. godine ostvarila troškove goriva i maziva u iznosu od 11.509,92 KM.

Na temelju Odluke predsjednice Liberalne stranke Bosne i Hercegovine za potrebe i rad stranke uporabljeno je vozilo marke Citroen C5. Također, Odlukom predsjednice stranke, broj: 60-2-B-10-1/20 od 2. 10. 2020. godine, aktivistu stranke je odobreno za potrebe terenskoga rada sipanje benzin BMB 95 BAS u iznosu od 100,00 KM, radi promocije kandidata Liberalne stranke Bosne i Hercegovine.

Uvidom u račune za isporučeno gorivo, utvrđeno je da je dobavljač TZS „Oil“ d.o.o. Vitkovići stranci mjesečno ispostavljao fakture za gorivo (dizel i BMB), te druge robe (tekućina za vjetrobrane, motorno ulje i dr.) u iznosima od 75,17 KM do 1.615,00 KM, odnosno ukupno 11.509,92 KM. Isto tako, a prema podacima iz dostavljenih otpremnica, utvrđeno je da je istom vozilu (vozilo istih registarskih tablica) osim dizel goriva, isporučeno i gorivo benzin BMB 95 BAS u ožujku 2020. godine u iznosu od 29,98 KM i travnju 2020. godine u iznosu od 51,22 KM, što ukazuje da je stranka vršila plaćanje goriva koje nije mogla sipati u motorno vozilo koje je rabila.

Imajući u vidu da stranka nije dostavila naloge za službena putovanja niti putne naloge iz kojih bi se utvrdila svrha putovanja, relacija putovanja i prijeđena kilometraža, u postupku pregleda financijskoga izvješća nije bilo moguće utvrditi u koju svrhu je utrošeno gorivo, tj. u koju svrhu su utrošena financijska sredstva stranke.

- b) Liberalna stranka Bosne i Hercegovine je primila novčana sredstva od Federalnoga zavoda za upošljavanje Sarajevo u iznosu od 756,00 KM, čime je prekršila odredbe članka 8. stavak (1) točka b) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Stranka je u tijekom 2020. godine primila novčana sredstva od Federalnoga zavoda za upošljavanje Sarajevo na temelju Ugovora o sufinanciranju upošljavanja – Periodično/sezonsko upošljavanje 2019. godine u ukupnom iznosu od 756,00 KM.

Suprotno odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, stranka je primila financijska sredstva od javne institucije, odnosno financirala se iz izvora koji je zabranjen Zakonom.

- c) Na temelju pregleda godišnjega financijskog izvješća i dodatne financijske dokumentacije, utvrđeno je da Liberalna stranka Bosne i Hercegovine nije uspostavila pravilne, potpune i pravovremene evidencije o rashodima i obvezama i nije pravilno popunila obrasce godišnjega financijskog izvješća, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe Pravilnika.

Isto tako, utvrđeno je da stranka troškove nije evidentirala u trenutku nastanka troška, dio troškova iz ranijih godina evidentirala je kao troškove tekućega razdoblja, dok računi koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima nisu ovjereni i odobreni za knjiženje i plaćanje, što je suprotno računovodstvenim propisima i praksi.

- (1) Stranka je finansijska sredstva u iznosu od 756,00 KM koja je primila od Federalnog zavoda za upošljavanje Sarajevo iskazala kao ostale prihode, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 15. Pravilnika.
  - (2) Pregledom godišnjega finansijskog izvješća, poslovnih knjiga i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da stranka nije uspostavila pravilne, potpune i pravovremene evidencije o rashodima i obvezama stranke, te ih nije pravilno iskazala u godišnjem finansijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22., 23. i 24. Pravilnika.
- Uvidom u analitičke kartice troškova, utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama za 2020. godinu evidentirala i dio troškova po računima iz ranijih godina, što ukazuje da poslovne knjige ne vodi sukladno računovodstvenim propisima.
1. Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala troškove tiskanja brošura na temelju ispravke pogrešnoga knjiženja računa dobavljača „Face art“ u 2019. godini u iznosu od 278,61 KM. Stranka je navedeni trošak iskazala u obrascu 4.2 (troškovi propagande) godišnjega finansijskog izvješća, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.
  2. Stranka je u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjega finansijskog izvješća iskazala pogrešne podatke o troškovima, tj. troškove iz ranijega razdoblja iskazala je kao ugostiteljske usluge, troškove zakupnine poslovnih prostorija i troškove električne energije.

Na kontu 40109-*Ugostiteljske usluge* stranka je evidentirala troškove po računima dobavljača „Mesara Bratić“ iz 2019. godine u ukupnom iznosu od 1.325,00 KM. Isto tako, stranka je troškove zakupnine poslovnih prostorija iz ranijih godina u iznosu od 91,28 KM, te troškove električne energije iz ranijih godina u iznosu od 585,45 KM evidentirala kao troškove tekućega razdoblja.

Stranka je navedene troškove trebala iskazati kao rashode prethodnih godina.

Pored navedenoga, utvrđeno je da je stranka i troškove toploga obroka za prosinac 2019. godine u ukupnom iznosu od 336,00 KM iskazala kao troškove tekućega razdoblja.

- Kontrolom humanitarnih rashoda utvrđeno je da je stranka na temelju odluka predsjednice Liberalne stranke Bosne i Hercegovine izvršila isplatu novčanih sredstava fizičkim osobama, članovima i simpatizerima stranke povodom praznika u iznosu od 5.500,00 KM i isplate pomoći fizičkim osobama za COVID-19 u iznosu od 1.000,00 KM, odnosno ukupno 6.500,00 KM.
- Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da stranka na isplaćena sredstva nije obračunala, a ni platila porez na dohodak i doprinose. Stranka ni u godišnjem finansijskom izvješću nije iskazala obveze nastale na temelju poreza na dohodak i doprinose na sredstva isplaćena fizičkim osobama.
- Uvidom u Zapisnik o inspeksijskom nadzoru, broj: 13-5-01-15-20-267-1/19 od 26. 12. 2019. godine i Rješenje o dodatno utvrđenim obvezama, broj: 13-5-01-15-20-267-2/19

od 6. 1. 2020. godine, utvrđeno je da je Porezna uprava Federacije BiH – Kantonalni porezni ured Goražde izvršio terensku kontrolu poreznih obveza iz mjerodavnosti Porezne uprave Federacije BiH kod poreznoga obveznika Liberalna stranka Bosne i Hercegovine u razdoblju od 11. 1. 2018. godine do 31. 12. 2018. godine.

Kantonalni porezni ured Goražde je izvršio obračun poreza na dohodak i doprinosa na sredstva koja je stranka isplatila fizičkim osobama na temelju humanitarne pomoći, kupovine zlatnog-srebrnog i ostalih nakita i uporabe mobilnoga telefona, te na isplate goriva drugim fizičkim osobama u 2018. godini u ukupnom iznosu od 6.739,86 KM, te je obračunao i kamate na porez na dohodak i doprinose u iznosu od 900,56 KM, odnosno dodatno su utvrđene ukupne obveze u iznosu od 7.640,42 KM.

Činjenica da je stranka u poslovnim knjigama za 2020. godinu uknjižila dodatno utvrđene porezne obveze iz 2018. godine ukazuje da stranka ne vodi pravilne i pravovremene evidencije o svojim rashodima i obvezama.

- (3) Liberalna stranka Bosne i Hercegovine za 2020. godinu nije na pravilan način popunila obrazac 5 (obveze) godišnjega financijskog izvješća, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

Stranka je u obrascu 5 godišnjega financijskog izvješća iskazala obveze prema dobavljačima u ukupnom iznosu od 14.021,60 KM, bez navođenja podataka o svakom dobavljaču pojedinačno.

Uvidom u poslovne knjige, utvrđeno je da stranka ima neizmirene obveze prema sljedećim dobavljačima: „BH Telecom“ d.d. u iznosu od 1.354,43 KM, „Biro tehnika“ d.o.o. Goražde u iznosu od 260,00 KM, „Centar za kulturu Goražde“ d.o.o. u iznosu od 234,00 KM, „CM-Cosmetics market“ d.o.o. Vitez u iznosu od 284,70 KM, „Čojo“ TR Goražde u iznosu od 793,95 KM, „Faceart“ d.o.o. Goražde u iznosu od 447,72 KM, „Foto Pršeš“ u iznosu od 257,30 KM, Grad Goražde za električnu energiju i zakupninu u ukupnom iznosu od 340,40 KM, „Kenix“ Goražde u iznosu od 1.143,35 KM, „Lelo“ Goražde u iznosu od 1.860,00 KM, „Novogradnja“ d.o.o. Goražde u iznosu od 1.520,52 KM, „TZS Oil“ Goražde u iznosu od 6.161,74 KM i „FMB Komerc“ d.o.o. Goražde u iznosu od 0,07 KM.

Sukladno članku 24. Pravilnika stranka je imala obvezu u obrascu 5.2 financijskoga izvješća navesti sljedeće podatke: naziv dobavljača, nadnevak nastanka obveze i iznos obveze prema svakom dobavljaču pojedinačno.

Pored navedenog, utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama na kartici konta obveza prema dobavljaču Elektrodistribucija iskazala pretplatu u iznosu od 636,58 KM, što upućuje da nema točne evidencije o svojim rashodima.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka na kontu obveza prema dobavljaču Elektrodistribucija evidentirala uplatu za električnu energiju u iznosu od 636,58 KM, te da na karticu nisu evidentirane obveze. Isto tako, utvrđeno je da stranka plaća Gradu Goražde, zakupninu poslovnoga prostora i troškove električne energije, te da ne rabi druge poslovne prostorije osim prostorija u Goraždu.

- (4) Uvidom u poslovne knjige, utvrđeno je da je stranka u 2020. godini iskazala potraživanja na temelju danih avansa dobavljaču „OR Zlatara S“ Goražde u iznosu od 870,00 KM. Budući da stranka u svojim poslovnim knjigama iskazuje avanse, evidentno je da stranka ne iskazuje sve svoje troškove, odnosno nema točne evidencije o svojim troškovima.

Pored navedenoga, ističemo da stranka i na dan 31. 12. 2020. godine ima potraživanja na temelju pozajmica danih fizičkoj i pravnoj osobi u ukupnom iznosu od 51.000,00 KM. Kao što je i utvrđeno u Izvješću o pregledu godišnjega financijskog izvješća za 2019. godinu, stranka je u tijekom 2015. i 2016. godine dala pozajmice jednoj pravnoj osobi i trima fizičkim osobama, u ukupnom iznosu od 51.000,00 KM. Na dva ugovora nije naveden rok za vraćanje pozajmice, već je navedeno da će iste biti vraćene. Na trećem ugovoru je navedeno da je rok za vraćanje pozajmice 36 mjeseci, tj. 11. 4. 2020. godine, dok je na četvrtom navedeno da je rok za vraćanje pozajmice 31. 12. 2015. godine. Ni jedna od navedenih pozajmica nije vraćena stranci.

- d) Uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da Liberalna stranka Bosne i Hercegovine nije dostavila postizborno financijsko izvješće – Lokalni izbori u Mostaru 2020. godine, čime je prekršila odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine i članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Liberalna stranka Bosne i Hercegovine je, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 439.198,80KM, a u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore u Mostaru 2020. godine mogla je potrošiti sredstva u iznosu od 30.259,20 KM.

Liberalna stranka Bosne i Hercegovine u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala je troškove propagande u iznosu od 3.365,82 KM.

9. STRANKA ZA BOSNU I HERCEGOVINU (Kod 004)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, Stranka za Bosnu i Hercegovinu se financirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	1.740,00	0,91
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	3.755,50	1,95
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	1.500,00	0,78
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	185.036,02	96,36
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	192.031,52	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	192.031,52	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Stranka za Bosnu i Hercegovinu prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4),

članka 8. stavci (1) i (4), članka 11., članka 12. stavci (1), (3), (4) i (5) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- a) Sukladno odredbama iz članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka, stranka je obvezna izraditi program utroška sredstava za svaku kalendarsku godinu, te sukladno istom, sredstva rabiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

Obaviješću, broj: 03-07-6-163/20 od 4. 3. 2020. godine za podnošenje godišnjega financijskog izvješća za 2019. godinu, od političke stranke je zatraženo dostavljanje programa utroška sredstava za 2020. godinu. Politička stranka nije postupila po zahtjevu Središnjega izbornog povjerenstva BiH, odnosno do 31. 3. 2020. godine nije dostavila program utroška sredstava za 2020. godinu.

Politička stranka je tijekom pregleda godišnjega financijskog izvješća, zajedno s dodatnom financijskom dokumentacijom, dostavila dokument pod nazivom Plan utroška sredstava za 2020. godinu, na kojemu nije navedeno koje tijelo političke stranke ga je donijelo i kada.

Budući da politička stranka program utroška sredstava nije dostavila do 31. 3. 2021. godine, kako je od nje zatraženo, te da dokument koji je dostavila 6. 12. 2021. godine ne sadrži podatke o njegovom usvajanju, isti nije uzet u razmatranje.

Stranka za Bosnu i Hercegovinu je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne rashode u iznosu od 188.757,75 KM

Uzimajući u obzir navedene činjenice, utvrđeno je da je Stranka za Bosnu i Hercegovinu troškove, u iznosu od 188.757,75 KM ostvarila bez donesenoga Programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Politička stranka nije uspostavila evidencije u poslovnim knjigama, niti je u financijskom izvješću prijavila donacije koje je ostvarila besplatnom uporabom poslovnih prostora, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- Stranka je ostvarila nenovčanu donaciju na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora u Općini Jablanica. Uvidom u akt Općine Jablanica, broj: 01-11-1522/21 od 28. 7. 2021. godine, utvrđeno je da je Općinski odbor SBiH Jablanica besplatno rabio poslovni prostor u Općini Jablanica, površine 21,15 m².

- Politička stranka je rabila poslovni prostor koji joj je bez naknade dodijelila Udruga žena „Ključki biseri” Ključ, čime je ostvarila nenovčanu donaciju navedene udruge. Budući da se Udruga žena „Ključki biseri” Ključ tijekom 2020. godine financirala javnim sredstvima u iznosu od 1.000,00 KM, navedena nenovčana donacija političkoj stranci je zabranjena sukladno odredbama iz članka 8. stavak (1) točka g) Zakona.

- c) Stranka za Bosnu i Hercegovinu nije u godišnjem financijskom izvješću iskazala nenovčane donacije, koji je ostvarila otpisom pozajmica u iznosu od 1.936,08 KM, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Odlukom Stranke za Bosnu i Hercegovinu, broj: 1-31/12-2021 od 31. 12. 2019. godine, koju je stranka dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, otpisane su obveze na temelju pozajmica od pravnih osoba: „Glas Drine“ d.o.o. Sapna u iznosu od 248,63 KM,

KUD „Dr. Vaso Jovanović“ iz Srebrenice u iznosu od 200,00 KM, „Radio Ilijaš“ d.o.o. Ilijaš u iznosu od 5,45 KM, „Birrah“ d.o.o. Tuzla u iznosu od 352,00 KM i fizičkih osoba: Mustafić Mirsad iz Srebrenice u iznosu od 450,00 KM, Suljić Alija u iznosu od 300,00 KM i Halilović Sabit u iznosu od 380,00 KM. Spomenute obveze politička stranka je isknjižila 2020. godine. Stranka za Bosnu i Hercegovinu je u svom obrazloženju navela da su pozajmice realizirane bez zaključenih ugovora o pozajmicama.

d) Donacija u iznosu od 200,00 KM koju je Stranka za Bosnu i Hercegovinu ostvarila od KUD „Dr. Vaso Jovanović“ iz Srebrenice i donacija pravne osobe „Glas Drine“ d.o.o. Sapna u iznosu od 248,63 KM, zabranjene su političkim strankama sukladno odredbama članka 8. stavak (1) točka g) i članka 8. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- Uvidom u Izvješće o izvršenju proračuna Općine Srebrenica za 2020. godinu utvrđeno je da se KUD „Dr. Vaso Jovanović“ iz Srebrenice u okviru Kulturnog centra Srebrenica tijekom 2020. godine financirao javnim sredstvima, pa je navedena nenovčana donacija sukladno odredbama iz članka 8. stavak (1) točka g) ovoga Zakona političkoj stranci zabranjena.

- Pravna osoba „Glas Drine“ d.o.o. Sapna koja je tijekom 2020. godine imala zaključene ugovore o javnoj nabavci usluga s Općinom Sapna i Općinom Teočak, čija je vrijednost veća od 10.000,00 KM, pa je donacija ove pravne osobe, sukladno odredbi iz članka 8. stavak (4) Zakona, zabranjena političkim strankama.

Uvidom u akt, broj: 01-11-1130/22 od 26. 7. 2022. godine koji je dostavila Općina Sapna, utvrđeno je da je pravna osoba „Glas Drine“ d.o.o. Sapna, imala zaključen ugovor o pružanju usluga javnog informiranja i odnosa s javnošću, broj: 01-23-139/20 od 13. 2. 2020. godine, s Općinom Sapna ukupne vrijednosti 15.031,00 KM s obračunatim PDV-om.

Također, uvidom u akt, broj: 04-11-1084-1/22 od 27. 7. 2022. godine, koji je dostavila Općina Teočak, utvrđeno je da je pravna osoba „Glas Drine“ d.o.o. Sapna, imala zaključen ugovor o pružanju usluga, broj: 02-11-73-8/20 od 21. 1. 2020. godine, čija je ukupna vrijednost iznosila 12.000,00 KM s uračunatim PDV-om.

e) Na temelju odluke Središnjega izbornog povjerenstva BiH o sankcioniranju političkih stranaka radi vođenja plaćene izborne kampanje prije službenoga početka izborne kampanje, broj: 05-1-07-5-1134/20 od 5. 11. 2020. godine, utvrđeno je da se Asocijacija mladih Stranke za Bosnu i Hercegovinu oglašavala na društvenoj mreži Facebook. S obzirom da je pregledom financijskih izvješća i financijske dokumentacije utvrđeno da politička stranka nije platila to oglašavanje, ostvarila je nenovčane donacije, koje je bila obvezna evidentirati u poslovnim knjigama i prijaviti u godišnjem financijskom izvješću, sukladno odredbama članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Budući da nije poznat identitet osoba koje su platile troškove oglašavanja političke stranke putem društvene mreže Facebook, Stranka za Bosnu i Hercegovinu je ostvarila donacije anonimnih donatora koje su, sukladno odredbama članka 8. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih stranaka, zabranjene političkim strankama.

Iznos donacija nije moguće utvrditi iz razloga što iste nisu evidentirane u poslovnim knjigama, niti su prijavljene u godišnjem financijskom izvješću, a politička stranka u svezi s njima nije dostavila bilo kakvu dokumentaciju.

- f) Pregledom godišnjega financijskog izvješće utvrđeno je da stranka priloge fizičkih osoba u iznosu od 3.755,50 KM i priloge pravne osobe u iznosu od 500,00 KM, koje su primali niži organizacijski dijelovi, nije uplaćivala na transakcijski račun Središnjice stranke, čime je prekršila odredbe članka 6. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- g) Pregledom je utvrđeno da Stranka za Bosnu i Hercegovinu nije uspostavila sustav internih kontrola, nije uspostavila potpune evidencije o svojim prihodima, rashodima, obvezama, novčanim tokovima, nije postupila po načelima blagajničkoga poslovanja, godišnje financijsko izvješće nije dostavila u zakonom propisanom roku, izvješće nije popunila sukladno odredbama Pravilnika i nije dostavila svu traženu financijsku dokumentaciju, čime je prekršila odredbe članka 11. i članka 12. stavci (1), (4) i (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.
Politička stranka nije uspostavila evidencije o dijelu troškova izborne kampanje, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- (1) Stranka za Bosnu i Hercegovinu godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu nije podnijela u zakonom propisanom roku, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
Sukladno odredbama članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbama članka 3. Pravilnika, politička stranka je bila obvezna financijsko izvješće podnijeti i u elektroničkoj formi i u čvrstom presliku do 31. 3. 2021. godine.

Uvidom u službene evidencije Središnjega izbornog povjerenstva BiH, utvrđeno je da je Stranka za Bosnu i Hercegovinu izvješće putem elektroničke aplikacije „FI SIP BIH” podnijela 31. 3. 2021. godine, a obrasce godišnjega financijskog izvješća, ispisane iz aplikacije u PDF formatu, ovjerene potpisom ovlaštene osobe i pečatom političke stranke dostavila je 7. 6. 2021. godine.

- (2) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da stranka nije uspostavila sustav internih kontrola, čime je prekršila odredbe članka 11. Zakona o financiranju političkih stranaka.

- Pregledom godišnjega financijskog izvješća i financijske dokumentacije, utvrđeno je da Stranka za Bosnu i Hercegovinu poslovne knjige vodi po organizacijskim dijelovima, odvojeno od Središnjice stranke. Također je utvrđeno da nisu uspostavljene evidencije za svaki od organizacijskih dijelova stranke, iako je za pojedine odbore utvrđen značajan promet sredstava.

- Također, utvrđeno je da stranka nema uspostavljen sustav internih financijskih kontrola nad nižim razinama stranke, kao ni kontrolu nad trošenjem novčanih sredstava iako je revizijom za 2019. godinu utvrđeno da je donijela Pravilnik o financijskom poslovanju stranke.

Bez obzira na navedenu činjenicu, u postupku pregleda godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da stranka ne provodi svoje interne akte, odnosno nema kontrolu nad novčanim sredstvima nižih razina organiziranja i načinu trošenja istih. U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu stranka nije prijavila sve transakcijske račune kao ni promet ostvaren po istim, te nije evidentirala i prijavila sve prihode i rashode.

Sukladno članku 11. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka, stranka je dužna svojim internim aktima urediti sustav unutarnje financijske kontrole nad nižim

organizacijskim dijelovima radi sprječavanja pogrešnoga evidentiranja prihoda i rashoda, te zlouporabe finansijskih sredstava.

- (3) Uvidom u Izvješće Centralne banke Bosne i Hercegovine o transakcijskim računima političke stranke i službene podatke o prihodima političke stranke iz proračuna utvrđeno je da Stranka za Bosnu i Hercegovinu u poslovnim knjigama nije uspostavila evidenciju o prometu sredstava putem svih transakcijskih računa, čime je prekršila računovodstvene propise i odredbe članka 11. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka. U obrascu 2. finansijskoga izvješća (*Pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke*) stranka nije prijavila brojeve 11 transakcijskih računa, niti njihov promet, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.
- Uvidom u Izvješće Centralne banke Bosne i Hercegovine utvrđeno je da stranka nije u finansijskom izvješću prijavila transakcijske račune otvorene kod Naše banke a.d. Bijeljina i to račun broj: 5540110001116740 koji pripada OO SBiH Teslić putem kojega nije ostvaren promet u 2020. godini i račun broj: 5540080001128818 koji pripada OO SBiH Brod, putem kojega, također, tijekom 2020. godine nije bilo prometa.
  - Stranka nije prijavila transakcijski račun broj: 1610000016480214 otvoren kod Raiffeisen bank. Uvidom u potvrdu banke utvrđeno je da u 2020. godini stranka ostvarila sljedeći promet: početni saldo u iznosu 0,00 KM, promet ulaza u iznosu od 20,00 KM, promet izlaza 20,00 KM. Stranka na dan 31. 12. 2020. godine nije imala sredstava na ovom računu.
  - Također, stranka nije iskazala transakcijski račun broj: 1321102014596495 otvoren kod NLB banke d.d. Sarajevo koji pripada OO SBiH Kladanj, a putem kojeg je ostvaren sljedeći promet: početni saldo u iznosu od 0,00 KM, promet ulaza u iznosu od 10.725,24 KM, promet izlaza u iznosu od 10.725,24 KM. Stranka na dan 31. 12. 2020. godine nije imala sredstava na ovom računu.
  - Stranka za Bosnu i Hercegovinu u godišnjem finansijskom izvješću nije prijavila transakcijski račun broj: 5673631900094196 kod Sberank koji pripada OO SBiH Prijedor. Kontrolom prometa izvoda s ovoga računa, utvrđen je sljedeći promet: početni saldo 0,00 KM, promet ulaza u iznosu od 1.000,00 KM, promet izlaza u iznosu od 1.000,00 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 0,00 KM.
  - Pregledom godišnjega finansijskog izvješća, utvrđeno je da stranka nije prijavila ni šest transakcijskih računa i to:
    1. transakcijski račun broj: 3389002206020861 sa sljedećim prometom: početni saldo u iznosu od 0,00 KM, promet ulaza u iznosu od 1.092,31 KM, promet izlaza u iznosu od 1.092,31 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 0,00 KM,
    2. transakcijski račun broj: 5510040001110338 kod UniCredit banke a.d. Banja Luka i transakcijski račun broj: 3060150000408381 kod Addiko bank d.d. Sarajevo na kojima nije bilo moguće utvrditi promet tijekom 2020. godine, jer stranka nije dostavila nikakve dokaze.
    3. transakcijski račun broj: 5510010001160731 s kojega su izvršene isplate u iznosu od 147,28 KM, te koji je prema podacima iz Izvješća o računima poslovnoga subjekta Centralne banke BiH ugašen 9. 9. 2020. godine i

4. transakcijske račune broj: 29010045001 i 29010045002 koji su bili otvoreni za potrebe depozita za oročenje, putem kojih prema potvrdi banke nije ostvaren promet u 2020. godini, te su ugašeni 25. 8. 2020. godine.

(4) Pregledom, godišnjega financijskog izvješća i poslovnih knjiga utvrđeno je da stranka nije iskazala točan promet putem blagajne, da je isplate vršila bez odgovarajuće dokumentacije, da nije postupala sukladno pravilima i načelima blagajničkoga poslovanja i Uredbi o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem u Federaciji BiH. Promet i stanje sredstava na blagajni je evidentiran u nepostojećim apoenima.

Uvidom u blagajničku dokumentaciju OO SBiH Konjic, utvrđeno je da je stranka, odnosno OO SBiH Konjic, tijekom godine za plaćanja putem blagajne vršio podizanje novca s transakcijskog računa OO SBiH Konjic i položio ih u blagajnu, iako je prema prethodnom saldu blagajne imao dovoljno novca u blagajni kako bi izvršio plaćanja. Na taj način stranka je odstupila od propisa i načela blagajničkog poslovanja koji su regulirani Uredbom o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem u Federaciji BiH.

Podizanje gotovine s transakcijskog računa i njen polog na blagajnu vrši se u slučaju kada u blagajni nedostaju gotovinska sredstva za tekuće potrebe stranke.

(5) Pregledom godišnjega financijskog izvješća i druge financijske dokumentacije, utvrđeno je da stranka nije iskazala točne podatke o prihodima, čime je prekršila računovodstvene propise, odredbe članka 11. Zakona o financiranju političkih stranka i odredbe članaka 13., 18. i 19. Pravilnika.

- Stranka za Bosnu i Hercegovinu je u godišnjem financijskom izvješću prijavila ukupan prihod u iznosu od 192.031,52 KM. U okviru navedenoga iznosa je prihod Središnjice stranke u iznosu od 105.156,89 KM.

- U poslovnim knjigama, odnosno Bilanci uspjeha Središnjice stranke prihod, koji sukladno odredbi iz članka 13. stavak (5) Pravilnika ne uključuje interne prijenose između organizacijskih dijelova stranke, evidentiran je u iznosu od 120.151,41 KM.

- Stranka za Bosnu i Hercegovinu nije evidentirala u poslovnim knjigama, niti je prijavila u financijskom izvješću nenovčane donacije koje je ostvarila besplatnom uporabom poslovnih prostora, otpisom pozajmica i oglašavanjem putem društvenih mreža, kao što je navedenu u nalazu pod b), čime je prekršila odredbe članka 11. Zakona i odredbe članaka 13. i 18. Pravilnika.

- Pregledom godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da u obrascima 3-b (prilozi pravnih osoba) stranka nije navodila sjedišta pravnih osoba, čime je prekršila odredbe članka 15. Pravilnika.

- Stranka za Bosnu i Hercegovinu nije u obrascu 3-f godišnjega financijskog izvješća (prihodi iz proračuna) iskazala sve prihode iz proračuna koje je primila tijekom 2020. godine, čime je prekršila odredbe članka 19. Pravilnika.

Uvidom u revizijske dokaze pribavljene iz izvanjskih izvora utvrđeno je da stranka u godišnjem financijskom izvješću prijavila prihode iz proračuna Tuzlanskoga kantona, proračuna gradova: Srebrenik, Doboj, Živinice i Gračanica i iz proračuna općina: Tešanj, Maglaj, Novi Travnik, Sanski Most i Teočak.

1. Uvidom u akt, broj: 07/1-11-30822/21 od 10. 12. 2021. godine, od Tuzlanskoga kantona, utvrđeno je da je stranka iz spomenutoga proračuna dobila sredstva u iznosu od 24.717,70 KM.
2. Na temelju akta Grada Srebrenika, broj: 02-175/21 od 2. 3. 2021. godine, utvrđeno je da su sredstva iz proračuna ovoga grada uplaćena stranci u 2020. godini u iznosu od 2.144,40 KM.
3. Uvidom u akt, broj: 06/403-586/21 od 13. 12. 2021. godine, od Grada Doboja utvrđeno je da je stranka iz proračuna Grada Doboja dobila sredstva u iznosu od 2.731,18 KM.
4. Na temelju akta, broj: 03/9-11-286/21 od 7. 12. 2021. godine, od Grada Živinice utvrđeno je da je stranka iz proračuna Grada Živinice dobila sredstva u iznosu od 4.500,00 KM.
5. Uvidom u akt, broj: 05-11-4327/2021-1 od 7. 12. 2021. godine, od Grada Gračanice utvrđeno je da je stranka iz proračuna Grada Gračanica dobila sredstva u iznosu od 3.910,00 KM.
6. Na temelju akta, broj: 04-11-6-583-3/21 od 7. 12. 2021. godine, od Općine Tešanj utvrđeno je da je stranka iz proračuna Općine Tešanj dobila sredstva u iznosu od 10.070,86 KM.
7. Uvidom u akt, broj: 04-11-13-2166/21 od 7. 12. 2021. godine, od Općine Maglaj utvrđeno je da je stranka iz proračuna Općine Maglaj dobila sredstva u iznosu od 2.295,85 KM.
8. Na temelju akta, broj: 04-395/21 od 6. 12. 2021. godine, od Općine Novi Travnik utvrđeno je da je stranka iz proračuna Općine Novi Travnik dobila sredstva u iznosu od 3.600,00 KM.
9. Uvidom u akt Općine Sanski Most, broj: 04-11-970/21 od 2. 3. 2021. godine, utvrđeno je da su sredstva iz proračuna ove općine uplaćena stranci u 2020. godini u iznosu od 5.912,00 KM.
10. Stranka u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala prihod iz proračuna Općine Teočak, dok je, uvidom u akt Općine, broj: 04-11-1710-1/22 od 3. 8. 2022. godine, utvrđeno da je navedena općina u 2020. godini iz proračuna stranci uplatila novčana sredstva u iznosu od 450,00 KM.
11. Stranka za Bosnu i Hercegovinu je u godišnjem financijskom izvješću iskazala manje primljene prihode iz proračuna Općine Hadžići i veće primljene prihode iz proračuna Brčko distrikt BiH i iz proračuna Općine Konjic.
  - U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala prihode iz proračuna Općine Hadžići u iznosu od 2.250,00 KM, dok je uvidom u akt Općine, broj: 04-11-3-2341-1/21 od 6. 12. 2021. godine, utvrđeno da je navedena općina u 2020. godini iz proračuna stranci uplatila novčana sredstva u iznosu od 9.681,90 KM.
  - Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala prihode iz proračuna Brčko distrikta BiH u iznosu od 10.153,33 KM, dok je uvidom u akt Brčko distrikta BiH, broj: 13.9-04.2-331/21 od 19. 2. 2021. godine, utvrđeno da su stranci uplaćena sredstva iz proračuna Brčko distrikta BiH u iznosu od 3.333,33 M.
  - Stranka za Bosnu i Hercegovinu je u godišnjem financijskom izvješću iskazala prihode iz proračuna Općine Konjic u iznosu od 18.723,82 KM, dok je uvidom u akt Općine

Konjic, broj: 08-04-1-737/21-4 od 8. 8. 2022. godine, utvrđeno da su stranci uplaćena sredstva iz proračuna Općine Konjic u iznosu od 17.163,50 KM.

- (6) Pregledom godišnjega financijskog izvješća i druge financijske dokumentacije, utvrđeno je da stranka nije iskazala točne podatke o rashodima, čime je prekršila računovodstvene propise, odredbe članka 11. Zakona o financiranju političkih stranka i odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.
1. Stranka za Bosnu i Hercegovinu u financijskom izvješću nije iskazala troškove za svojih 12 organizacijskih dijelova.
    - Stranka u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala troškove za OO SBiH Prijedor i OO SBiH Banja Luka .
Uvidom u izlazni promet izvoda po transakcijskom računu OO SBiH Prijedor, koji nije prijavljen, utvrđeno je da je stranka izvršila isplate za troškove predizbornih skupova i isplate osobama angažiranim u stranci, u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM. Stranka nije uspostavila knjigovodstvene evidencije, niti raspolaže dokumentacijom o nastalim troškovima.
    - Stranka za Bosnu i Hercegovinu nije u godišnjem financijskom izvješću prijavila rashode Tuzlanskoga kantona, gradova Srebrenik, Doboje, Živinice, Gračanica i za općine Tešanj, Maglaj, Novi Travnik, Sanski Most, Teočak i Travnik, iako su spomenuti organizacijski dijelovi ostvarili prihode iz proračuna koje stranka nije prijavila u godišnjem financijskom izvješću, kao što je prethodno navedeno.
  2. Stranka za Bosnu i Hercegovinu je u godišnjem financijskom izvješću prijavila troškove zakupa poslovnoga prostora u iznosu od 29.667.81 KM.
    - Za Središnjicu stranke iskazani su troškovi zakupa poslovnoga prostora u iznosu od 21.255,13 KM. Pregledom je utvrđeno da su u okviru navedenoga iznosa pored troškova zakupnine Središnjice stranke sadržani troškovi zakupnine Gradskog odbora SBiH Mostar u iznosu od 3.000,00 KM i Gradskog odbora SBiH Bihać u iznosu od 3.368,42 KM. Stranka je sukladno odredbama članka 22. Pravilnika, ove troškove bila dužna prijaviti po navedenim organizacijskim dijelovima.
    - Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora, koje je dostavila politička stranka, utvrđeno je da nije uspostavila evidencije, niti je u financijskom izvješću prijavila troškove zakupa kod sljedećih organizacijskih dijelova: KO SBiH Tuzla u iznosu od 3.392,96 KM, OO SBiH Banja Luka u iznosu od 10.980,00 KM, OO SBiH Kalesija u iznosu od 144,00 KM, OO SBiH Živinice u iznosu od 582,72 KM, OO SBiH Kakanj u iznosu od 2.019,60 KM, ŽV SBiH Travnik 2.460,00 KM, OO SBiH Sanski Most u iznosu od 312,00 KM, OO SBiH Jajce u iznosu od 648,84 KM, OO SBiH Donji Vakuf u iznosu od 1.200,00 KM, OO SBiH Doboje u iznosu od 113,64 KM, OO SBiH Gradačac u iznosu od 561,60 KM, OO SBiH Tešanj u iznosu od 3.120,00 KM i OO SBiH Zavidovići u iznosu od 660,00 KM.
    - Također, utvrđeno je da su troškovi zakupa evidentirani i iskazani u većem iznosu u odnosu na ugovorenu cijenu zakupa za OO SBiH Ilidža u iznosu od 336,00 KM.
    - Politička stranka nije uspostavila evidencije, niti je u godišnjem financijskom izvješću prijavila troškove zakupnine poslovnih prostora kod organizacijskih dijelova u Jablanici

i Ključ, koje su im na uporabu dodijelili Općina Jablanica i Udruga žena „Ključki biseri” Ključ, kao što je navedeno u nalazu pod točkom b).

3. Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 8.100,00 KM. Po Odluci Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25. 2. 2021. godine, stranka je ostvarila pravo na povrat dijela uplaćenoga novčanog iznosa pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 3.300,00 KM, pa su troškovi pristojbe iznosili 4.800,00 KM.
- (7) Politička stranka nije uspostavila potpune, točne i blagovremene evidencije o troškovima izborne kampanje, čime je prekršila odredbe članka 12. stavci (1) i (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornog zakona BiH.
- Stranka za Bosnu i Hercegovinu nije u postizbornom i godišnjem financijskom izvješću prijavila troškove izborne kampanje Asocijacije mladih Stranke za Bosnu i Hercegovinu, koja je provođena putem društvenih mreža. Politička stranka nije prijavila ni donaciju, kao što je navedeno u nalazu pod b).
  - Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 27.485,02 KM, dok je u postizbornom financijskom izvješću iste troškove prijavila u iznosu od 33.990,25 KM.
Stranka za Bosnu i Hercegovinu je u postizbornom financijskom izvješću iskazala troškove propagande za OO SBiH Tešanj u iznosu od 2.941,19 KM, OO SBiH Jajce u iznosu od 2.300,00 KM i OO SBiH Travnik u iznosu od 4.719,40 KM, dok u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala ove troškove za spomenute organizacijske dijelove stranke.
- (8) Stranka za Bosnu i Hercegovinu u poslovnim knjigama nije uspostavila točne evidencije o svojim obvezama, čime je prekršila računovodstvene propise i odredbe članka 11. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka. U financijskom izvješću, na obrascu 5 (*obveze političke stranke*), obveze nisu prijavljene sukladno odredbama članka 24. Pravilnika.

Stranka za Bosnu i Hercegovinu je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne obveze u iznosu od 153.348,58 KM, od čega obveze na temelju pozajmica u iznosu od 37.696,00 KM i druge obveze (obveze prema dobavljačima, obveze za plaće, porez i doprinose, te druge obveze) u iznosu od 115.652,58 KM.

Obveze Središnjice stranke u godišnjem financijskom izvješću su iskazane su u iznosu od 138.911,99 KM, dok su u Bilanci stanja Središnjice na dan 31. 12. 2020. godine, evidentirane obveze u iznosu od 139.911,00 KM.

- Središnjica SBiH je u godišnjem financijskom izvješću iskazala obveze prema dobavljaču Općina Stari Grad u iznosu od 8.824,84 KM. Uvidom u Izvod otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine, utvrđeno je da navedeni dobavljač od stranke potražuje sredstva u iznosu od 9.844,04 KM.
- Uvidom u službene podatke općina i gradova o dodjeli poslovnih prostora na uporabu političkim strankama utvrđeno je da je Stranka za Bosnu i Hercegovinu s 31. 12. 2020. godine imala obveze na temelju zakupa poslovnih prostora i to: prema Gradu Bihaću

obvezu u iznosu od 4.593,80 KM, Općini Kakanj u iznosu od 7.919,26 KM, Općini Kalesija u iznosu od 144,00 KM i Općini Donji Vakuf za neplaćeni zakup iz ranijega razdoblja u iznosu od 1.200,00 KM. Navedene obveze politička stranka nije iskazala u financijskom izvješću.

- U postupku pregleda stranka nije predložila izvode otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine sa sljedećim dobavljačima: Herceg tisak, Udruga „Student“, Projektni zavod „Hercegovina“ i „Zavod za planiranje“ Kakanj, prema kojima je u financijskom izvješću iskazala obveze u iznosu od 29.799,26 KM.
Za obvezu prema Herceg tisku, u iznosu od 9.140,00 KM stranka je u izvješću navela kako je nastala 2004. godine.

- (9) Dana 18. 11. 2021. godine, Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je Stranci za Bosnu i Hercegovinu uputilo Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2020. godinu, kojim je od stranke traženo dostavljanje: dokumentacije o uporabi poslovnih prostora, bruto bilance političke stranke na dan 31. 12. 2020. godine, glavne knjige političke stranke, s analitičkim evidencijama u razdoblju od 1. 1. 2020. do 31. 12. 2020. godine, programa utroška sredstva za 2020. godinu i programa utroška sredstva za 2021. godinu, presliku izvoda s dva transakcijska računa koje je prijavila u financijskom izvješću, potvrdu banaka o ostvarenom prometu u razdoblju od 1. 1. 2020. do 31. 12. 2020. godine putem 11 transakcijskih računa koje nije prijavila u financijskom izvješću koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, presliku blagajničke dokumentacije za OS SBIH Konjic i ŽV SBIH Zenica, presliku ugovora o novčanim pozajmicama političkoj stranci, zajedno s konfirmacijom stanja pozajmica na dan 31. 12. 2020. godine, konfirmacije dobavljača: Herceg tisak, Oslobođenje, Udrugu „Student“, Općina Stari Grad Sarajevo, Projektni zavod Hercegovina i Zavodu za planiranje Kakanj.

Stranka nije dostavila svu traženu dodatnu dokumentaciju, odnosno nije dostavila preslik ugovora o novčanim pozajmicama političkoj stranci, zajedno s konfirmacijom stanja pozajmica na dan 31. 12. 2020. godine i izvode otvorenih stavki za dobavljače Herceg tisak, Udrugu „Student“ i Projektni zavod Hercegovina i potvrdu od banke o ostvarenom prometu putem transakcijskoga računa, broj: 3060150000408381 kod Addiko banke d.d. Sarajevo.

Nedostavljanjem navedene dodatne financijske dokumentacije, stranka je prekršila odredbe članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

S obzirom na starosnu strukturu obveza na temelju pozajmica, odnosno da je pozajmicu u iznosu od 20.000,00 KM pravno Deling d.o.o. Tuzla stranci dalo 28. 5. 2014. godine, te da stranka nije dostavila potvrdu ove obveze od strane zajmodavca, kao i obvezu prema dobavljaču Herceg tisku iz 2004. godine, u iznosu od 9.140,00 KM, nije moguće utvrditi stvarno stanje obveza Stranke za Bosnu i Hercegovinu.

- h) Stranka za Bosnu i Hercegovinu nije otvorila poseban transakcijski račun za financiranje izborne kampanje, kako je propisano u članku 4.4. stavak (1) Izbornoga zakona BiH. Stranka je kao račun za financiranje troškova izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine prijavila redoviti transakcijski račun, broj: 1610000016480020 kod Raiffeisen banke, koji je otvoren 3. 2. 2017. godine.

Suprotno Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, Stranka za Bosnu i Hercegovinu je pristojbu uplatila s redovitoga transakcijskog

računa Središnjice stranke. Troškove izborne kampanje Stranka za Bosnu i Hercegovinu, također je financirala s glavnog računa, kao i sve troškove izborne kampanje.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Stranka za Bosnu i Hercegovinu je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izbornog povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 513.841,92 KM i za Izbore u Gradu Mostaru, na temelju sudjelovanja u koaliciji, iznos od 6.051,84 KM.

Stranka za Bosnu i Hercegovinu je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 27.485,02 KM.

10. POLITIČKA ORGANIZACIJA GRAĐANA „NAŠA STRANKA“ (Kod 877)

Prema podacima iz korigiranoga godišnjeg financijskog izvješća Politička organizacija građana „Naša stranka“ financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	10.148,00	1,77
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	57.714,03	10,0
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	2.000,00	0,35
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	15.592,15	2,72
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	449.294,32	78,28
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	534.748,50	93,16
II	Ostali prihodi i drugo	39.233,28	6,84
	Izvori financiranja (I+II)	573.981,78	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Politička organizacija građana „Naša stranka“ prekršila odredbe članka 4. stavak (1) i članka 8. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

a) U korigiranom godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu stranka je iskazala troškove u iznosu od 807.064,82 KM, u kojima su sadržani troškovi amortizacije u iznosu od 6.578,27 KM i troškovi projekata u iznosu od 37.551,78 KM.

Politička organizacija građana „Naša stranka“ je u Korekciji programa utroška sredstava za 2020. godinu planirala troškove u iznosu od 762.873,00 KM.

Sukladno navedenom, utvrđeno je da se stranka nije pridržavala programa utroška sredstava, pa je u 2020. godini ostvarila troškove u većem iznosu od troškova predviđenih Programom utroška sredstava za najmanje 30.547,13 KM, kako slijedi:

- (1) U programu utroška sredstava za 2020. godinu stranka nije planirala troškove kamata, sitnoga inventara i guma za automobil, troškove usluga, troškove prethodnih godina, troškove ostaloga materijala i ostalih rashoda, a ostvarila ih je u iznosu od 6.488,82KM.

Prema podacima iz finansijskog izvješća, stranka je tijekom godine ostvarila troškove kamata u iznosu od 30,75 KM, sitnoga inventara i guma za automobil u iznosu od 20,00 KM, rashodi prethodnih godina u iznosu od 324,52 KM, troškove usluga u iznosu od 4.653,45 KM, troškove ostaloga materijala u iznosu od 991,50 KM i ostale rashode u iznosu od 468,60 KM;

- (2) Politička organizacija građana "Naša stranka" nije se pridržavala programa utroška sredstava, pa je u 2020. godini ostvarila troškove u većem iznosu od troškova predviđenih Programom utroška sredstava za 24.058,31 KM, kako slijedi:

- Stranka je prekoračila troškove ugovora o djelu i autorskih honorara za 9.886,81 KM. Troškove ugovora o djelu i autorskih honorara stranka je planirala u iznosu od 86.453,00 KM, dok su isti ostvareni u iznosu od 96.339,81 KM;
- U programu utroška sredstava planirani su troškovi komunalnih usluga u iznosu od 2.500,00 KM, dok su isti ostvareni u iznosu od 2.572,71 KM, što je za 72,71 KM više u odnosu planirane troškove i
- Troškovi kampanje planirani su u iznosu od 280.000,00 KM, a ostvareni su u iznosu od 294.098,79 KM, odnosno više od plana za 14.098,79 KM.

Budući da stranka sredstva nije utrošila sukladno Programu utroška sredstava za 2020. godinu, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Uvidom u poslovne knjige i račune, utvrđeno je da je politička stranka primila nenovčanu donaciju Općine Centar u ukupnom iznosu od 12.068,00 KM, koja je zabranjena odredbama članka 8. stavak (1) točka a) Zakona o financiranju političkih stranaka.

U postupku pregleda finansijskih izvješća utvrđeno je da je stranka oslobođena plaćanja naknade za uporabu javnih površina za postavljanje info stolova u razdoblju izborne kampanje 2020. godine, te je ostvarila prihode u iznosu od 12.068,00 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine, Politička organizacija građana „Naša stranka“ je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koji je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 592.787,69 KM, a za Lokalne izbore za Grad Mostar maksimalno dozvoljeni iznos za financiranje troškova predizborne kampanje na temelju sudjelovanja u koaliciji iznosio je 15.129,60 KM.

Politička organizacija građana „Naša stranka“ je u godišnjem finansijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove kampanje u iznosu od 294.098,79 KM, a za Grad Mostar 3.175,06 KM.

11. DEMOKRATSKI SAVEZ (Kod 2420)

Prema podacima iz korigiranoga godišnjeg financijskog izvješća Demokratski savez financirao se iz sljedećih izvora

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	24.219,00	9,21
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	222.300,00	84,60
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	7.817,50	2,97
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	8.483,43	3,22
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	262.819,93	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	262.819,93	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Demokratski savez prekršio odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 8. stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (3) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

a) Demokratski savez je u Planu prihoda i rashoda za 2020. godinu planirao rashode u ukupnom iznosu od 404.000,00 KM.

Planom rashoda za 2020. godinu, Demokratski savez je planirao sljedeće vrste rashoda: rashode Lokalnih izbora 2020. godine u iznosu od 270.000,00 KM; plaće i naknade za rad u iznosu od 40.000,00 KM; troškove zakupnina poslovnih prostora u iznosu od 35.000,00 KM; troškove propagande i reprezentacije u iznosu od 10.000,00 KM; troškove organiziranja sjednica u iznosu od 3.000,00 KM; ostale nematerijalne troškove u iznosu od 8.000,00 KM; troškove energije i goriva u iznosu od 8.000,00 KM; telekomunikacijske usluge u iznosu od 10.000,00 KM; troškove nabavke materijala i sredstava u iznosu od 3.000,00 KM; troškove programske aktivnosti organizacije mladih u iznosu od 2.500,00 KM; troškove programskih aktivnosti organizacije žena u iznosu od 2.500,00 KM; troškove amortizacije u iznosu od 3.000,00 KM; troškove platnoga prometa u iznosu od 3.000,00 KM; ostale nepredviđene troškove u iznosu od 5.000,00 KM i prijenos sredstava u sljedeću godinu u iznosu od 1.000,00 KM.

U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala troškove u iznosu od 284.681,59 KM.

Analizom dostavljenoga Plana utroška financijskih sredstava za 2020. godinu, utvrđeno je da stranka nije izradila plan utroška sredstava po vrstama troškova, odnosno na način kojim bi se osigurala potpuna transparentnost planiranoga trošenja sredstava, kao i njegoa usporedba s ostvarenim troškovima. Stranka je u svom programu utroška

sredstava zajedno planirala troškove propagande i reprezentacije, pa nije bilo moguće utvrditi je li i u kojem iznosu ostvarila ove troškove.

U Planu utroška financijskih sredstava nisu planirani sljedeći troškovi: troškovi grijanja u iznosu od 583,44 KM, troškovi knjigovodstvenih usluga u iznosu od 3.600,00 KM, troškovi komunalnih usluga u iznosu od 506,54 KM, troškovi vode u iznosu od 824,92 KM, troškovi usluga u iznosu od 216,96 KM, troškovi ostalih zakupnina u iznosu od 507,13 KM koji se odnose na zakup dvorane, troškovi poreza i drugih obveza u iznosu od 2.436,10 KM, troškovi uredskoga materijala u iznosu od 862,19 KM i 12.137,28 KM. Također, stranka je Planom troškova planirala troškove zakupnina poslovnih prostorija u iznosu od 35.000,00 KM, dok je u godišnjem financijskom izvješću ostvarene troškove zakupnina poslovnih prostorija iskazala u iznosu od 38.708,56 KM, što je za 3.708,56 KM više od planiranoga iznosa.

Pored navedenoga, potrebno je istaknuti i to da je stranka u Planu utroška sredstava za 2020. godinu planirala Ostatak – prijenos sredstava u sljedeću godinu u iznosu od 1.000,00 KM. Navedena sredstva ne mogu biti obuhvaćena Planom utroška sredstava za 2020. godinu, jer prijenos sredstava ne predstavlja trošak stranke.

Na temelju navedenoga utvrđeno je da je stranka sredstva u iznosu od 15.845,84 KM utrošila mimo svoga plana rashoda za 2020. godinu, čime je prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Politička stranka nije u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću evidentirala nenovčane donacije na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora, koji je rabio Općinski odbor stranke u Loparama.

Prema podacima iz potvrde od 26. 3. 2020. godine, koju je dostavila politička stranka, utvrđeno je da je stranka rabila poslovni prostor površine 45 m² u Loparama, koji je je u vlasništvu Davora Stankovića za koji, prema podacima iz same izjave, nije bila dužna plaćati zakupninu.

Demokratski savez je uporabom poslovnoga prostora bez plaćanja zakupnine ostvario nenovčanu donaciju, koju je sukladno članku 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka, bio obvezan evidentirati u poslovnim knjigama i prijaviti u godišnjem financijskom izvješću, koji je podnio Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

- c) Uvidom u odluke Središnjega izbornog povjerenstva BiH o sankcioniranju političkih stranaka radi vođenja plaćene izborne kampanje prije službenoga početka izborne kampanje utvrđeno je da je Demokratski savez postavljao stranačke reklamne panele na nekoliko lokacija s natpisom „Okupljeni za nova radna mjesta, gradimo „Interplet“ i „Mekgavern“ industrijske zone i sa slikom aktualnog gradonačelnika Siniše Milića. Nakon preliminarnoga izvješća revizije, u kome je navedeno da nije poznat identitet osobe koja je platila oglašavanje političke stranke putem reklamnih panela u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine stranka je dostavila fakturu, broj: 1521/2022 od 30. 3. 2022. godine koju joj je pravna osoba „Brčko gas“ d.o.o. Brčko ispostavila za zakup reklamnih panela za razdoblje od 15. 9. 2020. do 10. 10. 2020. godine u iznosu od 58,50 KM. Fakturu na isti iznos i s istim nadnevkom stranci je ispostavio i s.p. „Under Control“ Brčko.

Uvidom u fakture drugih pravnih osoba („Metromedia“ d.o.o. Banja Luka, „Nova oprema“ d.o.o. Banja Luka, „Inter Connect“ d.o.o. Mostar i druge) koje su vršile oglašavanje političkih stranaka putem reklamnih panela tijekom izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine, utvrđeno je da su se cijene oglašavanja po jednom

reklamnom panelu u razdoblju od 30 dana kretale u rasponu od 828,75 KM do 964,29 KM, a ukoliko je reklamni panel i osvjetljen, cijene su se kretale u rasponu od 1228,50 do 1.359,00 KM.

S obzirom na to da su pravne osobe Brčko gas d.o.o. i s.p. „Under Control“ Brčko stranci zakup reklamnoga panela za razdoblje od 25 dana fakturirali po cijeni od 58,50 KM, neosporna je činjenica da je politička stranka ostvarila nenovčane donacije u visini razlike između tržišne cijene i cijene koja joj je fakturirana. Uzimajući u obzir tržišne cijene zakupa neosvijetljenih reklamnih panela u tridesetodnevnom razdoblju, utvrđeno je da je Demokratski savez rabeći reklamni prostor ostvario nenovčanu donaciju pravne osobe Brčko gas d.o.o. u iznosu od 688,60 KM, te donaciju s.p. „Under Control“ Brčko u istom iznosu.

Politička stranka je, sukladno odredbama članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranka, bila obvezna uspostaviti evidencije o navedenim donacijama, te ih prijaviti u financijskom izvješću u vrijednosti koja predstavlja razliku tržišne cijene i cijene koju je stranka obvezna platiti, a što se u ovom slučaju procjenjuje na iznos od 1.377,20 KM.

- d) Budući da je pravna osoba Brčko gas d.o.o. imala zaključene ugovore o javnoj nabavci putničkoga motornog vozila za Zavod za planiranje, projektiranje i razvoj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, čija je vrijednost veća od 10.000,00 KM, politička stranka je ostvarila zabranjen prilog u iznosu od 688,60 KM, čime je prekršila odredbe članka 8. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Prema aktu, broj: 06-970/22 od 14. 10. 2022. godine, koji je dostavio Zavod za planiranje, projektiranje i razvoj Brčko distrikta BiH, utvrđeno je da je pravna osoba „Brčko gas“ d.o.o. Brčko, imala zaključen ugovor o javnoj nabavci, broj: 48-000540/20 od 23. 10. 2020. godine, vrijednosti 50.000,00 KM, koji se odnosio na nabavku putničkoga motornog vozila za Zavod za planiranje, projektiranje i razvoj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

- e) Pregledom godišnjega financijskog izvješća i dodatne dokumentacije utvrđeno je da Demokratski savez, poslovne knjige nije vodio sukladno računovodstvenim propisima, nije vodio točne evidencije o приходima, rashodima i obvezama i nije popunio obrasce godišnjega financijskog izvješća sukladno Pravilniku, čime je prekršio računovodstvene propise i odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Politička stranka nije uspostavila evidenciju o dijelu troškova izborne kampanje, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- (1) Demokratski savez nije uspostavio potpune i točne evidencije o приходima stranke, te ih nije pravilno iskazao u godišnjem financijskom izvješću, čime je prekršio odredbe članka 13. i članka 18. Pravilnika.

Demokratski savez je u korigiranom godišnjem financijskom izvješću iskazao ukupne prihode u iznosu od 262.819,93 KM, dok je u Bilanci uspjeha evidentirao ukupne prihode u iznosu od 255.003,00 KM, što je za 7.816,93 KM više od evidentiranoga iznosa.

Stranka je na obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) godišnjega financijskog izvješća iskazala nenovčanu donaciju od pravne

osobe „L.T.G Kompani“ d.o.o. Banja Luka u vidu besplatno ustupljenoga poslovnog prostora u iznosu od 7.800,00 KM, koju nije evidentirala kao prihod u poslovnim knjigama.

Stranka u godišnjem financijskom izvješću i poslovnim knjigama nije iskazala nenovčane donacije u vidu besplatne uporabe poslovnoga prostora u vlasništvu Davora Stankovića površine 45 m² u Loparama.

(2) Demokratski savez nije uspostavio potpune i točne evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno iskazao u godišnjem financijskom izvješću, čime je prekršio odredbe članka 21. i članka 22. Pravilnika.

- Stranka na obrascima 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) financijskoga izvješća nije analitički iskazala ostale troškove zakupa po organizacijskim dijelovima stranke, nego je ostale troškove zakupa, iskazala na razini Glavnoga odbora stranke, čime je prekršila odredbe članka 7. stavak (2) i članka 22. Pravilnika.

Kontrolom prometa izvoda i uvidom u analitičku karticu konta 5330-zakup dvorane po terminu, utvrđeno je da je stranka troškove zakupa dvorane OO Demokratske stranke Rudo u iznosu od 200,00 KM, iskazala na razini Glavnoga odbora.

- Stranka nije u poslovnim knjigama evidentirala i iskazala u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjega financijskog izvješća troškove zakupa poslovnoga prostora u vlasništvu općine Bileća. Uvidom u akt Općine Bileća, broj: 11.02/012-859/21 od 26. 7. 2021. godine, utvrđeno je da je stranka rabila poslovne prostorije Općine Bileća površine 23,08 m² do 5. 3. 2020. godine, uz mjesečnu naknadu od 125,29 KM, što za dva mjeseca uporabe tijekom 2020. godine iznosi 250,58 KM.
- Pregledom godišnjega financijskog izvješća i druge dokumentacije, utvrđeno je da je stranka troškove zakupa poslovnih prostora iskazala u većem iznosu za 800,00 KM u odnosu na podatke iz ugovora o zakupu poslovnih prostora za sljedeće organizacijske dijelove: OO Srebrenica u iznosu od 150,00 KM; OO Bratunac u iznosu od 350,00 KM i OO Laktaši u iznosu od 300,00 KM.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove zakupa za OO Srebrenica u iznosu od 1.950,00 KM. Uvidom u ugovor o zakupu poslovnoga prostora koji je zaključen sa Janjić Milom, dana 2. 9. 2019. godine na neodređeno vrijeme uz mjesečnu naknadu od 150,00 KM, utvrđeno je da su troškovi zakupa poslovnoga prostora tijekom 2020. godine iznosili 1.800,00 KM.

Demokratski savez je u godišnjem financijskom izvješću iskazao troškove zakupa poslovnoga prostora za OO Bratunac u iznosu od 4.550,00 KM. Uvidom u ugovor o zakupu poslovnoga prostora koji je zaključen s Ilić Stojanom dana 1. 6. 2019 godine na razdoblje do 31. 12. 2020. godine uz mjesečnu naknadu od 350,00 KM, utvrđeno je da su troškovi zakupa tijekom 2020. godine iznosili 4.200,00 KM.

U godišnjem financijskom izvješću, Demokratski savez je iskazao troškove zakupa poslovnoga prostora za OO Laktaši u iznosu od 3.900,00 KM. Uvidom u ugovor o zakupu poslovnoga prostora koji je zaključen s Ignjatić Milenom dana 1. 11. 2019 godine na

razdoblje od 12 mjeseci uz mjesečnu naknadu od 300,00 KM, utvrđeno je da su troškovi zakupa tijekom 2020. godine iznosili 3.300,00 KM.

- Tijekom pregleda, utvrđeno je da je stranka troškove zakupa iskazala u manjem iznosu za 700,00 KM u odnosu na podatke iz ugovora o zakupu za sljedeće organizacijske dijelove: OO Zvornik u iznosu od 500,00 KM i OO Čajniče u iznosu od 200,00 KM.
  - Troškovi zakupa nastali na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora u iznosu od 7.800,00 KM, nisu evidentirani u poslovnim knjigama i nisu iskazani na obrascu 4.1 godišnjega financijskog izvješća.
  - Demokratski savez nije u godišnjem financijskom izvješću iskazao troškove zakupa poslovnih prostora za OO Sokolac, OO Foča i OO Lopare, iako je iskazao troškove električne energije za spomenute odbore, što ukazuje na činjenicu da je stranka rabila poslovne prostore za ove organizacijske dijelove, koje je iskazao i u obrascu 1.1 godišnjega financijskog izvješća.
  - U godišnjem financijskom izvješću, Demokratski savez je iskazao troškove pristojbe za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 8.300,00 KM. Po Odluci Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25. 2. 2021. godine, stranka je ostvarila pravo na povrat dijela uplaćenoga novčanog iznosa pristojbe za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 6.200,00 KM, tako da su troškovi pristojbe iznosili 2.100,00 KM, koje je stranka trebala iskazati u godišnjem financijskom izvješću.
- (3) Politička stranka, suprotno odredbama članka 12. stavak (1) i stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbama članka 15. stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine, nije uspostavila evidenciju o dijelu ostvarenih troškova izborne kampanje.
- Politička stranka u poslovnim knjigama nije uspostavila evidenciju, niti je u godišnjem financijskom izvješću prijavila troškove prijevremene kampanje koje je ostvarila na način da je fizička osoba Aleksandar Vuković u ime OO Demokratskoga saveza Teslić, putem društvene mreže Facebook vodio plaćenu izbornu kampanju čija je vrijednost bila 17,50 KM i da je stranka postavljala plakate na zakupljene reklamne panele u vlasništvu pravne osobe „Brčko gas“ d.o.o. Brčko s likom aktualnog gradonačelnika Siniše Milića u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine i s.p. „Under Control“ Brčko u vrijednosti od 1.377,20 KM.
  - Politička stranka nije iskazala troškove medijskoga oglašavanja putem Televizije K3 d.o.o. Prnjavor. Na upit upućen televiziji po prijavi protiv ove političke stranke, Televizija K3 d.o.o. Prnjavor je dostavila akt u kojemu navodi da je tijekom predizborne kampanje s Demokratskim savezom potpisala ugovor o medijskom oglašavanju u vrijednosti od 10.000,00 KM s uključenim PDV-om. U istom aktu navedena televizija je navela uporabljeno vrijeme oglašavanja političke stranke.
- (4) Računi na temelju kojih je Demokratski savez evidentirao i platio troškove propagande ne predstavljaju ispravne i vjerodostojne knjigovodstvene isprave.

Uvidom u račune pravnih osoba: „MM Print“ d.o.o. Čelinac, broj: 05/08/20 od 27. 8. 2020. godine u iznosu od 130,00 KM, „City Print“ d.o.o. Banja Luka, broj: 202/20 od 14.

9. 2020. godine u iznosu od 393,12 KM, „Elta Media“ d.o.o. Banja Luka, broj: 170/20 od 20. 11. 2020. godine u iznosu od 5.850,00 KM i broj: 171/20 od 20. 11. 2020. godine u iznosu od 6.550,83 KM, „Atlantik bb“ d.o.o. Banja Luka, broj: 20-390-003144 od 16. 11. 2020. godine u iznosu od 4.601,03 KM i broj: 20-390-003043 od 6. 11. 2020. godine u iznosu od 5.000,00 KM, „Nova Oprema“ d.o.o. Banja Luka, broj: U644/20 od 15. 10. 2020. godine u iznosu od 6.411,60 KM „Infomedia“ d.o.o. Banja Luka, broj: 611/20 od 13. 11. 2020. godine u iznosu od 573,30 KM i broj: 610/20 od 13. 11. 2020. godine u iznosu od 3.375,45 KM i broj: 484/20 od 8. 9. 2020. godine u iznosu od 8.821,80 KM i „Metromedia grupa“ d.o.o. Banja Luka, broj: 20-330-0417 od 16. 10. 2020. godine u iznosu od 13.572,00 KM, utvrđeno je da spomenuti računi nisu potpisani od strane korisnika usluga, niti je potvrđen prijem promotivnoga materijala.

- (5) Demokratski savez nije uspostavio pravilne evidencije o svojim obvezama i nije popunio obrazac 5 (obveze) godišnjega financijskog izvješća sukladno odredbama članka 24. Pravilnika.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala obveze na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 32.475,85 KM, dok je u Bilanci stanja evidentirala obveze u iznosu od 33.230,00 KM.

Pregledom poslovnih knjiga, dodatne dokumentacije i godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da Demokratski savez nije iskazao sljedeće obveze:

- Stranka nije evidentirala u poslovnim knjigama i nije iskazala na obrascu 5 (obveze političke stranke) godišnjega financijskog izvješća obvezu prema Općini Bileća. Prema podacima iz akta, broj: 11.02/012-859/21 od 26. 7. 2021. godine koje je dostavila Općina Bileća, obveze stranke na temelju zakupa na dan 31. 12. 2020. godine iznosile su 1.503,48 KM.
- Demokratski savez nije evidentirao u poslovnim knjigama i nije iskazao na obrascu 5 obveze na temelju zakupa na dan 31. 12. 2020. godine prema Općini Teslić. Prema podacima iz akta, broj: 05-37-1.114/21 od 13. 7. 2021. godine, koji je dostavila ova općina, navedene obveze su iznosile 276,60 KM.
- Demokratska stranka u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala obveze prema JU Prosvjeta CKPD Rudo u iznosu od 100,00 KM.
- U poslovnim knjigama stranka nije evidentirala, niti je u financijskom izvješću iskazala obvezu prema Televiziji K3 d.o.o. Prnjavor, u vrijednosti od 10.000,00 KM, na temelju ugovora o medijskom oglašavanju u vrijeme u predizborne kampanje.
- Pregledom poslovnih knjiga, utvrđeno je da je stranka na analitičkim karticama obveza prema dobavljačima, iskazala pretplate, kao negativan saldo dobavljača na dan 31. 12. 2020. godine, što ukazuje na činjenicu kako stranka nije pravilno evidentirala svoje troškove i obveze. U poslovnim knjigama iskazane su pretplate kod sljedećih dobavljača: „MM Print“ s.p. u iznosu od 130,00 KM, „Astra media“ d.o.o. Bijeljina u iznosu od 257,40 KM, „Vodovod“ a.d. Doboj u iznosu od 46,82 KM i Grad Doboj u iznosu od 129,62 KM.
- Iako se u godišnjem financijskom izvješću, na obrascu 5.2., obveze iskazuju na dan 31. 12., politička stranka je za obveze, u iznosu od 31.455,68 KM, na zadnji dan razdoblja

izvješća navela 25. 1. 2021. godine, uz navođenje kako su sve obveze nastale 31. 12. 2020. godine.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Demokratski savez je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogao potrošiti 351.588,94 KM.

Demokratski savez je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazao troškove izborne kampanje u iznosu 175.507,86 KM.

12. POLITIČKA ORGANIZACIJA „NEZAVISNI BLOK“ (Kod 2314)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Politička organizacija „Nezavisni blok“ financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	13.003,62	5,89
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	895,20	0,41
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	203.721,43	92,27
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	217.617,25	98,57
II	Ostali prihodi i drugo	3.150,72	1,43
	Izvori financiranja (I+II)	220.770,97	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Politička organizacija „Nezavisni blok“ prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 8. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1), (3) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

a) Sukladno odredbama iz članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka, stranka je obvezna izraditi program utroška sredstava za svaku kalendarsku godinu, te sukladno istom sredstva rabiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

(1) Uvidom u program utroška sredstava utvrđeno je da je Politička organizacija „Nezavisni blok“ planirala ukupne troškove u iznosu od 270.000,00 KM.

Politička organizacija „Nezavisni blok“ je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala ukupne rashode u iznosu od 252.805,54 KM.

Analizirajući strukturu ostvarenih troškova, utvrđeno je da je politička stranka mimo programa utroška ostvarila troškove u iznosu od 57.878,35 KM.

- Programom utroška sredstava, stranka je planirala troškove zakupa poslovnih prostora u iznosu od 30.000,00 KM, dok je u godišnjem financijskom izvješću ove troškove iskazala u iznosu 38.643,90 KM, što je za 8.643,90 KM više od planiranoga iznosa.
- Politička organizacija „Nezavisni blok“ svojim programom utroška sredstava planirala je troškove promotivnoga materijala u iznosu od 14.500,00 KM, dok je u godišnjem financijskom izvješću ove troškove iskazala u iznosu 48.802,31 KM, što je za 34.302,31 KM više od planiranoga iznosa.
- Politička stranka svojim programom utroška sredstava nije planirala troškove, koje je u 2020. godini ostvarila u iznosu od 14.932,14 KM. To su: troškovi stipendija u iznosu od 1.000,00 KM, troškovi usluga u iznosu od 3.195,30 KM, troškovi knjigovodstvenih usluga u iznosu od 4.953,00 KM, troškovi platnoga prometa u iznosu od 1.700,10 KM, troškovi ostaloga materijala u iznosu od 847,49 KM, troškovi humanitarnih davanja u iznosu od 257,50 KM, troškovi sitnoga inventara i guma za automobil u iznosu od 913,85 KM, rashodi prethodnih godina u iznosu od 529,85 KM, troškovi donacija pravnim osobama u iznosu od 500,00 KM, troškovi hotelskih usluga u iznosu od 400,00 KM i troškovi stručnih publikacija i časopisa u iznosu od 635,05 KM.

(2) Politička stranka je na temelju ugovora o djelu i autorskih honorara ostvarila troškove u iznosu od 42.640,72 KM.

Uvidom u ugovore o djelu nije moguće pouzdano utvrditi koje su usluge ugovorene i u kojem opsegu su pružene, pa prema tome ni jesu li sredstva u navedenom iznosu utrošena isključivo za financiranje stranačkih aktivnosti.

b) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da politička stranka nije uspostavila evidencije, niti je u financijskom izvješću prijavila donaciju koje je ostvarila na temelju objava na društvenim mrežama.

(1) Uvidom u odluku Središnjega izbornog povjerenstva BiH o sankcioniranju Političke organizacije „Nezavisni blok“ radi vođenja plaćene izborne kampanje prije službenoga početka izborne kampanje utvrđeno je da je politička stranka na Facebook profilu vodila plaćenu kampanju kod svoga organizacijskoga dijela u Bugojnu. Politička stranka je, sukladno odredbama članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranka, bila obvezna uspostaviti evidencije o navedenoj donaciji, te istu prijaviti u financijskom izvješću koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

(2) Budući da nije poznat identitet osobe, koja je platila oglašavanje putem Facebook profila, Politička organizacija „Nezavisni blok“ ostvarila je donaciju koja je političkim strankama zabranjena sukladno odredbi iz članka 8. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka. Iznos donacije nije moguće utvrditi, jer ista nije evidentirana u poslovnim knjigama, niti je prijavljena u financijskom izvješću.

c) Pregledom godišnjega financijskog izvješća i druge financijske dokumentacije, utvrđeno je da politička stranka nije vodila poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima, nije uspostavila potpune i točne evidencije o svojim приходima, rashodima i obvezama, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka. Stranka nije pravilno klasificirala i prijavila sve prihode, nije prijavila sve organizacijske dijelove stranke i nije obrasce godišnjega financijskog

izvješća za 2020. godinu popunila sukladno Pravilniku, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Politička stranka nije uspostavila evidenciju o dijelu troškova, koje je ostvarila provedbom izborne kampanje putem Facebook profila, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

(1) U godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, politička stranka je, na obrascu 1.1 (Opći podatci o političkoj stranci – teritorijalna organizacija političke stranke), u okviru organizacijske strukture navela: Središnjicu stranke u Sarajevu, kantonalni odbor stranke u Zenici i kantonalni odbor stranke u Bihaću.

- Uvidom o podatke o financiranju političkih stranaka iz proračuna svih razina vlasti, kao i kontrolom prometa izvoda s transakcijskih računa političke stranke, utvrđeno je da je stranka osim prihoda koje je ostvarila iz proračuna Zeničko-dobojskoga kantona i Unsko-sanskoga kantona, ostvarila prihod i iz Srednjobosanskoga kantona i Bosansko-podrinjskoga kantona, što ukazuje na činjenicu da Politička organizacija „Nezavisni blok“ u godišnjem financijskom izvješću nije prijavila sve organizacijske dijelove.

- Pregledom ugovora o zakupu poslovnih prostora i ugovora o djelu koje je stranka sklapala s fizičkim osobama tijekom 2020. godine, utvrđeno je da su izvršitelji za stranku vršili usluge provedbe aktivnosti vezanih za tehničku realizaciju, organizacijske, analitičke i administrativno-tehničke poslove i za druge organizacijske dijelove stranke, i to za: kantonalne odbore u Sarajevu, gradske odbore u Zenici, Bihaću, Visokom, Zavidovićima i Cazinu i općinske odbore u Velikoj Kladuši, Kaknju, Brezi, Bužimu, Varešu i Vitezu.

Budući da u svom financijskom izvješću nije prijavila cjelovitu organizacijsku strukturu, politička stranka je prekršila odredbe članka 10. Pravilnika.

(2) Politička organizacija „Nezavisni blok“ je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ostale prihode u iznosu od 3.150,72 KM. Pregledom godišnjega financijskog izvješća, poslovnih knjiga i na temelju izjava o opraštanju duga iz ranijih godina od strane zakupodavaca, koji su izdavali poslovne prostore stranci, utvrđeno je da je stranka ostvarila ostale prihode samo u iznosu od 0,72 KM, dok se ostvareni prihodi u iznosu od 3.150,00 KM odnose se na nenovčane donacije od fizičkih osoba (zakupodavaca), koje je stranka trebala u godišnjem financijskom izvješću iskazati na obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) godišnjega financijskog izvješća.

Pogrešnim klasificiranjem prihoda u godišnjem financijskom izvješću, stranka je prekršila odredbe članaka 13. i 18. Pravilnika.

(3) Pregledom financijske dokumentacije je utvrđeno da potvrde, koje je stranka izdala fizičkim osobama od kojih je primila članarine u iznosu od 13.003,62 KM i priloge u iznosu od 895,20 KM ne sadrže dio podataka propisan člankom 6. Pravilnika, odnosno ne sadrže podatke o broju osobnoga dokumenta, adresi i mjestu njihovoga prebivališta.

(4) Politička organizacija „Nezavisni blok“ u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću nije iskazao točne podatke o rashodima, čime je prekršila računovodstvene propise i odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

1. Politička organizacija „Nezavisni blok“ je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne troškove u iznosu od 252.805,54 KM.

Suprotno odredbama 22. Pravilnika stranka je u godišnjem financijskom izvješću sve troškove prijavila kao troškove Središnjice stranke u Sarajevu, iako je pregledom godišnjega financijskog izvješća utvrđeno da stranka ima svoje organizacijske dijelove i u: Zenici, Bihaću, Cazinu, Velikoj Kladuši, Bužimu, Visokom, Zavidovićima, Kaknju, Varešu, Vitezu, Brezi, Tešnju i Goraždu.

2. U poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću Politička organizacija „Nezavisni blok“ je troškove zakupa poslovnih prostora svih organizacijskih dijelova stranke iskazala kao troškove Središnjice stranke u iznosu od 38.643,90 KM. Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora, koje je stranka dostavila, utvrđeno je da su troškovi zakupa Središnjice stranke iznosili 18.252,00 KM, dok su troškovi zakupa poslovnih prostora ostalih organizacijskih razina stranke iznosili 25.228,68 KM, što ukupno iznosi 43.480,68 KM. Politička stranka, osim što troškove zakupa nije prijavila po svojim organizacijskim dijelovima, prijavila ih je u iznosu za 4.836,78 KM manjem od ostvarenoga.

- Uvidom u Ugovor o zakupu poslovnoga prostora, broj: 189/19 od 13. 8. 2019. godine, zaključen s pravnom osobom „T-Panorama“ d.o.o. Sarajevo, ulica Vilsonovo šetaliste 10 Sarajevo, utvrđeno je da su troškovi zakupa Središnjice stranke u Sarajevu iznosili 18.252,00 KM.
- Stranka je u Gradu Cazinu rabila poslovni prostor površine 16 m². Uvidom u ugovor o zakupu, koji je stranka 27. 3. 2020. godine zaključila s fizičkom osobom Samirom Murićem, uz mjesečnu zakupninu od 200,00 KM, utvrđeno je da su troškovi zakupa iznosili 1.600,00 KM.
- U Općini Tešanj stranka je rabila poslovni prostor površine 43 m². Uvidom u Ugovor o zakupu poslovnoga prostora od 1. 2. 2019. godine, zaključenim s fizičkom osobom Elminom Kantić, uz mjesečnu zakupninu od 350,00 KM, utvrđeno je da su troškovi zakupnine iznosili 3.850,00 KM.
- U Gradu Bihaću stranka je rabila poslovni prostor površine 23 m². Uvidom u Ugovor o zakupu od 29. 3. 2019. godine, zaključen s Halimom Stupac, uz mjesečnu zakupninu od 250,00 KM, utvrđen je trošak zakupnine u iznosu od 3.000,00 KM.
- Stranka je rabila poslovni prostor u Općini Zavidovići. Uvidom u Ugovor o zakupu poslovnoga prostora od 30. 10. 2019. godine, zaključen s Adnanom Halilovićem, uz mjesečnu zakupninu od 200,00 KM, utvrđeno je da su troškovi zakupnine iznosili 2.400,00 KM.
- U općini Bužim stranka je rabila poslovni prostor površine 38 m². Prema Ugovoru o zakupu poslovnoga prostora od 1. 6. 2020. godine, zaključenim s Mirsadom Šahinovićem,

uz mjesečnu zakupninu od 220,00 KM, utvrđeno je da su ovi troškovi zakupnine iznosili 1.540,00 KM.

- U Velikoj Kladaši stranka je, sukladno Ugovoru o zakupu poslovnoga prostora od 1. 9. 2020. godine, zaključenim s fizičkim osobama Bejzom Kuduzević i uz mjesečnu zakupninu od 200,00 KM, rabila poslovni prostor i pri tome ostvarila trošak zakupnine u iznosu od 600,00 KM.
  - Politička stranka je u Gradu Zenica rabila poslovni prostor površine 47 m². Uvidom u ugovor o zakupu poslovnoga prostora, broj: 01-19-12-01/19 od 14. 1. 2020. godine, zaključenim s Gradom Zenica i uz mjesečnu zakupninu od 604,89 KM, utvrđeno je da su ovi troškovi zakupnine iznosili 7.258,68 KM.
  - U Općini Breza stranka je rabila poslovni prostor površine 20 m². Uvidom u ugovor o zakupu od 15. 6. 2020. godine, zaključen s Mirsadom Dedićem, uz mjesečnu zakupninu od 130,00 KM, utvrđeno je da su ovi troškovi zakupnine ovoga organizacijskoga dijela stranke iznosili 780,00 KM.
  - Stranka je u Gradu Goraždu rabila poslovni prostor površine 20 m². Uvidom u ugovor o zakupu zaključenim s fizičkom osobom Azirom Zecom od 29. 3. 2019. godine, uz mjesečnu zakupninu od 350,00 KM, utvrđen je trošak zakupnine su isti iznosili 4.200,00 KM.
3. Stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću evidentirala troškove pristojbe za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 3.600,00 KM. Po Odluci Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25. 2. 2021. godine, stranka je ostvarila pravo na povrat dijela uplaćenoga novčanog iznosa pristojbe za ovjeru sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 1.200,00 KM, pa su troškovi pristojbe iznosili 2.400,00 KM.
- (5) Politička stranka, suprotno odredbama članka 12. stavci (1) i (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbama članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, nije uspostavila evidencije, niti je u financijskom izvješću prijavila troškove izborne kampanje na temelju objava na društvenim mrežama od strane njena tri organizacijska dijela, kao što je navedeno u nalazu pod b).
- (6) Pregledom financijske dokumentacije političke stranke, utvrđeni su nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima. Sukladno računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski točna i uredna, izrađena tako da omogući potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i opseg nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

Računi, na temelju kojih je politička stranka evidentirala i platila troškove propagande u iznosu od 33.969,42 KM, ne predstavljaju ispravne i vjerodostojne knjigovodstvene isprave.

Uvidom u račune pravnih osoba „KKDD“ d.o.o. Sarajevo, broj: 049/020 od 1. 10. 2020. godine u iznosu od 1.784,25 KM i broj: 017/20 od 10. 2. 2020. godine u iznosu od 234,00

KM, „Suton“ d.o.o. Sarajevo, broj: 10-118 od 31. 1. 2020. godine u iznosu od 737,10 KM, broj: 10-224 od 26. 2. 2020. godine u iznosu od 1.736,87 KM i broj. 10-924 od 21. 10. 2020. godine u iznosu od 24.687,00 KM, „Vipromo“ d.o.o. Visoko, broj: 71/20 od 22. 10. 2020. godine u iznosu od 750,00 KM, „Auto EDNER“ d.o.o. Sanski Most, broj: 0000014-20 od 15. 10. 2020. godine u iznosu od 655,20 KM, „USKinfo.ba“ d.o.o. Bihać, broj: 94-10-2020 od 20. 10. 2020. godine u iznosu od 585,00 KM, „Klix“ d.o.o. Sarajevo, broj: 1234/20 od 26. 10. 2020. godine u iznosu od 2.000,00 KM i „Pyrus“ d.o.o. Zenica, broj: 464/20 od 30. 7. 2020. godine u iznosu od 800,00 KM, utvrđeno je da spomenuti računi nisu potpisani od strane korisnika usluga, niti je potvrđen prijem promotivnoga materijala.

- (7) Politička organizacija „Nezavisni blok“ u poslovnim knjigama nije uspostavila točne evidencije o svojim obvezama, čime je prekršila računovodstvene propise. U financijskom izvješću, na obrascu 5 (*obveze političke stranke*), obveze nije prijavila sukladno odredbama članka 24. Pravilnika.

U poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću stranka je evidentirala svoje obveze na dan 31. 12. 2020. godine prema pravnoj osobi „GP ŽGP“ d.d. Sarajevo u iznosu od 33.185,56 KM.

Na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH pravna osoba „GP ŽGP“ d.d. Sarajevo je dostavila podatke o svojim potraživanjima od Političke organizacije „Nezavisni blok“, odnosno analitičku karticu na kojoj su evidentirana ukupna potraživanja od ove političke stranke u iznosu od 9.295,87 KM.

Uvidom u navedenu analitičku karticu, utvrđeno je da je pravna osoba „GP ŽGP“ d.d. Sarajevo od svojih potraživanja od Političke organizacije „Nezavisni blok“, koja su 31. 12. 2019. godine iznosila 35.551,72 KM, 30. 1. 2020. godine otpisala potraživanja u iznosu od 26.255,85 KM.

Na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH Političkoj organizaciji „Nezavisni blok“ za dostavljanjem Izvod otvorenih stavki s ovim dobavljačem na dan 31. 12. 2020. godine, stranka je dostavila spomenuti dokument u kojemu je pravna osoba „GP ŽGP“ d.d. Sarajevo navela svoja potraživanja na dan 31. 12. 2020. godine od Političke organizacije „Nezavisni blok“ u iznosu od 9.295,87 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Politička organizacija „Nezavisni blok“ je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača, koje je objavilo Središnje izbornog povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 322.043,30 KM.

Politička organizacija „Nezavisni blok“ je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 48.802,31 KM.

13. NARODNI DEMOKRATSKI POKRET (Kod 1718)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, Narodni demokratski pokret financirao se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	10.134,00	2,56
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	15.228,00	3,84
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	6.071,00	1,53
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	5.063,00	1,28
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	359.603,00	90,79
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	396.099,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	396.099,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Narodni demokratski pokret prekršio odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne troškove u iznosu od 479.715,00 KM. Svojim Programom utroška sredstava za 2020. godinu, stranka je predvidjela ukupne troškove u iznosu od 480.000,00 KM.

Analizom Programa utroška sredstava za 2020. godinu, Služba za reviziju je utvrdila da je Narodni demokratski pokret financijska sredstva u iznosu od 146.485,00 KM utrošio mimo utvrđenoga plana utroška sredstava i to:

- Stranka je prekoračila planirane troškove u ukupnom iznosu od 58.076,00 KM i to: humanitarne rashode u iznosu od 8.300,00 KM, ostale nematerijalne troškove u iznosu od 10.889,00 KM i troškove propagande u iznosu od 38.887,00 KM.
  - U planu utroška sredstava stranka nije predvidjela sljedeće troškove: troškove pristojbe, novčane kazne i sl. te troškove odvjetničkih usluga i sudske troškove. Stranka je u 2020. godini navedene troškove ostvarila u ukupnom iznosu od 88.409,00 KM, i to: troškove pristojbe, novčane kazne i sl. u iznosu od 87.000,00 KM i troškove odvjetničkih usluga i sudski troškovi u iznosu od 1.409,00 KM.
- b) Narodni demokratski pokret nije uspostavio potpune i točne evidencije o svojim приходima, rashodima i obvezama i obrasce godišnjega financijskog izvješća nije popunio sukladno Pravilniku, čime je prekršio odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Stranka nema uspostavljene cjelovite evidencije o svojim приходima i troškovima.

Uvidom u poslovne knjige stranke utvrđeno je da stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala prihod od nenovčanih donacija koje su nastale na temelju besplatne uporabe zakupa poslovnih prostora fizičkih osobama u ukupnom iznosu od 2.800,00 KM, kao i troškove nastale na tom temelju.

Stranka je nenovčane donacije i troškove zakupa poslovnih prostorija prijavila u financijskom izvješću.

- (2) Kontrolom prihoda od imovine, koje je stranka iskazala u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu, utvrđeno je da je stranka dobitak od prodaje motornoga vozila (razlika između prodajne cijene i knjigovodstvene vrijednosti) u iznosu od 6.071,00 KM pogrešno iskazala kao prihod od imovine, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 16. Pravilnika.

Stranka je dobitak od prodaje motornoga vozila trebala iskazati u obrascu 3 (izvori financiranja) kao ostale prihode, a ne kao prihode od imovine.

- (3) U obrascu 3-f financijskoga izvješća (prihodi iz proračuna) stranka nije pravilno iskazala prihode iz proračuna, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 19. Pravilnika.

- Stranka je u okviru članarina prijavila članarinu Vojislava Gligića u iznosu od 1.200,00 KM, a sredstva je uplatilo Vijeće naroda Republike Srpske. Uvidom u Odluke Vijeća naroda Republike Srpske utvrđeno je da su uplate izvršene od preostalih sredstava koja su namijenjena za rad izaslaničkih klubova nakon odbitka troška. S obzirom da je riječ o sredstvima za rad izaslaničkih klubova, odnosno proračunskim sredstvima, navedenu uplatu u iznosu od 1.200,00 KM stranka je imala obvezu evidentirati kao prihod iz proračuna i isti prijaviti u obrascu 3-f.

- Stranka je u financijskom izvješću prijavila prihod iz proračuna Grada Gradiška u većem iznosu za 360,00 KM, dok je prihod iz proračuna Općine Novi Grad prijavila u manjem iznosu za 360,00 KM.

Uvidom u poslovne knjige i izvode utvrđeno je da je stranka tri tranše iz proračuna Općine Novi Grad u ukupnom iznosu od 360,00 KM evidentirala i prijavila kao prihod iz proračuna Grada Gradiška.

Grad Gradiška je iz proračuna stranci u 2020. godini uplatio sredstva u iznosu od 2.881,68 KM, dok je Općina Novi Grad uplatila sredstva u iznosu od 1.116,98 KM.

- (4) Stranka je u obrascu 3-e financijskoga izvješća (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) iskazala prihod u iznosu od 5.063,00 KM.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da su nenovčane donacije na temelju besplatne uporabe poslovnih prostora iznosile 2.800,00 KM, dok su sredstva u iznosu od 2.263,00 KM evidentirana na temelju usklađenja.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je stranka u 2018. godini račun dobavljača Kiosk „Final X“ koji iznosi 255,00 KM, greškom evidentirala u iznosu od 2.555,00 KM, te je korektivnim knjiženjem ispravila grešku stornirajući obvezu prema dobavljaču u iznosu od 2.300,00 KM. Istovremeno, stranka je zbog usklađenja s dobavljačima evidentirala obvezu prema dobavljaču „Vodovod“ a.d. Doboj u ukupnom iznosu od 36,85 KM, te je nastalu razliku u iznosu od 2.263,00 KM evidentirala kao ostali prihod.

Navedeno usklađenje, odnosno ispravku pogrešno knjiženoga računa stranka je trebala evidentirati i iskazati u okviru ostalih prihoda u iznosu od 2.300,00 KM, dok je za iznos

povećanja obveze prema dobavljaču „Vodovod“ a.d. Doboj imala obvezu teretiti troškove iz ranijega razdoblja za 36,85 KM, i iskazati ih kao trošak, a ne evidentirati razliku u iznosu od 2.263,00 KM kao prihod.

Pogrešnim iskazivanjem prihoda stranka je prekršila odredbe članaka 13., 18., 21. i 22. Pravilnika.

(5) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, poslovnih knjiga i dodatne dokumentacije utvrđeno je da stranka nije uspostavila potpune i točne evidencije o rashodima, te ih nije iskazala u godišnjem financijskom izvješću u obrascima 4 (rashodi političke stranke), 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) i 4.2 (troškovi kampanje), čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

- Uvidom u račune za troškove kampanje utvrđeno je da je stranka u okviru troškova kampanje iskazala i račune koji se ne odnose na kampanju u ukupnom iznosu od 376,74 KM, čime je prekršila odredbe članaka 22. i 23. Pravilnika.

Kontrolom dokumentacije troškova kampanje utvrđeno je da je stranka u 2020. godini račune dobavljača „Pogled“ d.o.o. Banja Luka ukupnom iznosu od 376,74 KM, a koje se odnose na reklamni materijal, odnosno tiskanje kalendara, članskih kartica i sl., iskazala u okviru troškova kampanje.

S obzirom da navedeni troškovi ne predstavljaju troškove kampanje, stranka je iste imala obvezu iskazati u obrascu 4.1.

- Uvidom u račune za humanitarne rashode, koje je dostavila stranka, utvrđeno je da se isti odnose na kupovinu prehrambenih proizvoda i dječje paketiće.

Uvidom u Otpremnicu-račun dobavljača „Venera“ d.o.o. u iznosu od 14.610,38 KM utvrđeno je da stranka nema uspostavljene pravovremene evidencije o svojim troškovima jer je račun izdan u 2019. godini, stranka evidentirala u poslovnim knjigama u 2020. godini.

Pored toga, stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala dva računa dobavljača STR Prodavnica „Sneki“ u iznosima od 120,00 KM i 179,95 KM, čime su humanitarni rashodi iskazani u manjem iznosu za 299,95 KM.

- Pregledom i analizom ugovora o zakupu utvrđeno je da stranka troškove zakupa ne evidentira onda kada oni nastanu, te su zbog toga troškovi zakupa za sljedeće općinske odbore evidentirani i iskazani u manjem iznosu za 17.304,46 KM u odnosu na ugovorenu cijenu zakupa: OO NDP Banja Luka u iznosu od 4.179,30 KM, OO NDP Bijeljina u iznosu od 1.200,00 KM, OO NDP Bileća u iznosu od 100,00 KM, OO NDP Višegrad u iznosu od 1.000,00 KM, OO NDP Kotor Varoš u iznosu od 1.000,00 KM, OO NDP Modriča u iznosu od 360,00 KM, OO NDP Teslić u iznosu od 29,56 KM, OO NDP Rudo u iznosu od 600,00 KM, OO NDP Ljubinje u iznosu od 400,00 KM, OO NDP Mrkonjić Grad u iznosu od 560,00 KM, OO NDP Bratunac u iznosu od 1.200,00 KM, OO NDP Pale u iznosu od 1.000,00 KM, OO NDP Prnjavor u iznosu od 1.000,00 KM, OO NDP Ugljevik u iznosu od 250,00 KM, OO NDP Osmaci u iznosu od 800,00 KM, OO NDP Trebinje u iznosu od 300,00 KM, OO NDP Srbac u iznosu od 106,60 KM, OO NDP Derventa u iznosu od 146,00 KM, OO NDP Šamac u iznosu od 400,00 KM, OO NDP Kozarska Dubica u iznosu od 900,00 KM, OO NDP Prijedor u iznosu od 400,00 KM, OO NDP Foča u iznosu od 373,00 i OO NDP Istočna Ilidža u iznosu od 1.000,00 KM.

- (6) Stranka je u obrascu 5 godišnjega financijskog izvješća (obveze) iskazala ukupne obveze u većem iznosu za 473,00 KM u odnosu na ukupne obveze iskazane u godišnjem obračunu, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću za OO NDP Foča iskazala obvezu ostali dobavljači u iznosu od 473,00 KM, dok je uvidom u Bruto bilancu i godišnji obračun OO NDP Foča utvrđeno da ovaj odbor u svojim poslovnim knjigama iskazuje neizmirene obveze u iznosu od 0,01 KM.

- (7) Stranka nije, sukladno odredbi iz članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, otvorila poseban transakcijski račun za financiranje izborne kampanje.

Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje, stranka je prijavila redoviti transakcijski račun stranke broj: 5620998116129204 kod NLB banke Banja Luka.

Pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, politička stranka je, suprotno odredbama Pravilnika o prijavi i uvjetima za ovjeru političkih subjekata za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, uplatila s redovitoga transakcijskog računa, putem koga je vršila transakcije prije uplate pristojbe.

Stranka je u Prijavi za ovjeru političke stranke za učešće na izborima navela podatke o redovitom računu stranke. Putem tog računa stranka je, pored transakcija vezanih za izbornu kampanju, obavljala i druge transakcije.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Narodni demokratski pokret je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izorno povjerenstvo BiH, mogao potrošiti 287.621,50 KM.

Narodni demokratski pokret u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazao je troškove izborne kampanje u iznosu od 108.887,00 KM.

14. SRPSKA NAPREDNA STRANKA FBiH (Kod 2697)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, Srpska napredna stranka FBiH financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	8.374,20	100,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	8.374,20	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	8.374,20	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Srpska napredna stranka FBiH prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 8. stavak (1), članka 12. stavak (3), stavak (4) i stavak (5) i članka 13. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka, te članka 15.1 Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

a) Stranka je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala rashode u ukupnom iznosu od 11.806,00 KM, koje je ostvarila bez donesenoga programa utroška sredstava.

Srpska napredna stranka FBiH nije tijekom 2020. godine, a ni po zahtjevu za dostavljanje dodatne dokumentacije dostavila program utroška sredstava za 2020. godinu.

b) Politička stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala prihode iz proračuna u ukupnom iznosu od 8.374,20 KM.

Na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, Kanton 10 je svojim aktom, broj: 03-02-11-97.12/22 od 21. 7. 2022. godine, dostavio podatke o isplati sredstava i Odluku o odobravanju sredstava iz proračuna Kantona 10 za 2019. godinu, broj 01-02-50.2/19 od 30. 12. 2019. godine, na temelju koje je izvršena uplata sredstava na račun političke stranke Srpska napredna stranka FBiH. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da su sredstva koja su pripadala Srpskoj naprednoj stranci na temelju osvojenih mandata u razdoblju od 2016. do 2020. godine, uplaćena na račun Srpske napredne stranke FBiH, dana 27. 2. 2020. godine, u iznosu od 8.000,00 KM za 2019. godinu.

Također, na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, Općina Petrovac je svojim aktom, broj: 02-05-729/22 od 28. 7. 2022. godine, dostavila podatke o isplati i dokumentaciju na temelju koje je utvrđeno da su sredstva koja su pripadala Srpskoj naprednoj stranci na temelju osvojenih mandata u razdoblju od 2016. do 2020.

godine, dana 9. 10. 2020. godine, uplaćena na račun Srpske napredne stranke FBiH u iznosu od 231,00 KM za 2020. godinu.

Uvidom u Rješenje Općinskog suda u Livnu, broj: 068-0-F1-19-000-001, utvrđeno je da je Srpska napredna stranka FBiH upisana u registar suda dana 3. 9. 2019. godine.

Imajući u vidu da se prihodom iz proračuna smatra prihod definiran člankom 3. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih stranaka, odnosno da se sredstva za rad raspodjeljuju na temelju osvojenih mandata, a da Srpska napredna stranka FBiH nije imala osvojene mandate u Kantonu 10 i Općini Petrovac u razdoblju od 2016. do 2020. godine, kao i da je upisana u registar suda 3. 9. 2019. godine, mišljenja smo da je Srpska napredna stranka FBiH sredstva iz proračuna Kantona 10 i Općine Petrovac u iznosu od 8.231,00 KM primila suprotno odredbama članka 8. stavak (1) točka a) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- c) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da Srpska napredna stranka FBiH godišnje financijsko izvješće nije podnijela u zakonom propisanom roku i na način utvrđen Pravilnikom i nije dostavila dodatnu dokumentaciju čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3), stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Srpska napredna stranka FBiH nije u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjega financijskog izvješća iskazala račun broj 5713000000120975 kod Komercijalne banke ad Banja Luka.

Uvidom u Jedinstveni registar računa u Bosni i Hercegovini, koji se vodi kod Centralne banke BiH, utvrđeno je da Srpska napredna stranka FBiH ima kod Komercijalne banke ad Banja Luka dva transakcijska računa broj: 5713000000120975 i 5713000000121654.

Stranka je sve transakcijske račune trebala iskazati u obrascu 2 godišnjega financijskog izvješća što nije učinila, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

- (2) Srpska napredna stranka FBiH je u obrascu 3-f iskazala prihode iz proračuna Općine Drvar u iznosu od 8.374,20 KM. Na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH Općina Drvar je dostavila odgovor u kojem je navela da Srpska napredna stranka FBiH nije financirana iz proračuna ove općine.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da je Srpska napredna stranka FBiH u 2020. godini primila sredstva iz proračuna Kantona 10 u iznosu od 8.000,00 KM i Općine Petrovac u iznosu od 231,00 KM.

- (3) Srpska napredna stranka FBiH je godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu podnijela nakon zakonom propisanoga roka, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Srpska napredna stranka FBiH je godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu u elektroničkoj formi podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dana 23. 9. 2021. godine, a ispisane obrasce godišnjega financijskog izvješća u PDF formatu ovjerene potpisom ovlaštene osobe i pečatom političke stranke dostavila je dana 24. 9. 2021. godine.

- (4) Srpska napredna stranka FBiH je postizborno financijsko izvješće – Lokalni izbori 2020. godine podnijela u elektroničkoj formi putem aplikacije FI CIK BiH dana 15. 1. 2021. godine, dok je ispisane obrasce postizbornoga financijskog izvješća u PDF formatu, ovjerene potpisom ovlaštene osobe i pečatom političke stranke, dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu BiH tek 24. 9. 2021. godine, čime je prekršila odredbe članka 3.

stavak (2) Pravilnika o predizbornim i postizbornim financijskim izvješćima političkih stranaka, odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, („Službeni glasnik BiH“, broj 10/18).

- (5) Politička stranka u obrascu 1 (opći podatci o političkoj stranci) godišnjega financijskog izvješća nije navela podatke o ovlaštenoj osobi koja je odgovorna za vođenje poslovnih knjiga političke stranke, podnošenje financijskih izvješća i koja je ovlaštena za kontaktiranje Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, čime je prekršila odredbe članka 13. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 9. Pravilnika.
- (6) Dana 17. 11. 2022. godine Središnje izorno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je Srpskoj naprednoj stranci FBiH uputilo Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2020. godinu, kojim je tražena dostava dokumentacije o uporabi poslovnoga prostora u 2020. godini, program utroška sredstava za 2020. i 2021. godinu, preslik godišnjega obračuna za 2020. godinu (bilancu stanja i bilancu uspjeha), bruto bilancu na dan 31. 12. 2020. godine, glavna knjiga s cjelovitim analitičkim evidencijama stranke za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, preslik izvoda s transakcijskoga računa stranke broj 5713000000121654 kod Komercijalne banke ad Banja Luka za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine i izvodi otvorenih stavki za povjerenstvo „Drvo best“ hotel Drvar, „Kompeks“ i „Aura“ Drvar.

Srpska napredna stranka FBiH nije u ostavljenom roku dostavila traženu dokumentaciju te je Središnje izorno povjerenstvo BiH dana 28. 12. 2022. godine Urgencijom za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2020. godinu ponovno zatražilo dostavljanje navedene dokumentacije, kao i preslik izvoda s transakcijskoga računa broj 5713000000120975 kod Komercijalne banke ad Banja Luka za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine.

Budući da Srpska napredna stranka FBiH nije u ostavljenom roku dostavila dodatnu dokumentaciju, prekršila je odredbe članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Srpska napredna stranka FBiH je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izorno povjerenstvo BiH, mogla potrošiti 215.100,30 KM.

Srpska napredna stranka FBiH je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove propagande u iznosu od 2.700,00 KM, dok je u postizbornom financijskom izvješću iste troškove iskazala u iznosu od 3.382,40 KM.

15. STRANKA DEMOKRATSKE AKTIVNOSTI (Kod 882)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Stranka demokratske aktivnosti financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	41.389,64	12,45
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	1.207,50	0,36
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	289.747,65	87, 18
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	332.344,79	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	332.344,79	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Stranka demokratske aktivnosti prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 8. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (3) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- a) Stranka demokratske aktivnosti je u Programu utroška sredstava za 2020. godinu planirala ukupne rashode u iznosu od 576.000,00 KM. U okviru Programa utroška sredstava, stranka je planirala troškove tekućega razdoblja u iznosu od 551.000,00 KM, sredstva za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 15.000,00 KM i obveze iz prethodnoga razdoblja u iznosu od 10.000,00 KM.

U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 369.259,04 KM.

Pregledom financijskoga izvješća i financijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva utrošila mimo svoga Programa utroška sredstava za 2020. godinu, kako slijedi:

Stranka je planirala troškove zakupnine u iznosu od 70.000,00 KM, dok je iste ostvarila u ukupnom iznosu od 81.052,74 KM, što je za 11.052,74 više u odnosu na planirane troškove.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da su troškovi zakupnine poslovnih prostorija iznosili 69.582,71 KM. Kontrolom dostavljene dodatne dokumentacije, utvrđeno je da je stranka troškove zakupa vozila po fakturi dobavljača „Turbo trade“ u iznosu od 1.870,00 KM evidentirala i u godišnjem financijskom izvješću iskazala kao ostale usluge, dok je

troškove zakupa vozila po ugovorima o zakupu vozila zaključenim sa 7 fizičkih osoba u ukupnom iznosu od 9.600,00 KM evidentirala kao troškove prijevoza.

b) Stranka demokratske aktivnosti prekršila je odredbe članka 5. stavak (4) i članka 8. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) Pregledom godišnjega financijskog izvješća političke stranke, utvrđeno je da je stranka primila nenovčanu donaciju na temelju besplatne objave na društvenoj mreži, te istu nije evidentirala u poslovnim knjigama i nije iskazala u financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Uvidom u Odluku Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, utvrđeno je da je Općinski odbor A-SDA Velika Kladuša ispred političkoga subjekta A-SDA Stranka demokratske aktivnosti putem društvene mreže Facebook vodio plaćenu izbornu kampanju, te je upoznao birače i javnost sa svojim programom i kandidatima za Lokalne izbore 2020. godine, a prije službenoga početka izborne kampanje. Isto tako, utvrđeno je da je objava sponzorirana, te da Stranka demokratske aktivnosti nije vršila plaćanje objave.

Budući da nije imala obvezu platiti objavu na društvenoj mreži, kao i da nije dostavila dokaze o osobi koja je izvršila plaćanje objave, politička stranka je ostvarila nenovčanu donaciju anonimnoga donatora, koja je zabranjena odredbama članka 8. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Stranka je, sukladno Pravilniku o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka i Zakonu o financiranju političkih stranaka, bila dužna nenovčanu donaciju evidentirati u poslovnim knjigama i prijaviti u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu.

(2) Stranka demokratske aktivnosti je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu nenovčanu donaciju Udruge žena „Ključki biseri“ Ključ na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora iskazala u znatno manjem iznosu u odnosu na visinu zakupnine koja je utvrđena Odlukom Općinskoga vijeća općine Ključ.

Uvidom u akt Općine Ključ utvrđeno je da je Općina Ključ prostorije dodijelila Udruzi žena „Ključki biseri“ Ključ, koje je, zatim, sklopilo poseban ugovor s političkim strankama. Isto tako, utvrđeno je da visina zakupnine propisana Odlukom Općinskoga vijeća općine Ključ o visini zakupnine za poslovne prostore na području općine Ključ u državnom vlasništvu, iznosi od 6,00 KM do 10,00 KM po m², ovisno o zoni.

U obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu Stranka demokratske aktivnosti iskazala je nenovčanu donaciju Udruge žena „Ključki biseri“ Ključ na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora, površine 34,5 m², u ukupnom iznosu od 325,50 KM.

Imajuću u vidu da se Udruga žena „Ključki biseri“ Ključ tijekom 2020. godine financirala javnim sredstvima, donacija Udruge žena „Ključki biseri“ Ključ političkoj stranci zabranjena je odredbama iz članka 8. stavak (1) točka g) Zakona o financiranju političkih stranaka.

c) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da Stranka demokratske aktivnosti nije uspostavila pravilne i potpune evidencije o svojim prihodima, rashodima i obvezama te godišnje financijsko

izvješće nije popunila sukladno odredbama Pravilnika, čime su prekršene odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) U obrascu 3 (izvori financiranja) i 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) godišnjega financijskog izvješća stranka nije iskazala nenovčanu donaciju u vidu besplatne objave na društvenoj mreži Facebook za promociju programa i kandidata Općinskoga odbora A-SDA Velika Kladuša za Lokalne izbore 2020. godine, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 18. Pravilnika.
Također je utvrđeno da stranka nije prijavila i nije evidentirala troškove izborne kampanje koji su nastali promoviranjem Općinskoga odbora A-SDA Velika Kladuša, što je suprotno odredbama članaka 21. i 23. Pravilnika.

Stranka, suprotno odredbama članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbama članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine, nije prijavila i nije evidentirala troškove izborne kampanje ni u postizbornom financijskom izvješću.

Nastale troškove stranka je imala obvezu prijaviti u obrascu 4.2 financijskoga izvješća.

- (2) Stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu nenovčanu donaciju Udruge žena „Ključki biseri“ Ključ na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora iskazala u znatno manjem iznosu u odnosu na stvarnu vrijednost, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 18. Pravilnika.
- (3) Kontrolom iskazanih priloga fizičkih osoba, utvrđeno je da politička stranka nije vodila točne evidencije o pojedinačnim priložima fizičkih osoba, čime je i u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba) iskazala pogrešne podatke.
Uvidom u podatke Skupštine Unsko-sanskog kantona, utvrđeno je da je stranka u obrascu 3-a priloge fizičke osobe Nedima Zulića iskazala u manjem iznosu za 14,00 KM, a priloge fizičke osobe Hajrudina Halilovića u većem iznosu za 14,00 KM, te je u potvrdama o primljenim priložima, također, pogrešno iskazala podatke o iznosu priloga.
- (4) Stranka demokratske aktivnosti u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjega financijskog izvješća nije pravilno iskazala svoje troškove, čime je prekršila odredbe članka 22. Pravilnika.

- Stranka je u obrascu 4.1 troškove knjigovodstvenih usluga, troškove odvjetničkih usluga i troškove zakupnine vozila iskazala kao troškove usluga, iako je imala mogućnost da u obrascu izabere svaki od navedenih troškova pojedinačno. Stranka je navedene troškove pogrešno klasificirala i u poslovnim knjigama.

Također, kao što je navedeno i u nalazu pod a), stranka je troškove zakupa vozila po ugovorima zaključenim s fizičkim osobama u ukupnom iznosu od 9.600,00 KM evidentirala i u godišnjem financijskom izvješću iskazala kao troškove prijevoza.

- Uvidom u dodatnu financijsku dokumentaciju, utvrđeno je da je stranka pomoći koje su isplaćene fizičkim i pravnim osobama u poslovnim knjigama evidentirala na dva različita konta, kao humanitarne rashode u iznosu od 2.000,00 KM i troškove stipendija u iznosu od 1.700,00 KM.
- U godišnjem financijskom izvješću stranka je sve troškove ugovora o djelu iskazala kao troškove Središnjice. Međutim, uvidom u pojedinačne ugovore o djelu utvrđeno je da su osim Središnjice stranke ugovore o djelu zaključili i kantonalni odbori A-SDA

Tuzlanskoga kantona i Zeničko-dobojskoga kantona, te odbori u Ključu i Sanskom Mostu.

Stranka je troškove ugovora o djelu u godišnjem financijskom izvješću trebala iskazati po mjestima troška, odnosno po organizacijskim dijelovima u kojima su poslovi obavljani.

- (5) Podatci o troškovima izborne kampanje, koje je stranka iskazala u postizbornom financijskom izvješću, ne odgovaraju podacima iskazanim u godišnjem financijskom izvješću. Stranka je u postizbornom financijskom izvješću za Lokalne izbore 2020. godine (razdoblje 1. 6. – 15. 12. 2020.) iskazala troškove izborne kampanje u ukupnom iznosu od 48.141,50 KM, a u godišnjem financijskom izvješću u iznosu od 61.504,32 KM. Stranka nije iskazala troškove izborne kampanje za Lokalne izbore u Mostaru.

- (6) Pregledom su utvrđeni nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima.

Stranka je u poslovnim knjigama na kontu 40120-*održavanje opreme* evidentirala račune dobavljača „Džele automobili“ d.o.o. Kalesija, broj: 01-20 od 31. 1. 2020. godine, u iznosu od 804,50 KM, broj: 11-20 od 12. 6. 2020. godine u iznosu od 1.250,00 KM, broj: 14-21 od 4. 5. 2020. godine u iznosu od 850,00 KM i broj: 22-20 od 27. 8. 2020. godine u iznosu od 350,00 KM, odnosno ukupno 3.254,50 KM. Uvidom u račune utvrđeno je da jedan račun ima formalne nedostatke, koji se ogleda u njegovom broju i nadnevku.

- (7) Stranka demokratske aktivnosti u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću nije iskazala sve obveze na dan 31. 12. 2020. godine, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

Prema podacima koje je dostavio Grad Živinice, Stranka demokratske aktivnosti na dan 31. 12. 2020. godine ima obveze na temelju zakupa poslovnoga prostora iz ranijih godina u iznosu od 2.833,96 KM. Stranka u poslovnim knjigama i obrascu 5 (obveze) godišnjega financijskog izvješća nije iskazala obveze prema Gradu Živinice.

- d) Stranka demokratske aktivnosti nije otvorila poseban transakcijski račun za financiranje izborne kampanje.

Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje, stranka je prijavila redoviti transakcijski račun stranke broj: 1610350031380027 kod „Raiffeisen bank“ d.d. Sarajevo.

Pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, politička stranka je, suprotno Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, umjesto s posebnoga transakcijskog računa za financiranje izborne kampanje, uplatila s transakcijskoga računa za redovito poslovanje. Također, stranka je putem računa za redovito poslovanje stranke platila i troškove kampanje.

Stranka je u Prijavi za ovjeru političke stranke za sudjelovanje na izborima navela podatke o transakcijskom računu stranke, koji je određen kao račun za redovito poslovanje.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Stranka demokratske aktivnosti je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 592.696,60 KM, a u svrhu izborne kampanje za izbore u Gradu Mostaru 30.259,20 KM.

Stranka demokratske aktivnosti u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala je troškove propagande u iznosu od 61.504,32 KM.

16. POKRET DEMOKRATSKE AKCIJE (Kod 2321)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, Pokret demokratske akcije financirao se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	23.562,40	10,71
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	16.770,00	7,62
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	3.900,00	1,78
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	174.936,15	79,55
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	219.168,55	99,66
II	Ostali prihodi i drugo	745,00	0,34
	Izvori financiranja (I+II)	219.913,55	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Pokret demokratske akcije prekršio odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 8. stavak (1) točka e), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne troškove u iznosu od 332.560,56 KM. U svom Programu utroška sredstava za 2020. godinu, stranka je planirala ukupne troškove u iznosu od 425.000,00 KM.

Analizom Programa utroška sredstava za 2020. godinu, Služba za reviziju je utvrdila da je stranka financijska sredstva u iznosu od 66.615,02 KM utrošila mimo utvrđenoga programa utroška sredstava za 2020. godinu.

Stranka je prekoračila planirane troškove zakupa poslovnih prostora, troškove reprezentacije, troškove ostaloga materijala, pristojbe, novčane kazne i dr. naknade, naknade za topli obrok, prijevoz i regres, ostale rashode, troškove ugovora o djelu, troškove premije osiguranja imovine, troškove poštarine i internet usluga, troškove fiksnog telefona, troškove usluga i ostale troškove propagande, kako slijedi: troškove zakupa poslovnih prostora u iznosu od 14.384,40 KM, troškove reprezentacije u iznosu od 23.070,00KM, troškove ostaloga materijala u iznosu od 6.081,31 KM, pristojbe novčane kazne i dr. naknade u iznosu od 10.022,00 KM, naknade za topli obrok, prijevoz i regres u iznosu od 152,00 KM, ostale rashode u iznosu od 4.332,14 KM, troškove ugovora o djelu u iznosu od 6.846,68 KM, troškove premije osiguranja imovine u iznosu od 407,53 KM, troškove poštarine i internet usluga u iznosu od 157,65 KM, troškove fiksnoga telefona u iznosu od 173,05 KM, troškove usluga u iznosu od 433,45 KM i ostale troškove propagande u iznosu od 554,81 KM.

b) Pregledom finansijskoga izvješća Pokreta demokratske akcije, utvrđeno je da je stranka primila nenovčane donacije od fizičke osobe Alena Kamerića i fizičke osobe u Gradskom odboru PDA Gradačac čiji identitet nije bilo moguće utvrditi, te iste nije evidentirala u poslovnim knjigama i nije iskazala u finansijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) i članka 8. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih stranaka. Također, za spomenute nenovčane donacije stranka nije izdala potvrde donatorima o primljenom prilogu, čime je prekršila odredbe članka 6. Pravilnika.

- Uvidom u službene evidencije utvrđeno je da je stranka, odnosno njen kandidat Alen Kamerić platio sponzoriranu objavu na društvenoj mreži Facebook, te se promovirao kao kandidat stranke na Lokalnim izborima 2020. godine, a prije službenoga početka kampanje.

Na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH za dostavljanjem dokumentacije u svezi s navedenom promocijom i plaćanjem iste, stranka je dostavila izjašnjenje fizičke osobe Alena Kamerića u kojem ista ne poriče kako je platila društvenoj mreži Facebook sponzoriranu objavu. Na taj način stranka je primila nenovčanu donaciju Alena Kamerića, kandidata stranke za Lokalne izbore 2020. godine, koju je bila dužna prijaviti u svom finansijskom izvješću i evidentirati u poslovnim knjigama.

- Na temelju službenih evidencija utvrđeno je da je Gradski odbor PDA Gradačac platio sponzoriranu objavu na društvenoj mreži Facebook prije nego što je službeno kampanja počela.

Stranka je dostavila obavijest Gradskoga odbora Gradačac u kojem se navodi da je sponzorirana objava plaćena novčanim sredstvima fizičke osobe, a ne sredstvima stranke. Budući da iz navedene obavijesti nije moguće utvrditi identitet fizičke osobe koja je platila navedenu objavu, stranka je primila nenovčanu donaciju anonimnoga donatora, a koja je zabranjena Zakonom o financiranju političkih stranaka.

Stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala i u finansijskom izvješću nije prijavila nenovčanu donaciju anonimnoga donatora, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona.

c) Pregledom godišnjega finansijskog izvješća, utvrđeno je da Pokret demokratske akcije nije uspostavio potpune, točne i pravovremene evidencije o svojim prihodima i rashodima, nije prijavio sve transakcijske račune, nije postupio po načelima blagajničkoga poslovanja i nije obrasce godišnjega finansijskog izvješća za 2020. godinu popunio sukladno Pravilniku, čime je prekršio odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) Stranka u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjega finansijskog izvješća nije prijavila transakcijski račun broj: 3384402252762190 kod UniCredit bank d.d. Sarajevo, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

Stranka po navedenom transakcijskom računu nije ostvarila promet u 2020. godini.

(2) Na temelju dostavljenih blagajničkih dnevnika s priložima OO PDA Banovići utvrđeno je da stranka nije vodila blagajnu sukladno pravilima i načelima blagajničkoga poslovanja.

Uvidom u blagajničke dnevnik od 24. 1. i 24. 2. 2020. godine utvrđeno je da stranka nije pravila nalog blagajne za naplatu članarine, za svaku uplatu posebno, već zbrojni nalog naplate i to kao članarina, a u prilogu su izdane potvrde o primljenoj članarini iz koje se vidi uplatitelj. Također, na nalogu nedostaje potpis osobe koja je uplatila sredstva.

- (3) Uvidom u ostale prihode stranke utvrđeno je da je stranka u 2020. godini evidentirala u svojim poslovnim knjigama knjižnu obavijest o greškom izvršenom fakturiranju dobavljača „Gradačački sajam“ i to iz 2018. godine, što ukazuje na to da stranka nema ažurne i pravovremene evidencije o poslovnim događajima.
- (4) U obrascu 3 i 3-e financijskoga izvješća (Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) stranka nije iskazala nenovčanu donaciju dvije fizičke osobe koje su platile društvenoj mreži Facebook sponzoriranu objavu za promociju kandidata na Lokalnim izborima 2020. godine, čime je prekršila odredbe članka 13. i 18. Pravilnika.
- (5) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, poslovnih knjiga i dodatne dokumentacije utvrđeno je da stranka nije uspostavila potpune i točne evidencije o rashodima, te ih nije iskazala u godišnjem financijskom izvješću u obrascima 4 (rashodi političke stranke), 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) i 4.2 (troškovi kampanje), čime je prekršila odredbe članka 21., 22. i 23. Pravilnika.
  - Kontrolom troškova propagande utvrđeno je da stranka nije prijavila i nije evidentirala troškove propagande koji su nastali promoviranjem kandidata Alena Kamerića i kandidata Gradskoga odbora PDA Gradačac, što je suprotno odredbama članka 21. i 23. Pravilnika. Nastale troškove stranka je imala obvezu prijaviti u obrascu 4.2 financijskoga izvješća.
  - Stranka je u financijskom izvješću i poslovnim knjigama iskazala ostale rashode u ukupnom iznosu od 2.423,70 KM.

Uvidom u analitičke kartice dobavljača i pismeno obrazloženje stranke, utvrđeno je da je stranka na kraju 2020. godine uočila pretplate po analitičkim karticama dobavljača. Zbog nedostatka dokumentacije, odnosno računa dobavljača, navedene pretplate stranka je s kartica dobavljača isknjižila na teret rashoda iz ranijih godina, što govori u prilog činjenici da stranka nema uvid u svoje stvarne troškove.
Također, stranka je navedene pretplate isknjižila bez odgovarajuće dokumentacije odnosno bez donesene odluke.
  - Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora utvrđeno je da su troškovi zakupa za sljedeće općinske odbore evidentirani i iskazani u većem iznosu u odnosu na ugovorenu cijenu zakupa ukupno za 1.863,22 KM: OO PDA Srebrenik u iznosu od 662,16 KM, OO PDA Zavidovići u iznosu od 367,62 KM i OO PDA Banovići u iznosu od 833,44 KM, dok je utvrđeno da su sljedeći općinski odbori troškove zakupa iskazali u manjem iznosu u odnosu na ugovorenu cijenu zakupa ukupno za 3.535,00 KM: OO PDA Žepče u iznosu od 2.250,00 KM, OO PDA Kakanj u iznosu od 250,00 KM, OO PDA Breza u iznosu od 585,00 KM i OO PDA Živinice u iznosu od 450,00 KM.
- (6) Uvidom u analitičku karticu dobavljača „Leftor“ Tuzla utvrđeno je da je stranka neutemeljeno uvećala promet za navedenoga dobavljača. Naime, stranka je u 2020. godini od dobavljača „Leftor“ Tuzla primila sredstva u iznosu od 315,90 KM na ime „povrata više uplaćenih sredstava“, a što je evidentirala na potražnoj strani kartice

dobavljača, kao povećanje obveze prema dobavljaču, te je na taj način neutemeljeno uvećala sam promet po kartici dobavljača za navedeni iznos.

- d) Stranka nije platila troškove izborne kampanje putem transakcijskoga računa koji je otvorila za financiranje izborne kampanje.

Pregledom je utvrđeno da su dio troškova izborne kampanje, koji se odnose na sponzorske objave i promociju kandidata putem društvene mreže Facebook, za stranku platile dvije fizičke osobe.

Budući da su navedeni troškovi vezani za kampanju, plaćanje je trebalo izvršiti s namjenskog računa broj: 1321002019845170 kod NLB banke koji je otvoren za financiranje troškova kampanje, koji je stranka navela u prijavi za sudjelovanje na Lokalnim izborima.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Pokret demokratske akcije je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, mogao potrošiti 465.990,27 KM.

Politička stranka je u godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, u svrhu izborne kampanje iskazala troškove u iznosu od 79.927,85 KM.

17. LABURISTIČKA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE (Kod 1701)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Laburistička stranka Bosne i Hercegovine financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	1.493,50	0,87
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	48.008,22	28,19
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	2.000,00	1,17
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	7.300,00	4,28
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	111.528,89	65,48
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	170.330,61	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	1,27	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	170.331,88	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Laburistička stranka Bosne i Hercegovine prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Politička stranka je svojim programom utroška sredstava za 2020. godinu, koji je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavila uz godišnje izvješće za 2019. godinu, predvidjela troškove u iznosu od 352.500,00 KM i dvije stavke koje ne predstavljaju trošak i to: prenesene obveze u iznosu od 12.000,00 KM i višak prihoda nad rashodima u iznosu od 6.000,00 KM.

Prenesene obveze nisu trebale biti obuhvaćene programom utroška sredstava u tekućoj godini, jer su bile planirane i realizirane kao trošak u ranijim godinama, kada je političkoj stranci pružena usluga ili je politička stranka izvršila nabavku materijala.

Krajem izvještajne 2020. godine, kada su već ostvareni troškovi, politička stranka je 24. prosinca donijela Izmijenjeni program utroška sredstava, u koji je unijela planirane troškove u iznosima koji su neznatno veći od ostvarenih troškova, a ukupno iznose 235.200,00 KM. Izmijenjeni program utroška sredstava politička stranka je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavila 30. 3. 2021. godine.

Rebalans programa utroška sredstava politička stranka ne može praviti krajem poslovne godine, odnosno, ne može ostvarene troškove prepisivati u program utroška sredstava.

Ukoliko politička stranka, uslijed nepredviđene situacije mora odstupiti od svoga plana, može napraviti rebalans svoga programa utroška sredstava, te ga odmah nakon usvajanja od strane mjerodavnoga tijela treba dostaviti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. U tom slučaju politička stranka je obvezna Središnjem izbornom povjerenstvu BiH obrazložiti razloge za donošenje rebalansa programa utroška sredstava i dostaviti relevantne dokaze o novonastaloj situaciji.

S obzirom na navedeno, Izmijenjeni program utroška sredstava nije uzet u obzir prilikom usporedbe planiranih i ostvarenih troškova. Troškovi, koje je politička stranka ostvarila, uspoređeni su s troškovima iz Programa utroška sredstava za 2020. godinu koji je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavljen 6. 4. 2020. godine u prilogu akta Laburističke stranke Bosne i Hercegovine, broj: 035/2020 od 31. 3. 2020. godine.

U financijskom izvješću politička stranka je iskazala ostvarene troškove u iznosu od 221.880,02 KM

- (1) Uvidom u strukturu planiranih i ostvarenih troškova utvrđeno je da politička stranka izradila program utroška sredstava i uspostavila sustav evidentiranja troškova i financijskoga izvješćivanja na način koji ne osigurava transparentnost utroška sredstava, niti omogućava utvrđivanje jesu li sredstva utrošena za obavljanje aktivnosti u svrhu ostvarivanje ciljeva političke stranke. Program utroška sredstava treba biti izrađen na način da se osigura potpuna transparentnost planiranoga trošenja sredstava. Troškovi, koje ostvari politička stranka i iskaže ih u poslovnim knjigama i financijskom izvješću, moraju biti usporedivi s troškovima koje je politička stranka predvidjela u programu utroška sredstava, tako da se svaka stavka ostvarenih troškova može usporediti s istom stavkom iz programa utroška sredstava.

Politička stranka je u programu utroška predvidjela naknade za funkcije u stranci u iznosu od 55.000,00 KM, a ostvarila ih je u iznosu od 43.526.65 KM.

- Odlukom o naknadi predsjednici Laburističke stranke, broj: 06-10-P/20 koja je donesena 26. 10. 2020. godine, a primjenjuje se od 1. 1. 2020. godine, utvrđena je visina neto naknade u iznosu od 2.500,00 KM mjesečno. Sukladno odluci, predsjednici stranke su isplaćena sredstva u iznosu od 30.000,00 KM.

- Sukladno Odluci o naknadi troškova stručnoj osobi za provedbu temeljnih ciljeva i platforme Stranke s naglaskom na područje zdravstva, socijalne pravde i društvene solidarnosti, broj: 06-01-P/2018 od 23. 6. 2018. godine, jednom od doktora medicine isplaćena su sredstva u neto iznosu od 5.000,00 KM.

Isplaćena sredstva službenicima politička stranka je, kao trošak neproizvodnih usluga, evidentirala u poslovnim knjigama u trenutku isplate, bez dokaza da su troškovi nastali, odnosno da su izvršene bilo kakve usluge političkoj stranci.

Navedeno potvrđuje i činjenica da je stranka vršila isplate sredstava predsjednici stranke u mjesečnim iznosima od 2.500,00 KM, počevši od 6. 1. 2020. godine i svaki mjesec evidentirala trošak stranke u navedenom iznosu, a odluka o naknadi predsjednici Laburističke stranke donesena je 26. 10. 2020. godine.

Sukladno odredbama Zakona o financiranju političkih stranka i računovodstvenim propisima, svaki trošak se mora opravdati relevantnom knjigovodstvenom ispravom. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i opseg nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl. Knjigovodstvena isprava, kojom se pravda trošak, mora biti potpuna, istinita, računski točna i uredna, izrađena tako da omogućava potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta.

Budući da utrošak sredstva nije pravdan financijskom dokumentacijom, nije moguće utvrditi jesu li sredstva utrošena za financiranje isključivo stranačkih aktivnosti, odnosno za ostvarivanje ciljeva političke stranke.

Pored isplate neto naknada za funkcije u stranci u iznosu od 35.000,00 KM, Laburistička stranka BiH je na te naknade, kao osobna primanja, platila porez i doprinose u iznosu od 8.526,65 KM.

- (2) Pregledom financijskoga izvješća utvrđeno je da je politička stranka mimo programa utroška ostvarila troškove u iznosu od 8.461,67 KM.

Stranka je planirala troškove bruto plaća zaposlenih i ostale naknade u iznosu od 45.000,00 KM, a ostvarila je troškove bruto plaća u iznosu od 39.918,11 KM i naknade za topli obrok, prijevoz, regres i sl. u iznosu od 9.398,79 KM. Planirala je samo troškove usluga održavanja mreže u iznosu od 5.500,00 KM, a pored planiranih ostvarila je i druge usluge, pa ukupno ostvarene usluge iznose 7.436,62 KM. Stranka je planirala putne troškove u iznosu od 3.500,00 KM, a ostvarila ih je u iznosu od 4.708,15 KM. Troškove prijevoza, koje je ostvarila u iznosu od 600,00 KM i hotelske usluge u iznosu od 400,00 KM, stranka nije planirala.

- (3) Uvidom u izvode s transakcijskoga računa političke stranke, utvrđena su plaćanja računa predsjednice stranke u ukupnom iznosu od 2.309,95 KM.

Budući da Laburistička stranka Bosne i Hercegovine nije izradila program utroška sredstava za 2020. godinu na način kojim bi se osigurala potpuna transparentnost trošenja sredstava, da je vršila isplate sredstava bez obračuna stvarnih troškova, da troškove nije pravdala relevantnim knjigovodstvenim ispravama koje bi pokazivale da su troškovi nastali, odnosno u koju svrhu su sredstva utrošena, te da je dio troškova ostvaren mimo programa utroška, politička stranka je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Pregledom godišnjega financijskog izvješća i druge financijske dokumentacije, utvrđeno je da politička stranka nije vodila poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima, nije uspostavila potpune i točne evidencije o svojim rashodima i obvezama, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka. Stranka nije prijavila sve organizacijske dijelove stranke i nije obrasce godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu popunila sukladno Pravilniku, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (1) Knjigovodstvene poslove za Laburističku stranku Bosne i Hercegovine je, suprotno odredbama članka 24. stavak (2) Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH, broj 83/09) koji je 2020. godine bio na snazi, po ugovoru o djelu obavljala fizička osoba. Politička stranka je s Đogić Amirom iz Velike Kladuše 31. 12. 2019. godine zaključila ugovor o djelu, kojim joj je povjereno obavljanje knjigovodstvenih poslova i poslova financijskoga izvješćivanja u 2020. godini uz neto naknadu od 6.000,00 KM.
Izradu i ovjeru obrazaca završnoga računa za 2020. godinu, politička stranka je na temelju ugovora o djelu povjerila Arminu Redžiću iz Velike Kladuše, uz neto naknadu od 400,00 KM.
Sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine vođenje poslovnih knjiga pravna osoba može povjeriti ugovorom, uz određenu naknadu, drugoj pravnoj osobi ili poduzetniku registriranom za pružanje računovodstvenih usluga.
- (2) U poslovne knjigama političke stranke nisu uneseni podatci po načelu nastanka poslovnih događaja i na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, kako se zahtijeva odredbama Zakona o računovodstvu u reviziji Federacije Bosne i Hercegovine.
Isplate sredstva službenicima političke stranke u iznosu od 35.000,00 KM u poslovnim knjigama su evidentirane kao trošak u trenutku isplate, a ne kao isplaćena akontacija, dok se relevantnom knjigovodstvenom ispravom ne opravdava njihov utrošak.
Isplate naknada predsjednici stranke, počevši od 6. 1. 2020. godine, u poslovnim knjigama su svaki mjesec evidentirane kao trošak u iznosu od 2.500,00 KM, iako je odluka da se sredstva isplaćuju donesena 26. 10. 2020. godine. Utrošak sredstava nije pravdan bilo kakvim knjigovodstvenim ispravama.
- (3) U poslovnim knjigama i blagajničkoj dokumentaciji evidentiran je promet gotovine u iznosu od 41.384,22 KM. Uplate u blagajnu su evidentirane kao članarine i donacije fizičkih osoba, primljene u gotovini, koje su naknadno uplaćene na transakcijski račun stranke, kao polog pazara. Iako je u pitanju gotovina koja se naplaćuje, isplaćuje ili drži u gotovini, isplate i stanje sredstva na blagajni u blagajničkoj dokumentaciji i poslovnim knjigama su evidentirane u nepostojećim novčanim apoenima, kao i donacija Đogić Amira za koju je navedeno da je uplaćena na blagajnu u gotovini, u iznosu od 10,42 KM.
- (4) U godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, politička stranka je, na obrascu 1.1 (Opći podatci o političkoj stranci – teritorijalna organizacija političke stranke), navela da ima samo Središnji ured u Velikoj Kladuši.
- Uvidom o podatke o financiranju političkih stranaka iz proračuna svih razina vlasti, kao i kontrolom prometa izvoda s transakcijskih računa političke stranke, utvrđeno je da je stranka osim prihoda koje je ostvario Središnji ured iz proračuna Grada Velika Kladuša, ostvarila prihode iz proračuna Unsko-sanskoga kantona sa sjedištem u Cazinu i iz proračuna Grada Cazina, što potvrđuje činjenicu da Laburistička stranka Bosne i Hercegovine u godišnjem financijskom izvješću nije prijavila sve organizacijske dijelove.

- Da je politička stranka imala organizacijski dio u Gradu Cazinu, potvrđuje i ugovor o zakupu poslovnih prostorija, koji je Laburistička stranka Bosne i Hercegovine dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Stranka je imala zaključen ugovor, broj: 076/18 od 27. 11. 2015. godine s fizičkom osobom Osmanom Topićem iz Cazina, ulica Ćoralići - Križ 139, Cazin čiji je prostor površine 40 m² rabila tijekom 2020. godine. Na tom temelju stranka je plaćala zakupninu u mjesečnim iznosima od 500,00 KM, te za razdoblje siječanj – prosinac 2020. godine isplatila 6.000,00 KM.

Budući da u financijskom izvješću nije navela podatke o svim organizacijskim dijelovima, politička stranka je prekršila odredbe članka 10. Pravilnika.

- (5) Laburistička stranka Bosne i Hercegovine nije uspostavila potpune i točne evidencije o rashodima i obvezama stranke, te ih nije pravilno iskazala u godišnjem financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 24. Pravilnika.

- Politička stranka je, suprotno odredbama članka 22. Pravilnika, sve troškove u godišnjem financijskom izvješću prijavila kao troškove Središnjega ureda stranke u Velikoj Kladuši, iako je uvidom u ugovore o zakupu utvrđeno kako ima organizacijski dio i u Cazinu.
- U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala troškove zakupa poslovnih prostora u iznosu od 19.650,00 KM. Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora, utvrđeno je da su troškovi zakupa iznosili 18.000,00 KM, a trošak u iznosu od 1.650,00 KM, kako politička stranka navodi u svom očitovanju na Preliminarno izvješće o pregledu godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu odnosi se na zakup Gradske sportske dvorane. Politička stranka je, sukladno odredbama članka 22. Pravilnika, bila obvezna zakup dvorane iskazati kao trošak ostalih zakupnina.
- Sredstva, koja je stranka isplatila predsjednici stranke u iznosu od 30.000,00 KM i jednom službeniku stranke u iznosu od 5.000,00 KM, kao naknade za funkcije u stranci te poreze i doprinose u iznosu od 8.526,65 KM, politička stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću iskazala kao troškove neproizvodnih usluga u iznosu od 43.526,65 KM. Sukladno računovodstvenim propisima, odredbama članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka, stranka je bila obvezna utvrditi koje troškove su napravili spomenuti službenici i u kojem iznosu, te ih u godišnjem financijskom izvješću, sukladno odredbama članka 22. Pravilnika prijaviti po vrstama i u ostvarenom iznosu svakog troška pojedinačno.
- Stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću evidentirala troškove pristojbe za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 2.100,00 KM. Po Odluci Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25. 2. 2021. godine, stranka je ostvarila pravo na povrat dijela uplaćenoga novčanog iznosa pristojbe za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 2.000,00 KM, pa su troškovi pristojbe iznosili 100,00 KM.
- Stranka je u obrascu 5 (obveze političke stranke) korigiranoga godišnjeg financijskog izvješća, koji je dostavila uz očitovanje na preliminarno izvješće revizije, iskazala negativan saldo obveza prema dobavljačima u iznosu od 413,99 KM, što nije sukladno računovodstvenim načelima. Navedeno potvrđuje i činjenicu da politička stranka nema potpune evidencije ni o svojim troškovima.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Laburistička stranka Bosne i Hercegovine je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 42.878,70 KM.

Laburistička stranka Bosne i Hercegovine je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 29.862,80 KM.

18. STRANKA PENZIONERA-UMIROVLJENIKA BOSNE I HERCEGOVINE (kod 513)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	88.853,20	73,63
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	530,00	0,44
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	1.100,00	0,91
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	800,00	0,66
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	27.122,46	22,48
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	118.405,66	98,12
II	Ostali prihodi i drugo	2.270,09	1,88
	Izvori financiranja (I+II)	120.675,75	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 6. stavak (2), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (3) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona BiH.

a) Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne troškove u iznosu od 130.980,36 KM.

U svom Programu utroška sredstava za 2020. godinu, stranka je planirala ukupne troškove u iznosu od 191.962,31 KM.

Uvidom u Program utroška sredstava za 2020. godinu, utvrđeno je da nije dovoljno analitičan, tj. ne osigurava potpunu transparentnost planiranoga trošenja sredstava, kao i njihovu usporedbu s ostvarenim troškovima.

Također, potrebno je istaknuti i to da je stranka u planu predvidjela i prijenos članarine općinskim i gradskim odborima u iznosu od 65.000,00 KM, zatim stavku prijenosa proračunskih sredstava organizacijskim razinama stranke u ukupnom iznosu od 21.902,46 KM, i pozajmice i povrat istih općinskim, gradskim i kantonalnim odborima stranke u

iznosu od 2.500,00 KM, prenesene obveze iz 2019. godine u iznosu od 27.594,66 KM kao i rezervu, neraspoređenu u iznosu od 9.940,19 KM. Navedene planirane stavke ne predstavljaju trošak stranke, već interni prijenos sredstava između organizacijskih odbora unutar same stranke, dok neplaćene obveze iz prethodne godine i rezerve (neraspoređene) ne predstavljaju trošak te samim tim ne mogu biti dio plana utroška sredstava za 2020. godinu.

Analizom Programa utroška sredstava za 2020. godinu, Služba za reviziju je utvrdila da je stranka financijska sredstva u iznosu od 72.880,00 KM utrošila mimo utvrđenoga programa utroška sredstava za 2020. godinu, i to:

- Stranka je prekoračila planirane troškove ugovora o djelu, troškove uredskoga materijala, troškove zakupa poslovnih prostora, troškove komunalnih usluga, troškove platnoga prometa, troškove poreza i drugih obveza, troškove PTT usluga, troškove knjigovodstvenih usluga, troškove ostaloga materijala, troškove reprezentacije, pristojbe, novčane kazne i sl. i troškove propagande i kampanje za Lokalne izbore 2020. godine u ukupnom iznosu od 59.794,72 KM, kako slijedi: troškove ugovora o djelu u iznosu od 34.105,80 KM, troškove uredskog materijala u iznosu od 1.400,28 KM, troškove zakupa poslovnih prostora u iznosu od 6.003,32 KM, troškove komunalnih usluga u iznosu od 132,33 KM, troškove platnoga prometa u iznosu od 4.159,92 KM, troškove poreza i drugih obveza u iznosu od 5.854,95 KM, troškove PTT usluga u iznosu od 187,95 KM, troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 158,00 KM, troškove ostaloga materijala u iznosu od 339,77 KM, troškove reprezentacije u iznosu od 2.613,21 KM, pristojbe, novčane kazne i sl. u iznosu od 370,00 KM i troškove propagande i kampanje za Lokalne izbore 2020. godine u iznosu od 4.469,19 KM.

- U planu utroška sredstava stranka nije predvidjela sljedeće troškove: troškove električne energije, ostale nematerijalne troškove, troškove neproizvodnih usluga, troškove ostalih zakupa, rashode iz ranijih godina, humanitarne rashode, ostale rashode, troškove grijanja, troškove prijevoza, troškove sitnog inventara i guma za automobil, troškove oglašavanja u dnevnim novinama i troškove telefona.

Stranka je u 2020. godini navedene troškove ostvarila u ukupnom iznosu od 13.085,28 KM, i to: troškove električne energije u iznosu od 594,51 KM, ostale nematerijalne troškove u iznosu od 931,76 KM, troškove neproizvodnih usluga u iznosu od 303,70 KM, troškove ostalih zakupa u iznosu od 120,00 KM, rashode iz ranijih godina u iznosu od 5.267,85 KM, humanitarne rashode u iznosu od 60,00 KM, ostale rashode u iznosu od 288,80 KM, troškove grijanja u iznosu od 385,33 KM, troškove prijevoza u iznosu od 80,00 KM, troškove sitnoga inventara i guma za automobil u iznosu od 348,05 KM, troškove oglašavanja u dnevnim novinama u iznosu od 172,31 KM i troškove telefona u iznosu od 4.532,97 KM.

Na temelju naprijed navedenoga, utvrđeno je da je Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka jer nije izradila primjeren Program utroška sredstava, nije planirala sve troškove, te je financijska sredstva utrošila mimo utvrđenoga programa utroška sredstava za 2020. godinu.

Pored navedenog potrebno je istaknuti da je stranka dana 31. 3. 2020. godine izradila novi Program utroška sredstava za 2020. godinu, a isti je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavila dana 21. 10. 2021. godine. Budući da je stranka nakon isteka 2020. godine, odnosno tek u 2021. godinu, tj. sa zakašnjenjem dostavila izrađene promjene, bez obrazloženja iz kojega razloga je to činila, isti je odbačen i nije uzet u razmatranje.

- b) Uvidom u poslovne knjige i dodatnu dokumentaciju utvrđeno je da stranka u godišnjem financijskom izvješću i poslovnim knjigama nije prijavila nenovčanu donaciju na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora u vlasništvu Općine Novo Sarajevo, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Uvidom u akt Općine Novo Sarajevo, broj: 02OV-19-5083/21 od 19. 8. 2021. godine, utvrđeno je da je navedena općina dala na uporabu poslovni prostor površine 27,32m² bez naknade klubu vijećnika navedene stranke, a što stranka nije prijavila u financijskom izvješću.

- c) Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu utvrđeno je da Stranka pensionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine nije vodila pravovremene i pravilne evidencije o приходима, rashodima, obvezama i novčanim tokovima, te nije popunila obrasce godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu sukladno odredbama Pravilnika, čime su prekršene odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (3) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Stranka nema točne i pravovremene evidencije i podatke o novčanim tokovima, приходима, rashodima i obvezama.

- Uvidom u glavnu knjigu, odnosno analitičke kartice prometa transakcijskoga računa Gradskog odbora Mostar utvrđeno je da je stranka u 2020. godini evidentirala izvode iz 2019. godine. Stranka je u okviru prometa transakcijskoga računa Općinskog odbora Usora za 2020. godinu evidentirala i dio izvoda iz 2018. godine, dok je u okviru prometa transakcijskoga računa Gradskog odbora Tuzla evidentirala dio izvoda iz 2019. godine.
- U poslovnim knjigama stranka je iskazala početno stanje na temelju Ostalih kratkoročnih potraživanja u iznosu od 3.836,81 KM, a odnose se na plaćanja u ranijem razdoblju za koje stranka nema račune.

Također, na ovom kontu su evidentirane i akontacije dane fizičkim osobama u ranijem razdoblju. Uvidom u proknjiženu dokumentaciju utvrđeno je da je fizička osoba u 2020. godini (9. 6. 2020.) vratila akontaciju iz 2019. godine.

Fizičke osobe obvezne su primljene akontacije, nakon povratka sa službenoga puta i pravdanja putnoga naloga, vratiti odmah u blagajnu ukoliko je dana akontacija u većem iznosu od troškova.

Na temelju naprijed navedenoga evidentno je da stranka, između ostaloga, nema ni knjigovodstvene isprave (račune) za navedene evidencije nastale u prethodnom razdoblju u okviru Ostalih kratkoročnih potraživanja.

- (2) U obrascu 3-f (Prihodi iz proračuna) stranka je iskazala prihode iz proračuna općina u manjem iznosu za 377,35 KM, čime je prekršila odredbe članka 19. Pravilnika.

- Stranka je u obrascu 3-f iskazala prihode iz proračuna Općine Zavidovići u manjem iznosu za 160,00 KM u odnosu na ostvarene.
U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala prihod iz proračuna Općine Zavidovići u iznosu od 2.540,00 KM. Uvidom u izvode stranke i akt Općine Zavidovići, broj: 01-04-22/21-AP-147 od 10. 12. 2021. godine, utvrđeno je da su iz proračuna ove općine stranci u 2020. godini uplaćena sredstva u ukupnom iznosu od 2.700,00 KM.
- Uvidom u akt Općine Vareš, broj: 02/1-70/21 od 7. 12. 2021. godine, i izvod koji je stranka dostavila utvrđeno je da je navedena općina u 2020. godini uplatila sredstva

stranci u iznosu od 217,35 KM, i to na ime neplaćenih proračunskih tranši iz 2018. godine, dok je stranka u godišnjem financijskom izvješću prihode iz proračuna Općine Vareš iskazala i evidentirala u okviru ostalih prihoda.

Pored navedenog, uočene su manjkavosti prilikom prijavljivanja prihoda u obrazac 3-f. Stranka je uplate pojedinih općina prijavljivala tako da je dio prihoda prijavila kao prihod SP-U BiH Središnjice stranke za iznos koji je prebačen na račun Središnjice, a dio prihoda kao prihod iz proračuna odbora kojem su sredstva uplaćena. Bez obzira na koji način stranka interno vrši raspodjelu proračunskih sredstava između nižih organizacijskih dijelova i središnjice, stranka u obrascu 3-f ima obvezu iskazati cjelokupan iznos prihoda iz proračuna kao prihod organizacijskoga odbora koji je primio sredstva s razine vlasti koja je uplatila sredstva iz proračuna.

- (3) U obrascu 3 i 3-e financijskoga izvješća (Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) stranka nije iskazala nenovčanu donaciju Općine Novo Sarajevo, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 18. Pravilnika.
  - (4) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, poslovnih knjiga i dodatne dokumentacije utvrđeno je da stranka nije uspostavila potpune i točne evidencije o rashodima, te ih nije pravilno iskazala u godišnjem financijskom izvješću u obrascima 4 (rashodi političke stranke), 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) i 4.2 (troškovi kampanje), čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.
- Kontrolom troškova propagande utvrđeno je da stranka nije iskazala u obrascu 4.2 troškove nastale na temelju službenoga puta u iznosu od 101,00 KM. Na temelju izvješća sa službenog puta fizičke osobe Mirsada Šabića utvrđeno je da je ova fizička osoba u studenom 2020. godine obilazila niže organizacijske dijelove u cilju sagledavanja stanja i aktivnosti na kampanji Lokalnih izbora 2020. godine. Troškove, koji su nastali u iznosu od 101,00 KM po ovom službenom putovanju, stranka je iskazala u okviru režijsko-administrativnih troškova, a imala je obvezu iskazati u obrascu 4.2 troškovi propagande.
  - Stranka je u financijskom izvješću i poslovnim knjigama iskazala troškove ugovora o djelu u iznosu od 52.597,57 KM. U okviru navedenoga iznosa, stranka je evidentirala i troškove dnevnica i putnih troškova.

Uvidom u putne naloge na temelju kojih je stranka evidentirala troškove dnevnica i putnih troškova, a koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima, utvrđeni su nedostaci.

Na putnim nalogima, na temelju kojih je politička stranka isplatila sredstva za uporabu vlastitih automobila u službene svrhe, a koje se sukladno važećim propisima utvrđuju na temelju broja prijeđenih kilometara i cijene benzina, stranka je vršila isplate ne navodeći broj prijeđenih kilometara niti cijenu benzina u trenutku putovanja na samom putnom nalogu. Obračun putnih troškova je izvršen u tablici u okviru odluke o isplati naknada. Na nekim od putnih naloga uočeno je neslaganje navedenoga vremena polaska na put i povratka s puta koji je naveden u Izvješću s puta, i navedenog vremena polaska i povratka u dijelu obračuna putnog naloga, te je na nekim od putnih naloga prepravljano vrijeme polaska i povratka putovanja u Izvješću s putovanja. Također, uz putne naloge nedostaju računi za troškove cestarine i troškove parkinga, a isti su obračunati i isplaćeni. Osim toga, na pojedinim putnim nalogima nedostaje izvješće sa službenoga putovanja.

- Troškovi zakupa za KO SPU BiH Zenica iskazani su u manjem iznosu za 22,20 KM, dok su za KO SPU BiH Tuzla iskazani u većem iznosu za 320,00 KM.

- (5) Stranka je u postizbornom financijskom izvješću iskazala troškove izborne kampanje u obrascu 4.2 (troškovi kampanje) u većem iznosu za 1.463,75 KM u odnosu na troškove kampanje iskazane u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornog zakona BiH i odredbe Pravilnika o predizbornim i postizbornim financijskim izvješćima političkih stranaka (Službeni glasnik BiH br:10/18).

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da je stranka neke od troškova iskazala kao trošak kampanje u postizbornom, a za koje je naknadno utvrdila da nisu troškovi kampanje, te je iste isključila iz troškova kampanje u godišnjem financijskom izvješću. Pored toga, račun u iznosu od 146,25 KM dobavljača „Alfa i Omega“ evidentiran je nakon razdoblja izvješća postizbornoga izvješća, te je uključen u obrazac 4.2 godišnjega financijskog izvješća.

Prilikom prijavljivanja troškova kampanje u obrascu 4.2 godišnjega financijskog izvješća, u odnosu na postizborno izvješće, stranka isključila naknade za promatrače u iznosu od 1.560,00 KM, račun dobavljača Radio Zavidovići u iznosu od 50,00 KM jer se isti odnosio na emitiranje čestitki za državne praznike i vjerske blagdane do 31. 8. 2020. godine, i kad je uključila, odnosno evidentirala gore navedeni račun dobavljača „Alfa i Omega“.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine je, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborni povjerenstvo BiH, u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 57.608,25 KM, a za Lokalne izbore u Mostaru 382.579,20 KM.

Politička stranka je u godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, u svrhu izborne kampanje iskazala troškove u iznosu od 25.469,19 KM.

19. HRVATSKA REPUBLIKANSKA STRANKA (Kod 1705)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Hrvatska republikanska stranka financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	600,00	1,02
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	3.000,00	5,11
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	54.962,00	93,71
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	58.562,00	99,85
II	Ostali prihodi i drugo	90,00	0,15
	Izvori financiranja (I+II)	58.652,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska republikanska stranka prekršila odredbe članka 4. stavak (1) i članka 11. stavak (1) i članka 12. Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Uvidom u godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu utvrđeno je da je stranka u 2020. godini ostvarila rashode u ukupnom iznosu od 80.876,89 KM.

Analizom Plana utroška sredstava stranke za 2020. godinu, koji je Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavljen uz godišnje financijsko izvješće za 2019. godinu, utvrđeno je da plan nije izrađen na način kojim bi se osigurala transparentnost planiranoga trošenja sredstava, kao i usporedba ostvarenih troškova s planiranim, te isti ne sadrži nadnevak usvajanja.

Uvidom u Plan utroška sredstava za 2020. godinu utvrđeno je da je Hrvatska republikanska stranka planirala rashode u ukupnom iznosu od 24.608,00 KM, i to: 1) najam prostora u iznosu od 2.400,00 KM; 2) električna energija u iznosu od 720,00 KM; 3) telefon i internet u iznosu od 600,00 KM; 4) voda u iznosu od 48,00 KM; 5) bankarski troškovi u iznosu od 240,00 KM; 6) troškovi predizborne kampanje u iznosu od 20.000,00 KM; i 7) ostali troškovi u iznosu od 600,00 KM.

Pregledom financijskoga izvješća i financijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva utrošila mimo svoga Plana utroška za 2020. godinu, kako slijedi:

- Uvidom u poslovne knjige i financijsko izvješće, utvrđeno je da je politička stranka ostvarila troškove koji nisu planirani, i to: humanitarne rashode, troškove ugovora o djelu, troškove odvjetničkih usluga i sudski troškove, troškove knjigovodstvenih usluga, troškove poreza i drugih obveza, troškove održavanja opreme, troškove uredskoga materijala i troškove reprezentacije.

U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala humanitarne rashode u iznosu od 16.835,39 KM, troškove ugovora o djelu u iznosu od 5.970,00 KM, troškove odvjetničkih usluga i sudske troškove u iznosu od 1.170,00 KM, troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 561,63 KM, troškove poreza i drugih obveza u iznosu od 3.497,29 KM, troškove održavanja opreme u iznosu od 3.017,00 KM, troškove uredskoga materijala u iznosu od 2.845,29 KM i troškove reprezentacije u iznosu od 5.991,76 KM, odnosno ukupno 39.888,36 KM.

- Stranka je Planom utroška za 2020. godinu predvidjela troškove zakupnine poslovnih prostora u iznosu od 2.400,00 KM, dok je uvidom u poslovne knjige i financijsko izvješće utvrđeno da je na tom temelju ostvarila troškove u iznosu od 7.549,00 KM, što predstavlja prekoračenje u iznosu od 5.149,00 KM;
- Telefonski troškovi i PTT usluge su Planom predviđeni u iznosu od 600,00 KM, dok su u 2020. godini isti iznosili 803,48 KM, što čini razliku od 203,48 KM;
- Stranka je prekoračila je za 276,80 KM troškove platnoga prometa, politička stranka je navedene troškove planirala u iznosu od 240,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 516,80 KM;
- Stranka je planirane troškove vode prekoračila za 3,25 KM. U Planu utroška stranka je troškove vode planirala u iznosu od 48,00 KM, dok je iste ostvarila u iznosu od 51,25 KM.

Stranka je Planom utroška za 2020. godinu predvidjela troškove predizborne kampanje u iznosu od 20.000,00 KM, a iste je u godišnjem financijskom izvješću iskazala u iznosu od 31.576,33 KM.

Budući da je stranka financijska sredstva u iznosu od 57.097,22 KM utrošila mimo utvrđenoga plana utroška sredstava za 2020. godinu, prekršene su odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranka.

- b) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća i dodatne financijske dokumentacije, utvrđeno je da Hrvatska republikanska stranka nije vodila pravilne i pravovremene evidencije o rashodima i obvezama i nije popunila obrasce godišnjega financijskog izvješća sukladno odredbama Pravilnika, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Politička stranka u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) nije iskazala sve transakcijske račune čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

Stranka u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu nije iskazala račun za financiranje izborne kampanje otvoren kod Sparkasse Bank d.d. broj: 1995320049696252, a koji je prema podacima iz Jedininstvenog registra računa u Bosni i Hercegovini tijekom 2020. godine bio aktivan.

- (2) Stranka u obrascu 1.1 (teritorijalna organizacija političke stranke) godišnjega financijskog izvješća nije iskazala sve organizacijske dijelove stranke, čime je prekršila odredbe članka 10. Pravilnika.

Uvidom u podatke iz godišnjega financijskog izvješća i ugovora o zakupu poslovnoga prostora zaključenog 1. 7. 2020. godine između zakupodavaca Tadić Zvonimir, Tadić Miran, Bojanić Ilirija i Tadić Miroslava, s jedne strane, i zakupca Hrvatske republikanske

stranke, s druge strane, utvrđeno je da je Hrvatska republikanska stranka u razdoblju od 1. 7. 2020. godine do 31. 12. 2020. godine raspolagala s poslovnim prostorom u Gradu Livnu u svrhu uporabe službenih prostorija stranke HRS – Gradski/Kantonalni odbor Livno.

- (3) U obrascu 3-f (prihodi iz proračuna) godišnjega financijskog izvješća stranka je prihode ostvarene iz proračuna Zapadnohercegovačkoga kantona u iznosu od 22.500,00 KM iskazala kao prihode iz proračuna Grada Ljubuški, čime je prekršila odredbe članka 19. Pravilnika.
- (4) Hrvatska republikanska stranka nije uspostavila pravilne i pravovremene podatke o svojim rashodima, te u obrascima godišnjega financijskog izvješća nije pravilno iskazala rashode, čime je prekršila odredbe članka 7. stavak (2), članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.
- Podatci o rashodima iskazani u godišnjem financijskom izvješću ne odgovaraju podacima iz Bilance uspjeha za 2020. godinu. Naime, stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne rashode u iznosu od 80.876,89 KM, dok je u Bilanci uspjeha za 2020. godinu iskazala ukupne rashode u iznosu od 80.129,00 KM.
  - Hrvatska republikanska stranka nije uspostavila i vodila analitičke evidencije o troškovima zakupa poslovnih prostorija po mjestu nastanka troška, tj. za svaki organizacijski dio pojedinačno, niti je u godišnjem financijskom izvješću iskazala točne podatke o troškovima zakupa poslovnih prostorija.

Hrvatska republikanska stranka je u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi), koji je podnijela na razini političke stranke, iskazala troškove zakupnine poslovnih prostora u ukupnom iznosu 7.549,00 KM.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da je Hrvatska republikanska stranka imala zaključena dva ugovora o zakupu u 2020. godini, u Mostaru sa zakupodavcem Kadić Elvedinom s ukupnim troškovima zakupa u iznosu od 3.600,00 KM i u Livnu, sa zakupodavcima Tadić Zvonimirom, Tadić Miranom, Bojanić Ilirijom i Tadić Miroslavom s troškovima u ukupnom iznosu od 1.800,00 KM.

Kontrolom izvoda s transakcijskih računa stranke, utvrđeno je da je stranka isplatila 4.200,00 KM na temelju ugovora o zakupu s Karić Elvedinom, te evidentirala u poslovnim knjigama kao troškove, što za posljedicu ima da su troškovi iskazani u većem iznosu za 600,00 KM u odnosu na stvarne.

Pored navedenoga, utvrđeno je da je politička stranka troškove zakupa dvorana u iznosu od 549,00 KM evidentirala kao troškove zakupnine poslovnih prostora, čime je prekršila odredbe članka 22. Pravilnika. Isto tako, utvrđeno je da je stranka troškove zakupa dvorana u iznosu od 1.000,00 KM za predizborni skup iskazala u obrascu 4.1 kao troškove zakupnine poslovnih prostora, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

- Hrvatska republikanska stranka je troškove ugovora o djelu koji su nastali u svrhu predizborne kampanje u iznosu od 2.000,00 KM pogrešno iskazala u obrascu 4.1 financijskoga izvješća, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika. Naime, uvidom u Ugovor o djelu koji je stranka zaključila s fizičkom osobom Gordanom Zovkom utvrđeno je da je predmet ugovora pružanje tehničke pomoći i oglašavanja u predizbornom i izbornom razdoblju od 1. 10. 2020. do 31. 10. 2020. godine.
- (5) Hrvatska republikanska stranka je u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba) iskazala donacije sljedećih fizičkih osoba: Slaven Bevanda u iznosu od 50,00 KM, Mario Zovko u iznosu od 150,00 KM, Bernard Pavković u iznosu od 200,00 KM, Drago Čavar u iznosu od

200,00 KM, odnosno ukupno 600,00 KM. Stranka je, također, u obrascu 3 (izvori financiranja) iskazala ostale prihode u iznosu od 90,00 KM.

Kontrolom izvoda s transakcijskih računa utvrđeno je da su ukupni prilozi fizičkih osoba iznosili 690,00 KM, te da su sljedeće osobe dale donacije stranci: Josip Krišto prilog u iznosu od 50,00 KM, Zoran Filipović prilog u iznosu od 40,00 KM, Mario Zovko u iznosu od 150,00 KM, Bernard Pavković u iznosu od 250,00 KM i Drago Čavar u iznosu od 200,00 KM.

Na temelju navedenoga, utvrđeno je da stranka u godišnjem financijskom izvješću nije pravilno iskazala priloge fizičkih osoba, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 14. Pravilnika.

- (6) Uvidom u potvrde o primljenim priložima, koje je stranka izdala fizičkim osobama i pravnoj osobi, utvrđeno je da potvrde ne sadrže serijski broj potvrde, adresu, broj osobnoga dokumenta / identifikacijski broj donatora i mjesto prebivališta fizičke osobe / sjedišta donatora, što je suprotno odredbama članka 6. Pravilnika.

Sukladno odredbama iz članka 6. Pravilnika, politička stranka je dužna svakoj fizičkoj i pravnoj osobi od koje je primila članarinu ili prilog, izdati potvrdu u kojoj su sadržani sljedeći podatci: naziv političke stranke, serijski broj potvrde, ukupan iznos članarine/priloga, ime i prezime/naziv donatora, broj osobnoga dokumenta/identifikacijski broj donatora, adresa i mjesto prebivališta/sjedišta donatora, nadnevak uplate, nadnevak izdavanja potvrde i potpis ovlaštene osobe.

- (7) Hrvatska republikanska stranka je, sukladno odredbi članka 12. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka imala obvezu u godišnje financijsko izvješće uključiti koristi ostvarene od aktivnosti udruge Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine, koja je povezana s političkom strankom, jer je stranka tijekom 2020. godine bila članica ove udruge.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Hrvatska republikanska stranka je, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 57.608,25 KM, a za Lokalne izbore u Mostaru 12.228,94 KM.

Politička stranka Hrvatska republikanska stranka je u godišnjem financijskom izvješću za Lokalne izbore 2020. godine iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 34.576,33 KM.

20. BOSANSKOHERCEGOVAČKA PATRIOTSKA STRANKA – SEFER HALILOVIĆ (Kod 001)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, Bosanskohercegovačka patriotska stranka – Sefer Halilović financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	2.636,69	2,93
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	13.937,52	15,48
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	73.436,47	81,59
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	90.010,68	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	90.010,68	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Bosanskohercegovačka patriotska stranka – Sefer Halilović prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

a) Bosanskohercegovačka patriotska stranka – Sefer Halilović financijska sredstva trošila je mimo svoga plana utroška, te za utrošak dijela financijskih sredstava nema relevantne dokaze, odnosno potpune i ispravne knjigovodstvene isprave, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne troškove u iznosu od 207.457,33 KM. U svom Programu utroška sredstava za 2020. godinu, stranka je planirala ukupne troškove u iznosu od 366.360,00 KM.

Analizom Programa utroška sredstava za 2020. godinu, Služba za reviziju je utvrdila da je stranka financijska sredstva u iznosu od 20.110,28 KM utrošila mimo utvrđenoga programa utroška sredstava za 2020. godinu, i to:

- Stranka je prekoračila planirane troškove u ukupnom iznosu od 3.750,28 KM i to: troškove usluga u iznosu od 119,65 KM i troškove plaća uposlenih s pripadajućim porezima i doprinosima, toploga obroka, prijevoza, regresa i sl. u iznosu od 3.630,63 KM.
- U planu utroška sredstava stranka nije predvidjela sljedeće troškove: troškove dnevnica i putnih troškova, troškove odvjjetničkih usluga i sudskih troškova, troškove knjigovodstvenih usluga, troškove održavanja opreme, troškove ostalih zakupa i troškove pristojbi, novčanih kazni i sl.

Stranka je u 2020. godini navedene troškove ostvarila u ukupnom iznosu od 16.360,00 KM, i to: troškove dnevnica i putnih troškova u iznosu od 4.430,00 KM, troškove

odvjetničkih usluga i sudskih troškova u iznosu od 1.400,00 KM, troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 590,00 KM, troškove održavanja opreme u iznosu od 2.740,00 KM, troškove ostalih zakupa u iznosu od 1.800,00 KM i troškove pristojbi, novčanih kazni i sl. u iznosu od 5.400,00 KM.

- (2) Uvidom u izvode s transakcijskoga računa, utvrđeno je da je Bosanskohercegovačka patriotska stranka – Sefer Halilović isplatila sredstva fizičkoj osobi Seferu Haliloviću, predsjedniku stranke, u iznosu od 10.000,00 KM. Stranka je na isplaćena sredstva, sukladno poreznim propisima, platila porez i doprinose, kao na osobna primanja. Navedena sredstva stranka je isplatila na temelju Ugovora o angažmanu, kojim je utvrđeno da se predsjedniku stranke mjesečno isplaćuje iznos od 2.000,00 KM za troškove obilaska regionalnih i općinskih odbora stranke i troškove reprezentacije u svezi s istim.

Stranka je dostavila račune s benzinske crpke iz Sarajeva kojima je opravdala dio sredstava u iznosu od 6.005,83 KM, dok za dio isplaćenih sredstava u iznosu od 3.994,17 KM stranka nema račune. Također, računi za gorivo dostavljeni su bez putnih naloga i izvješća s putovanja, te se na temelju samih računa ne može potvrditi da su sredstva utrošena isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom i statutom stranke.

- (3) Uvidom u izvode s transakcijskoga računa i analitičke kartice potraživanja novčanih sredstava od organizacijskih odbora stranke, utvrđeno je da je Bosanskohercegovačka patriotska stranka – Sefer Halilović isplatila sredstva fizičkim osobama u iznosu od 40.400,00 KM. Stranka nije obračunala i platila poreze i doprinose na osobna primanja.

Sredstva su isplaćena predsjednicima nižih organizacijskih dijelova, na temelju akata kojima se daje ovlast fizičkoj osobi da novčana sredstva od političke stranke, potrebna za financiranje predizbornih aktivnosti i kampanje, mogu primati preko svojih privatnih računa kod poslovnih banaka. Pored toga, u aktima je naveden i rok za dostavljanje blagajničkih dnevnika na knjiženje Sektoru za računovodstvo i financije, te ukoliko se blagajnički dnevnicima na dostave na vrijeme, sredstva po novom zahtjevu neće biti isplaćena.

Uvidom u dokumentaciju, a kojom su pravdana isplaćena sredstva uočen je niz nepravilnosti. Dio novčanih sredstava je pravdan listingom tvrtke Facebook o izvršenom plaćanju u ukupnom iznosu od 1.811,59 USD, što približno iznosi 3.019,58 KM. Za navedena plaćanja rabljene su Visa i Mastercard kartice nepoznatoga vlasnika, iako je stranka mogla i sama otvoriti poslovnu karticu u nekoj od banaka.

Preostali dio isplaćenih sredstava stranka pravda računima za gorivo, ultra kartice, parking i reprezentaciju. Iako stranka u aktu o isplati navodi obvezu dostavljanja blagajničkih dnevnika uz dokumentaciju, isti nisu vođeni. Također, iz navedenih računa, a budući da stranka nema putne naloge i izvješća s putovanja, ne može se utvrditi jesu li sredstva stranke u iznosu od 37.380,42 KM utrošena isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom i statutom stranke. Pored toga, iako se u aktima o isplati navodi da se sredstva isplaćuju za financiranje kampanje, na temelju dokumentacije (računa) ne može se potvrditi kako su sredstva utrošena u svrhu kampanje.

- b) Pregledom dokumentacije utvrđeno je da članarine, koje je prikupio RO BPS-SH SA-GO u iznosu od 348,00 KM u gotovom novcu, nisu uplaćene na transakcijski račun stranke, čime su prekršene odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Uvidom u analitičku karticu prihoda od članarine RO BPS-SH SA-GO i izvode, utvrđeno je da je ovaj odbor ostvario prihod na temelju članarina u iznosu od 348,00 KM, a iste nije uplatio ni na jedan od transakcijskih računa stranke, a bio je obvezan u roku od 10 dana od dana prikupljanja istih.

c) Bosanskohercegovačka patriotska stranka – Sefer Halilović nije uspostavila potpune i pravilne evidencije o rashodima i obvezama političke stranke, dio evidencija izrađen je bez relevantnih knjigovodstvenih isprava ili na temelju nevjerodostojnih isprava, te obrasce godišnjega financijskog izvješća nije popunila sukladno Pravilniku, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) Uvidom u poslovne knjige stranke utvrđeno je da iste nisu vođene na način kako bi bilo moguće pratiti troškove nastale utroškom sredstava koja su isplaćena fizičkim osobama, kao i to da je stranka evidentirala poslovne promjene na temelju nevjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.

Stranka je na temelju akata o isplati novčanih sredstava fizičkim osobama isplatila sredstva u iznosu od 40.400,00 KM i na temelju ugovora o angažmanu sredstva u iznosu od 10.000,00 KM.

Dio troškova u iznosu od 3.994,17 KM evidentiran je bez knjigovodstvenih isprava, dok su preostali troškovi, suprotno računovodstvenim propisima, evidentirani na temelju nevjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije, te se ne može pouzdano utvrditi da su usluge izvršene za političku stranku.

Također, dio računa za troškove goriva stranka je evidentirala na troškove goriva za stranačke skupove, a jedan dio na troškove predizbornih skupova.

Sve osobe, koje su trošile sredstva političke stranke, imale su obvezu svaki trošak opravdati ispravnim računima, odnosno relevantnim knjigovodstvenim ispravama, kako bi politička stranka u poslovnim knjigama i financijskom izvješću iskazala stvarne troškove.

(2) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, poslovnih knjiga i dodatne dokumentacije utvrđeno je da stranka nije uspostavila potpune i točne evidencije o rashodima, te ih nije iskazala u godišnjem financijskom izvješću u obrascima 4 (rashodi političke stranke), 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) i 4.2 (troškovi kampanje), čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

- Kontrolom troškova propagande utvrđeno je da stranka troškove za oglašavanje plaćene tvrtki Facebook u približnom iznosu od 3.019,58 KM nije prijavila u okviru troškove propagande, što je suprotno odredbama članaka 21. i 23. Pravilnika. Nastale troškove stranka je imala obvezu prijaviti u obrascu 4.2 financijskog izvješća.

- Stranka je u 2020. godini isplatila i u poslovnim knjigama evidentirala isplate dnevnica promatračima u iznosu od 4.430,00 KM, a na iste nije obračunala porez i doprinose. Budući da je riječ o isplatama fizičkim osobama, koje nisu uposlene u stranci, iste imaju karakter osobnih primanja na koja je stranka bila obvezna izvršiti obračun poreza i doprinosa i iste evidentirati u svojim poslovnim knjigama.

- Na temelju službenih podataka Općine Kalesija utvrđeno je da stranka rabi poslovne prostorije u vlasništvu navedene općine uz mjesečni zakup u iznosu od 15,00 KM,

odnosno 180,00 KM na godišnjoj razini, a što stranka nije evidentirala i iskazala u financijskom izvješću.

(3) Uvidom u poslovne knjige, službene evidencije i izvode otvorenih stavki utvrđeno je da stranka nema točne podatke i evidencije o svojim obvezama.

- U financijskom izvješću i poslovnim knjigama stranka je iskazala obvezu prema dobavljaču „Tehnograd-company“ d.o.o. Tuzla u iznosu od 1.172,68 KM, dok je uvidom u izvod otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine utvrđeno da navedeni dobavljač potražuje sredstva u iznosu od 1.650,00 KM.

- Uvidom u službene podatke Općine Kalesija, utvrđeno je da je stranka u 2020. godini uplatila općini zakupninu u iznosu od 135,00 KM, te da neplaćena obveza iznosi 45,00 KM. Stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala i u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala obvezu prema Općini Kalesija u iznosu od 45,00 KM.

d) Stranka nije, sukladno odredbi iz članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, otvorila poseban transakcijski račun za financiranje izborne kampanje.

Stranka je prijavila redoviti transakcijski račun stranke kao transakcijski račun za posebne namjene. Sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, stranka je bila obvezna otvoriti i namjenski koristiti račun za financiranje izborne kampanje.

Pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima i Lokalnim izborima u Mostaru održanim 2020. godine, politička stranka je, suprotno odredbama Pravilnika o prijavi i uvjetima za ovjeru političkih subjekata za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, uplatila s redovitoga transakcijskoga računa, putem kojega je vršila transakcije prije uplate pristojbe.

Stranka je u Prijavi za ovjeru političke stranke za sudjelovanje na izborima navela podatke o redovitom računu stranke. Putem toga računa stranka je, pored transakcija vezanih za izbornu kampanju, obavljala i druge transakcije.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Bosanskohercegovačka patriotska stranka – Sefer Halilović je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 436.232,40 KM i u svrhu izborne kampanje za Izbore u Gradu Mostaru 6.051,84 KM.

Bosanskohercegovačka patriotska stranka – Sefer Halilović u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala je troškove propagande u iznosu od 35.526,31 KM.

21. HRVATSKA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE (Kod 366)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	13.713,38	88,70
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	13.713,38	88,70
II	Ostali prihodi i drugo	1.747,76	11,30
	Izvori financiranja (I+II)	15.461,14	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. stavak (1), članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine je u Planu rashoda za 2020. godinu, broj: 01-20/20 od 10. 6. 2020. godine, predvidjela rashode u ukupnom iznosu od 43.000,00 KM. U godišnjem financijskom izvješću politička stranka je prijavila rashode u iznosu od 43.672,20 KM, što je za 672,20 KM više od planiranoga.

Uvidom u strukturu planiranih troškova, utvrđeno je da politička stranka nije planirala troškove koje je ostvarila u iznosu od 5.934,34 KM. To su: troškovi platnoga prometa u iznosu od 588,90 KM, troškovi knjigovodstvenih usluga u iznosu od 300,00 KM, troškovi ostaloga materijala u iznosu od 140,00 KM, troškovi pristojbe i kazni u iznosu od 3.350,00 KM, troškovi dnevnica i putovanja u iznosu od 1.284,79 KM, troškovi poreza i drugih obveza u iznosu od 88,65 KM, troškovi prijevoza u iznosu od 170,00 KM i ostali troškovi u iznosu od 12,00 KM.

Također, politička stranka je otpisom svojih potraživanja u iznosu od 5.084,64 KM i otpisom i isknjiženjem stalnih sredstva u vrijednosti od 22.464,24 KM ostvarila troškove, koje nije predvidjela svojim programom utroška.

Na temelju navedenog utvrđeno je da je stranka ostvarila troškove u iznosu od 33.482,88 KM, koje nije predvidjela programom utroška, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine nije u godišnjem financijskom izvješću iskazala nenovčane donacije, koje je ostvarila otpisom obveza prema dobavljačima, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Na temelju Izvješća o radu Povjerenstva za popis potraživanja, obveza i osnovnih sredstava od 31. 12. 2020. godine i Odluke, od 29. 1. 2021. godine, koju je dostavila politička stranka, utvrđeno je da je stranka svojom odlukom otpisala obveze u ukupnom iznosu od 6.166,44 KM. Obveze je otpisala prema sljedećim dobavljačima: „Nacional Holding“ d.o.o. Mostar u iznosu od 25,00 KM, „Multimedija Print“ d.o.o. Nova Bila u iznosu od 38,00 KM, Restoran „Park“ Zenica u iznosu od 45,00 KM, „Slobodna“ d.o.o. Mostar u iznosu od 29,25 KM, „Remis“ d.o.o. Visoko u iznosu od 44,00 KM, „Euro Code“ d.o.o. Mostar u iznosu od 187,50 KM, UniCredit Zagrebačka banka u iznosu od 25,13 KM, „Atelijer Jukić“ d.o.o. Posušje u iznosu od 3.165,20 KM, „List“ d.o.o. Livno u iznosu od 27,36 KM, „Redig“ d.o.o. Mostar u iznosu od 1.630,00 KM i Karić Semri u iznosu od 950,00 KM.

Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine je otpisom svojih obveza prema dobavljačima, ostvarila nenovčane donacije u iznosu od 6.166,44 KM, koje je sukladno članku 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka bila obvezna prijaviti u godišnjem financijskom izvješću koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

c) Pregledom godišnjega financijskog izvješća i financijske dokumentacije, koju je Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine dostavila, utvrđeno je da stranka nije uspostavila potpune i točne evidencije o приходima, rashodima, obvezama i potraživanjima, godišnje financijsko izvješće koje je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijela nakon zakonom propisanoga roka, nije popunila na način kako je Središnje izbornom povjerenstvo BiH propisalo Pravilnikom i Završni račun nije podnijela mjerodavnoj Agenciji sukladno računovodstvenim propisima, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu nije podnijela u zakonom propisanom roku, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka. Sukladno odredbama spomenutoga članka Zakona i odredbama članka 3. Pravilnika, politička stranka je bila obvezna financijsko izvješće podnijeti i u elektroničkoj formi i u čvrstom presliku do 31. 3. 2021. godine.

Uvidom u službene evidencije Središnjega izbornog povjerenstva BiH, utvrđeno je da je Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine podnijela godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu putem elektroničke aplikacije „FI SIP BIH“ dana 20. 9. 2021. godine, dok je ispisane obrasce godišnjega financijskog izvješća iz aplikacije u PDF formatu, ovjerene potpisom ovlaštene osobe i pečatom političke stranke dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dana 21. 9. 2021. godine.

Također, uvidom u Završni račun za 2020. godinu koji je Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dana 4. 4. 2022. godine, utvrđeno je da je stranka Završni račun za 2020. godinu podnijela Financijsko-informatičkoj agenciji – FIA, tek 31. 3. 2022. godine, iako je sukladno računovodstvenim propisima bila obvezna isti podnijeti do 28. 2. 2021. godine.

Ovim je, utvrđeno da Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine godišnje financijsko izvješće Središnjem izbornom povjerenstvu BiH nije podnijela u zakonom propisanom roku, te da Završni račun za 2020. godinu nije podnijela sukladno računovodstvenim propisima, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(2) Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine je u godišnjem financijskom izvješću prijavila prihode u iznosu od 15.461,14 KM, dok je u poslovnim knjigama, odnosno Bilanci uspjeha evidentirala prihode u iznosu od 27.361,00 KM, što je za 11.899,86 KM više od iznosa u godišnjem financijskom izvješću, podnesenom Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

- Pregledom godišnjega financijskog izvješća, poslovnih knjiga i druge dokumentacije, utvrđeno je da stranka u izvješću nije prijavila prihode na temelju otpisa obveza iz ranijih godina prema dobavljačima, u iznosu od 6.166,44 KM. Sukladno odredbama članaka 13. i 18. Pravilnika navedene prihode je bila dužna prijaviti na obrascu 3-e godišnjega financijskog izvješća (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti).
- Odlukom o otpisu obveza obuhvaćen je i otpis obveza stranke prema nižim organizacijskim dijelovima u iznosu od 5.733,72 KM, što je Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine u poslovnim knjigama evidentirala kao prihod u navedenom iznosu. Sukladno odredbama članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 13. stavak (5) Pravilnika, novčana sredstva koja jedan organizacijski dio prenosi drugom organizacijskom dijelu unutar političke stranke ne smatra se prihodom.

(3) Stranka u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću nije iskazala točne podatke o svojim rashodima, čime je prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.

- Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine je u godišnjem financijskom izvješću prijavila troškove u iznosu od 43.672,17 KM, dok je u poslovnim knjigama i Bilanci uspjeha troškove evidentirala u iznosu od 92.316,00 KM, što je za 48.643,83 KM više od iznosa prijavljenoga u godišnjem financijskom izvješću podnesenom Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.
- Uvidom u poslovne knjige, utvrđeno je da je politička stranka sukladno prethodno spomenutoj odluci izvršila otpis svojih potraživanja u iznosu od kupaca u iznosu od 2.250,00 KM, potraživanja za isplaćene akontacije za materijalne troškove u iznosu od 2.834,64 KM, otpis potraživanja od nižih organizacijski dijelova stranke u iznosu od 21.267,80 KM i isknjiženje stalnih sredstava u iznosu od 22.464,24 KM, što je u poslovnim knjigama evidentirala kao troškove u navedenim iznosima.

Sukladno odredbama članaka 21. i 22. Pravilnika, politička stranka je bila obvezna troškove koje je ostvarila otpisom potraživanja od kupaca u iznosu od 2.250,00 KM i otpisom potraživanja za isplaćene akontacije za materijalne troškove u iznosu od 2.834,64 KM, prijaviti u financijskom izvješću, s tim što je na otpisane akontacije dane fizičkim osobama bila obvezna obračunati i uplatiti porez i doprinose sukladno poreznim propisima.

Također, bila je obvezna u financijskom izvješću prijaviti troškove koji su nastali otpisom i isknjiženjem stalnih sredstava.

Sukladno odredbama članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbama članka 21. stavak (4) Pravilnika, novčana sredstva koja jedan organizacijski dio prenosi drugom organizacijskom dijelu unutar političke stranke ne smatra se rashodom.

- Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove pristojbe za ovjeru sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 3.500,00 KM, iako je Odlukom Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25. 2. 2021. godine, stranka ostvarila pravo na povrat dijela uplaćenoga novčanog iznosa pristojbe za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 200,00 KM tako da je ostvarila troškove pristojbe u iznosu od 3.300,00 KM.
- (4) Pregledom financijske dokumentacije političke stranke, utvrđeni su nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima. Sukladno računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski točna i uredna, izrađena tako da omogući potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i opseg nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

Računi na temelju kojih je politička stranka evidentirala i platila troškove propagande, ne predstavljaju ispravne i vjerodostojne knjigovodstvene isprave.

Uvidom u račune pravnih osoba: „Outdoor“ d.o.o. Kiseljak, broj: 0059-20 od 22. 10. 2020. godine u iznosu od 1.326,78 KM, „Print-GS“ d.o.o. Travnik, broj: 000676 od 15. 10. 2020. godine u iznosu od 625,95 KM i broj: 000705 od 27. 10. 2020. godine u iznosu od 175,50 KM i „Marić-Žepče“ d.o.o. Žepče, broj: Ž/05-0071/20/1 od 28. 10. 2020. godine u iznosu od 780,00 KM, utvrđeno je da spomenuti računi nisu potpisani od strane korisnika usluga, niti je potvrđen prijem promotivnoga materijala.

- (5) U godišnjem financijskom izvješću, stranka je u obrascu 5 (obveze) iskazala obveze u ukupnom iznosu od 1.825,61 KM, što ne odgovara podacima iz poslovnih knjiga. Naime, u poslovnim knjigama i Završnom računu za 2020. godinu stranka je iskazala kratkoročne obveze u iznosu od 1.857,05 KM.
- d) Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine bila je obvezna otvoriti poseban transakcijski račun za financiranje izborne kampanje. Stranka je za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine prijavila redoviti transakcijski račun, broj: 1549212000733150 otvoren kod Intesa Sanpaolo banke. Pristojbu za ovjeru sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine je suprotno Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, umjesto s posebnoga transakcijskog računa za financiranje izborne kampanje, uplatila s redovitoga transakcijskog računa, kao i sve troškove izborne kampanje.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 75.838,05 KM.

Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 15.703,50 KM.

22. UNIJA SOCIJALDEMOKRATA BH (Kod 1989)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Unija socijaldemokrata BH financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	19.264,00	100,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	19.264,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	19.264,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Unija socijaldemokrata BH prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu Unija socijaldemokrata BH je iskazala ukupne rashode u iznosu od 39.759,48 KM.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da stranka Program utroška sredstava za 2020. godinu nije dostavila uz godišnje financijsko izvješće za 2019. godinu, a što je bila obvezna. Unija socijaldemokrata BH je Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavila Program utroška sredstava za 2020. godinu uz godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu dana 30. 3. 2021. godine.

Budući da Unija socijaldemokrata BH nije dostavila program utroška sredstava za 2020. godinu neposredno nakon njegovoga usvajanja, smatramo da je financijska sredstva utrošila bez programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da Unija socijaldemokrata BH nije vodila potpune i pravilne evidencije o prihodima i rashodima, godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu nije podnijela na način propisan odredbama Pravilnika i nije dostavila cjelovitu dodatnu dokumentaciju, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Stranka nije dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu BiH ispisan obrazac 1.1 godišnjega financijskog izvješća (teritorijalna organizacija) ovjeren potpisom ovlaštene osobe i pečatom političke stranke, što je suprotno odredbama članka 3. stavak (1) Pravilnika.

- (2) U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala nenovčanu donaciju na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora u vlasništvu Općine Novi Grad Sarajevo u iznosu od 0,00 KM. Stranka je imala obvezu procijeniti vrijednost nenovčane donacije, te istu evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu. Budući da nije iskazala stvarnu vrijednost nenovčane donacije, stranka je ukupne prihode iskazala u manjem iznosu u odnosu na ostvarene, čime su prekršene odredbe članaka 13. i 18. Pravilnika.

Unija socijaldemokrata BH u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala ni troškove zakupnine poslovnoga prostora, čime je prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.

- (3) Politička stranka nije u obrascu 3-f (prihodi iz proračuna) iskazala točne podatke o prihodima iz proračuna čime je prekršila odredbe članaka 13. i 19. Pravilnika.

Unija socijaldemokrata BH je u obrascu 3-f iskazala da je ostvarila prihode iz proračuna Općine Novi Grad Sarajevo u ukupnom iznosu od 19.074,33 KM. Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa utvrđeno je da je stranka ostvarila prihode iz proračuna ove općine u iznosu od 19.052,40 KM, dok se razlika u iznosu 21,93 KM odnosi na povrat pogrešne uplate, što ne predstavlja prihod.

- (4) Pregledom financijskoga izvješća utvrđeno je da stranka nije u obrascu 5 (obveze) iskazala točne podatke o svojim obvezama na dan 31. 12. 2020. godine, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

Politička stranka je u obrascu 5.2 (ostale obveze) godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu iskazala obveze na temelju poreza na ugovore o djelu u iznosu od 16,74 KM.

Uvidom u Bruto bilancu na dan 31. 12. 2020. godine, utvrđeno je da su obveze političke stranke iznosile ukupno 58,50 KM, od čega obveze prema dobavljačima 42,06 KM, a obveze na temelju poreza na ugovore o djelu 16,74 KM.

- (5) Dana 20. 10. 2021. godine Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je Uniji socijaldemokrata BH uputilo Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2020. godinu kojom je od stranke traženo dostavljanje: Bruto bilance stranke na dan 31. 12. 2020. godine, glavne knjige s cjelovitim analitičkim evidencijama za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, dokumentacije o uporabi poslovnih prostora u 2020. godini, dokumentacije za troškove ostalih zakupnina i preslik izvoda s transakcijskih računa broj 1994990031155931 i 19949900499622112 kod Sparkasse Bank za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine.

Politička stranka nije postupila sukladno zahtjevu Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, odnosno umjesto glavne knjige s cjelovitim analitičkim evidencijama, dostavila je dnevnik naloga knjiženja, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Unija socijaldemokrata BH je, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 321.753,30 KM.

Politička stranka Unija socijaldemokrata BH je u postizbornom financijskom izvješću za Lokalne izbore 2020. godine iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 20.900,60 KM.

23. BOSS – BOSANSKA STRANKA – MIRNES AJANOVIĆ (Kod 036)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća BOSS – Bosanska stranka – Mirnes Ajanović se financirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	143.307,94	100,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	143.307,94	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	143.307,94	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je BOSS – Bosanska stranka – Mirnes Ajanović prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) BOSS – Bosanska stranka – Mirnes Ajanović je financijska sredstva u iznosu od 13.093,81 KM utrošila mimo utvrđenoga Programa utroška financijskih sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu BOSS – Bosanska stranka – Mirnes Ajanović iskazala je ukupne rashode u iznosu od 150.301,73 KM.

Uvidom u Program utroška sredstava za 2020. godinu, koji je stranka dostavila uz godišnje financijsko izvješće za 2019. godinu, utvrđeno je da je stranka planirala ukupne rashode u iznosu od 155.800,00 KM i sredstva za nabavku osnovnih sredstava u iznosu od 3.000,00 KM, odnosno ukupno 158.800,00 KM.

Pregledom financijskoga izvješća i financijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva utrošila mimo svoga programa utroška sredstava za 2020. godinu, kako slijedi:

U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala troškove zakupnine vozila u iznosu od 60.800,00 KM, što je za 5.800,00 KM više u odnosu na planirana sredstva.

U Programu utroška sredstava za 2020. godinu stranka je troškove zakupa vozila planirala u iznosu od 55.000,00 KM.;

Stranka je planirane troškove zakupnine poslovnih prostora prekoračila za 374,32 KM, troškove uredskoga materijala za 1.197,08 KM, troškove platnoga prometa za 161,40 KM, troškove otpisa sitnoga inventara za 549,20 KM, troškove ostaloga potrošnog materijala za 2.255,98 KM, humanitarne rashode za 1.903,38 KM, dok je troškove održavanja osnovnih sredstava prekoračila za 852,45 KM.

Stranka je u Programu utroška sredstava za 2020. godinu troškove zakupnine poslovnih prostora planirala u iznosu od 3.100,00 KM, dok je iste ostvarila u iznosu od 3.474,32 KM. U programu utroška sredstava troškovi uredskoga materijala planirani su u iznosu od 3.000,00 KM, a isti su u godišnjem financijskom izvješću iskazani u iznosu od 4.197,08 KM. Troškove platnoga prometa stranka je planirala u iznosu od 1.300,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 1.461,40 KM. Stranka je otpis sitnoga inventara planirala u iznosu od 500,00 KM, a u godišnjem financijskom izvješću troškove otpisanoga inventara iskazala je u iznosu od 949,20 KM. U poslovnim knjigama stranka je evidentirala troškove ostaloga potrošnog materijala u iznosu od 3.255,98 KM, dok je ove troškove planirala u iznosu od 1.000,00 KM. Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala humanitarne rashode u iznosu od 6.903,38 KM, a troškove održavanja osnovnih sredstava u iznosu od 1.852,45 KM. Programom utroška sredstava stranka je humanitarne rashode planirala u iznosu od 5.000,00 KM, dok je troškove održavanja osnovnih sredstava planirala u iznosu od 1.000,00 KM.

Napominjemo da je stranka Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine, dana 26. 1. 2022. godine, dostavila Rebalans utroška sredstava za 2020. godinu. Stranka, međutim, Rebalans utroška sredstava za 2020. godinu nije dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine u 2020. godini, odnosno neposredno nakon njegovoga donošenja, te isti nije uzet u razmatranje.

- b) Na temelju pregleda godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da BOSS – Bosanska stranka – Mirnes Ajanović nije uspostavila pravilne evidencije o svojim rashodima, čime je prekršila računovodstvene propise i odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka. Stranka nije obrasce godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu popunila sukladno Pravilniku, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (1) U obrascu 1-1 (teritorijalna organizacija političke stranke) godišnjega financijskog izvješća stranka je iskazala dva organizacijska odbora, Glavni odbor i Regionalni odbor u Sarajevu.

Kontrolom izvoda s transakcijskih računa i uvidom u obrazac 3-f (prihodi iz proračuna) godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da se stranka, pored sredstava iz proračuna Kantona Sarajevo i Grada Tuzle, financirala i sredstvima iz proračuna gradova i općina Sarajevo, Živinice, Gračanica, Travnik i Novi Grad Sarajevo. Također, utvrđeno je da je stranka tijekom 2020. godine rabila prostorije u Gračanici, te je imala sklopljene ugovore o djelu s fizičkim osobama za obavljanje administrativno-tehničkih poslova i rada na terenu s članovima stranke u općinama Novi Grad Sarajevo, Centar Sarajevo, Vogošća, Ilijaš i Travnik.

Pored navedenoga, utvrđeno je da su tijekom predizborne kampanje sljedeći odbori stranke ostvarili troškove kampanje: Gračanica, Živinice, Tuzla, Novo Sarajevo, Novi Grad Sarajevo, Travnik i Regionalni odbor.

Gore navedeno ukazuje kako stranka u godišnjem financijskom izvješću nije prijavila sve organizacijske odbore stranke, čime je prekršila odredbe članka 10. Pravilnika.

- (2) BOSS – Bosanska stranka – Mirnes Ajanović nije u obrascu 3-f (prihodi iz proračuna) godišnjega financijskog izvješća pravilno iskazala podatke o prihodima iz proračuna Grada Tuzle i Kantona Sarajevo, čime je prekršila odredbe članka 19. Pravilnika.

U obrascu 3-f stranka je iskazala prihode iz proračuna Grada Tuzle u iznosu od 42.228,33 KM i prihode iz proračuna Kantona Sarajevo u iznosu od 38.508,84 KM. Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa broj: 1321000309650974 kod NLB Banke, utvrđeno je da je stranka ostvarila prihode iz proračuna Grada Tuzle u iznosu od 36.712,11 KM i prihode iz proračuna Kantona Sarajevo u iznosu od 44.025,06 KM

- (3) Stranka nije uspostavila evidencije o rashodima sukladno računovodstvenim propisima i kontnim planom, te je sve troškove iskazala na obrascima 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) i 4.2 (troškovi propagande) Glavnoga odbora i Regionalnoga odbora, čime je prekršila odredbe članka 7. stavak (2), te članaka 22. i 23. Pravilnika.

- Stranka je u godišnjem financijskom izvješću, u obrascu 4.1. Glavnoga odbora iskazala i troškove zakupa poslovnoga prostora koji je rabila u Gračanici, te troškove zakupa prostora za postavljanje banera u predizbornoj kampanji.

Naime, stranka je u obrascu 4.1 Glavnoga odbora iskazala troškove zakupa poslovnoga prostora u ukupnom iznosu od 3.474,32 KM.

Uvidom u ugovore o zakupu, utvrđeno je da su troškovi zakupa poslovnog prostora koji je rabila Središnjica stranke u Tuzli iznosili 2.074,32 KM, dok su troškovi zakupa poslovnoga prostora koji je stranka rabila u Gračanici iznosili 1.200,00 KM.

Kontrolom prometa izvoda s transakcijskoga računa, koji je stranka rabila za izbornu kampanju, utvrđeno je da je stranka fizičkoj osobi Ivici Marjanoviću platila zakup prostora za postavljanje banera u predizbornoj kampanji u iznosu od 200,00 KM, te je troškove u istom iznosu iskazala kao troškove zakupnine poslovnih prostorija Glavnoga odbora stranke.

Stranka je troškove zakupnine za postavljanje banera u predizbornoj kampanji trebala iskazati u obrascu 4.2 godišnjega financijskog izvješća.

- Služba za reviziju je utvrdila da stranka u obrascu 4.2 nije iskazala troškove kampanje za svaki organizacijski dio pojedinačno.

Kontrolom troškova izborne kampanje, koji su iskazani u obrascu 4.2 godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da je stranka sve troškove kampanje iskazala kao troškove Glavnoga odbora i Regionalnoga odbora.

Uvidom u račune i evidencije iz poslovnih knjiga, utvrđeno je da su odbori stranke Gračanica, Živinice, Tuzla, Novo Sarajevo, Novi Grad Sarajevo, Travnik i Regionalni odbor ostvarili troškove kampanje, te da stranka ima evidencije za svaki organizacijski dio pojedinačno.

Stranka je imala obvezu troškove izborne kampanje iskazati po organizacijskim odborima.

- Stranka je u poslovnim knjigama troškove ugovora o djelu u ukupnom iznosu od 28.052,12 KM iskazala na kontu 401300-*troškovi vođenja administrativno-tehničkih poslova*.

Iako je sklopila ugovore o djelu s fizičkim osobama za obavljanje administrativno-tehničkih poslova i rada na terenu s članovima stranke općinskih odbora BOSS Novi grad Sarajevo, Centar Sarajevo, Vogošća i Ilijaš, te odbora u Tuzli i Travniku, stranka je troškove ugovora o djelu evidentirala na analitičkoj kartici konta 401300-*troškovi vođenja administrativno-tehničkih poslova* na razini političke stranke, te je iste iskazala u obrascima 4.1 Glavnoga odbora i Regionalnoga odbora u Sarajevu.

Stranka je u poslovnim knjigama troškove ugovora o djelu trebala evidentirati sukladno kontnom planu i uspostaviti evidencije troškova po organizacijskim dijelovima stranke.

- (4) U obrascu 5 (obveze političke stranke) BOSS – Bosanska stranka – Mirnes Ajanović iskazala je ukupne obveze u iznosu od 1.679,13 KM.

Uvidom u bruto bilancu i Završni račun stranke za 2020. godinu, utvrđeno je da su ukupne obveze stranke na dan 31. 12. 2020. godine iznosile 3.385,66 KM, od čega: dugoročne obveze 1.706,53 KM, obveze prema dobavljačima 1.402,20 KM i obveze na temelju poreza i doprinosa 276,93 KM.

Budući da stranka u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala sve obveze koje je imala na dan 31. 12. 2020. godine, prekršila je odredbe članka 24. Pravilnika.

1. Bez kvalificiranja revizijskoga mišljenja, skrećemo pažnju na visinu troškova zakupa motornih vozila.

Uvidom u poslovne knjige i dokumentaciju utvrđeno je da je BOSS – Bosanska stranka – Mirnes Ajanović uzela pod zakup putnička motorna vozila, te je na temelju uporabe vozila evidentirala troškove u ukupnom iznosu od 60.800,00 KM, što čini 43% od ukupnih rashoda stranke.

1. U obrascu 4.1 godišnjega financijskog izvješća Regionalnog odbora Sarajevo – Goražde iskazani su troškovi zakupnine vozila u ukupnom iznosu od 40.800,00 KM.

- Uvidom u Ugovor o zakupu putničkoga motornog vozila utvrđeno je da je stranka iznajmila putničko motorno vozilo od Rasima Smajića na razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020, godine, uz mjesečnu zakupninu od 1.700,00 KM, te mu je u 2020. godini isplatila ukupno 20.400,00 KM.
- Stranka je s Harisom Plehom zaključila Ugovor o zakupu putničkoga motornog vozila na razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020, godine i uz mjesečnu zakupninu od 1.700,00 KM, te je i ovoj fizičkoj osobi tijekom 2020. godine isplatila sredstva u iznosu od 20.400,00 KM.

2. BOSS – Bosanska stranka – Mirnes Ajanović je u obrascu 4.1 Glavnoga odbora iskazala troškove zakupnine vozila u ukupnom iznosu od 20.000,00 KM.

- Uvidom u Ugovor o zakupu putničkoga motornog vozila, koji je stranka zaključila s Nedžadom Zonićem, utvrđeno je da je mjesečna zakupnina vozila iznosila 1.000,00 KM. Stranka je tijekom 2020. godine ovoj fizičkoj osobi na temelju zakupa putničkoga motornog vozila isplatila ukupno 12.000,00 KM.

- Stranka je s Muamerom Dedeićem zaključila Ugovor o zakupu putničkoga motornog vozila na razdoblje od dvanaest mjeseci uz mjesečnu zakupninu od 1.000,00 KM, te je ovoj fizičkoj osobi tijekom 2020. godine isplatila sredstva u ukupnom iznosu od 8.000,00 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, BOSS – Bosanska stranka – Mirnes Ajanović je, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 350.831,85 KM, a u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore u Mostaru 2020. godine mogla je potrošiti sredstva u iznosu od 30.259,20 KM.

BOSS – Bosanska stranka – Mirnes Ajanović u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala je troškove propagande u iznosu od 10.429,56 KM.

24. TUZLANSKA ALTERNATIVA (Kod 1882)

Prema podacima iz godišnjeg financijskog izvješća za 2020. godinu, Tuzlanska alternativa financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	10.635,31	14,97
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	400,00	0,56
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	49.598,47	69,83
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	60.633,78	85,36
II	Ostali prihodi i drugo	10.392,94	14,64
	Izvori financiranja (I+II)	71.026,72	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Tuzlanska alternativa prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.10 Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- Tuzlanska alternativa je dio financijskih sredstava trošila mimo svoga plana utroška sredstava, dok za utrošak dijela financijskih sredstava nema relevantne dokaze da je sredstva utrošila isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

- (1) U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu Tuzlanska alternativa je iskazala ukupne rashode u iznosu od 106.427,47 KM.

Uvidom u Rebalans okvirnoga financijskog plana za 2020. godinu, koji je dostavila Tuzlanska alternativa, utvrđeno je da je stranka predvidjela ukupne troškove u iznosu od 101.350,00 KM.

U postupku kontrole Rebalansa okvirnoga financijskog plana, utvrđene su njegove manjkavosti, tj. isti nije izrađen na način da se osigura dovoljna transparentnost utrošenih sredstava, kao i njegova usporedba s ostvarenim troškovima.

Tako je stranka planirala sredstva za troškove usluga, a kontrolom Bruto bilance utvrđeno je da se ova planirana stavka sastoji iz 16 različitih vrsta usluga. Stranka je imala obvezu planirati usluge po vrsti, na primjer bankarske usluge, telefonske usluge, knjigovodstvene usluge i slično.

Analizom Rebalansa okvirnoga financijskog plana za 2020. godinu, Služba za reviziju je utvrdila da je stranka financijska sredstva u iznosu od 29.711,72 KM utrošila mimo utvrđenoga programa utroška sredstava i to:

- Stranka je prekoračila planirane troškove u ukupnom iznosu od 23.352,25 KM i to: troškove bruto plaća uposlenih u iznosu od 1.832,04 KM, humanitarne rashode u iznosu od 18.101,55 KM, ostale rashode u iznosu od 3.123,24 KM i troškove zakupa u iznosu od 295,42 KM.
- U planu utroška sredstava stranka nije predvidjela sljedeće troškove: troškove knjigovodstvenih usluga, troškove prijevoza, troškove platnoga prometa, troškove poštarine i interneta, troškove telefona, troškove goriva i maziva i troškove pristojbi, novčanih kazni i sl.

Stranka je u 2020. godini navedene troškove ostvarila u ukupnom iznosu od 6.359,47 KM, i to: troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 1.855,00 KM, troškove prijevoza u iznosu od 748,50 KM, troškove platnoga prometa u iznosu od 667,00 KM, troškove poštarine i interneta u iznosu od 40,35 KM, troškove telefona u iznosu od 1.329,45 KM, troškove goriva i maziva u iznosu od 711,17 KM i troškove pristojbi, novčanih kazni i sl. u iznosu od 1.008,00 KM.

- (2) Uvidom u dokumentaciju o humanitarnim rashodima utvrđeno je da je stranka na iste utrošila sredstva u iznosu od 40.101,55 KM.

Uzimajući u obzir činjenicu da su ukupni prihodi stranke u 2020. godini iznosili 71.026,72 KM, od čega su prihodi iz proračuna 49.598,47 KM, stranka je na humanitarne rashode utrošila 56,46% ukupnog prihoda, odnosno 80,85% proračunskih sredstava.

Analizom dostavljene dokumentacije utvrđeno je da je stranka donirala sredstva u iznosu od 19.330,10 KM za radove na infrastrukturi i 12.184,10 KM za kupovinu paketa za pomoć socijalno ugroženom stanovništvu, odnosno ukupno 31.514,20 KM. Od navedenoga iznosa, za novčana sredstva utrošena u iznosu od 29.953,20 KM stranka je dostavila račune iz kojih nije moguće utvrditi jesu li financijska sredstva stranke utrošena isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom i statutom stranke, dok za sredstva isplaćena u iznosu od 1.561,00 KM stranka nema račune.

Iako se u aktima o isplati navodi kako se dio gore navedenih sredstava isplaćuje za financiranje kampanje, u postupku pregleda godišnjega financijskog izvješća i dodatne dokumentacije nije bilo moguće potvrditi da su sredstva utrošena u svrhu kampanje.

- b) Tuzlanska alternativa nije uspostavila potpune i točne evidencije o svojim rashodima, dio evidencija izrađen je bez relevantnih knjigovodstvenih isprava ili na temelju nevjerodostojnih isprava, te obrasce godišnjega financijskog izvješća nije popunila

sukladno Pravilniku, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Uvidom u poslovne knjige i dodatnu dokumentaciju utvrđeno je da je stranka evidentirala poslovne promjene nastale isplatom novčanih sredstava fizičkim osobama u svrhu humanitarnih rashoda bez vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava u iznosu od 1.561,00 KM. Navedene isplate stranka je evidentirala na temelju odluka i naloga za isplatu, bez računa.

Pored navedenoga, pregledom dokumentacije za neke od troškova utvrđeno je da je stranka izvršila plaćanja pojedinih troškova, a bez računa u prilogu u ukupnom iznosu od 453,77 KM.

- (2) Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala promet ostvaren putem dvije blagajne u jednom iznosu kao promet blagajne Gradske organizacije, čime je prekršila odredbe članka 12. Pravilnika.

Stranka u obrascu 2.1 financijskoga izvješća (Pregled stanja blagajne) iskazala je promet blagajne Gradske organizacije i to: saldo na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 155,16 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 23.098,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 22.864,42 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 388,74 KM.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama evidentirala promet blagajne na dvije analitičke kartice i to: novac u blagajni sa sljedećim prometom: saldo na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 155,16 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 9.700,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 9.466,42 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 388,74 KM i novac u blagajni podračuna sa sljedećim prometom: saldo na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 0,00 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 13.398,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 13.398,00 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 0,00 KM.

Imajući u vidu činjenicu da je stranka u poslovnim knjigama uspostavila odvojene evidencije, na isti način je imala obvezu iskazati odvojen promet blagajne i blagajne podračuna u financijskom izvješću, kako je i evidentirala u poslovnim knjigama.

- (3) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, poslovnih knjiga i dodatne dokumentacije utvrđeno je da stranka nije uspostavila potpune i točne evidencije o rashodima, te ih nije iskazala u godišnjem financijskom izvješću u obrascima 4 (rashodi političke stranke), 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) i 4.2 (troškovi kampanje), čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

- Kontrolom troškova kampanje utvrđeno je da je stranka troškove kampanje iskazala u manjem iznosu za 20.879,77 KM u odnosu na ostvarene.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove kampanje u iznosu od 29.347,91 KM.

Uvidom u dokumentaciju troškova kampanje utvrđeno je da je stranka u 2020. godini isplatila naknade promatračima u ukupnom iznosu od 13.398,00 KM i iste iskazala u okviru troškova kampanje. Budući da navedeni troškovi ne predstavljaju troškove kampanje, stranka je iste imala obvezu iskazati u obrascu 4.1.

Pored toga, stranka je u godišnjem financijskom izvješću za 2019. godini iskazala troškove reklame i propagande u iznosu od 31.941,00 KM i iste evidentirala u poslovnim knjigama u 2019. godini.

Budući da je tada utvrđeno da su računi unaprijed plaćeni, te da se odnose na predizbornu kampanju za Lokalne izbore 2020. godine, stranka je navedene troškove u iznosu od

31.941,00 KM imala obvezu iskazati na obrascu 4.2 (troškovi kampanje) u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu.

Također, troškove nastale za organizaciju izleta u iznosu od 2.336,77 KM stranka je iskazala u obrascu 4.1, a iste je imala obvezu iskazati u okviru troškova kampanje u obrascu 4.2.

Na temelju navedenoga, utvrđeno je da su troškovi kampanje iznosili 50.227,68 KM, a ne 29.347,91 KM, kao što je politička stranka prijavila u financijskom izvješću.

- Stranka je u 2020. godini isplatila i u poslovnim knjigama evidentirala isplate dnevnica promatračima u iznosu od 13.398,00 KM, u okviru humanitarnih rashoda fizičkim osobama isplatila je sredstva u iznosu od 15.678,02 KM i u okviru troškova koji se odnose na organizaciju izleta fizičkim osobama isplatila je sredstva u iznosu od 600,00 KM, a na iste nije obračunala poreze i doprinose.
Budući da je riječ o isplatama dnevnica fizičkim osobama koje nisu uposlene u stranci, odnosno isplatama koja imaju karakter osobnih primanja, stranka je bila obvezna izvršiti obračun poreza i doprinosa na isplaćena sredstva u ukupnom iznosu od 29.676,02 KM i iste evidentirati u svojim poslovnim knjigama.

- Uvidom u ugovore o zakupu i evidencije troškova zakupa u poslovnim knjigama utvrđeno je da je stranka iskazala i u poslovnim knjigama evidentirala troškove zakupa u većem iznosu za 431,34 KM.

- c) Stranka nije platila pristojbu i troškove izborne kampanje putem transakcijskoga računa koji je otvorila za financiranje izborne kampanje.
Stranka je u prijavi za sudjelovanje na izborima prijavila redoviti transakcijski račun stranke kao transakcijski račun za posebne namjene.

Pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima održanim u studenom 2020. godine, politička stranka je, suprotno odredbama Pravilnika o prijavi i uvjetima za ovjeru političkih subjekata za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, uplatila s redovitoga transakcijskog računa, putem koga je vršila transakcije prije uplate pristojbe. Također, dio troškova kampanje u iznosu od 36.611,00 KM stranka je platila s redovitoga transakcijskog računa.

S namjenskoga računa za financiranje izborne kampanje, koji je otvorila u studenom 2020. godine, stranka je platila dio troškova kampanje u iznosu od 6.757,52 KM i izvršila je prijenos sredstava u blagajnu za isplate dnevnica promatračima u iznosu od 13.398,00 KM, a koji ne predstavljaju troškove kampanje.

Troškovi izborne kampanje

Tuzlanska alternativa prekršila je odredbe članka 15.10 Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine, odnosno u svrhu izborne kampanje potrošila je 50.227,68 KM, što je za 16.545,48 KM više u odnosu na zakonom dozvoljeni limit.

Prema podacima Središnjega izbornog povjerenstva BiH, Tuzlanska alternativa je u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 33.682,20 KM.

25. HRVATSKA SELJAČKA STRANKA STJEPANA RADIĆA (Kod 1270)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	49.332,63	100,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	49.332,63	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	49.332,63	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Prema podacima iz poslovnih knjiga, Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića je u 2020. godini ostvarila rashode u ukupnom iznosu od 54.810,03 KM, od čega se 2.708,95 KM odnosi na troškove amortizacije.

Stranka uz godišnje financijsko izvješće za 2019. godinu nije Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavila program utroška sredstava za 2020. godinu.

Na temelju navedenoga, utvrđeno je da je Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića financijska sredstva stranke utrošila bez programa utroška sredstava, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića nije u poslovnim knjigama vodila pravilne i potpune evidencije o prometu putem transakcijskih računa, rashodima i obvezama te nije popunila obrasce godišnjeg financijskog izvješća za 2020. godinu sukladno odredbama Pravilnika, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) U godišnjem financijskom izvješću na obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) stranka nije iskazala točne podatke o prometu ostvarenom putem transakcijskih računa, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

- U obrascu 2 stranka je iskazala sljedeće podatke za transakcijski račun broj: 3060262620469895 kod Addiko banke: početni saldo u iznosu od 17.599,13 KM,

ukupan promet ulaza u iznosu od 45.332,63 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 54.636,02 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 8.295,74 KM.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa stranke, utvrđeno je da je početni saldo iznosio 17.599,13 KM, ukupan promet ulaza 45.999,76 KM, ukupan promet izlaza 56.717,82 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 6.881,07 KM.

Podatci koje je stranka iskazala u poslovnim knjigama o početnom stanju i prometu putem transakcijskog računa ne odgovaraju podacima koje je stranka iskazala u obrascu 2, ali ni podacima o prometu koje je Služba za reviziju utvrdila kontrolom izvoda.

- Stranka je u obrascu 2 i u poslovnim knjigama iskazala transakcijski račun broj: 3060002939014222 kod Addiko banke sa sljedećim podacima: početni saldo u iznosu od 333,28 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 7.500,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 7.561,09 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 272,19 KM.

Kontrolom izvoda s ovoga transakcijskog računa stranke, utvrđeno je da je početni saldo iznosio 140,28 KM, ukupan promet ulaza 7.500,00 KM, ukupan promet izlaza 7.368,09 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine 272,19 KM

Podatci koje je stranka iskazala u poslovnim knjigama o početnom stanju i prometu putem transakcijskoga računa ne odgovaraju podacima o prometu koje je Služba za reviziju utvrdila kontrolom izvoda.

- (2) Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića nije u godišnjem financijskom izvješću iskazala sve prihode, čime je prekršila odredbe članaka 13., 18. i 19. Pravilnika.

- Podatci o prihodima iskazani u godišnjem financijskom izvješću ne odgovaraju podacima koje je stranka iskazala u poslovnim knjigama.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne prihode u iznosu od 45.332,63 KM. U poslovnim knjigama stranka je evidentirala ukupne prihode u iznosu od 46.055,44 KM, od čega: prihode iz proračuna u iznosu od 45.999,76 KM i prihode iz ranijih godina u iznosu od 55,68 KM koji su nastali na temelju otpisa obveze prema pravnoj osobi Gudelj d.o.o. Vitez.

Budući da u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala nenovčanu donaciju pravne osobe Gudelj d.o.o. Vitez u iznosu od 55,68 KM, stranka je prekršila odredbu članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- U obrascu 3-f (prihodi iz proračuna) godišnjega financijskog izvješća stranka je prihode iz proračuna s različitih razina vlasti u 2020. godini iskazala kao prihode iz proračuna Općine Novi Travnik u iznosu od 45.999,76 KM.

Uvidom u izvode s transakcijskoga računa i poslovne knjige stranke, utvrđeno je da je stranka u 2020. godini ostvarila prihode iz proračuna Srednjobosanskoga kantona u iznosu od 23.163,15 KM i prihode iz sljedećih općina: Novi Travnik u iznosu od 7.200,00 KM, Travnik u iznosu od 6.805,56 KM, Gornji Vakuf-Uskoplje u iznosu od 1.680,00 KM, Vitez u iznosu od 4.963,20 KM, Dobretić u iznosu od 987,85 KM i Kiseljak u iznosu od 1.200,00 KM, odnosno ukupno 45.999,76 KM.

- (3) Stranka nije u godišnjem financijskom izvješću iskazala sve rashode, čime je prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.

- Podatci o rashodima, koje je stranka iskazala u godišnjem financijskom izvješću, ne odgovaraju podacima koje je stranka evidentirala u poslovnim knjigama.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne rashode u iznosu od 49.050,47 KM. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da su ukupni rashodi stranke u 2020. godini iznosili 54.810,03 KM. Također je utvrđeno da stranka u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala troškove održavanja transportnih troškova, troškove amortizacije, putne troškove i troškove poreza i doprinosa, koji su ukupno iznosili 4.560,95 KM, dok za pojedine vrste troškova nije iskazala točne iznose troškova u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi).

- Stranka je u poslovnim knjigama iskazala troškove zakupnine poslovnih prostorija u ukupnom iznosu od 20.800,00 KM, dok je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove zakupnine u iznosu od 20.100,00 KM.

Kontrolom podataka iz ugovora o zakupu i podataka iz poslovnih knjiga, utvrđeno je da je stranka troškove zakupnine poslovnih prostorija koje je rabila u Vitezu iskazala u manjem iznosu u odnosu na ostvarene za 700,00 KM.

- Tijekom 2020. godine politička stranka je ostvarila humanitarne rashode u iznosu od 7.070,00 KM, koje je isplatila fizičkim osobama na temelju zahtjeva za novčanu pomoć za liječenje, te jednokratnu pomoć za školovanje dvije fizičke osobe u iznosu 800,00 KM.

Budući da su novčana sredstva isplaćena fizičkim osobama, navedene isplate imaju karakter osobnih primanja, na koje je stranka imala obvezu obračunati i platiti porez na dohodak i doprinose sukladno poreznim propisima.

Stranka troškove i obveze na temelju poreza na dohodak i doprinosa na isplaćena novčana sredstva fizičkim osobama nije evidentirala u poslovnim knjigama, niti iskazala u godišnjem financijskom izvješću.

- Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka isplatila sredstva u iznosu od 1.000,00 KM na ime putnih troškova fizičkoj osobi, koja nije uposlenik političke stranke, a na isplaćena sredstva nije, sukladno poreznim propisima, obračunala porez na dohodak i doprinose.

- (4) Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića nije pravilno popunila obrazac 5 (obveze političke stranke) godišnjega financijskog izvješća, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

Stranka je u dijelu obrasca 5 u koji se upisuju podatci o nadnevku obveze, a obveze je trebala iskazati na dan 31. 12. 2020. godine, navela nadnevak 15. 1. 2021. godine, odnosno 31. 5. 2020. godine.

Također, podatci o obvezama prema pravnoj osobi „HT Eronet“ Mostar koje je stranka iskazala u obrascu 5 godišnjega financijskog izvješća ne odgovaraju podacima iz poslovnih knjiga. Naime, stranka je u obrascu 5 iskazala obveze prema pravnoj osobi „HT Eronet“ Mostar u iznosu od 277,13 KM, dok je u poslovnim knjigama obveza prema ovoj pravnoj osobi evidentirana u iznosu od 237,16 KM.

- (5) Politička stranka je, sukladno odredbi članka 12. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka, imala obvezu u godišnje financijsko izvješće uključiti koristi ostvarene od aktivnosti udruge Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine, koja je povezana s političkom strankom, jer je stranka članica ove udruge.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 41.454,45 KM, a u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore u Mostaru 2020. godine 30.259,20 KM. Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 5.148,89 KM

26. POKRET ZA MODERNU I AKTIVNU KRAJINU (Kod 2423)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu financirao se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	21.932,96	52,68
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	19.700,00	47,32
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	41.632,96	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,33	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	41.633,29	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 8. stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Pokret za modernu i aktivnu Krajinu je sredstva stranke u iznosu od 41.476,72 KM utrošio bez donesenoga Programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršio odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Uvidom u službene evidencije Središnjega izbornog povjerenstva BiH utvrđeno je da politička stranka nije dostavila program utroška sredstava za 2020. godinu, zajedno s godišnjim financijskim izvješćem za 2019. godinu, iako je o obvezi dostavljanja programa utroška obaviještena aktom, broj: 03-07-6-163-1/20 od 4. 3. 2020. godine. Na ponovni zahtjev stranci da uz dodatnu financijsku dokumentaciju za 2020. godinu dostavi i program utroška sredstava za 2020. godinu, politička stranka je 23. 9. 2021. godine, kao program utroška sredstava za 2020. godinu, dostavila dokument na kojemu nije naveden nadnevak, niti godina njegovoga donošenja i usvajanja od strane mjerodavnoga tijela političke stranke. Budući da politička stranka nije blagovremeno, odnosno do 31. 3. 2020. godine dostavila Program utroška sredstava za 2020. godinu, a dokument koji je dostavila

u rujnu 2021. godine je manjkav, kako je prethodno navedeno, isti nije uzet u razmatranje, pa je zaključeno da je politička stranka sredstva utrošila bez programa utroška. Sukladno odredbama iz članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka, stranka je obvezna blagovremeno izraditi program utroška sredstava za svaku kalendarsku godinu, te sukladno istom sredstva uporabiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

- b) Na temelju obavljenog pregleda godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da je politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu primila prilog u iznosu od 200,00 KM od pravne osobe koja je imala zaključene ugovore o javnoj nabavci usluga s Gradom Bihaćem i Općinom Sanski Most, čija je vrijednost veća od 10.000,00 KM, čime su prekršene odredbe članka 8. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu je dana 13. 10. 2020. godine, primila prilog od pravne osobe „Agencija Bakrač Secyryty“ d.o.o. Bihać u iznosu od 200,00 KM. Prema aktu, broj: 02/3-11-5860/21 od 4. 11. 2021. godine, koji je dostavio Grad Bihać, utvrđeno je da je pravna osoba „Agencija Bakrač Secyryty“ d.o.o. Bihać, imala zaključen ugovor o javnoj nabavci, broj:1033-12/2020 od 25. 12. 2020. godine, ukupne vrijednosti 46.753,20 KM s uračunatim PDV-om, koji se odnosio na usluge fizičke i tehničke zaštite uposlenika, objekta, pokretne i nepokretne imovine u i oko objekta Gradskoga tijela uprave Bihać.

Također, „Agencija Bakrač Secyryty“ d.o.o. Bihać imala je sklopljen ugovor o javnim nabavkama i s Općinom Sanski Most. Uvidom u akt, broj: 04-11-3144/21 od 8. 11. 2021. godine, koji je dostavila Općina Sanski Most, utvrđeno je pravna osoba „Agencija Bakrač Secyryty“ d.o.o. Bihać, imala zaključen ugovor o javnoj nabavci, broj: 681-08/2020 od 26. 8. 2020. godine ukupne vrijednosti 44.754,84 KM s uračunatim PDV-om, koji se odnosio na usluge fizičkoga osiguranja dvije zgrade Općine Sanski Most.

- c) Pregledom godišnjega financijskog izvješća i dodatne financijske dokumentacije, utvrđeno je da politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu nije poslovne knjige vodila sukladno računovodstvenim propisima, odnosno nije uspostavila točne evidencije o rashodima i obvezama, nije iskazala točan promet po transakcijskim računima i obrasce financijskoga izvješća nije popunila sukladno odredbama Pravilnika, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Stranka je u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) pogrešno iskazala podatke o novčanom toku putem transakcijskih računa, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

- Stranka je u godišnjem financijskom izvješću na transakcijskom računu, broj: 3385002285934123 kod UniCredit banke, iskazala promet ulaza u iznosu od 23.227,26 KM i promet izlaza u iznosu od 23.233,56 KM. Uvidom u izvode sa spomenutoga transakcijskog računa, utvrđeno je da je promet ulaza iznosio 23.223,15 KM i promet izlaza u iznosu od 23.229,46 KM.
- Također, stranka je u godišnjem financijskom izvješću na transakcijskom računu, broj: 3385002286012402 kod UniCredit banke, iskazala promet ulaza u iznosu od 29.555,23 KM i promet izlaza u iznosu od 29.555,23 KM. Uvidom u izvode sa spomenutoga

transakcijskog računa, utvrđeno je da je promet ulaza iznosio 29.550,12 KM i promet izlaza u iznosu od 29.550,12 KM.

- (2) Politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu nije uspostavila potpune i točne evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno evidentirala u poslovnim knjigama i iskazala u godišnjem financijskom izvješću.

- Stranka je u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) pogrešno iskazala podatke o zakupu poslovnoga prostora, čime je prekršila odredbe članka 21. i 22. Pravilnika.

Na temelju podataka iz poslovnih knjiga i ugovora o zakupu poslovnoga prostora, utvrđeno je da stranka u poslovnim knjigama nije pravilno evidentirala troškove zakupa poslovnoga prostora, kao i da troškove nije evidentirala u trenutku nastanka troška, već u trenutku plaćanja, što je suprotno računovodstvenim propisima.

U poslovnim knjigama stranka je evidentirala i na obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjega financijskog izvješća iskazala troškove zakupnine u iznosu od 6.500,00 KM, koliko je i platila.

Uvidom u ugovor o zakupu poslovnoga prostora, koji je zaključen s fizičkom osobom Gude Benjaminkom iz Bihaća dana 1. 1. 2020. godine, utvrđeno je da je stranka rabila poslovni prostor površine 75 m² uz mjesečnu naknadu od 500,00 KM do 31. 12. 2020. godine. Već spomenuto ukazuje na činjenicu da je stranka tijekom 2020. godine rabeći poslovni prostor u Bihaću ostvarila troškove zakupa u iznosu od 6.000,00 KM.

- Politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu u godišnjem financijskom izvješću pogrešno je klasificirala trošak pristojbe za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 2.000,00 KM, čime je prekršila odredbe članka 21. i 22. Pravilnika. Trošak pristojbe politička stranka je prijavila kao trošak poreza i drugih obveza.

- (3) Kontrolom prometa izvoda i poslovnih knjiga, utvrđeno je da je stranka dana 10. 1. 2020. godine platila dug za zakup poslovnoga prostora za listopad i studeni 2019. godine u iznosu od 1.000,00 KM, a zakup poslovnoga prostora za 2020. godinu je platila u iznosu od 5.500,00 KM za 11 mjeseci.

Politička stranka nije evidentirala zakupninu za 12. mjesec 2020. godine, ni kao trošak ni kao obvezu u iznosu od 500,00 KM.

Neprijavlivanjem obveze na obrascu 5 (obveze stranke) financijskoga izvješća prekršene su odredbe članka 24. Pravilnika.

- (4) Pregledom financijske dokumentacije političke stranke, utvrđeni su nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima. Sukladno računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski točna i uredna, izrađena tako da omogućava potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i opseg nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

Računi na temelju kojih je politička stranka evidentirala i platila troškove propagande, u iznosu od 5.866,58 KM ne predstavljaju ispravne i vjerodostojne knjigovodstvene isprave.

Uvidom u račune pravnih osoba: „Lookman“ d.o.o. Bihać, broj: 10 od 20. 9. 2020. godine u iznosu od 1.600,00 KM, „Poruka.ba“ d.o.o. Bihać, broj: 20-1011 od 11. 10. 2020. godine u iznosu od 400,00 KM, „Lege Artis Studio“ d.o.o. Bihać, broj: IR20003. od 16. 9. 2020 godine u iznosu od 720,00 KM, „Oslobođenje“ d.o.o. Sarajevo, broj: 125-104016-1 od 17. 11. 2020. godine u iznosu od 102,00 KM, „Dibs 98“ d.o.o. Bihać, broj: NPO-42/220-1776 od 23. 10. 2020. godine u iznosu od 856,21 KM, „Grafika“ d.o.o. Bihać, broj: 0329/20 od 23. 7. 2020. godine u iznosu od 788,37 KM i „Creative“ d.o.o. Bihać, broj: 0198/20 od 18. 11. 2020.godine u iznosu od 1.400,00 KM, utvrđeno je da spomenuti računi nisu potpisani od strane korisnika usluga, niti je potvrđen prijem promotivnoga materijala i izvršenje usluge.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, mogla potrošiti 34.734,60 KM.

Politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 24.078,53 KM.

27. SRPSKA RADIKALNA STRANKA DR VOJISLAV ŠEŠELJ (Kod 1730)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Srpska radikalna stranka dr Vojislav Šešelj financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	180,00	0,45
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	38.368,13	95,50
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	34.906,96	95,95
II	Ostali prihodi i drugo	1.629,60	4,05
	Izvori financiranja (I+II)	40.177,73	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Srpska radikalna stranka dr Vojislav Šešelj prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Politička stranka je programom utroška sredstava za 2020. godinu, koji je dostavila uz godišnje financijsko izvješće za 2019. godinu, kako je od stranke zatraženo aktom Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 03-07-6-163/20 od 4. 3. 2020. godine, predvidjela ukupne troškove u iznosu od 38.800,00 KM. Osim troškova u 2020. godini, politička stranka je programom predvidjela povrat pozajmica u iznosu od 1.000,00 KM i

izmirenje obveza iz prethodnoga razdoblja u iznosu od 5.000,00 KM, iako izmirenje spomenutih obveza ne predstavlja trošak godine izvješća.

Uz godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu, koje je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijela 22. 3. 2021. godine, politička stranka je dostavila Odluku o izmjeni Odluke o financijskom planu poslovanja i uporabi financijskih sredstava u 2020. godini. Budući da politička stranka Središnje izbornog povjerenstva BiH ni na koji način nije obavijestila o promjeni financijskoga plana, niti je isti dostavila u tijekom 2020. godine, izmijenjeni plan nije uzet u obzir.

Ostvareni troškovi, koje je politička stranka iskazala u poslovnim knjigama i prijavila u financijskom izvješću, uspoređeni su s Financijskim planom poslovanja i uporabom financijskih sredstava u 2020. godini, koji je politička stranka Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavila 16. 3. 2020. godine

- (1) U godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH Srpska radikalna stranka dr Vojislav Šešelj je prijavila ukupne rashode u iznosu od 44.460,15 KM. Politička stranka je u poslovnim knjigama u istom razdoblju iskazala troškove u iznosu od 50.763,88 KM. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da stranka u financijskom izvješću nije prijavila trošak pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na izborima u iznosu od 4.600,00 KM, te druge troškove u iznosu od 1.703,73 KM.

Uvidom u strukturu ostvarenih troškova, koje je politička stranka evidentirala u poslovnim knjigama, utvrđeno je da je politička stranka mimo financijskoga plana, odnosno programa utroška sredstva ostvarila troškove u iznosu od 24.338,97 KM.

Politička stranka je ostvarila troškove odvojnih usluga u iznosu od 1.250,00 KM, troškove električne energije u iznosu od 1.186,71 KM, troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 234,00 KM, troškove uredskoga materijala u iznosu od 2.931,12 KM, ostale nematerijalne troškove u iznosu od 1.789,74 KM i druge troškove u iznosu od 334,55 KM, koje nije predvidjela svojim programom utroška.

Pojedine troškove stranka je ostvarila u iznosima većim od planiranih i to: troškove komunalnih usluga u iznosu većem za 1.358,59 KM, troškove goriva u većem iznosu za 10.757,68 KM, troškove pristojbi, kazni i sl. u iznosu većem za 3.465,00 KM, troškove zakupnine u većem iznosu za 264,85 KM. Troškove ugostiteljskih usluga, koje je planirala u iznosu od 10.000,00 KM stranka je ostvarila u iznosu od 10.766,73 KM.

- (2) Na temelju financijske dokumentacije, odnosno računa po kojima je stranka evidentirala troškove goriva i troškove ugostiteljskih usluga, ne može se pouzdano tvrditi da su troškovi nastali isključivo za stranačke aktivnosti, odnosno ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke.

- Srpskoj radikalnoj stranci dr Vojislav Šešelj je, od strane pravne osobe BP Dragstes d.o.o. Brčko, 31. 10. 2020. godine fakturirana isporuka goriva za razdoblje od 1. 10. do 31. 10. 2020. godine u vrijednosti 1.895,24 KM i to: isporuka 930,20 litara goriva EuD-5, 273,05 litara benzina BMB-95 i 51,48 litara auto plina. Od strane iste pravne osobe političkoj stranci je 20. 11. 2020. godine fakturirana isporuka goriva za razdoblje od 1. 11. do 20. 11. 2020. godine u vrijednosti od 9.614,63 KM i to: isporuka 4.484,83 litara goriva EuD-5, 1.717,47 litara benzina BMB-95 i 77,14 litara auto plina. Na temelju knjižne obavijesti navedeni račun je umanjen za 1.509,07 KM.

Srpska radikalna stranka dr Vojislav Šešelj nema motorna vozila u svom vlasništvu, a prema podacima iz poslovnih knjiga i financijske dokumentacije nije rabila iznajmljena vozila. Politička stranka nije dokazala službena putovanja putnim nalogima, niti raspolaže

drugom dokumentacijom kojom bi mogla opravdati utrošak goriva, za stranačke aktivnosti.

- Od strane pravne osobe Minerva d.o.o. Bijeljina političkoj stranci su fakturirane ugostiteljske usluge 13. 2. 2020. godine u hotelu Drina u vrijednosti od 9.800,00 KM. Uvidom u poslovne knjige stranke i drugu dokumentaciju nije moguće utvrditi kojim povodom su nastali navedeni troškovi, odnosno jesu li sredstva utrošena u svrhu stranačkih aktivnosti.

Budući da je politička stranka sredstva u iznosu od 24.338,97 KM utrošila mimo utvrđenoga Programa utroška finansijskih sredstava za 2020. godinu, te da nije utvrđeno da je sredstva za nabavku goriva u vrijednosti od 10.000,80 KM, kao i ugostiteljske usluge u iznosu od 9.800,00 KM utrošila isključivo za ostvarivanje stranačkih ciljeva i stranačke aktivnosti, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Pregledom godišnjega finansijskog izvješća i finansijske dokumentacije, koju je dostavila politička stranka, te revizijskih dokaza pribavljenih iz izvanjskih izvora, utvrđeno je da evidencije o prihodima, rashodima i obvezama politička stranka nije izradila sukladno računovodstvenim propisima i odredbama članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka te finansijsko izvješće Središnjem izbornom povjerenstvu BiH nije podnijela sukladno odredbama članka 12. stavak (4) ovoga Zakona i odredbama Pravilnika.

- (1) U finansijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, Srpska radikalna stranka dr Vojislav Šešelj je prijavila prihode u iznosu od 40.177,73 KM. Istovremeno, stranka je u poslovnim knjigama iskazala prihode u iznosu od 41.031,00 KM.

- Na temelju izvoda s transakcijskoga računa, utvrđeno je da je politička stranka ostvarila prihod iz proračuna Općine Nevesinje u iznosu od 3.129,28 KM, a u finansijskom izvješću ga je prijavila u iznosu od 2.040,00 KM.
- Iz proračuna Općine Rogatica stranka je ostvarila prihod u iznosu od 3.245,00 KM, a u izvješću ga je prijavila u iznosu od 2.945,00 KM.

- (2) U finansijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, stranka je prijavila troškove u iznosu od 44.460,15 KM, a u poslovnim knjigama troškove je evidentirala u iznosu od 50.764,06 KM.

- Troškove administrativnih i sudskih pristojbi, koje je u poslovnim knjigama evidentirala u iznosu od 6.715,00 KM, u finansijskom izvješću stranka je prijavila kao pristojbe u iznosu od 105,00 KM i odvjetničke usluge i sudske troškove u iznosu od 1.250,00 KM. Uvidom u službene evidencije Središnjega izbornog povjerenstva BiH utvrđeno je da je stranka ostvarila trošak pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 4.600,00 KM, koji nije prijavila u finansijskom izvješću.
- Troškovi komunalnih usluga u finansijskom izvješću su iskazani u iznosu od 405,60 KM, a u poslovnim knjigama u iznosu od 1.808,59 KM.
- Troškovi uredskoga materijala u poslovnim knjigama su evidentirani u većem iznosu za 2.025,74 KM u odnosu na iznos troškova iskazan u finansijskom izvješću.

- Ostali nematerijalni troškovi u poslovnim knjigama su evidentirani u iznosu većem za 1.583,81 KM u odnosu na ove troškove prijavljene u finansijskom izvješću.
- Kod organizacijskoga dijela stranke u Nevesinju u finansijskom izvješću je iskazan trošak zakupnine u iznosu od 1.500,00 KM. Prema ugovoru o zakupu, zaključenim s fizičkom osobom, a koji je dostavila politička stranka, zakupnina je iznosila 1.800,00 KM.
- Politička stranka nije iskazala troškove električne energije kod svoja četiri organizacijska dijela, odnosno općinskih odbora u: Nevesinju, Srebrenici, Rudom i Tesliću. U ugovorima o zakupu poslovnih prostora, koje je dostavila politička stranka, navedeno je da politička stranka posebno plaća sve režijske troškove, uključujući i troškove električne energije.

(3) Politička stranka nije uspostavila potpune i točne evidencije o svojim obvezama.

- U poslovnim knjigama na dan 31. 12. 2020. godine iskazane su ukupne obveze u iznosu od 39.103,74 KM, od čega obveze na temelju pozajmica u iznosu od 1.300,00 KM i ostale obveze, odnosno obveze prema dobavljačima u iznosu od 37.803,74 KM.

U finansijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, politička stranka je prijavila obvezu na temelju pozajmice od političke stranke Demokratski narodni savez u iznosu od 2.000,00 KM i obveze prema dobavljačima u iznosu od u iznosu od 54.325,41 KM, što ukupno iznosi 56.325,41 KM.

Da je politička stranka na dan 31. 12. 2020. godine imala obvezu na temelju pozajmice Demokratskog narodnog saveza u iznosu od 2.000,00 KM, potvrđuje činjenica da je ova politička stranka od Srpske radikalne stranke dr Vojislav Šešelj iskazala potraživanje u iznosu od 2.000,00 KM.

- Politička stranka je u finansijskom izvješću iskazala obvezu na dan 31. 12. 2020. godine prema pravnoj osobi BP Dragstes d.o.o. Brčko u iznosu od 11.509,87 KM. Uvidom u konfirmaciju, odnosno potvrdu obveza i potraživanja, potpisanu od strane političke stranke i navedene pravne osobe, utvrđeno je da je obveza iznosila 10.000,00 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Srpska radikalna stranka dr Vojislav Šešelj je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izbornom povjerenstvo BiH, mogla potrošiti 166.377,99 KM.

U godišnjem finansijskom izvješću za 2020. godinu Srpska radikalna stranka dr Vojislav Šešelj je prijavila troškove izborne kampanje u iznosu od 4.423,22 KM.

28. STRANKA DEMOKRATSKE SRPSKE SEMBERIJA – MIĆO MIĆIĆ (Kod 2426)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Stranka demokratske srpske Semberija – Mićo Mićić se financirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	16.756,15	39,01
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	26.200,00	60,99
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	42.956,15	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	42.956,15	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Stranka demokratske srpske Semberija – Mićo Mićić prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 8. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (3) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

a) Prema podacima iz poslovnih knjiga, Stranka demokratske srpske Semberija – Mićo Mićić je tijekom 2020. godine ostvarila rashode u iznosu od 54.096,98 KM.

Uvidom u Program utroška sredstava za 2020. godinu, koji je stranka dostavila, utvrđeno je da je stranka planirala troškove u ukupnom iznosu od 26.520,00 KM.

Analizom dostavljenoga Programa utroška sredstava za 2020. godinu, utvrđeno je da stranka nije planirala sve troškove koje je iskazala u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu, a da je pojedine troškove ostvarila u većem iznosu od planiranih.

- Stranka demokratske srpske Semberija – Mićo Mićić je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove bruto plaća, sitnoga inventara, knjigovodstvenih usluga, troškove usluga oglašavanja u dnevnim novinama i troškove reprezentacije u ukupnom iznosu od 11.327,29 KM, koje nije planirala Programom utroška za 2020. godinu. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da su troškovi bruto plaća uposlenih iznosili 2.149,48 KM, troškovi sitnoga inventara 329,94 KM, troškovi knjigovodstvenih usluga 468,00 KM, troškovi usluga oglašavanja u dnevnim novinama 2.164,67 KM i troškovi reprezentacije 6.215,20 KM.
- Stranka je troškove PTT usluga, troškove zakupa, troškove platnoga prometa, troškove pristojbe za registraciju i troškove kampanje iskazala u većem iznosu od planiranih za 17.867,55 KM.

Programom utroška sredstava za 2020. godinu, stranka je planirala troškove PTT usluga u iznosu od 500,00 KM, troškove zakupa u iznosu od 2.200,00 KM, troškove platnoga prometa u iznosu od 200,00 KM, troškove pristojbe u iznosu od 2.000,00 KM i troškove reklame i propagande i ostale rashode financiranja u iznosu od 20.000,00 KM.

Stranka demokratske srpske Semberija – Mićo Mičić je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove PTT usluga u iznosu 1.587,60 KM, troškove zakupa u iznosu od 3.463,27 KM, troškove platnoga prometa u iznosu od 231,07 KM, troškove pristojbe u iznosu od 2.400,00 KM i troškove reklame i propagande u iznosu od 35.085,61 KM.

Stranka demokratske srpske Semberija – Mićo Mičić je financijska sredstva u iznosu od 29.194,84 KM utrošila mimo utvrđenoga Programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranka.

b) Stranka demokratske srpske Semberija – Mićo Mičić je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) i članka 8. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih stranaka na sljedeći način:

(1) Stranka nije u poslovnim knjigama uspostavila evidencije o nenovčanim donacijama koje je ostvarila postavljanjem reklamnih panela bez plaćanja prostora za oglašavanje. Navedenu donaciju, osim što nije evidentirala u poslovnim knjigama, stranka nije prijavila ni u godišnjem financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranka.

Politička stranka je prije službenoga početka izborne kampanje na nekoliko lokacija postavila stranačke reklamne panele, radi čega je sankcionirana od strane Središnjega izbornog povjerenstva BiH. Uvidom u Odluku Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 05-1-07-5-1075/20 od 29. 10. 2020. godine, o sankcioniranju utvrđeno je da se koalicija „Zajedno za Semberiju i Srpsku“, čija je članica Stranka demokratske srpske Semberija – Mićo Mičić, u Bijeljini, oglašavala prije službenoga početka izborne kampanje na način da su na nekoliko lokacija postavljeni reklamni paneli s likom Miće Mičića na kojima je navedeno „Za buduće generacije“.

Budući da nije poznat identitet donatora, koji je osigurao prostor za postavljanje promotivnih reklamnih panela, stranka je primila donaciju anonimnoga donatora, što je odredbom članka 8. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih stranka zabranjeno.

(2) Stranka demokratske srpske Semberija – Mićo Mičić nije izdavala potvrde o prijemu članarina, što je suprotno odredbama članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih partija.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa i popisa obustava na osobna primanja članova stranke, utvrđeno je da je članarinu uplatilo 35 fizičkih osoba u ukupnom iznosu od 16.706,16 KM.

c) Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da Stranka demokratske srpske Semberija – Mićo Mičić nije uspostavila potpune, pravilne i točne evidencije o prihodima i rashodima, te da obrasce godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu nije popunila sukladno odredbama Pravilnika, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Stranka nije u godišnjem financijskom izvješću iskazala nenovčanu donaciju koju je ostvarila postavljanjem reklamnih panela bez plaćanja prostora za oglašavanje, čime je prekršila odredbe članka 13. i 16. Pravilnika.

Navedenu nenovčanu donacije stranka nije, sukladno odredbama Pravilnika o predizbornim i postizbornim financijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH, broj: 10/18), prijavila ni u postizbornom financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- (2) Stranka demokratske srpske Semberija – Mićo Mičić u godišnjem financijskom izvješću nije pravilno iskazala članarine i priloge fizičkih osoba, čime je prekršila odredbe članka 13. i 14. Pravilnika.

- Stranka je u obrascu 3 (izvori financiranja) godišnjega financijskog izvješća iskazala članarine u iznosu od 16.756,16 KM i priloge fizičkih osoba u iznosu od 26.200,00 KM.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa broj: 5550000047958661 utvrđeno je da članarine iznose 16.706,16 KM, a da prilozi fizičkih osoba iznose 26.250,00 KM. Analizom izvoda s transakcijskoga računa utvrđeno je da je jedna fizička osoba, tijekom 2020. godine izvršila pet uplata po 50,00 KM, što ukupno iznosi 250,00 KM, za koje je banka naznačila da su uplate u svrhu donacije. Stranka je donaciju fizičke osobe u iznosu od 50,00 KM od 20. 7. 2020. godine iskazala kao uplatu članarine.

- Kontrolom iskazanih priloga fizičkih osoba utvrđeno je da stranka nije na pravilan način vodila evidencije o primljenim donacijama, te da nije izdavala potvrde sukladno odredbama članka 6. Pravilnika.

Naime, uvidom u izvode s transakcijskoga računa broj: 5550000047958661 kod Nove banke, utvrđeno je da je stranka dana 16. 6. 2020. godine izvršila polog primljenih donacija na transakcijski račun u iznosu od 6.000,00 KM, koje je u poslovnim knjigama evidentirala kao prihode od donacija. Stranka je, također, dana 26. 6. 2020. godine na transakcijski račun broj: 5550000048509233 izvršila polog donacija u iznosu od 3.000,00 KM, te iste u svojim poslovnim knjigama evidentirala na kontu prihoda od donacija.

Međutim, uvidom u obrazac 3-a (prilozi fizičkih osoba) i preslik izdanih potvrda o primljenim priložima utvrđeno je da je stranka iskazala da je dana 16. 6. 2020. godine, u gotovini, primila donacije od pet fizičkih osoba u iznosima od po 1.000,00 KM, odnosno ukupno 5.000,00 KM, te je izdala pet potvrda o primljenim donacijama. S druge strane, Stranka demokratske srpske Semberija – Mićo Mičić je dana 26. 6. 2020. godine, u gotovom novcu, primila donacije od četiri fizičke osobe u iznosima od po 1.000,00 KM, odnosno ukupno 4.000,00 KM i izdala četiri potvrde o primljenim donacijama.

Također, utvrđeno je da stranka na potvdama nije navela adresu stanovanja i ispravan broj osobnoga dokumenta fizičkih osoba, koje su uplatile priloge.

- Stranka je uz dodatnu dokumentaciju dostavila Odluku o visini i načinu plaćanja članarine, te popis na kojem je navela da je tijekom 2020. godine naplatila članarinu od 19 fizičkih osoba – članova političke stranke. Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa i popisa o obustavama od osobnih primanja, koje su dostavili Grad Bijeljina i politička stranka, utvrđeno je da je članarinu uplatilo 35 fizičkih osoba. Navedeno ukazuje kako stranka ne vodi evidencije o naplaćenim članarinama za svakoga člana pojedinačno.

- (3) Stranka demokratske srpske Semberija – Mićo Mićić nije u poslovnim knjigama i u obrascu 4.1 (Režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu pravilno iskazala troškove zakupnine poslovnoga prostora, troškove električne energije i komunalnih usluga, čime je prekršila odredbe članka 22. Pravilnika.

U obrascu 4.1 godišnjega financijskog izvješća stranka je iskazala troškove zakupnine poslovnoga prostora u iznosu od 3.463,27 KM.

Uvidom u Ugovor o zakupu utvrđeno je da je stranka ugovorila zakup poslovnoga prostora u razdoblju od 17. 3. 2020. godine do 31. 12. 2020. godine i da mjesečna zakupnina iznosi 234,00 KM, odnosno da za razdoblje ožujak – prosinac 2020. godine 2.223,00 KM. Ugovorom je utvrđeno i da je stranka dužna plaćati i troškove električne energije i utrošene vode u iznosu od 30% od iznosa prispjelih računa.

Stranka demokratske srpske Semberija – Mićo Mićić je, u godišnjem financijskom izvješću, troškove električne energije i utrošene vode iskazala kao troškove zakupa, čime je, suprotno odredbama članka 22. Pravilnika, izvršila pogrešnu klasifikaciju troškova.

- (4) Stranka nije u financijskom izvješću prijavila i u poslovnim knjigama nije evidentirala troškove izborne kampanje koji su nastali promoviranjem kandidata Miće Mićića putem reklamnoga panela na nekoliko lokacija u Bijeljini prije službenog početka izborne kampanje, što je suprotno odredbama članaka 21. i 23. Pravilnika.

Stranka nije prijavila troškove izborne kampanje ni u postizbornom financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine i Pravilnika o predizbornim i postizbornim financijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH, broj: 10/18).

Nastale troškove stranka je imala obvezu prijaviti u obrascima 4.2 godišnjega i postizbornoga financijskog izvješća.

Troškovi kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, Stranka demokratske srpske Semberija – Mićo Mićić je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koji je objavilo Središnje izorno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 141.318,00 KM.

Politička stranka u godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, u svrhu izborne kampanje je iskazala troškove u iznosu od 35.085,61 KM.

29. SOCIJALISTIČKA PARTIJA SRPSKE (Kod 2447)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Socijalistička partija Srpske financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	5.000,00	7,37
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	58.989,00	86,91
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	3.510,00	5,17
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	255,43	0,37
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	67.754,43	99,82
II	Ostali prihodi i drugo	123,00	0,18
	Izvori financiranja (I+II)	67.877,43	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Socijalistička partija Srpske prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (3) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

a) Socijalistička partija Srpske je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala ukupne rashode u iznosu od 107.605,36 KM.

Uvidom u Program utroška sredstava za 2020. godinu koji je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavila Socijalistička partija Srpske, utvrđeno je da je stranka planirala rashode u ukupnom iznosu od 108.050,00 KM, od čega troškove reklame i propagande u iznosu od 75.000,00 KM.

Analizom Programa utroška sredstava utvrđeno je da stranka nije planirala sve troškove, te da je dio režijsko-administrativnih troškova, kao i troškove reklame i propagande ostvarila u većem iznosu od planiranih.

- Stranka je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove usluga u iznosu od 50,00 KM, troškove utrošene vode u iznosu od 85,05 KM, troškove reprezentacije u iznosu od 66,00 KM i kamate u iznosu od 1,81 KM, a iste nije planirala Programom utroška sredstava.
- Socijalistička partija Srpske je troškove bruto zarada planirala u iznosu od 8.500,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 8.606,40 KM, što je više za 106,40 KM u odnosu na planirani iznos.
- Stranka je ostale nematerijalne troškove (pristojbe i dr.) planirala u iznosu od 9.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 9.927,50 KM, što je za 927,50 KM više u odnosu na planirane troškove.

- Socijalistička partija Srpske je ostvarila troškove reklame i propagande u iznosu od 83.444,11 KM, odnosno za 8.444,11 KM više u odnosu na planirana sredstva.
- Socijalistička partija Srpske novčana sredstva u iznosu 3.001,90 KM, koja je uplatila Udruzi roditelja prijevremeno rođene djece „Mrvice“ kao pomoć, nije predvidjela u Programu utroška sredstava.

Budući da je Socijalistička partija Srpske utrošila za 12.682,77 KM više sredstva od iznosa utvrđenoga Programom utroška sredstava za 2020. godinu, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranka.

- b) Socijalistička partija Srpske prekršila je odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka na sljedeći način.

- (1) Socijalistička partija Srpske u poslovnim knjigama i u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala nenovčane donacije fizičke osobe na temelju besplatne objave na društvenim mrežama.

Uvidom u Odluku Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, broj 05-1-07-5-1079/20 od 29. 10. 2020. godine, utvrđeno je da je Saša Kondić, putem društvene mreže Facebook vodio plaćenu izbornu kampanju, te promovirao Milana Tomanovića kao kandidata na Lokalnim izborima 2020. godine, a prije službenoga početka izborne kampanje. Isto tako, utvrđeno je da je objava sponzorirana.

Budući da politička stranka nije platila objave na društvenim mrežama, ostvarila je nenovčanu donaciju fizičke osobe.

Stranka je, sukladno Pravilniku o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka i Zakonu o financiranju političkih stranaka, bila dužna nenovčane donacije evidentirati u poslovnim knjigama i prijaviti u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu.

- (2) Stranka članarine u iznosu od 1.625,00 KM primljene u gotovom novcu nije uplatila na transakcijski račun u roku od 10 dana od prijema gotovinske uplate.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa utvrđeno je da je stranka dana 15. 10. 2020. godine na transakcijski račun izvršila polog članarina u gotovini u iznosu od 2.390,00 KM. Stranka je na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine dostavila dokumentaciju o članarinama, tj. dostavila je priznanice o gotovinskoj uplati iz kojih je utvrđeno da je 15 fizičkih osoba – članova stranke u razdoblju od 18. 8. 2020. godine do 9. 10. 2020. godine gotovinski uplatilo članarinu u ukupnom iznosu od 2.390,00 KM.

Na temelju navedenoga, utvrđeno je da je stranka članarine primljene u gotovom novcu u iznosu od 765,00 KM uplatila u roku od 10 dana od dana prijema gotovinske uplate, a prikupljena sredstva u iznosu od 1.625,00 KM uplatila je na transakcijski račun nakon protoka roka od 10 dana od prijema gotovinske uplate.

Pored navedenog, utvrđeno je da stranka nije izdala potvrde fizičkim osobama o primljenoj članarini, što je, također, suprotno odredbama članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (3) Socijalistička partija Srpske nije, u godišnjem financijskom izvješću, prijavila priloge u iznosu od 3.001,90 KM.

Prema priopćenju koje je stranka objavila na svojoj mrežnoj stranici, Socijalistička partija Srpske je dana 9. 10. 2020. godine organizirala humanitarnu večer kako bi pomogla radu Udruzi roditelja prijevremeno rođene djece „Mrvice“.

Uvidom u izvode s transakcijskoga računa utvrđeno je da je stranka dana 13. 10. 2020. godine na svoj transakcijski račun uplatila prikupljena sredstva na donatorskoj večeri u iznosu od 3.001,90 KM, a dana 14. 10. 2020. godine navedena sredstva uplatila je na račun Udruge roditelja prijevremeno rođene djetelje „Mrvice“.

Na zahtjev Službe za reviziju, stranka je dostavila popis osoba koje su dale priloge u svrhu pomoći u radu navedene udruge s pojedinačnim iznosima i potpisima osoba koje su dale priloge.

Socijalistička partija Srpske je trebala priloge fizičkih osoba iskazati u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba) godišnjega financijskog izvješća.

- (4) Socijalistička partija Srpske nije izdala potvrde o primljenim priložima.

U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu stranka je u obrascu 3-a iskazala priloge fizičkih osoba u ukupnom iznosu od 58.989,00 KM, a u obrascu 3-b je iskazala prilog pravne osobe u iznosu od 3.510,00 KM.

- c) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu i druge financijske dokumentacije, utvrđeno je da Socijalistička partija Srpske nije vodila pravilne i potpune evidencije o stanju i prometu gotovine, prihodima, rashodima i obvezama, što je suprotno računovodstvenim propisima i godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu nije popunila sukladno Pravilniku, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Socijalistička partija Srpske nije u obrascu 1.1 (organizacijska struktura političke stranke) godišnjega financijskog izvješća iskazala sve organizacijske odbore, čime je prekršila odredbe članka 10. Pravilnika.

Socijalistička partija Srpske je u obrascu 1.1 iskazala samo Glavni odbor. Pregledom godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da je stranka ostvarila prihode iz proračuna općina Derventa, Modriča i Brod, što upućuje da stranka ima organizacijske dijelove u navedenim općinama, koje nije iskazala u godišnjem financijskom izvješću.

Također, uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostorija utvrđeno je da je stranka rabila prostorije u Čelincu i Sokocu, a u obrascu 1.1 nije prijavila organizacijske odbore u ovim općinama.

Pored navedenoga, Služba za reviziju je putem izvanjskih izvora pribavila podatke da je stranka u 2020. godini imala općinske i gradske odbore u više općina i gradova (Čelinac, Sokolac, Ugljevik, Bratunac, Milići, Osmaci, Šekovići, Pale, Gradiška, Bijeljina, Banja Luka, Prijedor i Doboj), koje nije prijavila u godišnjem financijskom izvješću, što je suprotno odredbama članka 10. Pravilnika.

- (2) Socijalistička partija Srpske nije uspostavila evidenciju o blagajničkom poslovanju i promet i stanje gotovinskih novčanih sredstava nije evidentirala u svojim poslovnim knjigama, što je suprotno računovodstvenim propisima i suprotno odredbama članka 11. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Kontrolom izvoda s transakcijskih računa stranke utvrđeno je da je stranka na transakcijski račun uplatila gotovinska sredstva u ukupnom iznosu od 5.391,90 KM i to polog članarine u iznosu od 2.390,00 KM i polog prikupljenih sredstava na donatorskoj večeri u iznosu od 3.001,90 KM.

U godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, stranka nije u obrascu 2.1 (pregled stanja blagajne) prijavila promet blagajne, čime je prekršila odredbe članka 12. Pravilnika.

(3) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, poslovnih knjiga i dodatne dokumentacije utvrđeno je da Socijalistička partija Srpske nije uspostavila potpune i točne evidencije o prihodima stranke, te iste nije pravilno iskazala u godišnjem financijskom izvješću.

1. U poslovnim knjigama i obrascima 3 (izvori financiranja) i 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) stranka nije iskazala nenovčanu donaciju fizičke osobe koja je platila društvenoj mreži Facebook sponzoriranu objavu za promociju kandidata Milana Tomanovića na Lokalnim izborima 2020. godine, čime je prekršila odredbe članka 13. i 18. Pravilnika.
2. Stranka je u financijskom izvješću prihode, koje je primila iz proračuna Općine Brod u iznosu od 123,00 KM, iskazala u obrascu 3 (izvori financiranja) kao ostale prihode, čime je prekršila odredbe članka 13. i 19. Pravilnika.
3. Socijalistička partija Srpske nije u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću iskazala priloge fizičkih lica koje je primila na humanitarnoj večeri koju je organizirala za pomoć radu Udruzi „Mrvice“ u ukupnom iznosu od 3.001,90 KM, čime je prekršila odredbe članka 13. i 14. Pravilnika.

(4) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, uvidom u poslovne knjige i dodatnu dokumentaciju, utvrđeno je da Socijalistička partija Srpske nije uspostavila potpune i točne evidencije o rashodima i obvezama stranke, te iste nije pravilno iskazala u financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 21., 22., 23. i 24. Pravilnika.

- Socijalistička partija Srpske nije prijavila i nije evidentirala troškove izborne kampanje koji su nastali promoviranjem kandidata na društvenim mrežama, što je suprotno odredbama članka 21. i 23. Pravilnika.

Također je utvrđeno da stranka nije prijavila i nije evidentirala troškove izborne kampanje ni u postizbornom financijskom izvješću, što je suprotno odredbama članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranka i odredbama članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

Nastale troškove stranka je imala obvezu prijaviti u obrascu 4.2 financijskih izvješća.

- Socijalistička partija Srpske nije u obrascu 4 (rashodi političke stranke) iskazala troškove na temelju donacije novčanih sredstava u svrhu pomoći u radu Udruzi „Mrvice“, čime je prekršila odredbe članka 21. i 22. Pravilnika.
- Kontrolom troškova zakupa poslovnih prostora koje je stranka iskazala u godišnjem financijskom izvješću, utvrđeno je da stranka nije iskazala sve troškove zakupa, te da je u obrascu 4.1 u okviru troškova zakupnine poslovnih prostora iskazala i troškove operativnoga lizinga opreme, što je suprotno računovodstvenim propisima i odredbama članka 21. i 22. Pravilnika.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove zakupnine poslovnih prostora u iznosu od 2.531,88 KM. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da su troškovi zakupnine poslovnih prostora iznosili 1.756,51 KM, a da se 775,37 KM odnosi na troškove operativnog lizinga opreme.

Također, uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora koje je stranka rabila u općinama Čelinac i Sokolac i poslovne knjige stranke, utvrđeno je da stranka troškove zakupnine poslovnih prostora iskazala u manjem iznosu za 634,78 KM u odnosu na ugovorenu cijenu zakupnine. Naime, Socijalistička partija Srpske nije u poslovnim knjigama i godišnjem

financijskom izvješću iskazala troškove zakupnine poslovnih prostora u općinama Čelinac i Sokolac za studeni i prosinac 2020. godine.

Socijalistička partija Srpske u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala ni obveze na temelju zakupa poslovnih prostora za prosinac 2020. godine, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

Isto tako, a na temelju prikupljenih podataka iz izvanjskih izvora, utvrđeno je da je Socijalistička partija Srpske rabila poslovne prostore u Banjoj Luci, Doboju, Bijeljini i Zvorniku, te drugim općinama, za koje nije dostavila ugovore o zakupu i za koje nije u godišnjem financijskom izvješću prijavila troškove zakupa poslovnih prostora.

- Stranka je u obrascu 4.2 (troškovi propagande) godišnjega financijskog izvješća iskazala račun dobavljača ID „Euroblic press“ d.o.o. Banja Luka, broj: 76-173/2020 od 10. 9. 2020. godine, u iznosu od 298,35 KM. Uvidom u preslik računa, utvrđeno je da je isti izdan na ime fizičke osobe, predsjednika stranke, te isti stranka, sukladno računovodstvenim propisima, nije mogla evidentirati u svojim poslovnim knjigama niti iskazati u godišnjem financijskom izvješću.

- (5) Socijalistička partija Srpske nije izdala potvrde o primljenim priložima, čime je prekršila odredbe članka 6. Pravilnika.

U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu stranka je u obrascu 3-a iskazala priloge fizičkih osoba u ukupnom iznosu od 58.989,00 KM, a u obrascu 3-b je iskazala prilog pravne osobe u iznosu od 3.510,00 KM.

Na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine za dostavljanjem potvrde o primljenim priložima fizičkih i pravnih osoba, Socijalistička partija Srpske dostavila je izvode s transakcijskih računa na koje su prilozi uplaćeni.

Pored navedenoga, a uvidom u potvrde o primljenim članarinama koje je stranka izdala fizičkim osobama – članovima stranke koji su članarinu uplatili na transakcijski račun u ukupnom iznosu od 2.610,00 KM, utvrđeno je da potvrde ne sadrže serijski broj potvrde, adresu, broj osobnoga dokumenta i mjesto prebivališta fizičke osobe, što je suprotno odredbama članka 6. Pravilnika. Također, pregledom financijskoga izvješća utvrđeno je da stranka nije izdala potvrde fizičkim osobama – članovima stranke o primljenim članarinama u gotovini u ukupnom iznosu od 2.390,00 KM, što je, također, suprotno odredbama članka 6. Pravilnika.

Sukladno odredbama iz članka 6. Pravilnika, politička stranka je dužna svakoj fizičkoj i pravnoj osobi od koje je primila članarinu ili prilog izdati potvrdu u kojoj su sadržani sljedeći podatci: naziv političke stranke, serijski broj potvrde, ukupan iznos članarine /priloga, ime i prezime/naziv donatora, broj osobnoga dokumenta/identifikacijski broj donatora, adresa i mjesto prebivališta/sjedišta donatora, nadnevak uplate, nadnevak izdavanja potvrde i potpis ovlaštene osobe.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine, Socijalistička partija Srpske je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koji je objavilo Središnje izbornog povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 356.002,02 KM.

Socijalistička partija Srpske je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 83.444,11 KM.

30. HRVATSKA SELJAČKA STRANKA – BRAĆA RADIĆ BRČKO DISTRIKT BIH (Kod 2010)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Hrvatska seljačka stranka – Braća Radić Brčko distrikt BiH financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	0,00
II	Ostali prihodi i drugo	6.823,82	100,00
	Izvori financiranja (I+II)	6.823,82	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska seljačka stranka – Braća Radić Brčko distrikt BiH prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu Hrvatska seljačka stranka – Braća Radić Brčko distrikt BiH iskazala je rashode u ukupnom iznosu od 23.056,48 KM.
- (1) Uvidom Plan troškova za 2020. godinu, koji je stranka, dana 24. 10. 2020. godine, dostavila uz dodatnu dokumentaciju za 2019. godinu, utvrđeno je da je stranka planirala troškove u ukupnom iznosu od 17.310,00 KM. Također, utvrđeno je da ovaj dokument ne sadrži nadnevak kada je izrađen, odnosno usvojen.

Pregledom financijskoga izvješća i financijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva utrošila mimo svoga programa utroška sredstava za 2020. godinu, kako slijedi:

- stranka nije planirala troškove komunalnih usluga, humanitarne rashode i troškove prijevoza, a iste je ostvarila u ukupnom iznosu od 1.622,58 KM, kako slijedi: troškove komunalnih usluga u iznosu od 2,93 KM, humanitarne rashode u iznosu od 1.323,35 KM i troškove prijevoza u iznosu od 296,30 KM; i
- stranka je planirane troškove električne energije prekoračila za 82,05 KM, troškove zakupnine poslovnih prostora za 300,00 KM, ugovore o djelu za 200,00 KM, troškove platnoga prometa za 43,50 KM i troškove poreza i drugih obveza za 18,25 KM, dok je planirane troškove reklamnoga materijala prekoračila za 7.099,58 KM.

Budući da je stranka sredstva utrošila mimo Plana troškova za 2020. godinu, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (2) U godišnjem financijskom izvješću, u obrascu 4.2 (troškovi propagande) politička stranka je, između ostalih troškova propagande, iskazala troškove izborne kampanje na temelju tiskanja reklamnih panela, letaka i plakata, te emitiranja tv reportaže i priloga u iznosu od 8.534,53 KM. Uvidom u službene evidencije utvrđeno je da Hrvatska seljačka stranka – Braća Radić Brčko distrikt BiH nije sudjelovala na Lokalnim izborima 2020. godine.

Na temelju navedenoga, smatramo da je politička stranka financijska sredstva u iznosu od 8.534,53 KM, koja su osigurana za financiranje stranke, utrošila mimo plana troškova, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (3) Kontrolom troškova ureda, koje je stranka u poslovnim knjigama evidentirala na kontu 5124, utvrđeno je da je stranka izvršila nabavku prehrambenih artikala i sredstva za rublje od dobavljača „V Dukat SP“ Brčko distrikt BiH u ukupnoj vrijednosti od 715,00 KM. Uvidom u pojedinačne račune utvrđeno je da računi nisu ovjereni i odobreni za knjiženje. Također, račun br. 1/20 od 25. 9. 2020. godine u iznosu od 306,00 KM za nabavku prehrambenih artikala (30 kom šećera u pakiranju od 1 kg; 30 kom Vegete u pakiranju od 250 gr; 30 kom kuhinjske soli u pakiranju od 1 kg; 30 kom riže u pakiranju od 1 kg; 30 kom ulja u pakiranju od 1 l; i 30 kom brašna u pakiranju od 1 kg), nije potpisan od strane primatelja robe. Račun br. 2/20 od 27. 11. 2020. godine u iznosu od 409,00 KM za nabavku 8 kom sredstva za rublje u pakiranju od 3,5 kg i prehrambenih artikala (8 kom brašna u pakiranju od 25 kg; 26 kom ulja u pakiranju od 1 l; 40 kom šećera u pakiranju od 1 kg i 24 kom kuhinjske soli u pakiranju od 1 kg) ne sadrži potpis i pečat dobavljača.

Na temelju navedenoga, nije moglo biti utvrđeno u koju svrhu je izvršena nabavka navedenih prehrambenih proizvoda i sredstava za rublje, tj. u koju svrhu su utrošena financijska sredstva stranke.

- b) Hrvatska seljačka stranka – Braća Radić Brčko distrikt BiH godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu nije dostavila u zakonom propisanom roku i na način utvrđen Pravilnikom, nije vodila potpune i pravilne evidencije o rashodima i obvezama, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka

- (1) Politička stranka nije podnijela godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu sukladno odredbama članka 3. stavak (1) Pravilnika.

Uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da je Hrvatska seljačka stranka – Braća Radić Brčko distrikt BiH Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavila godišnje financijsko izvješće dana 2. 4. 2021. godine i to samo u pisanoj formi, odnosno ručno popunjen.

Politička stranka je godišnje financijsko izvješće u elektroničkoj formi, putem aplikacije FI CIK BIH dostavila dana 3. 11. 2021. godine, te je obrasce financijskoga izvješća, ispisane iz aplikacije u PDF formatu, ovjerene potpisom ovlaštene osobe i pečatom političke stranke dostavila 5. 11. 2021. godine.

- (2) Hrvatska seljačka stranka – Braća Radić Brčko distrikt BiH je u godišnjem financijskom izvješću prihode iz proračuna Brčko distrikta BiH u iznosu od 6.823,82 KM iskazala kao ostale prihode, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 19. Pravilnika.

Uvidom u izvode s transakcijskoga računa, utvrđeno je da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine na račun Hrvatske seljačke stranke – Braća Radić Brčko distrikt BiH uplatila dio sredstava iz proračuna Brčko distrikta BiH. Na izvodu s transakcijskoga računa političke stranke Hrvatska seljačka stranka – Braća Radić Brčko distrikt BiH navedeno je da su sredstva uplaćena na temelju sporazuma. Uvidom u dopis Vlade Brčko distrikta BiH utvrđeno da su sredstva u iznosu od 13.674,64 KM izdvojena za redoviti rad Kluba zastupnika Esad Atić – SDP BiH i Pejo Mendeš – HSS – Braća Radić. Ova sredstva su uplaćena na račun Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine, od čega je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine sredstva u iznosu od 6.823,82 KM uplatila na račun Hrvatske seljačke stranke – Braća Radić Brčko distrikt BiH.

Hrvatska seljačka stranka – Braća Radić Brčko distrikt BiH je sredstva u iznosu od 6.823,82 KM trebala iskazati u obrascu 3-f (prihodi iz proračuna).

- (3) Hrvatska seljačka stranka – Braća Radić Brčko distrikt BiH nije u godišnjem financijskom izvješću iskazala točne podatke o svojim rashodima, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

Uvidom u financijsku dokumentaciju političke stranke i knjigovodstvene isprave utvrđeni su nedostaci kod dijela računa dobavljača koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima. Također, utvrđeno je da računi nisu ovjereni za knjiženje i plaćanje, niti je pisanim aktom uređen način trošenja financijskih sredstava stranke.

- U obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) stranka je iskazala troškove uredskoga materijala u ukupnom iznosu od 958,95 KM. Kontrolom iskazanih troškova i uvidom u dostavljene račune, utvrđeno je da je stranka u okviru troškova uredskoga materijala iskazala i troškove ureda (konto 5124). Uvidom u račune koje je stranka evidentirala na kontu 5124, utvrđeno je da je stranka izvršila nabavku prehrambenih artikala i sredstava za rublje od dobavljača „V Dukat SP“ Brčko distrikt u ukupnoj vrijednosti od 715,00 KM. Uvidom u pojedinačne račune utvrđeno je da računi nisu ovjereni i odobreni za knjiženje, te da na računu, br. 1/20 od 25. 9. 2020. godine, u iznosu od 306,00 KM nedostaje potpis primatelja robe, dok na računu, br. 2/20 od 27. 11. 2020. godine, u iznosu od 409,00 KM nedostaje potpis i pečat dobavljača.
- Stranka u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću nije evidentirala troškove telefonskih usluga za srpanj, studeni i prosinac 2020. godine, dok je troškove vode u iznosu od 2,93 KM evidentirala samo za ožujak 2020. godine. Navedeno ukazuje da stranka nema potpune evidencije o svojim troškovima i obvezama.
- Uvidom u račune za nabavku prehrambenih proizvoda koje je stranka evidentirala na kontu 512500-hrana za paketiće, utvrđeno je da je stranka dva računa iz 2019. godine u ukupnom iznosu od 700,00 KM evidentirala kao troškove tekućega razdoblja. Također, utvrđeno je da računi nisu ovjereni za knjiženje, niti postoji evidencija u koju svrhu su nabavljeni proizvodi, odnosno popis osoba kojima su podijeljeni paketi.
- U godišnjem financijskom izvješću, politička stranka je iskazala troškove propagande u iznosu od 10.599,58 KM, od čega je na ime tiskanja reklamnih panela, letaka i plakata, te emitiranje TV reportaže i priloga utrošila ukupno 8.534,53 KM, dok se 2.065,05 KM odnosi na redovite troškove reklame (nabavka reklamnoga materijala i emitiranje razgovora 21. 12. 2020. godine).

- (4) Podatci o obvezama koje je Hrvatska seljačka stranka – Braća Radić Brčko distrikt BiH iskazala u obrascu 5 (obveze) godišnjega financijskog izvješća ne odgovaraju podacima koji su iskazani u poslovnim knjigama i Završnom računu za 2020. godinu.

Naime, stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala obveze prema dobavljačima u ukupnom iznosu od 1.104,50 KM, a obveze na temelju poreza na dohodak u iznosu od 780,86 KM. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da su obveze prema dobavljačima iskazane u ukupnom iznosu od 962,58 KM, a obveze na temelju poreza na dohodak u iznosu od 780,86 KM.

Pored navedenoga, a uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da Hrvatska seljačka stranka – Braća Radić Brčko distrikt BiH ima obveze na temelju neplaćene kazne u iznosu od 2.000,00 KM, koju joj je izreklo Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine Odlukom, broj: 03-07-6-32/18 od 24. 5. 2019. godine. Stranka u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću nije iskazala obveze na tom temelju.

31. HRVATSKI SAVEZ HKDU – HRAST (Kod 1714)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Hrvatski savez HKDU – Hrast se financirao iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,01	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	1.200,00	4,23
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	27.163,36	95,77
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	28.363,37	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	28.363,37	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatski savez HKDU – Hrast prekršio odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. Zakona o financiranju političkih stranaka.

a) Hrvatski savez HKDU – Hrast je svojim programom utroška sredstava planirao ukupne troškove u iznosu od 42.400,00 KM. U godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, politička stranka je iskazala ukupne troškove u iznosu od 39.806,14 KM.

(1) Analizom programa utroška sredstava i pregledom godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da je stranka ostvarila troškove u iznosu od 21.560,00 KM koje nije predvidjela svojim programom utroška sredstava. To su: troškovi ugovora o djelu u iznosu od 6.500,00 KM, troškovi knjigovodstvenih usluga u iznosu od 470,00 KM,

troškovi platnoga prometa u iznosu od 380,20 KM, troškovi goriva i maziva u iznosu od 12.721,73 KM, troškovi održavanja opreme u iznosu od 1.013,10 KM, troškovi uredskoga materijala u iznosu od 335,98 KM i troškovi sitnoga inventara i guma za automobil u iznosu od 139,80 KM.

Također, Hrvatski savez HKDU – Hrast je humanitarne troškove, koje je predvidio u iznosu od 2.300,00 KM, ostvario u iznosu od 2.825,98 KM, što je za 525,98 KM više od planiranoga iznosa.

(2) Na temelju blagajničke dokumentacije i poslovnih knjiga političke stranke nije utvrđeno da su sredstva u iznosu od 18.548,90 KM utrošena isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom i statutom Hrvatskog saveza HKDU – Hrast.

- Politička stranka nema vlastita vozila, nema zaključene ugovore o zakupu motornih vozila, a putem blagajne je isplatila sredstva za utrošeno gorivo u iznosu od 12.619,10 KM. Sredstva u iznosu od 6.367,40 KM isplaćena su Ani Prskalo, osobi koja je bila ovlaštena za financijska izvješća do 2020. godine, dok su sredstva u iznosu od 6.251,70 KM isplaćena Peri Barbariću, koji je 2020. godine imenovan za novu osobu ovlaštenu za financijska izvješća. Politička stranka nije iskazala troškove službenih putovanja, niti je navela druge podatke kojima bi potvrdila da su motorna vozila uporabljena za obavljanje stranačkih aktivnosti.
- Na ime troškova reprezentacije, politička stranka je iz blagajne izvršila dvije isplate sredstava Ani Prskalo, u ukupnom iznosu od 3.295,50 KM. Jedna isplata je izvršena u iznosu od 2.627,50 KM, dok je druga isplata iznosila 668,00 KM.
- Politička stranka je iz blagajne isplatila sredstva u iznosu od 2.634,30 KM, koja je u financijskom izvješću prijavila kao humanitarne rashode. Sredstva su isplaćena Ani Prskalo u iznosu od 1.608,10 KM i Peri Barbariću u iznosu od 1.026,20 KM.

Sve navedeno potvrđuje činjenicu da je Hrvatski savez HKDU – Hrast prekršio odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka, jer je financijska sredstva u iznosu od 21.560,81 KM utrošio mimo utvrđenoga programa utroška financijskih sredstava za 2020. godinu, dok za sredstva u iznosu od 18.548,90 KM nije potvrđeno da su utrošena za obavljanje stranačkih aktivnosti.

b) Pregledom godišnjega financijskog izvješća i prikupljene financijske dokumentacije, utvrđeno je da Hrvatski savez HKDU – Hrast nije vodio poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima, nije uspostavio točnu evidenciju o svojim rashodima i obvezama, nije u godišnjem financijskom izvješću uključio sve koristi ostvarene od aktivnosti udruge koja je povezana s političkom strankom, niti je godišnje financijsko izvješće popunio sukladno odredbama Pravilnika, čime je prekršio odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) Politička stranka je troškove u postotku od 83,79% platila gotovinski putem blagajne.

Uvidom u izvode s transakcijskoga računa i blagajničku dokumentaciju, utvrđeno je da je politička stranka ostvarila promet blagajne, odnosno izvršila gotovinska plaćanja u iznosu od 33.353,97 KM. Iako je na blagajni na dan 1. 1. 2020. godine evidentirala sredstva u iznosu od 10.462,74 KM, stranka je nakon svake uplate sredstva iz proračuna Zapadnohercegovačkoga kantona i proračuna Općine Čitluk na transakcijski račun, broj: 3381202253562891 kod UniCredit banke, podizala novac i vršila polog gotovine u blagajnu.

Podizanjem sredstava s transakcijskoga računa kada u blagajni ne nedostaju sredstva za izmirenje tekućih obveza, kao i isplata sredstava fizičkim osobama koja su oporeziva, stranka je odstupila od propisa i načela blagajničkoga poslovanja koji su regulirani Uredbom o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem u Federaciji BiH. Podizanje gotovine s transakcijskoga računa i njen polog na blagajnu vrši se u slučaju kada u blagajni nedostaju gotovinska sredstva za tekuće potrebe.

(2) Hrvatski savez HKDU – Hrast nije uspostavio potpune i točne evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno iskazao u godišnjem financijskom izvješću i poslovnim knjigama, čime je prekršio odredbe članka 21. i 22. Pravilnika.

- Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove pristojbe za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 2.500,00 KM. Po Odluci Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25. 2. 2021. godine, stranka je ostvarila pravo na povrat dijela uplaćenoga novčanog iznosa pristojbe za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine, u iznosu od 1.000,00 KM, pa su troškovi pristojbe iznosili 1.500,00 KM.
- Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove računovodstvenih usluga u iznosu od 470,00 KM, dok ih je u poslovnim knjigama evidentirala u iznosu od 400,00 KM.
- Trošak usluga Financijsko-informatičke agencije FBiH (FIA) u iznosu od 70,00 KM, koji je evidentiran u poslovnim knjigama, stranka nije prijavila u godišnjem financijskom izvješću.
- Politička stranka nije obračunala, niti je platila porez i doprinose na isplaćena sredstva u iznosu od 25,048.90 KM, koja imaju karakter osobnih primanja, pa su ista sukladno poreznim propisima oporeziva. Stranka je na temelju ugovora o djelu isplatila sredstva u iznosu od 6.500,00 KM. Fizičkim osobama, koje nisu uposlenici političke stranke, isplaćena su sredstva na ime goriva za motorna vozila u iznosu od 12.619,10 KM, na ime reprezentacije sredstva u iznosu od 3.295,50 KM i humanitarnih rashoda u iznosu od 2.634,30 KM, kao što je navedeno u nazu pod točkom a).

(3) Hrvatski savez HKDU – Hrast prekršio je odredbe članka 12. Zakona o financiranju političkih stranaka.

Hrvatski savez HKDU – Hrast iako je, sukladno odredbi članka 12. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka imao obvezu u svoje godišnje financijsko izvješće uključiti koristi ostvarene od aktivnosti udruge Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine, koje je povezana s političkom strankom, jer je stranka članica ove udruge, on to nije učinio.

(4) Hrvatski savez HKDU – Hrast u poslovnim knjigama nije uspostavio točne evidencije o svojim obvezama i nije ih pravilno prijavio u obrascu 5 (obveze političke stranke) financijskoga izvješća, čime je prekršio odredbe članka 24. Pravilnika.

- Stranka je u obrascu 5 godišnjega financijskog izvješća iskazala obveze prema pravnoj osobi JP „HT“ d.d. Mostar u iznosu od 181,20 KM. Uvidom u poslovne knjige, utvrđeno je da je stranka evidentirala spomenute obveze u iznosu od 87,84 KM.

- Uvidom u starosnu strukturu obveza političke stranke, utvrđeno je da je obveza prema pravnoj osobi „Hotel Brotnjo“ d.o.o. Čitluk u iznosu od 3.861,00 KM i obveza prema pravnoj osobi Inter connect u iznosu od 2.974,55 KM nastala 2016. godine, dok su obveze prema pravnoj osobi „Amal MS“ d.o.o. Čitluk u iznosu od 2.959,83 KM nastale 2018. i 2019. godine.

Politička stranka je uz godišnje financijsko izvješće dostavila Izvode otvorenih stavki, potpisane od strane pravnih osoba „Hotel Brotnjo“ d.o.o. Čitluk i „Amal MS“ d.o.o. Čitluk, ali isti nisu ovjereni od strane Hrvatskog saveza HKDU – Hrast, što nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Hrvatski savez HKDU – Hrast je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogao potrošiti 36.027,00 KM i u svrhu izborne kampanje za Izbore u Gradu Mostaru 10.086,40 KM.

Hrvatski savez HKDU – Hrast je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazao troškove propagande u iznosu 2.150,58 KM.

32. NAPREDNA SRPSKA – NS (Kod 1694)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, Napredna Srpska – NS financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	3.700,00	28,53
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	9.266,93	71,47
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	12.966,93	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	12.966,93	100,00

Pregledom godišnjeg financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Napredna Srpska – NS prekršila odredbe članka 4. stavak (1) i članka 12. stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala ukupne troškove u iznosu od 18.416,68 KM.

Budući da Napredna Srpska – NS nije dostavila program utroška sredstava za 2020. godinu, smatramo da je financijska sredstva utrošila bez programa utroška sredstava za

2020. godinu, što je suprotno odredbama članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća i dostavljene dodatne dokumentacije, utvrđeno je da Napredna Srpska – NS nije godišnje financijsko izvješće popunila sukladno odredbama Pravilnika, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (1) Napredna Srpska – NS nije pravilno popunila obrazac 5 (obveze političke stranke) godišnjega financijskog izvješća, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

Napredna Srpska – NS je u obrascu 5 iskazala obveze prema dobavljačima u ukupnom iznosu od 12.281,00 KM, i to: Aleksandar Čavić u iznosu od 11.660,00 KM, Legal IT Goran Talijan s.p. Banja Luka u iznosu od 470,00 KM i Tip-top Milkica Karanović s.p. Banja Luka u iznosu od 151,00 KM

- Kontrolom podataka iskazanih u obrascu 5 utvrđeno je da stranka u dijelu obrasca 5 u koji se upisuju podatci o nadnevku obveze, a obveze je trebala iskazati na dan 31. 12. 2020. godine, navela nadnevak 31. 12. 2021. godine.
- Uvidom u Bruto bilancu i analitičke kartice obveza prema dobavljačima utvrđeno je da su obveze prema dobavljačima iznosile ukupno 12.793,91 KM, i to: Aleksandar Čavić u iznosu od 11.660,00 KM, Komunalno Brčko JP Brčko u iznosu od 184,05 KM, Legal IT Goran Talijan s.p. Banja Luka u iznosu od 470,00 KM, M:Tel u iznosu od 234,11 KM, Tip-top Milkica Karanović s.p. Banja Luka u iznosu od 151,00 KM, te Vodovod i kanalizacija Bijeljina u iznosu od 94,75 KM.

Također, utvrđeno je da je stranka na dan 31. 12. 2020. godine imala obveze za porez na dohodak u iznosu od 2.103,54 KM.

- (2) Dana 23. 2. 2022. godine Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je Naprednoj Srpskoj – NS uputilo Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2020. godinu kojim je od stranke traženo dostavljanje izjave o troškovima propagande, glavne knjige s cjelovitim analitičkim evidencijama stranke za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine (imovina, prihodi i rashodi) i dokumentaciju o troškovima neproizvodnih usluga (računi, ugovori i ostalo).

Napredna Srpska-NS nije postupila sukladno zahtjevu Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, odnosno nije dostavila traženu dokumentaciju, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Napredna Srpska – NS je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, mogla potrošiti 258.44,15 KM.

Napredna Srpska – NS u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu nije iskazala troškove izborne kampanje.

33. POLITIČKA ORGANIZACIJA „POKRET USPJEŠNA SRPSKA“ (Kod 1872)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Politička organizacija „Pokret uspješna Srpska“ financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	5.480,00	16,61
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	5.480,00	16,61
II	Ostali prihodi i drugo	27.512,50	83,39
	Izvori financiranja (I+II)	32.992,50	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu utvrđeno je da je Politička organizacija „Pokret uspješna Srpska“ prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 8. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1), (3) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- a) Uvidom u Program utroška sredstava za 2020. godinu koji je dostavila politička stranka, utvrđeno je da je stranka planirala rashode u ukupnom iznosu od 29.896,00 KM. U godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, politička stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 20.949,97 KM. U poslovnim knjigama stranka je rashode evidentirala u iznosu od 30.253,16 KM. Da su rashodi ostvareni u iznosu od 30.253,16 KM potvrđuje financijska dokumentacija, odnosno izvodi s transakcijskih računa političke stranke.

Uvidom u strukturu ostvarenih troškova, koji su evidentirani u poslovnim knjigama, utvrđeno je da je Politička organizacija „Pokret uspješna Srpska“ ostvarila troškove u iznosu od 6.607,63 KM koje nije predvidjela svojim programom utroška. To su: troškovi bruto zarada u iznosu od 2.708,33 KM, troškovi pristojbe u iznosu od 2.351,00 KM, troškovi uredskoga materijala u iznosu od 888,00 KM, troškovi platnoga prometa u iznosu od 375,30 KM i troškovi sitnoga inventara u iznosu od 285,00 KM. Troškove reprezentacije koje je planirala u iznosu od 200,00 KM, ostvarila je u iznosu od 1.871,48 KM, čime je plan prekoračila za 1.671,48 KM.

Budući da je politička stranka sredstva u iznosu od 8.279,11 KM utrošila mimo utvrđenoga Programa utroška financijskih sredstava za 2020. godinu, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da politička stranka nije uspostavila evidenciju o priložima fizičkih i pravnih osoba te ih u financijskom izvješću nije prijavila sukladno odredbama članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- Uvidom u izvode s transakcijskoga računa Središnjice Političke organizacije „Pokret uspješna Srpska“ utvrđeno je da je ostvarila novčane priloge triju fizičkih osoba u iznosu od 3.500,00 KM i to: prilog Nemanje Jankovića u iznosu od 1.000,00 KM, prilog Stojanke Nikolić u iznosu od 1.000,00 KM i prilog Aleksandra Stevanovića u iznosu od 1.500,00 KM.
  - Uvidom u izvode s istoga transakcijskog računa, utvrđeno je da je politička stranka ostvarila novčane priloge od Odvjetničkoga ureda Stevanović u iznosu od 1.200,00 KM i pravne osobe Standard računovodstvene usluge d.o.o. u iznosu od 800,00 KM.
  - Politička stranka je ostvarila i novčani prilog u iznosu od 800,00 KM kod kojega nije utvrđen identitet donatora. Sredstva su uplaćena na transakcijski račun političke stranke, s naznakom vlastita sredstva – donacija. Budući da nije poznat identitet donatora, navedeni prilog je, sukladno odredbi iz članka 8. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka, zabranjen političkoj stranci.
- c) Pregledom financijskoga izvješća, poslovnih knjiga i financijske dokumentacije utvrđeno je da Politička organizacija „Pokret uspješna Srpska“ nije uspostavila blagovremene, potpune i točne evidencije o prihodima, rashodima i novčanim tokovima te financijsko izvješće nije popunila na način kako je Središnje izborno povjerenstvo BiH propisalo Pravilnikom, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (1) Politička organizacija „Pokret uspješna Srpska“ u financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, nije prijavila tri transakcijska računa, dok je na računu prijavljenom u financijskom izvješću iskazala pogrešan promet, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.
- Politička stranka nije prijavila transakcijske račune: broj: 5540010000558898, broj: 5540020000073849 i broj: 5540010000540274. Uvidom u izvode banke, koje je politička stranka dostavila na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH, utvrđeno je da je putem transakcijskog računa broj: 5540020000073849 ostvaren promet u iznosu od 1.099,67 KM i putem transakcijskog računa broj: 5540010000540274 promet u iznosu od 9,44 KM.
  - Politička stranka je u financijskom izvješću prijavila promet putem transakcijskog računa broj: 5540010000516897 u sljedećem iznosu: početno stanje 1. 1. 2020. u iznosu od 2.809,26 KM, uplate na račun u iznosu od 34.365,70 KM, isplate s računa u iznosu od 33.680,21 KM i stanje 31. 12. 2020. godine u iznosu od 3.494,75 KM.
Uvidom u poslovne knjige i izvode s transakcijskoga računa utvrđeno je: početno stanje 1. 1. 2020. u iznosu od 1.461,32 KM, uplate na račun u iznosu od 34.365,70 KM, isplate s računa u iznosu od 32.571,10 KM i stanje 31. 12. 2020. godine u iznosu od 3.255,92 KM.
- (2) U financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, politička stranka je prijavila prihode u iznosu od 32.992,50 KM, od čega su prihodi od članarina u iznosu od 5.480,00 KM i ostali prihodi u iznosu od 27.512,50 KM.

Uvidom u poslovne knjige i financijsku dokumentaciju stranke utvrđeno je da su prihodi ostvareni u iznosu od 34.365,70 KM, čiju strukturu čine: prihod iz proračuna Grada Bijeljina u iznosu od 28.065,70 KM, prilozi fizičkih osoba u iznosu od 3.500,00 KM, prihodi pravnih osoba u iznosu od 2.000,00 KM i prilog donatora čiji identitet nije utvrđen, u iznosu od 800,00 KM.

Sukladno odredbama članka 14. i članka 15. Pravilnika, politička stranka je bila obvezna u financijskom izvješću (na obrascima 3-a i 3-b), koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, navesti iznos priloga svakoga donatora fizičke i pravne osobe pojedinačno i identitet donatora, te sukladno odredbi iz članka 6. Pravilnika svakom donatoru izdati potvrdu o primljenom prilogu.

Sukladno odredbama iz članka 19. Pravilnika politička stranka je bila obvezna prihod, koji je ostvarila iz proračuna Grada Bijeljine, iskazati na obrascu 3-f financijskoga izvješća.

- (3) Politička organizacija „Pokret uspješna Srpska“ u ranijem razdoblju, prije izvještajne 2020. godine, nije uspostavila potpune evidencije o troškovima i obvezama prema dobavljačima u trenutku nabavke ili izvršenja usluge. Budući da nisu evidentirani računi dobavljača, politička stranka je plaćanja dobavljačima u poslovnim knjigama evidentirala kao dane avanse. Zbog navedenih propusta, u poslovnim knjigama stranke za 2020. godinu evidentirana su nepostojeća potraživanja u iznosu od 9.785,47 KM.
  - (4) Politička stranka je u financijskom izvješću za 2020. godinu prijavila troškove u iznosu od 20.949,97 KM. U poslovnim knjigama evidentirani su troškovi u iznosu od 30.253,16 KM. Suprotno odredbama članaka 21. i 22. Pravilnika, politička stranka u financijskom izvješću nije prijavila: troškove bruto zarada u iznosu od 2.708,33 KM, troškove pristojbe u iznosu od 2.351,00 KM, troškove reprezentacije u iznosu od 1.871,48 KM, troškove poreza u iznosu od 1.000,04 KM, trošak telekomunikacijskih usluga u iznosu od 798,86 KM, troškove računovodstvenih usluga u iznosu od 561,60 KM, troškove platnoga prometa u iznosu od 375,00 KM, troškove sitnoga inventara u iznosu od 285,00 KM, te druge troškove u iznosu od 75,41 KM.
  - (5) Politička stranka nije prijavila troškove izborne kampanje u postizbornom financijskom izvješću, niti u godišnjem financijskom izvješću. Uvidom u poslovne knjige i financijsku dokumentaciju utvrđeno je da je politička stranka ostvarila troškove izborne kampanje u iznosu od 5.766,10 KM koje je u godišnjem financijskom izvješću, suprotno odredbama članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona BiH i odredbama članka 23. Pravilnika, umjesto na troškovima izborne kampanje (na obrascu 4-2 financijskoga izvješća) prijavila kao režijsko-administrativne troškove (na obrascu 4-1 izvješća).
  - (6) Politička stranka u financijskom izvješću nije iskazala obveze na dan 31. 12. 2020. godine, čime je prekršila odredbe članka 24. stavak (1) točka b) Pravilnika. Iako su poslovnim knjigama stranke obveze evidentirane u iznosu od 2.190,50 KM i to: obveze prema dobavljačima u iznosu od 1.698,46 KM, obveze za neisplaćene zarade u iznosu od 259,35 KM i obveze na temelju poreza i doprinosa, politička stranka je na obrascu 5. financijskoga izvješća navela kako nema neizmirenih obveza.
- d) Politička organizacija „Pokret uspješna Srpska“ nije postupila sukladno odredbi iz članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine. Stranka je u prijavi za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine prijavila transakcijski račun, broj: 5540010000558898 otvoren kod Naše banke. Iako je, sukladno

Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, broj: 05-1-7-3-373-1/20 od 28. 4. 2020. godine, bila obvezna s navedenoga računa uplatiti pristojbu za izbore i plaćati troškove izborne kampanje, stranka je postupila suprotno odredbi članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH i odredbi ove Odluke.

Politička organizacija „Pokret uspješna Srpska“ je i pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine i troškove izborne kampanje platila s redovitoga transakcijskog računa stranke broj: 5540010000516897 kod Naše banke.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Politička organizacija „Pokret uspješna Srpska“ je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, mogla potrošiti 21.043,50 KM.

Iako u financijskim izvješćima, koje je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, Politička organizacija „Pokret uspješna Srpska nije prijavila troškove izborne kampanje, uvidom u financijsku dokumentaciju stranke utvrđeni su troškovi izborne kampanje u iznosu od 5.766,10 KM.

34. LIBERALNO DEMOKRATSKA STRANKA BIH (Kod 455)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Liberalno demokratska stranka BiH financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	700,00	3,04
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	6.400,00	27,82
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	2.800,00	12,17
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	1.694,64	7,37
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	11.409,39	49,60
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	23.004,03	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,06	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	23.004,09	100,00

Pregledom financijskoga izvješća za 2020. godinu utvrđeno je da je Liberalno demokratska stranka BiH prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 8. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1), (3), (4) i (5) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona BiH.

- a) Liberalno demokratska stranka BiH je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka na sljedeći način:

- (1) Sukladno odredbama iz članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka, stranka je obvezna izraditi program utroška sredstava za svaku kalendarsku godinu, te sukladno istom sredstva rabiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

Obaviješću, broj: 03-07-6-163/20 od 4. 3. 2020. godine, za podnošenje godišnjega financijskog izvješća za 2019. godinu, od političke stranke je zatraženo dostavljanje programa utroška sredstava za 2020. godinu. Politička stranka nije postupila po zahtjevu Središnjega izbornog povjerenstva BiH, odnosno nije dostavila traženi program utroška sredstava.

Liberalno demokratska stranka BiH je u studenom 2021. godine, tijekom pregleda godišnjega financijskog izvješća dostavila dokument pod nazivom „Financijski plan LDS BiH za 2020. godinu“, na kojemu je navedeno kako je donesen 1. 1. 2021. godine.

Navedeni dokument ne predstavlja program utroška sredstva za 2020. godinu, što potvrđuje činjenicu da je politička stranka troškove, u iznosu od 23.929,73 KM, koje je prijavila u godišnjem financijskom izvješću ostvarila bez donesenog Programa utroška sredstava, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (2) Kod svoga organizacijskog dijela u Jablanici Liberalno demokratska stranka BiH je prijavila troškove goriva u iznosu od 2.587,00 KM i ostale rashode u iznosu od 1.521,80 KM. Isplatu sredstava za navedene troškove stranka je izvršila iz blagajne gotovinski. Uvidom u blagajničku dokumentaciju, koju je stranka dostavila, utvrđeno je da ista nije vjerodostojna i ne može se utvrditi kome su sredstva isplaćena.

Budući da politička stranka ne posjeduje vozila ni vlastita, ni iznajmljena, niti je putnim nalogima i financijskom dokumentacijom dokazala službena putovanja i rad u stranci, nije utvrđeno da je sredstva u iznosu od 4.108,80 KM utrošila za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom, kako je propisano u članku 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Politička stranka nije uspostavila evidencije u poslovnim knjigama, niti je u financijskom izvješću prijavila nenovčane donacije, koje je ostvario njen organizacijski dio u Srebreniku oglašavanjem putem društvenih mreža.

Na temelju odluke Središnjega izbornog povjerenstva BiH o sankcioniranju političkih stranaka radi vođenja plaćene izborne kampanje prije službenoga početka izborne kampanje, broj: 05-1-07-5-1064/20 od 28. 10. 2020. godine, utvrđeno je da se OO LDS BiH Srebrenik oglašavao na društvenoj mreži Facebook. Pregledom financijskih izvješća i financijske dokumentacije utvrđeno je da politička stranka nije platila to oglašavanje, što potvrđuje činjenicu da je ostvarila nenovčane donacije, koje je bila obvezna evidentirati u poslovnim knjigama i prijaviti u godišnjem financijskom izvješću, sukladno odredbama članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Budući da nije poznat identitet osoba, koje su platile troškove oglašavanja političke stranke putem društvene mreže Facebook, Liberalno demokratska stranka BiH je ostvarila donacije anonimnih donatora koje su, sukladno odredbama članka 8. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih stranaka, zabranjene političkim strankama.

Iznos donacija nije moguće utvrditi iz razloga što iste nisu evidentirane u poslovnim knjigama, niti su prijavljene u godišnjem financijskom izvješću.

- c) Na temelju obavljenoga pregleda financijskih izvješća utvrđeno je da politička stranka u poslovnim knjigama nije uspostavila potpune i točne evidencije o prihodima, rashodima i obvezama, godišnje financijsko izvješće nije podnijela u zakonom propisanom roku, obrasce godišnjega financijskog izvješća nije popunila sukladno odredbama Pravilnika i nije dostavila svu traženu financijsku dokumentaciju, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1), (4) i (5) Zakona o financiranju političkih stranaka. Politička stranka nije uspostavila evidencije o dijelu troškova izborne kampanje, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.
- (1) Liberalno demokratska stranka BiH godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu nije podnijela u zakonom propisanom roku i na način utvrđen Pravilnikom o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
Godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu elektronički, putem aplikacije FI CIK BIH podnijela je dana 3. 4. 2021. godine, a izvješće u čvrstom presliku Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavila je dana 6. 9. 2021. godine.
- (2) Politička stranka je, sukladno odredbi iz članka 4. stavak (2) Pravilnika, imala obvezu zajedno s financijskim izvješćem do 31. 3. 2021. godine dostaviti i godišnji obračun ovjeren od mjerodavne institucije u BiH, odnosno završni račun ovjeren od strane Financijsko informatičke agencije – FIA. Spomenuti obračun Liberalno demokratska stranka BiH dostavila je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH 24. 11. 2021. godine.
- (3) Uvidom u financijsko izvješće, koje je politička stranka podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH i završni račun koji je podnijela Agenciji FIA, utvrđene su značajne razlike kod novčanih tokova, prihoda i rashoda, koje je politička stranka iskazala u navedenim izvješćima, što ukazuje na činjenicu da politička stranka nije uspostavila potpune i točne evidencije o svojim novčanim tokovima, prihodima, rashodima i obvezama stranke, čime je prekršila računovodstvene propise, odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (4) Uvidom u blagajničku dokumentaciju, koju je stranka dostavila za svoj organizacijski dio u Jablanici, utvrđeno je da blagajničko poslovanje nije vođeno sukladno važećim propisima i načelima blagajničkoga poslovanja. Politička stranka je u financijskom izvješću prijavila sljedeći promet blagajne ovoga organizacijskoga dijela: početno stanje na dan 1. 1. u iznosu od 68,64 KM, uplatu u blagajnu u iznosu od 5.884,56 KM, isplate iz blagajne u iznosu od 5.870,11 KM i stanje gotovine u blagajni na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 83,09 KM.
Blagajnička dokumentacija je nevjerodostojna, ne sadrži račune na temelju kojih je stranka isplaćivala sredstva, niti je na naložima blagajne navedeno kome su sredstva isplaćena. Svi nalozi za uplatu gotovine u blagajnu, nalozi za isplate gotovine iz blagajne u razdoblju od siječnja do prosinca, kao i dnevnik blagajne u navedenom razdoblju izrađeni su na dan 31. 12. 2020. godine. Nalozi blagajne nisu potpisani od strane mjerodavnih i odgovornih osoba, niti su ih potpisale osobe kojima je novac isplaćen. Također, promet blagajne, kao i stanje gotovine na dan 31. 12. 2020. godine evidentirani su u nepostojećim novčanim apoenima.
- (5) Politička stranka nije uspostavila evidenciju, niti je u financijskom izvješću prijavila nenovčanu donaciju, koju je ostvarila oglašavanjem na društvenoj mreži, kao što je navedeno u nalazu pod b). Neprijavlivanjem ove donacije, stranka je prekršila odredbe članaka 13. i 18. Pravilnika.

- (6) Liberalno demokratska stranka BiH u financijskom izvješću nije prijavila prihod dvaju organizacijskih dijelova, za koje je na temelju revizijskih dokaza pribavljenih iz izvanjskih izvora utvrđeno da su ostvarili prihod iz proračuna. Neprijavlivanjem ovih prihoda politička stranka je prekršila odredbe članka 13. i 19. Pravilnika.
- Iz Brčko distrikta BiH, na temelju akta, broj: 13.9-04.2-331/21-2 od 9. 12. 2021. godine, utvrđeno je da su iz proračuna ove razine vlasti Liberalno demokratskoj stranci uplaćena sredstva za financiranje izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine, u iznosu od 3.333,33 KM.
  - Politička stranka je iz proračuna Općine Doboj Istok ostvarila prihod u iznosu od 672,00 KM. Sredstva namijenjena za financiranje Liberalno demokratske stranke BiH, na temelju odluke stranke uplaćena su Udruzi građana STK Spin Doboj Istok. Politička stranka je bila obvezna navedena sredstva evidentirati u poslovnim knjigama i financijskom izvješću kao prihod iz proračuna u iznosu od 672,00 KM, a danu donaciju kao trošak stranke u istom iznosu.
- (7) Politička stranka nije uspostavila potpune i točne evidencije o svojim rashodima čime je prekršila računovodstvene propise, odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka. Stranka nije prijavila sve troškove, dok je neke troškove pogrešno klasificirala. Neprijavlivanjem stvarnih troškova u financijskom izvješću na obrascima 4. (rashodi političke stranke) i 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) stranka je prekršila odredbe članka 21., 22. i 23. Pravilnika.
- U financijskom izvješću stranka nije prijavila trošak pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, u iznosu od 1.500,00 KM. Uvidom u izvode s namjenskoga transakcijskog računa za financiranje izborne kampanje, utvrđeno je da je stranka uplatila pristojbu u iznosu od 2.100,00 KM. Međutim, Odlukom Središnjega izbornog povjerenstva o povratu uplaćenoga novčanog iznosa pristojbe za ovjeru, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25. 2. 2021. godine Liberalno demokratska stranka BiH je ostvarila pravo na povrat pristojbe u iznosu od 600,00 KM.
  - Stranka nije prijavila donaciju, u iznosu od 672,00 KM koju je dala Udruzi građana STK Spin Doboj Istok.
  - Liberalno demokratska stranka BiH nije prijavila troškove oglašavanja putem društvene mreže, u svrhu izborne kampanje, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine, kao i odredbe članka 21. i 23. Pravilnika.
- (8) Politička stranka nije uspostavila evidencije o svojim obvezama, niti je na obrascu 5 (obveze) godišnjega financijskog izvješća iskazala točne podatke o svojim obvezama na dan 31. 12. 2020. godine, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

Podatci o obvezama Središnjega ureda, koje je stranka iskazala u godišnjem financijskom izvješću i završnom računu koji je podnijela mjerodavnoj agenciji, razlikuju se od podataka koje je stranka prijavila u financijskom izvješću koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

- U Bilanci stanja Središnjega ureda na dan 31. 12. 2020. godine obveze su evidentirane u iznosu od 113.680,22 KM, a u financijskom izvješću iste su prijavljene u iznosu od 112.633,88 KM i to: obveze na temelju pozajmica u iznosu od 11.000,00 KM, obveza prema Službi za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH, kao dobavljaču u

iznosu od 43.970,65 KM, obveza prema dobavljaču „VIA MEDIA“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 16.925,45 KM i obveze prema ostalim dobavljačima u iznosu od 40.737,78 KM.

Sukladno računovodstvenim propisima politička stranka je dužna osigurati evidenciju obveza po povjeriteljima i tako ih, sukladno odredbama članka 24. Pravilnika, iskazati u financijskom izvješću, te navesti nadnevak nastanka obveze i iznos obveze na određeni dan, odnosno zadnji dan razdoblja izvješća, prema svakom povjeritelju pojedinačno.

- Obveze prema Službi za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH, stranka je iskazala u manjem iznosu za 9.933,59 KM. Uvidom u Sporazum o izmirenju duga koji je sklopljen 13. 1. 2020. godine između Liberalno demokratske stranke BiH i Službe za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH, utvrđene su obveze u iznosu od 53.904,24 KM, koji čine: osnovni dug u iznosu od 37.836,62 KM, obveza za zateznu kamatu u iznosu od 14.365,00 KM i obveza na temelju troškova parničnoga postupka u iznosu od 1.702,62 KM. Sporazumom je dogovoreno da politička stranka dug izmiri u 24 jednake mjesečne rate. Uvidom u financijsku dokumentaciju, koju je stranka dostavila, nisu utvrđene dogovorene isplate rata duga.
  - Liberalno demokratska stranka BiH duži niz godina u svojim financijskim izvješćima iskazuje obveze prema pravnoj osobi „VIA MEDIA“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 16.925,45 KM. Isti iznos je iskazala i u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu. U Izvješću o pregledu godišnjega financijskog izvješća za 2018. godinu, broj: 03-07-6-313/19 od 12. 8. 2020. godine, utvrđeno je da je na temelju presude Kantonalnoga suda u Sarajevu, broj: 65 0 Ps 014698 10 Pz2 od 15. 10. 2012. godine, utvrđeno da dug Liberalno demokratske stranke BiH prema pravnoj osobi „VIA MEDIA“ d.o.o. Sarajevo iznosi 28.125,45 KM, te obveza za troškove parničnoga postupka u iznosu od 7.194,50 KM, a u Izvješću o pregledu godišnjega financijskog izvješća za 2019. godinu, broj: 03-07-6-379/19 od 29. 9. 2021. godine, navedeno je da tijekom 2019. godine nisu utvrđena plaćanja navedenoga duga. U postupku pregleda godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, a imajući u vidu da nisu dostavljene cjelovite poslovne knjige stranke, izvodi s transakcijskih računa kao ni izvod otvorenih stavki na dan 31. 12. 2020. godine, nije utvrđeno da je stranka izmirivala obveze prema ovoj pravnoj osobi tijekom 2020. godine, te koliki je njen dug prema dobavljaču „VIA MEDIA“ d.o.o. Sarajevo.
- (9) Liberalno demokratska stranka BiH nije dostavila svu dodatnu dokumentaciju, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Dana 8. 11. 2021. godine, Središnje izborno povjerenstvo BiH je stranci uputilo Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2020. godinu, broj: 03-07-6-1185-2/21, kojim je od stranke zatraženo dostavljanje: dokumentacije o uporabi poslovnih prostora (preslik ugovora o zakupu, odluke ili izjave ukoliko su prostori rabljeni bez naknade), bruto bilance političke stranke na dan 31. 12. 2020. godine, glavne knjige političke stranke, s analitičkim evidencijama u razdoblju od 1. 1. 2020. do 31. 12. 2020. godine, programa utroška sredstva za 2020. godinu i programa utroška sredstava za 2021. godinu, preslika izvoda s transakcijskih računa stranke, broj: 3387302215158928, 3383102200358781 i 1606060000031442 u razdoblju od 1. 1. 2020. do 31. 12. 2020. godine, preslika blagajničke dokumentacije za OO LDS Jablanica i OO LDS Travnik, preslika ugovora o novčanim pozajmicama političkoj stranci, konfirmacije dobavljača „VIA MEDIJA“ d.o.o. Sarajevo i Službe za zajedničke poslove organa i tijela Federacije Bosne i Hercegovine o obvezama političke stranke na dan 31. 12. 2020. godine i analitike

dobavljača prema kojima je u finansijskom izvješću prijavila obveze u iznosu od 40.737,78 KM.

Od svega navedenoga, politička stranka je dostavila sljedeće: završni račun za Središnji ured stranke (bilancu stanja i bilancu uspjeha) za 2020. godinu, preslike ugovora o pozajmicama za Središnji ured stranke u Sarajevu, preslike izvoda s transakcijskoga računa za financiranje izborne kampanje, broj: 3387302215158928, dio izvoda s transakcijskoga računa Središnjega ureda stranke, broj: 3383102200358781, preslik blagajničke dokumentacije za OO LDS Jablanica, preslik ugovora o zakupu poslovnoga prostora u Travniku i preslik Sporazuma o izmirenju duga zaključenoga sa Službom za zajedničke poslove Federacije BiH.

Budući da Liberalno demokratska stranka BiH nije postupila sukladno zahtjevu Središnjega izbornog povjerenstva BiH, odnosno nije dostavila svu traženu dokumentaciju, prekršila je odredbe članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka, te ograničila djelokrug kontrole njenoga finansijskog izvješća.

U nedostatku cjelovitih poslovnih knjiga i finansijske dokumentacije, nije utvrđeno je li Liberalno demokratska stranka BiH ostvarila i druge prihode i rashode, osim onih koje je prijavila u finansijskom izvješću.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Liberalno demokratska stranka BiH je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborni povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 175.798,95 KM i u svrhu izborne kampanje za Izbore u Gradu Mostaru 30.259,20 KM.

Liberalno demokratska stranka BiH je u Postizbornom finansijskom izvješću za Lokalne izbore 2020. godine iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 8.763,74 KM.

35. POLITIČKA ORGANIZACIJA NAROD I PRAVDA (Kod 2317)

Prema podacima iz korigiranoga godišnjeg financijskog izvješća, Politička organizacija Narod i pravda se financirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	33.496.70	7,49
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	170.983.57	38,24
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	37.100.00	8,30
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0.00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0.00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	57,54	0,01
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	204.558.05	45,74
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0.00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	446.195,86	99,78
II	Ostali prihodi i drugo	1.000,00	0,22
	Izvori financiranja (I+II)	447.195,86	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu utvrđeno je da je Politička organizacija Narod i pravda prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

a) Politička stranka je svojim programom utroška sredstava za 2020. godinu predvidjela troškove u iznosu od 900.000,00 KM.

U godišnjem financijskom izvješću i poslovnim knjigama za 2020. godinu stranka je iskazala ostvarene troškove u iznosu od 745.156,14 KM.

Uvidom u strukturu planiranih i ostvarenih troškova nije moguće utvrditi je li Politička organizacija Narod i pravda troškove toploga obroka, prijevoza i regresa uposlenih, u iznosu od 7.980,00 KM, predvidjela svojim programom utroška.

Stranka je troškove uposlenika planirala kao troškove plaća s pripadajućim porezima i doprinosima, te nije moguće utvrditi jesu li planom, u okviru ove kategorije troškova, obuhvaćeni troškovi toploga obroka, prijevoza i regresa i u kojem iznosu.

Također, za troškove u iznosu od 1.157,50 KM, koje je stranka u financijskom izvješću iskazala kao troškove usluga, nije moguće utvrditi jesu li isti sadržani u nekoj od planiranih vrsta usluga iz programa utroška sredstava.

Budući da politička stranka u programu utroška sredstva nije precizno navela troškove u iznosu od 9.137,50 KM, ili ih nije ni planirala, kao što je prethodno navedeno, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

b) Pregledom financijskoga izvješća i financijske dokumentacije Političke organizacije Narod i pravda, utvrđeno je da u poslovnim knjigama nisu uspostavljene blagovremene i potpune evidencije o prihodima i rashodima, čime su prekršene odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) U poslovnim knjigama, suprotno računovodstvenim propisima, nisu evidentirane novčane donacije u iznosu od 57,84 KM, koje je politička stranka ostvarila provedbom kampanje putem društvenih mreža, a koju su financirali članovi stranke. Također, u poslovnim knjigama nisu evidentirani ni troškovi kampanje u navedenom iznosu.
- (2) U financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH Politička organizacija Narod i pravda je prijavila prihode u iznosu od 447.195,86 KM. Navedeni iznos prihoda odgovara podacima iz financijske dokumentacije političke stranke i prometu po izvodima s transakcijskih računa na koje su sredstva uplaćena.
- U poslovnim knjigama evidentiran je prihod u iznosu od 470.260,00 KM. Uvidom u financijsku dokumentaciju utvrđeno je da su interni prijenosi novčanih sredstava između organizacijskih dijelova stranke u iznosu od 30.320,00 KM, suprotno računovodstvenim propisima i odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, u poslovnim knjigama evidentirani kao prihod. Sukladno odredbi iz članka 13. stavak (5) Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka novčana sredstva, koja jedan organizacijski dio prenosi drugom organizacijskom dijelu unutar političke stranke, ne smatraju se prihodom.
  - Prihod od članarina, koji je ostvaren i u financijskom izvješću prijavljen u iznosu od 33.496,70 KM, u poslovnim knjigama je evidentiran u iznosu od 42.406,09 KM. Pored navedenoga, prihod koji je politička stranka ostvarila iz proračuna Općine Stari Grad Sarajevo u iznosu od 1.632,48 KM i proračuna Općine Bosanska Krupa u iznosu od 557,91 KM, u poslovnim knjigama je evidentiran kao članarina u iznosu od 2.189,36 KM.
  - Novčani prilozi fizičkih i pravnih osoba koje je politička stranka prijavila u financijskom izvješću u iznosu od 208.083,57 KM u poslovnim knjigama su evidentirani u iznosu od 216.129,22 KM. Uvidom u izvode s transakcijskih računa utvrđeno je da su prihodi u iznosu od 15.112,65 KM, koje je politička stranka ostvarila iz proračuna, u poslovnim knjigama evidentirani kao prilozi pravnih osoba. To su prihod iz proračuna Općine Velika Kladuša u iznosu od 10.714,25 KM, prihod iz proračuna Grada Gradačca u iznosu od 3.998,40 KM i prihod iz proračuna Općine Bosanska Krupa u iznosu od 400,00 KM.
  - Povrat zabranjenoga priloga iz 2018. godine, u iznosu od 5.148,00 KM, u poslovnim knjigama je evidentiran kao storno, odnosno umanjenje iznosa donacija koje je politička stranka ostvarila 2020. godine.
  - Prihod iz proračuna koji je politička stranka ostvarila u iznosu od 204.558,00 KM i u financijskom izvješću ga prijavila u istom iznosu, u poslovnim knjigama je evidentiran u iznosu od 187.255,01 KM. U poslovnim knjigama su evidentirani samo prihodi iz proračuna Federacije BiH i proračuna Kantona Sarajevo, dok su prihodi iz proračuna Općine Velika Kladuša, Grada Gradačca i Općine Bosanska Krupa evidentirani kao prilozi pravnih osoba, a prihod iz proračuna Općine Stari Grad Sarajevo i proračuna Općine Bosanska Krupa evidentiran je u okviru članarina, kao što je prethodno navedeno.
- (3) U poslovnim knjigama dio evidencija o troškovima stranke nije blagovremeno uspostavljen.
- Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora i evidencije iz poslovnih knjiga utvrđeno je da su knjiženi samo oni troškovi zakupnine koji su plaćeni tijekom 2020. godine. U poslovnim knjigama troškovi zakupnine evidentirani su zaključno s mjesecom studenim 2020. godine, u iznosu od 75.445,45 KM. Za mjesec prosinac u poslovnim knjigama nije evidentiran ni trošak zakupnine, niti obveza prema zakupodavcima.

Sukladno ugovorima o zakupu, troškovi zakupnine u 2020. godini su iznosili 91.407,72 KM, kao što je politička stranka i prijavila u financijskom izvješću.

- U poslovnim knjigama evidentiran je trošak pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima u iznosu od 9.300,00 KM. Odlukom Središnjega izbornog povjerenstva BiH o povratu uplaćenoga iznosa pristojbe za ovjeru, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25. 2. 2021. godine, Politička organizacija Narod i pravda je ostvarila pravo na povrat uplaćenih sredstva na temelju pristojbe u iznosu od 6.400,00 KM. Trošak pristojbe je iznosio 2.900,00 KM, kako je politička stranka iskazala u financijskom izvješću.
- U poslovnim knjigama kao ostali rashodi iskazani su interni prijenosi novčanih sredstava između organizacijskih dijelova stranke u iznosu od 30.000,00 KM. Sukladno odredbi iz članka 21. stavak (4) Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka novčana sredstva koja jedan organizacijski dio prenosi drugom organizacijskom dijelu unutar političke stranke ne smatra se rashodom.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Politička organizacija Narod i pravda je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izbornog povjerenstvo BiH, mogla potrošiti 564.211,70 KM.

Politička organizacija Narod i pravda je u ispravljenim financijskim izvješćima, postizbornom financijskom izvješću i godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu, koje je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 375.131,42 KM.

36. STRANKA MLADIH ZA PROMJENE (Kod 1271)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Stranka mladih za promjene financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	1.510,00	100,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	1.510,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	1.510,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Stranka mladih za promjene prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i

članka 12. stavci (1), (3) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- a) Politička stranka nije donijela program utroška sredstava za 2020. godinu. Uvidom u financijsko izvješće Stranke mladih za promjene utvrđeno je da je ostvarila troškove u iznosu od 1.509,95 KM.
- b) Pregledom financijskoga izvješća i dodatne dokumentacije utvrđeno je da Stranka mladih za promjene nije vodila poslovne knjige, nije uspostavila točne evidencije o svojim prihodima, rashodima i obvezama, nije podnijela postizborno financijsko izvješće i godišnje financijsko izvješće nije popunila na način kako je Središnje izborno povjerenstvo BiH propisalo Pravilnikom.
- (1) Na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH stranci za dostavljanjem poslovnih knjiga (bruto bilance i glavne knjige za razdoblje 1. 1. 2020. do 31. 12. 2020. godine) Stranka mladih za promjene je dostavila odgovor da nije vodila poslovne knjige iz razloga što nema aktivu (opremu, zalihe niti sredstva na računu), kao i pasivu (kapital niti obveze).
- (2) Politička stranka je u financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH i završnom računu prijavila novčanu donaciju fizičke osobe Miladina Lazića u iznosu od 1.510,00 KM. Međutim, uvidom u izvode s transakcijskoga računa stranke, utvrđeno je da je spomenuta osoba Stranci mladih za promjene uplatila pozajmicu u iznosu od 1.510,00 KM, a ne donaciju. Budući da politička stranka nije dostavila bilancu stanja na dan 31. 12. 2021. godine, niti je dostavila dokaz da se Miladin Lazić odrekao svojih potraživanja od političke stranke na temelju dane pozajmice, nije utvrđeno je li Stranka mladih za promjene ostvarila donaciju ili ima obvezu vratiti pozajmicu u iznosu od 1.510,00 KM. Obvezu stranka nije prijavila u financijskom izvješću.
- (3) Stranka mladih za promjene Središnjem izbornom povjerenstvu BiH nije podnijela financijsko izvješće za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u studenome 2020. godine (postizborno financijsko izvješće).
- Sukladno odredbama iz članka 15.1 Izbornoga zakona BiH politička stranka je bila obvezna podnijeti postizborno financijsko izvješće u roku od 30 dana od dana objavljivanja izbornih rezultata u Službenom glasniku BiH.
- U godišnjem financijskom izvješću politička stranka nije iskazala troškove izborne kampanje. Na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH za dostavljanjem izjave o načinu financiranja kampanje i iznosu iste, politička stranka je odgovorila kako financiranje stranke nije bilo potrebno, jer ona nije aktivan sudionik na izborima.
- Na temelju navedenoga nije utvrđeno je li Stranka mladih za promjene ostvarila troškove izborne kampanje, u kojem iznosu i iz kojeg izvora su isti financirani.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Stranka mladih za promjene je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 61.339,80 KM.

U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu Stranka mladih za promjene nije iskazala troškove izborne kampanje.

37. STRANKA SOCIJALNE SIGURNOSTI SRPSKIH BORACA (Kod 1250)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, Stranka socijalne sigurnosti srpskih boraca financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	200,00	100,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
6.			
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	200,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	200,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Stranka socijalne sigurnosti srpskih boraca prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. stavak (1), članka 12. stavci (1), (3), (4) i (5) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- a) Politička stranka uz godišnje financijsko izvješće za 2019. godinu nije dostavila program utroška sredstava za 2020. godinu. Također, navedeni program utroška stranka nije dostavila ni po zahtjevu Središnjega izbornog povjerenstva BiH za dostavu dodatne dokumentacije, kao i urgenciji iz mjeseca studenoga 2021. godine, što potvrđuje činjenicu da nije izradila program utroška sredstava.

Osim troškova koje je politička stranka u godišnjem financijskom izvješću iskazala u iznosu od 1.252,50 KM, a budući da nije dostavila financijsku dokumentaciju, nije utvrđen stvarni iznos troškova koje je ostvarila bez programa utroška sredstava.

- b) Politička stranka nije uspostavila evidenciju o nenovčanoj donaciji koju je ostvarila uporabom poslovnoga prostora bez plaćanja zakupnine, niti je istu prijavila u financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

Na temelju Odluke pravne osobe „METAL“ a.d. Banja Luka, od 20. 12. 2018. godine, da se Stranci socijalne sigurnosti srpskih boraca dodjeljuje uredski prostor površine 40,00 m² na uporabu bez naknade u razdoblju od tri godine, odnosno do 31. 12. 2021. godine, utvrđeno je da je politička stranka rabeći poslovni prostor 2020. godine bez naknade ostvarila nenovčanu donaciju.

Sukladno odredbama iz članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka, stranaka je imala obvezu prihod od spomenute donacije evidentirati u poslovnim knjigama i prijaviti u godišnjem financijskom izvješću, u iznosu tržišne vrijednosti usluge.

- c) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća i dodatne financijske dokumentacije, utvrđeno je da stranka nije u poslovnim knjigama i financijskom izvješću uspostavila potpunu evidenciju o svojim prihodima i rashodima, godišnje financijsko izvješće nije popunila na način i u formi koju je Središnje izbornog povjerenstvo BiH propisalo Pravilnikom.
- Stranka na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH nije dostavila dodatnu financijsku dokumentaciju.
- (1) Politička stranka je godišnje financijsko izvješće Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijela 31. 3. 2020. godine u elektroničkoj formi. Iako je, sukladno odredbi iz članka 3. stavak (1) Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka, bila obvezna do 31. 3. 2021. godine dostaviti i obrasce financijskoga izvješća, ispisane iz aplikacije u PDF formatu, ovjerene potpisom ovlaštene osobe i pečatom političke stranke, zajedno s potvrdom o podnesenom izvješću u elektroničkoj formi, Stranka socijalne sigurnosti srpskih boraca obrasce financijskoga izvješća, u čvrstom presliku, dostavila je 10. 5. 2021. godine.
- (2) Stranka nije uspostavila potpune evidencije o svojim novčanim tokovima. Stranka u financijskom izvješću nije prijavila transakcijski račun, broj: 5620998113191462 kod NLB banke a.d. Banja Luka, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika. Budući da stranka nije dostavila izvode sa spomenutoga računa, nije bilo moguće utvrditi je li tijekom 2020. godine ostvarila promet putem ovoga računa.
- (3) Stranka socijalne sigurnosti srpskih boraca u poslovnim knjigama nije uspostavila potpunu evidenciju o prihodima i rashodima, niti ih je prijavila u financijskom izvješću koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.
- Stranka je rabila poslovni prostor bez plaćanja zakupnine, kao što je navedeno u nalazu pod b), čime je ostvarila nenovčanu donaciju koju je, sukladno odredbi iz članka 18. Pravilnika, bila obvezna prijaviti u financijskom izvješću.
  - Stranka nije iskazala ni trošak zakupnine poslovnoga prostora, čime je prekršila odredbe članka 21. i članka 22. Pravilnika.
- Pored navedenoga, utvrđeno je da stranka u poslovnim knjigama i završnom računu, koji je podnijela Agenciji za posredničke, informatičke i financijske usluge – APIF, nije iskazala prihod na temelju nenovčane donacije niti rashod na ime zakupnine, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (4) Politička stranka na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 03-07-6-914-2/21 od 28. 6. 2021. godine i urgenciji, broj: 03-07-6-914-3/21 od 3. 11. 2021. godine, nije dostavila preslik izvoda s transakcijskoga računa, broj: 56220998113191462 kod NLB banke a.d. Banja Luka, niti izjavu na koji način i u kojem iznosu je financirala izbornu kampanju, čime je prekršila je odredbu članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- d) Stranka socijalne sigurnosti srpskih boraca nije podnijela financijsko izvješće za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u studenom 2020. godine (postizborno financijsko izvješće, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

Postizborno financijsko izvješće politička stranka je bila dužna podnijeti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku od trideset dana od dana objavljivanja izbornih rezultata u Službenom glasniku BiH.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Stranka socijalne sigurnosti srpskih boraca je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izbornog povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 63.649,80 KM.

U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu Stranka socijalne sigurnosti srpskih boraca nije prijavila troškove izborne kampanje, a na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH nije dostavila izjavu na koji način i u kojem iznosu je financirala izbornu kampanju.

38. NEZAVISNA STRANKA DR. MIHAJLO TOVIRAC (Kod 1003)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Nezavisna stranka dr. Mihajlo Tovirac financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	12,00	0,48
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	2.478,00	99,52
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	2.490,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	2.490,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Nezavisna stranka dr. Mihajlo Tovirac prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 12. stavak (3), stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

a) Nezavisna stranka dr. Mihajlo Tovirac nije uz godišnje financijsko izvješće za 2019. godinu dostavila program utroška sredstava za 2020. godinu.

Budući da Nezavisna stranka dr. Mihajlo Tovirac nije dostavila program utroška za 2020. godinu, smatramo da je financijska sredstva, u iznosu od 1.063,00 KM utrošila bez programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

b) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da politička stranka godišnje financijsko izvješće nije dostavila u zakonom propisanom roku, nije pravilno popunila obrasce godišnjega financijskog izvješća i nije dostavila dodatnu dokumentaciju, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe Pravilnika.

(1) Nezavisna stranka dr. Mihajlo Tovirac je godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu podnijela u elektroničkoj formi putem aplikacije FI CIK BIH dana 31. 8. 2021. godine.

(2) Stranka nije u obrascu 1 (opći podatci o političkoj stranci) godišnjega financijskog izvješća iskazala podatke o broju rješenja o upisu stranke u registar suda i šifri djelatnosti, čime je prekršila odredbe članka 9. Pravilnika.

Također, stranka je u godišnjem financijskom izvješću navela da je osoba ovlaštena za zastupanje stranke Branka Damjanović, potpredsjednica stranke, dok je u Rješenju o upisu u registar političkih organizacija, broj: 085-0-Rp-08-000 001 od 14. 5. 2008. godine, navedeno da je osoba ovlaštena za zastupanje stranke Mihajlo Tovirac, predsjednik stranke.

(3) Stranka nije u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjega financijskog izvješća iskazala točne podatke o početnom stanju i prometu ostvarenom putem transakcijskoga računa, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

U obrascu 2 iskazan je transakcijski račun broj: 5513021128915221 kod Unikredit banke ad sa sljedećim podacima: početno stanje na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 13,00 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 4.390,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 4.392,50 KM i stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 10,50 KM.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa koje je stranka dostavila za razdoblje od 1. 1. do 31. 10. 2020. godine, utvrđeno je sljedeće: negativno početno stanje na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 13,00 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 4.390,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 4.379,50 KM i negativan saldo novca na dan 31. 10. 2020. godine u iznosu od 2,50 KM.

(4) Stranka nije u obrascu 3-f (prihodi iz proračuna) iskazala točne podatke o razini vlasti iz čijeg proračuna je ostvarila prihode, čime je prekršila odredbe članka 19. Pravilnika.

Nezavisna stranka dr. Mihajlo Tovirac je u obrascu 3-f iskazala da je ostvarila prihode iz proračuna Grada Banja Luka u iznosu od 2.478,00 KM, dok je kontrolom izvoda s transakcijskoga računa utvrđeno da je stranka ostvarila prihode iz proračuna Općine Šamac u iznosu od 2.478,00 KM.

(5) Nezavisna stranka dr. Mihajlo Tovirac nije na pravilan način popunila obrasce rashoda, čime je prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.

- Uvidom u obrasce rashoda godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, koje je stranka dostavila u čvrstom presliku, utvrđeno je da je stranka u obrascu 4 (rashodi političke stranke) rukom upisala ukupne rashode u iznosu od 1.063,00 KM.

Stranka je, također, u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) dopisala podatke o iznosu troškova zakupnine poslovnih prostora i troškova usluga, i to: troškove

zakupnine poslovnih prostora u iznosu od 900,00 KM i troškove usluga u iznosu od 163,50 KM.

Uvidom u obrazac 4.1 koji je stranka popunila elektronički u aplikaciji FI SIP BiH, utvrđeno je da je stranka u obrascu 4.1 iskazala troškove zakupnine poslovnih prostora i troškove usluga, ali je iznose troškova iskazala u dijelu obrasca u koji se unose podatci o broju konta, dok je u dijelu obrasca u koji se unose podatci o iznosu troška upisala 0,00 KM.

- Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa, utvrđeno je da je stranka ostvarila troškove naknade za vođenje računa i provizije u iznosu od 135,00 KM, troškove kazne po Odluci Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 03-07-6-495/18 od 20. 12. 2018. godine, u iznosu od 1.329,50 KM, troškove kazne po Odluci Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 05-1-07-6-469/19 od 14. 5. 2020. godine u iznosu od 1.000,00 KM i troškove pristojbe za ovjeru političke stranke za sudjelovanje na izborima u iznosu od 1.000,00 KM. Također, s transakcijskoga računa isplaćena je gotovina u iznosu od 900,00 KM uz napomenu da se sredstva podižu za zakupninu.

Nepravilnim iskazivanjem strukture troškova, stranka je prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.

- Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove zakupnine poslovnoga prostora u iznosu od 900,00 KM, što je za 900,00 KM manje u odnosu na stvarne troškove.

Uvidom u ugovor o zakupu poslovnoga prostora, broj: 1-1/09 od 22. 5. 2009. godine, utvrđeno je da su troškovi zakupnine poslovnog prostora iznosili 150,00 KM mjesečno, odnosno 1.800,00 KM na godišnjoj razini.

Stranka, također, u obrascu 5 (obveze) nije iskazala obveze prema zakupodavcu, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

- (6) Pregledom financijskoga izvješća i izvoda s transakcijskoga računa utvrđeno je da stranka nije na pravilan način popunila obrazac 5 (obveze), odnosno nije iskazala točne podatke o povjeriteljima, iznosu obveza i nadnevku obveza, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

- Nezavisna stranka dr. Mihajlo Tovirac je u obrascu 5.1 (obveze političke stranke po kreditima i pozajmicama) godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu iskazala da je tijekom 2020. godine primila pozajmicu od fizičke osobe Mihajla Tovirca u iznosu od 1.900,00 KM, ali da na dan 18. 6. 2020. godine nema obveze prema navedenoj osobi.

Uvidom u obrazac 5.1 (obveze političke stranke po kreditima i pozajmicama) godišnjega financijskog izvješća za 2019. godinu utvrđeno je da je stranka iskazala obveze prema fizičkoj osobi Mihajlo Tovirac u iznosu od 180,00 KM.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa utvrđeno je da je fizička osoba Branka Damjanović tijekom 2020. godine dala pozajmice stranci u ukupnom iznosu od 1.900,00 KM, te da nije izvršen povrat pozajmica fizičkim osobama Mihajlu Tovircu i Branki Damjanović, što ukazuje da stranka nije u obrascu 5 iskazala točne podatke o svojim obvezama i povjeriteljima.

- Stranka je u obrascu 5.2 (ostale obveze) iskazala obveze prema Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine u iznosu od 2.329,00 KM, te je iskazala obveze na dan 10. 5. 2021. godine.

Uvidom u izvode s transakcijskoga računa utvrđeno je da je stranka u razdoblju od 1. 1. do 31. 10. 2020. godine izmirila obveze prema Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine u iznosu od 2.329,00 KM, a na temelju odluka kojim su stranci izrečene novčane kazne u 2018. i 2020. godini.

Navedeno ukazuje kako stranka na dan 31. 12. 2020. godine nema obveze prema Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine na temelju novčanih kazni, već su iste izmirene tijekom 2020. godine.

- (7) Dana 16. 11. 2021. godine, Središnje izborni povjerenstvo Bosne i Hercegovine je Nezavisnoj stranci dr. Mihajlo Tovirac uputilo Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2020. godinu, a dana 6. 12. 2021. godine i Urgenciju kojom je od stranke traženo dostavljanje: preslika godišnjega obračuna (bilanca uspjeha i bilanca stanja) za 2020. godinu, dokumentacije o uporabi poslovnoga prostora u 2020. godini, glavne knjige s cjelovitim analitičkim evidencijama za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, preslik blagajničkih izvješća za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, program utroška sredstava za 2020. i 2021. godinu, preslik izvoda s transakcijskoga računa broj: 5513021128915221 kod Unikredit banke ad za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine i izjavu o načinu financiranja izborne kampanje i iznos iste.

U ostavljenom roku stranka je dostavila preslik ugovora o zakupu poslovnoga prostora i izvoda s transakcijskoga računa broj: 5513021128915221 kod Unikredit banke ad za razdoblje 1. 1. – 31. 10. 2020. godine.

Budući da nije dostavila svu traženu dodatnu dokumentaciju, i to: preslik godišnjega obračuna (bilanca uspjeha i bilanca stanja) za 2020. godinu, glavnu knjigu s cjelovitim analitičkim evidencijama za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, preslik blagajničkih izvješća za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2020. godine, program utroška sredstava za 2020. i 2021. godinu, preslik izvoda s transakcijskoga računa broj: 5513021128915221 kod Unikredit banke ad za razdoblje 1. 11. – 31. 12. 2020. godine i izjavu o načinu financiranja izborne kampanje i iznos iste, stranka je prekršila odredbe članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- c) Nezavisna stranka dr. Mihajlo Tovirac nije podnijela postizborno financijsko izvješće – Lokalni izbori 2020. godine (razdoblje izvješća 1. 6. – 15. 12. 2020.), čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- d) Nezavisna stranka dr. Mihajlo Tovirac pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na izborima nije platila s transakcijskoga računa za financiranje izborne kampanje.

Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje, stranka je prijavila glavni transakcijski račun stranke broj: 5513021128915221 kod Unikredit banke ad.

Pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, politička stranka je, suprotno Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, umjesto s posebnoga transakcijskog računa za financiranje izborne kampanje, uplatila s glavnoga računa stranke.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Nezavisna stranka dr. Mihajlo Tovirac je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, mogla potrošiti 4.952,10 KM.

Nezavisna stranka dr. Mihajlo Tovirac u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu nije iskazala troškove propagande.

39. POKRET MOST 21 (Kod 2313)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, Pokret most 21 financirao se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	1.120,00	92,56
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	90,00	7,44
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	1.210,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	1.210,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Pokret most 21 prekršio odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (3), stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- a) Pokret most 21 je u godišnjem financijskom izvješću iskazao ukupne rashode u iznosu od 4.164,42 KM.
Uvidom u službenu evidenciju utvrđeno je da stranka nije dostavila Program utroška sredstava za 2020. godinu uz godišnje financijsko izvješće za 2019. godinu, a što je bila obvezna.
U zahtjevu za dostavu dodatne dokumentacije od stranke je traženo dostavljanje Programa utroška sredstava za 2020. godinu, što je stranka i učinila. Međutim, uvidom u dostavljeni dokument utvrđeno je da isti ne sadrži sve važne elemente dokumenta, tj. ne sadrži nadnevak kada je dokument izrađen, kao ni broj dokumenta. Pored toga, program utroška ne sadrži projekciju budućih prihoda i troškova, nego izvješće o utrošenim sredstvima, te iz navedenih razloga isti nije uzet u razmatranje.
- b) Politička stranka nije uspostavila potpune i točne evidencije o svojim rashodima i novčanim tokovima, dio evidencija izradila je bez relevantnih knjigovodstvenih isprava ili na temelju nevjerodostojnih isprava, blagajničko poslovanje nije vodila sukladno

pravilima i načelima blagajničkoga poslovanja, obrasce godišnjega financijskog izvješća nije popunila sukladno Pravilniku i nije dostavila potpunu dodatnu dokumentaciju, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) Uvidom u obrazac 2. financijskoga izvješća (Pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) i Izvješće Centralne banke Bosne i Hercegovine utvrđeno je da stranka nije prijavila sve transakcijske račune te je za transakcijski račun broj: 1028370000012651 iskazala promet koji je ostvaren po drugom transakcijskom računu, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

- Uvidom u Izvješće Centralne banke Bosne i Hercegovine utvrđeno je da stranka nije u financijskom izvješću iskazala transakcijski račun broj: 1028370000012748 otvoren kod Union banke, te dva transakcijska računa otvorena kod Sberbank i to račune broj: 1401011130006383 i 1401011200541194.

Stranka je za račune kod Sberbank dostavila izvode za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, na temelju kojih je po transakcijskom računu broj: 1401011130006383 utvrđen sljedeći promet: stanje na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 0,00 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 194,17 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 194,17 KM i saldo na dan 8. 7. 2020. godine u iznosu od 0,00 KM.

Uvidom u izvode s deviznoga računa broj: 1401011200541194 utvrđen je sljedeći promet: stanje na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 3,89 EUR, ukupan promet ulaza u iznosu od 0,00 EUR, ukupan promet izlaza u iznosu od 3,89 EUR i saldo na dan 8. 7. 2020. godine u iznosu od 0,00 KM.

Računi kod Sberbank su ugašeni dana 8. 7. 2020. godine.

- U obrascu 2. financijskoga izvješća utvrđeno je da je stranka iskazala transakcijski račun broj: 1028370000012651 otvoren kod Union banke sa sljedećim prometom: saldo na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 0,00 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 1.210,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 1.122,00 KM i stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 88,00 KM.

Uvidom u izvode s transakcijskoga računa kod Union banke koje je stranka na zahtjev dostavila, utvrđeno je da iskazani promet odgovara prometu ostvarenom putem transakcijskoga računa broj: 1028370000012748, a koji stranka nije navela u financijskom izvješću.

Prema podacima Union banke, stranka po transakcijskom računu broj: 1028370000012651 nije ostvarila promet u 2020. godini.

(2) Stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala i u godišnjem financijskom izvješću u obrascu 2.1 financijskoga izvješća (Pregled stanja blagajne) nije iskazala promet ostvaren putem blagajne, nije vodila blagajnu sukladno pravilima i načelima blagajničkoga poslovanja, te je utrošena sredstva pravdala, odnosno evidencije izradila bez relevantne dokumentacije, čime je prekršila odredbe članka 12. Pravilnika.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka evidentirala troškove na raznim temeljima, a da iste nije plaćala s transakcijskoga računa. Također, utvrđeno je da je stranka iskazala sredstva pozajmljena od fizičke osobe, a ista nisu uplaćena na transakcijski račun.

Kontrolom dostavljene dokumentacije utvrđeno je da su računi plaćani gotovinski, a da stranka nije vodila pomoćnu knjigu blagajne, odnosno nije evidentirala promet putem blagajne sukladno pravilima i načelima o blagajničkom poslovanju.

Naime, stranka nije vodila dnevnik blagajne, zatim, za pozajmice fizičke osobe Amire Reke, koje je primila putem blagajne, nije izradila naloge naplate, a za troškove isplaćene putem blagajne izradila je jedan dokument – isplate na teret blagajne, na kojemu nema potpisa blagajnika, osobe koja je primila novčana sredstva i osobe koja je vršila kontrolu. Također, računi koji su dostavljeni za utrošena sredstva imaju niz manjkavosti, odnosno iz preslika računa nije moguće utvrditi iznos i namjenu utrošenih sredstava, te pokrivaju li u potpunosti isplaćena sredstva.

Na temelju podataka iz izrađenoga izvješća o plaćenim računima gotovinskim putem, utvrđen je izlazni promet u iznosu od 1.530,54 KM, dok je stranka iskazala troškove u iznosu od 4.164,42 KM, od čega je 1.100,00 KM pristojba za izbore plaćena putem transakcijskoga računa. Služba za reviziju je utvrdila da za sredstva u iznosu od 1.533,88 KM ne postoji nikakva dokumentacija.

- (3) U obrascu 3-a financijskoga izvješća (Prilozi fizičkih osoba) utvrđeno je da je stranka prijavila prilog fizičke osobe Amera Reke u iznosu od 110,00 KM, dok je uvidom u izvode utvrđeno da je prilog u navedenom iznosu dala druga fizička osoba, Hasna Ljubović, te da je stranka u financijskom izvješću prijavila pogrešnu fizičku osobu, čime je prekršila odredbe članka 14. Pravilnika.
- (4) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, poslovnih knjiga i dodatne dokumentacije utvrđeno je da stranka nije uspostavila potpune i točne evidencije o rashodima, te ih nije iskazala u godišnjem financijskom izvješću u obrascima 4 (rashodi političke stranke) i 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi), čime je prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.

Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala i u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove ostalih zakupa u iznosu od 454,35 KM. Uvidom u ugovor o zakupu utvrđeno je da troškovi zakupa za pet mjeseci ugovorene zakupnine u 2020. godini iznose 1.000,00 KM, te da je stranka troškove iskazala u manjem iznosu za 545,65 KM.

Pored toga, stranka u svojim poslovnim knjigama i financijskom izvješću nije evidentirala i nije iskazala troškove bankarske provizije prilikom gašenja računa u ukupnom iznosu od 194,17 KM.

- (5) Stranka je u obrascu 5. (obveze političke stranke) iskazala sve svoje obveze iskazala kao obveze po pozajmicama prema fizičkoj osobi Amiru Reki u iznosu od 3.160,52 KM, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.
Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da stranka u okviru obveza ima evidentirane ostale obveze u iznosu od 572,36 KM, a ostale obveze prema Amiru Reki u iznosu od 2.588,16 KM.
Na zahtjev za dostavljanjem ugovora o pozajmicama i dokaza o uplati, stranka je dostavila ugovor o pozajmici između stranke i Amira Reke na iznos od 1.100,00 KM. S obzirom na to da je stranka dostavila samo ugovor o pozajmici na 1.100,00 KM nije bilo moguće potvrditi da obveze stranke na temelju pozajmice prema Amiru Reki iznose 3.060,52 KM.

- (6) Dana 28. 3. 2022. godine, Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je političkoj stranci Pokret most 21 uputilo Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2020. godinu, broj: 03-07-6-719-5/21 kojim je od stranke traženo dostavljanje: dokumentacije o uporabi poslovnoga prostora stranke za 2020. godinu, glavne knjige s cjelovitim analitičkim evidencijama za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, ugovor o pozajmici s Amirom Rekom, preslik računa za troškove goriva, reprezentacije i ostale troškove, izjavu o načinu financiranja izborne kampanje i iznose iste, te preslik izvoda s transakcijskih računa: 1028370000012651 i 1401011130006383.

Nakon upućenoga zahtjeva stranka je dana 20. 4. 2021. godine dostavila nepotpunu dokumentaciju, odnosno nije dostavila sve ugovore o pozajmicama s fizičkom osobom i izjavu o načinu financiranja izborne kampanje i iznose iste.

Budući da stranka nije dostavila cjelovitu traženu dodatnu dokumentaciju, prekršila je odredbe članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- c) Uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da Pokret most 21 Središnjem izbornom povjerenstvu BiH nije podnio postizborno financijsko izvješće za Lokalne izbore 2020. godine, koji su održani u studenom 2020. godine, čime je prekršio odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Postizborno financijsko izvješće za sudjelovanje na Izborima u Gradu Mostaru, održanima u prosincu 2020. godine, politička stranka je podnijela nakon zakonom utvrđenoga roka. Stranka je postizborno financijsko izvješće za Lokalne izbore u Mostaru podnijela putem aplikacije i u čvrstom presliku dana 31. 3. 2021. godine, iako je rok za podnošenje izvješća bio 19. 2. 2021. godine.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Pokret most 21 je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogao potrošiti 362.038,50 KM, a u svrhu izborne kampanje za Izbore u Gradu Mostaru 2020. godine 30.259,20 KM.

Pokret most 21 u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu nije iskazao troškove kampanje, niti je dostavio izjavu o načinu financiranja kampanje i iznosu iste.

40. HRVATSKA STRANKA PRAVA BiH (Kod 017)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Hrvatska stranka prava BiH financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	3.000,00	6,47
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	41.853,08	90,29
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	44.853,08	96,76
II	Ostali prihodi i drugo	1.500,00	3,24
	Izvori financiranja (I+II)	46.353,08	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava BiH prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (2) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Planom utroška sredstava za 2020. godinu, Hrvatska stranka prava BiH je planirala ukupne rashode u iznosu od 11.604,00 KM. Uvidom u godišnje financijsko izvješće i poslovne knjige utvrđeno je da je u 2020. godini stranka ostvarila ukupne rashode u iznosu od 33.476,23 KM.

Na temelju navedenoga, utvrđeno je da je stranka sredstva u iznosu od 21.872,23 KM utrošila mimo svoga plana utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Pregledom godišnjega financijskog izvješća i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da Hrvatska stranka prava BiH, poslovne knjige nije vodila sukladno računovodstvenim propisima, nije vodila točne evidencije o rashodima, nije u financijskom izvješću uključila koristi ostvarene od aktivnosti udruge koja je povezana s političkom strankom i nije popunila obrasce godišnjega financijskog izvješća sukladno Pravilniku, čime je prekršila računovodstvene propise i odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Na obrascu 1.1 (Opći podatci o političkoj stranci – teritorijalna organizacija političke stranke) godišnjega financijskog izvješća stranka je navela da ima samo Središnji ured. Pregledom godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da je stranka ostvarila prihode iz proračuna Hercegovačko-neretvanskoga kantona, Zapadnohercegovačkoga kantona i općina Stolac, Odžak i Posušje, što ukazuje kako ima i druge organizacijske dijelove. Budući da nije navela podatke o svim organizacijskim dijelovima, politička stranka je prekršila odredbe članka 10. Pravilnika.

- (2) Hrvatska stranka prava BiH nije uspostavila potpune i točne evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno iskazala u godišnjem financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 21. i članka 22. Pravilnika.

U godišnjem financijskom izvješću, Hrvatska stranka prava BiH je iskazala troškove pristojbe za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 2.000,00 KM. Međutim, kontrolom prometa izvoda s transakcijskoga računa stranke, utvrđeno je da je stranka u svrhu pristojbe za sudjelovanje na izborima uplatila ukupno 3.600,00 KM. Po Odluci Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25. 2. 2021. godine, stranka je ostvarila pravo na povrat dijela uplaćenoga novčanog iznosa pristojbe za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 700,00 KM, tako da su troškovi pristojbe iznosili 2.900,00 KM, koje je stranka trebala iskazati u godišnjem financijskom izvješću.

- (3) Politička stranka u godišnjem financijskom izvješću nije uključila koristi ostvarene od aktivnosti udruge Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine, koja je povezana s političkom strankom, jer je stranka članica ove udruge, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Hrvatska stranka prava BiH je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborna povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 259.027,05 KM, a u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore u Gradu Mostaru 2020. godine, mogla je potrošiti sredstva u iznosu od 10.086,40 KM.

Hrvatska stranka prava BiH je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 12.719,10 KM.

41. HRVATSKA NEZAVISNA LISTA (Kod 1703)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Hrvatska nezavisna lista financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	43.339,08	99,98
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00%
I	Ukupni prihodi (1-8)	43.339,08	99,98
II	Ostali prihodi i drugo	8,46	0,02
	Izvori financiranja (I+II)	43.347,54	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu utvrđeno je da je Hrvatska nezavisna lista prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1), članka 12. stavci (1), (3) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

a) Politička stranka je svojim programom utroška sredstava za 2020. godinu predvidjela troškove u iznosu od 57.500,00 KM.

U godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, stranka je prijavila ostvarene troškove u iznosu od 45.519,16 KM, a u poslovnim knjigama ih je evidentirala u iznosu od 44.251,98 KM.

Uvidom u strukturu planiranih troškova utvrđeno je da politička stranka program utroška sredstava nije izradila na način da osigura potpunu transparentnost utroška sredstava, niti usporedbu ostvarenih i planiranih troškova.

Politička stranka je za organizacije i održavanja različitih političkih susreta i sastanaka, osnivanje novih ogranaka, tribine i sl. predvidjela troškove u iznosu od 14.000,00 KM i za troškove izbornih aktivnosti (promidžbeni materijal, oglašavanje i slično) troškove u iznosu od 20.000,00 KM. Budući da stranka nije precizirala vrstu troškova za navedene manifestacije, nije utvrđeno jesu li troškovi reklame, koje je stranka ostvarila u iznosu od 11.829,04 KM i troškovi reprezentacije u iznosu od 14.245,69 KM, planirani i u kojem iznosu.

Politička stranka je ostvarila troškove u iznosu od 6.772,64 KM koje nije predvidjela svojim programom utroška. To su troškovi uredskoga materijala u iznosu od 165,64 KM, troškovi platnoga prometa u iznosu od 403,00 KM, troškovi knjigovodstvenih usluga u iznosu od 1.404,00 KM, pristojbe, novčane kazne i slično u iznosu od 2.500,00 KM i donacije pravnim osobama u iznosu od 2.300,00 KM.

Budući da politička stranka nije izradila precizan plan programa utroška sredstva, te da je ostvarila troškove koji nisu predviđeni programom utroška, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju.

- b) Pregledom financijskoga izvješća, poslovnih knjiga i financijske dokumentacije utvrđeno je da Hrvatska nezavisna lista nije uspostavila pravovremene i pravilne evidencije o svojim rashodima te financijsko izvješće nije podnijela na način kako je Središnje izborno povjerenstvo BiH propisalo Pravilnikom, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) Politička stranka je troškove 2020. godine u poslovnim knjigama evidentirala u iznosu od 44.251,98 KM. U godišnjem financijskom izvješću troškove je iskazala u iznosu od 45.519,16 KM i to režijsko-administrativne troškove u iznosu od 23.739,58 KM i troškove izborne kampanje u iznosu od 21.779,58 KM.

- Uvidom u strukturu troškova, utvrđeno je da su u poslovnim knjigama troškovi uredskoga materijala evidentirani u iznosu od 165,64 KM, a u financijskom izvješću su prijavljeni u iznosu od 505,64 KM.
- Knjigovodstvene usluge, koje su u poslovnim knjigama evidentirane u iznosu od 1.404,00 KM, u financijskom izvješću su prijavljene u iznosu od 2.340,00 KM.
- Novčana kazna, koja je plaćena u iznosu od 2.000,00 KM i plaćena pristojba za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 2.800,00 KM, u poslovnim knjigama su evidentirane kao troškovi u iznosu od 4.800,00 KM, a u financijskom izvješću u iznosu od 3.795,00 KM.
Međutim, Odlukom Središnjega izbornog povjerenstva BiH o povratu uplaćenoga iznosa pristojbe za ovjeru, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25. 2. 2021. godine, Hrvatska nezavisna lista je ostvarila pravo na povrat uplaćenih sredstva na temelju pristojbe u iznosu od 2.300,00 KM, pa je trošak pristojbe iznosio 500,00 KM, a ne 2.800,00 KM kako je evidentirano u poslovnim knjigama stranke.
- U financijskom izvješću stranka je prijavila donacije pravnim osobama u iznosu od 800,00 KM. U poslovnim knjigama su iste donacije evidentirane u iznosu od 1.600,00 KM. Uvidom u izvode s transakcijskih računa utvrđeno je da je stranka dala donacije u iznosu od 2.300,00 KM. Isplatu donacije jednoj od udruga građana, u iznosu od 1.500,00 KM, stranka je u poslovnim knjigama evidentirala kao trošak reklame.
- Trošak zakupnine poslovnoga prostora u poslovnim knjigama je prijavljen u iznosu od 3.600,00 KM. U poslovnim knjigama evidentiran je trošak zakupnine u iznosu od 1.798,00 KM i trošak uređenja uredskoga prostora u iznosu od 1.177,28 KM.
- Troškovi izborne kampanje, koje je stranka u izvješću prijavila u iznosu od 21.779,58 KM, u poslovnim knjigama su evidentirani kao troškovi reklame u iznosu od 13.329,04 KM, troškovi reprezentacije u iznosu od 14.245,69 KM i trošak financiranja zajedničke kampanje u iznosu od 198,31 KM.
- U financijskom izvješću prijavljeni su rashodi iz prethodnih godina u iznosu od 6.546,15 KM, koji nisu evidentirani u poslovnim knjigama.

(2) Stranka u financijskom izvješću na obrascu 5. *Obveze političke stranke* nije iskazala obveze na dan 31. 12. 2020. godine. U poslovnim knjigama stranke evidentirane su obveze prema dobavljačima u iznosu od 986,52 KM.

- (3) U financijskom izvješću na obrascu 2.1. *Pregled stanja blagajne* politička stranka je prijavila promet sredstva putem blagajne u iznosu od 460,00 KM, bez stanja gotovine na dan 1. 1. 2020. godine i 31. 12. 2020. godine. U poslovnim knjigama evidentirano je početno stanje gotovine u iznosu od 768,91 KM i stanje gotovine na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 798,91 KM.
- c) Stranka nije uspostavila blagovremene evidencije o troškovima izborne kampanje. Troškove izborne kampanje, koje je u godišnjem financijskom izvješću prijavila u iznosu 21.779,58 KM, u postizbornom financijskom izvješću je prijavila u iznosu od 10.621,18 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Hrvatska nezavisna lista je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 25.681,80 KM.

Hrvatska nezavisna lista je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 21.779,58 KM.

42. HRVATSKA STRANKA PRAVA DR. ANTE STARČEVIĆ BIH (Kod 1178)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine se financirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	14.850,00	100,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	14.850,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	14.850,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine iskazala je ukupne troškove u iznosu od 12.611,47 KM.

Uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da stranka nije Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavila program utroška sredstava za 2020. godinu, a koji je bila dužna dostaviti najkasnije uz godišnje financijsko izvješće za 2019. godinu, odnosno do 31. 3. 2020. godine.

Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je financijska sredstva stranke utrošila bez donesenoga programa utroška sredstava, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

b) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine nije vodila poslovne knjige i podnijela financijska izvješća te nije dostavila dodatnu dokumentaciju, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) Stranka je u Bilanci stanja na dan 31. 12. 2020. godine iskazala da je na dan 31. 12. 2020. godine imala novac u iznosu od 2.233,00 KM. Uvidom u izvode s transakcijskih računa utvrđeno da je stranka na transakcijskim računima na dan 31. 12. 2020. godine imala sredstva u iznosu od 2.259,93 KM, što ukazuje da podatci u Bilanci stanja ne odgovaraju stvarnom stanju.

(2) Kontrolom prometa izvoda s transakcijskoga računa broj: 3382202257007117 kod UniCredit bank d.d., utvrđeno je da je fizička osoba Milijan Nakić izvršila uplatu sredstava u ukupnom iznosu od 310,00 KM.

Stranka prilog fizičke osobe u iznosu od 310,00 KM nije iskazala u godišnjem financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) i članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članaka 13. i 14. Pravilnika.

(3) U obrascu 2.1 (blagajna) godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu stranka je iskazala da na dan 1. 1. 2020. godine nije imala sredstava, da je ukupan promet ulaza iznosio 9.145,00 KM, ukupan promet izlaza 9.145,00 KM, te stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 0,00 KM.

(4) Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je u obrascu 2.1 (blagajna) godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu iskazala kako na dan 1. 1. 2020. godine nije imala sredstava, da je ukupan promet ulaza iznosio 9.145,00 KM, ukupan promet izlaza 9.145,00 KM, te stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 0,00 KM.

Prema podacima iz primitaka i izdataka, koji su dostavljeni nakon izdavanja Preliminarnoga izvješća o pregledu, ukupan promet ulaza iznosio je 8.480,00 KM, a ukupan promet izlaza 8.780,00 KM. Stranka uz primitke i izdatke nije dostavila blagajničke dnevničke, račune za usluge i robe, niti dokaze o podizanju novca s transakcijskoga računa stranke za potrebe blagajne. Također, napominjemo da je stranka na primitcima navela kako je primila sredstva iz proračuna.

Imajući u vidu da stranka nije dostavila poslovne knjige i da podatci o isplaćenim sredstvima ne odgovaraju podacima koje stranka iskazala u godišnjem financijskom izvješću, kao i da stranka nije dostavila preslik dokumentacije na temelju koje su vršene isplate, nije moguće utvrditi koliko je iznosio promet putem blagajne, te je li stranka na dan 31. 12. 2020. godine imala sredstva u blagajni.

- (5) Kontrolom prometa izvoda s transakcijskoga računa broj: 3382202257007117 kod UniCredit bank d.d., utvrđeno je da je fizička osoba Milijan Nakić izvršila uplatu sredstava u ukupnom iznosu od 310,00 KM.

Stranka prilog fizičke osobe u iznosu od 310,00 KM nije iskazala u godišnjem financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) i članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članaka 13. i 14. Pravilnika.

- (6) Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je u godišnjem financijskom izvješću iskazala manje troškove u odnosu na ostvarene, čime je prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.

Uvidom u Ugovor o najmu zaključen s fizičkom osobom Vericom Grbešić, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine rabila prostorije fizičke osobe uz obvezu plaćanja zakupnine u iznosu od 600,00 KM mjesečno, odnosno 7.200,00 KM godišnje.

Stranka je u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjega financijskog izvješća iskazala troškove zakupnine poslovnih prostorija u ukupnom iznosu od 5.845,00 KM, što je za 1.355,00 KM manje u odnosu na ugovorenu cijenu zakupa. Isto tako, a nakon uvida u izdatnice iz blagajne, utvrđeno je da su na ime zakupnine isplaćena sredstva u iznosu od 6.450,00 KM.

Pored navedenoga, utvrđeno je da podatci o rashodima, koje je je stranka iskazala u godišnjem financijskom izvješću, ne odgovaraju podacima iskazanim u Bilanci uspjeha za razdoblje od 1. 1. 2020. do 31. 12. 2020. godine. Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne rashode u iznosu od 12.611,47 KM, dok je u Bilanci uspjeha iskazala ukupne rashode u iznosu od 12.617,00 KM.

- (7) Središnje izborno povjerenstvo BiH je aktom, broj: 03-07-6-794-4/21 od 7. 2. 2021. godine, od stranke zatražilo dostavljanje sljedeće dokumentacije: bruto bilance i glavne knjige političke stranke za razdoblje od 1. 1. 2020. do 31. 12. 2020. godine, te aktom, broj: 03-07-6-794-5/21, preslik blagajničkih dnevnika za razdoblje od 1. 1. 2020. do 31. 12. 2020. godine.

Stranka je dana 7. 3. 2022. godine dostavila samo preslik izdataka i primitaka iz blagajne, bez blagajničkih dnevnika i dokumentacije o isplatama.

Budući da stranka nije dostavila traženu financijsku dokumentaciju, prekršila je odredbe članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (8) Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je sukladno odredbi članka 12. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka imala obvezu u godišnje financijsko izvješće uključiti koristi ostvarene od aktivnosti udruge Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine, koja je povezana s političkom strankom, jer je stranka članica ove udruge.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti

117.457,15 KM. Hrvatska nezavisna lista je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 21.779,58 KM.

Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove kampanje u iznosu od 1.600,00 KM.

43. POLITIČKA ORGANIZACIJA „ZAJEDNO ZA BOLJI SREBRENİK“ (Kod 2622)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Politička organizacija „Zajedno za bolji Srebrenik“ financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	2.900,00	16,71
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	6.800,00	39,85
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	7.361,00	43,34
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	17.061,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	17.061,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Politička organizacije „Zajedno za bolji Srebrenik“ prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Politička organizacija „Zajedno za bolji Srebrenik“ je sredstva stranke, u iznosu od 9.476,00 KM utrošila bez donesenoga Programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da je stranka Program utroška sredstava za 2020. godinu dostavila uz dodatnu dokumentaciju dana 15. 9. 2021. godine, koji je usvojen i donesen tek 31.12.2020. godine, te stoga isti nije uzet u razmatranje. U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala rashode u iznosu od 9.476,00 KM, koje je u istom iznosu evidentirala i u Bilanci uspjeha za 2020. godinu.
- b) Politička organizacija „Zajedno za bolji Srebrenik“ u godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, nije prijavila priloge fizičkih osoba: Safeta Omerovića, Midhata Mujčinovića i Albine Čaušević, koje je ostvarila u ukupnom iznosu od 7.361,04 KM. Spomenuti vijećnici su prije nego što je utemeljena Politička organizacija „Zajedno za bolji Srebrenik“, te u ovom gradu osvojila mandate u mjesecu studenom na Lokalnim izborima 2020. godine, djelovali kao Klub samostalnih

vijećnika u Gradu Srebrenik. Budući da su njihovi paušali tijekom 2020. godine uplaćivani na transakcijski račun Političke organizacije „Zajedno za bolji Srebrenik“, politička stranka je ostvarila prihod od novčanih donacija fizičkih osoba, a ne prihod iz proračuna, kako je prijavila u financijskom izvješću.

Politička stranka je, sukladno odredbama članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka, bila obvezna uspostaviti evidenciju o navedenim donacijama i prijaviti ih u financijskom izvješću, te sukladno odredbi iz članka 6. stavak (2) Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka, donatorima izdati potvrde o primljenim donacijama.

c) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da Politička organizacija „Zajedno za bolji Srebrenik“ nije vodila poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima, nije uspostavila točne evidencije rashodima i obvezama, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka. Godišnje financijsko izvješće nije popunila i dostavila sukladno odredbama članka 12. stavak (4) ovoga Zakona i sukladno odredbama Pravilnika.

(1) Politička organizacija „Zajedno za bolji Srebrenik“ u obrascu 1 (Opći podatci o političkoj stranci) godišnjega financijskog izvješća nije navela skraćeni naziv političke organizacije, broj telefaksa i adresu mrežne stranice, čime je prekršila odredbe članka 9. Pravilnika.

(2) U godišnjem financijskom izvješću Politička organizacija „Zajedno za bolji Srebrenik“ pogrešno je kvalificirala i iskazala prihode, čime je prekršila odredbe članaka 13., 14. i 19. Pravilnika.

Naime, stranka je na obrascu 3-f (prihodi iz proračuna) godišnjega financijskog izvješća iskazala prihode iz proračuna Grada Srebrenika u ukupnom iznosu od 7.361,04 KM, umjesto kao donacije od fizičkih osoba, na obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba), kao što je navedeno u nalazu revizije pod točkom b).

(3) Pregledom godišnjega financijskog izvješća i dodatne dokumentacije utvrđeno je da Politička organizacija „Zajedno za bolji Srebrenik“ nije uspostavila potpune i točne evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno iskazala u godišnjem financijskom izvješću i poslovnim knjigama, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

- Politička organizacija „Zajedno za bolji Srebrenik“ je u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove propagande u iznosu od 2.652,17 KM. Uvidom u račune od propagande koje je stranka dostavila uz propratni akt, broj: 57/21 od 25. 10. 2021. godine, utvrđeno je da su ovi troškovi iznosili 9.310,24 KM, što je za 6.658,07 KM više od iskazanoga iznosa.

- Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove reprezentacije u iznosu od 1.149,07 KM, dok je u poslovnim knjigama iste evidentirala u iznosu od 2.591,50 KM.

- U godišnjem financijskom izvješću, stranka je iskazala troškove zakupa poslovnoga prostora u iznosu od 3.150,00 KM. Uvidom u ugovor o zakupu poslovnoga prostora koji je stranka zaključila sa Sanjinom Đedovićem dana 30. 3. 2020. godine, utvrđeno je da je stranka tijekom 2020. godine rabila poslovni prostor devet mjeseci uz mjesečnu naknadu od 450,00 KM, te je time ostvarila troškove zakupa poslovnoga prostora u iznosu od 4.050,00 KM, što je za 900,00 KM više od iskazanoga iznosa.

- Politička organizacija „Zajedno za bolji Srebrenik“ je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove pristojbe za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 1.000,00 KM, iako je Odlukom Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25. 2. 2021. godine, stranka ostvarila pravo na povrat cjelokupnoga uplaćenog novčanog iznosa pristojbe za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine, te time nije ostvarila troškove pristojbe.

- (4) Pregledom financijske dokumentacije političke stranke, utvrđeni su nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima. Sukladno računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski točna i uredna, izrađena tako da omogućava potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i opseg nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

Računi na temelju kojih je politička stranka evidentirala i platila troškove propagande, ne predstavljaju ispravne i vjerodostojne knjigovodstvene isprave.

Uvidom u račune pravnih lica: „Printas“ d.o.o. Srebrenik, broj: FOM-01013 od 4. 12. 2020. godine u iznosu od 3.489,05 KM, „PrimatPlus d.o.o. Srebrenik, broj: FA1-0/20 od 18. 11. 2020. godine u iznosu od 900,32 KM, „Kopex Sarajlić“ d.o.o. Srebrenik, broj: 1822-30/2020 od 15. 11. 2020. godine u iznosu od 3.114,72 KM, broj: 1735-29/2020 od 15. 11. 2020. godine u iznosu od 36,20 KM i broj: 1902-30/2020 od 30. 11. 2020. godine u iznosu od 18,10 KM, „Polisada“ d.o.o. Srebrenik, broj: FOM-00080 od 13. 11. 2020. godine u iznosu od 999,00 KM, „HDM BOSNIA“ d.o.o. Srebrenik, broj: 0651/20 od 23. 10. 2020. godine u iznosu od 452,55 KM i broj: 0682/20 od 3. 11. 2020. godine u iznosu od 300,30 KM, utvrđeno je da spomenuti računi nisu potpisani od strane korisnika usluga, niti je potvrđen prijem promotivnoga materijala.

- (5) Na obrascu 5 (obveze stranke) godišnjega financijskog izvješća, Politička organizacije „Zajedno za bolji Srebrenik“ nije iskazala svoje obveze, dok je u Bilanci stanja, iste evidentirala u iznosu od 992,00 KM.

Neiskazivanjem svojih obveza u godišnjem financijskom izvješću, stranka je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 24. Pravilnika.

- d) Politička organizacija „Zajedno za bolji Srebrenik“ bila je obvezna otvoriti poseban transakcijski račun za financiranje izborne kampanje. Stranka je za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine prijavila redoviti transakcijski račun, broj: 1861450310533375 kod Ziraatbank.

Pristojbu za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine, Politička organizacija „Zajedno za bolji Srebrenik“ je suprotno Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, umjesto s posebnoga transakcijskog računa za financiranje izborne kampanje, uplatila s redovitoga transakcijskog računa, kao i sve troškove izborne kampanje.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Politička organizacija „Zajedno za bolji Srebrenik“ je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 26.255,10 KM. Politička organizacija „Zajedno za bolji Srebrenik“ je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 2.625,17 KM.

44. POLITIČKA ORGANIZACIJA „NAŠA HERCEGOVINA“ (Kod 1973)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Politička organizacija „Naša Hercegovina“ financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	600,00	53,91
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	00,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	600,00	53,91
II	Ostali prihodi i drugo	512,98	46,09
	Izvori financiranja (I+II)	1.112,98	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Politička organizacija „Naša Hercegovina“ prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 8. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1), (3) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

a) Stranka nije izradila program utroška sredstava. Uvidom u poslovne knjige političke stranke i izvode s transakcijskog računa utvrđeno je da je stranka ostvarila troškove koje je platila u iznosu od 1.115,72 KM, kao i troškove zakupnine koji nisu plaćeni, niti je moguće utvrditi njihov iznos, budući da politička stranka osim izjave da je rabila prostor nije dostavila podatke o iznosu zakupnine.

Budući da je politička stranka 2020. godine sredstva trošila bez programa utroška sredstava, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

b) Politička organizacija „Naša Hercegovina“ nije u poslovnim knjigama uspostavila evidencije, niti je u financijskom izvješću prijavila nenovčanu donaciju koju je ostvarila uporabom poslovnoga prostora bez plaćanja naknade. Na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH za dostavljanjem dokumentacije o uporabi poslovnih prostora, politička

stranka je dostavila izjavu, koju potpisuje predsjednik stranke, kako Politička organizacija „Naša Hercegovina“ rabi poslovne prostorije bez naknade u ulici Zavodška broj 2. Budući da politička stranka nije dostavila podatke o donatoru, odnosno vlasniku poslovnih prostorija, niti je dostavila drugu dokumentaciju na temelju koje se može utvrditi identitet donatora, ostvarila je donaciju koja je odredbom iz članka 8. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih stranaka zabranjena političkim strankama.

- c) Pregledom financijskoga izvješća i dodatne dokumentacije utvrđeno je da Politička organizacija „Naša Hercegovina“ nije uspostavila potpune i točne evidencije o prihodima i rashodima, godišnje financijsko izvješće i postizborno financijsko izvješće podnijela je nakon zakonom propisanoga roka, izvješće nije popunila na način kako je Središnje izborno povjerenstvo BiH propisalo Pravilnikom, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1), (3) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (1) Godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu Politička organizacija „Naša Hercegovina“ je u elektroničkoj formi podnijela 8. 9. 2021. godine i u čvrstom presliku 9. 9. 2021. godine, odnosno tijekom postupka koji je Središnje izborno povjerenstvo BiH pokrenulo radi utvrđivanja odgovornosti političke stranke za nepodnošenje financijskoga izvješća. Sukladno odredbama članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka, stranka je bila obvezna izvješće podnijeti do 31. 3. 2021. godine.
- (2) Financijsko izvješće za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u studenom 2020. godine, politička je stranka u elektroničkoj formi podnijela 8. 9. 2021. godine i u čvrstom presliku 9. 9. 2021. godine, iako je sukladno odredbama iz članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine i odredbama iz članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka bila obvezna financijsko izvješće podnijeti do 15. 1. 2021. godine.
- (3) Stranka nije uspostavila potpune i točne evidencije o svojim prihodima i nije ih pravilno klasificirala u financijskom izvješću koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članaka 13. i 18. Pravilnika.
- U financijskom izvješću politička stranka je prijavila prihod od članarina u iznosu od 600,00 KM i ostale prihode u iznosu od 512,98 KM, što ukupno iznosi 1.112,98 KM. Uvidom u izvode s transakcijskoga računa, blagajničku dokumentaciju i poslovne knjige, utvrđeno je da je stranka navedene prihode ostvarila u iznosu od 1.115,00 KM i to isključivo od članarina.
  - U poslovnim knjigama i financijskom izvješću politička stranka nije prijavila nenovčanu donaciju, koju je ostvarila uporabom poslovnoga prostora bez plaćanja zakupnine, kao što je navedeno u nalaz pod b).
- (4) Stranka u poslovnim knjigama nije uspostavila potpune evidencije o svojim rashodima, dok u financijskom izvješću koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH nije uopće iskazala rashode, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.
- U poslovnim knjigama politička stranka je evidentirala rashode u iznosu od 1.115,72 KM i to: troškove pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na izborima u iznosu od 1.100,00 KM i

troškove platnoga prometa u iznosu od 15,72 KM. Navedene troškove politička stranka nije prijavila u financijskom izvješću.

- Trošak zakupnine, čiji iznos nije utvrđen iz razloga što politička stranka nije dostavila podatke o površini prostora i cijeni zakupa, nije evidentiran ni u poslovnim knjigama ni u financijskom izvješću.
- (5) U financijskom izvješću politička stranka nije prijavila promet novčanih sredstava sukladno odredbama članaka 11. i 12. Pravilnika.
- Stranka u financijskom izvješću nije prijavila dva transakcijska računa. Prema izvodima i valutnoj kartici banke, koje je dostavila politička stranka, putem jednoga transakcijskog računa ostvaren je promet u iznosu od 1.115,72 KM, dok putem drugog računa nije bilo prometa.
  - U financijskom izvješću stranka je prijavila promet putem blagajne i to: uplate u iznosu od 1.112,98 KM, isplate u iznosu od 1.105,70 KM i stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 7,28 KM. Kroz blagajničku dokumentaciju, koju je dostavila politička stranka, evidentirane su i uplate i isplate u iznosu od 1.115,00 KM.
  - U poslovnim knjigama politička stranka je evidentirala negativan saldo sredstava na transakcijskom računu u iznosu od 0,72 KM. Sukladno računovodstvenim propisima iznos od 0,72 KM predstavlja financijsku obvezu političke stranke.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Politička organizacija „Naša Hercegovina“ je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 5.546,10 KM. Hrvatska nezavisna lista je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 21.779,58 KM.

U svojim financijskim izvješćima Politička organizacija „Naša Hercegovina“ nije iskazala troškove izborne kampanje.

Na upit Središnjega izbornog povjerenstva BiH na koji način je financirala izbornu kampanju i u kojem iznosu, politička stranka je dostavila odgovor u kome navodi kako je kampanju bazirala na društvenim mrežama.

45. BOSANSKOHERCEGOVAČKI DEMOKRATI – DŽEBRAIL BAJRAMOVIĆ (Kod 2798)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Bosanskohercegovački demokrati – Džebrail Bajramović financirali su se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	3.200,00	29,63
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	7.600,00	70,37
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	10.800,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	10.800,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da su Bosanskohercegovački demokrati – Džebrail Bajramović prekršili odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

a) Prema podacima iz poslovnih knjiga Bosanskohercegovački demokrati – Džebrail Bajramović su tijekom 2020. godine ostvarili rashode u iznosu od 28.762,73 KM.

Bosanskohercegovački demokrati – Džebrail Bajramović su program utroška sredstava za 2020. godinu dostavili uz dodatnu dokumentaciju za 2020. godinu, dana 11. 9. 2021. godine.

Budući da Bosanskohercegovački demokrati – Džebrail Bajramović nisu dostavili program utroška sredstava za 2020. godinu neposredno nakon njegovoga usvajanja, smatramo da su financijska sredstva utrošili bez programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime su prekršili odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

b) Bosanskohercegovački demokrati – Džebrail Bajramović prekršili su odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) Bosanskohercegovački demokrati – Džebrail Bajramović u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću nisu iskazali nenovčane donacije fizičke osobe na temelju uporabe poslovnoga prostora bez naknade.

Uvidom u Ugovor o zakupu poslovnoga prostora, koji je zaključen dana 14. 1. 2020. godine, između Dacić Munire i Džebraila Bajramovića navedeno je da je zakupoprimalac Džebrail Bajramović zakupodavcu isplatio iznos od 2.000,00 KM za razdoblje do 31. 12.

2020. godine i da ima ekskluzivno pravo da ovaj poslovni prostor može dati u podzakup političkoj stranki Bosanskohercegovački demokrati – Džebrail Bajramović.

Stranka nije u obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) prijavila nenovčanu donaciju na temelju uporabe poslovnoga prostora bez naknade u iznosu od 2.000,00 KM, čime je prekršila odredbe članka 13. i 18. Pravilnika.

- (2) Politička stranka nije izdavala potvrde o prijemu članarina i priloga, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka, kao i članka 6. Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 96/13 i 89/16).

Na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine za dostavljanjem potvrde o primljenim priložima fizičkih i pravnih osoba, stranka je dostavila uplatnice fizičkih osoba koje su uplatile priloge u ukupnom iznosu od 7.600,00 KM.

Sukladno odredbama iz članka 6. Pravilnika, politička stranka je dužna svakoj fizičkoj i pravnoj osobi od koje je primila članarinu ili prilog izdati potvrdu u kojoj su sadržani sljedeći podatci: naziv političke stranke, serijski broj potvrde, ukupan iznos članarine/priloga, ime i prezime/naziv donatora, broj osobnoga dokumenta/identifikacijski broj donatora, adresa i mjesto prebivališta/sjedišta donatora, nadnevak uplate, nadnevak izdavanja potvrde i potpis ovlaštene osobe.

- c) Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da stranka nije uspostavila pravilne i potpune evidencije o stanju i prometu gotovine, prihodima i rashodima, što je suprotno računovodstvenim propisima, te obrasce godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu nije popunila sukladno odredbama Pravilnika, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Bosanskohercegovački demokrati – Džebrail Bajramović nisu u obrascu 1.1 (organizacijska struktura političke stranke) godišnjega financijskog izvješća iskazali sve organizacijske odbore, čime su prekršene odredbe članka 10. Pravilnika.

Stranka je u obrascu 1.1 iskazala sljedeće organizacijske dijelove: Središnjica stranke (predsjedništvo), Gradski izvršni odbor Goražde i Općinski izvršni odbor Pale u FBiH.

Činjenica da je stranka na transakcijski račun uplatila sredstva u iznosu od 1.500,00 KM na ime članarine općine Centar Sarajevo ukazuje da stranka ima organizacijsku jedinicu u općini Centar Sarajevo, koju nije navela u obrascu 1.1. godišnjega financijskog izvješća.

- (2) Stranka nije uspostavila evidenciju o blagajničkom poslovanju te promet i stanje gotovinskih novčanih sredstava nije evidentirala u svojim poslovnim knjigama, što je suprotno računovodstvenim propisima i suprotno odredbama članka 11. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

U godišnjem financijskom izvješću koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, stranka nije u obrascu 2.1 (pregled stanja blagajne) prijavila promet blagajne, čime je prekršila odredbe članka 12. Pravilnika.

Kontrolom izvoda s transakcijskih računa stranke utvrđeno je da je stranka na transakcijski račun uplatila gotovinska sredstva u ukupnom iznosu od 2.900,00 KM kao polog gotovine od članarine.

- (3) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, poslovnih knjiga i dodatne dokumentacije utvrđeno je da Bosanskohercegovački demokrati – Džebrail Bajramović nisu uspostavili potpune i točne evidencije o prihodima stranke, te iste nisu pravilno iskazali u godišnjem financijskom izvješću.

U poslovnim knjigama i obrascima 3 (izvori financiranja) i 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) stranka nije iskazala nenovčanu donaciju na temelju uporabe poslovnoga prostora bez naknade u iznosu od 2.000,00 KM, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 18. Pravilnika.

- (4) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, uvidom u poslovne knjige i dodatnu dokumentaciju, utvrđeno je da Bosanskohercegovački demokrati – Džebrail Bajramović nisu uspostavili potpune i točne evidencije o rashodima i obvezama stranke, te iste nisu pravilno iskazali u financijskom izvješću, čime su prekršili odredbe članaka 21., 22., 23. i 24. Pravilnika.

- Uvidom u poslovne knjige i godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu utvrđeno je da stranka nije evidentirala troškove na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora u iznosu od 2.000,00 KM, čime je prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.

- Bosanskohercegovački demokrati – Džebrail Bajramović su troškove predizbornih aktivnosti, troškove goriva, troškove održavanja, troškove reprezentacije i obveze koje su nastale na temelju ovih troškova iskazali na temelju dokumentacije koja ne predstavlja ispravne i vjerodostojne knjigovodstvene isprave. Pregledom dostavljene dokumentacije su utvrđeni i nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima. Također, utvrđeno je da računi nisu ovjereni za knjiženje i plaćanje, niti je pisanim aktom uređen način trošenja financijskih sredstava stranke.

1. Stranka je u poslovnim knjigama i u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove predizborne kampanje na temelju više otpremnica dobavljača GR „Štamparija“ Sokolac u ukupnom iznosu od 5.618,06 KM. Pored toga što otpremnica nije dokument na temelju kojega se vrši knjiženje u poslovnim knjigama, dostavljene otpremnice nisu ovjerene pečatom, kao ni potpisom dobavljača. Uvidom u dostavljene otpremnice nije moguće utvrditi je li usluga izvršena i kada. Na temelju ovih otpremnica evidentirana je i obveza na kontu 3098-Ostale tekuće obveze prema osnivaču. Također, Bosanskohercegovački demokrati – Džebrail Bajramović su u svojim poslovnim knjigama i u godišnjem financijskom izvješću na temelju uplatnica i priznanica za gotovinsko plaćanje za usluge tiskanja olovaka i upaljača i zakupa javnih površina evidentirala troškove predizborne kampanje i obveze u ukupnom iznosu od 760,00 KM. Pored navedenoga, stranka je dostavila brojne fiskalne gotovinske račune iz ugostiteljskih i maloprodajnih objekata koji se odnose na kupovinu pića i hrane, cigareta i slično iz kojih nije moguće utvrditi u koju svrhu su sredstva uporabljena. I ovi računi su u poslovnim knjigama evidentirani kao predizborne aktivnosti i obveze prema osnivaču.
2. Uvidom u račune dobavljača: Grad Goražde Služba za prostorno uređenje, stambeno-komunalne poslove i raseljena lica, Goražde, broj: JP-3881/20 od 19. 10. 2020. godine u iznosu od 489,65 KM, J.P. „Radio-televizija BPK“ d.o.o. Goražde, broj: 0367/20 od 5. 11. 2020. godine u iznosu od 297,50 KM, broj: 0385/20 od 17. 11. 2020. godine u iznosu od 340,47 KM i broj: 0395/20 od 27. 11. 2020. godine u iznosu od 93,00 KM, J.P. „Kulturno-informativni centar“ d.o.o. Prača broj: 65 od 21. 9. 2020. godine u

iznosu od 468,00 KM, O.F.R. „Fotosuper“ vl. Adisa Dragolj Goražde, broj: 29-9/2020 od 28. 9. 2020. godine u iznosu od 165,00 KM, Edhem Isić, autor, Visoko broj: 10/10/2020 od 14. 10. 2020. godine u iznosu od 200,00 KM i JU „Centar za kulturu“ Goražde broj: RA0000106-20 od 16. 6. 2020. godine u iznosu od 117,00 KM, utvrđeno je da računi ne sadrže potpis primatelja usluge. Također, uz račune nije priložena ni druga dokumentacija iz koje bi se utvrdilo da je usluga izvršena niti su isti ovjereni za knjiženje.

(5) Stranka je u obrascu 5 (Obveze političke stranke) iskazala ukupne obveze u iznosu od 18.114,17 KM, od čega obveze političke stranke po kreditima i pozajmicama u 16.839,92 KM, a ostale obveze 1.274,25 KM.

- U obrascu 5.1. godišnjega financijskog izvješća stranka je iskazala dvije pozajmice koje je primila od Džebraila Bajramovića.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da je stranka dana 1. 7. 2020. godine putem transakcijskoga računa, a na temelju ugovora o zajmu, primila pozajmicu u iznosu od 3.000,00 KM, koju je dužna vratiti najkasnije do 1. 7. 2023. godine.

Bosanskohercegovački demokrati – Džebrail Bajramović su iskazali i pozajmicu u iznosu od 13.839,92 KM, od 17. 3. 2020. godine s rokom vraćanja do 1. 7. 2023. godine, za koju ne posjeduju dokumentaciju. U poslovnim knjigama i u Bilanci stanja na dan 31. 12. 2020. godine stranka je ovu pozajmicu evidentirala kao tekuće obveze prema osnivaču, odnosno kratkoročne obveze.

- U obrascu 5.2 (Ostale obveze) godišnjega financijskog izvješća, stranka je iskazala obveze za plaće u iznosu od 790,25 KM i obveze prema dobavljačima u iznosu od 484,00 KM.

Uvidom u analitičke kartice utvrđeno je da stranka ima neizmirene obveze za plaće u iznosu od 440,00 KM, obveze za naknade plaće – topli obrok u iznosu od 60,00 KM, obveze za doprinose za mirovinsko/invalidsko osiguranje u iznosu od 152,00 KM, obveze za doprinose za zdravstveno osiguranje u iznosu od 109,04 KM, doprinose za upošljavanje u iznosu od 13,21 KM, doprinose za porez na plaću u iznosu od 15,60 KM, kao i obveze prema više dobavljača za isporučenu robu i usluge u iznosu od 484,00 KM.

Stranka je u obrascu 5.2 trebala iskazati neizmirene obveze prema svakom dobavljaču pojedinačno, obveze na temelju plaća i naknada, poreza doprinosa i slično, što nije učinila, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

d) Bosanskohercegovački demokrati – Džebrail Bajramović nisu otvorili poseban transakcijski račun za financiranje izborne kampanje.

Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje, stranka je prijavila redoviti transakcijski račun stranke broj: 102840000009012 kod Union banke d.d. Sarajevo.

Pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, politička stranka je, suprotno Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, umjesto s posebnoga transakcijskog računa za financiranje izborne kampanje, uplatila s redovitoga transakcijskog računa.

Stranka je u Prijavi za ovjeru političke stranke za sudjelovanje na izborima navela podatke o redovitom računu stranke, koji je određen kao glavni račun.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Bosanskohercegovački demokrati – Džebrail Bajramović su u svrhu izborne kampanje mogli potrošiti sredstva u iznosu od 106.120,50 KM.

Politička stranka je u godišnjem finansijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 13.300,03 KM.

46. PRVA MOSTARSKA PARTIJA (Kod 2292)

Prema podacima iz godišnjega finansijskog izvješća, Prva mostarska partija financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	24,00	0,23
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	10.270,00	99,77
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00%
I	Ukupni prihodi (1-8)	10.294,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	10.294,00	100,00

Pregledom godišnjega finansijskog izvješća za 2020. godinu utvrđeno je da je Prva mostarska partija prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1), (3) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

a) Politička stranka je svojim programom utroška sredstava za 2020. godinu predvidjela troškove u iznosu od 18.362,75 KM.

U godišnjem finansijskom izvješću stranka je iskazala ostvarene troškove u iznosu od 22.208,00 KM.

Uvidom u strukturu planiranih troškova utvrđeno je da politička stranka program utroška sredstava nije izradila na način da osigura potpunu transparentnost utroška sredstava, niti usporedbu ostvarenih i planiranih troškova.

Politička stranka je svojim programom utroška sredstava predvidjela troškove za manifestacije: održavanja skupštine u iznosu od 2.500,00 KM i troškove obilježavanja značajnih nadnevak a i godišnjica u iznosu od 2.450,00 KM. Stranka nije precizirala vrstu troškova za navedene manifestacije.

U svom finansijskom izvješću stranka je iskazala troškove ostaloga materijala u iznosu od 2.308,85 KM, troškove usluga i iznosu od 2.079,70 KM i troškove ostalih usluga u iznosu 71,00 KM, za koje nije utvrđeno da su predviđeni programom utroška sredstava. Politička stranka svojim programom utroška sredstava nije predvidjela troškove izborne kampanje, koje je u finansijskom izvješću iskazala u iznosu od 3.845,25 KM.

Troškove ostalih zakupnina u iznosu od 500,00 KM i troškove reklame i propagande u iznosu od 390,00 KM stranka nije planirala.

Troškove reprezentacije, koje je planirala u iznosu od 2.273,52 KM, stranka je ostvarila u iznosu od 4.070,90 KM.

Budući da je politička stranka ostvarila troškove u iznosu od 11.155,45, koji nisu predviđeni programom utroška sredstava, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Pregledom finansijskoga izvješća, poslovnih knjiga i finansijske dokumentacije utvrđeno je da Prva mostarska partija nije uspostavila potpunu evidenciju o svojim rashodima i obvezama, finansijsko izvješće nije podnijela u zakonom propisanom roku i na način kako je Središnje izborno povjerenstvo BiH propisalo Pravilnikom, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka. Uvidom u blagajničku dokumentaciju utvrđeni su nedostaci kod izvješćivanja o blagajničkom poslovanju.

Politička stranka postizborno finansijsko izvješće nije podnijela u zakonom propisanom roku, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- (1) Godišnje finansijsko izvješće za 2020. godinu Prva mostarska partija je podnijela nakon zakonom propisanoga roka.

Politička stranka je navedeno finansijsko izvješće u elektroničkoj formi, putem aplikacije FI CIK BIH podnijela 25. 4. 2020. godine, a u čvrstom presliku izvješće je dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu BiH 27. 4. 2021. godine. Sukladno odredbama članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbama članka 3. Pravilnika politička stranka je bila obvezna finansijsko izvješće podnijeti i u elektroničkoj formi i u čvrstom presliku do 31. 3. 2021. godine.

- (2) Politička stranka je troškove 2020. godine u poslovnim knjigama evidentirala u iznosu od 18.362,75 KM. U godišnjem finansijskom izvješću troškove je iskazala u iznosu od 22.208,00 KM i to režijsko-administrativne troškove u iznosu od 18.362,75 KM i troškove izborne kampanje u iznosu od 3.845,25 KM.

- (3) Stranka u obrascu 5 (Obveze političke stranke) finansijskoga izvješća nije iskazala obveze na dan 31. 12. 2020. godine. U poslovnim knjigama stranke evidentirane su obveze prema dobavljačima u iznosu od 81.66 KM.

- (4) Uvidom u blagajničku dokumentaciju, koju je dostavila politička stranka, utvrđeno je da blagajničko poslovanje nije uspostavljeno sukladno računovodstvenim propisima i načelima blagajničkoga poslovanja. Promet gotovinskih sredstava putem blagajne evidentiran je samo na temelju naloga o primitcima i naloga o izdatcima. Politička stranka nije vodila dnevnik blagajne, koji su obvezni sukladno računovodstvenim propisima i načelima blagajničkoga poslovanja.

Pored navedenoga, promet blagajne, kao i stanje novčanih sredstva na dan 31. 12. 2020. godine evidentirani su u nepostojećim apoenima.

- c) Financijsko izvješće za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Izboru u Mostaru Prva mostarska partija je podnijela 23. 4. 2021. godine. Sukladno odredbama članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona BiH i odredbama članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka, stranka je postizborno financijsko izvješće bila obvezna podnijeti do 22. 2. 2021. godine.

U postizbornom financijskom izvješću politička stranka je iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 2.780,25 KM. Iste troškove stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala u iznosu od 3.845,25 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Prva mostarska partija je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, u svrhu izborne kampanje za Izbore u Mostaru mogla potrošiti 7.030,80 KM.

Prva mostarska partija je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 3.845,25 KM.

47. SLOBODNA STRANKA SRPSKE (Kod 2499)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Slobodna stranka Srpske financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	5.350,00	78,68
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	250,00	3,67
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	5.600,00	82,35
II	Ostali prihodi i drugo	1.200,00	17,65
	Izvori financiranja (I+II)	6.800,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Slobodna stranka Srpske prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (3), stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- a) U godišnjem financijskom izvješću politička stranka je iskazala troškove u iznosu od 6.620,65 KM.

Politička stranka Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine nije dostavila program utroška za 2020. godinu, odnosno financijska sredstva stranke utrošila je bez

programa utroška sredstava, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

b) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da Slobodna stranka Srpske godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu nije podnijela na način propisan odredbama Pravilnika i nije dostavila dodatnu dokumentaciju, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka. Također je utvrđeno da politička stranka nije podnijela godišnji obračun sukladno računovodstvenim propisima, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) Slobodna stranka Srpske nije podnijela godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu sukladno odredbama članka 3. stavak (1) Pravilnika, tj. nije dostavila obrasce 3 (izvori financiranja), 3-f (prihodi iz proračuna), 3-g (prihodi od izdavačke djelatnosti), 4-2 (troškovi propagande) i 5 (obveze) godišnjega financijskog izvješća ispisane iz aplikacije FI CIK BiH u PDF formatu, ovjerene potpisom ovlaštene osobe i pečatom političke stranke.

(2) Slobodna stranka Srpske je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne rashode u iznosu od 6.620,65 KM. Uvidom u obrazac Bilance uspjeha na dan 31. 12. 2020. godine utvrđeno je da stranka nije iskazala rashode, dok je, s druge strane, u Aneksu 1-dodatno računovodstveno izvješće, koje je dostavila uz godišnji obračun, iskazala rashode u ukupnom iznosu 6.621,00 KM.

Navedeno ukazuje da politička stranka nije podnijela Bilancu uspjeha na dan 31. 12. 2020. godine sukladno računovodstvenim propisima, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(3) Dana 12. 10. 2021. godine Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je Slobodnoj stranci Srpske uputilo Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2020. godinu, a dana 18. 11. 2021. godine i Urgenciju kojom je od stranke traženo dostavljanje: Bruto bilancu stranke na dan 31. 12. 2020. godine, glavne knjige s cjelovitim analitičkim evidencijama za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, dokumentaciju o uporabi poslovnih prostora u 2020. godini, potvrde o primljenim priložima fizičkih i pravnih osoba i preslika izvoda s transakcijskih računa broj 5620998159821884 i 5620998159796276 kod Pavlović banke za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine.

Slobodna stranka Srpske nije postupila sukladno zahtjevu i urgenciji Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, odnosno nije dostavila traženu dokumentaciju, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

c) Slobodna stranka Srpske nije podnijela postizborno financijsko izvješće – Lokalni izbori 2020. godine (razdoblje izvješća 1. 6. – 15. 12. 2020.), čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Slobodna stranka Srpske je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, mogla potrošiti 57.657,90 KM.

Slobodna stranka Srpske u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu nije iskazala troškove izborne kampanje.

48. DEMOKRATSKI CENTAR REPUBLIKE SRPSKE (Kod 2731)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća politička stranka Demokratski centar Republike Srpske financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	4.250,00	97,19
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	123,00	2,81
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	0,00
II	Ostali prihodi i drugo	4.373,00	100,00
	Izvori financiranja (I+II)	4.373,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je politička stranka Demokratski centar Republike Srpske prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Politička stranka Demokratski centar Republike Srpske je sredstva stranke u iznosu od 4.221,90 utrošila bez donesenoga programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da je stranka Program utroška sredstava za 2020. godinu dostavila uz dodatnu dokumentaciju dana 9. 7. 2021. godine, te da isti ne sadrži broj niti nadnevak donošenja, te isti nije uzet u razmatranje.

- b) Uvidom u ugovor o zakupu poslovnoga prostora, utvrđeno je da je stranka rabila prostorije u vlasništvu pravne osobe AD „KOMGRAP“ iz Lopara uz ugovorenu mjesečnu naknadu od 50,00 KM. Također, u ugovoru je navedeno da zakupodavac AD „KOMGRAP“ iz Lopara neće naplaćivati zakupninu stranci, već da ista predstavlja donaciju.

Politička stranka Demokratski centar Republike Srpske je uporabom poslovnoga prostora u razdoblju od 20. 5. 2020. godine do 31. 12. 2020. godine, bez plaćanja zakupnine, ostvarila nenovčanu donaciju u iznosu od 350,00 KM, koju je sukladno članku 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i člancima 13. i 18. Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka trebala evidentirati i prijaviti u financijskom izvješću za 2020. godinu.

c) Pregledom godišnjega finansijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da politička stranka Demokratski centar Republike Srpske nije vodila potpune evidencije o svojim prihodima i rashodima i nije popunila obrasce godišnjega finansijskog izvješća za 2020. godinu sukladno odredbama Pravilnika, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) U poslovnim knjigama, finansijskom izvješću i Završnom računu za 2020. godinu politička stranka nije evidentirala prihode na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora, kao ni troškove zakupnine poslovnoga prostora, što je suprotno odredbama članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i članaka 13., 18., 21. i 22. Pravilnika.

(2) Politička stranka nije u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) iskazala točne podatke o prometu transakcijskoga računa, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

Naime, stranka je u obrascu 2 iskazala transakcijski račun broj: 5540030000082045 kod Naše banke a.d. Bijeljina za koji je navela da početno stanje na dan 1. 1. 2020. godine iznosi 151,00 KM, ukupan promet ulaza 4.373,00 KM, ukupan promet izlaza 4.221,90 KM, a saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 302,10 KM.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa broj: 5540030000082045 kod Naše banke a.d. Bijeljina, utvrđeno je da je prva promjena stanja na transakcijskom računu izvršena 2. 7. 2020. godine (izvod broj 1), te da je ukupan promet ulaza iznosio 4.373,00 KM, ukupan promet izlaza 4.221,90 KM, kao i da je stranka na dan 31. 12. 2020. godine na ovom računu imala saldo u iznosu od 151,10 KM.

Politička stranka nije, zbog pogrešno iskazanoga početnog stanja, u godišnjem finansijskom izvješću za 2020. godinu pravilno iskazala stanje novčanih sredstava na dan 31. 12. 2020. godine.

d) Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje, stranka je prijavila redoviti transakcijski račun stranke broj: 5540030000082045 kod Naše banke a.d. Bijeljina.

Pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, politička stranka je, suprotno Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, umjesto s posebnoga transakcijskog računa za financiranje izborne kampanje, uplatila s redovitoga transakcijskog računa.

Stranka je u Prijavi za ovjeru političke stranke za sudjelovanje na izborima navela podatke o redovitom računu stranke, koji je određen kao glavni račun.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, politička stranka Demokratski centar Republike Srpske je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 270.909,00 KM.

Politička stranka Demokratski centar Republike Srpske nije iskazala troškove kampanje u svom godišnjem finansijskom izvješću za 2020. godinu.

49. OTADŽBINSKA STRANKA (Kod 2734)

Prema podacima iz godišnjeg financijskog izvješća Otadžbinska stranka financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	4.550,00	97,37
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	123,00	2,63
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	0,00
II	Ostali prihodi i drugo	4.673,00	100,00
	Izvori financiranja (I+II)	4.673,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Otadžbinska stranka prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da je stranka Program utroška sredstava za 2020. godinu dostavila uz dodatnu dokumentaciju dana 9. 7. 2021. godine, te da isti ne sadrži broj, niti nadnevak donošenja, te isti nije uzet u razmatranje.

U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala rashode u iznosu od 4.521,90 KM, a u Bilanci uspjeha za 2020. godinu ukupni rashodi iznose 5.637,00 KM. Navedene troškove stranka je ostvarila bez donesenoga programa utroška sredstava.

- b) Uvidom u ugovor o zakupu poslovnoga prostora, utvrđeno je da je stranka rabila prostorije u vlasništvu pravne osobe AD „KOMGRAP“ iz Lopara uz ugovorenu mjesečnu naknadu od 50,00 KM. Također, u ugovoru je navedeno da zakupodavac AD „KOMGRAP“ iz Lopara neće naplaćivati zakupninu stranci, već da ista predstavlja donaciju.

Otadžbinska stranka je uporabom poslovnoga prostora bez plaćanja zakupnine, ostvarila nenovčanu donaciju u iznosu od 350,00 KM, koju je sukladno članku 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i člancima 13. i 18. Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka trebala evidentirati i prijaviti u financijskom izvješću za 2020. godinu.

- c) Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da Otadžbinska stranka nije vodila potpune evidencije o prihodima i rashodima i nije popunila obrasce godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu sukladno odredbama Pravilnika, čime

je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) U poslovnim knjigama, financijskom izvješću i Završnom računu za 2020. godinu politička stranka nije evidentirala prihode na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora (nenovčana donacija pravne osobe) kao ni troškove zakupnine poslovnoga prostora, što je suprotno odredbama članaka 13., 18., 21. i 22. Pravilnika.
- (2) Politička stranka nije u obrascu 2 (pregled prometa transakcijskoga računa političke stranke) iskazala točne podatke o početnom stanju i stanju na dan 31. 12. 2020. godine na transakcijskom računu, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

Naime, stranka je u obrascu 2 iskazala transakcijski račun broj: 5540030000082142 kod Naše banke a.d. Bijeljina za koji je navela da početno stanje na dan 1. 1. 2020. godine iznosi 151,00 KM, ukupan promet ulaza iznosi 4.673,00 KM, ukupan promet izlaza 4.521,90 KM, a saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 302,10 KM.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa broj: 5540030000082142 kod Naše banke a.d. Bijeljina, utvrđeno je da stranka nije imala sredstava na dan 1. 1. 2020. godine i da je prva promjena stanja na transakcijskom računu izvršena 2. 7. 2020. godine (izvod broj 1). Također, utvrđeno je da je ukupan promet ulaza iznosio 4.673,00 KM, ukupan promet izlaza 4.521,90 KM, kao i da je stranka na dan 31. 12. 2020. godine na ovom računu imala saldo u iznosu od 151,10 KM.

- (3) Politička stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala rashode u manjem iznosu za 1.115,00 KM u odnosu na ostvarene, čime je prekršila odredbe članka 21. Pravilnika.

Pregledom godišnjega financijskog izvješća utvrđeno je da je stranka u godišnjem financijskom izvješću iskazala rashode u ukupnom iznosu od 4.521,90 KM, dok je u Bilanci uspjeha za 2020. godinu iskazala rashode u ukupnom iznosu od 5.637,00 KM. Isto tako, utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama na kontu *Troškovi prijevoza* evidentirala troškove goriva u ukupnom iznosu od 1.115,00 KM, te na kontu *Unaprijed plaćeni rashodi* isti iznos.

Uvidom u dodatnu dokumentaciju, utvrđeno je da su računi, koje je stranka evidentirala u svojim poslovnim knjigama kao troškove prijevoza, fiskalni računi s Benzinske pumpne stanice Lopare, Nešković d.o.o. Bijeljina plaćeni gotovinski, a da stranka u obrascu 2.1 nije iskazala promet, kao ni saldo blagajne za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 12. Pravilnika.

Na temelju svega navedenoga, utvrđeno je da stranka nije u poslovnim knjigama evidentirala promet gotovim novcem u blagajni i obveze prema osobi koja je izvršila plaćanje računa za gorivo, te je troškove pogrešno klasificirala. Imajući u vidu da, prema podacima iz poslovnih knjiga, stranka u svom vlasništvu nema motorno vozilo i da na fiskalnim računima nije naveden kupac, nije bilo moguće utvrditi u koju svrhu je utrošeno gorivo, tj. financijska sredstva stranke.

- d) Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje, stranka je prijavila redoviti transakcijski račun stranke broj: 5540030000082142 kod Naše banke a.d. Bijeljina.

Pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, politička stranka je, suprotno Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima

2020. godine, umjesto s posebnoga transakcijskog računa za financiranje izborne kampanje, uplatila s redovitoga transakcijskog računa.

Stranka je u Prijavi za ovjeru političke stranke za sudjelovanje na izborima navela podatke o redovitom računu stranke, koji je određen kao glavni račun.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Otadžbinska stranka je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 274.760,40 KM.

Otađbinska stranka nije iskazala troškove kampanje u svom godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu.

50. SOCIJALISTI – SPS (Kod 2803)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, Socijalisti – SPS nisu ostvarili prihode, kao što je navedeno u sljedećoj tablici:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	
	Izvori financiranja (I+II)	0,00	

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da su Socijalisti – SPS prekršili odredbe članka 4. stavak (1), članka 12. stavak (3), stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

a) Uvidom u evidencije utvrđeno je da Socijalisti – SPS nisu donijeli Plan utroška sredstava za 2020. godinu, a što su bili u obvezi učiniti.

Stranka u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala rashode. Međutim, uvidom u podatke iz obrazaca 2 i 2.1 godišnjega financijskog izvješća o prometu ostvarenom putem transakcijskog računa i blagajne, utvrđeno je da je stranka ostvarila odliv novčanih sredstava, što ukazuje da je stranka tijekom 2020. godine ostvarila rashode.

Budući da stranka nije izradila program utroška sredstava, a da je imala odliv sredstava na temelju plaćanja pristojbe za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, tj. ostvarila

je rashode u iznosu od 1.100,00 KM, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Socijalisti – SPS nisu dostavili dodatnu dokumentaciju, financijsko izvješće nisu dostavili u zakonskom roku, te obrasce godišnjega financijskog izvješća nisu podnijeli sukladno Pravilniku, čime su prekršili odredbe članka 12. stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Stranka godišnje financijsko izvješće nije podnijela putem aplikacije „FI SIP BIH”, već je obrasce godišnjega financijskog izvješća popunila ručno i tako popunjene dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dana 28. 4. 2021. godine, odnosno nakon zakonom utvrđenoga roka, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 3. stavak (1) Pravilnika.

Stranka je bila u obvezi godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu podnijeti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u elektroničkoj formi putem aplikacije „FI SIP BIH“, a Potvrdu o podnesenom godišnjem financijskom izvješću zajedno s ispisanim obrascima financijskoga izvješća u PDF formatu, ovjerenim potpisom ovlaštene osobe i pečatom političke stranke, dostaviti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH i u čvrstom presliku u zakonom propisanom roku, tj. do 31. 3. 2021. godine.

- (2) Uvidom u dostavljene obrasce utvrđeno je da je stranka iskazala promet ostvaren putem transakcijskoga računa (obrazac 2) i promet blagajne (obrazac 2.1), a da nije iskazala ni prihode ni rashode, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 21. Pravilnika.

S obzirom na to da je stranka sudjelovala na Lokalnim izborima 2020. godine, te da je platila pristojbu za sudjelovanje na izborima u iznosu od 1.100,00 KM, stranka je u 2020. godini ostvarila prihode i rashode koje je morala iskazati u financijskom izvješću u obrascima 3 (izvori financiranja) i 4 (rashodi političke stranke).

- (3) U obrascu 1 financijskoga izvješća (Opći podatci o političkoj stranci) stranka nije navela podatke o ovlaštenoj osobi za financijska izvješća, čime je prekršila odredbe članka 9. Pravilnika.

- (4) Dana 18. 11. 2021. godine, Središnje izborni povjerenstvo Bosne i Hercegovine je političkoj stranci Socijalisti – SPS uputilo Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2020. godinu broj: 03-07-6-879-2/21 kojim je od stranke traženo dostavljanje: bruto bilance stranke na dan 31. 12. 2020. godine, godišnji obračun za 2020. godinu (Bilanca stanja i bilanca uspjeha), dokumentacije o uporabi poslovnoga prostora u 2020. godini (dokaz o vlasništvu nad nekretninom, ugovor o zakupu, odluku ili izjavu), glavnu knjigu s cjelovitim analitičkim evidencijama stranke za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2020. godine, programa utroška sredstava za 2020. godinu, programa utroška sredstava za 2021. godinu, izjavu o načinu financiranja izborne kampanje i iznos iste i preslik izvoda s transakcijskih računa stranke broj: 5553000048927444 i 5553000048927541 kod Nove banke za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine.

Nakon upućenoga zahtjeva stranka nije dostavila dokumentaciju, te je Središnje izborni povjerenstvo BiH, dana 10. 12. 2021. godine uputilo stranci Urgenciju za dostavljanje dodatne dokumentacije, broj: 03-07-6-879-3/21.

Budući da stranka ni po zahtjevu ni po urgenciji nije dostavila traženu dodatnu dokumentaciju, prekršila je odredbe članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- c) Uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da Socijalisti – SPS Središnjem izbornom povjerenstvu BiH nisu podnijeli postizborno financijsko izvješće za Lokalne izbore 2020. godine, čime su prekršili odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Socijalisti – SPS su za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborni povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogli potrošiti 13.266,90 KM.

Socijalisti – SPS u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu nisu iskazali troškove kampanje, niti su dostavili izjavu o načinu financiranja kampanje i iznosu iste.

51. POKRET PRAVDE (Kod 2620)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Pokret pravde financirao se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	530,00	3,70
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	10.339,70	72,24
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	1.245,30	8,70
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	12.115,00	84,64
II	Ostali prihodi i drugo	2.197,79	15,36
	Izvori financiranja (I+II)	14.312,79	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Pokret pravde prekršio odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Pokret pravde je u godišnjem financijskom izvješću iskazao ukupne rashode u iznosu od 12.703,48 KM.

Politička stranka dostavila je Plan utroška sredstava za 2020. godinu od 20. 5. 2020. godine u kojem su navedene planirane vrste troškova, ali nisu planirani iznosi troškova. Budući da u Planu utroška sredstava stranka nije planirala ukupan iznos rashoda, niti planirane pojedinačne iznose troškova, odnosno nije izradila plan utroška na način kojim bi se osigurala potpuna transparentnost planiranoga trošenja sredstava, prekršene su odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

b) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća i prikupljene financijske dokumentacije, utvrđeno je da Pokret pravde nije sukladno računovodstvenim propisima uspostavio potpune i točne evidencije o svojim rashodima, obvezama i novčanim tokovima, niti je godišnje financijsko izvješće popunio sukladno odredbama Pravilnika, čime su prekršene odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) Pokret pravde nije u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjega financijskog izvješća pravilno iskazao promet po transakcijskom računu za kampanju broj: 1610000237300132 kod „Raiffeisen bank“, čime je prekršio odredbe članka 11. Pravilnika.

U poslovnim knjigama i obrascu 2 godišnjega financijskog izvješća stranka je iskazala ukupan promet ulaza u iznosu od 7.500,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 7.477,88 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 22,12 KM. Stranka nije iskazala početni saldo po transakcijskom računu.

Kontrolom izvoda utvrđeno je da stranka na dan 1. 1. 2020. godine nije imala sredstava na ovom računu, da su ukupni ulazi tijekom 2020. godine iznosili 5.000,00 KM, ukupni izlazi 4.977,88 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine je iznosio 22,12 KM.

Uvidom u financijsku dokumentaciju i poslovne knjige stranke, utvrđeno je da je stranka izvršila prijenos sredstava s glavnoga transakcijskog računa na transakcijski račun za kampanju u ukupnom iznosu od 5.000,00 KM. Prijenos sredstava je izvršen dana 20. 7. 2020. godine u iznosu od 2.050,00 KM, zatim dana 14. 10. 2020. godine u iznosu od 2.500,00 KM i dana 23. 11. 2020. godine u iznosu 450,00 KM.

Stranka je, prijenos sredstava od 14. 10. 2020. godine u iznosu od 2.500,00 KM u svojim poslovnim knjigama evidentirala kao povećanje ulaza na transakcijskom računu za kampanju, a nakon toga, novim knjigovodstvenim stavkom iskazala je povećanje prometa ulaza i prometa izlaza po transakcijskom računu za kampanju u iznosu od 2.500,00 KM.

Pogrešnim evidentiranjem poslovne promjene stranka je u poslovnim knjigama i u obrascu 2. godišnjega financijskog izvješća iskazala veći ostvareni promet ulaza i izlaza po transakcijskom računu za kampanju za 2.500,00 KM, što je suprotno računovodstvenim propisima i odredbama Pravilnika.

(2) Pregledom godišnjega financijskog izvješća i dostavljene dokumentacije, utvrđeno je da je Pokret pravde u obrascu 3 (izvori financiranja) godišnjega financijskog izvješća priloge fizičkih osoba u iznosima manjim od 100,01 KM u ukupnom iznosu od 2.197,79 KM iskazao kao ostale prihode, čime je prekršio odredbe članaka 13. i 14. Pravilnika.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa broj: 1610000237300035 kod „Raiffeisen bank“ utvrđeno je da je stranka primila priloge sljedećih fizičkih osoba: Predraga Marića u iznosu od 50,00 KM, Emine Ademi u ukupnom iznosu od 500,00 KM (pet uplata od po 100,00 KM), Velimira Zdjelara u iznosu od 100,00 KM, Mire Kos u iznosu od 100,00 KM, Veljka Adamovića u iznosu od 100,00 KM, Dragana Karanovića u iznosu od 100,00 KM, Željke Panić u iznosu od 97,79 KM, Dejana Marića u iznosu od 30,00 KM, Gorana Popovića u iznosu od 50,00 KM, Milutina Kužeta u iznosu od 20,00 KM i Tanje Todić u iznosu od 60,00 KM .

Kontrolom izvoda s istoga transakcijskog računa i dostavljene dokumentacije, utvrđeno je da je stranka putem blagajne primila priloge sljedećih fizičkih osoba: Ljiljane Tešanović u iznosu od 20,00 KM (dvije uplate od po 10,00 KM), Milice Ubavić u iznosu od 40,00 KM, Lidije Matić u iznosu od 10,00 KM, Vladana Maleševića u iznosu od 10,00

KM, Pere Petrovića u iznosu od 100,00 KM, Slaviše Mirovića u iznosu od 10,00 KM, Suzane Bešlagić u iznosu od 20,00 KM, Dragoslava Miletića u iznosu od 40,00 KM, Čerima Kuča u iznosu od 20,00 KM, Rade Vuković u iznosu od 10,00 KM, Janka Testena u iznosu od 40,00 KM, Danijela Radomira u iznosu od 100,00 KM, Živane Radomir u iznosu od 100,00 KM, Jasmina Đuzela u iznosu od 40,00 KM, Nusrete Đuzel u iznosu od 40,00 KM, Aleksandra Eskića u iznosu od 10,00 KM, Jasminke Kroeger u iznosu od 100,00 KM, Zakira Julardžije u iznosu od 100,00 KM, Vere Ostojčić u iznosu od 100,00 KM, Saše Graorca u iznosu od 50,00 KM i Vojislava Ercega u iznosu od 30,00 KM.

Neprijavlivanjem priloga u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba) godišnjega financijskog izvješća stranka je prekršila i odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Stranka je sukladno članku 14. Pravilnika, sve priloge fizičkih osoba trebala iskazati u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba) godišnjega financijskog izvješća, na način da priloge fizičkih osoba niže od 100,00 KM iskaže u dijelu obrasca 3-a u koji se unose podatci o prilogima nižim od 100,00 KM, a priloge fizičkih osoba veće od 100,00 KM u dijelu obrasca u koji se unose sljedeći podatci: ime i prezime, broj potvrde, nadnevak kada je prilog primljen i iznos priloga. Ukoliko isti donator tijekom jedne godine političkoj stranci da više puta priloge u iznosima manjim od 100,00 KM, i ukoliko njihov ukupan iznos prelazi 100,00 KM, stranka ima obvezu taj prilog iskazati u dijelu obrasca 3-a u koji se unose prilozi veći od 100,00 KM.

- Politička organizacija Pokret pravde je priloge fizičkih osoba u ukupnom iznosu od 350,00 KM, primljene u blagajnu, na transakcijski račun uplatila protekom više od 10 dana od dana uplate, a prilog fizičke osobe Aleksandra Ercega u iznosu od 10,00 KM i članarine Andreja Žole i Žane Forca u ukupnom iznosu od 20,00 KM nije uplatila na transakcijski račun, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (3) Pokret pravde nije pravilno iskazao rashode u obrascima 4. (ukupni rashodi političke stranke) i 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) financijskoga izvješća, čime je prekršio odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.

Stranka je u poslovnim knjigama i financijskom izvješću iskazala troškove zakupa poslovnih prostora u iznosu od 2.100,00 KM, što je manje za 350,00 KM od stvarnih troškova.

Uvidom u Ugovor o zakupu poslovnoga prostora, utvrđeno je da se poslovni prostor izdaje na uporabu stranci od 8. 6. 2020. godine, na neodređeno vrijeme, te da mjesečna zakupnina iznosi 350,00 KM, odnosno za razdoblje lipanj – prosinac 2020. godine iznosi 2.450,00 KM.

Pored toga, stranka u svojim poslovnim knjigama i u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala obveze na temelju zakupa poslovnoga prostora u iznosu od 350,00 KM, čime je prekršila i odredbe članka 24. Pravilnika.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Pokret pravde je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izorno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogao potrošiti 57.657,90 KM.

Politička stranka je u godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, u svrhu izborne kampanje iskazala troškove u iznosu od 2.911,00 KM.

52. SRPSKA RADIKALNA STRANKA (Kod 016)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Srpska radikalna stranka Republike Srpske financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	0,00
II	Ostali prihodi i drugo	12.369,00	100,00
	Izvori financiranja (I+II)	12.369,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Srpska radikalna stranka Republike Srpske prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1), (4) i (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

a) Programom utroška sredstava za 2020. godinu, Srpska radikalna stranka Republike Srpske planirala je troškove u iznosu od 12.691,00 KM, dok je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove u iznosu od 16.809,00 KM, što je za 4.118,00 više od planiranoga iznosa. Analizom Programa utroška sredstava i ostvarenih troškova, utvrđeno je da Srpska radikalna stranka Republike Srpske u Programu utroška sredstava za 2020. godinu, nije planirala troškove u ukupnom iznosu od 4.409,00 KM, koji se odnose na: troškove telefona u iznosu od 422,00 KM, troškove poštarine i internet usluga u iznosu od 152,00 KM, troškove platnog prometa u iznosu od 324,00 KM, ostale nematerijalne troškove u iznosu od 2.686,00 KM, troškove električne energije u iznosu od 381,00 KM i troškove grijanja u iznosu od 444,00 KM, te je time ostvarila netransparentno trošenje sredstava.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću planirala ostale troškove u iznosu od 6.000,00 KM, dok je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ove troškove u iznosu od 6.793,00 KM, što je za 793,00 KM više od planiranoga iznosa.

Također, Srpska radikalna stranka Republike Srpske je u godišnjem financijskom izvješću planirala troškove reklame u iznosu od 200,00 KM, dok je u godišnjem financijskom

izvješću iskazala ove troškove u iznosu od 820,00 KM, što je za 600,00 KM više od planiranoga iznosa.

b) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da Srpska radikalna stranka Republike Srpske nije vodila poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima, nije uspostavila točnu evidenciju o svojim prihodima, rashodima i obvezama, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka te obrasce godišnjeg financijskog izvješća za 2020. godinu nije popunila sukladno Pravilniku, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) Uvidom u Izvješće Centralne banke BiH o računima poslovnoga subjekta od 11. 5. 2021. godine, utvrđeno je da stranka na obrascu 2 godišnjega financijskog izvješća nije prijavila transakcijski račun stranke otvoren kod NLB banke a.d. Banja Luka broj: 5620998042841824. Zbog nedostavljanja izvoda spomenutoga računa nije bilo moguće utvrditi promet na računu, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

(2) Srpska radikalna stranka Republike Srpske nije uspostavila potpune i točne evidencije o prihodima stranke, te ih nije pravilno iskazala u godišnjem financijskom izvješću i poslovnim knjigama, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 19. Pravilnika.

Politička stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala prihode iz proračuna kao ostale prihode u iznosu od 12.369,00 KM, dok je u Bilanci uspjeha evidentirala prihode u iznosu od 13.010,00 KM, što je za 641,00 KM više od iskazanoga iznosa u godišnjem financijskom izvješću.

Pregledom godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da je u obrascu 3 (izvori financiranja), stranka kao ostale prihode iskazala sredstva koja je primila iz proračuna 11 općina, što je suprotno odredbama članaka 13. i 19. Pravilnika.

- Kontrolom prometa izvoda s transakcijskih računa stranke, broj: 5621008000560348 kod NLB banke i broj: 5710100000111323 kod Komercijalne banke, utvrđeno je da su stranci uplaćena sredstva iz proračuna sljedećih općina: Rudo u iznosu od 842,00 KM, Gacko u iznosu od 1.810,00 KM, Ugljevik u iznosu od 4.500,00 KM, Petrovo u iznosu od 300,00 KM, Brod u iznosu od 432,00 KM, Osmaci u iznosu od 600,00 KM, Nevesinje u iznosu od 597,00 KM, Oštra Luka u iznosu od 132,00 KM, Mrkonjić Grad u iznosu od 1.579,00 KM, Novi Grad u iznosu od 1.109,00 KM i Čajniče u iznosu od 468,00 KM, što ukupno iznosi 12.369,00 KM.

- Međutim, pregledom godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da je stranka ostvarila prihode i iz proračuna Općine Rogatica i Općine Milići, koje stranka nije prijavila u godišnjem financijskom izvješću.

Na temelju dostavljenoga akta od Općine Rogatica, broj: 03/4-03-4/21 od 17. 11. 2021. godine, utvrđeno je da je stranka ostvarila prihode iz proračuna Općine Rogatica u iznosu od 2.120,40 KM.

Uvidom u akt Općine Milići, broj: 02-03-2/21 od 16. 11. 2021. godine, utvrđeno je da je stranka ostvarila prihode i iz proračuna Općine Milići u iznosu od 1.825,54 KM.

Na temelju svega već navedenoga, utvrđeno je da je stranka ostvarila prihode iz proračuna 13 općina u ukupnom iznosu od 16.314,94 KM, a ne iz proračuna 11 općina u iznosu od 12.369,00 KM, koje je stranka iskazala kao ostale prihode.

- (3) Pregledom godišnjega financijskog izvješća i dodatne dokumentacije utvrđeno je da Srpska radikalna stranka Republike Srpske nije uspostavila potpune i točne evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno iskazala u godišnjem financijskom izvješću i poslovnim knjigama, čime je prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala samo troškove zakupa u Općini Ugljevik u iznosu od 1.600,00 KM.

- Stranka u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjega financijskog izvješća nije iskazala troškove zakupa poslovnoga prostora u Gradu Banja Luka i općinama Kneževo i Nevesinje.

Uvidom u ugovor o zakupu poslovnoga prostora s pravom osobom „Malpreh“ a.d. Banja Luka, broj: 1279/2017 od 29. 12. 2017. godine, utvrđeno je da je stranka rabila poslovni prostor površine 42 m² u Banjoj Luci uz mjesečnu naknadu od 400,00 KM punih 12 mjeseci, te su troškovi zakupa na godišnjoj razini iznosili 4.800,00 KM.

Stranka u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala troškove zakupa koje je ostvarila u Općini Kneževo u iznosu od 360,00 KM.

Uvidom u ugovor o zakupu poslovnoga prostora s Općinom Kneževo, broj: 02.1-374-3/16 od 6. 6. 2016. godine, utvrđeno je da zakup teče od 1. 1. 2016. do 1. 1. 2021. godine, te je time stranka rabila poslovni prostor u vlasništvu Općine Kneževo 12 mjeseci uz mjesečnu zakupninu od 30,00 KM, što godišnje iznosi 360,00 KM.

Pregledom poslovnih knjiga i godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da Srpska radikalna stranka Republike Srpske nije iskazala troškove zakupa svoga općinskog odbora u Nevesinju. Uvidom u akt Općine Nevesinje, broj: 02-012.-86/21 od 26. 7. 2021. godine, utvrđeno je da je stranka tijekom 2020. godine rabila poslovni prostor površine 12 m² uz mjesečnu naknadu od 36,00 KM, što na godišnjoj razini iznosi 432,00 KM.

- (4) Na obrascu 5 (obveze stranke) godišnjega financijskog izvješća, Srpska radikalna stranka Republike Srpske je iskazala obveze u ukupnom iznosu od 9.085,00 KM.

U okviru navedenoga iznosa u godišnjem financijskom izvješću, Srpska radikalna stranka Republike Srpske je iskazala obveze prema „raznim dobavljačima“ u iznosu od 422,00 KM, iako je bila obvezna navesti svakoga dobavljača pojedinačno, s nadnevkom nastanka obveze i iznosom obveze na dan 31. 12. 2020. godine.

Uvidom u poslovne knjige, utvrđeno je da stranka u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala svoje obveze na dan 31. 12. 2020. godine prema Općini Nevesinje u iznosu od 1.296,00 KM, RTRS u iznosu od 277,50 KM, „Apif“ u iznosu od 1.065,60 KM, bife „Drena“ u iznosu od 815,00 KM i „Elit M“ d.o.o. u iznosu od 815,00 KM.

Ne navođenjem analitike povjeritelja i ne iskazivanjem svih svojih obveza, stranka je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) Zakona i odredbe članka 24. Pravilnika.

- (5) Dana 4. 10. 2021. godine, Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je stranci uputilo zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije, broj: 03-07-6-681-2/21, kojim je zatraženo dostavljanje: Godišnjega obračuna (Bilanca stanja i Bilanca uspjeha) za 2020. godinu, dokumentacije o uporabi poslovnih prostora u 2019. godini, za sve organizacijske dijelove političke stranke (dokaze o vlasništvu nad nekretninama, ugovore o zakupu, odluke ili izjave), cjelovite dokumentacije vezane za ostale prihode, programa utroška sredstava u 2020. godini, sukladno članku 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka i preslik izvoda s transakcijskih računa za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, broj: 5621008000560348 i 5620998042841824 kod NLB banke a.d Banja Luka i 5710100000111323 kod Komercijalne banke i izvode otvorenih stavki za dobavljače „Zomiks inženjering d.o.o. Novi Grad i „Malprex“ d.o.o. Banja Luka. Stranka u ostavljenom roku nije dostavila preslik izvoda s transakcijskoga računa broj: 5620998042841824 kod NLB banke a.d Banja Luka i izvod otvorenih stavki za dobavljača „Malprex“ d.o.o. Banja Luka .

Budući da Srpska radikalna stranka Republike Srpske nije postupila sukladno zahtjevu Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, odnosno nije dostavila svu traženu dokumentaciju, prekršila je odredbe članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

53. HRVATSKI NACIONALNI POMAK (Kod 2802)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Hrvatski nacionalni pomak financirao se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	3.400,00	18,01
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	10.000,00	52,97
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	5.478,00	29,02
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	18.878,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,19	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	18.878,19	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatski nacionalni pomak prekršio odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 8. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu Hrvatski nacionalni pomak iskazao je ukupne rashode u iznosu od 9.515,00 KM.

Hrvatski nacionalni pomak je uz dodatnu dokumentaciju za 2020. godinu, dana 9. 11. 2021. godine, Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavio Program utroška sredstava za 2020. godinu bez broja i nadnevnika usvajanja.

Budući da Hrvatski nacionalni pomak nije dostavio program utroška sredstava za 2020. godinu neposredno nakon njegovoga usvajanja, smatramo da je financijska sredstva utrošio bez programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršio odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Hrvatski nacionalni pomak nije u godišnjem financijskom izvješću prijavio nenovčanu donaciju Kulturno-informativnog centra u iznosu od 50,00 KM, čime je prekršio odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Kontrolom računa za troškove izborne kampanje utvrđeno je da je Hrvatski nacionalni pomak rabio usluge oglašavanja na video zidu Kulturno-informativnog centra u Tomislavgradu u razdoblju od 23. 10. 2020. godine do 13. 11. 2020. godine. Kulturno-informativni centar je za izvršene usluge stranci ispostavio račun broj: 5/2020 od 24. 11. 2020. godine u kojem je navedeno da je usluga iznosila 400,00 KM, popust 50,00 KM, odnosno ukupan iznos računa 350,00 KM.

Budući da politička stranka nije imala obvezu platiti 50,00 KM, ostvarila je nenovčanu donaciju Kulturno-informativnog centra, koju je imala obvezu evidentirati u svojim poslovnim knjigama i iskaže u godišnjem financijskom izvješću.

Imajući u vidu da je Kulturno-informativni centar javna ustanova za kulturu, prekršene su i odredbe članka 8. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- Hrvatski nacionalni pomak nije u godišnjem financijskom izvješću prijavio priloge 11 fizičkih osoba u iznosima od po 498,00 KM, čime je prekršio odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- c) Na temelju pregleda godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da politička stranka nije vodila poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima, nije vodila potpune evidencije o prihodima, rashodima i obvezama i nije podnijela financijsko izvješće sukladno Pravilniku, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Hrvatski nacionalni pomak nije u godišnjem financijskom izvješću iskazao jedan transakcijski račun i nije iskazao točne podatke o prometu i saldu na drugom transakcijskom računu, čime je prekršio odredbe članka 11. Pravilnika.

- Stranka u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjega financijskog izvješća nije iskazala transakcijski račun broj: 3382302273664049 kod UniCredit bank d.d.

Kontrolom izvoda s navedenoga računa, utvrđeno je da je ukupan promet ulaza iznosio 13.400,13 KM, ukupan promet izlaza 7.161,40 KM, a stanje na dan 31. 12. 2020. godine 6.238,73 KM.

- U obrascu 2 godišnjega financijskog izvješća iskazan je transakcijski račun broj: 3382302273663176 kod UniCredit bank d.d. sa sljedećim podacima: ukupan promet ulaza u iznosu od 18.878,19 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 11.020,60 KM i stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 7.857,59 KM.

Uvidom u izvode s transakcijskoga račun broj: 3382302273663176, utvrđeno je sljedeće: ukupan promet ulaza u iznosu od 5.478,06 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 3.859,20 KM i stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 1.618,86 KM.

- (2) Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa stranke, utvrđeno je da su na ovaj račun uplaćena sredstva iz proračuna Općine Tomislavgrad u ukupnom iznosu 5.478,00 KM.

Na temelju podataka, koje je dostavila Općina Tomislavgrad, utvrđeno je da su sredstva uplaćena stranci na temelju izjava 11 samostalnih vijećnika Općinskom vijeću Tomislavgrad za razdoblje od kolovoza do listopada 2020. godine. Uvidom u pojedinačne izjave utvrđeno je da su vijećnici obavijestili Općinsko vijeće Tomislavgrad da se sredstva, koja im pripadaju, uplaćuju na transakcijski račun Hrvatskog nacionalnog pomaka.

Na temelju navedenoga, utvrđeno je da su fizička osobe – vijećnici Ivana Dodig, Anita Grgić, Anamarija Galir, Milica Skočibušić, Ante Bokanović, Ante Kutleša, Ante Vukadin, Ante Đikić, Luka Krstanović, Pero Ivić i Josip Bagarić političkoj stranci Hrvatski nacionalni pomak dali priloge u iznosima od po 498,00 KM, odnosno ukupno 5.478,00 KM.

Stranka je navedena sredstva iskazala kao prihode iz proračuna Općine Tomislavgrad, čime je prekršila odredbe članaka 13., 14. i 19. Pravilnika.

- (3) Stranka nije u poslovnim knjigama evidentirala i u godišnjem financijskom izvješću iskazala nenovčanu donaciju Kulturno-informativnog centra u Tomislavgradu u iznosu od 50,00 KM, te je troškove izborne kampanje iskazala u manjem iznosu za 50,00 KM u odnosu na ostvarene, čime je prekršila odredbe članaka 13., 18., 21. i 23. Pravilnika.

- (4) Stranka nije u poslovnim knjigama evidentirala i u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove zakupa poslovnoga prostora i obveze prema zakupodavcu, čime je prekršila odredbe članka 21., 22. i 24. Pravilnika.

Uvidom u Ugovor o zakupu poslovnoga prostora, koji je zaključen između Hrvatskog nacionalnog pomaka i fizičke osobe Ante Andrića, utvrđeno je da je stranka od 18. 6. 2020. godine rabila poslovni prostor, površine 48,78 m², po cijeni od 50,00 KM mjesečno, odnosno 300,00 KM za šest mjeseci 2020. godine.

- (5) U godišnjem financijskom izvješću stranka je troškove izborne kampanje iskazala u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi), čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

- (6) U obrascu 3-b (prilozi pravnih osoba) godišnjega financijskog izvješća stranka nije navela točne podatke o nazivu donatora, čime je prekršila odredbe članka 15. Pravilnika.

Stranka je u obrascu 3-b navela da je pravna osoba „Farma Glamoč“ d.o.o. dala dva priloga u iznosima od po 2.500,00 KM, odnosno ukupno 5.000,00 KM. Uvidom u izvode s transakcijskoga računa stranke i izdane potvrde o primljenim priložima, utvrđeno je da je „Farma Glamoč“ d.o.o. dala prilog stranci u iznosu od 2.500,00 KM, dok je pravna osoba „Farma Tomislavgrad“ d.o.o. Tomislavgrad dala prilog stranci u iznosu od 2.500,00 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, politička stranka Hrvatski nacionalni pomak je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izbornog povjerenstvo BiH, mogla potrošiti 9.235,80 KM.

Hrvatski nacionalni pomak je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazao troškove izborne kampanje u iznosu od 4.844,00 KM.

54. POLITIČKA ORGANIZACIJA SOCIJALDEMOKRATE BiH (Kod 2711)

Prema podacima iz korigiranoga godišnjeg financijskog izvješća, Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	12.014,73	12,42
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	55.812,25	57,70
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	24.300,00	25,12
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	4.610,00	4,76
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	96.736,98	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	96.736,98	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ prekršila odredbe članka 8. stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

a) Na temelju obavljenoga pregleda korigiranoga godišnjeg financijskog izvješća, utvrđeno je da je Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ iskazala primljeni prilog u iznosu od 1.000,00 KM od pravne osobe koja je imala zaključen ugovor o javnoj nabavci radova i roba s gradovima Tuzla i Živinice i općinama Centar Sarajevo i Lukavac, čija je vrijednost veća od 10.000,00 KM, čime su prekršene odredbe članka 8. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Prilog pravne osobe „Akva Invest“ d.o.o. Živinice, Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ primila je dana 2. 11. 2020. godine u iznosu od 1.000,00 KM. Prema aktu, broj: 03/9-11-16/22 od 27. 1. 2022. godine, koji je dostavio Grad Živinice, utvrđeno je da je pravna osoba „Akva Invest“ d.o.o. Živinice tijekom 2020. godine, imala zaključena dva ugovora o javnoj nabavci s Gradom Živinice, čija vrijednost je veća od 10.000,00 KM.

Prvi zaključeni ugovor, broj: 01/2-04-89-798/20 od 23. 3. 2020. godine, odnosio se na „Uklanjanje divljih deponija, izvršenje rješenja inspektora i rušenje bespravno izgrađenih objekata“ ukupne vrijednosti 24.722,10 KM s uračunatim PDV-om.

Drugi zaključeni ugovor, broj: 01/2-04-89-941/20 od 13. 7. 2020. godine, odnosio se na „Program odvoza šljake“ ukupne vrijednosti 39.971,18 KM s uračunatim PDV-om.

b) Pregledom godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ nije vodila poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima, nije uspostavila potpune i točne evidencije o novčanim tokovima, prihodima, rashodima i obvezama, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka. Godišnje financijsko izvješće nije popunila sukladno članku 12. stavak (4) ovoga Zakona i Pravilniku.

(1) U poslovnim knjigama stranka je evidentirala sljedeći promet blagajne: početni saldo u iznosu od 0,00 KM, promet ulaza u iznosu od 93.526,93 KM, promet izlaza u iznosu od 93.526,93 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 0,00 KM.

Stranka je uz svoje očitovanje dostavila i korigirani obrazac 2.1 godišnjega financijskog izvješća u kojem je iskazala sljedeće stanje blagajne: početni saldo je iznosio 0,00 KM, promet ulaza je iznosio 25.670,32 KM, promet izlaza je iznosio 25.670,32 KM i saldo na dan 5. 10. 2020. godine u iznosu od 0,00 KM.

Međutim, kontrolom dnevnika blagajne, utvrđeno je da je promet ulaza iznosio 23.015,00 KM i promet izlaza, također, 23.015,00 KM i saldo na dan 5. 10. 2020. godine u iznosu od 0,00 KM.

Pogrešnim evidentiranjem prometa blagajne u obrascu 2.1 godišnjega financijskog izvješća, stranka je prekršila odredbe članka 12. Pravilnika.

(2) Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ nije uspostavila potpune i točne evidencije o prihodima, te ih nije pravilno iskazala u poslovnim knjigama i korigiranom godišnjem financijskom izvješću.

Stranka je u korigiranom godišnjem financijskom izvješću iskazala prihode u iznosu od 96.736,98 KM, dok je u Bilanci uspjeha evidentirala iste u iznosu od 93.527,00 KM.

- Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ je u korigiranom godišnjem financijskom izvješću iskazala priloge fizičkih osoba u iznosu od 55.812,25 KM.

Pregledom korigiranoga godišnjeg financijskog izvješća i uvidom u akt, broj: 941-2/22 od 20. 1. 2022. godine, koji je dostavila stranka, te uvidom u Izjavu fizičke osobe Denisa Grgića, tajnika GO SD BiH Srebrenik, utvrđeno je da je spomenuta fizička osoba u ime stranke uplatila 500,00 KM u vidu donacije radi plaćanja kazne po Odluci Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 05-1-07-5-1003/20 od 7. 10. 2020. godine, koju je stranka iskazala u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba), umjesto na obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti). Ovim je utvrđeno je stranka iskazala veće priloge fizičkih osoba za 500,00 KM, pa su time prilozi fizičkih osoba iznosili 55.312,25 KM.

Pogrešnim iskazivanjem prihoda od strane fizičkih osoba, stranka je prekršila odredbe članaka 13., 14. i 18. Pravilnika.

- Stranka je u korigiranom obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) godišnjega financijskog izvješća iskazala spomenute prihode u

iznosu od 4.610,00 KM, umjesto da ih uveća za 500,00 KM od već spomenute nenovčane donacije pa su time nenovčane donacije iznosile 5.110,00 KM.

- (3) Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ nije uspostavila potpune i točne evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno iskazala u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću.

Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ je u korigiranom godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne rashode u iznosu od 85.903,21 KM, dok je u Bilanci uspjeha evidentirala iste u iznosu od 84.293,00 KM.

- Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ je u poslovnim knjigama evidentirala troškove zakupa u Živinicama u iznosu od 2.808,00 KM. Uvidom u ugovor o zakupu poslovnoga prostora, broj: 554/19 od 26. 11. 2019. godine, koji je zaključen s pravnom osobom „Termovent“ d.o.o. Živinice, utvrđeno je da je isti sklopljen na razdoblje od 2 godine uz mjesečnu zakupninu od 351,00 KM. Već spomenuto ukazuje na činjenicu da je stranka tijekom 2020. godine rabila poslovni prostor u Živinicama 12 mjeseci, te je time ostvarila troškove zakupa u iznosu od 4.212,00 KM.
- Računi na temelju kojih je Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ evidentirala i platila troškove propagande ne predstavljaju ispravne i vjerodostojne knjigovodstvene isprave.
Uvidom u račune pravnih osoba: „Cromax“ d.o.o. Čelić, broj: 218-2020 od 1. 10. 2020. godine u iznosu od 1.755,00 KM, JU Centar za kulturu „Ahmed Muradbegović“ Gradačac, broj: 224/20 od 4. 11. 2020. godine u iznosu od 376,74 KM, „Kombax“ d.o.o. Lukavac, broj: 447-1286 od 4. 11. 2020. godine u iznosu od 896,56 KM, „Nam“ d.o.o. Tuzla, broj: I02-001-10736/2020 od 23. 11. 2020. godine u iznosu od 100,00 KM, JP RTV TK d.o.o. Tuzla, broj: 000747/20 od 30. 11. 2020. godine u iznosu od 1.755,00 KM i BKC Tuzla, broj: 96/1 od 14. 10. 2020. godine u iznosu od 150,00 KM, utvrđeno je da spomenuti računi nisu potpisani od strane korisnika usluga, niti je potvrđen prijem promotivnoga materijala.
- Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ u poslovnim knjigama i obrascu 5 (obveze stranke) godišnjega financijskog izvješća nije iskazala obvezu u iznosu od 1.404,00 KM, na temelju ugovora o zakupu poslovnoga prostora od pravne osobe „Termovent“, d.o.o. Živinice.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izorno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 402.088,35 KM.

Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 14.765,01 KM.

55. NARODNA STRANKA RADOM ZA BOLJITAK (Kod 502)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Narodna stranka Radom za boljitak se financirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	13.000,00	58,51
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	9.218,00	41,49
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	22.218,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	22.218,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Narodna stranka Radom za boljitak prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu Narodna stranka Radom za boljitak je iskazala ukupne troškove u iznosu od 67.357,97 KM.

Uvidom u Projekciju prihoda i troškova Narodne stranke Radom za boljitak za 2020. godinu, koju je stranka dostavila uz godišnje financijsko izvješće za 2019. godinu, utvrđeno je da su ukupni rashodi planirani u iznosu od 50.000,00 KM. Također, utvrđeno je da je stranka u Projekciji prihoda i troškova navela samo planirane ukupne troškove u iznosu od 50.000,00 KM bez plana po vrstama troška.

Stranka je dostavila Rebalans projekcija prihoda i troškova NSRZB za 2020. godinu, broj: ZB-02-00-007/19 od 21. 10. 2021. godine. Budući da Rebalans projekcije prihoda i troškova za 2020. godinu stranka nije dostavila neposredno nakon usvajanja, već 21. 10. 2021. godine isti nije uzet u razmatranje.

Na temelju navedenoga, utvrđeno je da Narodna stranka Radom za boljitak nije izradila program utroška na način kojim bi se osigurala transparentnost planiranoga trošenja sredstava, kao i usporedba ostvarenih troškova s planiranima, te da je financijska sredstva stranke u iznosu od 17.357,97 KM utrošila mimo planiranih sredstava, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Pregledom godišnjega financijskog izvješća i financijske dokumentacije, utvrđeno je da Narodna stranka Radom za boljitak nije u poslovnim knjigama uspostavila pravilne i potpune evidencije o rashodima i obvezama, čime je prekršila računovodstvene propise i odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih

stranaka. Stranka nije popunila godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu sukladno odredbama Pravilnika, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) U godišnjem financijskom izvješću na obrascu 2 (Pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke), Narodna stranka Radom za boljitak nije pravilno iskazala transakcijske račune, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

U obrascu 2 godišnjega financijskog izvješća stranka je iskazala transakcijski račun broj: 3382202265156378 kod UniCredit banke. Uvidom u Izvješće o računima poslovnoga subjekta Centralne banke Bosne i Hercegovine navedeni transakcijski račun je ugašen 30. 5. 2019. godine.

Međutim, Narodna stranka Radom za boljitak nije u obrascu 2 godišnjega financijskog izvješća iskazala transakcijski račun broj: 3382202265204587 kod UniCredit banke.

Kontrolom izvoda s ovoga transakcijskog računa utvrđeno je da je početni saldo 0,00 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 2.208,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 2.208,00 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 0,00 KM.

- (2) Uvidom u dostavljene potvrde o primljenim priložima od fizičkih osoba, koje je stranka u godišnjem financijskom izvješću iskazala u ukupnom iznosu od 13.000,00 KM, utvrđeno je da stranka nije na svim potvrdama o primljenim donacijama navela broj osobne iskaznice fizičke osobe koja je dala prilog stranci, čime je prekršila odredbe članka 6. Pravilnika.

- (3) Narodna stranka Radom za boljitak u poslovnim knjigama i obrascima 4. (Rashodi političke stranke) i 4.1 (Režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjega financijskog izvješća nije iskazala sve troškove i obveze te nije izvršila pravilnu klasifikaciju troškova, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 24. Pravilnika. Također je utvrđeno da stranka nije sve troškove evidentirala u trenutku nastanka, što za rezultat ima pogrešno iskazane troškove u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću.

- Narodna stranka Radom za boljitak je u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu na kontu 40163-*usluge mobilne telefonije* evidentirala troškove po računu dobavljača Mtel a.d. Banja Luka broj: 7573288099 od 31. 12. 2019. godine u iznosu od 326,13 KM i račune dobavljača JP Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar izdane 31. 12. 2019. godine u ukupnom iznosu od 6,44 KM. Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala samo jedan račun za usluge mobilne telefonije iz 2020. godine i to račun dobavljača Mtel a.d. Banja Luka broj: 3373581538 od 31.01.2020. godine u iznosu od 312,93 KM.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa, utvrđeno je da je stranka dana 14. 2. 2020. godine izvršila plaćanja računa broj: 3373581538 i 7573288099 prema dobavljaču Mtel a.d. Banja Luka (Telekomunikacija RS ad Banja Luka) u iznosu od 1.300,00 KM. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka dio uplate u iznosu od 639,06 KM evidentirala kao troškove mobilne telefonije po navedenim računima, dok je 660,94 KM evidentirala na kontu ostali avansi.

Na temelju navedenoga, mišljenja smo da politička stranka nije u poslovnim knjigama evidentirala sve troškove, kao i da je troškove nastale u ranijem razdoblju iskazala kao troškove 2020. godine.

- Uvidom u analitičku karticu konta 1285-*Ostali avansi* utvrđeno je da stranka ima evidentirana potraživanja u iznosu od 1.005,15 KM, a na kontu 1284-*Avans za nabavu materijala* ima evidentirana potraživanja iz ranijih godina u iznosu od 700,83 KM. Činjenica da stranka na ovim kontima ima potraživanja, kao i da je na kontu 1285-*Ostali avansi* tijekom godine evidentirala avansne uplate u iznosu od 660,94 KM, ukazuje da stranka nema pravilne evidencije o svojim troškovima.

- Stranka je troškove na temelju prinudne naplate doprinosa za zdravstveno osiguranje iz ranijih godina u iznosu od 17.386,76 KM u poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću iskazala kao troškove prethodnoga razdoblja.

Uvidom u Rješenje o pokretanju postupka prinudne naplate, broj: 13-8-01-12-26-78/20-1 od 5. 2. 2020. godine, utvrđeno je da je pokrenut postupak naplate obveze na temelju doprinosa za zdravstveno osiguranje nastalih u razdoblju od 2013. do 2016. godine, kamate na neplaćene obveze i troškove postupka. Također, kontrolom izvoda s transakcijskoga računa utvrđeno je da je s računa stranke isplaćeno 17.386,76 KM na ovom temelju.

Činjenica da politička stranka nije u svojim poslovnim knjigama imala evidentirane obveze na temelju doprinosa za zdravstveno osiguranje i da je iste evidentirala u poslovnim knjigama za 2020. godinu, ukazuje kako ne vodi pravilne i pravovremene evidencije o svojim rashodima i obvezama.

- Stranka je u godišnjem financijskom izvješću troškove pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 1.700,00 KM, umjesto kao troškove pristojbe, iskazala kao ostale rashode, čime je prekršila odredbe članka 22. Pravilnika.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Narodna stranka Radom za boljitak je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koji je objavilo Središnje izborni povjerenstvo BiH za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 37.960,80 KM.

Narodna stranka Radom za boljitak nije u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje.

56. PRVA SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA (Kod 2311)

Prema podacima iz korigiranoga godišnjeg financijskog izvješća Prva Srpska demokratska stranka financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	5.300,00	37,06
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	9.000,00	62,94
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	14.300,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	14.300,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Prva Srpska demokratska stranka prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Prema podacima iz poslovnih knjiga Prva Srpska demokratska stranka je tijekom 2020. godine ostvarila rashode u iznosu od 14.289,05 KM.

Budući da Prva Srpska demokratska stranka nije dostavila program utroška sredstava za 2020. godinu, odnosno financijski plan neposredno nakon njegovoga usvajanja, smatramo kako je financijska sredstva utrošila bez programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Prva Srpska demokratska stranka je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača, koji je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 207.329,25 KM.

Prva Srpska demokratska stranka je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove kampanje u iznosu od 1.748,30 KM.

57. POLITIČKA ORGANIZACIJA „GLAS NARODA“ BIH (Kod 2455)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Politička organizacija „Glas naroda“ Bosne i Hercegovine financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	1.020,00	32,60
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	1.910,00	61,02
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	200,00	6,38
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	3.130,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	3.130,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Politička organizacija „Glas naroda“ Bosne i Hercegovine prekršila odredbe članka 8. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da je Politička organizacija „Glas naroda“ Bosne i Hercegovine primila prilog u iznosu od 200,00 KM od pravne osobe „S-E Sarajka“ d.o.o. Živinice, koja je imala sklopljene ugovore o javnoj nabavci radova s Gradom Tuzla i Gradom Živinice, čija je vrijednost veća od 10.000,00 KM, čime su prekršene odredbe članka 8. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Prema podacima koje je dostavio Grad Tuzla, utvrđeno je da je pravna osoba „S-E Sarajka“ d.o.o. Živinice tijekom 2020. godine imala sklopljen ugovor o izvođenju radova na uklanjanju propusta i nasipa u zoni potoka Joševica ukupne vrijednosti 45.566,00 KM s uračunatim PDV-om i ugovor koji se odnosi na ugradnju putne galanterije, cijevnog i drugog materijala za potrebe mjesnih zajednica u ukupnoj vrijednosti 100.000,00 KM s uračunatim PDV-om.
- (2) Pravna osoba „S-E Sarajka“ d.o.o. Živinice imala je sklopljena 22 ugovora i s Gradom Živinice u ukupnom iznosu od 1.657.416,04 KM s uračunatim PDV-om. Prema aktu, broj: 03-11-5839/21 od 16. 11. 2021. godine, koji je dostavio Grad Živinice utvrđeno je da su se sklopljeni ugovori odnosili na: uređenje parka iza hotela „Konjuh“ u Živinicama u vrijednosti od 19.995,30KM; izradu parking prostora kod Gradske kafana u vrijednosti od 49.950,81 KM; izgradnju ulice i parking prostora u vrijednosti od 39.680,55 KM; izlaz na cestu M18 u vrijednosti od 29.880,48 KM; održavanje grada u vrijednosti od 40.000,00 KM; izradu kanalizacijske mreže u vrijednosti od 29.866,65 KM; asfaltiranje putova u vrijednosti od 229.119,11 KM; rekonstrukciju šetališta u vrijednosti od

37.861,20 KM; izradu gradskoga bulevara u vrijednosti od 62.946,00 KM; sanaciju putova u vrijednosti od 29.636,10 KM; rekonstrukciju ulica u vrijednosti od 49.657,43 KM; asfaltiranje ulica u vrijednosti od 4.969,69 KM; asfaltiranje putova u vrijednosti od 202.880,34 KM; asfaltiranje putova u mjesnoj zajednici Priluk i drugim mjesnim zajednicama u vrijednosti od 483.134,14 KM; asfaltiranje putova „Novi krak“ u vrijednosti od 21.691,80 KM; sanaciju putova u vrijednosti od 73.123,83 KM; izradu sportske podloge u vrijednosti od 6.961,50 KM; rekonstrukciju ulica u vrijednosti od 69.863,63 KM; rekonstrukciju Školske ulice u vrijednosti od 36.169,38 KM; održavanje putova u vrijednosti od 48.311,80 KM; nabavku betonskih cijevi u vrijednosti od 3.978,00 KM i rekonstrukciju gradskih ulica u vrijednosti od 87.738,30 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Politička organizacija „Glas naroda“ Bosne i Hercegovine je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izorno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 16.352,10 KM.

Politička organizacija „Glas naroda“ Bosne i Hercegovine je u godišnjem finansijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 577,00 KM

58. NOVO DOBA (Kod 2743)

Prema podacima iz godišnjega finansijskog izvješća politička stranka Novo doba se financirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	0,00
II	Ostali prihodi i drugo	3.873,00	100,00
	Izvori financiranja (I+II)	3.873,00	100,00

Pregledom godišnjega finansijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je politička stranka Novo doba prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. stavak (1), članka 12. stavak (1), stavak (3) i stavak (4) i članka 13. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- a) U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu politička stranka Novo doba iskazala je ukupne rashode u iznosu od 3.729,00 KM.

Politička stranka Novo doba je u Dopisu od 5. 11. 2021. godine navela kako nije planirala utrošak sredstava za 2020. godinu.

Budući da politička stranka nije izradila program utroška za 2020. godinu, odnosno da je financijska sredstva utrošila bez programa utroška sredstava za 2020. godinu, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Politička stranka nije u godišnjem financijskom izvješću iskazala nenovčanu donaciju fizičke osobe na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Uvidom u Izjavu fizičke osobe Bože Lalića od 5. 11. 2021. godine, koju je politička stranka dostavila u dodatnoj dokumentaciji za 2020. godinu, utvrđeno je da je politička stranka rabila poslovni prostor u vlasništvu ove osobe bez naknade.

Politička stranka je uporabom poslovnoga prostora u vlasništvu fizičke osobe, bez plaćanja zakupnine, primila nenovčanu donaciju, koju je sukladno Pravilniku i Zakonu o financiranju političkih stranaka imala obvezu evidentirati u poslovnim knjigama i prijaviti u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu.

Stranka nije u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba) iskazala novčanu donaciju fizičke osobe Sandre Radonjić u iznosu od 3.750,00 KM i nije izdala potvrdu o primljenom prilogu sukladno članku 6. Pravilnika, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Umjesto potvrde o primljenom prilogu, stranka je Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavila izjavu fizičke osobe Sandre Radonjić u kojoj je navedeno da je ista uplatila donaciju u iznosu od 3.750,00 KM na račun političke stranke.

- c) Na temelju pregleda godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da politička stranka Novo doba nije vodila poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima, nije vodila evidencije o prihodima i rashodima i nije podnijela financijsko izvješće sukladno Pravilniku, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Politička stranka u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala točne podatke o prometu i saldu na transakcijskom računu broj: 5540010000558704 kod Naše banke a.d. Bijeljina, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

U obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjega financijskog izvješća iskazan je transakcijski račun broj: 5540010000558704 kod Naše banke a.d. Bijeljina sa sljedećim podacima: ukupan promet ulaza u iznosu od 3.873,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 3.729,00 KM i stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 144,00 KM.

Uvidom u izvode s transakcijskoga računa utvrđeno je sljedeće: ukupan promet ulaza u iznosu od 3.873,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 3.719,92 KM i stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 153,10 KM.

- (2) Politička stranka Novo doba je u dopisu od 5. 11. 2021. godine navela da nije vodila poslovne knjige, te da nema bruto bilancu i glavnu knjigu, što je suprotno računovodstvenim propisima.

- (3) Stranka nije u godišnjem financijskom izvješću iskazala nenovčanu donaciju fizičke osobe i troškove zakupa poslovnoga prostora, čime je prekršila odredbe članaka 13., 18., 21. i 22. Pravilnika.

Stranka nije ni u Završnom računu za 2020. godinu iskazala prihode na temelju nenovčane donacije, a ni troškove zakupa poslovnoga prostora.

- (4) Politička stranka Novo doba je prilog fizičke osobe i prihode iz proračuna iskazala u godišnjem financijskom izvješću kao ostale prihode, čime je prekršila odredbe članaka 13., 14. i 19. Pravilnika.

U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala ostale prihode u iznosu od 3.873,00 KM. Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa broj: 5540010000558704 kod Naše banke a.d. Bijeljina, utvrđeno je da je stranka primila prilog fizičke osobe Sandre Radonjić u iznosu od 3.750,00 KM, te sredstva iz proračuna Općine Brod u iznosu od 123,00 KM.

Stranka je prilog fizičke osobe trebala iskazati u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba), a sredstva primljena iz proračuna Općine Brod u obrascu 3-f (prihodi iz proračuna) godišnjega financijskog izvješća.

- (5) Politička stranka Novo doba u obrascu 1 (opći podatci o političkoj stranci) godišnjega financijskog izvješća nije navela podatke o ovlaštenoj osobi koja je odgovorna za vođenje poslovnih knjiga političkih stranaka, podnošenje financijskih izvješća i koja je ovlaštena za kontaktiranje Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, čime je prekršila odredbe članka 13. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 9. Pravilnika.

- (6) Stranka u postizbornom financijskom izvješću za Lokalne izbore 2020. godine (razdoblje 1. 6. – 15. 12. 2020.) nije iskazala prilog fizičke osobe u iznosu od 3.750,00 KM, čime je prekršila odredbe članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine i odredbe Pravilnika o predizbornim i postizbornim financijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj: 10/18).

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, politička stranka Novo doba je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izorno povjerenstvo BiH, mogla potrošiti 270.243,90 KM.

Politička stranka Novo doba u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu nije iskazala troškove izborne kampanje.

59. DEMOKRATSKA NARODNA ZAJEDNICA BIH – KRAJIŠKA STRANKA (Kod 028)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Demokratska narodna zajednica BiH – Krajiška stranka financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	1.800,00	11,92
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	6.000,00	39,75
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	7.142,86	47,32
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	14.942,86	98,99
II	Ostali prihodi i drugo	152,60	1,01
	Izvori financiranja (I+II)	15.095,46	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Demokratska narodna zajednica BiH – Krajiška stranka prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Demokratska narodna zajednica BiH – Krajiška stranka je svojim Programom utroška sredstava za 2020. godinu predvidjela troškove u iznosu od 29.460,00 KM. U okviru navedenoga iznosa režijsko-administrativni troškovi planirani su u iznosu od 9.460,00 KM, a troškovi predizbornih aktivnosti planirani su u iznosu od 20.000,00 KM. U korigiranom godišnjem financijskom izvješću, koje je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, politička stranka je prijavila troškove u iznosu od 13.961,42 KM, i to režijsko-administrativne troškove u iznosu od 13.755,50 KM i troškove izborne kampanje u iznosu od 205,92 KM.

Uvidom u strukturu planiranih i ostvarenih troškova, utvrđeno je da je Demokratska narodna zajednica BiH – Krajiška stranka sredstva u iznosu od 8.394,23 KM utrošila mimo svoga financijskog plana rashoda, odnosno programa utroška sredstava za 2020. godinu, kako slijedi:

- Troškove zakupnine poslovnih prostora stranka je planirala u iznosu od 2.160,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 8.160,00 KM.
- Troškove telefona i interneta stranka je planirala u iznosu od 1.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 1.803,15 KM.
- Stranka je ostvarila troškove u iznosu od 1.591,08 KM, koje nije predvidjela svojim financijskim planom. To su: komunalne usluge u iznosu od 561,60 KM, troškovi platnoga prometa u iznosu od 324,03 KM, troškovi poreza i drugih sličnih obveza u iznosu od 228,96 KM, troškovi usluga u iznosu od 70,00 KM, trošak vode u iznosu od

70,54 KM, troškovi reklame i propagande u iznosu od 65,00 KM, kamate u iznosu od 55,95 KM i pristojbe u iznosu od 215,00 KM.

- b) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da Demokratska narodna zajednica BiH – Krajiška stranka nije uspostavila potpune i vjerodostojne evidencije obvezama, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Također, politička stranka nije postupila sukladno odredbama Pravilnika, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) U poslovnim knjigama i financijskom izvješću, koje je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, Demokratska narodna zajednica BiH – Krajiška stranka je prijavila obveze prema Hasanu Šehiću u iznosu od 13.400,00 KM, na temelju zakupnine poslovnoga prostora.

U izvješću stranka je navela da je obveza u iznosu od 1.400,00 KM nastala 2016. godine, a obveze u iznosima po 6.000,00 KM nastale su 2017. i 2018. godine.

Budući da zakupodavac nije rabio zakonska sredstva za naplatu navedenih potraživanja, da je Aneksom ugovora o zakupu od 27. 11. 2018. godine političku stranku oslobodio plaćanja zakupnine u 2019. godini, što je stranka u financijskom izvješću prijavila kao nenovčanu donaciju u iznosu od 10.800,00 KM, te da je politička stranka na istom temelju i 2020. godine prijavila nenovčanu donaciju u iznosu od 6.000,00 KM, neosporna je činjenica da poslovne knjige i financijsko izvješće Demokratske narodne zajednice BiH – Krajiške stranke ne pružaju cjelovite, pouzdane i vjerodostojne informacije o njenim obvezama.

- (2) Na potvrdama o primljenim novčanim priložima od pet fizičkih osoba, koje je izdala 7. 12. 2020. godine, stranka nije navela broj njihovoga osobnoga dokumenta, čime je prekršila odredbe članka 6. Pravilnika. Prilozi su uplaćeni u ukupnom iznosu od 1.800,00 KM.

Nakon što je političkoj stranci dostavljeno preliminarno izvješće s navedenim nalazom revizije, stranka je 20. 1. 2023. godine dostavila nove potvrde o primljenim priložima u 2020. godini, u kojima je kao nadnevak njihovoga izdavanja navela 7. 12. 2020. godine. Iako je na tim potvrdama naveden broj osobnoga dokumenta donatora, isto nije uzeto u obzir jer potvrde nisu vjerodostojne. Prvobitno dostavljene potvrde su ovjerene pečatom političke stranke i potpisane od strane njenoga tadašnjeg predsjednika, dok je na novim potvrdama navedena druga osoba kao predsjednik stranke, te potvrde nisu potpisane i ovjerene stranačkim pečatom, što potvrđuje njihovu nevjerodostojnost.

Također, potvrde se ne mogu izdavati retroaktivno, odnosno nakon razdoblja izvješća.

- (3) Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje, Demokratska narodna zajednica BiH – Krajiška stranka je prijavila transakcijski račun broj: 1980013040004918 otvoren kod Komercijalno-investicione banke d.d. Velika Kladuša.

Uvidom u izvode s ovoga transakcijskog računa, koje je stranka dostavila samo za razdoblje od 10. 6. 2020. do 29. 6. 2020. godine, utvrđeno je da je s istoga plaćena pristojba za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 1.200,00 KM. Budući da politička stranka s navedenoga računa nije dostavila izvode do kraja razdoblja izvješća, odnosno do 31. 12. 2020. godine, nije utvrđeno jesu li ostvareni i drugi troškovi

izborne kampanje, osim onih koje je stranka u financijskom izvješću prijavila u iznosu od 205,92 KM, a koji su plaćeni s glavnog računa stranke.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Demokratska narodna zajednica BiH – Krajiška stranka je, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 31.640,70 KM.

U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu i postizbornom izvješću Demokratska narodna zajednica BiH – Krajiška stranka prijavila je troškove izborne kampanje u iznosu od 205,92 KM.

60. ČAPLJINSKA NEOVISNA STRANKA – ČAPLJINA U SRCU (Kod 2078)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Čapljinska neovisna stranka – Čapljina u srcu financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	2.400,00	100,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	2.400,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	2.400,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Čapljinska neovisna stranka – Čapljina u srcu prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

a) U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu Čapljinska neovisna stranka – Čapljina u srcu iskazala je ukupne rashode u iznosu od 7.015,00 KM.

Uvidom u Program utroška sredstava za 2020. godinu koji je dostavila Čapljinska neovisna stranka – Čapljina u srcu, utvrđeno je da je stranka planirala rashode u ukupnom iznosu od 5.000,00 KM, kako slijedi: 1) uplata za izbore u iznosu od 2.000,00 KM, 2) propaganda u iznosu od 500,00 KM, 3) isplate za promatrače u iznosu od 1.500,00 KM i 4) humanitarne donacije u iznosu od 1.000,00 KM.

Pregledom finansijskoga izvješća i finansijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva utrošila mimo svoga programa utroška sredstava za 2020. godinu, kako slijedi:

Stranka je troškove izborne kampanje prekoračila za 3.040,95 KM. U programu utroška sredstava stranka je planirala troškove kampanje u iznosu od 500,00 KM, a iste je u godišnjem finansijskom izvješću stranka iskazala u iznosu od 3.540,95 KM.

Stranka nije planirala troškove dnevnica i putnih troškova, troškove platnoga prometa, troškove usluga i naknadu za predaju završnoga računa. U godišnjem finansijskom izvješću stranka je iskazala troškove dnevnica i putnih troškova u iznosu od 200,00 KM, troškove platnoga prometa u iznosu od 274,15 KM, troškove usluga u iznosu od 200,00 KM i naknadu za predaju završnoga računa u iznosu od 70,00 KM.

Budući da je politička stranka finansijska sredstva utrošila mimo utvrđenoga Programa utroška sredstava za 2020. godinu, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranka.

- b) Na temelju pregleda godišnjega finansijskog izvješća, utvrđeno je da Čapljinska neovisna stranka – Čapljina u srcu nije vodila poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima, nije vodila potpune evidencije o rashodima i obvezama i nije popunila finansijsko izvješće sukladno Pravilniku, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (1) Čapljinska neovisna stranka – Čapljina u srcu nije u obrascu 2 (promet svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjega finansijskog izvješća iskazala transakcijski račun broj: 1549212013855213 kod Intesa Sanpaolo banke d.d. BiH, čime je prekršila odredbe članka 12. Pravilnika.
- Uvidom u poslovne knjige i izvode s transakcijskog računa broj: 1549212013855213, utvrđeno je da stranka na dan 1. 1. 2020. godine na ovom računu nije imala sredstava, da je ukupan promet ulaza iznosio 3.940,00 KM, ukupan promet izlaza 3.940,00 KM, te da stranka na dan 31. 12. 2020. godine na ovom računu nije imala sredstava. Prema podacima iz Izvješća o računima poslovnoga subjekta, navedeni račun je ugašen 25. 2. 2021. godine.
- (2) Stranka u godišnjem finansijskom izvješću nije pravilno iskazala rashode i obveze, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22., 23. i 24. Pravilnika.
- Stranka je isplate promatračima u iznosu od 330,00 KM iskazala u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjega finansijskog izvješća, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.
Također, utvrđeno je da politička stranka na sredstva isplaćena promatračima, koja s poreznoga gledišta imaju karakter osobnih primanja, nije obračunala niti platila porez na dohodak i doprinose.
  - Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, utvrđeno je da su na temelju odluka o gotovinskim isplatama iz blagajne stranke isplaćena novčana sredstva Emilu Buntiću za pokrivanje dijela putnih troškova i uporabu privatnoga vozila u iznosu od 200,00 KM i Mariji Pehar za izradu godišnjega izvješća o radu u iznosu od 200,00 KM.
Politička stranka na sredstva isplaćena fizičkim osobama, koja s poreznoga gledišta imaju karakter osobnih primanja, nije obračunala niti platila porez na dohodak i doprinose.

Sukladno odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka i Pravilnika, stranka je imala obvezu u poslovnim knjigama i financijskom izvješću prijaviti troškove i obveze na temelju poreza i doprinosa na isplaćena sredstva fizičkim osobama.

- (3) Podatci o troškovima izborne kampanje, koje je stranka iskazala u postizbornom financijskom izvješću, ne odgovaraju podacima iskazanim u godišnjem financijskom izvješću.

U postizbornom financijskom izvješću za Lokalne izbore 2020. godine (razdoblje 1. 6. – 15. 12. 2020.) stranka je iskazala troškove izborne kampanje u ukupnom iznosu od 6.270,95 KM, a u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godine troškove u iznosu od 3.870,95 KM. Stranka je u postizbornom financijskom izvješću kao troškove izborne kampanje iskazala pristojbu uplaćenu za ovjeru političke stranke za sudjelovanje na izborima u iznosu od 2.400,00 KM, čime je prekršila odredbe Pravilnika o predizbornim i postizbornim financijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH” br. 10/18).

- (4) Čapljinska neovisna stranka – Čapljina u srcu je sukladno odredbi članka 12. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka imala obvezu u godišnje financijsko izvješće uključiti koristi ostvarene od aktivnosti udruge Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine, koja je povezana s političkom strankom, jer je stranka članica ove udruge.

- c) Čapljinska neovisna stranka – Čapljina u srcu pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na izborima nije platila s transakcijskoga računa za financiranje izborne kampanje.

Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje, stranka je prijavila redoviti transakcijski račun stranke broj: 1544602007267058 kod Intesa Sanpaolo bank d.d. BiH.

Pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, politička stranka je, suprotno Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, umjesto s posebnoga transakcijskog računa za financiranje izborne kampanje, uplatila s glavnoga računa stranke.

Stranka je, međutim, putem računa za posebne namjene broj: 1549212013855213 kod Intesa Sanpaolo banke d.d. BiH platila račune za troškove kampanje.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Čapljinska neovisna stranka – Čapljina u srcu je, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborni povjerenstvo BiH, u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 195.812,25 KM, a u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore u Mostaru 2020. godine mogla je potrošiti sredstva u iznosu od 30.259,20 KM.

Čapljinska neovisna stranka – Čapljina u srcu u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala je troškove propagande u iznosu od 3.870,95 KM.

61. PRVA BOSANSKO-HERCEGOVAČKA STRANKA (Kod 1699)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Prva bosansko-hercegovačka stranka financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	2.400,00	20,04
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	9.576,00	79,96
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	11.976,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	11.976,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu utvrđeno je da je Prva bosansko-hercegovačka stranka prekršila odredbe članka 4. stavak (1) i članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

a) Politička stranka je svojim programom utroška sredstava za 2020. godinu predvidjela troškove u iznosu od 8.000,00 KM.

U godišnjem financijskom izvješću i poslovnim knjigama za 2020. godinu stranka je iskazala ostvarene troškove u iznosu od 8.976,00 KM.

Uvidom u strukturu planiranih i ostvarenih troškova, utvrđeno je da je Prva bosansko-hercegovačka stranka ostvarila trošak pristojbe u iznosu od 4.690,00 KM koji nije predvidjela svojim programom utroška. Troškove platnoga prometa, koje je predvidjela u iznosu od 150,00 KM, ostvarila je u iznosu od 233,00 KM.

Politička stranka je sredstva u iznosu od 4.773,00 KM utrošila mimo svoga Programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

b) Obrazac 2. godišnjega financijskog izvješća politička stranka nije popunila sukladno odredbama Pravilnika.

Politička stranka nije prijavila transakcijski račun kod NLB Banke d.d. Sarajevo, broj: 1322602019841695.

Na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH političkoj stranci za dostavljanje izvoda s navedenoga transakcijskog računa, stranka je dostavila potvrdu NLB Banke d.d. Sarajevo, broj: 112611-772/21 od 8. 11. 2021. godine u kojoj banka navodi da transakcijski račun nije imao evidentiran promet u razdoblju od 1.1. do 31. 12. 2020. godine.

Budući da je, prema podacima iz Jedinственog registra transakcijskih računa kod Centralne banke BiH, ovaj transakcijski račun bio aktivan do 7. 1. 2021. godine, politička stranka je, sukladno odredbama članka 11. Pravilnika, bila obvezna isti prijaviti u financijskom izvješću za 2020. godinu.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Prva bosansko-hercegovačka stranka je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 521.120,00 KM i u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore u Gradu Mostaru 30.259,20 KM.

Prva bosansko-hercegovačka stranka nije iskazala troškove izborne kampanje ni u postizbornom izvješću, niti u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu.

Predsjednik Prve bosansko-hercegovačke stranke Amer Bekan je na svom Facebook profilu, u kolovozu 2020. godine, objavio vijest da svoj novac za izbornu kampanju za Lokalne izbore 2020. godine neće trošiti na plakate i plaćanje medija, već će novac dijeliti narodu kroz nagradne igre. U svezi s navedenom objavom, Središnje izborno povjerenstvo BiH se obratilo političkoj stranci i Ameru Bekanu da dostavi podatke i dokumentaciju o provedenim nagradnim igrama i to: na koji način su organizirane nagradne igre, kada i na kojim lokacijama, koje osobe su obuhvaćene nagradnim igrama, koliki je utvrđeni nagradni fond, koliko sredstva je isplaćeno sudionicima u nagradnim igrama, odnosno dobitnicima, koliki su pojedinačni iznosi nagrada i tko je osigurao sredstva za isplatu nagrada.

Na navedeni upit Prva bosansko-hercegovačka stranka i Amer Bekan, kao predsjednik stranke, dostavili su odgovor u kojemu navode da nije došlo do realizacije objave predsjednika stranke na Facebook profilu, odnosno nije organizirana nagradna igra, niti je bilo izdvajanja novčanih sredstva na tom temelju.

62. PARTIJA UJEDINJENIH PENZIONERA (Kod 279)

Prema podacima iz korigiranoga godišnjeg financijskog izvješća, Partija ujedinjenih penzionera financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	5.660,00	49,91
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	5.680,67	50,09
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	11.340,67	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	11.340,67	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Partija ujedinenih penzionera prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

a) Programom utroška sredstava za 2020. godinu politička stranka je predvidjela rashode u iznosu od 17.507,00 KM.

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća stranka je ostvarila rashode u ukupnom iznosu od 15.400,70 KM.

Uvidom u program utroška i podatke o ostvarenim troškovima, koji su prijavljeni u financijskom izvješću za 2020. godinu, utvrđeno je da je Partija ujedinenih penzionera ostvarila troškove u iznosu od 6.365,30 KM, koje nije predvidjela svojim programom utroška. Politička stranka nije planirala troškove na temelju pristojbe, novčanih kazni i sl., a iste je ostvarila u iznosu od 4.900,00 KM (trošak na temelju plaćene pristojbe za ovjeru prijave za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 3.400,00 KM i trošak na temelju novčane kazne u iznosu od 1.500,00 KM). Troškove knjigovodstvenih usluga stranka je ostvarila u iznosu od 1.300,00 KM, iako iste nije planirala. Troškove platnoga prometa, koje je planirala u iznosu od 175,00 KM, ostvarila je u iznosu od 340,30 KM, što je za 165,30 KM više od planiranoga iznosa.

b) Pregledom financijskoga izvješća i dodatne dokumentacije utvrđeno je da Partija ujedinenih penzionera u poslovnim knjigama nije uspostavila točne evidencije o svojim rashodima, godišnje financijsko izvješće nije popunila na način kako je Središnje izborno povjerenstvo BiH propisalo Pravilnikom.

(1) Partija ujedinenih penzionera, iako u okviru svoje organizacijske strukture pored Glavnoga odbora ima 35 nižih organizacijskih dijelova, podatke o ukupnim prihodima i ukupnim rashodima političke stranke, u financijskom izvješću je prijavila na razini Glavnog odbora, što nije sukladno odredbama članka 10. Pravilnika.

(2) Stranka u poslovnim knjigama nije, sukladno odredbama iz članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka, uspostavila točne evidencije o svojim rashodima.

Partija ujedinenih penzionera je uplaćenu pristojbu za ovjeru prijave za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, u iznosu od 4.500,00 KM, u poslovnim knjigama iskazala kao trošak u ukupno uplaćenom iznosu. Međutim, ova politička stranka je na temelju Odluke Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25. 2. 2021. godine ostvarila pravo na povrat uplaćene pristojbe u iznosu od 1.100,00 KM, pa je trošak pristojbe iznosio 3.400,00 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Partija ujedinenih penzionera je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 238.092,89 KM.

U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu Partija ujedinenih penzionera prijavila je troškove izborne kampanje u iznosu 865,50 KM.

63. SELJAČKA STRANKA (Kod 073)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Seljačka stranka financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	2.793,83	20,11
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	2.793,00	20,11
II	Ostali prihodi i drugo	11.100,00	79,89
	Izvori financiranja (I+II)	13.893,83	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Seljačka stranka prekršila odredbe članka 4. stavak (1) i članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu Seljačka stranka iskazala je ukupne rashode u iznosu od 17.120,57 KM.

Uvidom u Plan troškova za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine utvrđeno je da je stranka planirala rashode u ukupnom iznosu od 24.500,00 KM.

Pregledom financijskoga izvješća i financijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva utrošila mimo svoga plana troškova za 2020. godinu, kako slijedi:

- Stranka je troškove električne energije prekoračila za 56,48 KM, a troškove komunalnih i komunikacijskih usluga za 128,25 KM.
Troškove električne energije stranka je planirala u iznosu od 300,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 356,48 KM. U planu troškova stranka je troškove komunalnih i komunikacijskih usluga planirala u iznosu od 500,00 KM, dok je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove poštarine i internet usluga u iznosu od 56,90 KM, a troškove mobilnoga telefona u iznosu od 571,35 KM, odnosno ukupno 628,25 KM.
  - Stranka nije planirala troškove dnevnica i putne troškove i troškove hotelskih usluga. Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća stranka je troškove dnevnica i putne troškove ostvarila u iznosu od 1.800,50 KM, a troškove hotelskih usluga u iznosu od 82,00 KM.
- b) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da stranka nije obrasce financijskoga izvješća popunila

sukladno odredbama Pravilnika, čime su prekršene odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) U godišnjem financijskom izvješću stranka je dio prihoda iz proračuna pogrešno iskazala kao ostale prihode, te je pogrešno popunila obrazac 3-f (prihodi iz proračuna), čime je prekršila odredbe članka 13. i 19. Pravilnika.

Seljačka stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne prihode u iznosu od 13.893,83 KM, i to: prihode iz proračuna Općine Modriča u iznosu od 2.793,83 KM i ostale prihode u iznosu od 11.100,00 KM.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa broj: 5540090001115674 kod „Pavlović International banke“, utvrđeno je da su na račun stranke uplaćena sredstva iz proračuna Općine Modriča u iznosu od 2.670,83 KM, te sredstva iz proračuna Općine Brod u iznosu od 123,00 KM.

Također, utvrđeno je da je Partija demokratskog progresa tijekom 2020. godine na račun Seljačke stranke uplatila sredstva na temelju koalicijskoga sporazuma u iznosu od 11.100,00 KM. Stranka je u poslovnim knjigama ovaj prihod evidentirala kao prihod od koalicijskih partnera – PDP-a, a u godišnjem financijskom izvješću iskazala kao ostale prihode.

Budući da su sredstva u iznosu od 11.100,00 KM uplaćena na temelju koalicijskoga sporazuma, stranka je iste trebala iskazati kao prihode iz proračuna.

- (2) Politička stranka u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala obveze prema dobavljačima, koje su prema podacima iz poslovnih knjiga iznosile 109,10 KM, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

- c) Seljačka stranka nije otvorila poseban transakcijski račun za financiranje izborne kampanje.

Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje, stranka je prijavila redoviti transakcijski račun stranke broj: 5540090001115674 kod „Pavlović International banke“.

Pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, politička stranka je, suprotno Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, umjesto s posebnoga transakcijskog računa za financiranje izborne kampanje, uplatila s redovitoga transakcijskog računa. Također, stranka je putem redovitoga transakcijskog računa platila i troškove kampanje.

Stranka je u Prijavi za ovjeru političke stranke za sudjelovanje na izborima navela podatke o redovitom računu stranke, koji je određen kao glavni račun.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Seljačka stranka je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 268.385,70 KM.

Seljačka stranka je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove kampanje u iznosu od 7.989,10 KM.

64. POKRET VOLIMO SRPSKU (Kod 2421)

Prema podacima iz korigiranoga godišnjeg financijskog izvješća, Pokret Volimo Srpsku financirao se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	10.150,00	88,47
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	1.200,00	10,46
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	123,00	1,07
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	11.473,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	11.473,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Pokret Volimo Srpsku prekršio odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Politička stranka je svojim planom utroška sredstava za 2020. godinu, koji je donijela 12. 3. 2020. godine, predvidjela troškove u iznosu od 5.520,00 KM. Stranka je 24. 12. 2020. godine donijela rebalans plana utroška sredstava za 2020. godinu, navodeći da je predsjedništvo stranke donijelo odluku rebalansu plana zbog nepredviđenih troškova pristojbi prema Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Rebalansom plana predviđeni su troškovi u iznosu od 11.366,00 KM. Budući da su troškovi pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine nastali 1. i 2. srpnja, te da je stranka rebalans donijela na kraju poslovne godine, nakon što su svi troškovi nastali i evidentirani u poslovnim knjigama, isti nije prihvaćen prilikom kontrole utroška sredstava sukladno odredbi iz članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka. Pokret Volimo Srpsku je ostvario troškove u iznosu od 11.299,60 KM, pri čemu je planirane troškove prekoračio za iznos od 5.779,60 KM.
- b) Pregledom financijskoga izvješća, poslovnih knjiga i financijske dokumentacije utvrđeno je da Pokret Volimo Srpsku u poslovnim knjigama nije uspostavio pravilne i točne evidencije o svojim prihodima i rashodima, čime je prekršio odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (1) Politička stranka je sredstva u iznosu od 123,00 KM, koja je ostvarila iz proračuna Općine Brod za financiranje izborne kampanje, u poslovnim knjigama evidentirala kao donaciju pravne osobe.

- (2) Plaćenu pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, u iznosu od 5.100,00 KM, stranka je u poslovnim knjigama evidentirala kao trošak u navedenom iznosu.

Međutim, Odlukom Središnjega izbornog povjerenstva BiH o povratu uplaćenoga iznosa pristojbe za ovjeru, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25. 2. 2021. godine, Pokret Volimo Srpsku je ostvario pravo na povrat uplaćenih sredstva na temelju pristojbe u iznosu od 200,00 KM, pa je trošak pristojbe iznosio 4.900 KM, a ne 5.100,00 KM kako je evidentirano u poslovnim knjigama.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Pokret Volimo Srpsku je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izbornog povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogao potrošiti 193.805,10 KM.

Pokret Volimo Srpsku je u postizbornom financijskom izvješću za 2020. godinu iskazalo troškove izborne kampanje u iznosu od 4.810,90 KM.

65. HRVATSKA KRŠĆANSKA DEMOKRATSKA UNIJA BiH (Kod 005)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	1.200,00	6,51
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	17.219,38	93,49
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	18.419,38	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	18.419,38	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine prekršila odredbe članka 4. stavak (1) i članka 12. Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine nije izradila program utroška sredstava na način kojim bi se osigurala transparentnost planiranoga trošenja sredstava, kao i njegova usporedba s ostvarenim troškovima. Na zahtjev Središnjega izbornog povjerenstva BiH za dostavljanjem programa utroška sredstva za 2020. godinu, stranka je dostavila program utroška sredstava kojim je planirala ukupne rashode u iznosu od

26.446,60 KM, ali bez navođenja nominalnih iznosa pojedinačnih vrsta troškova, tako da nije bilo moguće izvršiti usporedbu s ostvarenim troškovima.

Pregledom poslovnih knjiga i godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da je stranka ostvarila ukupne rashode u iznosu od 7.348,00 KM, koji se odnose na: troškove usluga u iznosu od 70,00 KM, troškove platnoga pometa u iznosu od 386,90 KM, troškove telefona u iznosu od 358,61 KM, troškove zakupnina poslovnih prostora u iznosu od 1.200,00 KM, troškove pristojbe, novčane kazne i sl. u iznosu od 1.500,00 KM, ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 2.200,00 KM i troškove promidžbe u iznosu od 1.632,83 KM.

Budući da politička stranka za 2020. godinu nije izradila program, kojim se precizno planira utrošak sredstva po vrstama troškova, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine iako je, sukladno odredbi članka 12. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka, imala obvezu u svoje godišnje financijsko izvješće uključiti koristi ostvarene od aktivnosti udruge Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine, koja je povezana s političkom strankom, jer je stranka članica ove udruge, ona to nije učinila.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborni povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 64.872,20 KM.

Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 1.632,83 KM.

66. ZAVIČAJNI SOCIJALDEMOKRATI – MILE MARČETA (Kod 049)

Prema podacima iz korigiranoga godišnjeg financijskog izvješća za 2020. godinu, Zavičajni socijaldemokrati – Mile Marčeta ostvarili su prihode iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	5.000,00	84,62
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	600,00	10,15
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	308,45	5,22
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	5.908,45	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	5.908,45	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da su Zavičajni socijaldemokrati – Mile Marčeta prekršili odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

a) Zavičajni socijaldemokrati – Mile Marčeta nisu izradili program utroška sredstava kojim bi se osigurala transparentnost planiranoga trošenja sredstava, kao i njegova usporedba s ostvarenim troškovima. Stranka je dostavila obavijest od 30. 3. 2020. godine da zbog izuzetno ograničenih sredstava nije izradila financijski plan za 2020. godinu.

Pregledom poslovnih knjiga i godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da je stranka ostvarila ukupne rashode u iznosu od 7.493,77 KM, koji se odnose na: troškove ostaloga materijala u iznosu od 12,65 KM, troškove goriva i maziva u iznosu od 40,00 KM, troškove zakupa vozila iznosu od 180,00 KM, troškove reklame i propagande u iznosu od 200,00 KM, ostale troškove u iznosu od 146,33 KM, troškove reprezentacije u iznosu od 510,80 KM, troškove premije osiguranja imovine u iznosu od 374,99 KM, troškove telefona u iznosu od 31,00 KM, troškove pristojbe, novčane kazne i sl. u iznosu od 4.950,00 KM i ostale nematerijalne troškove u iznosu od 1.048,00 KM.

b) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da Zavičajni socijaldemokrati – Mile Marčeta nisu vodili poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima, nisu uspostavili točnu evidenciju o svojim rashodima i nisu obrasce godišnjega financijskog izvješća popunili sukladno odredbama Pravilnika i nisu dostavili svu dodatnu dokumentaciju, čime su prekršene

odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) U poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću stranka nije evidentirala trošak zakupnine poslovnoga prostora u iznosu od 600,00 KM, koji je rabila u 2020. godini čime je prekršila odredbe članka 21. i 22. Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka i u poslovnim knjigama stranka nije evidentirala ni donacije u iznosu od 600,00 KM.
- (2) Dana 18. 10. 2021. godine, Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je Zavičajnim socijaldemokratima – Mile Marčeta uputilo Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2020. godinu, kojim je od stranke traženo dostavljanje: Glavne knjige s cjelovitim analitičkim evidencijama stranke za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, dokumentacije o uporabi poslovnih prostora u 2020. godini (dokaze o vlasništvu nad nekretninama, ugovore o pozajmicama, preslik izdane potvrde o primljenom prilogu od fizičke osobe, odgovor na koji način je financirana izborna kampanja za Lokalne izbore 2020. godine, program utroška sredstava za 2020. godinu, preslik izvoda s transakcijskih računa stranke, broj: 5510010000902905 i 5517202204480403 otvorenih kod UniCredit banke za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine.

U ostavljenom roku stranka nije dostavila svu traženu dodatnu dokumentaciju, i to: preslik izdane potvrde o primljenom prilogu fizičke osobe i program utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- c) Zavičajni socijaldemokrati – Mile Marčeta nisu otvorili namjenski račun za financiranje kampanje, pa je time sve transakcije koje su se dogodile tijekom 2020. godine uključujući i transakcije koje su vezane za kampanju, vršili preko glavnoga računa stranke, broj: 5510010000902905 kod UniCredit banke koji je aktivan od 4. 8. 2015. godine kao glavni račun.

Stranka je u prijavi za ovjeru političke stranke za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine u dijelu koji je predviđen za podatke o broju namjenskoga računa za financiranje kampanje navela podatke o glavnom računu stranke.

Člankom 4.4 Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine propisano je da prijava za ovjeru sadrži broj računa za financiranje izborne kampanje.

Pravilnikom o prijavi i uvjetima za ovjeru političkih subjekata za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine („Službeni glasnik BiH“, broj: 29/18), Središnje izborno povjerenstvo BiH propisalo je formu i sadržaj prijave za ovjeru političkih subjekata, te obvezu političkim strankama da pristojbu za ovjeru prijave za sudjelovanje na izborima uplate sa svoga transakcijskog računa koji će se namjenski rabiti za izbornu kampanju tijekom Lokalnih izbora 2020. godine.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Zavičajni socijaldemokrati – Mile Marčeta su za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogli potrošiti 308.564,40 KM. Zavičajni socijaldemokrati – Mile Marčeta su u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazali troškove izborne kampanje u iznosu 200,00 KM.

67. SAVEZ ZA NOVU POLITIKU (Kod 1706)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Savez za novu politiku se financirao iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	500,00	1,32
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	100,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	10.048,18	98,68
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	10.648,18	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	10.648,18	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Savez za novu politiku prekršio odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) U Programu utroška sredstava za 2020. godinu, stranka je planirala troškove u iznosu od 15.000,00 KM, dok je prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća stranka ostvarila troškove u iznosu od 15.025,18 KM.

Analizom strukture iskazanih troškova na obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjega financijskog izvješća i Programa utroška sredstava za 2020. godinu, utvrđeno je da je stranka ostvarila troškova u iznosu od 9.054,68 KM, koje nije planirala Programom utroška sredstava za 2020. godinu.

Pregledom je utvrđeno da je politička stranka ostvarila sljedeće troškove: troškove uredskoga materijala u iznosu od 88,32 KM, troškove goriva i maziva u iznosu od 1.845,64 KM, troškove električne energije u iznosu od 1.329,21 KM, troškove telefona i PTT usluga u iznosu od 3.345,13 KM, troškove zakupa u iznosu od 1.200,00 KM, troškove komunalnih usluga u iznosu od 142,84 KM, troškove usluga u iznosu od 36,00 KM, troškove odvjetničkih usluga u iznosu od 480,00 KM, troškove neproizvodnih usluga u iznosu od 120,00 KM, troškove reprezentacije u iznosu od 169,94 KM i troškove platnog prometa u iznosu od 297,60 KM, a koje nije predvidjela Programom utroška sredstava.

Sve navedeno ukazuje da je Savez za novu politiku prekršio odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka, jer nije izradio program utroška sredstava na način kojim bi se osigurala potpuna transparentnost planiranoga trošenja sredstava,

odnosno nije planirao sve utroške sredstava i finansijska sredstva je utrošio mimo utvrđenoga programa utroška finansijskih sredstava za 2020. godinu.

- b) Pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, politička stranka je, suprotno odredbama Pravilnika o prijavi i uvjetima za ovjeru političkih subjekata za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine od 5. 5. 2020. godine, uplatila s redovitoga transakcijskog računa, putem koga je vršila transakcije prije uplate pristojbe. Stranka je u Prijavi za ovjeru političke stranke za sudjelovanje na izborima navela podatke o transakcijskom računu za financiranje izborne kampanje, ali je pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, platila s redovitoga računa stranke, koji je određen kao glavni račun, broj: 5620038118988812 kod NLB Razvojna banka. Putem toga računa stranka je, pored transakcija vezanih za izbornu kampanju u iznosu od 5.804,50 KM, obavljala i druge transakcije. Ostvarila je sljedeći promet računa: početno stanje na dan 1. 1. 2020. godine 49,80 KM, uplate na račun tijekom cijele godine u iznosu od 17.283,18 KM i isplate u iznosu od 17.243,18 KM, te stanje računa na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 89,93 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Savez za novu politiku je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborni povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogao potrošiti 404.569,20 KM.

Politička organizacija Savez za novu politiku je u godišnjem finansijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 704,50 KM.

68. NEZAVISNA LISTA DOBOJ – SEVLID HURTIĆ (Kod 2495)

Prema podacima iz godišnjega finansijskog izvješća, Nezavisna lista Doboj – Sevlid Hurtić financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	10.000,00	92,59
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	800,00	7,41
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	10.800,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	10.800,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Nezavisna lista Doboj – Sevlid Hurtić prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 9.269,25 KM.

Uz očitovanje na Preliminarno izvješće o pregledu godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, koje je Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavljeno 14. 3. 2022. godine, stranka je dostavila i Program utroška sredstava za 2020. godinu. Budući da politička stranka Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavila Program utroška sredstava za 2020. godinu tek 14. 3. 2022. godine, smatramo da je financijska sredstva utrošila bez programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Nezavisna lista Doboj – Sevlid Hurtić je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izbornom povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 43.132,05 KM, a u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore u Mostaru 2020. godine sredstva u iznosu od 30.259,20 KM.

Nezavisna lista Doboj – Sevlid Hurtić je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove propagande u iznosu od 7.022,00 KM.

69. EKOLOŠKA PARTIJA REPUBLIKE SRPSKE (Kod 879)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Ekološka partija Republike Srpske financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	0,00
II	Ostali prihodi i drugo	5.347,00	100,00
	Izvori financiranja (I+II)	5.347,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Ekološka partija Republike Srpske prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4),

članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (3) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- a) Ekološka partija Republike Srpske je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala rashode u ukupnom iznosu od 5.510,00 KM.

Ekološka partija Republike Srpske nije uz godišnje financijsko izvješće za 2019. godinu dostavila program utroška sredstava za 2020. godinu, već je u aktu od 1. 10. 2020. godine navela da planira u izbornoj 2020. godini utrošiti oko 10.000,00 KM.

Budući da Ekološka partija Republike Srpske nije dostavila program utroška u kojem su troškovi planirani po vrsti troška, smatramo da je financijska sredstva utrošila bez programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Ekološka partija Republike Srpske nije u godišnjem financijskom izvješću iskazala nenovčanu donaciju fizičke osobe na temelju besplatne uporabe poslovnog prostora, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Uvidom u Ugovor o zakupu od 1. 7. 2009. godine zaključen između fizičke osobe Tomislava Lopatića i Ekološke partije Republike Srpske, utvrđeno je da stranka rabi poslovni prostor bez naknade.

Ekološka partija Republike Srpske je uporabom poslovnoga prostora u vlasništvu fizičke osobe, bez plaćanja zakupnine, primila nenovčanu donaciju, koju je sukladno Pravilniku o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka i Zakonu o financiranju političkih stranaka imala obvezu evidentirati u poslovnim knjigama i prijaviti u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu.

- c) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da stranka nije vodila poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima, odnosno nije vodila pravilne i potpune evidencije o prihodima, rashodima i obvezama, te godišnje financijsko izvješće nije popunila sukladno Pravilniku, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Ekološka partija Republike Srpske nije Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavila obrazac 1 (opći podatci) godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu u čvrstom presliku, odnosno nije podnijela financijsko izvješće na način propisan člankom 3. stavkom (1) i člankom 7. Pravilnika.

- (2) Stranka nije u obrascu 1-1 (organizacijska struktura političke stranke) godišnjega financijskog izvješća iskazala sve organizacijske odbore, čime je prekršila odredbe članka 10. Pravilnika.

Politička stranka je u obrascu 1-1 godišnjega financijskog izvješća iskazala da ima samo jedan organizacijski dio, i to: Predsjedništvo stranke na Palama. Pregledom godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da je stranka tijekom 2020. godine ostvarila prihode iz proračuna Općine Novi Grad, te je primila sredstva iz proračuna Općine Brod za financiranje kampanje, što upućuje kako ima organizacijske dijelove koje nije prijavila u godišnjem financijskom izvješću.

- (3) Ekološka partija Republike Srpske je prihode iz proračuna Općine Novi Grad u iznosu od 724,00 KM i prihode iz proračuna Općine Brod u iznosu od 123,00 KM iskazala u obrascu 3 (izvori financiranja) kao ostale prihode, čime je prekršila odredbe članka 13. i članka 19. Pravilnika.

Pored navedenoga, utvrđeno je da je stranka zajam fizičke osobe Nikole Lazarevića u iznosu od 4.500,00 KM iskazala kao ostali prihod, što je suprotno odredbi članka 13. Pravilnika.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka zajam fizičke osobe umjesto na kontu obveza na temelju zajma evidentirala na kontu prihoda, što je suprotno računovodstvenim propisima.

- (4) Stranka nije u obrascima prihoda i rashoda iskazala nenovčanu donaciju fizičke osobe na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora i troškove zakupa poslovnoga prostora, čime je prekršila odredbe članka 13., 18., 21. i 22. Pravilnika.

- (5) Podatci o rashodima, koje je stranka iskazala u godišnjem financijskom izvješću, ne odgovaraju podacima iz Završnoga računa stranke za 2020. godinu.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala rashode u ukupnom iznosu od 5.510,00 KM, što odgovara podacima iz poslovnih knjiga. Međutim, u Završnom računu za 2020. godinu Ekološka partija Republike Srpske je iskazala ukupne rashode u iznosu od 5.370,00 KM.

- (6) Ekološka partija Republike Srpske je obrascu 5.2 (ostale obveze) iskazala obveze prema fizičkoj osobi na temelju zajmova u ukupnom iznosu od 44.251,00 KM, što je suprotno odredbama članka 24. Pravilnika.

Također, utvrđeno je da je stranka pozajmicu fizičke osobe u poslovnim knjigama evidentirala kao prihod, tako da podatci o obvezama iskazani u poslovnim knjigama ne odgovaraju podacima koje je stranka iskazala u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu.

- (7) Ekološka partija Republike Srpske je u poslovnim knjigama za 2020. godinu, kao i prethodnih godina, iskazala dugoročne financijske plasmane u iznosu od 35.451,51 KM. U Izvješću o pregledu godišnjega financijskog izvješća za 2019. godinu konstatirano je da stranka nema dugoročne financijske plasmane, što ukazuje da stranka u poslovnim knjigama i Godišnjem obračunu iskazuje netočne podatke o svojoj aktivi, tj. ne vodi poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima.

- d) Ekološka partija Republike Srpske je putem aplikacije FI CIK BiH podnijela postizborno financijsko izvješće – Lokalni izbori 2020. godine, ali nije Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavila ispisane obrasce financijskoga izvješća u čvrstom presliku, čime je prekršila odredbe članka 3. stavak (2) Pravilnika o predizbornim i postizbornim financijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj: 10/18).

Također, utvrđeno je da stranka u obrascima postizbornoga financijskog izvješća, koje je podnijela putem aplikacije FI SIP BiH, nije iskazala podatke o rashodima i obvezama, te je pogrešno iskazala podatke o prihodima, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona

Bosne i Hercegovine i odredbe Pravilnika o predizbornim i postizbornim finansijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj: 10/18).

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Ekološka partija Republike Srpske je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izbornog povjerenstvo BiH, mogla potrošiti 263.654,10 KM.

Ekološka partija Republike Srpske u godišnjem finansijskom izvješću za 2020. godinu nije iskazala troškove propagande.

70. POLITIČKA STRANKA „RE-BALANS“ (Kod 2496)

Prema podacima iz godišnjega finansijskog izvješća, Politička stranka „Re-balans“ se financirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	0,00
II	Ostali prihodi i drugo	4.373,00	100,00
	Izvori financiranja (I+II)	4.373,00	100,00

Pregledom godišnjega finansijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Politička stranka „Re-balans“ prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. stavak (1), članka 12. stavak (1), stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

a) Politička stranka „Re-balans“ nije izradila program utroška sredstava. Pregledom godišnjega finansijskog izvješća, utvrđeno je da je stranka ostvarila ukupne rashode u iznosu od 4.231,00 KM, koji se odnose na troškove uredskoga materijala.

Budući da politička stranka za 2020. godinu nije izradila program, kojim se precizno planira utrošak sredstva po vrstama troškova, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Politička stranka „Re-balans“ nije u godišnjem financijskom izvješću iskazala nenovčanu donaciju na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora u Gradu Doboju, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka. Prema podacima iz Izjave koju je dala Snežana Novaković, a koju je dostavila Politička stranka „Re-balans“, utvrđeno je da je stranka rabila poslovni prostor u vlasništvu već spomenute osobe bez bilo kakve novčane naknade. Politička stranka „Re-balans“ je uporabom poslovnoga prostora bez plaćanja zakupnine ostvarila nenovčanu donaciju, koju je sukladno članku 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka bila obvezna evidentirati u poslovnim knjigama i prijaviti u godišnjem financijskom izvješću koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.
- c) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća i dodatne financijske dokumentacije, utvrđeno je da stranka nije vodila poslovne knjige, nije pravilno klasificirala prihode, nije točno iskazala prihode i rashode, nije dostavila svu traženu dodatnu dokumentaciju niti je godišnje financijsko izvješće popunila sukladno odredbama Pravilnika, čime je prekršila odredbe članka 12. (1), stavak (4) i stavak (5) i članka 11. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (1) Politička stranka „Re-balans“ nije u obrascu 1 (opći podatci o političkoj stranci) godišnjega financijskog izvješća navela podatke o osobi ovlaštenoj za financijska izvješća, čime je postupila suprotno odredbama članka 9. Pravilnika.
- (2) Pregledom godišnjega financijskog izvješća i dodatne dokumentacije utvrđeno je da Politička stranka „Re-balans“ nije uspostavila potpune evidencije o prihodima stranke, te ih nije pravilno iskazala u godišnjem financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članaka 13., 14. i 19. Pravilnika.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ostale prihode u iznosu od 4.373,00 KM.

Kontrolom prometa izvoda, utvrđeno je da je stranka suprotno odredbama članaka 13. 14. i 19. Pravilnika, u godišnjem financijskom izvješću, kao ostale prihode iskazala sredstva koja je primila kao donaciju od fizičke osobe Željka Novakovića u iznosu od 4.250,00 KM i sredstva koja je primila iz proračuna Grada Brod u iznosu od 123,00 KM.

- (3) Pregledom godišnjega financijskog izvješća i financijske dokumentacije utvrđeno je da stranka nije izdala propisanu potvrdu fizičkoj osobi od koje je primila prilog u iznosu od 4.250,00 KM, već je kao dokaz dostavila uplatnicu od Nove Banke a.d. Banja Luka o uplati spomenute donacije. Ne izdavanjem i ne dostavljanjem propisane potvrde stranka je prekršila odredbe članka 6. Pravilnika.
- (4) Pregledom godišnjega financijskog izvješća i dodatne dokumentacije utvrđeno je da Politička stranka „Re-balans“ nije uspostavila potpune i točne evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno iskazala u godišnjem financijskom izvješću, čime je prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.
- U godišnjem financijskom izvješću stranka nije iskazala nenovčanu donaciju, niti trošak zakupnine poslovnoga prostora, koji je rabila tijekom 2020. godine u Gradu Doboju, čime je prekršila odredbe članaka 13., 18., 21. i 22. Pravilnika.

- Stranka u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala troškove pristojbe za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine. Kontrolom prometa izvoda, utvrđeno je da je stranka uplatila pristojbu za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 4.200,00 KM. Po Odluci Središnjega izbornog povjerenstva BiH, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25. 2. 2021. godine, stranci je izvršen povrat uplaćenoga novčanog iznosa pristojbe za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 100,00 KM, tako da su troškovi pristojbe iznosili 4.100,00 KM, koje je stranka trebala iskazati u godišnjem financijskom izvješću.

(5) Dana 5. 10. 2021. godine, Središnje izborna povjerenstvo Bosne i Hercegovine je Političkoj stranci „Re-balans“ uputilo Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2020. godinu, broj: 03-07-6-703-2/21, kojim je od stranke traženo dostavljanje: Bruto bilance stranke na dan 31. 12. 2020. godine, Glavne knjige s cjelovitim analitičkim evidencijama stranke za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, preslik godišnjega obračuna (završni račun) za 2020. godinu, cjelovitu dokumentaciju vezanu za ostale prihode, dokumentacije o uporabi poslovnih prostora u 2020. godini (dokaze o vlasništvu nad nekretninama, ugovore o pozajmicama, program utroška sredstava za 2020. godinu, dokumentaciju za i preslik izvoda s transakcijskog računa stranke, broj: 5553000048877877 i 5553000048877586 otvorenog kod Nove Banke a.d. Banja Luka za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine.

U ostavljenom roku stranka nije dostavila svu traženu dodatnu dokumentaciju, i to: Bruto bilancu stranke na dan 31. 12. 2020. godine, Glavnu knjigu s cjelovitim analitičkim evidencijama stranke za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, program utroška sredstava za 2020. godinu i cjelovitu dokumentaciju vezanu za ostale prihode, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Politička stranka „Re-balans“ je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborna povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 334.039,80 KM.

Politička stranka „Re-balans“ u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu nije iskazala troškove izborne kampanje. U svom aktu, broj: 01-1/21 od 15. 10. 2021. godine, stranka je obrazložila kako nije imala nikakva sredstva za kampanju, pa se izborna kampanja temeljila uglavnom na osobnom kontaktu s biračima.

71. NARODNI POKRET BANJALUKA ZOVE (Kod 2460)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, Narodni pokret Banjaluka zove financirao se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	5.385,00	100,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	5.385,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	5.385,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Narodni pokret Banjaluka zove prekršio odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Narodni pokret Banjaluka zove financijska sredstva utrošio je bez programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršio odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

U godišnjem financijskom izvješću, stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 5.310,00 KM.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da stranka nije izradila Plan utroška sredstava i isti nije dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine, a što je bila obavezna. Tijekom obavljanja pregleda dodatne dokumentacije stranka je na zahtjev dostavila akt u kojem navodi kako nije izradila Plan utroška sredstava za 2020. godinu, zbog činjenice da je tijekom 2020. godine tek počela s aktivnostima.

- b) Stranka nije platila troškove izborne kampanje putem transakcijskoga računa koji je otvorila za financiranje izborne kampanje.

Pregledom je utvrđeno da je stranka cjelokupne troškove izborne kampanje u 2020. godini u iznosu od 2.351,70 KM platila s redovitoga računa.

Budući da su navedeni troškovi vezani za kampanju, plaćanje je trebalo izvršiti s namjenskoga računa broj: 5551000048527322 kod Nove banke koji je otvoren za financiranje troškova kampanje, a koji je stranka navela u prijavi za sudjelovanje na Lokalnim izborima.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Narodni pokret Banjaluka zove je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izbornog povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogao potrošiti 86.873,10 KM.

Politička stranka je u godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, u svrhu izborne kampanje iskazala troškove u iznosu od 2.351,70 KM.

72. POKRET ZA TREBINJE (Kod 724)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća politička stranka Pokret za Trebinje se financirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	160,00	7,89
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	300,00	14,79
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	1.567,82	77,32
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	2.027,82	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	2.027,82	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je politička stranka Pokret za Trebinje prekršila odredbe članka 4. stavak (1) i članka 12. stavci (4) i (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) U godišnjem financijskom izvješću politička stranka je iskazala troškove u iznosu od 5.186,06 KM.

Politička stranka Pokret za Trebinje nije uz godišnje financijsko izvješće za 2019. godinu dostavila program utroška sredstava za 2020. godinu.

Budući da je politička stranka financijska sredstva utrošila bez programa utroška sredstava za 2020. godinu, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da politička stranka godišnje financijsko izvješće nije dostavila u zakonom propisanom roku i na način utvrđen Pravilnikom te nije dostavila dodatnu dokumentaciju, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Politička stranka Pokret za Trebinje godišnje finansijsko izvješće podnijela je u elektroničkoj formi putem aplikacije FI CIK BiH dana 16. 9. 2021. godine, dok je u čvrstom presliku godišnje finansijsko izvješće Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavljeno 23. 9. 2021. godine.

Politička stranka je bila obvezna godišnje finansijsko izvješće za 2020. godinu podnijeti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH do 31. 3. 2021. godine.

- (2) Politička stranka nije, sukladno članku 4. stavak (2) Pravilnika, uz godišnje finansijsko izvješće za 2020. godinu dostavila Godišnji obračun za 2020. godinu ovjeren od mjerodavne institucije u Bosni i Hercegovini.
- (3) Stranka nije dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu BiH ispisan obrazac 1 godišnjega finansijskog izvješća (opći podatci o političkoj stranci) ovjeren potpisom ovlaštene osobe i pečatom političke stranke, što je suprotno odredbama članka 3. stavak (1) Pravilnika.
- (4) Uvidom u Izvješće o transakcijskim računima pravne osobe, koji se vode kod Centralne banke BiH, utvrđeno je da stranka na obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) nije prijavila transakcijski račun broj: 5559000051669334 kod Nove banke a.d. Banja Luka koji je bio aktivan u 2020. godini, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.
- (5) Dana 17. 11. 2021. godine, Središnje izborni povjerenstvo Bosne i Hercegovine je političkoj stranci Pokret za Trebinje uputilo Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2020. godinu, a dana 13. 12. 2021. godine i Urgenciju kojom je od stranke traženo dostavljanje: preslika završnoga računa, dokumentacije o uporabi poslovnoga prostora u 2020. godini, glavne knjige s cjelovitim analitičkim evidencijama za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine i preslik izvoda s transakcijskog računa broj: 5520050001442305 kod Addiko banke za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine.

U ostavljenom roku stranka nije dostavila traženu dodatnu dokumentaciju, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Pokret za Trebinje je, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborni povjerenstvo BiH, u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine mogao potrošiti sredstva u iznosu od 9.258,30 KM. Politička stranka Pokret za Trebinje u godišnjem finansijskom izvješću i postizbornom finansijskom izvješću za 2020. godinu nije iskazala troškove propagande.

73. LIJEVO KRILO (Kod 2327)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća politička stranka Lijevo krilo se financirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	0,00
II	Ostali prihodi i drugo	4.473,00	100,00
	Izvori financiranja (I+II)	4.473,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je politička stranka Lijevo krilo prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Stranka nije donijela program utroška sredstava za 2020. godinu, te je financijska sredstva utrošila bez utvrđenoga programa utroška sredstava, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

U godišnjem financijskom izvješću stranka je iskazala rashode u iznosu od 4.360,00 KM.

- b) Politička stranka nije u poslovnim knjigama i financijskom izvješću evidentirala nenovčanu donaciju na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Uvidom u Izjavu fizičke osobe, utvrđeno je da je stranka za svoj rad rabila prostorije u vlasništvu fizičke osobe, bez naknade.

Politička stranka Lijevo krilo je u 2020. godini rabila prostor bez plaćanja zakupnine, te je ostvarila nenovčanu donaciju, koju je sukladno odredbama članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i članku 13. i 18. Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka, trebala evidentirati i prijaviti u financijskom izvješću.

- c) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da politička stranka Lijevo krilo nije vodila poslovne knjige sukladno računovodstvenim propisima, nije uspostavila potpune evidencije o svojim приходima i rashodima i nije obrasce financijskih izvješća popunila sukladno odredbama Pravilnika, čime su prekršene odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Uvidom u izjavu utvrđeno je da politička stranka nije vodila poslovne knjige, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (2) Politička stranka nije u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) iskazala točne podatke o transakcijskim računima i njihovom prometu, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

Uvidom u godišnje financijsko izvješće utvrđeno je da stranka nije iskazala transakcijski račun broj: 5620058146386073 kod NLB Razvojne banke a.d. Banja Luka, dok je za isti transakcijski račun iskazala različite podatke o prometu i saldu računa.

Naime, stranka je u obrascu 2 iskazala sljedeće podatke o prometu ostvarenom putem transakcijskoga računa broj: 5620058146384036 kod NLB Razvojne banke a.d. Banja Luka: ukupan promet ulaza iznosio 100,00 KM, ukupan promet izlaza iznosio 101,00 KM i negativan saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 1,00 KM, a zatim je u obrascu 2 ponovno iskazala isti račun za koji je navela da je ukupan promet ulaza iznosio 4.373,00 KM, ukupan promet izlaza 4.260,00 KM, a saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 113,00 KM.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa broj: 5620058146384036, utvrđeno je da je ukupan promet ulaza iznosio 100,00 KM, ukupan promet izlaza 101,00 KM, te da je stranka na dan 31. 12. 2020. godine na ovom računu imala negativan saldo u iznosu od 1,00 KM.

Uvidom u izvode s transakcijskoga računa broj: 5620058146386073 kod NLB Razvojne banke a.d. Banja Luka utvrđeno je da je stranka na ovom računu imala negativan početni saldo u iznosu od 3,00 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 4.373,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 4.260,00 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 110,30 KM.

Također je utvrđeno da politička stranka, zbog pogrešno iskazanoga početnog stanja, nije u godišnjem financijskom izvješću i Bilanci stanja za 2020. godinu pravilno iskazala ni stanje novčanih sredstava na dan 31. 12. 2020. godine.

- (3) Kontrolom prometa izvoda s transakcijskih računa stranke utvrđene su uplate donacija fizičke osobe Jovana Milanovića u ukupnom iznosu od 4.350,00 KM i prihode iz proračuna Općine Brod u iznosu od 123,00 KM.

Stranka je primljene donacije od strane fizičke osobe i prihode iz proračuna u financijskom izvješću iskazala u obrascu 3 (izvori financiranja) kao ostale prihode, čime je prekršila odredbe članaka 13., 14. i 19. Pravilnika.

Sukladno odredbama članka 14. i 19. Pravilnika, stranka je priloge fizičke osobe trebala iskazati u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba), a prihode iz proračuna u obrascu 3-f (prihodi iz proračuna) godišnjega financijskog izvješća.

- (4) Obrasci 4. (rashodi političke stranke) i 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) nisu popunjeni sukladno odredbama članka 21. i članka 22. Pravilnika.

Politička stranka je u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) iskazala troškove pristojbe, novčanih kazni i sl. u iznosu od 4.360,00 KM.

Kontrolom prometa izvoda s transakcijskih računa utvrđeno je da je stranka ostvarila troškove pristojbe za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 4.200,00 KM, troškove Apif-a u iznosu od 36,00 KM i troškove bankarske provizije u iznosu od 124,70 KM, odnosno ukupni troškovi iznosili su 4.360,70 KM.

- (5) U Završnom računu za 2020. godinu i financijskom izvješću stranka nije evidentirala nenovčanu donaciju, niti trošak zakupnine poslovnoga prostora, čime je prekršila odredbe članaka 13., 18., 21. i 22. Pravilnika.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, politička stranka Lijevo krilo je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 301.881,90 KM. Politička stranka Lijevo krilo u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu nije iskazala troškove kampanje.

74. POLITIČKA ORGANIZACIJA „KRUG“ (Kod 2501)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Politička organizacija „Krug“ financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	0,00
II	Ostali prihodi i drugo	4.173,00	100,00
	Izvori financiranja (I+II)	4.173,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Politička organizacija „Krug“ prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Politička organizacija „Krug“ nije donijela program utroška sredstava za 2020. godinu, pa je financijska sredstva u iznosu od 4.031,00 KM, utrošila bez utvrđenoga programa utroška sredstava, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- b) Uvidom u Izjavu fizičke osobe, utvrđeno je da je stranka za svoj rad rabila prostorije u vlasništvu fizičke osobe, bez naknade.

Politička organizacija „Krug“ nema vlastiti prostor, a u 2020. godini rabila je tuđi prostor bez plaćanja zakupnine, te je ostvarila nenovčanu donaciju, koju je, sukladno odredbama članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i člancima 13. i 18.

Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka, trebala evidentirati i prijaviti u financijskom izvješću.

- c) Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da Politička organizacija „Krug“ nije vodila evidencije o svojim prihodima i rashodima, te da obrasce godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu nije popunila sukladno odredbama Pravilnika, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (1) Na temelju izjave utvrđeno je da politička organizacija „Krug“ nije vodila poslovne knjige, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (2) U financijskom izvješću za 2020. godinu Politička organizacija „Krug“ iskazala je ostale prihode u iznosu od 4.173,00 KM. Kontrolom izvoda s transakcijskih računa, utvrđeno je da je stranka primila donaciju fizičke osobe u iznosu od 4.050,00 KM i prihode iz proračuna Općine Brod u iznosu od 123,00 KM.
Stranka je primljene donacije od strane fizičkih osoba u financijskom izvješću iskazala u obrascu 3 (izvori financiranja) kao ostale prihode, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 14. Pravilnika.
Sukladno odredbama članka 14. Pravilnika, stranka je priloge fizičkih osoba trebala iskazati u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba), a prihode iz proračuna u obrascu 3-f (prihodi iz proračuna) godišnjega financijskog izvješća.
- (3) Obrasci 4. (rashodi političke stranke) i 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) nisu popunjeni sukladno odredbama članka 21. i članka 22. Pravilnika.
Politička organizacija „Krug“ je u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) iskazala troškove pristojbe, novčanih kazni i sl. u iznosu od 4.031,00 KM.
Kontrolom prometa izvoda na transakcijskom računu broj: 5553000048882145 kod Nove banke ad Banja Luka, utvrđeno je da je stranka uplatila pristojbu za ovjeru sudjelovanja na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 4.000,00 KM, koja nije vraćena političkoj stranci.
Također, utvrđeno je da je stranka ostvarila troškove bankarske provizije u iznosu od 31,38 KM, odnosno ukupni troškovi iznosili su 4.031,38 KM.
- (4) U poslovnim knjigama i financijskom izvješću stranka nije evidentirala nenovčanu donaciju, niti trošak zakupnine poslovnoga prostora, koji je rabila u 2020. godini čime je prekršila odredbe članaka 13., 18., 21. i 22. Pravilnika.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Politička organizacija „Krug“ je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izorno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 333.487,20 KM.

Politička organizacija „Krug“ u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu nije iskazala troškove kampanje.

75. HRVATSKA STRANKA PRAVA – PRAVAŠI (Kod 1776)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Hrvatska stranka prava – Pravaši financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	0,00
II	Ostali prihodi i drugo	1.660,00	100,00
	Izvori financiranja (I+II)	1.660,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava – Pravaši prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 6.408,00 KM.

Analizom Izjave o utrošku sredstava stranke za 2020. godinu koja je Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavljena dana 22. 5. 2020., utvrđeno je da stranka nije izradila program utroška na način kojim bi se osigurala transparentnost planiranoga trošenja sredstava, te isti nema formu plana. Stranka je u izjavi navela da planira utrošiti sredstva u iznosu od 6.000,00 KM u svrhu izborne kampanje.

Budući da stranka nije izradila program utroška sredstava na način kojim bi se osigurala transparentnost planiranoga trošenja sredstava, kao i usporedba ostvarenih troškova s planiranim, te da je financijska sredstva u iznosu od 2.073,00 KM utrošila mimo planiranih, prekršene su odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Hrvatska stranka prava – Pravaši nije u financijskom izvješću prijavila nenovčanu donaciju na temelju besplatne uporabe poslovnoga prostora, koji je rabio Središnji ured stranke u Tomislavgradu, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Prema podacima iz Izjave fizičke osobe, koju je dostavila politička stranka, utvrđeno je da je politička stranka rabila poslovni prostor u vlasništvu fizičke osobe, bez naknade.

Politička stranka je uporabom poslovnoga prostora bez plaćanja zakupnine ostvarila nenovčanu donaciju, koju je sukladno članku 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka bila obvezna evidentirati u poslovnim knjigama i prijaviti u godišnjem financijskom izvješću.

- c) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da politička stranka nije vodila poslovne knjige, odnosno evidencije o prihodima i rashodima, godišnje financijsko izvješće nije podnijela u zakonom propisanom roku i obrasce godišnjega financijskog izvješća nije popunila sukladno odredbama Pravilnika, čime su prekršene odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Politička stranka je godišnje financijsko izvješće podnijela nakon zakonom propisanoga roka i suprotno odredbama članka 3. stavak (1) Pravilnika, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava – Pravaši godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu podnijela u elektroničkoj formi, putem aplikacije FI CIK BIH dana 12. 4. 2021. godine. Stranka je dana 19. 4. 2021. godine Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavila samo obrasce 2, 2.1, 3, 4, 4.1 i 5 godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, ispisane iz aplikacije u PDF formatu i ovjerene potpisom ovlaštene osobe i pečatom političke stranke.

Stranka je dana 23. 9. 2021. godine dostavila i obrasce 1, 1.1, 3-f i 3-g ispisane i ovjerene potpisom ovlaštene osobe i pečatom političke stranke. Sukladno navedenom, utvrđeno je da stranka nije dostavila prilog uz obrazac 3 te obrasce 3-a, 3-b, 3-c, 3-d i 3-e godišnjega financijskog izvješća, što je bila obvezna.

- (2) Uvidom u Izjavu predsjednika političke stranke od 16. 9. 2021. godine utvrđeno je da politička stranka nije vodila poslovne knjige, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (3) Stranka nije u obrascu 1 (opći podatci o političkoj stranci) godišnjega financijskog izvješća iskazala podatke o broju rješenja i nadnevku upisa stranke u registar suda, čime je prekršila odredbe članka 9. Pravilnika.
- (4) Stranka nije u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjega financijskog izvješća iskazala točne podatke o početnom stanju i prometu ostvarenom putem transakcijskoga računa, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

U obrascu 2 iskazan je transakcijski račun broj: 3382302263458194 kod UniCredit banke d.d. sa sljedećim podatcima: početno stanje na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 5.614,10 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 2.751,64 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 7.656,60 KM i stanje na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 709,14 KM.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa, koje je stranka dostavila za razdoblje od 1. 1. do 31. 10. 2020. godine, utvrđeno je sljedeće: početno stanje na dan 1. 1. 2020. godine u iznosu od 5.614,10 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 2.660,51 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 7.646,60 KM i saldo na dan 31. 10. 2020. godine u iznosu od 628,01 KM.

- (5) Stranka je na obrascu 2.1 (Pregled stanja blagajne) financijskoga izvješća iskazala sljedeće podatke: početno stanje u iznosu od 5.614,10 KM, promet ulaza u iznosu od 2.751,64 KM, promet izlaza u iznosu od 7.656,60 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 709,14 KM.

Uvidom u izvode s transakcijskoga računa, utvrđeno je da stranka s transakcijskoga računa isplatila sredstva u gotovom novcu u iznosu od 1.238,00 KM, kao i da je podatke o ostvarenom prometu putem transakcijskoga računa iskazala u obrascu 2-1 kao promet blagajne, čime je prekršila odredbe članka 12. Pravilnika.

- (6) Podatci o prihodima i rashodima iskazani u godišnjem financijskom izvješću ne odgovaraju podatcima iz Bilance uspjeha za 2020. godinu. Naime, stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ukupne prihode u iznosu od 1.660,00 KM, dok je u Bilanci uspjeha za 2020. godinu iskazala ukupne prihode u iznosu od 1.752,00,00 KM.

Stranka je ukupne rashode u godišnjem financijskom izvješću iskazala u iznosu od 6.408,00 KM, dok je u Bilanci uspjeha za 2020. godinu iskazala ukupne rashode u iznosu od 8.104,00 KM.

- (7) U poslovnim knjigama i financijskom izvješću stranka nije evidentirala nenovčanu donaciju fizičke osobe, niti trošak zakupnine poslovnoga prostora, čime je prekršila odredbe članaka 13., 18., 21. i 22. Pravilnika.

- (8) Stranka je u godišnjem financijskom izvješću prihode iz proračuna Općine Tomislavgrad iskazala kao ostale prihode, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 19. Pravilnika.

Na obrascu 3 (izvori financiranja) financijskoga izvješća, stranka je iskazala ostale prihode u iznosu od 1.660,00 KM. Kontrolom prometa izvoda s transakcijskoga računa broj: 3382302263468194 kod Unicredit banke, utvrđena je uplata sredstava iz proračuna Općine Tomislavgrad u iznosu od 1.660,00 KM.

- (9) Hrvatska stranka prava – Pravaši u obrascima godišnjega financijskog izvješća nije pravilno iskazala rashode, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

Stranka je u obrascu 4.1 iskazala troškove uredskoga materijala u iznosu od 2.313,00 KM, a u obrascu 4.2 troškove propagande u iznosu 4.095,00 KM, odnosno ukupne rashode u iznosu od 6.408,00 KM.

Uvidom u izvode s transakcijskoga računa i pojedinačne račune za robe i usluge, koje je stranka dostavila u dodatnoj dokumentaciji, utvrđeno je da su troškovi goriva iznosili 683,01 KM, troškovi reprezentacije 1.081,04 KM, troškovi telefonskih usluga 202,06 KM, ostali troškovi 26,50 KM i troškovi izborne kampanje 4.335,00 KM, odnosno ukupno 6.327,61 KM.

Ističemo da u postupku pregleda financijskoga izvješća nije moglo biti utvrđeno u koju svrhu je utrošeno gorivo jer je stranka dostavila samo preslik fiskalnih računa bez putnih naloga iz kojih bi se utvrdila relacija i svrha putovanja.

- d) Hrvatska stranka prava – Pravaši nije otvorila poseban račun za financiranje kampanje, te pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na izborima i troškove izborne kampanje platila je s redovitoga računa političke stranke.

Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje, stranka je prijavila glavni transakcijski račun stranke broj: 3382302263458194 kod UniCredit banke d.d.

Pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, politička stranka je, suprotno Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, umjesto s posebnoga transakcijskog računa za financiranje izborne kampanje, uplatila s glavnoga računa stranke. Stranka je s istoga računa platila troškove kampanje u iznosu od 4.095,00 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Hrvatska stranka prava – Pravaši je, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborni povjerenstvo BiH, u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 6.157,20 KM.

Politička stranka Hrvatska stranka prava – Pravaši je u godišnjem financijskom izvješću za Lokalne izbore 2020. godine iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 4.335,00 KM.

76. POLITIČKA ORGANIZACIJA „NARODNI POKRET“ (Kod 2497)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Politička organizacija „Narodni pokret“ financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	2.480,00	100,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	2.480,00	55,11
II	Ostali prihodi i drugo	2.020,00	44,89
	Izvori financiranja (I+II)	4.500,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Politička organizacija „Narodni pokret“ prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1), stavak (3) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

a) Prema podacima iz poslovnih knjiga Narodni pokret je tijekom 2020. godine ostvario rashode u iznosu od 3.533,42 KM.

Budući da Narodni pokret nije dostavio program utroška sredstava za 2020. godinu, odnosno financijski plan neposredno nakon njegovoga usvajanja, smatramo da je financijska sredstva utrošio bez programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršio odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka

b) Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da Politička organizacija „Narodni pokret“ nije uspostavila potpune i pravilne evidencije o prihodima, rashodima i obvezama, te da obrasce godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu nije popunila sukladno odredbama Pravilnika, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) Politička organizacija „Narodni pokret“ nije u godišnjem financijskom izvješću iskazala sve transakcijske račune i nije iskazala točne podatke o prometu ostvarenom putem transakcijskoga računa broj: 5556000048834174 kod Nove banke, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da stranka nije u godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine, iskazala transakcijske račune broj: 5556000048735137 i 5550000048735243 otvorene kod Nove banke ad. Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa broj: 5556000048735137 kod Nove banke utvrđeno je da stranka na ovom računu nije imala sredstava na dan 1. 1. 2020. godine, da je ukupan promet ulaza tijekom 2020. godine iznosio 600,00 KM, ukupan promet izlaza u istom razdoblju je iznosio 607,27 KM i da je saldo na transakcijskom računu na dan 31. 12. 2020. godine negativan iznos -7,27 KM.

Pored toga, stranka nije u obrascu 5. (obveze političke stranke) godišnjega financijskog izvješća iskazala obveze prema banci na temelju negativnoga salda na transakcijskom računu, čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

Prema izjavi računovođe, za račun 5550000048735243 kod Nove banke nije bilo izvoda u 2020. godini, a dostavljena je potvrda Nove banke da je račun ugašen 4. 11. 2021. godine.

Pored navedenoga, Politička organizacija „Narodni pokret“ nije u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjega financijskog izvješća pravilno iskazala promet po transakcijskom računu za kampanju broj: 5556000048834174 kod Nove banke.

U obrascu 2 godišnjega financijskog izvješća stranka je iskazala ukupan promet ulaza u iznosu od 3.420,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 3.389,23 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 30,77 KM. Stranka nije iskazala početni saldo po transakcijskom računu.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa broj: 5556000048834174 utvrđeno je da stranka nije na dan 1. 1. 2020. godine imala sredstava na transakcijskom računu, te da je ukupan promet ulaza u 2020. godini iznosio 2.820,00 KM, ukupan promet izlaza je iznosio 2.789,23 i saldo na dan 31. 12. 2020. godine je iznosio 30,77 KM.

(2) Politička organizacija „Narodni pokret“ u godišnjem financijskom izvješću nije pravilno iskazala članarine i priloge fizičkih osoba, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 14. Pravilnika.

Stranka je u obrascu 3 (izvori financiranja) financijskoga izvješća iskazala prihod od članarine u iznosu od 2.480,00 KM.

Uvidom u Odluku o visini članarine za 2020. godinu, utvrđeno je da visina članarine za 2020. godinu za članove Narodnog pokreta iznosi 40,00 KM i da će se uplaćivati u blagajnu stranke. Prema tome, a sukladno članku 5. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka sve uplate fizičkih osoba – članova stranke u iznosu većem od 40,00 KM smatraju se dobrovoljnim priložima fizičkih osoba.

Kontrolom dokumentacije iz blagajne utvrđeno je da je šesnaest fizičkih osoba izvršilo pojedinačne uplate u blagajnu u iznosu od po 80,00 KM.

Kako je Odlukom utvrđen iznos članarine od 40,00 KM, Narodni pokret je uplate veće od iznosa članarine svake fizičke osobe, a što ukupno iznosi 640,00 KM, trebao iskazati u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba) godišnjega financijskog izvješća kao ukupan iznos priloga čija je pojedinačna vrijednost manja od 100,00 KM.

Također, kontrolom izvoda s transakcijskoga računa, utvrđeno je da je politička organizacija Narodni pokret uplatu fizičke osobe Muhidina Hodžića u iznosu od 200,00 KM, iskazala kao uplatu članarine. Stranka je sredstva u iznosu od 40,00 KM trebala iskazati kao članarinu fizičke osobe Muhidina Hodžića, dok je 160,00 KM trebala iskazati kao prilog fizičke osobe.

Pored navedenoga, a uvidom u blagajničku dokumentaciju stranke, utvrđeno je da novac u iznosu od 2.280,00 KM, koji je primljen u blagajnu, nije uplaćen na transakcijski račun stranke u roku od 10 dana od dana prijema uplate, čime su prekršene odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (3) Pregledom godišnjega financijskog izvješća i izvoda s transakcijskoga računa, utvrđeno je da je Narodni pokret u obrascu 3 (izvori financiranja) godišnjega financijskog izvješća prilog fizičke osobe Ermina Karića u iznosu od 2.020,00 KM iskazao kao ostali prihod, čime je prekršio odredbe članaka 13. i 14. Pravilnika.

Neprijavlivanjem priloga u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba) godišnjega financijskog izvješća stranka je, također, prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (4) Politička organizacija „Narodni pokret“ nije iskazala troškove u obrascu 4 (rashodi političke stranke) godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 21., članka 22. i članka 23. Pravilnika.

Uvidom u Bruto bilancu i Bilancu uspjeha za 2020. godinu utvrđeno je da je stranka ostvarila rashode u ukupnom iznosu od 3.533,00 KM i to: rashode za materijal i energiju u iznosu od 153,41 KM, rashode za bankarske usluge u iznosu od 87,91 KM, rashode za usluge reklame u iznosu od 760,50 KM, ostale rashode – pristojbe u iznosu od 2.031,60 KM i troškove zakupnine u iznosu od 500,00 KM.

- Politička stranka nije u postizbornom financijskom izvješću iskazala sve transakcijske račune i troškove, čime je postupila suprotno odredbama članka 12. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbama članka 15.1 stavak (1) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

- (5) Stranka je u poslovnim knjigama iskazala troškove zakupa poslovnih prostora u iznosu od 500,00 KM, što je za 100,00 KM manje od stvarnih troškova.

Uvidom u Ugovor o zakupu poslovnoga prostora, utvrđeno je da se poslovni prostor izdaje na uporabu stranci od 1. 7. 2020. godine do 1. 7. 2021. godine i da mjesečna zakupnina iznosi 100,00 KM, odnosno za razdoblje srpanj – prosinac 2020. godine iznosi 600,00 KM.

Pored toga, stranka u svojim poslovnim knjigama i u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala obveze na temelju zakupa poslovnoga prostora u iznosu od 100,00 KM, čime je prekršila i odredbe članka 24. Pravilnika.

- Narodni pokret je u poslovnim knjigama iskazao trošak pristojbe u iznosu od 2.000,00 KM, što je za 1.000,00 KM više u odnosu na ostvarene troškove.

Uvidom u Odluku o povratu uplaćenoga novčanog iznosa pristojbe za ovjeru Središnjega izbornog povjerenstva BiH utvrđeno je da je politička organizacija Narodni pokret ostvarila povrat dijela novčanoga iznosa uplaćenog za ovjeru prijave za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 1.000,00 KM.

Budući da je ostvarila povrat dijela novčanoga iznosa uplaćenoga u iznosu od 1.000,00 KM, stranka je u svojim poslovnim knjigama trebala priznati rashod u 2020. godini u iznosu od 1.000,00 KM i potraživanja za plaćene pristojbe u iznosu od 1.000,00 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Politička organizacija „Nardni pokret“ je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izbornog povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 21.358,20 KM.

Politička stranka u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala troškove izborne kampanje, iako su prema podacima iz poslovnih knjiga troškovi kampanje su iznosili 760,50 KM.

77. JEDINSTVENA NAPREDNA STRANKA (Kod 2004)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Jedinostvena napredna stranka financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	520,00	79,75
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	132,00	20,25
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	652,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	100,00
	Izvori financiranja (I+II)	652,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Jedinostvena napredna stranka prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4) i članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

a) Jedinostvena napredna stranka nije usvojila program utroška sredstava za 2020. godinu, te je financijska sredstva utrošila bez utvrđenoga programa utroška sredstava, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Prema podacima iz Završnoga računa stranke za 2020. godinu, ukupni rashodi Jedinostvene napredne stranke iznosili su 532,00 KM.

- b) Politička stranka nije izdala potvrde o primljenim donacijama sukladno članku 6. Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka, čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka
- c) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da Jedinствena napredna stranka nije godišnje financijsko izvješće popunila sukladno odredbama Pravilnika, čime su prekršene odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

(1) Jedinствena napredna stranka nije popunila obrazac 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjega financijskog izvješća sukladno odredbama članka 11. Pravilnika.

- Politička stranka u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjega financijskog izvješća nije prijavila devizni transakcijski račun broj: 5620998132767614.

Uvidom u Izvješće Centralne banke Bosne i Hercegovine o računima pravne osobe utvrđeno je da stranka ima aktivan račun kod NLB banke ad Banja Luka broj: 5620998132767614, dok je uvidom u potvrdu NLB banke ad Banja Luka utvrđeno da stranka u tijekom 2020. godine nije imala promet preko ovoga računa.

Stranka je imala obvezu u financijskom izvješću iskazati ovaj račun bez obzira što preko ovog računa tijekom godine nije ostvarila promet.

- U obrascu 2. financijskoga izvješća stranka je iskazala transakcijski račun broj: 5620998132767323 kod NLB banke ad Banja Luka sa sljedećim prometom: ukupan promet ulaza u iznosu od 652,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 532,00 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 120,00 KM.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa broj: 5620998132767323 utvrđeno je sljedeće: negativan saldo na dan 1. 1. 2012. godine u iznosu od 3,00 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 652,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 532,00 KM i negativan saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 3,00 KM.

(2) U obrascu 2-1 (pregled stanja blagajne) godišnjega financijskog izvješća stranka je iskazala da je putem blagajne imala sljedeći promet: ukupan promet ulaza u iznosu od 652,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 532,00 KM i saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 120,00 KM.

Prema podacima iz bruto bilance za 2020. godinu, ukupan promet ulaza u blagajnu iznosio je 120,00 KM, odnosno saldo u blagajni na dan 31. 12. 2020. godine 120,00 KM.

(3) Jedinствena napredna stranka nije u godišnjem financijskom izvješću iskazala rashode, čime je prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.

Prema podacima iz bruto bilance stranke za 2020. godinu, ukupni rashodi Jedinствene napredne stranke iznosili su 532,00 KM, od čega su troškovi platnoga prometa 32,00 KM, a ostali nematerijalni troškovi 500,00 KM.

d) Jedinствena napredna stranka nije otvorila poseban transakcijski račun za financiranje izborne kampanje.

Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obavezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje,

stranka je prijavila redoviti transakcijski račun stranke broj: 5620998132767323 kod NLB banke ad Banja Luka.

Pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 500,00 KM, politička stranka je, suprotno Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, umjesto s posebnoga transakcijskog računa za financiranje izborne kampanje, uplatila s redovitoga transakcijskog računa.

Stranka je u Prijavi za ovjeru političke stranke za sudjelovanje na izborima navela podatke o redovitom računu stranke, koji je određen kao glavni račun.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Jedinствена napredna stranka je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izorno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 83.870,40 KM.

Jedinствена napredna stranka u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu nije iskazala troškove izborne kampanje.

78. NARODNA STRANKA ZA GRAHOVO (Kod 2020)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Narodna stranka za Grahovo se financirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	520,00	100,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	520,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	520,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godine, utvrđeno je da je Narodna stranka za Grahovo prekršila odredbe članka 4. stavak (1) i članka 12. stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

a) Narodna stranka za Grahovo je sredstva stranke utrošila bez donesenoga programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da je stranka Program utroška sredstava za 2020. godinu dostavila uz dodatnu dokumentaciju dana 13. 12. 2021. godine, a nadnevak njegovoga donošenja je 6. 12. 2021. godine, te isti nije uzet u razmatranje.

Prema podacima iz Godišnjega obračuna za 2020. godinu - Bilancu uspjeha, ukupni rashodi političke stranke u 2020. godini iznosili su 2.553,00 KM.

- b) Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da Narodna stranka za Grahovo nije godišnje financijsko izvješće popunila sukladno Pravilniku i nije dostavila dodatnu dokumentaciju, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Narodna stranka za Grahovo nije u godišnjem financijskom izvješću pravilno iskazala podatke o transakcijskim računima, čime je prekršila odredbe članka 11. Pravilnika.

- Stranka nije u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa) godišnjega financijskog izvješća iskazala transakcijski račun broj: 3381502289528827 kod Unicredit bank d.d., koji je prema podacima iz Izvješća o računima poslovnoga subjekta kod Centralne banke BiH glavni račun stranke.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa broj: 3381502289528827, koje je stranka dostavila uz dodatnu dokumentaciju, utvrđeno je da je stranka na dan 1. 1. 2020. godine na transakcijskom računu imala novčana sredstva u iznosu od 15,00 KM, da je priliv sredstava tijekom 2020. godine iznosio 1.035,00 KM, odliv je iznosio 1.060,00 KM i da je saldo novčanih sredstava na dan 31. 12. 2020. godine bio negativan i iznosio je 10,00 KM.

Činjenica da je saldo na transakcijskom računu broj: 3381502289528827 kod Unicredit banke negativan ukazuje da je politička stranka na dan 31. 12. 2020. godine imala obvezu prema Unicredit banci u iznosu od 10,00 KM koju nije iskazala u obrascu 5 (obveze političke stranke), čime je prekršila odredbe članka 24. Pravilnika.

- Narodna stranka za Grahovo nije u obrascu 2 pravilno iskazala promet po transakcijskom računu broj: 3381502289720402 kod Unicredit bank d.d.

Stranka je u obrascu 2 iskazala početni saldo u iznosu od 15,00 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 520,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 545,00 KM i negativan saldo na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 10,00 KM.

Međutim, Narodna stranka za Grahovo je uz prijavu za ovjeru političke stranke za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine dostavila dokaz o uplaćenom novčanom iznosu pristojbe za ovjeru na temelju kojega je utvrđeno da je stranka dana 3. 7. 2020. godine, s transakcijskoga računa broj: 3381502289720402, izvršila plaćanje pristojbe u iznosu od 2.000,00 KM. Stranka nije, u obrascu 2 godišnjega financijskog izvješća, iskazala ni priliv niti odliv sredstava s transakcijskoga računa u iznosu od 2.000,00 KM. Stranka nije dostavila poslovne knjige i preslik izvoda s ovoga transakcijskog računa, te nije moguće utvrditi točan promet i saldo transakcijskog računa broj: 3381502289720402. Pored navedenoga, uvidom u obrazac 2.1 (pregled stanja blagajne) godišnjega financijskog izvješća utvrđeno je da je stranka iskazala početni saldo blagajne u iznosu od 15,00 KM, ukupne ulaze u blagajnu u iznosu od 520,00 KM, ukupne izlaze iz blagajne u iznosu od 545,00 KM i negativan saldo blagajne na dan 31. 12. 2020. godine u iznosu od 10,00 KM.

Budući da stranka nije dostavila poslovne knjige i da nije moguće utvrditi je li ostvarila promet putem blagajne, ističemo da je stranka iste podatke iskazala i u obrascu 2-1 kao promet ostvaren putem transakcijskoga računa broj: 3381502289720402.

- (2) Uvidom u Godišnji obračun za 2020. godinu – Bilanca uspjeha, utvrđeno je da je Narodna stranka za Grahovo u 2020. godini iskazala ukupne prihode u iznosu od 2.530,00 KM, dok je u godišnjem financijskom izvješću koji je stranka dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine iskazala podatke o ukupnim prihodima u iznosu od 520,00 KM.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu bila dužna iskazati sve prihode koje je ostvarila, što nije učinila, čime je prekršila odredbe članka 13. Pravilnika. Isto tako, stranka je u Bilanci uspjeha iskazala ukupne rashode u iznosu od 2.553,00 KM, dok je u godišnjem financijskom izvješću koji je dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine iskazala podatke o ukupnim rashodima u iznosu od 545,00 KM.

Stranka je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu bila dužna iskazati sve rashode koje je ostvarila, što nije učinila, čime je prekršila odredbe članaka 21., 22. i 23. Pravilnika.

- (3) Dana 30. 6. 2021. godine, Središnje izorno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je Narodnoj stranci za Grahovo uputilo Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2020. godinu, kojim je od stranke traženo dostavljanje: dokumentacije o uporabi poslovnih prostora u 2020. godini, akt kojim je propisana članarina, programa utroška sredstava za 2020. i 2021. godinu i preslik izvoda s transakcijskih računa stranke, broj: 3381502289720402 i 3381502289528827 kod UniCredit banke za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine.

U ostavljenom roku stranka nije dostavila traženu dokumentaciju te je Središnje izorno povjerenstvo Bosne i Hercegovine dana 17. 11. 2021. godine uputilo Urgenciju za dostavljanje dodatne dokumentacije kojom je pored navedene dokumentacije zatražilo i dostavljanje i Glavne knjige s cjelovitim analitičkim evidencijama stranke za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine.

Budući da nije dostavila Glavnu knjigu s cjelovitim analitičkim evidencijama stranke za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine i preslik izvoda s transakcijskoga računa stranke, broj: 3381502289720402 kod UniCredit banke za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, odnosno nije dostavila traženu dokumentaciju prekršila je odredbe članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

79. POSAVSKA STRANKA (Kod 1188)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Posavska stranka financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	6,99	0,04
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	19.845,53	99,96
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	19.852,52	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	19.852,52	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Posavska stranka prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Uvidom u Program utroška sredstava za 2020. godinu koji je dostavila Posavska stranka, utvrđeno je da je stranka planirala rashode u ukupnom iznosu od 25.750,00 KM.

U godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, Posavska stranka iskazala je ukupne rashode u iznosu od 12.065,37 KM.

Uvidom u strukturu ostvarenih rashoda, utvrđeno je da Posavska stranka Programom utroška sredstava za 2020. godinu nije planirala troškove reprezentacije, koje je ostvarila u iznosu od 499,38 KM i troškove ugostiteljskih usluga koje je ostvarila u iznosu od 212,50 KM.

Budući da je Posavska stranka sredstva u iznosu od 711,88 KM utrošila mimo utvrđenoga Programa utroška sredstava za 2020. godinu, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Pregledom godišnjega financijskog izvješća i financijske dokumentacije, utvrđeno je da evidencije o troškovima i obvezama političke stranke nisu izrađene sukladno računovodstvenim propisima i obrasci godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu nisu popunjeni sukladno odredbama Pravilnika, čime su prekršene odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavci (1) i (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (1) Posavska stranka nije u godišnjem financijskom izvješću iskazala točne podatke o adresi sjedišta stranke i nije iskazala cjelovitu organizacijsku strukturu, čime je prekršila odredbe članka 10. Pravilnika.

Pregledom godišnjega financijskog izvješća i financijske dokumentacije, utvrđeno je da je stranka, osim Središnjice stranke koju je navela u obrascu 1-1 (organizacijska struktura političke stranke) godišnjega financijskog izvješća, imala i niže razine organiziranja.

Kontrolom financijskoga izvješća utvrđeno je da se stranka financirala iz proračuna općina Domaljevac-Šamac, Odžak i Orašje, te proračuna Općine Brod, kao i iz proračuna Posavskoga kantona.

Također, uvidom u dostavljeni ugovor o zakupu poslovnoga prostora, utvrđeno je da se poslovni prostor, za koji stranka plaća zakupninu, nalazi u Orašju u 5. ulici na broju 2 u prizemlju zgrade, ukupne korisne površine od 42 km² i da je namijenjen za sjedište zakupca.

Posavska stranka je u obrascu 1 (opći podatci o političkoj stranci) godišnjega financijskog izvješća kao adresu sjedišta stranke navela 3. ulica 2G, Orašje.

- (2) Posavska stranka nije pravilno iskazala rashode u obrascima 4. (ukupni rashodi političke stranke) i 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) financijskoga izvješća, čime je prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.

Politička stranka nije obračunala i u poslovnim knjigama i financijskom izvješću nije iskazala troškove poreza, niti obveze na temelju isplata stipendija, koje su veće od neoporezivoga iznosa. Stranka je četiri mjeseca, od siječnja do travnja 2020. godine isplaćivala stipendiju u mjesečnim iznosima od po 1.000,00 KM.

Sukladno poreznim propisima, porez na dohodak ne plaća se na mjesečne isplate stipendija učenika i studenata na redovitom školovanju, a najviše do iznosa od 75% prosječne neto plaće po uposlenom u Federaciji BiH, prema posljednjem objavljenom podatku mjerodavnoga tijela za statistiku.

Prema podatcima Federalnoga zavoda za statistiku prosječne neto plaće u razdoblju od siječnja do travnja 2020. godine su iznosile: 958,00 KM za siječanj, 934,00 KM za veljaču, 947,00 KM za ožujak i 940 KM za travanj.

Stranka nije u financijskom izvješću iskazala troškove na temelju poreza, čime je prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika. Također, Posavska stranka nije iskazala obveze na temelju poreza, skladno članku 24. Pravilnika, čime je prekršila i odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- c) Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje, Posavska stranka je prijavila redoviti transakcijski račun stranke broj: 3381802249395644 kod Unicredit banke d.d. Sarajevo.

Pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, Posavska stranka je, suprotno Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, umjesto s posebnoga transakcijskog računa za financiranje izborne kampanje, uplatila s redovitoga transakcijskog računa.

Stranka je u Prijavi za ovjeru političke stranke za sudjelovanje na izborima navela podatke o redovitom računu stranke, koji je određen kao glavni račun.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine, Posavska stranka je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koji je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 27.791,90 KM.

Posavska stranka je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazala troškove kampanje u iznosu od 585,00 KM.

80. HRVATSKA STRANKA PRAVA HERCEG-BOSNE (Kod 1241)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Hrvatska stranka prava Herceg-Bosne financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	0,00
II	Ostali prihodi i drugo	70,00	100,00
	Izvori financiranja (I+II)	70,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava Herceg-Bosne prekršila odredbe članka 4. stavak (1), članka 5. stavak (4), članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu Hrvatska stranka prava Herceg-Bosne iskazala je ukupne rashode u iznosu od 82,00 KM.

Uvidom u Plan utroška sredstava za 2020. godinu utvrđeno je da je stranka isti izradila opisno, tj. navodeći da će imati samo minimalne operativno neizbježne troškove bez planiranoga iznosa sredstava, te da za tabličnim prikazom istih nema potrebu.

Pregledom financijskoga izvješća i financijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva utrošila mimo svoga plana troškova za 2020. godinu, kako slijedi:

Stranka nije planirala Troškove platnog prometa i Ostale rashode.

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća stranka je Troškove platnoga prometa ostvarila u iznosu od 12,00 KM, a Ostale rashode u iznosu od 70,00 KM.

Budući da stranka nije planirala iznos sredstava koje će utrošiti, niti je navela vrste troškova za koje planira sredstva utrošiti, a iste je utrošila u 2020. godini, prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Pregledom financijskoga izvješća i dodatne dokumentacije utvrđeno je da stranka u godišnjem financijskom izvješću i u poslovnim knjigama nije prijavila nenovčanu donaciju, koju je ostvarila uporabom kuće fizičke osobe za svoje potrebe poslovanja, bez naknade, te nije izdala potvrde o primljenim donacijama sukladno članku 6. Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16), čime je prekršila odredbe članka 5. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- Uvidom u Izjavu fizičke osobe Ivana Tokića, koji je i predsjednik stranke, utvrđeno je da se stranka nalazi na istoj adresi na kojoj stanuje i predsjednik stranke, te da stranka za svoje potrebe poslovanja rabi privatnu kuću predsjednika stranke.
  - Stranka je primila novčani prilog fizičke osobe Dragana Pinjuha u iznosu od 70,00 KM i nenovčanu donaciju predsjednika stranke Ivana Tokića, a za iste nije izdala potvrde o primljenim novčanim i nenovčanim donacijama, što je bila obvezna učiniti. Umjesto potvrde stranka je dostavila uplatnicu – priznanicu o primljenoj uplati.
- c) Pregledom financijskoga izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da Hrvatska stranka prava Herceg-Bosne nije vodila potpune evidencije o svojim prihodima i rashodima, godišnje financijsko izvješće nije podnijela u zakonom propisanom roku, niti je isti popunila sukladno odredbama Pravilnika, čime su prekršene odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.
- (1) U obrascu 3-e financijskoga izvješća (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti) i poslovnim knjigama stranka nije iskazala i nije evidentirala nenovčanu donaciju fizičke osobe, koju je ostvarila na temelju uporabe privatnoga objekta, čime je prekršila odredbe članka 18. Pravilnika. Također, stranka nije iskazala i nije evidentirala ni trošak zakupa nastao na istom temelju, čime je prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.
  - (2) Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala ostale prihode u iznosu od 70,00 KM. Uvidom u izvode s transakcijskoga računa stranke utvrđeno je da je fizička osoba Dragan Pinjuh uplatio donaciju, a što je stranka pogrešno iskazala u okviru ostalih prihoda, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 14. Pravilnika. Novčanu donaciju fizičke osobe stranka je imala obvezu iskazati u obrascu 3-a (Prilozi fizičkih osoba) i uplatitelju donacije izdati potvrdu o primljenoj donaciji.
  - (3) Hrvatska stranka prava Herceg-Bosne je godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu podnijela nakon zakonom propisanoga roka, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka. Politička stranka je godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu podnijela elektronički, putem aplikacije FI SIP BIH, dana 14. 9. 2021. godine, te u čvrstom presliku dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dana 16. 9. 2021. godine.

81. EKOLOŠKA DEMOKRATSKA STRANKA (Kod 996)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Ekološka demokratska stranka se financirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	90,00	100,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	90,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	90,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Ekološka demokratska stranka prekršila odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu Ekološka demokratska stranka iskazala je ukupne rashode u iznosu od 1.999,60 KM.

Uvidom u Plan troškova za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine utvrđeno je da je stranka planirala rashode u ukupnom iznosu od 7.000,00 KM.

Pregledom financijskoga izvješća i financijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva utrošila mimo svoga plana troškova za 2020. godinu, kako slijedi:

Stranka nije planirala Troškove zakupnine poslovnoga prostora i Troškove platnoga prometa.

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća stranka je Troškove zakupnine poslovnoga prostora ostvarila u iznosu od 120,00 KM, a Troškove platnoga prometa u iznosu od 109,60 KM.

- b) Ekološka demokratska stranka nije otvorila poseban transakcijski račun za financiranje izborne kampanje.

Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje, stranka je prijavila redoviti transakcijski račun stranke broj: 5513061128935395 kod UniCredit bank.

Pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, politička stranka je, suprotno Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, umjesto s posebnoga transakcijskog računa za financiranje izborne kampanje, uplatila s redovitoga transakcijskog računa.

Stranka je u Prijavi za ovjeru političke stranke za sudjelovanje na izborima navela podatke o redovitom računu stranke, koji je određen kao glavni račun.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH Ekološka demokratska stranka je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 151.114,50 KM.

Ekološka demokratska stranka u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu nije iskazala troškove kampanje.

82. EKOLOŠKI SLOBODARSKI POKRET (Kod 2425)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća, Ekološki slobodarski pokret financirao se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	1.342,30	7,62
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	16.221,03	92,09
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	50,52	0,29
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	17.613,85	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	17.613,85	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Ekološki slobodarski pokret prekršio odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjega financijskog izvješća i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da Ekološki slobodarski pokret, nije poslovne knjige vodio sukladno računovodstvenim propisima, nije vodio točne evidencije o rashodima, i nije popunio obrasce godišnjega financijskog izvješća sukladno Pravilniku, čime je prekršio računovodstvene propise i odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Ekološki slobodarski pokret u godišnjem financijskom izvješću nije iskazao točne podatke o rashodima, čime je prekršio odredbe članka 21. i 22. Pravilnika.

- Ekološki slobodarski pokret nije u godišnjem financijskom izvješću iskazao troškove koje je ostvario nabavkom robe, bez obveze plaćanja u iznosu od 50,52 KM.
- Stranka je u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove platnoga prometa u iznosu od 314,54 KM, dok je u poslovnim knjigama evidentirala iste u iznosu od 482,54 KM, što je za 168,00 KM više od iskazanoga iznosa u godišnjem financijskom izvješću.
- Ekološki slobodarski pokret je u godišnjem financijskom izvješću iskazao negativne tečajne razlike u iznosu od 1,12 KM, dok je u poslovnim knjigama evidentirao iste u iznosu od 25,17 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Ekološki slobodarski pokret je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izorno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogao potrošiti 108.756,30 KM.

Ekološki slobodarski pokret je u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu iskazao troškove izborne kampanje u iznosu 8.333,73 KM.

83. POLITIČKA ORGANIZACIJA NAPREDNA SRPSKA (Kod 1264)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Politička organizacija „Napredna Srpska“ financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	250,00	3,15
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	7.680,84	96,85
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	7.930,84	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	7.930,84	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Politička organizacija „Napredna Srpska“ prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu i druge financijske dokumentacije, utvrđeno je da Politička organizacija „Napredna Srpska“ nije vodila pravovremene i pravilne evidencije o svojim rashodima i obvezama, nije postupala

sukladno pravilima i propisima o blagajničkom poslovanju i nije obrasce godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu popunila sukladno Pravilniku, čime je prekršila računovodstvene propise i odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (1) i stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da je stranka postupala suprotno Uredbi o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem u Republici Srpskoj.

Uredbom o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem uređuju se uvjeti i način plaćanja između sudionika u platnom prometu u gotovom novcu u konvertibilnim markama i to plaćanja u gotovom novcu, uplatu gotovoga novca na račun i isplatu gotovoga novca s računa sudionika kod ovlaštenih organizacija za obavljanje poslova platnoga prometa, te uvjete držanja gotovog novca u blagajni i uvjete i način uplate dnevno pazara na račun kod ovlaštene organizacije.

Naime, sama Odluka o visini blagajničkoga maksimuma kojom je utvrđena visina blagajničkog maksimuma u iznosu od 15.000,00 KM nije sukladno navedenoj Uredbi, tj. visina blagajničkog maksimuma nije sukladna uvjetima koji su od utjecaja za potrebe držanja gotovoga novca u blagajni.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa utvrđeno je da je stranka tijekom 2020. godine više puta podizala gotovinska sredstva s transakcijskoga računa u ukupnom iznosu od 3.800,00 KM koja nisu bila potrebna za tekuće potrebe što je suprotno odredbama navedene Uredbe.

- (2) Stranka u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu nije pravilno iskazala podatke o troškovima zakupa poslovnoga prostora, odnosno troškove zakupa dvorane iz ranijih godina u iznosu od 900,00 KM iskazala je kao troškove tekućega razdoblja, čime je prekršila odredbe članaka 21. i 22. Pravilnika.

Stranka je u obrascu 4.1 godišnjega financijskog izvješća iskazala troškove zakupa poslovnoga prostora u iznosu od 3.300,00 KM.

Uvidom u Ugovor o zakupu poslovnoga prostora, koji je stranka zaključila 1. 1. 2020. godine u Zvorniku sa Srpskim sokolskim društvom „Sveti Sava“, utvrđeno je da su troškovi zakupa poslovnoga prostora, površine 32 m², iznosili 2.400,00 KM.

Dana 21. 12. 2019. godine, stranka je zaključila Ugovor o zakupu svečane dvorane sa Srpskim sokolskim društvom „Sveti Sava“ za potrebe održavanja seminara mladih pod nazivom „Perspektive mladih i njihov politički angažman u političkom životu u Republici Srpskoj“ koji je održan 21. 12. 2019. godine. Prema odredbama ovoga ugovora, zakup dvorane iznosio je 900,00 KM.

Kontrolom izvoda s transakcijskoga računa broj: 5620098105519583 kod Razvojne banke a.d. Banja Luka utvrđeno je da je stranka dana 17. 2. 2020. godine izvršila plaćanje prema Srpskom sokolskom društvu „Sveti Sava“ Zvornik za zakup dvorane u iznosu od 900,00 KM kada je u poslovnim knjigama i evidentirala trošak zakupa, što ukazuje kako stranka ne vodi pravovremene evidencije o svojim rashodima i obvezama.

U godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu stranka je trošak zakupa svečane dvorane, koji je nastao u 2019. godini, trebala iskazati kao rashode iz ranijih godina.

- b) Politička organizacija „Napredna Srpska“ nije otvorila poseban transakcijski račun za financiranje izborne kampanje.

Kao transakcijski račun koji je, sukladno odredbama članka 4.4 stavak (1) Izbornoga zakona BiH, bila obvezna otvoriti i namjenski rabiti za financiranje izborne kampanje, stranka je prijavila redoviti transakcijski račun stranke broj: 5620098105519583 kod Razvojne banke a.d. Banja Luka.

Pristojbu za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, politička stranka je, suprotno Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2020. godine, umjesto s posebnoga transakcijskog računa za financiranje izborne kampanje, uplatila s redovitoga transakcijskog računa.

Stranka je u Prijavi za ovjeru političke stranke za sudjelovanje na izborima, također, navela podatke o redovitom računu stranke, koji je određen kao glavni račun.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Politička organizacija „Napredna Srpska“ je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogla potrošiti 64.827,90 KM.

Politička organizacija „Napredna Srpska“ u godišnjem financijskom izvješću za 2020. godinu nije iskazala troškove kampanje, te je u izjavi navela da nije imala troškove kampanje.

84. HRVATSKI BLOK (Kod 2326)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, Hrvatski blok financirao se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	1.862,58	100,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	1.862,58	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori financiranja (I+II)	1.862,58	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatski blok prekršio odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) Hrvatski blok je u godišnjem financijskom izvješću iskazao ukupne rashode u iznosu od 1.794,62 KM.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da stranka Plan utroška sredstava nije dostavila uz Godišnje financijsko izvješće za 2019. godinu, a što je bila obvezna. Tijekom obavljanja pregleda dodatne dokumentacije stranka je na zahtjev dostavila izjavu u kojoj navodi kako nije izradila Plan utroška sredstava za 2020. godinu.

- b) Stranka nije platila troškove izborne kampanje putem transakcijskoga računa koji je otvorila za financiranje izborne kampanje.

Pregledom je utvrđeno da je stranka troškove izborne kampanje, koji se odnose na tiskanje plakata dobavljaču „Media“ Modriča, isplatila s redovitoga računa u iznosu od 198,32 KM.

Budući da je navedeni trošak vezan za kampanju stranka je imala obvezu ovaj račun platiti s namjenskoga računa broj: 5620058159771394 kod NLB Banke a.d. za financiranje troškova kampanje, koji je stranka navela u prijavi za sudjelovanje na Lokalnim izborima.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, Hrvatski blok je za potrebe izborne kampanje, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, za Lokalne izbore 2020. godine mogao potrošiti 26.255,10 KM.

Politička stranka je u godišnjem financijskom izvješću, koji je podnijela Središnjem izbornom povjerenstvu BIH, iskazala troškove kampanje u iznosu od 198,32 KM.

85. NOVA SNAGA BOSNE I HERCEGOVINE (Kod 1004)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Nova snaga Bosne i Hercegovine se financirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	
	Izvori financiranja (I+II)	0,00	

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Nova snaga Bosne i Hercegovine prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Nova snaga Bosne i Hercegovine nije podnijela godišnje finansijsko izvješće za 2020. godinu na način propisan člankom 3. stavak (1) Pravilnika, čime su prekršene odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da je Nova snaga Bosne i Hercegovine godišnje finansijsko izvješće za 2020. godinu podnijela u elektroničkoj formi, putem aplikacije FI CIK BIH dana 31. 3. 2021. godine, dok je obrasce finansijskoga izvješća, ispisane iz aplikacije u PDF formatu i ovjerene potpisom ovlaštene osobe i pečatom političke stranke, Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavila tek dana 24. 11. 2021. godine.

- (2) Podatci o novčanim sredstvima u blagajni, koje je stranka iskazala u obrascu 2 (pregled stanja blagajne) godišnjega finansijskog izvješća za 2020. godinu, ne odgovaraju podacima iz Bilance stanja na dan 31. 12. 2020. godine.

Naime, stranka je u obrascu 2 (pregled stanja blagajne) godišnjega finansijskog izvješća za 2020. godinu iskazala da je na dan 1. 1. 2020. godine, odnosno 31. 12. 2020. godine u blagajni imala sredstva u iznosu od 48,65 KM, te da tijekom 2020. godine nije imala promet putem blagajne.

Uvidom u Bilancu stanja na dan 31. 12. 2021. godine, utvrđeno je da je stanje novčanih sredstava na dan 31. 12. 2019. godine, tj. početno stanje na dan 1. 1. 2020. godine iznosilo 49,00 KM, te da stranka na kraju 2020. godine nije imala novčanih sredstava. Stranka, s druge strane, nije iskazala rashode u iznosu od 49,00 KM, a ni smanjenje obveza u istom iznosu u odnosu na prethodnu godinu.

Gore navedeno ukazuje da stranka nije vodila pravilne poslovne evidencije, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

86. RAMSKA DEMOKRATSKA STRANKA (Kod 1977)

Prema podacima iz godišnjega finansijskog izvješća, Ramska demokratska stranka financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	100,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	0,00
II	Ostali prihodi i drugo	4.616,40	100,00
	Izvori financiranja (I+II)	4.616,40	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Ramska demokratska stranka prekršila odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu utvrđeno je da Ramska demokratska stranka godišnje financijsko izvješće nije podnijela na način utvrđen Pravilnikom o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka.

- (1) Ramska demokratska stranka nije podnijela godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu na način propisan člankom 3. stavak (1) Pravilnika, čime su prekršene odredbe članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da je Ramska demokratska stranka godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu podnijela u elektroničkoj formi, putem aplikacije FI CIK BIH dana 25. 2. 2021. godine. Stranka je dana 22. 11. 2021. godine Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavila samo obrasce 1, 2, 2.1 i 4.2 godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, ispisane iz aplikacije u PDF formatu i ovjerene potpisom ovlaštene osobe i pečatom političke stranke.

Politička stranka je bila dužna godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu podnijeti do 31. 3. 2021. godine u elektroničkoj formi, putem aplikacije FI SIP BIH, te da Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine dostavi potvrdu o podnesenom financijskom izvješću u elektroničkoj formi i obrasce financijskoga izvješća, ispisane iz aplikacije u PDF formatu, ovjerene potpisom ovlaštene osobe i pečatom političke stranke. Sukladno članku 7. stavak (2) Pravilnika, financijsko izvješće na razini stranke podnosi se na obrascima 1, 1.1, 2, 2.1, 3, 3-f, 3-g, 4, 4.2. i 5, a za organizacijske dijelove stranke na obrascima 3-a, 3-b, 3-c, 3-d, 3-e, 3-f, 3-g i 4.1, i to posebno za svaki organizacijski dio političke stranke.

- (2) Ramska demokratska stranka je u godišnjem financijskom izvješću prihode iz proračuna Općine Prozor-Rama u iznosu od 4.616,04 KM iskazala kao ostale prihode, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 19. Pravilnika.

- (3) Ramska demokratska stranka nije u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjega financijskog izvješća pravilno iskazala troškove, čime je prekršila odredbe članka 21. Pravilnika.

Stranka je u obrascu 4.1 iskazala troškove platnoga prometa u iznosu od 237,50 KM. Uvidom u izvode s transakcijskoga računa utvrđeno je da su troškovi platnoga prometa iznosili 167,50 KM, a troškovi predaje završnog računa 70,00 KM.

87. POLITIČKA STRANKA NAŠA PRIČA REPUBLIKA SRPSKA (Kod 2324)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća politička stranka Naša priča Republika Srpska financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	620,00	55,36
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	620,00	55,36
II	Ostali prihodi i drugo	500,00	44,64
	Izvori financiranja (I+II)	1.120,00	100,00

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je politička stranka Naša priča Republika Srpska prekršila odredbe članka 4. stavak (1) i članka 12. stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- a) U godišnjem financijskom izvješću politička stranka iskazala je troškove u iznosu od 1.069,41 KM.

Politička stranka Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine nije dostavila program utroška za 2020. godinu, odnosno financijska sredstva stranke je utrošila bez programa utroška sredstava, čime prekršila je odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- b) Na temelju obavljenoga pregleda godišnjega financijskog izvješća, utvrđeno je da politička stranka Naša priča Republika Srpska godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu nije podnijela na način propisan odredbama Pravilnika i nije dostavila dodatnu dokumentaciju, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) i stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Politička stranka nije podnijela godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu sukladno odredbama članka 3. stavak (1) Pravilnika, tj. nije dostavila obrazac 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjega financijskog izvješća ispisan iz aplikacije FI CIK BiH u PDF formatu, ovjeren potpisom ovlaštene osobe i pečatom političke stranke.

- (2) Stranka u godišnjem financijskom izvješću nije iskazala točne podatke o svojim приходima, čime je prekršila odredbe članaka 13. i 14. Pravilnika.

Stranka je u obrascu 3 (izvori financiranja) godišnjega financijskog izvješća iskazala ostale prihode u iznosu od 500,00 KM.

Uvidom u izvode s transakcijskoga računa stranke broj: 5620998145037047 kod NLB banke a.d. Banja Luka, utvrđeno je da je stranka na transakcijski primila donaciju – prilog fizičke osobe Boška Banjca u iznosu od 500,00 KM.

Na temelju navedenoga, utvrđeno je da je stranka prilog fizičke osobe umjesto u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba) iskazala kao ostale prihode.

- (3) Dana 30. 8. 2021. godine Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je političkoj stranci uputilo Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2020. godinu, a dana 30. 11. 2021. godine i Urgenciju kojom je od stranke traženo dostavljanje: dokumentacije o uporabi poslovnoga prostora u 2020. godini, akt kojim je propisana članarina, program utroška sredstava za 2020. godinu i dokumentaciju za ostvarene ostale prihode.

Politička stranka nije postupila sukladno zahtjevu i urgenciji Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, odnosno nije dostavila traženu dokumentaciju, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (5) Zakona o financiranju političkih stranaka.

88. RADNIČKO-KOMUNISTIČKA PARTIJA BiH (Kod 574)

Prema podacima iz godišnjega financijskog izvješća Radničko-komunistička partija Bosne i Hercegovine financirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori financiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	
2.	Prilozi fizičkih osoba (3-a)	0,00	
3.	Prilozi pravnih osoba (3-b)	0,00	
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	
5.	Prihodi od dobiti poduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	
6.	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obvezu platiti (3-e)	0,00	
7.	Prihodi iz proračuna (3-f)	0,00	
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	
	Izvori financiranja (I+II)	0,00	

Pregledom godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu, utvrđeno je da je Radničko-komunistička partija Bosne i Hercegovine prekršila odredbe članka 11. stavak (1), članka 12. stavak (4) i članka 13. Zakona o financiranju političkih stranaka

- (1) Radničko-komunistička partija Bosne i Hercegovine nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji Republike Srpske podnijela Završni račun za 2020. godinu Agenciji za posredničke, informatičke i financijske usluge, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (2) Politička stranka nije u obrascu 1 (opći podatci o političkoj stranci) godišnjega financijskog izvješća za 2020. godinu navela podatke o osobi ovlaštenoj za financijska izvješća, čime je prekršila odredbe članka 12. stavak (4) i članka 13. Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 9. Pravilnika.

Prilog br. 3 - Struktura izvora financiranja političkih stranaka u 2020. godini (prema podacima koje su stranke iskazale u financijskim izvješćima koje su podnijele Središnjem izbornom povjerenstvu BiH)

Red. br.	Šifra	Naziv političke stranke	Članarine	Prilozi fizičkih osoba	Prilozi pravnih osoba	Prihodi od imovine u vlasništvu političke stranke	Nenovčane donacije	Prihodi iz proračuna	Ostali prihodi i dr.	UKUPAN PRIHOD	DUGOVANJA POLITIČKE STRANKE	Struktura prihoda							
												Članarine	Prilozi fizičkih osoba	Prilozi pravnih osoba	Prihodi od imovine u vlasn. pol. stranke	Nenovč. donacije i računi koje po. str. nije imala obav. platiti	Prihodi iz proračuna	Ostali prihodi i dr.	Ukupno
1.	90	STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	81,124.70	802,532.49	112,250.00	43,484.66	41,395.24	2,706,967.28	7,872.13	3,795,626.50	1,614,321.79	2.1%	21.1%	3.0%	1.1%	1.1%	71.3%	0.2%	100.0%
2.	515	SAVEZ NEZAVISNIH SOCIJALDEMOKRATA	621,692.75	150,661.00	0.00	0.00	46,930.00	1,713,197.89	47,439.56	2,579,921.20	273,321.19	24.1%	5.8%	0.0%	0.0%	1.8%	66.4%	1.8%	100.0%
3.	8	SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	351,456.96	37,505.00	24,105.00	397,944.80	0.00	1,367,445.81	8,456.45	2,186,914.02	1,511,859.89	16.1%	1.7%	1.1%	18.2%	0.0%	62.5%	0.4%	100.0%
4.	27	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA BIH	110,407.19	101,491.92	21,200.00	823.85	18,874.87	1,686,683.07	12,614.07	1,952,094.97	309,554.42	5.7%	5.2%	1.1%	0.0%	1.0%	86.4%	0.6%	100.0%
5.	18	SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA	216,703.03	49,733.00	0.00	14,052.00	6,752.25	996,447.87	34,704.87	1,318,393.02	673,893.96	16.4%	3.8%	0.0%	1.1%	0.5%	75.6%	2.6%	100.0%
6.	1182	SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST BIH	22,240.00	54,680.67	10,200.00	0.00	12,502.64	851,237.94	1.00	950,862.25	305,747.29	2.3%	5.8%	1.1%	0.0%	1.3%	89.5%	0.0%	100.0%
7.	461	DEMOKRATSKI NARODNI SAVEZ	17,885.20	27,000.00	10,000.00	0.00	1,800.00	786,604.44	0.00	843,289.64	196,717.24	2.1%	3.2%	1.2%	0.0%	0.2%	93.3%	0.0%	100.0%
8.	1698	DEMOKRATSKA FRONTA	7,201.00	82,272.60	1,050.00	0.00	8,820.00	690,736.42	1,501.00	791,581.02	648,580.73	0.9%	10.4%	0.1%	0.0%	1.1%	87.3%	0.2%	100.0%
9.	440	PARTIJA DEMOKRATSKOG PROGRESA	11,286.27	29,502.00	3,800.00	0.00	0.00	664,894.61	2,768.20	712,251.08	508,926.91	1.6%	4.1%	0.5%	0.0%	0.0%	93.4%	0.4%	100.0%
10.	74	SOCIJALISTIČKA PARTIJA	45,354.10	109,700.00	700.00	0.00	0.00	531,577.09	112.60	687,443.79	324,395.85	6.6%	16.0%	0.1%	0.0%	0.0%	77.3%	0.0%	100.0%
11.	1972	UJEDINJENA SRPSKA	29,994.50	368,750.00	0.00	0.00	0.00	254,568.38	0.03	653,312.91	53,847.59	4.6%	56.4%	0.0%	0.0%	0.0%	39.0%	0.0%	100.0%

12.	877	NAŠA STRANKA	10,148.00	57,714.03	2,000.00	0.00	15,703.79	449,294.32	39,233.28	574,093.42	219,000.94	1.8%	10.1%	0.3%	0.0%	2.7%	78.3%	6.8%	100.0%
13.	2317	Politička organizacija NAROD I PRAVDA	33,496.70	170,983.57	37,100.00	0.00	0.00	204,558.05	1,000.00	447,138.32	244,176.08	7.5%	38.2%	8.3%	0.0%	0.0%	45.7%	0.2%	100.0%
14.	769	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA 1990	5,708.00	0.00	0.00	0.00	4,700.00	397,723.49	11.04	408,142.53	632,146.46	1.4%	0.0%	0.0%	0.0%	1.2%	97.4%	0.0%	100.0%
15.	1718	NARODNI DEMOKRATSKI POKRET	10,134.00	15,228.00	0.00	6,071.00	5,063.00	359,603.00	0.00	396,099.00	100,222.00	2.6%	3.8%	0.0%	1.5%	1.3%	90.8%	0.0%	100.0%
16.	882	STRANKA DEMOKRATSKE AKTIVNOSTI	0.00	41,389.64	0.00	0.00	1,207.50	289,747.65	0.00	332,344.79	57,734.73	0.0%	12.5%	0.0%	0.0%	0.4%	87.2%	0.0%	100.0%
17.	2320	PLATFORMA ZA PROGRES	27,118.29	226,757.40	25,674.54	0.00	40,965.81	897.20	0.14	321,413.38	33,768.98	8.4%	70.6%	8.0%	0.0%	12.7%	0.3%	0.0%	100.0%
18.	2420	DEMOKRATSKI SAVEZ	24,219.00	222,300.00	0.00	0.00	7,800.00	8,483.43	0.00	262,802.43	32,475.85	9.2%	84.6%	0.0%	0.0%	3.0%	3.2%	0.0%	100.0%
19.	2314	NEZAVISNI BLOK	13,003.62	895.20	0.00	0.00	0.00	203,721.43	3,150.72	220,770.97	153,655.13	5.9%	0.4%	0.0%	0.0%	0.0%	92.3%	1.4%	100.0%
20.	2321	POKRET DEMOKRATSKE AKCIJE	23,562.40	16,770.00	3,900.00	0.00	0.00	174,936.15	745.00	219,913.55	34,672.54	10.7%	7.6%	1.8%	0.0%	0.0%	79.5%	0.3%	100.0%
21.	4	STRANKA ZA BOSNU I HERCEGOVINU	1,740.00	3,755.50	1,500.00	0.00	0.00	185,036.02	0.00	192,031.52	153,348.58	0.9%	2.0%	0.8%	0.0%	0.0%	96.4%	0.0%	100.0%
22.	1701	LABURISTIČKA STRANKA BIH	1,493.50	48,008.22	2,000.00	0.00	7,300.00	111,528.89	1.27	170,331.88	25,452.47	0.9%	28.2%	1.2%	0.0%	4.3%	65.5%	0.0%	100.0%
23.	2328	NEZAVISNA BOSANSKOHERCEGOVAČKA LISTA	1,220.00	66,361.44	21,950.00	0.00	0.00	61,942.04	0.00	151,473.48	5,530.22	0.8%	43.8%	14.5%	0.0%	0.0%	40.9%	0.0%	100.0%
24.	36	BOSS - BOSANSKA STRANKA-MIRNES AJANOVIĆ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	143,307.94	0.00	143,307.94	1,679.13	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	100.0%
25.	513	STRANKA PENZIONERA / UMIROVLJENIKA BIH	88,853.20	530.00	1,100.00	0.00	800.00	27,122.46	2,270.09	120,675.75	31,588.44	73.6%	0.4%	0.9%	0.0%	0.7%	22.5%	1.9%	100.0%
26.	2711	SOCIJALDEMOKRATE BIH	12,014.73	49,442.05	26,200.00	0.00	0.00	5,870.20	0.00	93,526.98	8,154.47	12.8%	52.9%	28.0%	0.0%	0.0%	6.3%	0.0%	100.0%

27.	1	BOSANSKOHERCEG OVAČKA PATRIOTSKA STRANKA-SEFER HALILOVIĆ	2,636.69	0.00	0.00	0.00	13,937.52	73,436.47	0.00	90,010.68	21,199.55	2.9%	0.0%	0.0%	0.0%	15.5%	81.6%	0.0%	100.0%
28.	1882	TUZLANSKA ALTERNATIVA	10,635.31	400.00	0.00	0.00	0.00	49,598.47	10,392.94	71,026.72	16,496.08	15.0%	0.6%	0.0%	0.0%	0.0%	69.8%	14.6%	100.0%
29.	1728	LIBERALNA STRANKA BIH	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	68,551.19	756.00	69,307.19	23,412.69	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	98.9%	1.1%	100.0%
30.	2447	SOCIJALISTIČKA PARTIJA SRPSKE	5,000.00	58,989.00	3,510.00	0.00	0.00	255.43	123.00	67,877.43	48,590.42	7.4%	86.9%	5.2%	0.0%	0.0%	0.4%	0.2%	100.0%
31.	2319	BOSANSKA NARODNA STRANKA	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	60,690.07	60,690.07	0.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	100.0%
32.	1705	HRVATSKA REPUBLIKANSKA STRANKA	0.00	600.00	3,000.00	0.00	0.00	54,962.00	90.00	58,652.00	407.70	0.0%	1.0%	5.1%	0.0%	0.0%	93.7%	0.2%	100.0%
33.	2072	GRAĐANSKI SAVEZ	915.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	55,556.82	56,471.82	6,450.00	1.6%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	98.4%	100.0%
34.	17	HRVATSKA STRANKA PRAVA BIH	0.00	0.00	0.00	0.00	3,000.00	41,853.08	1,500.00	46,353.08	0.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	6.5%	90.3%	3.2%	100.0%
35.	1270	HRVATSKA SELJAČKA STRANKA STJEPANA RADIĆA	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	45,332.63	0.00	45,332.63	453.13	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	100.0%
36.	1703	HRVATSKA NEZAVISNA LISTA	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	43,339.08	8.46	43,347.54	0.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	100.0%
37.	2426	STRANKA DEMOKRATSKE SRPSKE SEMBERIJA-MIĆO MIĆIĆ	16,756.15	26,200.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	42,956.15	15,203.05	39.0%	61.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
38.	2423	POKRET ZA MODERNU I AKTIVNU KRAJINU	0.00	21,932.96	19,700.00	0.00	0.00	0.00	0.33	41,633.29	187.23	0.0%	52.7%	47.3%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
39.	1730	SRPSKA RADIKALNA STRANKA dr VOJISLAV ŠEŠELJ	0.00	0.00	0.00	0.00	180.00	38,368.13	1,629.60	40,177.73	56,325.41	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.4%	95.5%	4.1%	100.0%
40.	1872	POKRET USPJEŠNA SRPSKA	5,480.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	27,512.50	32,992.50	0.00	16.6%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	83.4%	100.0%

41.	1714	HRVATSKI SAVEZ HKDU - HRAST	0.00	0.00	0.00	0.01	1,200.00	27,163.36	0.00	28,363.37	16,615.30	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	4.2%	95.8%	0.0%	100.0%
42.	455	LIBERALNO DEMOKRATSKA STRANKA BIH	700.00	6,400.00	2,800.00	0.00	1,694.64	11,409.39	0.06	23,004.09	115,978.88	3.0%	27.8%	12.2%	0.0%	7.4%	49.6%	0.0%	100.0%
43.	502	NARODNA STRANKA RADOM ZA BOLJITAK	0.00	13,000.00	0.00	0.00	0.00	9,218.00	0.00	22,218.00	156,322.24	0.0%	58.5%	0.0%	0.0%	0.0%	41.5%	0.0%	100.0%
44.	2424	*POLITIČKI GRAĐANSKI FRONT	0.00	19,085.51	0.00	0.00	1,851.05	1,245.30	0.00	22,181.86	0.00	0.0%	86.0%	0.0%	0.0%	8.3%	5.6%	0.0%	100.0%
45.	2325	SAVEZ MLADIH SNAGA	120.00	4,000.00	0.00	0.00	0.00	17,183.61	0.00	21,303.61	0.00	0.6%	18.8%	0.0%	0.0%	0.0%	80.7%	0.0%	100.0%
46.	2767	HERCEGOVAČKI NARODNI POKRET- RODOLJUB DRAŠKOVIĆ	0.00	1,250.00	20,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	21,250.00	3,250.21	0.0%	5.9%	94.1%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
47.	1188	POSAVSKA STRANKA	0.00	0.00	0.00	6.99	0.00	19,845.53	0.00	19,852.52	350.90	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	100.0%
48.	1989	UNIJA SOCIJALDEMOKRATA BH	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	19,264.00	0.00	19,264.00	16.74	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	100.0%
49.	2802	HRVATSKI NACIONALNI POMAK	0.00	3,400.00	10,000.00	0.00	0.00	5,478.00	0.19	18,878.19	793.99	0.0%	18.0%	53.0%	0.0%	0.0%	29.0%	0.0%	100.0%
50.	2527	REGIONALNA DEMOKRATSKA STRANKA GRADAČAC	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	18,659.00	0.00	18,659.00	0.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	100.0%
51.	5	HRVATSKA KRŠĆANSKA DEMOKRATSKA UNIJA BIH	0.00	0.00	0.00	0.00	1,200.00	17,219.38	0.00	18,419.38	28,000.53	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	6.5%	93.5%	0.0%	100.0%
52.	2425	EKOLOŠKI SLOBODARSKI POKRET	1,342.30	16,221.03	0.00	0.00	50.52	0.00	0.00	17,613.85	694.08	7.6%	92.1%	0.0%	0.0%	0.3%	0.0%	0.0%	100.0%
53.	2622	POLITIČKA ORGANIZACIJA "ZAJEDNO ZA BOLJI SREBRENİK"	0.00	2,900.00	6,800.00	0.00	0.00	7,361.00	0.00	17,061.00	0.00	0.0%	17.0%	39.9%	0.0%	0.0%	43.1%	0.0%	100.0%
54.	366	HRVATSKA STRANKA BIH	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	13,713.38	1,747.76	15,461.14	1,825.61	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	88.7%	11.3%	100.0%

55.	28	DEMOKRATSKA NARODNA ZAJEDNICA BIH-KRAJIŠKA STRANKA	0.00	1,800.00	0.00	0.00	6,000.00	7,142.86	152.60	15,095.46	27,689.55	0.0%	11.9%	0.0%	0.0%	39.7%	47.3%	1.0%	100.0%
56.	1178	HRVATSKA STRANKA PRAVA DR. ANTE STARČEVIĆ BIH	0.00	0.00	0.00	0.09	0.00	14,850.00	0.00	14,850.09	0.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	100.0%
57.	2620	POKRET PRAVDE	530.00	10,339.70	0.00	0.00	0.00	1,245.30	2,197.79	14,312.79	874.84	3.7%	72.2%	0.0%	0.0%	0.0%	8.7%	15.4%	100.0%
58.	2311	PRVA SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA	0.00	5,300.00	0.00	0.00	0.00	0.00	9,000.00	14,300.00	0.00	0.0%	37.1%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	62.9%	100.0%
59.	73	SELJAČKA STRANKA	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2,793.83	11,100.00	13,893.83	18,015.66	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	20.1%	79.9%	100.0%
60.	1694	NAPREDNA SRPSKA-NS	0.00	3,700.00	0.00	0.00	0.00	9,266.93	0.00	12,966.93	12,281.00	0.0%	28.5%	0.0%	0.0%	0.0%	71.5%	0.0%	100.0%
61.	16	SRPSKA RADIKALNA STRANKA RS	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	12,369.00	12,369.00	9,085.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	100.0%
62.	1699	PRVA BOSANSKO-HERCEGOVAČKA STRANKA	0.00	0.00	0.00	0.00	2,400.00	9,576.00	0.00	11,976.00	10,208.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	20.0%	80.0%	0.0%	100.0%
63.	2421	POKRET VOLIMO SRPSKU	0.00	10,150.00	123.00	0.00	1,200.00	0.00	0.00	11,473.00	0.00	0.0%	88.5%	1.1%	0.0%	10.5%	0.0%	0.0%	100.0%
64.	279	PARTIJA UJEDINJENIH PENZIONERA	0.00	5,660.00	0.00	0.00	0.00	5,680.67	0.00	11,340.67	9,786.68	0.0%	49.9%	0.0%	0.0%	0.0%	50.1%	0.0%	100.0%
65.	20	GRAĐANSKA DEMOKRATSKA STRANKA BIH	0.00	3,100.00	0.00	0.00	0.00	3,650.88	4,386.53	11,137.41	5,000.00	0.0%	27.8%	0.0%	0.0%	0.0%	32.8%	39.4%	100.0%
66.	2495	NEZAVISNA LISTA DOBOJ-SEVLID HURTIĆ	0.00	10,000.00	0.00	0.00	800.00	0.00	0.00	10,800.00	0.00	0.0%	92.6%	0.0%	0.0%	7.4%	0.0%	0.0%	100.0%
67.	2798	BOSANSKOHERCEG OVAČKI DEMOKRATI-DŽEBRAIL BAJRAMOVIĆ	3,200.00	7,600.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	10,800.00	18,114.17	29.6%	70.4%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
68.	1706	SAVEZ ZA NOVU POLITIKU	0.00	500.00	100.00	0.00	0.00	10,048.18	0.00	10,648.18	36,339.68	0.0%	4.7%	0.9%	0.0%	0.0%	94.4%	0.0%	100.0%

69.	2292	PRVA MOSTARSKA PARTIJA	24.00	10,270.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	10,294.00	4,746.80	0.2%	99.8%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
70.	2500	*POLITIČKA PARTIJA "BRČANSKA INICIJATIVA" BRČKO DISTRIKT BIH	500.00	1,050.00	4,700.00	0.00	0.00	3,333.00	0.00	9,583.00	0.00	5.2%	11.0%	49.0%	0.0%	0.0%	34.8%	0.0%	100.0%
71.	2418	POKRET ZA BIJELJINU	0.00	7,800.00	400.00	0.00	960.00	0.00	0.00	9,160.00	819.90	0.0%	85.2%	4.4%	0.0%	10.5%	0.0%	0.0%	100.0%
72.	2322	ŽUPANIJSKA NEOVISNA LISTA	120.00	700.00	0.00	0.00	0.00	8,000.00	0.47	8,820.47	0.00	1.4%	7.9%	0.0%	0.0%	0.0%	90.7%	0.0%	100.0%
73.	2697	SRPSKA NAPREDNA STRANKA FBIH	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8,374.20	0.00	8,374.20	7,182.40	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	100.0%
74.	1264	NAPREDNA SRPSKA	0.00	250.00	0.00	0.00	0.00	7,680.84	0.00	7,930.84	800.00	0.0%	3.2%	0.0%	0.0%	0.0%	96.8%	0.0%	100.0%
75.	1015	*KLADUŠKA STRANKA PRIVREDNOG PROSPERITETA	0.00	450.00	2,100.00	0.00	1,200.00	3,571.43	0.00	7,321.43	1,014.30	0.0%	6.1%	28.7%	0.0%	16.4%	48.8%	0.0%	100.0%
76.	2010	HRVATSKA SELJAČKA STRANKA - BRAČA RADIĆ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	6,823.82	6,823.82	1,885.36	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	100.0%
77.	1950	BRČANSKI DEMOKRATSKI POKRET BRČKO DISTRIKTA BIH	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	6,823.00	0.00	6,823.00	11,926.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	100.0%
78.	2499	SLOBODNA STRANKA SRPSKE	0.00	5,350.00	250.00	0.00	0.00	0.00	1,200.00	6,800.00	0.00	0.0%	78.7%	3.7%	0.0%	0.0%	0.0%	17.6%	100.0%
79.	1200	SRPSKA NAPREDNA STRANKA	0.00	400.00	0.00	0.00	0.00	3,169.87	2,796.99	6,366.86	82,932.15	0.0%	6.3%	0.0%	0.0%	0.0%	49.8%	43.9%	100.0%
80.	2316	BOŠNJAČKI POKRET	0.00	5,469.00	100.00	0.00	707.25	0.00	0.00	6,276.25	227.50	0.0%	87.1%	1.6%	0.0%	11.3%	0.0%	0.0%	100.0%
81.	725	PARTIJA PRIVREDNOG PROGRESA	0.00	200.00	400.00	0.00	600.00	3,333.33	1,000.00	5,533.33	2,498.05	0.0%	3.6%	7.2%	0.0%	10.8%	60.2%	18.1%	100.0%
82.	879	EKOLOŠKA PARTIJA RS	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5,347.00	5,347.00	44,251.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	100.0%

83.	2460	NARODNI POKRET BANJALUKA ZOVE	0.00	5,310.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5,310.00	0.00	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
84.	49	ZAVIČAJNI SOCIJALDEMOKRATI - MILE MARČETA	0.00	5,000.00	0.00	0.00	0.00	308.45	0.00	5,308.45	3,000.00	0.0%	94.2%	0.0%	0.0%	0.0%	5.8%	0.0%	100.0%
85.	2018	*HRVATSKA LISTA ZA LIVNO	0.00	320.00	0.00	0.00	1,200.00	3,614.94	0.00	5,134.94	6,770.75	0.0%	6.2%	0.0%	0.0%	23.4%	70.4%	0.0%	100.0%
86.	2062	SPAS, NEZAVISNIH LISTA DOBOJ	0.00	3,740.00	0.00	0.00	1,200.00	0.00	0.00	4,940.00	0.00	0.0%	75.7%	0.0%	0.0%	24.3%	0.0%	0.0%	100.0%
87.	1702	ZA PRAVDU I RED- LISTA NEBOJŠE VUKANOVIĆA	0.00	4,680.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4,680.00	800.00	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
88.	2734	OTADŽBINSKA STRANKA	0.00	4,550.00	0.00	0.00	0.00	123.00	0.00	4,673.00	0.00	0.0%	97.4%	0.0%	0.0%	0.0%	2.6%	0.0%	100.0%
89.	1977	RAMSKA DEMOKRATSKA STRANKA	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4,616.40	4,616.40	0.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	100.0%
90.	2497	NARODNI POKRET	2,480.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2,020.00	4,500.00	0.00	55.1%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	44.9%	100.0%
91.	2327	LJEVO KRILO	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4,473.00	4,473.00	0.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	100.0%
92.	2496	POLITIČKA STRANKA REBALANS	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4,373.00	4,373.00	0.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	100.0%
93.	2731	DEMOKRATSKI CENTAR RS	0.00	4,250.00	0.00	0.00	0.00	123.00	0.00	4,373.00	0.00	0.0%	97.2%	0.0%	0.0%	0.0%	2.8%	0.0%	100.0%
94.	1719	UDAR LJEVICE	150.00	4,150.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4,300.00	0.00	3.5%	96.5%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
95.	1804	STRANKA ZA NAŠ GRAD	0.00	2,800.00	0.00	0.00	0.00	1,408.58	0.00	4,208.58	263.43	0.0%	66.5%	0.0%	0.0%	0.0%	33.5%	0.0%	100.0%
96.	2501	POLITIČKA ORGANIZACIJA "KRUG"	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4,173.00	4,173.00	0.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	100.0%
97.	2044	NEZAVISNA LISTA	24.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4,024.00	0.33	4,048.33	0.00	0.6%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	99.4%	0.0%	100.0%
98.	2743	NOVO DOBA	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3,873.00	3,873.00	0.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	100.0%

99.	1179	SAVEZ ZA DEMOKRATSKU SRPSKU	0.00	3,265.00	0.00	0.00	600.00	0.00	0.00	3,865.00	15,562.04	0.0%	84.5%	0.0%	0.0%	15.5%	0.0%	0.0%	100.0%
100.	1247	NEOVISNA LISTA "ZA KUPRES"	0.00	0.00	1,600.00	0.00	0.00	2,059.00	0.00	3,659.00	310.00	0.0%	0.0%	43.7%	0.0%	0.0%	56.3%	0.0%	100.0%
101.	2455	POLITIČKA ORGANIZACIJA "GLAS NARODA" BIH	1,020.00	1,910.00	200.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3,130.00	0.00	32.6%	61.0%	6.4%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
102.	1290	HRVATSKA SELJAČKA STRANKA	0.00	1,700.00	500.00	0.00	0.00	535.50	0.00	2,735.50	20,000.00	0.0%	62.1%	18.3%	0.0%	0.0%	19.6%	0.0%	100.0%
103.	2855	SRPSKA NAPREDNA STRANKA RS-FBIH	0.00	2,730.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2,730.00	0.00	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
104.	1217	STRANKA ZA OPĆINU OLOVO	0.00	1,500.00	0.00	0.00	1,200.00	0.00	0.14	2,700.14	0.00	0.0%	55.6%	0.0%	0.0%	44.4%	0.0%	0.0%	100.0%
105.	1252	SNAGA EKONOMSKOG POKRETA U BIH	0.00	820.00	1,800.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2,620.00	702.00	0.0%	31.3%	68.7%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
106.	2756	PARTIJA DEMOKRATSKOG PROGRESA "1999"	0.00	1,350.00	0.00	0.00	1,200.00	0.00	0.00	2,550.00	90.00	0.0%	52.9%	0.0%	0.0%	47.1%	0.0%	0.0%	100.0%
107.	1003	NEZAVISNA STRANKA DR MIHAJLO TOVIRAC	12.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2,478.00	0.00	2,490.00	2,329.00	0.5%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	99.5%	0.0%	100.0%
108.	2771	SRPSKA NAPREDNA STRANKA 2020	2,355.00	0.00	0.00	0.00	120.00	0.00	0.00	2,475.00	0.00	95.2%	0.0%	0.0%	0.0%	4.8%	0.0%	0.0%	100.0%
109.	2747	SAVEZ PENZIONERA I POTOMAKA	2,468.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2,468.00	3,300.69	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
110.	2078	ČAPLJINSKA NEOVISNA STRANKA-ČAPLJINA U SRCU	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2,400.00	0.00	2,400.00	0.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	100.0%
111.	521	HRVATSKA DEMOKRATSKA UNIJA BIH	0.00	0.00	0.00	0.25	0.00	2,273.00	0.00	2,273.25	94,970.27	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	100.0%
112.	2534	STRANKA ZA BOLJE VUČKOVCE	1,069.61	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,150.00	2,219.61	0.00	48.2%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	51.8%	100.0%

113.	2791	SNAGA OMLADINSKE SVIJESTI	0.00	0.00	0.00	0.00	2,200.00	0.00	0.00	2,200.00	0.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	100.0%
114.	724	POKRET ZA TREBINJE	160.00	0.00	0.00	0.00	300.00	1,567.82	0.00	2,027.82	0.00	7.9%	0.0%	0.0%	0.0%	14.8%	77.3%	0.0%	100.0%
115.	2326	HRVATSKI BLOK	0.00	1,862.58	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,862.58	0.00	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
116.	2737	SRPSKA RADIKALNA STRANKA SRPSKE	0.00	1,520.00	0.00	0.00	0.00	0.00	342.00	1,862.00	0.00	0.0%	81.6%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	18.4%	100.0%
117.	1722	SNAGA NARODA	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	600.00	1,200.00	1,800.00	19,400.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	33.3%	66.7%	100.0%
118.	1776	HRVATSKA STRANKA PRAVA-PRAVAŠI	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,660.00	1,660.00	0.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	100.0%
119.	2479	POKRET ZA VIŠEGRAD	0.00	1,535.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,535.00	0.00	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
120.	1271	STRANKA MLADIH ZA PROMJENE	0.00	1,510.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,510.00	0.00	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
121.	2313	POKRET MOST 21	0.00	1,120.00	0.00	0.00	0.00	90.00	0.00	1,210.00	3,160.52	0.0%	92.6%	0.0%	0.0%	0.0%	7.4%	0.0%	100.0%
122.	1709	STRANKA ZA BOLJE GORAŽDE	0.00	1.86	0.00	0.00	0.00	1,190.90	0.00	1,192.76	600.00	0.0%	0.2%	0.0%	0.0%	0.0%	99.8%	0.0%	100.0%
123.	2324	PENZIONERSKA DEMOKRATSKA STRANKA	620.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	500.00	1,120.00	519.62	55.4%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	44.6%	100.0%
124.	1973	POLITIČKA ORGANIZACIJA "NAŠA HERCEGOVINA"	600.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	512.98	1,112.98	0.00	53.9%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	46.1%	100.0%
125.	2004	JEDINSTVENA NAPREDNA STRANKA	0.00	520.00	0.00	0.00	0.00	132.00	0.00	652.00	0.00	0.0%	79.8%	0.0%	0.0%	0.0%	20.2%	0.0%	100.0%
126.	1190	STRANKA DIJASPORE BIH	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	641.00	641.00	0.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	100.0%
127.	2020	NARODNA STRANKA ZA GRAHOVO	520.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	520.00	0.00	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
128.	32	DEMOKRATSKA STRANKA INVALIDA BIH	376.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	376.00	63,138.00	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%

129.	77	DEMOKRATSKA STRANKA FEDERALISTA	250.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8.54	258.54	0.00	96.7%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	3.3%	100.0%
130.	1269	RADNIČKA PARTIJA	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	213.00	213.00	4,550.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	100.0%
131.	1250	STRANKA SOCIJALNE SIGURNOSTI SRPSKIH BORACA	0.00	200.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	200.00	1,300.00	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
132.	1723	SOCIJAL DEMOKRATSKI FRONT BIH	0.00	120.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	120.00	0.00	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
133.	996	EKOLOŠKA DEMOKRATSKA STRANKA	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	90.00	0.00	90.00	11,921.55	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	100.0%
134.	1241	HRVATSKA STRANKA PRAVA HB	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	70.00	70.00	0.00	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%	100.0%
135.	2323	DEMOKRATSKA STRANKA BIH	0.00	60.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	60.00	0.00	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
136.	26	STRANKA SPAS	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,658.00								
137.	574	RADNIČKO-KOMUNISTIČKA PARTIJA BIH	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00								
138.	1004	NOVA SNAGA BIH	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00								
139.	1021	NARODNA STRANKA NOVI GRAD	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00								
140.	1256	NAPREDNA DEMOKRATSKA STRANKA BIH	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00								
141.	1257	HRVATSKA ČISTA STRANKA PRAVA BIH	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	450.00								
142.	1291	REFORMSKA STRANKA	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00								
143.	1919	POKRET ZA BOLJE BRČKO ĐAPO MIRSAD	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00								

144.	2291	NOVI BOŠNJAČKI POKRET	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00								
145.	2329	SAVEZ OSTANAK	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00								
146.	2735	PATRIOTSKI FRONT BIH	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00								
147.	2765	NEZAVISNI- NEOVISNI	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00								
148.	3034	HRVATSKI DOMOVINSKI POKRET BIH	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00								
149.	2803	SOCIJALISTI -SPS	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00								
		UKUPNO	1,828,121.20	3,054,955.37	382,812.54	462,383.65	265,616.08	15,589,148.01	408,089.77	21,991,126.62	9,227,820.53	8.3%	13.9%	1.7%	2.1%	1.2%	70.9%	1.9%	100.0%

Napomena: Političke stranke označene zvjezdicom (*) brisane su iz sudskoga registra nakon što su podnijele godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. PRAVNI OKVIR	3
2.1. Financijsko izvješćivanje političkih stranaka.....	6
2.2. Financijska kontrola političkih stranaka	8
3. AKTIVNOSTI SREDIŠNJEG IZBORNOG POVJERENSTVA BiH U RAZDOBLJU IZVJEŠĆA	9
4. NALAZI REVIZIJE	16
5. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA.....	21
6. PREPORUKE.....	22
Prilog br. 1. – Nalazi revizije iz izvješća o reviziji godišnjih financijskih izvješća političkih stranaka za 2020. godinu.....	28
1. SAVEZ NEZAVISNIH SOCIJALDEMOKRATA (Kod 515)	28
2. SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BOSNE I HERCEGOVINE (Kod 008)	34
3. PARTIJA DEMOKRATSKOG PROGRESA (Kod 440)	56
4. HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA 1990 (Kod 769)	64
5. STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE (Kod 090)	74
6. SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA (Kod 018)	80
7. DEMOKRATSKI NARODNI SAVEZ (Kod 461)	86
8. HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA BIH (Kod 027).....	92
9. DEMOKRATSKA FRONTA (Kod 1698)	100
10. SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST BIH (Kod 1182).....	106
11. SOCIJALISTIČKA PARTIJA (Kod 074)	113
12. GRAĐANSKI SAVEZ (Kod 2072)	121
Prilog br. 2. – Nalazi revizije iz izvješća o pregledu godišnjih financijskih izvješća političkih stranaka za 2020. godinu	128
1. PLATFORMA ZA PROGRES (KOD 2320)	128
2. POLITIČKA ORGANIZACIJA „HERCEGOVAČKI NARODNI POKRET – RODOLJUB DRAŠKOVIĆ“ (Kod 2767)	138
3. REGIONALNA DEMOKRATSKA STRANKA GRADAČAC (Kod 2527).....	141
4. SAVEZ MLADIH SNAGA (Kod 2325)	144
5. BOSANSKA NARODNA STRANKA (Kod 2319)	147
6. UJEDINJENA SRPSKA (Kod 1972).....	151
7. NEZAVISNA BOSANSKOHERCEGOVAČKA LISTA (Kod 2328)	158
8. LIBERALNA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE (Kod 1728).....	164
9. STRANKA ZA BOSNU I HERCEGOVINU (Kod 004).....	168
10. POLITIČKA ORGANIZACIJA GRAĐANA „NAŠA STRANKA“ (Kod 877)	178
11. DEMOKRATSKI SAVEZ (Kod 2420).....	180
12. POLITIČKA ORGANIZACIJA „NEZAVISNI BLOK“ (Kod 2314).....	186
13. NARODNI DEMOKRATSKI POKRET (Kod 1718).....	192
14. SRPSKA NAPREDNA STRANKA FBIH (Kod 2697)	196
15. STRANKA DEMOKRATSKE AKTIVNOSTI (Kod 882).....	199
16. POKRET DEMOKRATSKE AKCIJE (Kod 2321)	203
17. LABURISTIČKA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE (Kod 1701).....	206
18. STRANKA PENZIONERA-UMIROVLJENIKA BOSNE I HERCEGOVINE (kod 513)	211
19. HRVATSKA REPUBLIKANSKA STRANKA (Kod 1705).....	216
20. BOSANSKOHERCEGOVAČKA PATRIOTSKA STRANKA – SEFER HALILOVIĆ (Kod 001).....	220
21. HRVATSKA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE (Kod 366)	224
22. UNIJA SOCIJALDEMOKRATA BH (Kod 1989)	228
23. BOSS-BOSANSKA STRANKA-MIRNES AJANOVIĆ (Kod 036).....	230
24. TUZLANSKA ALTERNATIVA (Kod 1882).....	234
25. HRVATSKA SELJAČKA STRANKA STJEPANA RADIĆA (Kod 1270)	238

26.	POKRET ZA MODERNU I AKTIVNU KRAJINU (Kod 2423)	241
27.	SRPSKA RADIKALNA STRANKA DR VOJISLAV ŠEŠELJ (Kod 1730)	244
28.	STRANKA DEMOKRATSKE SRPSKE SEMBERIJA – MIĆO MIĆIĆ (Kod 2426).....	248
29.	SOCIJALISTIČKA PARTIJA SRPSKE (Kod 2447)	252
30.	HRVATSKA SELJAČKA STRANKA-BRAĆA RADIĆ BRČKO DISTRIKT BIH (Kod 2010)...	257
31.	HRVATSKI SAVEZ HKDU - HRAST (Kod 1714).....	260
32.	NAPREDNA SRPSKA-NS (Kod 1694)	263
33.	POLITIČKA ORGANIZACIJA „POKRET USPJEŠNA SRPSKA“ (Kod 1872)	265
34.	LIBERALNO DEMOKRATSKA STRANKA BIH (Kod 455).....	268
35.	POLITIČKA ORGANIZACIJA NAROD I PRAVDA (Kod 2317).....	274
36.	STRANKA MLADIH ZA PROMJENE (Kod 1271).....	276
37.	STRANKA SOCIJALNE SIGURNOSTI SRPSKIH BORACA (Kod 1250).....	278
38.	NEZAVISNA STRANKA DR. MIHAJLO TOVIRAC (Kod 1003)	280
39.	POKRET MOST 21 (Kod 2313)	284
40.	HRVATSKA STRANKA PRAVA BiH (Kod 017)	288
41.	HRVATSKA NEZAVISNA LISTA (Kod 1703).....	290
42.	HRVATSKA STRANKA PRAVA Dr. ANTE STARČEVIĆ BIH (Kod 1178).....	292
43.	POLITIČKA ORGANIZACIJA „ZAJEDNO ZA BOLJI SREBRENİK“ (Kod 2622).....	295
44.	POLITIČKA ORGANIZACIJA „NAŠA HERCEGOVINA“ (Kod 1973)	298
45.	BOSANSKOHERCEGOVAČKI DEMOKRATI-DŽEBRAİL BAJRAMOVIĆ (Kod 2798)...	301
46.	PRVA MOSTARSKA PARTIJA (Kod 2292)	305
47.	SLOBODNA STRANKA SRPSKE (Kod 2499).....	307
48.	DEMOKRATSKI CENTAR REPUBLIKE SRPSKE (Kod 2731)	309
49.	OTADŽBINSKA STRANKA (Kod 2734)	311
50.	SOCIJALISTI-SPS (Kod 2803)	313
51.	POKRET PRAVDE (Kod 2620)	315
52.	SRPSKA RADIKALNA STRANKA (Kod 016)	318
53.	HRVATSKI NACIONALNI POMAK (Kod 2802)	321
54.	POLITIČKA ORGANIZACIJA SOCIJALDEMOKRATE BiH (Kod 2711).....	324
55.	NARODNA STRANKA RADOM ZA BOLJITAK (Kod 502).....	327
56.	PRVA SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA (Kod 2311).....	330
57.	POLITIČKA ORGANIZACIJA „GLAS NARODA“ BIH (Kod 2455).....	331
58.	NOVO DOBA (Kod 2743)	332
59.	DEMOKRATSKA NARODNA ZAJEDNICA BIH-KRAJIŠKA STRANKA (Kod 028)	335
60.	ČAPLJINSKA NEOVISNA STRANKA-ČAPLJINA U SRCU (Kod 2078)	337
61.	PRVA BOSANSKO-HERCEGOVAČKA STRANKA (Kod 1699)	340
62.	PARTIJA UJEDINJENIH PENZIONERA (Kod 279).....	341
63.	SELJAČKA STRANKA (Kod 073).....	343
64.	POKRET VOLIMO SRPSKU (Kod 2421)	345
65.	HRVATSKA KRŠĆANSKA DEMOKRATSKA UNIJA BiH (Kod 005)	346
66.	ZAVIČAJNI SOCIJALDEMOKRATI – MILE MARČETA (Kod 049).....	348
67.	SAVEZ ZA NOVU POLITIKU (Kod 1706).....	350
68.	NEZAVISNA LISTA DOBOJ - SEVLID HURTIĆ (Kod 2495)	351
69.	EKOLOŠKA PARTIJA REPUBLIKE SRPSKE (Kod 879).....	352
70.	POLITIČKA STRANKA „RE-BALANS“ (Kod 2496).....	355
71.	NARODNI POKRET BANJALUKA ZOVE (Kod 2460)	358
72.	POKRET ZA TREBINJE (Kod 724)	359
73.	LIJEVO KRILO (Kod 2327)	361
74.	POLITIČKA ORGANIZACIJA „KRUG“ (Kod 2501).....	363
75.	HRVATSKA STRANKA PRAVA – PRAVAŠI (Kod 1776).....	365
76.	POLITIČKA ORGANIZACIJA „NARODNI POKRET“ (Kod 2497)	368
77.	JEDINSTVENA NAPREDNA STRANKA (Kod 2004)	371
78.	NARODNA STRANKA ZA GRAHOVO (Kod 2020).....	373
79.	POSAVSKA STRANKA (Kod 1188).....	376
80.	HRVATSKA STRANKA PRAVA HERCEG-BOSNE (Kod 1241)	378

81.	EKOLOŠKA DEMOKRATSKA STRANKA (Kod 996).....	380
82.	EKOLOŠKI SLOBODARSKI POKRET (Kod 2425)	381
83.	POLITIČKA ORGANIZACIJA NAPREDNA SRPSKA (Kod 1264).....	382
84.	HRVATSKI BLOK (Kod 2326).....	384
85.	NOVA SNAGA BOSNE I HERCEGOVINE (Kod 1004).....	385
86.	RAMSKA DEMOKRATSKA STRANKA (Kod 1977)	386
87.	POLITIČKA STRANKA NAŠA PRIČA REPUBLIKA SRPSKA (Kod 2324).....	388
88.	RADNIČKO-KOMUNISTIČKA PARTIJA BiH (Kod 574).....	389

Prilog br. 3 - Struktura izvora financiranja političkih stranaka u 2020. godini